

दोहोरो करमुक्ति तथा वित्तीय छल नियोध सम्झौता संगालो

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
आन्तरिक राजस्व विभाग
लाजिम्पाट, काठमाडौं

दोहोरो करमुक्ति तथा वित्तीय छल निरोध सम्झौता संगालो

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
आन्तरिक राजस्व विभाग
लाजिम्पाट, काठमाडौं

प्रकाशक : आन्तरिक राजस्व विभाग
लाजिम्पाट, काठमाडौं
फोन : ४४१५८०२, ४४१५८०३, ४४१२२४७, ४४१९७१९, ४४३९७८९
फ्याक्स : ४४१९७८८
e-mail : hq@ird.gov.np
Web Site : www.ird.gov.np

यस संगालोमा प्रकाशित सम्झौताहरू नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित भएका तथा कानून किताव व्यवस्था समितिबाट अनुवाद गरिएको आधारमा तयार गरिएको छ । सो तयार गर्ने क्रममा यस संगालोमा अन्यथा भएमा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सम्झौतामा भएका व्यवस्थाहरू नै आधिकारिक हुनेछन् ।

सर्वाधिकार : आन्तरिक राजस्व विभाग
लाजिम्पाट, काठमाडौं

प्रकाशन मिति : २०७३ साउन

आवरण : प्रकाश शर्मा ढकाल

लेआउट : दीपक अधिकारी

मुद्रित संख्या : १००० प्रति

भूमिका

एउटै आय वर्षमा एकभन्दा बढी देशमा कारोवार (रोजगारी, ब्यवसाय वा लगानी) गरेमा त्यस्तो कारोवार गर्नेले आफू वासिन्दा रहेको देशमा एवं कारोवार (लगानी) गरेको देशमा समेत गरी दुवै देशमा कर तिर्नुपर्ने हुन सक्छ । उही आयमा उही आयवर्षमा आफू वासिन्दा रहेको देशमा वसोवास (Residence) को आधारमा तथा लगानी गरेको देशमा आयको स्रोत (Source) को आधारमा कर तिर्नुपर्ने हुनाले दोहोरो कर तिर्नुपर्ने अवस्था रहन्छ । यस्तो परिस्थितिमा करदातालाई दोहोरो करको भारबाट मुक्ति दिलाउन र मुलुकमा लगानीमैत्री वातावरण सृजना गर्न सम्बन्धित देशको आयकर कानूनले अर्को देशमा तिरेको कर मिलान गर्न पाउने (Foreign Tax Credit) वा त्यस्तो कर खर्च लेख्न पाउने जस्ता ब्यवस्था गरेको हुन्छ । तथापि विभिन्न देशहरूको घरेलु आयकर कानूनले ब्यवस्था गरेको आयकरको परिभाषा, वासिन्दा वा स्थायी संस्थापनको परिभाषा वा कर लगाउने प्रावधान वा करको दायरा (Scope) ले गर्दा सबै परिस्थितिमा मुलुक भित्रको कानूनले मात्र अन्तर्राष्ट्रिय दोहोरो कर हटाउन सम्भव हुँदैन । यसर्थ करदाताहरूलाई दोहोरो करबाट मुक्ति दिलाउन घरेलु आयकर ऐनमै कानूनी ब्यवस्था गरी दुई देशबीच दोहोरो करमुक्ति सम्झौता (Double Taxation Avoidance Agreement) गर्ने विश्वव्यापी प्रचलन रहेको छ ।

नेपालको आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७३ ले “कुनै व्यक्तिको कुनै आयमा यस ऐन वा प्रचलित कानून बमोजिम कर लाग्ने ब्यवस्था भएको र सोही आयमा विदेशी मुलुकमा पनि कर लाग्ने रहेछ भने त्यस्तो दोहोरो कर नलाग्ने गर्न नेपाल सरकारद्वारा विदेशी सरकारसित अन्तर्राष्ट्रिय सम्झौता गर्न सक्नेछ ।” भन्ने ब्यवस्था गरे अनुसार हालसम्म विभिन्न १० देशहरूसंग दोहोरो करमुक्ति तथा वित्तीय छल निरोध सम्झौता सम्पन्न गरिसकिएको छ भने सार्क राष्ट्रहरू बीच सन् २००५ मा बहुपक्षीय सम्झौता सम्पन्न गरिएको छ । नेपालले पहिलो दोहोरो कर मुक्ति तथा वित्तीय छल निरोध सम्झौता सन् १९८७ मा भारत सरकारसंग गरेको थियो र सो सम्झौता विस्थापित गरी सन् २०११ मा नयां सम्झौता गरिएको छ । त्यसै गरी वंगलादेश, सिंगापुर, मलेशिया लगायत विभिन्न देशहरूसंग यस्तो सम्झौता गर्नको लागि प्रकृया अगाडि बढाइएको छ ।

यसै सन्दर्भमा नेपालले हालसम्म गरेका दोहोरो कर मुक्ति तथा वित्तीय छल निरोध सम्झौताहरू तथा सार्क मुलुकहरूबीच भएको यस सम्बन्धी सम्झौता (SAARC Limited Multilateral

Agreement on Avoidance of Double Taxation and Mutual Administrative Assistance in Tax Matters) समेत समावेश गरी पुस्तकको रूपमा यो संग्रह प्रकाशन गरिएको छ । यस संग्रहमा सबै सम्झौताहरूको अंग्रेजी संस्करण तथा सोको नेपाली संस्करण समेत समावेश गरिएको छ । कर प्रशासनमा संलग्न कर्मचारी, उद्योगी, व्यावसायी, लगानीकर्ता तथा अन्तराष्ट्रिय कर सम्बन्धमा चासो राख्ने जो कोही समेतलाई यो संग्रह थप सहयोगी एवं महत्वपूर्ण हुनेछ भन्ने मैले विश्वास लिएको छु ।

प्रस्तुत संग्रह प्रकाशनको दौरानमा राजपत्रहरूको संकलन गर्ने, Scan Copy तयार गर्ने तथा सबै सम्झौताहरूको Digital Copy तयार गर्ने, टाइप गर्ने, सेटिङ गर्ने, सम्पादन गर्ने समेतका कार्यमा निरन्तर खटिई कार्य सम्पन्न गर्नु हुने निर्देशक श्री चेतनाथ दाहाल, शाखा अधिकृत श्री प्रकाश शर्मा ढकाल, कम्प्युटर अधिकृत श्री दिगम्बरमान श्रेष्ठ, नायव सुब्बा श्री विकास वस्नेत तथा डा.इ.सु. श्री प्रचण्ड नकर्मि, श्री दिपकराज पौडेल र श्री दीपक अधिकारी लाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । यो संग्रह प्रकाशनका लागि सदैव उत्प्रेरित गर्नुका साथै मार्गदर्शन एवं अग्रपोषण प्रदान गर्नु हुने माननीय अर्थमन्त्री श्री विष्णुप्रसाद पौडेलज्यू, माननीय अर्थराज्यमन्त्री श्री दामोदर भण्डारीज्यू, अर्थसचिव श्री लोकदर्शन रेग्मीज्यू र राजस्व सचिव श्री राजन खनालज्यूमा हार्दिक आभार तथा कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।

चुडामणि शर्मा

महानिर्देशक

२०७३ साउन १०

विषय सूची

खण्ड- १ नेपाली

१.	नेपाल र नर्वे अधिराज्यबीचको दोहोरो करमुक्ति सम्झौता	१
२.	नेपाल र थाईल्याण्ड अधिराज्यबीचको दोहोरो करमुक्ति सम्झौता	१८
३.	नेपाल र प्रजातान्त्रिक समाजवादी गणतन्त्र श्रीलंकाबीचको दोहोरो करमुक्ति सम्झौता	३८
४.	नेपाल र गणतन्त्र मौरिससबीचको दोहोरो करमुक्ति सम्झौता	५५
५.	नेपाल र गणतन्त्र अष्ट्रियाबीचको दोहोरो करमुक्ति सम्झौता	७४
६.	नेपाल र इस्लामिक गणतन्त्र पाकिस्तानबीचको दोहोरो करमुक्ति सम्झौता	८३
७.	नेपाल र जनवादी गणतन्त्र चीनबीचको दोहोरो करमुक्ति सम्झौता	१११
८.	नेपाल र गणतन्त्र कोरियाबीचको दोहोरो करमुक्ति सम्झौता	१२८
९.	नेपाल र कतार राज्यबीचको दोहोरो करमुक्ति सम्झौता	१४८
१०.	नेपाल र गणतन्त्र भारतबीचको दोहोरो करमुक्ति सम्झौता	१६७

Table of Content

Section- 2

English

1.	DTAA Between Nepal and The Kingdom of Norway	189
2.	DTAA Between Nepal and The Kingdom of Thailand	211
3.	DTAA Between Nepal and The Democratic Socialist Republic of Sri Lanka	232
4.	DTAA Between Nepal and The Republic of Mauritius	252
5.	DTAA Between Nepal and The Republic of Austria	273
6.	DTAA Between Nepal and The Islamic Republic of Pakistan	295
7.	DTAA Between Nepal and The People's Republic of China	316
8.	DTAA Between Nepal and The Republic of Korea	336
9.	DTAA Between Nepal and The State of Qatar	358
10.	DTAA Between Nepal and The Republic of India	378
11.	SAARC Limited Multilateral Agreement on Avoidance of Double Taxation and Mutual Administrative Assistance in Tax Matters	403

खण्ड- १
नेपाली

नेपाल

तथा

नर्वे अधिराज्य

बीच

सम्पन्न

आय तथा पूँजीमा लाग्ने करका सम्बन्धमा

दोहोरो करवाट मुक्ति तथा वित्तीय छल निरोध

सम्बन्धी सम्झौता

नेपाल सरकार तथा नर्वे सरकार,

आय तथा पूँजीमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा दोहोरो करबाट मुक्ति र वित्तीय छल निरोधका लागि सम्झौता गर्न इच्छुक हुँदै; देहाय बमोजिम गर्न सहमत भएका छन्:

धारा १

समेटाएका व्यक्ति

यो सम्झौता एक वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दा व्यक्तिहरूलाई लागू हुनेछ।

धारा २

समेटाएका कर

१. यो सम्झौता एउटा संविदाकारी राष्ट्रबाट आयमा तथा पूँजीमा लगाईएका करका हकमा लागू हुनेछ।
२. कूल आय, कूल पूँजी वा आयका वा पूँजीका तत्वहरू, प्रतिष्ठानबाट भुक्तानी गरिएको तलव वा ज्यालाको रकम एवं पूँजीको मूल्य वृद्धिमा लगाईएका करलाई आयमा लाग्ने कर मानिनेछ।
३. यो सम्झौता लागू हुने विद्यमान करहरू विशेषतः देहाय बमोजिम छन् :

(क) नर्वेमा :

- (१) राष्ट्रिय आयकर;
- (२) काउण्टि नगर आयकर;
- (३) नगर आयकर;
- (४) कर समानिकरण कोषमा राष्ट्रिय योगदान;
- (५) राष्ट्रिय पूँजी कर;
- (६) नगर पूँजी कर; र
- (७) गैर आवासीय कलाकारलाई दिइएको पारिश्रमिकको राष्ट्रिय बक्यौता;
(यसपछि "नर्वेली कर" भनिएको)।

(ख) नेपालमा:

- (१) आयकर ऐन अन्तर्गत लगाईएको आयकर; र
- (२) सम्पत्ति कर ऐन अन्तर्गत लगाईएको सम्पत्ति कर;
(यसपछि "नेपाली कर" भनिएको)।

४. यस सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको मिति पश्चात कुनै संविदाकारी राष्ट्रबाट विद्यमान करका अतिरिक्त वा सोको बदलामा लगाइएका कुनै पनि समरुप वा सारभूत रूपमा मिल्दोजुल्दो करका हकमा समेत यो सम्झौता लागू हुनेछ।

धारा ३

सामान्य परिभाषा

१. प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा, यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि:

- (क) “नर्वे” भन्नाले नर्वे अधिराज्य सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले सालबर्ड, जान मेयन र नर्वे अधिनस्थ निकाय (बिलान्द) लाई समेट्दैन;
- (ख) “नेपाल” भन्नाले नेपाल राज्य सम्भन्नु पर्छ;
- (ग) “नागरिक” भन्नाले देहायको व्यक्ति वा संस्था सम्भन्नु पर्छ:
- (१) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको राष्ट्रियता धारण गरेका सबै प्राकृतिक व्यक्ति;
- (२) एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा प्रचलित कानून अन्तर्गत सो हैसियत प्राप्त सबै कानूनी व्यक्ति, साभेदारी र संस्था;
- (घ) “व्यक्ति” भन्नाले प्राकृतिक व्यक्ति, कम्पनी र व्यक्तिहरुको अन्य कुनै संस्था समेतलाई जनाउँछ;
- (ङ) “कम्पनी” भन्नाले कुनै संगठित संस्था वा कर प्रयोजनको लागि संगठित संस्थाको रुपमा व्यवहार गरिने कुनै पनि निकाय सम्भन्नु पर्छ;
- (च) “एउटा संविदाकारी राष्ट्र” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्र” भन्नाले सन्दर्भ अनुसार नर्वे (अधिनस्थ निकाय बाहेक) वा नेपाल सम्भन्नु पर्छ;
- (छ) “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” भन्नाले क्रमशः एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान सम्भन्नु पर्छ;
- (ज) “अन्तर्राष्ट्रिय यातायात” भन्नाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रका स्थानहरु बीच मात्रै कुनै पानीजहाज वा वायुयान सञ्चालन गरिएकोमा बाहेक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानबाट संचालित पानीजहाज वा वायुयानबाट गरिने कुनै पनि यातायात सम्भन्नु पर्छ;
- (झ) “सक्षम अधिकारी” भन्नाले:
- (१) नर्वेमा, अर्थ तथा भन्सार मन्त्री वा निजको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि सम्भन्नु पर्छ;
- (२) नेपालमा, अर्थ मन्त्री वा निजको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि सम्भन्नु पर्छ ।

२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रबाट यस सम्झौताको प्रयोगका सम्बन्धमा प्रसंगले अन्यथा अर्थ लागेकोमा बाहेक यस सम्झौतामा परिभाषा नगरिएको कुनै शब्दको अर्थ यो सम्झौता लागू हुने करको प्रयोजनका लागि सो संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार गरिएको परिभाषा बमोजिम हुनेछ ।

धारा ४

वासिन्दा

१. यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि, “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा” भन्नाले सो राष्ट्रको कानून अन्तर्गत निजको बसोबास, निवास, व्यवस्थापनको स्थान वा यस्तै प्रकृतिको अन्य कुनै शर्तको कारणबाट कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको कुनै व्यक्ति सम्भन्नु पर्छ । तर सो शब्दले सो राष्ट्रमा स्रोतहरूबाट वा त्यहाँ अवस्थित पूँजीबाट आर्जन गरेको आयको हकमा मात्र सो राष्ट्रमा कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको कुनै पनि व्यक्तिलाई जनाउँदैन ।
२. प्रकरण १ का व्यवस्थाको कारणबाट कुनै प्राकृतिक व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएमा, निजको हैसियत देहाय बमोजिम यकिन गरिनेछ:

- (क) सो व्यक्तिलाई निजको स्थायी निवासस्थान उपलब्ध रहेको राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ, र सो व्यक्तिको दुवै राष्ट्रमा स्थायी निवासस्थान भए निजलाई निजको व्यक्तिगत र आर्थिक सम्बन्ध निकटमा रहेको (महत्वपूर्ण हितको केन्द्र) राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ;
- (ख) निजको महत्वपूर्ण हितको केन्द्र रहेको राष्ट्र यकिन गर्न नसकिएमा वा कुनै पनि राष्ट्रमा निजको स्थायी निवासस्थान नभएमा, निजलाई निज जुन राष्ट्रमा सामान्य रूपमा बसोवास गरेको छ, सो राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ;
- (ग) निजको दुवै राष्ट्रमा सामान्य रूपमा बसोवास भएमा वा कुनै राष्ट्रमा पनि त्यस्तो वासस्थान नभएमा, निजलाई निज जुन राष्ट्रको नागरिक हो सो राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ;
- (घ) निज दुवै राष्ट्रको नागरिक भएमा वा कुनै पनि राष्ट्रको नागरिक नभएमा संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौताबाट सो प्रश्नको समाधान गर्नेछन् ।
३. प्रकरण १ को व्यवस्थाको कारणबाट प्राकृतिक व्यक्ति बाहेक अन्य कुनै व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएमा त्यस्तो व्यक्तिलाई निजको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान जुन राष्ट्रमा रहेको छ, सो राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ ।

धारा ५

स्थायी संस्थापन

१. यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि, “स्थायी संस्थापन” भन्नाले कुनै प्रतिष्ठानको व्यवसाय पूर्ण वा आंशिक रूपमा सञ्चालन गरिने निश्चित स्थान सम्भन्ध पर्थे ।
२. “स्थायी संस्थापन” भन्नाले खासगरी देहायका कुराहरू समेतलाई जनाउँछ :
- (क) व्यवस्थापनको स्थान;
- (ख) शाखा;
- (ग) कार्यालय;
- (घ) कारखाना;
- (ङ) वर्कसप;
- (च) खानी, तेल वा ग्यासको कुवा, खानी वा प्राकृतिक स्रोतको उत्खननको अन्य कुनै स्थान; र
- (छ) गोदामघर ।
३. कुनै भवन स्थल, निर्माण, संयोजन वा जडान आयोजना वा सोसँग सम्बद्ध सुपरीवेक्षण वा परामर्शदायी क्रियाकलाप छ (६) महिना भन्दा बढीको अवधिसम्म निरन्तर रहेमा मात्र त्यस्तो स्थल, आयोजना वा क्रियाकलापलाई स्थायी संस्थापनले समेट्छ ।
४. “स्थायी संस्थापन” भन्नाले कुनै प्रतिष्ठानले कुनै बाह्र (१२) महिनाको अवधिभित्र कुल १८३ दिन भन्दा बढी अवधि वा अवधिहरूका लागि सो राष्ट्रभित्र सो प्रतिष्ठानले काममा लगाएको कामदार वा अन्य कर्मचारी मार्फत निरन्तर सेवा प्रदान गर्ने काम समेत लाई जनाउँछ ।
५. यस धाराका माथि उल्लिखित व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि, “स्थायी संस्थापन” मा

निम्नलिखित कुराहरू समावेश भएको मानिने छैन:

- (क) प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको भण्डारण वा प्रदर्शनको प्रयोजनको लागि मात्र सुविधाको प्रयोग;
- (ख) भण्डारण वा प्रदर्शनको प्रयोजनको लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको सम्भार (मेन्टिनेन्स);
- (ग) कुनै अर्को प्रतिष्ठानबाट प्रशोधन गरिने प्रयोजनका लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको सम्भार;
- (घ) प्रतिष्ठानको लागि वस्तु वा व्यापारिक सामान खरिद गर्ने वा जानकारी संकलन गर्ने प्रयोजनका लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थानको सम्भार;
- (ङ) प्रतिष्ठानको लागि प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिको अन्य कुनै क्रियाकलाप संचालन गर्ने प्रयोजनका लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थानको सम्भार;
- (च) खण्ड (क) देखि (ङ) सम्म उल्लिखित क्रियाकलापहरूको कुनै संयोजनको लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थानको सम्भार । तर यस संयोजनबाट उत्पन्न व्यवसायको निश्चित स्थानको समग्र क्रियाकलाप प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिको हुनु पर्नेछ ।

६. प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, प्रकरण ८ को व्यवस्था लागू हुने स्वतन्त्र हैसियतको प्रतिनिधि (एजेण्ट) बाहेकको कुनै पनि व्यक्तिले कुनै प्रतिष्ठानको तर्फबाट एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा काम गरिरहेको र प्रतिष्ठानको नाममा करार सम्पन्न गर्ने अधिकारको सामान्य प्रयोग गरिरहेको छ भने त्यस्तो व्यक्तिका क्रियाकलाप प्रकरण ५ बमोजिमका क्रियाकलापमा सीमित नरहेका र जसको कारणले सो प्रकरणका व्यवस्था अन्तर्गत व्यवसायको कुनै निश्चित स्थानबाट प्रतिष्ठानको नाममा प्रयोग गरेमा त्यस्तो निश्चित स्थानलाई स्थायी संस्थापन नमानिने अवस्थामा त्यस्तो व्यक्तिले सो प्रतिष्ठानका लागि गर्ने क्रियाकलापका सम्बन्धमा सो राष्ट्रमा त्यस्तो प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन रहेको मानिनेछ ।
७. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि, एक संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वीमा प्रतिष्ठानले प्रकरण ८ लागू हुने स्वतन्त्र हैसियत राख्ने प्रतिनिधि (एजेण्ट) बाहेक अन्य कुनै व्यक्ति मार्फत अर्को संविदाकारी राष्ट्रको इलाकामा वीमाको किस्ता संकलन गरे वा त्यहाँ रहेको जोखिमको वीमा गराएमा पुनर्बीमाको हकमा बाहेक सो अर्को राष्ट्रमा त्यस्तो वीमा प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन रहेको मानिनेछ ।
८. एउटा राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले दलाल, साधारण कमिशन प्रतिनिधि (एजेन्ट) वा स्वतन्त्र हैसियत राख्ने अन्य कुनै प्रतिनिधि (एजेन्ट) मार्फत अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय गरेको भन्ने कारणले मात्रै सो अर्को राष्ट्रमा त्यस्तो प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन रहेको मानिने छैन । तर त्यस्ता व्यक्तिहरूले आफ्नो व्यवसायको सामान्य क्रममा काम गरिरहेको हुनुपर्दछ ।
९. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीलाई नियन्त्रण गरेको वा सो कम्पनीबाट त्यस्तो कम्पनी नियन्त्रित भएको वा सो अर्को राष्ट्रमा (स्थायी संस्थापन मार्फत वा अन्य किसिमबाट) व्यवसाय गरेको भन्ने तथ्य स्वयंले त्यस्तो एक कम्पनीलाई अर्को कम्पनीको स्थायी संस्थापन बनाउने छैन ।

धारा ६

अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आय

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्तिबाट आर्जन गरेको

आय (कृषि वा वनजन्य आय समेत) मा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

२. “अचल सम्पत्ति” भन्नाले सो सम्पत्ति जुन संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित छ सो राष्ट्रको कानून अनुसार परिभाषित सम्पत्ति सम्झनु पर्छ । सो शब्दले अचल सम्पत्तिका अंगका रूपमा रहेका सम्पत्ति, कृषि र वनमा प्रयोग गरिएका पशुधन र उपकरण, भू-सम्पत्ति सम्बन्धी सामान्य कानूनका व्यवस्था लागू हुने अधिकार, अचल सम्पत्तिको भोगचलन, खनीज भण्डार, स्रोत र अन्य प्राकृतिक स्रोतको काम वापतको प्रतिफल परिवर्तनीय वा निश्चित भुक्तानीको अधिकार वा त्यसमा काम गर्ने अधिकार समेतलाई जनाउँछ । पानीजहाज र वायुयानलाई अचल सम्पत्ति मानिने छैन ।
३. प्रकरण १ का व्यवस्था अचल सम्पत्तिको प्रत्यक्ष प्रयोग, भाडा वा अन्य कुनै पनि स्वरूपको प्रयोगबाट आर्जित आयका हकमा लागू हुनेछन् ।
४. प्रकरण १ र ३ का व्यवस्था कुनै प्रतिष्ठानको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयमा र स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाको सञ्चालनका लागि प्रयोग गरिएको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयका हकमा समेत लागू हुनेछन् ।

धारा ७

व्यापार मुनाफा

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट त्यस्तो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय नगरेसम्म सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा सो राष्ट्रमा मात्र कर लगाइनेछ । त्यस्तो प्रतिष्ठानले माथि उल्लेख भए बमोजिम व्यवसाय गरेकोमा, सो प्रतिष्ठानको मुनाफाको सो स्थायी संस्थापनका हकमा लागू हुने जति हिस्सामा मात्र अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. प्रकरण ३ का व्यवस्थाको अधिनमा रही, एक संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा, एउटै वा मिल्दोजुल्दो शर्त अन्तर्गत एउटै वा मिल्दोजुल्दो क्रियाकलापमा संलग्न भएको र जुन प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन हो सो बाट पूर्णतः स्वतन्त्र रूपले काम गर्ने भिन्न र अलग्गै प्रतिष्ठान भएको भए सो स्थायी संस्थापनले आर्जन गर्नसक्ने अपेक्षित मुनाफा सो स्थायी संस्थापनबाट प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको मानिनेछ ।
३. (क) कुनै स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा, त्यस्तो स्थायी संस्थापन रहेको राष्ट्रमा वा अन्यत्र गरिएका कार्यकारी तथा सामान्य प्रकृतिका प्रशासनिक खर्चहरू लगायत स्थायी संस्थापनको व्यवसायको प्रयोजनका लागि गरिएका खर्च वापत राष्ट्रिय कानूनका व्यवस्था अन्तर्गत खर्च वापत कट्टा गर्न स्वीकृति दिइनेछ ।
(ख) तर स्थायी संस्थापनद्वारा प्रतिष्ठानको मुख्य कार्यालय वा अन्य कार्यालयलाई पेटेन्ट वा अन्य अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै प्रकारको अन्य भुक्तानी वा कमिशनको रूपमा व्यवस्थापनको निमित्त कुनै खास सेवा प्रदान गरे वापत वा बैंकिंग प्रतिष्ठानको लागि बाहेक स्थायी संस्थापनले लिएको कर्जाको व्याज वापत भुक्तानी गरेको (वास्तविक खर्चहरू सोधभर्ना गर्न भुक्तानी गरेकोमा बाहेक) रकमको हकमा भने खर्च वापत त्यसरी कट्टा गर्न स्वीकृति दिइने छैन । त्यसैगरी, कुनै स्थायी संस्थापनले प्रतिष्ठानको मुख्य कार्यालय वा अन्य कुनै कार्यालयले पेटेन्ट वा अन्य अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै अन्य भुक्तानी वा कुनै खास सेवा प्रदान गरे वापत वा व्यवस्थापनको निमित्त कमिशनको रूपमा गरको भुक्तानी वा बैंकिंग प्रतिष्ठानको हकमा बाहेक स्थायी संस्थापनले प्रतिष्ठानको प्रमुख कार्यालय वा अन्य कार्यालयले लिएको ऋणमा लागेको व्याजको भुक्तानी (वास्तविक खर्चहरू सोधभर्ना गर्न भुक्तानी गरेकोमा बाहेक) खर्च लेखे तापनि त्यस्ता भुक्तानीलाई सो स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा विचार गरिने छैन ।

४. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा प्रतिष्ठानको कूल आयलाई विभिन्न शीर्षकमा विभाजन गरी सोही आधारमा स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्ने प्रचलन रहेको भए प्रकरण २ को कुनै पनि कुराले सो संविदाकारी राष्ट्रलाई त्यस्तो प्रचलन अनुसार गरिएको विभाजनको आधारमा करयोग्य आय निर्धारण गर्न रोक लगाउने छैन। तर त्यसरी विभाजन गर्न अपनाइएको तरिकाबाट निस्कने नतिजा यस धारामा उल्लिखित सिद्धान्तहरू अनुसारको हुनु पर्नेछ।
५. कुनै स्थायी संस्थापनले प्रतिष्ठानका लागि गरेको वस्तु वा व्यापारिक सामानको खरिदको कारणले मात्र त्यस्तो स्थायी संस्थापनले मुनाफा आर्जन गरेको मानिने छैन।
६. माथि उल्लिखित प्रकरणहरूको प्रयोजनको लागि उचित र पर्याप्त कारण भई स्थायी संस्थापनको मुनाफाको निर्धारण अन्यथा हुने भएमा बाहेक त्यस्तो निर्धारण प्रत्येक वर्ष एउटै तरिकाबाट गरिनेछ।
७. यस सम्झौताका अन्य धारा बमोजिम छुट्टै रूपमा व्यवहार गरिने आयका रकमहरू मुनाफामा समावेश भएको अवस्थामा यस धाराका व्यवस्थाले ती धाराका व्यवस्थालाई प्रभाव पार्ने छैनन्।

धारा ८

पानीजहाज ढुवानी हवाई यातायात तथा कन्टेनर

१. संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा पानीजहाज वा वायुयान संचालन गरी आर्जन गरेको मुनाफा सो संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ।
२. वस्तु र व्यापारिक सामानको ढुवानीको लागि कन्टेनरको प्रयोग, सम्भार वा भाडा (कन्टेनरको ढुवानीको लागि आवश्यक ट्रेलर र सम्बद्ध उपकरण समेत) बाट एक संविदाकारीको प्रतिष्ठानले आर्जन गरेको मुनाफा, ती कन्टेनर वा ट्रेलर र सम्बन्धित उपकरणको प्रयोग अर्को संविदाकारी राष्ट्रभित्रको स्थानहरूमा मात्रै ढुवानी हुनेमा बाहेक सो संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछन्।
३. प्रकरण १ र २ का व्यवस्था कोष (पुल), संयुक्त व्यवसाय वा अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चालन निकायमा सहभागी भई आर्जन गरेको मुनाफाको हकमा समेत लागू हुनेछ।
४. प्रकरण १, २ र ३ का व्यवस्था नर्वेजी, डेनिस र स्वीडिसको संयुक्त कन्सोर्टियमको हवाई यातायात स्क्यान्डिनेभिएन एअरलाइन्स सिष्टमबाट आर्जन गरेको मुनाफा, स्क्यान्डिनेभिएन एअरलाइन्स सिष्टमको नर्वेजियन साभेदार Det Norske Luftfartsselskap A/S(DNL) ले आर्जन गरेको मुनाफा त्यस संस्थामा सो शेयरको अनुपातमा भएमा मात्र त्यस्तो मुनाफाको दरमा लागू हुनेछन्।

धारा ९

सम्बद्ध प्रतिष्ठान

१. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण वा पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिएको; वा
- (ख) एउटै व्यक्तिहरूले एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण वा पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिएको; र

यी दुवै अवस्थामा उक्त दुई प्रतिष्ठानहरू बीच तिनका व्यापारिक वा वित्तीय सम्बन्धको हकमा स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरू बीचको सम्बन्धको हकमा लागू हुने शर्तहरू भन्दा भिन्न शर्तहरू राखिएको वा लागू गरिएको अवस्थामा, उपर्युक्त शर्तहरूको कारणले त्यस्ता प्रतिष्ठानहरूमध्ये एउटा प्रतिष्ठानलाई मुनाफा प्राप्त हुनसक्ने तर ती शर्तहरूको कारणले त्यसरी प्राप्त गर्न नसकिएको मुनाफालाई सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा समावेश गरी सोही अनुरूप कर लगाउन सकिनेछ।

धारा १०

लाभांश

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीबाट अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिइएको लाभांशमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. यद्यपि, लाभांशको भुक्तानी दिने कम्पनी जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा सो राष्ट्रको कानून अनुसार त्यस्तो लाभांशमा कर लगाउन सकिनेछ । तर लाभांशको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति अर्को राष्ट्रको वासिन्दा हो भने त्यसरी लगाइएको कर देहायको प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन :
  - (क) हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति लाभांशको भुक्तानी दिने कम्पनीको कम्तिमा पच्चीस (२५) प्रतिशत शेयर प्रत्यक्ष रूपले धारण गर्ने कम्पनी भए, लाभांशको कूल रकमको ५ (पाँच) प्रतिशत,
  - (ख) हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति लाभांशको भुक्तानी दिने कम्पनीको कम्तिमा दश (१०) प्रतिशत शेयर प्रत्यक्ष रूपले धारण गर्ने कम्पनी भए, लाभांशको कूल रकमको दश (१०) प्रतिशत,
  - (ग) अन्य सबै अवस्थाहरूमा लाभांशको कूल रकमको १५ (पन्ध्र) प्रतिशत ।यस प्रकरणका व्यवस्थाले जुन मुनाफा मध्येबाट लाभांश भुक्तानी गरिने हो सो मुनाफाको सम्बन्धमा कम्पनीको कर व्यवस्थालाई प्रभाव पार्ने छैन ।
३. यस धारामा प्रयुक्त “लाभांश” भन्नाले शेयर, खानीमा रहेको शेयर, संस्थापक शेयर वा अन्य अधिकारबाट प्राप्त ऋण दावी बाहेकको आय, मुनाफामा हिस्सेदारी एवं वितरण गर्ने कम्पनी जुन राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको कानून अनुसार शेयरबाट प्राप्त आयका हकमा लागू हुने कर व्यवस्था समानको कर व्यवस्थाको अधीनमा रहेको अन्य कर्पोरेट अधिकारबाट प्राप्त आय सम्भन्धनु पर्छ ।
४. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा लाभांशको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्तिले लाभांश भुक्तानी गर्ने कम्पनी वासिन्दा भएको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय संचालन गरेमा वा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू उपलब्ध गराएमा र जुन धारण (होल्डिंग) को सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ सो धारण त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपले जोडिएको छ भने प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।
५. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रबाट मुनाफा वा आय प्राप्त गरेमा, सो कम्पनीले भुक्तानी गरेको लाभांश सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिइएको वा जुन धारणको सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ सो धारण सो अर्को राष्ट्रमा अवस्थित कुनै स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपले जोडिएको अवस्थामा बाहेक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रले त्यस्तो लाभांशमा कुनै कर लगाउन वा भुक्तानी दिइएको लाभांश वा वितरण नगरिएको मुनाफामा सो अर्को राष्ट्रमा उत्पन्न मुनाफा वा आय पूर्ण वा आंशिक रूपमा समावेश गरिएको भए तापनि सो कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफामा कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफामा लाग्ने कर लगाउन सक्ने छैन ।

धारा ११

ब्याज

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको व्याजमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

२. तथापि, त्यस्तो व्याज आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि त्यस्तो व्याजमा सो राष्ट्रको कानून अनुसार कर लगाउन सकिनेछ । तर सो व्याजको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो भने त्यसरी लगाइएको कर व्याजको कूल रकमको पन्ध्र (१५) प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन । तर अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको र व्याजको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति रितपूर्वक बैकिंग व्यवसाय गर्ने बैकलाई व्याज भुक्तानी दिईएको अवस्थामा व्याज आर्जन गरिने संविदाकारी राष्ट्रमा लगाइने कर व्याजको कूल रकमको दश (१०) प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन ।
३. प्रकरण २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि:
- (क) देहाय बमोजि व्याज भुक्तानी गरिने भएमा नेपालमा आर्जन गरेको व्याज नर्वेमा मात्र करयोग्य हुनेछ:
- (१) नर्वे राज्य, सोको राजनीतिक ईकाइ, स्थानीय निकाय वा कानूनी निकाय;
  - (२) नर्वेको केन्द्रीय बैंक;
  - (३) निर्यात क्रेडिटको जमानत दिने नर्वेली संस्था;
  - (४) A/S Eksportfinans; वा
  - (५) संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारी बीच समय समयमा सहमति भएका उपखण्ड (३) र (४) मा उल्लिखित जस्तै प्रकृतिका अन्य कुनैसंस्था;
- (ख) देहाय बमोजि व्याज भुक्तानी गरिने भएमा नर्वेमा आर्जन गरेको व्याज नेपालमा मात्र करयोग्य हुनेछ:
- (१) नेपाल राज्य, सोको राजनीतिक ईकाइ, स्थानीय निकाय वा कानून अन्तर्गत स्थापित निकाय;
  - (२) नेपालको केन्द्रीय बैंक;
  - (३) यस सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको मिति पछि नेपालमा स्थापित संस्थसंग मिल्दोजुल्दो प्रकृतिको र खण्ड (क) को उपखण्ड (३) र (४) बमोजिमको संस्था (संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरुले आपसी सम्झौतावाट त्यस्ता संस्थाहरु मिल्दोजुल्दो प्रकृतिका भए नभएको निर्धारण गर्नेछन्); वा
  - (४) संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीबीच समय समयमा सहमति भएका खण्ड (क) को उपखण्ड (५) मा उल्लिखित संस्था जस्तै प्रकृतिका अन्य कुनै संस्था ।
- (ग) खण्ड (क) वा (ख) मा उल्लिखित कुनै संस्थाले जमानत दिएको ऋणमा एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा लागेको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिइएको व्याज सो अर्को राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछ ।
४. यस धारामा प्रयुक्त “व्याज” भन्नाले वन्धकीबाट सुरक्षित गरिएको वा नगरिएको सबै किसिमका ऋण दावीबाट आर्जित आय र खासगरी सरकारी धितोपत्र (सक्यूरिटि) बाट प्राप्त आय र वण्ड वा ऋणपत्रबाट प्राप्त आय तथा त्यस्ता धितोपत्र, वण्ड वा ऋणपत्रसंग सम्बद्ध प्रिमियम र पुरस्कार सम्भन्तु पर्छ । यस धाराको प्रयोजनको लागि विलम्ब भुक्तानी वापतको जरिवाना (पेनाल्टि) शुल्कलाई व्याजको रुपमा लिइने छैन ।
५. व्याजको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई व्याज सिर्जना हुने अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय संचालन गरेमा

वा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू उपलब्ध गराएमा र जुन ऋण दावीको सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ, सो दावी त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपले आवद्ध भएमा प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।

६. भुक्तानीकर्ता एउटा संविदाकारी राष्ट्र स्वयं वा सोको राजनीतिक इकाई, स्थानीय निकाय वा वासिन्दा भएकोमा, सो संविदाकारी राष्ट्रमा व्याज आर्जन गरिएको मानिनेछ । तर, व्याज भुक्तानी दिने व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको वा नभएको जे भए तापनि त्यस्तो व्यक्तिको एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थान रहेको, त्यस्तो संस्थापन वा स्थानको सम्बन्धमा लिइएको ऋण वापत व्याज भुक्तानी दिइएको र त्यस्तो व्याज स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट व्यहोरिएको अवस्थामा त्यस्तो व्याज सो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थान रहेको राष्ट्रमा आर्जन गरिएको मानिनेछ ।
७. भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच वा ती दुवै र अन्य कुनै व्यक्ति बीचको विशेष सम्बन्धको कारणले जुन ऋणदावीको लागि भुक्तानी दिइन्छ, सो ऋणदावीको रकम हेर्दा त्यस्तो सम्बन्ध नभएको अवस्थामा भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच सहमति हुनसक्ने रकम भन्दा व्याजको रकम बढी भएमा यस धाराका व्यवस्थाहरू त्यस्तो पछिल्लो रकमका हकमा लागू हुनेछन् । यस्तो अवस्थामा भुक्तानीको बढी भए जतिको हिस्सा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थालाई उचित ध्यान दिँदै प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार करयोग्य हुनेछ ।

धारा १२

रोयल्टी

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरी अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको रोयल्टीमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. यद्यपी, त्यस्तो रोयल्टी आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि सो रोयल्टीमा सो राष्ट्रको कानून बमोजिम कर लगाउन सकिनेछ । तर प्राप्तकर्ता रोयल्टीको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति भएकोमा त्यसरी लगाइएको कर रोयल्टीको कूल रकमको पन्ध्र (१५) प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन । यस प्रकरणको प्रयोजनको लागि यस सम्झौता लागू भएपछि नवौं बाहेकका अन्य राष्ट्रसँग नेपाली करको न्यून दर सहमत गरिएकोमा त्यस्तो दर लागू हुनेछ ।
३. यस धारामा प्रयुक्त “रोयल्टी” भन्नाले रेडियो वा टेलिभिजन प्रसारणका लागि प्रयोग गरिएको चलचित्र, फिल्म वा टेप लगायतका साहित्यिक, कलात्मक वा वैज्ञानिक कार्यको कुनै पनि प्रतिलिपि अधिकार, कुनै पनि पेटेन्ट, ट्रेडमार्क, डिजाइन वा मोडेल, योजना, गोप्य सूत्र वा प्रकृयाको प्रयोगको वा सो प्रयोग गर्ने अधिकारको प्रतिफल वा औद्योगिक, व्यापारिक वा वैज्ञानिक अनुभव सम्बन्धी जानकारीको प्रतिफलस्वरूप प्राप्त गरिएको कुनै पनि प्रकारको भुक्तानी सम्झनु पर्छ ।
४. रोयल्टीको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई रोयल्टी सिर्जना हुने अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय संचालन गरेमा वा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू उपलब्ध गराएमा र जुन अधिकार वा सम्पत्तिको सम्बन्धमा रोयल्टीको भुक्तानी गरिन्छ, सो अधिकार वा सम्पत्ति र त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपले जोडिएको भएमा प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।
५. भुक्तानीकर्ता एउटा संविदाकारी राष्ट्र स्वयं वा सोको राजनीतिक इकाई, स्थानीय निकाय वा वासिन्दा भएकोमा, सो संविदाकारी राष्ट्रमा रोयल्टी सिर्जना भएको मानिनेछ । तर, रोयल्टी भुक्तानी दिने व्यक्ति एउटा संविदाकारी

राष्ट्रको वासिन्दा भएको वा नभएको जे भए तापनि त्यस्तो व्यक्तिको एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थान रहेको, त्यस्तो संस्थापन वा निश्चित स्थानको सम्बन्धमा रोयल्टी भुक्तानी दिने दायित्व उत्पन्न भएको र त्यस्तो रोयल्टी सो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट व्यहोरिएको अवस्थामा त्यस्तो रोयल्टी सो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थान रहेको राष्ट्रमा सिर्जना भएको मानिनेछ ।

६. भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच वा ती दुवै र अन्य कुनै व्यक्ति बीचको विशेष सम्बन्धको कारणले जुन प्रयोग वा सूचना सम्बन्धी अधिकारको लागि रोयल्टी भुक्तानी गरिन्छ सोको रकम हेर्दा त्यस्तो सम्बन्ध नभएको अवस्थामा भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच सहमति हुनसक्ने रकम भन्दा रोयल्टीको रकम बढी भएमा त्यस्तो पछिल्लो रकमका हकमा यस धाराका व्यवस्था लागू हुनेछन् । त्यस्तो अवस्थामा त्यस्तो भुक्तानीको बढी भए जतिको हिस्सा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थालाई उचित ध्यान दिदै प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार करयोग्य हुनेछ ।

धारा १३

पूँजीगत लाभ

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले धारा ६ बमोजिमको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्तिको बेच विखनबाट प्राप्त गरेको लाभमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको व्यापारिक सम्पत्तिको हिस्साको रूपमा रहेको चल सम्पत्तिको वा स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा उपलब्ध निश्चित स्थलसँग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचविखनबाट प्राप्त भएको लाभमा एवं त्यस्तो स्थायी संस्थापन (एकल वा सम्पूर्ण प्रतिष्ठान सहित) को वा त्यस्तो निश्चित स्थलको बेचविखनबाट प्राप्त त्यस्ता लाभ समेतमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
३. अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा सञ्चालित पानीजहाज वा वायुयानको वा त्यस्तो पानीजहाज वा वायुयानको सञ्चालनसँग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचविखनबाट प्राप्त भएको लाभ त्यस्तो प्रतिष्ठानको लाभ यस सम्झौताको धारा ८ बमोजिम करयोग्य हुने संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
४. वस्तु र व्यापारिक सामानको ढुवानीमा प्रयोग कन्टेनर (कन्टेनरको ढुवानीको लागि आवश्यक ट्रेलर र सम्बद्ध उपकरण समेत) को बेचविखनबाट प्राप्त एक संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले प्राप्त गरेको लाभ ती कन्टेनर वा ट्रेलर र सम्बन्धित उपकरणको प्रयोग अर्को संविदाकारी राष्ट्रभित्रको स्थानहरूमा मात्रै ढुवानी हुने अवस्थामा बाहेक सो संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
५. उपर्युक्त प्रकरणमा उल्लिखित सम्पत्ति बाहेक अन्य कुनै सम्पत्तिको बेचविखनबाट प्राप्त लाभ बेचविखनकर्ता जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।

धारा १४

स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवा

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा प्राकृतिक व्यक्तिले निजको व्यवसायिक सेवा वा स्वतन्त्र प्रकृतिका अन्य क्रियाकलापका सम्बन्धमा आर्जन गरेको आय सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ । तर, देहायको अवस्थामा त्यस्तो आय अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा पनि करयोग्य हुन सक्नेछ:

(क) कुनै बाह्र (१२) महिनाको अवधिभित्र कूल १८३ दिन वा सो भन्दा बढी अवधि वा अवधिहरूसम्म अर्को राष्ट्रमा त्यस्तो प्राकृतिक व्यक्ति उपस्थित भएमा; वा

(ख) सो अर्को राष्ट्रमा त्यस्तो प्राकृतिक व्यक्तिको क्रियाकलाप संचालन गर्ने कुनै निश्चित स्थान भएमा;

तर, सो अर्को राष्ट्रमा संचालन गरिएको सेवाको हकमा लनगूहुने हदसम मात्र यो व्यवस्था लागू हुनेछ ।

२. “व्यवसायिक सेवा” भन्नाले खासगरी स्वतन्त्र वैज्ञानिक, साहित्यिक, कलात्मक, शैक्षिक वा अध्यापन क्रियाकलाप एवं चिकित्सक, वकील, इन्जिनियर, वास्तुविद्, दन्त चिकित्सक र लेखापाल (एकाउन्टेन्ट) का स्वतन्त्र क्रियाकलाप समेतलाई जनाउँछ ।

धारा १५

आश्रित वैयक्तिक सेवा

१. धारा १६, १७, १८ र १९ का व्यवस्थाको अधिनमा रही एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले रोजगारीको सम्बन्धमा प्राप्त गरेको तलव, ज्याला र यस्तै अन्य पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ । तर सो रोजगारी अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएको हुनु हुँदैन । त्यसरी रोजगारी गरिएको भएमा, त्यसबाट प्राप्त त्यस्तो पारिश्रमिकमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

२. प्रकरण १ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त गरेको पारिश्रमिक देहायको अवस्थामा पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ :

- (क) प्राप्तकर्ता कुनै बाह्र (१२) महिनाको अवधिभित्र कुल १८३ दिन भन्दा बढी नहुने गरी कुनै अवधि वा अवधिहरूमा अर्को राष्ट्रमा उपस्थित भएको;
- (ख) जुन राष्ट्रको प्रापक र वासिन्दा हो सो राष्ट्रको वासिन्दा रोजगारदाता भएमा र निजका क्रियाकलापमा श्रमिकलाई काममा नलगाइएको भएमा त्यस्तो रोजगारदाताबाट वा निजको तर्फबाट भुक्तानी गरिएको पारिश्रमिक; र
- (ग) अर्को राष्ट्रमा रहेको रोजगारदाताको कुनै स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट सो पारिश्रमिक नव्यहोरिएको ।

३. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानद्वारा अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा सञ्चालित पानीजहाज वा वायुयानमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त गरेको मुनाफामा यस सम्झौताको धारा ८ बमोजिम करयोग्य हुने संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र कर लगाउन सकिनेछ । तर, नर्वेजियन अन्तर्राष्ट्रिय पानी जहाजको दर्ता किताबमा दर्ता भएको पानीजहाजमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त गरेको पारिश्रमिक प्राप्त गर्ने वासिन्दा भएको संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।

४. नर्वेको वासिन्दाले स्क्यान्डिनेभिएन एअरलाइन्स सिष्टम कन्सोर्टियमद्वारा अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा सञ्चालित वायुयानमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त गरेको पारिश्रमिक नर्वेमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।

धारा १६

सञ्चालकको शुल्क

एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीको सञ्चालक समिति वा त्यस्तै अन्य अंगको सदस्यको हैसियतले प्राप्त गरेको सञ्चालकको शुल्क र त्यस्तै अन्य भुक्तानीमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा १७

कलाकार तथा खेलाडी

१. धारा १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले नाट्यशाला, चलचित्र, रेडियो वा टेलिभिजन कलाकार वा संगीतकार वा खेलाडी जस्तै प्रमोदकको हैसियतमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यक्तिगत क्रियाकलाप गरी आर्जन गरेको आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ।
२. एउटा प्रमोदक वा खेलाडीले सो हैसियतमा गरेको व्यक्तिगत क्रियाकलापको सम्बन्धमा आर्जित आय प्रमोदक वा खेलाडी स्वयंलाई प्राप्त नभई कुनै अर्को व्यक्तिलाई प्राप्त हुने भएमा धारा ७, १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि सो आयमा जुन संविदाकारी राष्ट्रमा प्रमोदक वा खेलाडीका क्रियाकलाप सञ्चालित हुन्छन् सो राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ।
३. प्रमोदक वा खेलाडीले एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा संचालित क्रियाकलापबाट आर्जन गरेको आयमा त्यस्ता क्रियाकलाप संचालित राष्ट्रमा गरिएको भ्रमणको खर्च सारभूत रूपमा अर्को संविदाकारी राष्ट्र वा सोको राजनीतिक ईकाइ वा स्थानीय निकायको सार्वजनिक कोषबाट व्यहोरिएको भएमा प्रकरण १ र २ को व्यवस्था लागू हुने छैन। त्यस्तो अवस्थामा प्रमोदक वा खेलाडी वासिन्दा भएको राष्ट्रमा मात्र त्यस्तो आय करयोग्य हुनेछ।

धारा १८

निवृत्तभरण तथा सामाजिक सुरक्षा प्रणाली अन्तर्गत उपदान, वार्षिक वृत्ति तथा भुक्तानी

एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको निवृत्तभरण (सरकारी निवृत्तभरण तथा सामाजिक सुरक्षा प्रणाली अन्तर्गतको भुक्तानी समेत) र वार्षिक वृत्ति सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ।

धारा १९

सरकारी सेवा

१. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको राजनीतिक इकाई वा स्थानीय निकायले सो राष्ट्र वा इकाई वा निकायलाई प्रदान गरिएको सेवाका सम्बन्धमा कुनै प्राकृतिक व्यक्तिलाई भुक्तानी गरेको निवृत्तभरण वाहेकको पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ।
(ख) तर, त्यस्ता सेवा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा उपलब्ध गराइएको र सो प्राकृतिक व्यक्ति सो राष्ट्रको वासिन्दा भएको देहायको अवस्थामा त्यस्तो पारिश्रमिक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ:
(१) निज सो राष्ट्रको नागरिक भएमा; वा
(२) सो सेवा उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि मात्रै निज सो राष्ट्रको वासिन्दा नभएकोमा।
२. धारा १५ र १६ का व्यवस्थाहरू एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको राजनीतिक इकाई वा स्थानीय निकायबाट सञ्चालित व्यवसायका सिलसिलामा उपलब्ध गराइएको सेवाका सम्बन्धमा भुक्तानी गरिएको निवृत्तभरण वाहेकका अन्य पारिश्रमिकका हकमा लागू हुनेछन्।

धारा २०

विद्यार्थी

१. अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको वा सो राष्ट्रको भ्रमण गर्नु तत्काल अघि अर्को संविदाकारी

राष्ट्रको वासिन्दा भएको र आफ्नो शिक्षा वा प्रशिक्षणको लागि मात्र सो अर्को राष्ट्रमा उपस्थित भएको एउटा संविदाकारी राष्ट्रको विद्यार्थी वा व्यवसायिक प्रशिक्षार्थीले पालनपोषण, शिक्षा, प्रशिक्षणको प्रयोजनको लागि प्राप्त गरेको भुक्तानीमा पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा कर लाग्ने छैन । तर त्यस्तो भुक्तानी सो राष्ट्र भन्दा बाहिरको स्रोतबाट उत्पन्न भएको हुनुपर्छ ।

२. प्रकरण १ ले नसमेट्ने रोजगारीबाट प्राप्त अनुदान, छात्रवृत्ति र पारिश्रमिकको सम्बन्धमा, प्रकरण १ बमोजिमको विद्यार्थी वा व्यवसायिक प्रशिक्षार्थीले त्यस्तो शिक्षा वा प्रशिक्षणको अवधिमा निजले भ्रमण गर्ने राष्ट्रका वासिन्दालाई करको सम्बन्धमा उपलब्ध छुट, सहूलियत वा कटौति सरह नै छुट, सहूलियत वा कटौति समेत प्राप्त गर्नेछ । तर, वसाईको अवधिको आधारमा राष्ट्रिय कानून अन्तर्गतको सीमाको अधीनमा त्यस्तो छुट, सहूलियत वा कटौति रहने भएमा ती सीमा लागू हुनेछन् ।

धारा २१

अन्य आय

१. यस सम्झौताका माथि उल्लिखित धाराहरूमा व्यवस्था नगरिएका जहाँसुकै उत्पन्न भएका एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाका आयका रकमहरू सो राष्ट्रमा करयोग्य हुनेछन् ।
२. धारा ६ को प्रकरण २ मा परिभाषित अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आय बाहेक अन्य आय प्राप्त गर्ने व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा वा अर्को राष्ट्रमा रहेको व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू प्रदान गरेमा र जुन अधिकार वा सम्पत्तिको सम्बन्धमा आयको भुक्तानी गरिएको हो सो अधिकार वा सम्पत्ति त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपमा सम्बन्धित भएमा त्यस्तो आयमा उपधारा १ को व्यवस्था लागू हुने छैन । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ व्यवस्था लागू हुनेछन् ।

धारा २२

पूँजी

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले स्वामित्व धारण गरेको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको धारा ६ मा उल्लिखित अचल सम्पत्ति अन्य पूँजीमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लाग्न सक्नेछ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानसँग अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा भएको स्थायी संस्थापनको व्यवसायिक सम्पत्तिको अंगको रूपमा रहेको भाग हुने चल सम्पत्तिजन्य वा एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवा संचालन गर्ने उद्देश्यले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानको सम्बन्धमा उपलब्ध चल सम्पत्तिजन्य पूँजीमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लाग्न सक्नेछ ।
३. अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा संचालित पानीजहाज वा वायुयान र त्यस्तो पानीजहाज वा वायुयानको संचालनसँग सम्बन्धित चल सम्पत्तिजन्य पूँजी यस सम्झौताको धारा ८ बमोजिम प्रतिष्ठानको मुनाफा करयोग्य हुने संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
४. वस्तु वा व्यापारिक सामानको ढुवानीको लागि प्रयोग गरिएको एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको कन्टेनर (ट्रेलर र कन्टेनरको ढुवानीको लागि सम्बद्ध उपकरणजन्य) पूँजी, ढुवानीको लागि प्रयोग गरिएको हुनु हुँदैन । तर ती कन्टेनर वा ट्रेलर र सम्बद्ध उपकरण अर्को संविदाकारी राष्ट्रभित्रको स्थानहरूमा प्रयोग हुनेमा बाहेक सो संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
५. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाको पूँजीका अन्य रकम सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।

धारा २३

दोहोरो करको समाप्त

१. नर्वेको हकमा देहाय बमोजिम दोहोरो कर समाप्त गरिनेछ :

- (क) नर्वेको इलाकाभन्दा बाहिर करयोग्य हुने नर्वेली करमा कट्टा स्वीकृति सम्बन्धी नर्वेको कानूनको व्यवस्थाका अधीनमा (यसको सामान्य सिद्धान्तमा प्रभाव नपार्ने गरी) रही; नर्वेको कुनै वासिन्दाले यस सम्झौताका व्यवस्था अनुसार नेपालमा कर लाग्नसक्ने आय आर्जन गरेमा वा पूँजीका तत्व प्राप्त गरेमा नर्वेले देहाय बमोजिम गर्न स्वीकृति दिनेछ;
- (१) नेपालमा भुक्तानी गरिएको आयकर बराबरको रकम सो वासिन्दाको आयमा लाग्ने करबाट कट्टा गर्ने;
- (२) नेपालमा भुक्तानी गरिएको पूँजीगत कर बराबरको रकम सो वासिन्दाको पूँजीमा लाग्ने पूँजीगत करबाट कट्टा गर्ने;

तर दुवै अवस्थामा त्यस्तो कर कट्टी गरेको आयकर वा पूँजीगत करको हिस्सा नेपालमा आर्जन गरिएको आय वा पूँजीमा अवस्था अनुसार लाग्न सक्ने करकट्टी दिनुभन्दा अगाडि हिसाव गरिएको करको हिस्सा भन्दा बढी हुने छैन ।

- (ख) यस सम्झौताको कुनै व्यवस्था अनुसार नर्वेको कुनै वासिन्दाले आर्जन गरेको आय वा निजको स्वामित्वमा रहेका पूँजीमा नर्वेमा कर छुट हुने भए नर्वेले त्यस्तो वासिन्दाको बाँकी आय वा पूँजीमा लाग्ने कर रकम गणना गर्दा छुट दिएको आय र पूँजीलाई विचार गर्न सक्नेछ ।
- (ग) नेपालमा स्थायी संस्थापन भएको नर्वेली प्रतिष्ठानले आर्जन गरेको मुनाफाको सम्बन्धमा धारा ७ को व्यवस्था अनुसार भुक्तानीयोग्य नेपाली करबाट नेपालको आर्थिक विकास गर्ने उद्देश्यले वैदेशिक लगानी प्रवर्द्धन गर्न समय सीमा तोकिएको कर सुविधालाई विस्तार गर्न बनेको नेपाल कानून अन्तर्गत छुट वा कटौति प्रदान गरिएकोमा त्यस्तो छुट वा कटौति प्रदान नगरिए सरह खण्ड (क) (१) को उद्देश्यका लागि नर्वेली करबाट नेपाली कर कटौति गर्न सकिनेछ । तर स्थायी संस्थापन व्यवसायिक क्रियाकलाप (वित्तीय क्षेत्र बाहेकको अन्य व्यवसायिक क्रियाकलाप) मा संलग्न भएकोमा र त्यस्तो मुनाफाको पच्चीस (२५) प्रतिशत भन्दा बढीमा शेयर वा बण्डको बेचबिखनबाट प्राप्त ब्याज र लाभ वा तेस्रो राष्ट्रबाट प्राप्त मुनाफा नभएकोमा मात्र त्यस्तो कटौति गर्न सकिनेछ । यस खण्डको व्यवस्था सम्झौता प्रभावकारी भएको पहिलो दश (१०) वर्षको लागि लागू हुनेछ । सक्षम अधिकारीहरूले यो अवधि बढाउने, नबढाउने सम्बन्धमा निर्धारण गर्न एक आपसमा छलफल गर्नेछन् ।
- (घ) नेपालले धारा १० को व्यवस्था लागू हुने लाभांशमा करकट्टी लागू गर्ने व्यवस्था गरेमा धारा १० को प्रकरण २ मा उल्लिखित दर भन्दा न्यून दरमा त्यस्तो लाभांशको नेपाली करकट्टीमा दिइएको छुट वा कटौतिमा सोही अनुसारको खण्ड (ग) को व्यवस्था लागू हुनेछ ।

२. नेपालको हकमा देहाय बमोजिम दोहोरो कर समाप्त गरिनेछ :

- (क) नेपाल बाहिरको कुनै इलाकामा भुक्तानीयोग्य करको नेपाली कर बापत कट्टा गर्न पाउने सम्बन्धी नेपाल कानूनका व्यवस्था (यस सम्झौताका सामान्य सिद्धान्तमा प्रभाव नपार्ने गरी) को अधीनमा रही नर्वेभित्रका स्रोतबाट आर्जित आयमा प्रत्यक्ष रूपमा वा कोटौतिको माध्यमबाट नर्वेको कानून अन्तर्गत र यस सम्झौताको व्यवस्था बमोजिम भुक्तानी योग्य नर्वेली कर बापत जुन आयका

रकमका सम्बन्धमा जसरी नर्वेली करको हिसाब गरिएको हो सोही अनुसार हिसाब गरिएको नेपाली कर कट्टा गर्न दिइनेछ।

- (ख) यस सम्झौता अन्तर्गत नेपालको कुनै वासिन्दालाई नर्वेमा आर्जित आयको सम्बन्धमा नेपालमा कर छुट भएकोमा, नेपालले त्यस्तो व्यक्तिको बाँकी रहेको आयको कर हिसाब गर्दा यस सम्झौता बमोजिम त्यसरी कर छुट दिइएको आयमा छुट नदिइएको अवस्थामा लागू हुने करको दर लागू गर्न सक्नेछ।

धारा २४

समान व्यवहार

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको नागरिक उपर अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा समान परिस्थितिमा र खासगरी बसोबासका सम्बन्धमा सो अर्को राष्ट्रका नागरिक उपर लागू हुने वा लागू गर्न सकिने कर व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी शर्त भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कुनै पनि कर व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी कुनै शर्त लागू गरिने छैन। धारा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो व्यवस्था एउटा वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दा नभएका व्यक्तिका हकमा समेत लागू हुनेछ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा राज्यविहिन व्यक्ति उपर अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा समान परिस्थितिमा र खासगरी बसोबासका सम्बन्धमा सो अर्को राष्ट्रका नागरिक उपर लागू हुने वा लागू गर्न सकिने कर व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी शर्त भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कुनै पनि कर व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी कुनै शर्त लागू गरिने छैन।
३. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनमा लगाइने कर सोही क्रियाकलाप सञ्चालन गरिरहेका सो अर्को राष्ट्रका प्रतिष्ठान उपर लगाइने कर भन्दा कम सुविधाजनक हुने गरी सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाइने छैन। एउटा संविदाकारी राष्ट्रले आफ्ना वासिन्दालाई कुनै नागरिक हैसियत वा पारिवारिक जिम्मेवारीका आधारमा कर प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराउने व्यक्तिगत छुट, सहूलियत र कटौति अर्को संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दालाई उपलब्ध गराउन उक्त राष्ट्रलाई बाध्य गराउने गरी यस व्यवस्थाको व्याख्या गरिने छैन।
४. धारा ९, धारा ११ को प्रकरण ७ वा धारा १२ को प्रकरण ६ का व्यवस्था लागू हुने अवस्थामा बाहेक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरेको व्याज, रोयल्टी र अन्य वितरण त्यस्तो प्रतिष्ठानको करयोग्य मुनाफा निर्धारण गर्ने प्रयोजनको लागि पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको कुनै वासिन्दालाई त्यस्तो व्याज, रोयल्टी र अन्य रकम भुक्तानी गरिएको भए जुन शर्त लागू हुने थियो सोही शर्त अन्तर्गत कट्टायोग्य हुनेछन्। त्यसैगरी, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दासँग लिएको ऋण त्यस्तो प्रतिष्ठानको करयोग्य आय निर्धारण गर्ने उद्देश्यको लागि पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको वासिन्दासँग करार गरे सरह समान शर्तमा कटौतियोग्य हुनेछन्।
५. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान, जो अर्को संविदाकारी राष्ट्रको एक वा बढी वासिन्दाको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको छ, उपर पहिलो उल्लिखित राष्ट्रका त्यस्तै अन्य प्रतिष्ठान उपर लागू हुने वा हुनसक्ने कर र तत्सम्बन्धी शर्त भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कर वा तत्सम्बन्धी कुनै पनि शर्त पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा लगाइने छैन।
५. यस धाराका व्यवस्था सम्झौताले समेटेका करहरूमा लागू हुनेछन्।

धारा २५

पारस्परिक सम्झौताको कार्यविधि

१. एउटा वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका काम कारवाहीको फलस्वरूप कुनै व्यक्तिलाई यस सम्झौताका व्यवस्था अनुकूल नभएको कर लागेको वा लाग्नेछ भन्ने लागेमा सो व्यक्तिले ती राष्ट्रका राष्ट्रिय कानूनमा जुनसुकै उपचारको व्यवस्था गरिएको भए तापनि आफू जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष वा

निजको विषय धारा २४ को प्रकरण १ अन्तर्गत पर्ने भएमा निज जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष उजुरी दिन सक्नेछ। यस सम्झौताका व्यवस्था अनुकूल नभएको करको नतिजा निकाल्ने कारवाहीको पहिलो सूचना दिएको मितिले तीन वर्ष भित्र त्यस्तो उजुरी दिनु पर्नेछ।

२. सक्षम अधिकारीलाई त्यस्तो उजुरी न्यायोचित लागेमा र आफैले सन्तोषजनक समाधान निकाल्न नसकेमा सो सक्षम अधिकारीले यो सम्झौता अनुकूल नभएको करबाट मुक्ति दिलाउने उद्देश्यले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको सक्षम अधिकारीसँग आपसी सम्झौता गरी त्यस्तो उजुरीको समाधान गर्ने प्रयत्न गर्नेछ। संविदाकारी राष्ट्रका राष्ट्रिय कानूनमा कुनै समय सीमा तोकिएको भए तापनि त्यसरी सम्झौता गरिएकोमा सोको कार्यान्वयन गरिनेछ।
३. संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले यस सम्झौताको व्याख्या वा प्रयोगका सम्बन्धमा उत्पन्न कुनै पनि बाधा अडकाउ वा शंका आपसी सम्झौताबाट फुकाउन वा निवारण गर्न प्रयत्न गर्नेछन्। ती अधिकारीहरूले यस सम्झौतामा व्यवस्था नभएका दोहोरो कर समाप्तको लागि समेत आपसी परामर्श गर्नेछन्।
४. उपरोक्त प्रकरणको अर्थमा सहमतमा पुग्ने प्रयोजनका लागि संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले एक अर्कासँग सिधा सञ्चार सम्पर्क गर्न सक्नेछन्। विचारको मौखिक आदानप्रदानबाट सम्झौता गर्न सकिने देखिएमा संविदाकारी राष्ट्रका प्रतिनिधिहरू सम्मिलित आयोग (कमिसन) मार्फत त्यस्तो आदानप्रदान हुन सक्नेछ।

धारा २६

सूचनाको आदान प्रदान

१. संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले यो सम्झौताका व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न र सम्झौताले समेट्ने कर सम्बन्धी संविदाकारी राष्ट्रको राष्ट्रिय कानून अन्तर्गतको कर सम्बन्धी सम्झौतासँग प्रतिकूल नहुने गरी सम्बद्ध जानकारी आदान प्रदान गर्नेछन्। जानकारीको आदान प्रदानलाई धारा १ ले रोक लगाएको छैन। एउटा संविदाकारी राष्ट्रबाट प्राप्त गरिएको कुनै पनि जानकारीलाई सो राष्ट्रको राष्ट्रिय कानून अन्तर्गत प्राप्त जानकारी सरह समान तवरमा गोप्य मानिनेछ र यस सम्झौताले समेटेका कर निर्धारण वा संकलन, तत्सम्बन्धमा कार्यान्वयन वा अभियोजन वा तत्सम्बन्धी पुनरावेदनको निर्णयसँग सम्बन्धित व्यक्ति वा निकाय (अदालत र प्रशासनिक निकाय समेत) लाई मात्र त्यस्तो जानकारी प्रकट गरिनेछ। त्यस्ता व्यक्ति वा अधिकारीले सो प्रयोजनको लागि मात्र त्यस्तो जानकारी प्रयोग गर्ने छन्। तर त्यस्तो जानकारीलाई खुला अदालती कारवाही वा न्यायिक निर्णयका सम्बन्धमा प्रकट गर्न सक्नेछन्।
२. कुनै संविदाकारी राष्ट्र उपर देहाय बमोजिमको दायित्व सिर्जना गर्ने गरी प्रकरण १ को व्यवस्थाको व्याख्या गरिने छैन :

- (क) सो संविदाकारी राष्ट्रको वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून र प्रशासनिक प्रचलनबाट विचलित हुने गरी प्रशासनिक उपायहरू अपनाउने,
- (ख) सो संविदाकारी राष्ट्र वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून अन्तर्गत वा प्रशासनको सामान्य क्रममा प्राप्त गर्न नसकिने जानकारी उपलब्ध गराउने,
- (ग) कुनै व्यापार, व्यवसाय, औद्योगिक, व्यापारिक वा पेशागत गोप्यता वा व्यापारिक प्रकृया वा सूचना सम्बन्धी जानकारी प्रकट गर्दा सार्वजनिक नीति प्रतिकूल हुन जाने अवस्थामा त्यस्तो जानकारी उपलब्ध गराउने।

धारा २७

कुटनीतिक र कन्सुलर अधिकृत

यस सम्झौतामा उल्लिखित कुनै पनि कुराले अन्तर्राष्ट्रिय कानूनका सामान्य नियम वा विशेष सम्झौताका व्यवस्था अन्तर्गत कुटनीतिक प्रतिनिधि वा कन्सुलर अधिकृतहरूको वित्तीय सुविधामा प्रभाव पार्ने छैन।

धारा २८

लागू हुने

१. प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौता लागू गर्नको लागि आफ्नो कानून अनुसार आवश्यक कार्यविधि पूरा भएको कुराको सूचना अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई दिनेछ ।
२. त्यस्ता सूचनामध्ये पछिल्लो सूचना दिए पछिको तेस्रो महिनाको पहिलो दिन देखि यो सम्झौता लागू हुनेछ र त्यसपछि यो सम्झौता लागू भए पछिको आर्थिक वर्ष (त्यस्तो कुनै वर्षमा शुरु हुने लेखा अवधि समेत) सँग सम्बन्धित आयकर वा पूँजीगत करमा त्यसपछिका आर्थिक वर्षहरूमा लागू हुनेछ ।

धारा २९

अन्त्य

यो सम्झौता अनिश्चित अवधिको लागि बहाल रहनेछ । तर कुनै पनि संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौता लागू भएको मितिले पाँच वर्षको अवधि समाप्त भएपछि प्रारम्भ भएको कुनै क्यालेण्डर वर्षको जुन महिनाको तीसौं दिनमा वा सो भन्दा अगाडि अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई कुटनीतिक माध्यमबाट अन्त्यको लिखित सूचना दिएर यो सम्झौता अन्त्य गर्न सक्नेछ । यसरी अन्त्य गरिएको अवस्थामा, आर्थिक वर्ष (त्यस्तो कुनै वर्षमा शुरु हुने लेखा अवधि समेत) सँग सम्बन्धित आयकर वा पूँजीगत करको सम्बन्धमा सूचना दिए पछिको आर्थिक वर्षमा यो सम्झौता निष्प्रभावी हुनेछ ।

जसको प्रमाणस्वरूप, आ-आफ्ना सम्बन्धित सरकारबाट रितपूर्वक अख्तियारी पाएका देहायका हस्ताक्षरकारीले यस सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका छन् ।

आज २०५३ साल वैशाख महिना ३१ गते तदनुसार सन् १९९६ को १३ मेका दिन काठमाण्डौंमा अंग्रेजी भाषाका दुई प्रतिहरूमा हस्ताक्षर सम्पन्न भयो ।

.....
नेपाल सरकारको तर्फबाट

श्री चीनकाजी श्रेष्ठ

सहायक अर्थ मन्त्री

अर्थ मन्त्रालय

नेपाल सरकार

.....
नर्वे अधिराज्यको सरकारको तर्फबाट

श्री एसजोर्न माथिसेन

विकास सहयोग सम्बन्धी उप मन्त्री

शाही परराष्ट्र मन्त्रालय, नर्वे

नेपाल सरकार

तथा

थाईल्याण्ड अधिराज्यको सरकार

बीच

सम्पन्न

आयमा लाग्ने करका सम्बन्धमा

दोहोरो करवाट मुक्ति

तथा

वित्तीय छल निरोध

सम्बन्धी सम्भौता

नेपाल सरकार तथा थाईल्याण्ड सरकार,

आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा दोहोरो करबाट मुक्ति र वित्तीय छल निरोधका लागि सम्झौता गर्न इच्छुक भई,

देहाय बमोजिम गर्न सहमत भएका छन् :

धारा १

लागू हुने व्यक्ति

यो सम्झौता एक वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दा व्यक्तिहरूलाई लागू हुनेछ ।

धारा २

समेटाएका कर

१. यो सम्झौता कुनै एक संविदाकारी राष्ट्रको वा त्यसको स्थानीय निकायको तर्फबाट जुनसुकै तरिकाले आयमा लगाइएका करका हकमा लागू हुनेछ ।
२. कूल आय वा आयका इकाईहरूमा लगाइएका सबै कर, चल वा अचल सम्पत्तिको बेच विखनबाट प्राप्त लाभमा लगाइएको कर वा प्रतिष्ठानबाट भुक्तानि गरिएको तलव वा ज्यालाको कुल रकममा लगाइएको कर एवं पूँजीको मूल्यको वृद्धिमा लगाईको कर समेतलाई आयमा लाग्ने कर मानिनेछ ।
३. यो सम्झौता लागू हुने विद्यमान करहरू खासगरी देहाय बमोजिम छन् :

(क) थाईलेण्डको हकमा :

(१) आयकर, र

(२) पेट्रोलियम आयकर ।

(यसपछि “थाई कर” भनिएको)

(ख) नेपालमा:

आयकर ऐन अन्तर्गत लगाईएको आयकर ।

(यसपछि “नेपाली कर” भनिएको)

४. यो सम्झौता प्रचलित करका अतिरिक्त वा तिनको बदलामा यस सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको मिति पश्चात लगाइएका कुनै पनि समरूप वा सारभूत रूपमा मिल्दोजुल्दो करका हकमा समेत लागू हुनेछ । संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आ-आफ्ना कर कानूनमा गरिएका मूलभूत परिवर्तनको जानकारी एक अर्कालाई दिनेछन् ।

धारा ३

सामान्य परिभाषाहरू

१. प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा, यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि :

(क) “थाईल्याण्ड” भन्नाले थाई अधिराज्य सम्भन्धु पर्छ ।

(ख) “नेपाल” भन्नाले नेपाल राज्य सम्भन्धु पर्छ ।

- (ग) “एउटा संविदाकारी राष्ट्र” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्र” भन्नाले सन्दर्भ अनुसार थाईलेण्ड वा नेपाल सम्झनु पर्छ ।
- (घ) “व्यक्ति” भन्नाले कुनै प्राकृतिक व्यक्ति, कम्पनी र व्यक्तिहरुको अन्य कुनै संस्था एवं कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा प्रचलित कर कानून अन्तर्गत करयोग्य इकाई मानिने कुनै पनि निकाय समेतलाई जनाउँछ ।
- (ङ) “कम्पनी” भन्नाले कुनै संगठित संस्था वा कर प्रयोजनको लागि संगठित संस्थाको रूपमा व्यवहार गरिने कुनै पनि निकाय सम्झनु पर्छ ।
- (च) “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” भन्नाले क्रमशः एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान सम्झनु पर्छ ।
- (छ) “कर” भन्नाले प्रसंग अनुसार नेपाली कर वा थाई कर सम्झनु पर्छ । तर सो शब्दले यो सम्झौता लागू हुने करका सम्बन्धमा कुनै त्रुटी गरे वा काम नगरे वापत कुनै भुक्तानीयोग्य वा त्यस्ता करका सम्बन्धमा जरिवाना (पेनाल्टी) स्वरूप लगाइएको कुनै पनि रकमलाई जनाउने छैन ।
- (ज) “नागरिक” भन्नाले देहायको व्यक्ति वा संस्था सम्झनु पर्छ :
- (१) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको राष्ट्रियता धारण गरेको कुनै प्राकृतिक व्यक्ति,
- (२) एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा प्रचलित कानून अन्तर्गत सो हैसियत प्राप्त कुनै पनि कानूनी व्यक्ति, साभेदारी वा संस्था र अन्य कुनै निकाय ।
- (झ) “अन्तर्राष्ट्रिय यातायात” भन्नाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रका स्थानहरु बीच मात्रै कुनै पानीजहाज वा वायुयान सञ्चालन गरिएकोमा बाहेक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानबाट संचालित पानीजहाज वा वायुयानबाट गरिने कुनै पनि यातायात सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) “सक्षम अधिकारी” भन्नाले थाईल्याण्डको हकमा, अर्थ मन्त्री वा निजको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि, र नेपालको हकमा, अर्थ मन्त्री वा निजको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि सम्झनु पर्छ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा, प्रसंगले अन्यथा अर्थ लागेकोमा बाहेक यस सम्झौतामा परिभाषा नगरिएको कुनै शब्दको अर्थ यो सम्झौता लागू हुने कर सम्बन्धी सो संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार गरिएको परिभाषा बमोजिम हुनेछ ।

धारा ४

वासिन्दा

१. यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि, “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा” भन्नाले सो राष्ट्रको कानून अन्तर्गत निजको बसोवास, निवास, संस्थापन भएको स्थान, व्यवस्थापनको स्थान वा यस्तै प्रकृतिको अन्य कुनै शर्तको कारणबाट कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको कुनै व्यक्ति सम्झनु पर्छ । तर सो शब्दले सो राष्ट्रमा स्रोतहरूबाट आर्जन गरेको आयको हकमा मात्र सो राष्ट्रमा कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको कुनै पनि व्यक्तिलाई जनाउँदैन ।
२. प्रकरण १ का व्यवस्थाको कारणबाट कुनै प्राकृतिक व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूको वासिन्दा भएमा, निजको हैसियत देहाय बमोजिम यकिन गरिनेछ :
- (क) सो व्यक्तिलाई निजको स्थायी निवासस्थान उपलब्ध रहेको राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ र सो व्यक्तिको दुवै राष्ट्रमा स्थायी निवासस्थान भए निजलाई निजको व्यक्तिगत र आर्थिक सम्बन्ध

निकटमा रहेको (महत्वपूर्ण हितको केन्द्र) राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ,

- (ख) निजको महत्वपूर्ण हितको केन्द्र रहेको राष्ट्र यकिन गर्न नसकिएमा वा कुनै पनि राष्ट्रमा निजको स्थायी निवासस्थान नभएमा, निजलाई निज जुन राष्ट्रमा सामान्य रूपमा वसोवास गरेको छ, सो राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ,
- (ग) निजको दुवै राष्ट्रमा स्थायी निवासस्थान भएमा वा कुनै पनि राष्ट्रमा त्यस्तो स्थायी निवासस्थान नभएमा, निजलाई निज जुन राष्ट्रको नागरिक हो सो राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ,
- (घ) निज दुवै राष्ट्रको नागरिक भएमा वा कुनै पनि राष्ट्रको नागरिक नभएमा, संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौताबाट सो प्रश्नको समाधान गर्ने गर्नेछन् ।

३. प्रकरण १ का व्यवस्थाहरूको कारणबाट, कुनै कम्पनी दुवै संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएमा सो कम्पनी जुन संविदाकारी राष्ट्रमा संस्थापन भएको हो सो राष्ट्रको वा जुन संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार सो कम्पनीलाई वासिन्दा मानिन्छ, सो राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ । उल्लिखित आधारमा सो कम्पनी अझै दुवै संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएमा जुन संविदाकारी राष्ट्रमा सो कम्पनीको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान रहेको छ, सो राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ ।

धारा ५

स्थायी संस्थापन

१. यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि, “स्थायी संस्थापन” भन्नाले कुनै प्रतिष्ठानको व्यवसाय पूर्ण वा आंशिक रूपमा सञ्चालन गरिने निश्चित स्थान सम्भन्धि पर्छ ।
२. “स्थायी संस्थापन” भन्नाले खासगरी देहायका कुराहरू समेतलाई जनाउँछ :
- (क) व्यवस्थापनको स्थान,
- (ख) शाखा,
- (ग) कार्यालय,
- (घ) कारखाना,
- (ङ) वर्कसप,
- (च) खानी, तेल वा ग्यासको कुवा, खानी वा प्राकृतिक स्रोतको उत्खननको अन्य कुनै स्थान,
- (छ) फार्म वा वृक्षारोपण,
- (ज) गोदामघर, अरुलाई भण्डारण सुविधा उपलब्ध गराउने ब्यक्तिका सम्बन्धमा,
- (झ) कुनै भवन स्थल, निर्माण, जडान वा संयोजन आयोजना वा सोसंग सम्बद्ध सुपरीवेक्षण क्रियाकलाप १८३ दिन भन्दा बढीको अवधिसम्म निरन्तर रहेमा, त्यस्तो स्थल, आयोजना वा क्रियाकलाप,
- (ञ) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वासिन्दाले कुनै बाह्र (१२) महिनाको अवधिभित्र कूल १८३ दिन भन्दा बढी अवधि वा अवधिहरूको लागि अर्को संविदाकारी राष्ट्रभित्र परामर्श सेवा लगायतका सेवा वा सम्बद्ध आयोजना सम्बन्धी क्रियाकलाप कामदार वा अन्य

कर्मचारी मार्फत निरन्तर प्रदान गरेकोमा, त्यस्ता परामर्श सेवा लगायतका सेवाहरु ।

४. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि, “स्थायी संस्थापन” मा निम्नलिखित कुराहरू समावेश भएको मानिने छैन:
- (क) प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको भण्डारण वा प्रदर्शनको प्रयोजनका लागि मात्र सुविधाको प्रयोग,
  - (ख) भण्डारण वा प्रदर्शनको प्रयोजनको लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको सम्भार (मेन्टिनेन्स),
  - (ग) कुनै अर्को प्रतिष्ठानबाट प्रशोधन गरिने प्रयोजनका लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको सम्भार,
  - (घ) प्रतिष्ठानको लागि वस्तु वा व्यापारिक सामान खरिद गर्ने वा जानकारी संकलन गर्ने प्रयोजनका लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थानको सम्भार,
  - (ङ) प्रतिष्ठानको लागि प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिका अन्य कुनै क्रियाकलाप संचालन गर्ने प्रयोजनका लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थानको सम्भार ।
४. प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, प्रकरण ६ को व्यवस्था लागू हुने स्वतन्त्र हैसियतको प्रतिनिधि (एजेण्ट) बाहेकको अन्य व्यक्तिले एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको तर्फबाट काम गरिरहेको छ भने देहायको अवस्थामा त्यस्तो व्यक्तिले सो प्रतिष्ठानका लागि गर्ने क्रियाकलापका सम्बन्धमा निजले त्यसरी काम गरिरहेको संविदाकारी राष्ट्रमा त्यस्तो प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन रहेको मानिनेछ :
- (क) त्यस्तो व्यक्तिका क्रियाकलाप वस्तु वा व्यापारिक सामानको खरिदसम्म सिमित नभएका र सो प्रतिष्ठानका लागि पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा सो व्यक्तिलाई त्यस्तो प्रतिष्ठानका तर्फबाट करार गर्ने अधिकार भएको र निजले सो अधिकार सामान्य रूपमा प्रयोग गर्ने गरेको,
  - (ख) त्यस्तो व्यक्तिलाई सो अधिकार नभएको तर निजले पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातबाट प्रतिष्ठानको तर्फबाट सामानको आदेश लिने वा समान आपूर्ति गर्ने गरेको र मौज्जातको सामान्य रूपमा सम्भार गर्ने गरेको,
  - (ग) त्यस्तो व्यक्तिलाई सो अधिकार नभएको तर निजले पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा सामान्य रूपमा सो प्रतिष्ठान र त्यसबाट नियन्त्रित वा त्यसमा नियन्त्रणकारी हित रहेका अन्य प्रतिष्ठानको लागि सवै वा प्राय सवै आदेश प्राप्त गर्ने गरेको ।
५. यस धाराका माथि उल्लिखित व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वीमा प्रतिष्ठानले कुनै कर्मचारी वा प्रकरण ६ अन्तर्गत स्वतन्त्र हैसियत राख्ने प्रतिनिधि (एजेण्ट) नमानिने कुनै व्यक्ति मार्फत अर्को संविदाकारी राष्ट्रको इलाकामा वीमाको किस्ता संकलन गरे वा त्यहाँ रहेको जोखिमको वीमा गराएमा पुनर्वीमाको हकमा बाहेक सो अर्को राष्ट्रमा त्यस्तो वीमा प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन रहेको मानिनेछ ।
६. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले दलाल, साधारण कमिशन प्रतिनिधि (एजेण्ट) वा स्वतन्त्र हैसियत राख्ने अन्य कुनै प्रतिनिधि (एजेण्ट) मार्फत अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय गरेको भन्ने कारणले मात्रै सो अर्को राष्ट्रमा त्यस्तो प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन रहेको मानिने छैन । तर त्यस्ता व्यक्तिहरूले आफ्नो व्यवसायको सामान्य क्रममा काम गरिरहेको हुनु पर्दछ । तथापि, त्यस्ता प्रतिनिधिको क्रियाकलाप पूर्ण वा मुख्य रूपमा सो प्रतिष्ठानको तर्फबाट वा सो प्रतिष्ठानबाट नियन्त्रित वा त्यसमा नियन्त्रणकारी हित रहेका अन्य प्रतिष्ठानको तर्फबाट गरिएको र सो प्रतिनिधि तथा प्रतिष्ठान बीचको कारोबार सामान्य बजार व्यवहार

अन्तर्गत नभएको देखिएमा निजलाई यस प्रकरण बमोजिमको स्वतन्त्र हैसियतको प्रतिनिधि मानिने छैन ।

७. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीलाई नियन्त्रण गरेको वा सो कम्पनीबाट त्यस्तो कम्पनी नियन्त्रित भएको वा त्यस्तो अर्को राष्ट्रमा (स्थायी संस्थापन मार्फत वा अन्य किसिमबाट) व्यवसाय गरेको भन्ने तथ्य स्वयंले त्यस्तो एक कम्पनीलाई अर्को कम्पनीको स्थायी संस्थापन बनाउने छैन ।

धारा ६

अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आय

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्तिबाट आर्जित गरेको आय (कृषि वा वनजन्य आय समेत) मा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. “अचल सम्पत्ति” भन्नाले जुन संविदाकारी राष्ट्रमा सो सम्पत्ति अवस्थित छ सो राष्ट्रको कानून अनुसार परिभाषित सम्पत्ति सम्झनु पर्छ । सो शब्दले, कुनै पनि अवस्थामा, अचल सम्पत्तिका अंगका रूपमा रहेका सम्पत्ति, कृषि र वनमा प्रयोग गरिएका पशुधन र उपकरण, भू-सम्पत्ति सम्बन्धी सामान्य कानूनका व्यवस्था लागू हुने अधिकार, अचल सम्पत्तिको फलोपभोग (युजुफक्ट), खनीज भण्डार, स्रोत र अन्य प्राकृतिक स्रोतको काम वापतको प्रतिफल परिवर्तनीय वा निश्चित भुक्तानीको अधिकार वा त्यसमा काम गर्ने अधिकार समेतलाई जनाउँछ । पानीजहाज, ढुंगा र वायुयानलाई अचल सम्पत्ति मानिने छैन ।
३. प्रकरण १ का व्यवस्था अचल सम्पत्तिको प्रत्यक्ष प्रयोग, भाडा वा अन्य कुनै पनि स्वरूपको प्रयोगबाट आर्जित आयका हकमा लागू हुनेछन् ।
४. प्रकरण १ र ३ का व्यवस्था कुनै प्रतिष्ठानको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयमा र स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाको सञ्चालनका लागि प्रयोग गरिएको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयका हकमा समेत लागू हुनेछन् ।

धारा ७

व्यापार मुनाफा

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट त्यस्तो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय नगरेको भए सो प्रतिष्ठानको आय वा मुनाफा सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ । त्यस्तो प्रतिष्ठानले माथि उल्लेख भए बमोजिम व्यवसाय गरेकोमा, सो प्रतिष्ठानको आय वा मुनाफाको देहायको हकमा लागू हुने जति हिस्सामा मात्र सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ :

- (क) सो स्थायी संस्थापन,
(ख) सो अर्को राष्ट्रमा गरिएको त्यस्तो स्थायी संस्थापन मार्फत विक्री गरिएका उस्तै वा मिल्दोजुल्दो किसिमका वस्तु वा व्यापारिक सामानको विक्री,
(ग) सो अर्को राष्ट्रमा संचालन गरिएका त्यस्तो स्थायी संस्थापन मार्फत संचालन गरिएका उस्तै वा मिल्दोजुल्दो किसिमका कृयाकलाप ।

त्यस्तो स्थायी संस्थापन रहेको संविदाकारी राष्ट्रमा कर छल्ने उद्देश्यले सो स्थायी संस्थापनले त्यस्ता विक्री गरेको वा कृयाकलाप संचालन गरेको थिएन भन्ने देखिएमा मात्र खण्ड (ख) र (ग) का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।

२. प्रकरण ३ का व्यवस्थाको अधिनमा रही एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा, एउटै वा मिल्दोजुल्दो शर्त अन्तर्गत एउटै वा मिल्दोजुल्दो क्रियाकलापमा संलग्न भएको र जुन प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन हो सो वाट पूर्णतः स्वतन्त्र

रूपले काम गर्ने भिन्न र अलगगै प्रतिष्ठान भएको भए सो स्थायी संस्थापनले आर्जन गर्नसक्ने अपेक्षित आय वा मुनाफा सो स्थायी संस्थापनबाट प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको मानिनेछ ।

३. कुनै स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा, त्यस्तो स्थायी संस्थापन रहेको राष्ट्रमा वा अन्यत्र गरिएका कार्यकारी तथा सामान्य प्रकृतिका प्रशासनिक खर्चहरू लगायत स्थायी संस्थापनको व्यवसायको प्रयोजनका लागि गरिएका खर्च वापत राष्ट्रिय कानूनका व्यवस्था अन्तर्गत कट्टा गर्न स्वीकृति दिइनेछ । तर स्थायी संस्थापनद्वारा प्रतिष्ठानको मुख्य कार्यालय वा अन्य कार्यालयलाई पेटेन्ट वा कुनै अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै प्रकारको अन्य भुक्तानी वा कमिशनको रूपमा व्यवस्थापनको निमित्त कुनै खास सेवा प्रदान गरे वापत वा वैकिंग प्रतिष्ठानको लागि वाहेक स्थायी संस्थापनले लिएको कर्जाको व्याज वापत भुक्तानी गरेको (वास्तविक खर्चहरू सोधभर्ना गर्न भुक्तानी गरेकोमा वाहेक) रकमको हकमा भने खर्च वापत त्यसरी कट्टा गर्न स्वीकृति दिइने छैन । त्यसैगरी, कुनै स्थायी संस्थापनले प्रतिष्ठानको मुख्य कार्यालय वा अन्य कुनै कार्यालयले पेटेन्ट वा अन्य अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै अन्य भुक्तानी वा कुनै खास सेवा प्रदान गरे वापत वा व्यवस्थापनको निमित्त कमिशनको रूपमा गरको भुक्तानी वा वैकिंग प्रतिष्ठानको हकमा वाहेक स्थायी संस्थापनले प्रतिष्ठानको प्रमुख कार्यालय वा अन्य कार्यालयले लिएको ऋणमा लागेको व्याजको भुक्तानी (वास्तविक खर्चहरू सोधभर्ना गर्न भुक्तानी गरेकोमा वाहेक) खर्च लेखे तापनि त्यस्ता भुक्तानीलाई सो स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा विचार गरिने छैन ।
४. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा प्रतिष्ठान वा स्थायी संस्थापनको कूल आयको निश्चित प्रतिशतको आधारमा वा प्रतिष्ठानको कूल आयलाई विभिन्न शीर्षकमा विभाजन गरी सोही आधारमा स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्ने प्रचलन रहेको भए प्रकरण २ को कुनै पनि कुराले सो संविदाकारी राष्ट्रलाई त्यस्तो प्रचलन अनुसारको तरिका अपनाई करयोग्य आय निर्धारण गर्न रोक लगाउने छैन । तर त्यसरी अपनाइएको तरिकाबाट निस्कने नतिजा यस धारामा उल्लिखित सिद्धान्तहरू अनुसारको हुनु पर्नेछ ।
५. कुनै स्थायी संस्थापनले प्रतिष्ठानका लागि गरेको वस्तु वा व्यापारिक सामानको खरिदको कारणले मात्र त्यस्तो स्थायी संस्थापनले आय वा मुनाफा आर्जन गरेको मानिने छैन ।
६. माथि उल्लिखित प्रकरणहरूको प्रयोजनको लागि उचित र पर्याप्त कारण भई स्थायी संस्थापनको आय वा मुनाफाको निर्धारण अन्यथा हुने भएमा वाहेक त्यस्तो निर्धारण प्रत्येक वर्ष एउटै तरिकाबाट गरिनेछ ।
७. यस सम्झौताका अन्य धारा बमोजिम छुट्टै रूपमा व्यवहार गरिने आय वा मुनाफाका रकमहरू मुनाफामा समावेश भएको अवस्थामा यस धाराका व्यवस्थाले ती धाराका व्यवस्थालाई प्रभाव पार्ने छैनन् ।

धारा ८

पानीजहाज ढुवानी, हवाई यातायात तथा कन्टेनर

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा वायुयान संचालन गरी आर्जन गरेको आय वा मुनाफा सो संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा पानीजहाज संचालन गरी आर्जन गरेको आय वा मुनाफामा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ । तर अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा लगाइएको करबाट सोको ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम घटाइनेछ ।
३. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले कन्टेनर (ट्रेलर, डुंगा र कन्टेनरको ढुवानीको लागि आवश्यक उपकरण समेत) को प्रयोग, मर्मतसम्भार वा भाडाबाट आर्जन गरेको अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा वायुयान वा पानीजहाजको संचालनबाट आर्जन गरिएको आयसंग सम्बद्ध आय वा मुनाफालाई प्रकरण १ र २ को प्रयोजनका लागि अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा वायुयान वा पानीजहाज संचालन गरी आर्जन गरेको आय मानिनेछ ।

४. प्रकरण १, २ र ३ का व्यवस्था कोष (पुल), संयुक्त व्यवसाय वा अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चालन निकायमा सहभागी भई आर्जन गरेको आय वा मुनाफाको हकमा समेत लागू हुनेछन् ।

धारा ९

सम्बद्ध प्रतिष्ठान

१. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण वा पूंजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिएको, वा
- (ख) एउटै व्यक्तिहरूले एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण वा पूंजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिएको, र यी दुवै अवस्थामा उक्त दुई प्रतिष्ठानहरू बीच तिनका व्यापारिक वा वित्तीय सम्बन्धको हकमा स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरू बीचको सम्बन्धको हकमा लागू हुने शर्तहरू भन्दा भिन्न शर्तहरू राखिएको वा लागू गरिएको अवस्थामा, उपर्युक्त शर्तहरूको कारणले त्यस्ता प्रतिष्ठानहरूमध्ये एउटा प्रतिष्ठानलाई मुनाफा प्राप्त हुनसक्ने तर ती शर्तहरूको कारणले त्यसरी प्राप्त गर्न नसकिएको मुनाफालाई सो प्रतिष्ठानको आय वा मुनाफामा समावेश गरी सोही अनुरूप कर लगाउन सकिनेछ ।
२. कुनै संविदाकारी राष्ट्रले सो राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानको मुनाफामा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको जुन मुनाफामा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा कर लगाइएको हो सो मुनाफा समावेश गरी सोही बमोजिम कर लगाएको र त्यसरी समावेश गरिएको मुनाफालाई दुई प्रतिष्ठानहरू बीच तय गरिएका शर्तहरू स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरू बीच गरिने शर्तहरू सरह भई पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको प्रतिष्ठानबाट आर्जित मुनाफा मानी व्यवहार गरिएको भए सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रले सो मुनाफामा सो राष्ट्रमा लगाइएको करको रकममा सो मुनाफामा उपयुक्त समायोजन गर्नेछ । त्यस्तो समायोजन निर्धारण गर्दा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थाहरूलाई उचित ध्यान दिइनेछ र संविदाकारी राष्ट्रका समक्ष अधिकारीहरूले आवश्यकता अनुसार आपसी परामर्श गर्नेछन् ।
३. कुनै संविदाकारी राष्ट्रले आफ्नो राष्ट्रिय कानूनमा व्यवस्था गरिएका समयावधि भुक्तान भएपछि प्रकरण २ का अवस्थामा कुनै प्रतिष्ठानको मुनाफामा परिवर्तन गर्नेछैन ।

धारा १०

लाभांश

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीबाट अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिइएको लाभांशमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. यद्यपी, लाभांशको भुक्तानी दिने कम्पनी जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा पनि सो राष्ट्रको कानून अनुसार त्यस्तो लाभांशमा कर लगाउन सकिनेछ । तर अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा सो लाभांशको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति लाभांशको भुक्तानी दिने कम्पनीको कम्तिमा पन्ध्र (१५) प्रतिशत शेयर धारण गर्ने कम्पनी हो भने त्यसरी लगाइएको कर लाभांशको कूल रकमको पन्ध्र (१५) प्रतिशत देहायको प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन :
- संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौता गरी यी सिमाहरू लागू हुने तरिका निर्धारण गर्नेछन् ।
- यस प्रकरणले जुन मुनाफाबाट लाभांश भुक्तानी गरिने हो सो मुनाफाको सम्बन्धमा कम्पनीको कर व्यवस्थालाई प्रभाव पार्ने छैन ।
३. यस धारामा प्रयुक्त “लाभांश” भन्नाले शेयर, खानीमा रहेको शेयर, संस्थापक शेयर वा अन्य अधिकारबाट

प्राप्त ऋण दावी वाहेकको आय, मुनाफामा हिस्सेदारी एवं वितरण गर्ने कम्पनी जुन राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको कानून अनुसार शेयरबाट प्राप्त आयका हकमा लागू हुने कर व्यवस्था समानको कर व्यवस्थाको अधीनमा रहेको अन्य कर्पोरेट अधिकारबाट प्राप्त आय सम्भन्नु पर्छ ।

४. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा लाभांशको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्तिले लाभांश भुक्तानी गर्ने कम्पनी वासिन्दा भएको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय संचालन गरेमा वा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित व्यवसाय संचालन गर्ने निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू उपलब्ध गराएमा र जुन धारण (होल्डिंग) को सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ सो धारण त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय संचालन गर्ने निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपले जोडिएको छ भने प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।
५. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रबाट मुनाफा वा आय प्राप्त गरेमा, सो कम्पनीले भुक्तानी गरेको लाभांश सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिइएको वा जुन धारणको सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ सो धारण सो अर्को राष्ट्रमा अवस्थित कुनै स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय संचालन गर्ने निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपले जोडिएको अवस्थामा वाहेक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रले त्यस्तो लाभांशमा कुनै कर लगाउन वा भुक्तानी दिइएको लाभांश वा वितरण नगरिएको मुनाफामा सो अर्को राष्ट्रमा उत्पन्न मुनाफा वा आय पूर्ण वा आंशिक रूपमा समावेश गरिएको भए तापनि सो कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफामा कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफामा लाग्ने कर लगाउन सक्ने छैन । कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको कुनै स्थायी संस्थापनबाट आर्जित आयमा सो राष्ट्रको कानून अनुसार आयकर लगाउन सो राष्ट्रलाई रोक लगाउने गरी यस प्रकरणमा उल्लिखित कुनै पनि कुराको व्याख्या गरिने छैन ।

धारा ११

व्याज

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको व्याजमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. तथापि, त्यस्तो व्याज आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि त्यस्तो व्याजमा सो राष्ट्रको कानून अनुसार कर लगाउन सकिनेछ । तर व्याजको भुक्तानी पाउने व्यक्ति सो व्याजको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनी हो भने त्यसरी लगाइएको कर देहायको प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन :
- (क) कुनै वित्तीय संस्था (वीमा कम्पनी समेत) ले सो व्याज प्राप्त गरेको भए, सो व्याजको कूल रकमको दश (१०) प्रतिशत,
- (ख) अन्य सबै अवस्थामा, सो व्याजको कूल रकमको पन्ध्र (१५) प्रतिशत ।

संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौता गरी यी सिमाहरू लागू हुने तरिका निर्धारण गर्नेछन् ।

३. प्रकरण २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन भई अर्को संविदाकारी राष्ट्रको सरकारलाई भुक्तानी दिइएको व्याजमा पहिलो उल्लिखित संविदाकारी राष्ट्रमा कर छुट दिइनेछ ।

यस प्रकरणको प्रयोजनको लागि, “सरकार” भन्नाले :

- (क) थाईल्याण्डको हकमा थाइ अधिराज्यको सरकार सम्भन्नु पर्दछ र सो शब्दले देहायका निकायलाई समेत जनाउँछ :

- (१) थाईल्याण्डको बैंक, र

- (२) थाईल्याण्डको एक्सपोर्ट इम्पोर्ट बैंक,
 (३) स्थानीय निकाय वा कानूनवाट स्थापित निकाय,
 (४) दुई संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरु बीच सहमति भए वमोजिमका थाइ अधिराज्यको सरकार वा कुनै स्थानीय निकायको पूर्ण पूंजीगत स्वामित्वमा रहेको संस्था ।
- (ख) नेपालको हकमा नेपाल सरकार सम्भन्हु पर्दछ र सो शब्दले देहायका निकायलाई समेत जनाउंछ :
- (१) स्थानीय निकाय वा कानूनवाट स्थापित निकाय,
 (२) नेपाल राष्ट्र बैंक (नेपालको केन्द्रीय बैंक),
 (३) दुई संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरु बीच सहमति भए वमोजिमका नेपाल सरकार नेपाल वा कुनै स्थानीय निकायको पूर्ण पूंजीगत स्वामित्वमा रहेको संस्था ।

४. यस धारामा प्रयुक्त “व्याज” भन्नाले बन्धकीबाट सुरक्षित गरिएको वा नगरिएको तथा ऋणीको मुनाफामा हिस्सा राख्ने अधिकार रहेको वा नरहेको जे भए तापनि सवै किसिमका ऋण दावीबाट आर्जित आय र खासगरी सरकारी धितोपत्र (सक्युरिटि) बाट प्राप्त आय र वण्ड वा ऋणपत्रबाट प्राप्त आय तथा त्यस्ता धितोपत्र, वण्ड वा ऋणपत्रसंग सम्बद्ध प्रिमियम र पुरस्कार एवं जुन संविदाकारी राष्ट्रमा आय उत्पन्न भएको सो राष्ट्रको कर कानून अनुसार कर्जा दिएको रकमबाट आर्जित आयमा मिलान गरिएको आय सम्भन्हु पर्छ ।
५. व्याजको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई व्याज सिर्जना हुने अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय संचालन गरेमा वा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित व्यवसाय संचालन गर्ने निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू उपलब्ध गराएमा र जुन ऋण दावीको सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ, सो दावी (क) त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय संचालन गर्ने निश्चित स्थानसंग वा (ख) धारा ७ को प्रकरण १ को खण्ड (ग) वमोजिमका कृयाकलापसंग प्रभावकारी रूपले आवद्ध भएमा प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।
५. प्रकरण ४ को खण्ड (क) वा (ख) मा उल्लिखित कुनै संस्थाले जमानत दिएको ऋणमा एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा लागेको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिइएको व्याज सो अर्को राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछ ।
६. भुक्तानीकर्ता एउटा संविदाकारी राष्ट्र स्वयं, स्थानीय निकाय वा सोको वासिन्दा भएकोमा, सो संविदाकारी राष्ट्रमा व्याज आर्जन गरिएको मानिनेछ । तर, व्याज भुक्तानी दिने व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको वा नभएको जे भए तापनि त्यस्तो व्यक्तिको एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय संचालन गर्ने निश्चित स्थल रहेको, त्यस्तो संस्थापन वा स्थलको सम्बन्धमा लिइएको ऋण वापत व्याज भुक्तानी दिइएको र त्यस्तो व्याज स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थलबाट व्यहोरिएको अवस्थामा त्यस्तो व्याज सो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थल रहेको राष्ट्रमा आर्जन गरिएको मानिनेछ ।
७. भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच वा ती दुवै र अन्य कुनै व्यक्ति बीचको विशेष सम्बन्धको कारणले जुन ऋणदावीको लागि भुक्तानी दिइन्छ, सो ऋणदावीको रकम हेर्दा त्यस्तो सम्बन्ध नभएको अवस्थामा भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच सहमति हुनसक्ने रकम भन्दा व्याजको रकम बढी भएमा यस धाराका व्यवस्थाहरू त्यस्तो पछिल्लो रकमका हकमा लागू हुनेछन् । यस्तो अवस्थामा भुक्तानीको बढी भए जतिको हिस्सा यस सम्भौताका अन्य व्यवस्थालाई उचित ध्यान दिदै प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार करयोग्य हुनेछ ।

धारा १२

रोयल्टी

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरी अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको रोयल्टीमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. यद्यपी, त्यस्तो रोयल्टी आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि सो रोयल्टीमा सो राष्ट्रको कानून बमोजिम कर लगाउन सकिनेछ । तर प्राप्तकर्ता रोयल्टीको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति भएकोमा त्यसरी लगाइएको कर रोयल्टीको कूल रकमको पन्ध्र (१५) प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन ।
संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौता गरी यो सिमा लागू हुने तरिका निर्धारण गर्नेछन् ।
३. यस धारामा प्रयुक्त “रोयल्टी” भन्नाले रेडियो वा टेलिभिजन प्रसारणका लागि प्रयोग गरिएको चलचित्र, फिल्म वा टेप लगायतका साहित्यिक, कलात्मक वा वैज्ञानिक कार्यको कुनै पनि प्रतिलिपि अधिकार, कुनै पनि पेटेन्ट, ट्रेडमार्क, डिजाइन वा मोडेल, योजना, गोप्य सूत्र वा प्रकृत्याको वेचविखन वा प्रयोग वा सो प्रयोग गर्ने अधिकारको प्रतिफल वा औद्योगिक, व्यापारिक वा वैज्ञानिक उपकरणको प्रयोगको प्रतिफल वा औद्योगिक, व्यापारिक वा वैज्ञानिक अनुभव सम्बन्धी जानकारी वा प्राविधिक सेवाको प्रतिफलस्वरूप प्राप्त गरिएको कुनै पनि प्रकारको भुक्तानी सम्फुन पर्छ ।
४. रोयल्टीको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई रोयल्टी सिर्जना हुने अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय संचालन गरेमा वा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित व्यवसाय संचालन गर्ने निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू उपलब्ध गराएमा र जुन अधिकार वा सम्पत्तिको सम्बन्धमा रोयल्टीको भुक्तानी गरिन्छ सो अधिकार वा सम्पत्ति (क) त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसंग वा (ख) धारा ७ को प्रकरण १ को खण्ड (ग) बमोजिमका व्यापारिक क्रियाकलापसंग प्रभावकारी रूपले जोडिएको भएमा प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।
५. भुक्तानीकर्ता एउटा संविदाकारी राष्ट्र स्वयं वा सोको स्थानीय निकाय वा वासिन्दा भएकोमा, सो संविदाकारी राष्ट्रमा रोयल्टी सिर्जना भएको मानिनेछ । तर, रोयल्टी भुक्तानी दिने व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको वा नभएको जे भए तापनि त्यस्तो व्यक्तिको एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय संचालन गर्ने निश्चित स्थान रहेको, त्यस्तो संस्थापन वा स्थानको सम्बन्धमा रोयल्टी भुक्तानी दिने दायित्व उत्पन्न भएको र त्यस्तो रोयल्टी सो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट व्यहोरिएको अवस्थामा त्यस्तो रोयल्टी सो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थान रहेको राष्ट्रमा सिर्जना भएको मानिनेछ ।
६. भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच वा ती दुवै र अन्य कुनै व्यक्ति बीचको विशेष सम्बन्धको कारणले जुन प्रयोग वा सूचना सम्बन्धी अधिकारको लागि रोयल्टी भुक्तानी गरिन्छ सोको रकम हेर्दा त्यस्तो सम्बन्ध नभएको अवस्थामा भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच सहमति हुनसक्ने रकम भन्दा रोयल्टीको रकम बढी भएमा त्यस्तो पछिल्लो रकमका हकमा यस धाराका व्यवस्था लागू हुनेछन् । त्यस्तो अवस्थामा त्यस्तो भुक्तानीको बढी भए जतिको हिस्सा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थालाई उचित ध्यान दिदै प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार करयोग्य हुनेछ ।

धारा १३

पूँजीगत लाभ

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले धारा ६ बमोजिमको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्तिको वेच विखनबाट प्राप्त गरेको लाभमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको व्यापारिक सम्पत्तिको हिस्साको रूपमा रहेको चल सम्पत्तिको वा स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा उपलब्ध ब्यवसाय संचालन गर्ने निश्चित स्थलसंग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त भएको लाभमा एवं त्यस्तो स्थायी संस्थापन (एकल वा सम्पूर्ण प्रतिष्ठान सहित) को वा त्यस्तो निश्चित स्थलको बेचबिखनबाट प्राप्त त्यस्ता लाभ समेतमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
३. कुनै संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा सञ्चालित पानीजहाज वा वायुयानको वा त्यस्तो पानीजहाज वा वायुयानको सञ्चालनसंग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त गरेको लाभ सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
४. यस धाराका प्रकरण १, २ र ३ तथा धारा १२ को प्रकरण ३ बमोजिमका सम्पत्ति बाहेक अन्य कुनै सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त लाभ बेचबिखनकर्ता जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ । यस प्रकरणमा उल्लिखित कुनै पनि कुराले कुनै पनि संविदाकारी राष्ट्रलाई शेरर वा अन्य धितोपत्रको विक्री वा हस्तान्तरणबाट प्राप्त लाभ वा आयमा कर लगाउन रोक लगाउने छैन ।

धारा १४

स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवा

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले ब्यवसायिक सेवा वा स्वतन्त्र प्रकृतिका अन्य क्रियाकलापका सम्बन्धमा आर्जन गरेको आय सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ । तर देहायको अवस्थामा त्यस्तो आयमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा पनि कर लगाउन सकिनेछ :
  - (क) त्यस्तो वासिन्दालाई ति क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि कुनै बाह्र (१२) महिनाको अवधिभित्र कूल १८३ दिन वा सो भन्दा बढी अवधि वा अवधिहरूका लागि अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा ब्यवसाय संचालन गर्ने निश्चित स्थान उपलब्ध भएको । यस्तो अवस्थामा त्यस्तो निश्चित स्थानबाट हुने आयको रकममा मात्र सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
  - (ख) त्यस्तो वासिन्दा कुनै बाह्र (१२) महिनाको अवधिभित्र कूल १८३ दिन वा सो भन्दा बढी अवधि वा अवधिहरूसम्म सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा वसोवास गरेको । यस्तो अवस्थामा सो अर्को राष्ट्रमा निजबाट संचालित क्रियाकलापबाट आर्जन हुने आयको रकममा मात्र सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
  - (ग) सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा संचालित निजका क्रियाकलापका वापतको पारिश्रमिक सो संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वासिन्दाले भुक्तानी दिएको वा राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापन वा ब्यवसाय संचालन गर्ने निश्चित स्थानबाट ब्यहोरिएको । यस्तो अवस्थामा त्यसबाट प्राप्त पारिश्रमिकको रकममा मात्र सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. “ब्यवसायिक सेवा” भन्नाले खासगरी स्वतन्त्र वैज्ञानिक, साहित्यिक, कलात्मक, शैक्षिक वा अध्यापन क्रियाकलाप एवं चिकित्सक, दन्त चिकित्सक, वकील, इन्जिनियर, वास्तुविद् र लेखापाल (एकाउन्टेन्ट) का स्वतन्त्र क्रियाकलाप समेतलाई जनाउँछ ।

धारा १५

आश्रित वैयक्तिक सेवा

१. धारा १६, १८ र १९ का व्यवस्थाको अधिनमा रही एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले रोजगारीको सम्बन्धमा प्राप्त गरेको तलव, ज्याला र यस्तै अन्य पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ । तर सो

रोजगारी अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएको हुनु हुँदैन । त्यसरी रोजगारी गरिएको भएमा, त्यसबाट प्राप्त त्यस्तो पारिश्रमिकमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

२. प्रकरण १ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त गरेको पारिश्रमिक देहायको अवस्थामा पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ :

- (क) प्राप्तकर्ता कुनै बाह्र (१२) महिनाको अवधिभित्र कुल १८३ दिन भन्दा बढी नहुने गरी कुनै अवधि वा अवधिहरूमा अर्को राष्ट्रमा उपस्थित भएको,
- (ख) अर्को राष्ट्रको वासिन्दा नभएको कुनै रोजगारदाताबाट वा निजको तर्फबाट पारिश्रमिक भुक्तानी गरिएको, र
- (ग) अर्को राष्ट्रमा रहेको रोजगारदाताको कुनै स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट सो पारिश्रमिक नव्यहोरिएको ।

३. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानद्वारा अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा सञ्चालित पानीजहाज वा वायुयानमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त पारिश्रमिकमा सो संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा १६

सञ्चालकको शुल्क

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीको सञ्चालक समितिको सदस्यको हैसियतले प्राप्त गरेको सञ्चालकको शुल्क र त्यस्तै अन्य भुक्तानीमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीको उच्च तहको व्यवस्थापकीय पद ग्रहण गरी सो हैसियतमा प्राप्त गरेको तलव, ज्याला र अन्य पारिश्रमिकमा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा १७

कलाकार तथा खेलाडी

१. धारा १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले नाट्यशाला, चलचित्र, रेडियो वा टेलिभिजन कलाकार वा संगीतकार वा खेलाडी जस्तै प्रमोदकको हैसियतमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यक्तिगत क्रियाकलाप गरी आर्जन गरेको आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. एउटा प्रमोदक वा खेलाडीले सो हैसियतमा गरेको व्यक्तिगत क्रियाकलापको सम्बन्धमा आर्जित आय प्रमोदक वा खेलाडी स्वयंलाई प्राप्त नभई कुनै अर्को व्यक्तिलाई प्राप्त हुने भएमा धारा ७, १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि सो आयमा जुन संविदाकारी राष्ट्रमा प्रमोदक वा खेलाडीका क्रियाकलाप सञ्चालित हुन्छन् सो राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
३. कुनै प्रमोदक वा खेलाडीले एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा क्रियाकलाप संचालन गरी पारिश्रमिक वा मुनाफा, तलव, ज्याला र त्यस्तै अन्य आय आर्जन गरेको र निजले सो संविदाकारी राष्ट्रमा गरेको भ्रमणको खर्च अधिकांशतः अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वा सोको स्थानीय निकाय वा कानून वमोजिम स्थापित निकायको

सार्वजनिक कोषबाट ब्यहोरिएको भए त्यस्तो पारिश्रमिक, मुनाफा, तलब, ज्याला वा अन्य आयमा प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् ।

४. धरा ७ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले प्रकरण १ बमोजिमका क्रियाकलाप उपलब्ध गराई मुनाफा आर्जन गरेकोमा त्यस्ता क्रियाकलाप उपलब्ध गराउने सिलसिलामा भएका अधिकांश खर्च अर्को संविदाकारी राष्ट्र, सोको स्थानीय निकाय वा सार्वजनिक संस्थाको सार्वजनिक कोषबाट नब्यहोरिएको भए त्यस्तो मुनाफामा पहिलो उल्लिखित संविदाकारी राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा १८

निवृत्तभरण

१. धारा १९ को प्रकरण २ मा गरिएका व्यवस्थाको अधिनमा रही संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई निजको विगतको रोजगारीको प्रतिफलस्वरूप भुक्तानी गरिएका निवृत्तभरण र त्यस्तै अन्य पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
२. प्रकरण १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले निवृत्तभरण र त्यस्तै अन्य पारिश्रमिक आर्जन गरेको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठान वा स्थायी संस्थापनले त्यस्तो भुक्तानी ब्यहोरेको अवस्थामा त्यस्तो निवृत्तभरण र पारिश्रमिकमा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा १९

सरकारी काम

१. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको स्थानीय निकायलाई प्रदान गरिएको सेवाका सम्बन्धमा सो संविदाकारी राष्ट्र वा स्थानीय निकायले कुनै प्राकृतिक व्यक्तिलाई भुक्तानी गरेको निवृत्तभरण बाहेकको पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
- (ख) तर, त्यस्ता सेवा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा उपलब्ध गराइएको र सो प्राकृतिक व्यक्ति सो राष्ट्रको वासिन्दा र (१) अर्को राष्ट्रको नागरिक भएको, वा (२) सो सेवा उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि मात्रै सो राष्ट्रको वासिन्दा नभएको अवस्थामा त्यस्तो पारिश्रमिक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
२. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको स्थानीय निकायलाई उपलब्ध गराइएको सेवाका सम्बन्धमा सो राष्ट्र वा स्थानीय निकायबाट वा त्यस्तो राष्ट्र वा निकायले सिर्जना गरेको कोषबाट कुनै प्राकृतिक व्यक्तिलाई भुक्तानी गरिएको निवृत्तभरण सो राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछ ।
- (ख) तर, त्यस्तो प्राकृतिक व्यक्ति सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा र नागरिक भएमा त्यस्तो निवृत्तभरण सो राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछ ।
३. धारा १५, १६ र १८ का व्यवस्था एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको स्थानीय निकायबाट सञ्चालित व्यवसायका सिलसिलामा उपलब्ध गराइएको सेवाका सम्बन्धमा भुक्तानी गरिएको पारिश्रमिक र निवृत्तभरणका हकमा लागू हुनेछन् ।

धारा २०

विद्यार्थी

१. कुनै प्राकृतिक व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको भ्रमण गर्दा वा भ्रमण गर्नु भन्दा तत्काल अघि अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा रहेको र त्यस्तो राष्ट्रमा (क) विश्वविद्यालय वा अन्य मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थामा अध्ययन गर्ने, वा (ख) कुनै पेशा वा ब्यापार गर्न आफूलाई योग्य बनाउन तालीम लिने, वा (ग)

कुनै सरकारी, धार्मिक, परोपकारी, वैज्ञानिक, साहित्यिक वा शैक्षिक संस्थाबाट अनुदान, भत्ता वा अवार्ड प्राप्त गरी अध्ययन वा अनुसन्धान गर्ने प्रयोजनका लागि मात्रै निजले त्यस्तो भ्रमण गरेको अवस्थामा निजलाई भ्रमण गरेको राष्ट्रमा देहायका रकममा कर छुट प्राप्त हुने छ :

- (१) सो पालणपोषण, शिक्षा, अध्ययन, अनुसन्धान वा तालीमको प्रयोजनको लागि विदेशबाट प्राप्त विप्रेषण,
- (२) अनुदान, भत्ता वा अवार्ड, र
- (३) सो राष्ट्रमा निजले व्यक्तिगत सेवा गरी आय आर्जन गरेको र त्यस्तो आय निजको पालणपोषण र शिक्षाको लागि मुनासिव रूपमा आवश्यक भएको अवस्थामा त्यस्तो आय ।

धारा २१

प्राध्यापक, शिक्षक र अनुसन्धानकर्ता

१. कुनै प्राकृतिक व्यक्ति, जो अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो वा एउटा संविदाकारी राष्ट्रको भ्रमण गर्नु भन्दा तत्काल अघि अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा थियो, ले पहिलो उल्लिखित संविदाकारी राष्ट्रको कुनै विश्वविद्यालय, कलेज, विद्यालय वा सक्षम अधिकारीबाट मान्यताप्राप्त त्यस्तै अन्य शैक्षिक संस्थाको निमन्त्रणा तयस्ता शैक्षिक संस्थामा अध्यापन वा अनुसन्धान वा अध्यापन र अनुसन्धान गर्ने प्रयोजनको लागि मात्र दुई वर्षको अवधि ननाघ्ने गरी सो पहिलो राष्ट्रमा भ्रमण गरेमा त्यस्तो अध्यापन वा अनुसन्धान वपतको कुनै पारिश्रमिकमा सो अर्को राष्ट्रमा कर छुट हुनेछ ।
२. त्यस्तो प्राकृतिक व्यक्तिले त्यस्तो अनुसन्धान मूलतः निश्चित व्यक्ति वा व्यक्तिहरूको निजी लाभको लागि गरेको भएमा त्यस्तो अनुसन्धानबाट प्राप्त आयको हकमो प्रकरण १ को व्यवस्था लागू हुने छैन ।

धारा २२

अन्य आय

यस सम्झौताका माथि उल्लिखित धाराहरूमा व्यवस्था नगरिएका एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाको आयका रकमहरूमा सो आय सिर्जना हुने राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा २३

दोहोरो करको समाप्ति

१. यस सम्झौतामा अन्यथा व्यवस्था गरिएकोमा बाहेक दुवै संविदाकारी राष्ट्रमा बहाल रहेका कानून आ-आफ्ना संविदाकारी राष्ट्रमा आयको करको हकमा लागू रहिरहने छन् । कुनै आय दुवै संविदाकारी राष्ट्रमा करयोग्य भएमा यस धाराका देहायका प्रकरण अनुसार त्यस्तो आयको दोहोरो कर समाप्त गरिनेछ :
२. नेपालको कुनै वासिन्दाले यस सम्झौताका व्यवस्था अनुसार थाईल्याण्डमा कर लाग्नसक्ने आय थाईल्याण्डबाट आर्जन गरेमा सो आयको सम्बन्धमा भुक्तानीयोग्य थाई करको रकमबाट सो वासिन्दाको त्यस्तो आयमा लगाईएको नेपाली करको रकम कट्टा (क्रेडिट) गर्न दिनेछ । तर त्यस्तो करकट्टीको रकम त्यस्तो आयमा लाग्नसक्ने नेपाली करको सो हिस्सा भन्दा बढी हुने छैन ।
३. थाईल्याण्डको कुनै वासिन्दाले यस सम्झौताका व्यवस्था अनुसार नेपालमा कर लाग्नसक्ने आय नेपालबाट आर्जन गरेमा सो आयको सम्बन्धमा भुक्तानीयोग्य नेपाली करको रकमबाट सो वासिन्दाको त्यस्तो आयमा लगाईएको थाई करको रकम कट्टा (क्रेडिट) गर्न दिनेछ । तर त्यस्तो करकट्टीको रकम त्यस्तो आयमा लाग्नसक्ने थाई करको सो हिस्सा भन्दा बढी हुने छैन ।

४. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा करकट्टी (क्रेडिट) गर्ने प्रयोजनको लागि, अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा तिरेको कर रकममा सो अर्को राष्ट्रमा अन्यथा भुक्तानीयोग्य भएको तर सो राष्ट्रले आफ्नो आर्थिक विकासको प्रवर्द्धनको लागि गरेको विशेष व्यवस्था अन्तर्गत घटाएको वा छुट दिएको रकम समेत समावेश भएको मानिनेछ ।

धारा २४

समान व्यवहार

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रका नागरिक उपर अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा समान परिस्थितिमा सो अर्को राष्ट्रका नागरिक उपर लागू हुने वा लागू गर्न सकिने कर व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी शर्त भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कुनै पनि कर व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी कुनै शर्त लागू गरिने छैन ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनमा लगाइने कर सोही क्रियाकलाप सञ्चालन गरिरहेका सो अर्को राष्ट्रका प्रतिष्ठान उपर लगाइने कर भन्दा कम सुविधाजनक हुने गरी सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाइने छैन ।
३. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान, जो अर्को संविदाकारी राष्ट्रको एक वा बढी वासिन्दाको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको छ, उपर पहिलो उल्लिखित राष्ट्रका त्यस्तै अन्य प्रतिष्ठान उपर लागू हुने वा हुनसक्ने कर र तत्सम्बन्धी शर्त भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कर वा तत्सम्बन्धी कुनै पनि शर्त पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा लगाइने छैन ।
४. एउटा संविदाकारी राष्ट्रले आफ्ना वासिन्दालाई कुनै नागरिक हैसियत वा पारिवारिक जिम्मेवारीका आधारमा कर प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराउने व्यक्तिगत छुट, सहूलियत र कटौति अर्को संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दालाई उपलब्ध गराउन उक्त राष्ट्रलाई बाध्य गराउने गरी यस धाराका व्यवस्थाको व्याख्या गरिने छैन ।
५. यस धाराका व्यवस्था यो सम्झौता लागू हुने करका हकमा मात्रै लागू हुनेछन् ।

धारा २५

पारस्परिक सम्झौताको कार्यविधि

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई एक वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका काम कारवाहीको फलस्वरूप निजलाई यस सम्झौताका व्यवस्था अनुकूल नभएको कर लागेको वा लाग्न गैरहेको भन्ने लागेमा निजले ती राष्ट्रका राष्ट्रिय कानूनमा जुनसुकै उपचारको व्यवस्था गरिएको भए तापनि आफू जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष उजुरी दिन सक्नेछ । यस सम्झौताका व्यवस्था अनुकूल नभएको करको नतिजा निकाल्ने कारवाहीको पहिलो सूचना दिएको मितिले तीन वर्ष भित्र त्यस्तो उजुरी दिनु पर्नेछ ।
२. सक्षम अधिकारीलाई त्यस्तो उजुरी न्यायोचित लागेमा र आफैले सन्तोषजनक समाधान निकाल्न नसकेमा सो सक्षम अधिकारीले यो सम्झौता अनुकूल नभएको करबाट मुक्ति दिलाउने उद्देश्यले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको सक्षम अधिकारीसंग आपसी सम्झौता गरी त्यस्तो उजुरीको समाधान गर्ने प्रयत्न गर्नेछ ।
३. संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले यस सम्झौताको व्याख्या वा प्रयोगका सम्बन्धमा उत्पन्न कुनै पनि बाधा अडकाउ वा शंका आपसी सम्झौताबाट फुकाउन वा निवारण गर्न प्रयत्न गर्नेछन् । ती अधिकारीहरूले यस सम्झौतामा व्यवस्था नभएका दोहोरो करको समाप्तिका लागि समेत आपसी परामर्श गर्नेछन् ।
४. उपरोक्त प्रकरणहरूको अर्थमा सहमतिमा पुग्ने प्रयोजनका लागि संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले एक अर्कासंग सिधा सञ्चार सम्पर्क गर्न सक्नेछन् । यस धारा वमोजिमको पारस्परिक सम्झौताको कार्यविधिको कार्यान्वयनका लागि सक्षम अधिकारीहरूले परामर्श गरी उपयुक्त द्विपक्षीय कार्यविधि, शर्त, तरिका र विधि निर्माण गर्नेछन् ।

धारा २६

सूचनाको आदान प्रदान

१. संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले यो सम्झौताका व्यवस्था वा यस सम्झौताबाट समेटिएका करहरूसंग सम्बन्धित र सो अन्तर्गतको कर सम्बन्धी व्यवस्था यस सम्झौता प्रतिकूल नभएको आफ्ना राष्ट्रिय कानूनका व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न आवश्यक जानकारी आदान प्रदान गर्नेछन् । एउटा संविदाकारी राष्ट्रबाट प्राप्त गरिएको कुनै पनि जानकारीलाई सो राष्ट्रको राष्ट्रिय कानून अन्तर्गत प्राप्त जानकारी सरह समान तवरमा गोप्य मानिनेछ र यस सम्झौताले समेटेका कर निर्धारण वा संकलन, तत्सम्बन्धमा कार्यान्वयन वा अभियोजन वा तत्सम्बन्धी पुनरावेदनको निर्णयसंग सम्बन्धित व्यक्ति वा निकाय (अदालत र प्रशासनिक निकाय समेत) लाई मात्र त्यस्तो जानकारी प्रकट गरिनेछ । त्यस्ता व्यक्ति वा अधिकारीले सो प्रयोजनको लागि मात्र त्यस्तो जानकारी प्रयोग गर्ने छन् । तिनीहरूले त्यस्तो जानकारीलाई खुला अदालती कारवाही वा न्यायिक निर्णयहरूका सम्बन्धमा प्रकट गर्न सक्नेछन् ।
२. कुनै पनि अवस्थामा कुनै संविदाकारी राष्ट्र उपर देहाय बमोजिमको दायित्व सिर्जना गर्ने गरी प्रकरण १ को व्यवस्थाको व्याख्या गरिने छैन :
  - (क) सो संविदाकारी राष्ट्रको वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून र प्रशासनिक प्रचलनबाट विचलित हुने गरी प्रशासनिक उपायहरू अपनाउने,
  - (ख) सो संविदाकारी राष्ट्र वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून अन्तर्गत वा प्रशासनको सामान्य क्रममा प्राप्त गर्न नसकिने जानकारी उपलब्ध गराउने,
  - (ग) कुनै व्यापार, व्यवसाय, औद्योगिक, व्यापारिक वा पेशागत गोप्यता वा व्यापारिक प्रकृया वा सूचना सम्बन्धी जानकारी प्रकट गर्दा सार्वजनिक नीति प्रतिकूल हुन जाने अवस्थामा त्यस्तो जानकारी उपलब्ध गराउने ।

धारा २७

कुटनीतिक नियोगका सदस्य तथा कन्सुलर पदहरू

यस सम्झौतामा उल्लिखित कुनै पनि कुराले अन्तर्राष्ट्रिय कानूनका सामान्य नियम वा विशेष सम्झौताका व्यवस्था अन्तर्गत कुटनीतिक नियोगका सदस्य वा कन्सुलर पदहरूको वित्तीय सुविधामा प्रभाव पार्ने छैन ।

धारा २८

लागू हुने

१. प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौता लागू गर्नको लागि आफ्नो कानून अनुसारको कार्यविधि पूरा भएको कुराको सूचना अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई दिनेछ । यो सम्झौता ती दुई सूचनामध्ये पछिल्लो सूचनाको मिति देखि लागू हुनेछ ।
२. यस सम्झौता देहाय बमोजिम लागू हुनेछ:
  - (क) थाईल्याण्डमा :
    - (१) स्रोतमा कट्टा गरिएको, भुक्तानी गरिएको वा छुट दिइएको करका सम्बन्धमा, यो सम्झौता लागू भए पछिको अर्को जनवरीको पहिलो दिनमा वा सो दिन पछि,
    - (२) आयमा लाग्ने अन्य करका सम्बन्धमा, यो सम्झौता लागू भए पछिको अर्को जनवरीको पहिलो दिनमा वा सो दिन पछिका करयोग्य वर्ष वा लेखांकन अवधिका लागि ।
  - (ख) नेपालमा :

यो सम्झौता लागू भए पछिको अर्को नेपाली आर्थिक वर्षको पहिलो दिनमा वा त्यसपछि अर्जित आयका सम्बन्धमा ।

धारा २९

अन्त्य

यो सम्झौता अनिश्चित अवधिको लागि वहाल रहनेछ। तर कुनै पनि संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौता लागू भएको मितिले पाँच वर्षको अवधि समाप्त भएपछि शुरु भएको कुनै क्यालेण्डर वर्षको जुन महिनाको तीसौं दिनमा वा सो भन्दा अगाडि अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई कुटनीतिक माध्यमबाट अन्त्यको लिखित सूचना दिएर यो सम्झौतालाई अन्त्य गर्न सक्नेछ। यसरी अन्त्य गरिएको अवस्थामा यो सम्झौता देहाय बमोजिम निष्प्रभावि हुनेछ-

(क) थाईल्याण्ड :

- (१) स्रोतमा कट्टा गरिएको, भुक्तानी गरिएको वा छुट दिइएको करका सम्बन्धमा, सो सूचना दिए पछिको अर्को जनवरीको पहिलो दिनमा वा सो दिन पछि,
- (२) आयमा लाग्ने अन्य करका सम्बन्धमा, सो सूचना दिए पछिको अर्को जनवरीको पहिलो दिनमा वा सो दिन पछिका करयोग्य वर्ष वा लेखांकन अवधिका लागि।

(ख) नेपालमा :

सो सूचना दिए पछिको अर्को नेपाली आर्थिक वर्षको पहिलो दिनमा वा त्यसपछि आर्जित आयका सम्बन्धमा।

जसको प्रमाण स्वरूप, रितपूर्वक अख्तियारी पाएका देहायका हस्ताक्षरकारीले यस सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका छन्।

आज २०५४ साल माघ २० गते तदनुसार फेब्रुअरी २, १९९८ का दिन वैककमा अंग्रेजी भाषाका दुई प्रतिहरूमा हस्ताक्षर सम्पन्न भयो।

.....

नेपाल सरकारको तर्फबाट

(कमल थापा)

परराष्ट्र मन्त्री

.....

थाई अधिराज्य सरकारको तर्फबाट

(सुरिन पिटसुवान)

परराष्ट्र मन्त्री

प्रोटोकल

नेपाल सरकार तथा थाई अधिराज्य सरकार बीचको दोहोरो करबाट मुक्ति तथा आयमा लाग्ने करका सम्बन्धमा वित्तीय छल निरोध सम्बन्धी सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्दाका वखत देहायका हस्ताक्षरकारीहरू देहायका व्यवस्था उक्त सम्झौताको अभिन्न अंग हुने कुरामा सहमत भएका छन् ।

धारा १२ मा प्रयुक्त “प्राविधिक सेवा” भन्नाले कुनै व्यवस्थापकीय, प्राविधिक वा परामर्श सेवा (प्रतिष्ठानले उपलब्ध गराएको प्राविधिक वा अन्य कर्मचारीको सेवा समेत) उपलब्ध गराउने काम सम्भन्नु पर्दछ । तर सो शब्दले प्रापकले कबूल गरेको निर्माण, जडान वा त्यस्तै आयोजना, धारा ७ वा धारा १४ अन्तर्गत पर्ने सेवा, जमानत वा विसुद्ध प्राविधिक सहायता अन्तर्गत खरिदकर्तालाई विक्रेताले उपलब्ध गराएको सेवाको विक्री पछिको सेवा ।

जसको प्रमाणस्वरूप, रितपूर्वक अख्तियारी पाएका देहायका हस्ताक्षरकारीले यस सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका छन् ।

आज २०५४ साल माघ २० गते तदनुसार फेब्रुअरी २, १९९८ का दिन वैककमा अंग्रेजी भाषाका दुई प्रतिहरूमा हस्ताक्षर सम्पन्न भयो ।

.....

नेपाल सरकारको तर्फबाट

(कमल थापा)

परराष्ट्र मन्त्री

.....

थाई अधिराज्य सरकारको तर्फबाट

(सुरिन पिटसुवान)

परराष्ट्र मन्त्री

नेपाल सरकार

र

प्रजातान्त्रिक समाजवादी गणतन्त्र श्रीलंका सरकार

बीच

आयमा लागने करहरूका सम्बन्धमा द्वैध कराधान मुक्ति

तथा वित्तीय छल निरोधका सम्बन्धमा भएको

सम्झौता

नेपाल सरकार र प्रजातान्त्रिक समाजवादी गणतन्त्र श्रीलंका सरकार बीच आयमा लागने करहरूका सम्बन्धमा द्वैध कराधान मुक्ति तथा वित्तीय छल निरोधका सम्बन्धमा सम्झौता सम्पन्न गर्न इच्छुक हुँदै दुवै देहाय बमोजिम गर्न मन्जुर गर्दछन्:

धारा १

वैयक्तिक क्षेत्र

यो सम्झौता दुई संविदाकारी देशहरू मध्ये एक वा दुवै देशमा बसोवास गर्ने व्यक्तिहरूलाई लागू हुनेछ ।

धारा २

सम्झौता अन्तर्गत पर्ने करहरू

१. यो सम्झौता कुनै संविदाकारी देशका तर्फबाट आयमा लगाइएका करहरूका हकमा जुनसुकै तरिकाबाट उठाइएको भए तापनि लागू हुनेछ ।
२. कूल आमदानी वा आमदानीका तत्वहरूमा लगाइएका सबै करहरू, चल अचल सम्पत्ति बिक्री हस्तान्तरणबाट प्राप्त लाभमा लगाइएको कर समेतलाई आयमा लाग्ने कर मानिनेछ ।
३. यस सम्झौता अन्तर्गत देहायका वर्तमान करहरू पर्नेछन् :
  - (क) श्रीलंकामा,
लगानी बोर्डबाट इजाजत प्राप्त उद्यमहरूको कारोवारको आधारमा लगाइने आयकर सहितको आयकर,
(यसपछि “श्रीलंका कर” भनिने)
  - (क) नेपालमा,
आयकर ऐन अन्तर्गत लगाइएको आयकर
(यसपछि “नेपाल कर” भनिने)
४. यस सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको मिति पश्चात् कुनै संविदाकारी देशले लागू गरेका उपधारा ३ मा उल्लिखित करको अतिरिक्त वा त्यसको बदलामा त्यस्तै प्रकारको वा अधिकांश रूपमा समान प्रकारका करहरूको सम्बन्धमा समेत यो सम्झौता लागू हुनेछ । संविदाकारी देशहरूका सक्षम अधिकारीहरूले आ-आफ्नो कर कानूनमा भएका उल्लेखनीय परिवर्तनहरूको जानकारी एक अर्कालाई दिनेछन् ।

धारा ३

सामान्य परिभाषा

१. विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस सम्झौतामा:
  - (क) (१) “श्रीलंका” भन्नाले प्रजातान्त्रिक समाजवादी गणतन्त्र श्रीलंकाको क्षेत्र जनाउनेछ ।
  - (२) “नेपाल” भन्नाले नेपाल राज्य जनाउनेछ ।
  - (ख) “संविदाकारी देश” र “अर्को संविदाकारी देश” भन्नाले प्रसंग अनुसार श्रीलंका वा नेपाल जनाउनेछ ।

- (ग) “व्यक्ति” भन्नाले प्राकृतिक व्यक्ति, कम्पनी र अन्य कुनै व्यक्तिहरूको समूह जनाउनेछ,
- (घ) “कम्पनी” भन्नाले कुनै स्वसासित संस्था वा कर प्रयोजनको लागि स्वशासित संस्था मानिने कुनै पनि निकाय जनाउनेछ ।
- (ङ) “संविदाकारी देशको उद्यम” र “अर्को संविदाकारी देशको उद्यम” भन्नाले क्रमशः संविदाकारी देशको वासिन्दाद्वारा संचालित उद्यम र अर्को संविदाकारी देशको वासिन्दाद्वारा संचालित उद्यम जनाउनेछ,
- (च) “अन्तर्राष्ट्रिय आवत जावत” भन्नाले अर्को संविदाकारी देश भित्रका एकबाट अर्को ठाउँहरूमा मात्र पानीजहाज वा हवाई उडान गर्ने बाहेक संविदाकारी देशका कुनै उद्यमीद्वारा संचालित पानीजहाज वा हवाई यातायात जनाउनेछ,
- (छ) “नागरिक” भन्नाले,
- (१) संविदाकारी देशको नागरिकता प्राप्त सबै प्राकृतिक व्यक्तिहरू,
- (२) संविदाकारी देशमा लागू रहेको कानून अन्तर्गत गठित सबै कानुनी व्यक्ति, साभेदारी तथा संघ संस्था जनाउनेछ,
- (ज) “सक्षम अधिकारी” भन्नाले,
- (१) श्रीलंकाको सम्बन्धमा, अन्तर्देशीय राजस्वका प्रमुख आयुक्त
- (२) नेपालको सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रीबाट अधिकार प्राप्त प्रतिनिधि,

२. कुनै संविदाकारी देशद्वारा सम्झौता लागू गर्ने सन्दर्भमा यदि कुनै शब्द परिभाषित गरिएको नपाइएमा, विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा, यो सम्झौता लागू हुने संविदाकारी देशको कर सम्बन्धी कानूनको परिभाषा नै यो सम्झौताको लागि पनि परिभाषित मानिनेछ ।

धारा ४

वासिन्दा

१. यो सम्झौताको प्रयोजनका लागि “संविदाकारी देशको वासिन्दा” भन्नाले आफ्नो निवास, बसोबास, व्यावसायिक स्थल वा यस्तै प्रकृतिका अन्य कारणबाट त्यस देशको कानून अनुसार कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको व्यक्तिलाई सम्झनु पर्छ ।
२. उपधारा १ को व्यवस्थाको कारणबाट कुनै प्राकृतिक व्यक्ति दुवै संविदाकारी देशको वासिन्दा भएमा उसको स्थिति देहाय बमोजिम निश्चित गरिनेछः
- (क) निज त्यस संविदाकारी देशको वासिन्दा मानिनेछ जहाँ उसको स्थायी निवासस्थान रहेकोछ, यदि दुवै देशमा उसको स्थायी निवासस्थान रहेछ भने जुन देशमा उसको वैयक्तिक तथा आर्थिक सम्बन्ध निकट (अत्याधिक महत्व केन्द्रित) रहेको हुन्छ, सोही देशको वासिन्दा भएको मानिनेछ,
- (ख) यदि उसको (अत्याधिक महत्व केन्द्रित) भएको देश निर्धारण हुन नसकेमा वा यदि कुनै पनि संविदाकारी देशमा स्थायी निवासस्थान नभएमा ऊ साधारणतः बसोबास गर्ने गरेको देशको वासिन्दा मानिनेछ,

- (ग) यदि दुवै देशमा साधारणतः बसोवास गर्ने रहेछ अथवा दुवैमा साधारणतः बसोवास नगर्ने रहेछ भने निज जुन देशको नागरिक रहेकोछ, सोही देशको वासिन्दा मानिनेछ,
- (घ) यदि ऊ दुवै संविदाकारी देशको नागरिक रहेछ अथवा दुवैको नागरिक रहेनछ भने, संविदाकारी देशका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सहमतिद्वारा सो प्रश्नको समाधान गर्नेछन् ।
३. उपधारा १ को व्यवस्थाको कारणबाट प्राकृतिक व्यक्ति वाहेक अन्य कुनै व्यक्ति दुवै संविदाकारी देशको वासिन्दा भएमा निज उसको प्रभावकारी व्यवस्थापन स्थल रहेको देशको वासिन्दा मानिनेछ ।

धारा ५

स्थायी संस्थापन

१. यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि “स्थायी संस्थापन” भन्नाले उद्यमको कारोवार पूर्ण वा आंशिक रूपमा सञ्चालन गरिने निश्चित कारोवार स्थल सम्भन्तु पर्छ,
२. “स्थायी संस्थापन” भन्ने शब्दभित्र विशेष गरी निम्नलिखित कुराहरू पर्दछन् :-
- (क) व्यवस्थापन स्थल,
- (ख) शाखा,
- (ग) कार्यालय,
- (घ) कारखाना,
- (ङ) कार्यशाला,
- (च) खानी, तेल वा ग्यासको कुवा, ढुंगाखानी वा प्राकृतिक सम्पदाहरूको उत्खननका अन्य स्थल,
- (छ) गोदाम
- (ज) फार्म वा वगान,
३. यसैगरी “स्थायी संस्थापन” भन्ने शब्दभित्र निम्नलिखित कुराहरू सम्मिलित रहनेछन् :
- (क) भवन निर्माणस्थल, निर्माण, जडान वा संस्थापन परियोजना अथवा प्राकृतिक सम्पदाहरूको अन्वेषण वा विकासको लागि संस्थापित वा प्वालपार्ने यन्त्र वा पानी जहाजको प्रयोग, सो संग सम्बद्ध सुपरीवेक्षण क्रियाकलापहरू, तर यदि सो स्थल, परियोजना वा ती क्रियाकलापहरू ९० दिन भन्दा बढी अवधिसम्म प्रयोग वा कायम रहेमा ।
- (ख) कुनै उद्यमले आफ्ना कर्मचारीहरू वा अन्य जनशक्ति मार्फत् प्रदान गर्ने सेवा प्राविधिक, व्यवस्थापकीय वा परामर्श सेवा सहित, यदि यस प्रकृतिका क्रियाकलापहरू (सोही परियोजना वा सम्बद्ध परियोजनाको लागि) सो देशभित्र कुनै बाह्र महिनाको अवधिभित्र जम्माजम्मी ९० दिनभन्दा बढी अवधिसम्म कायम रहेमा ।
४. यस धाराको उपरोक्त व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि “स्थायी संस्थापन” भन्ने शब्दभित्र निम्नलिखित कुराहरू परेको मानिने छैन :

- (क) कुनै उद्यमको स्वामित्वमा रहेको वस्तु अथवा व्यापारिक सामग्री प्रदर्शन वा संचयको प्रयोजनको लागि मात्र सुविधाहरूको प्रयोग भएकोमा,
- (ख) संचय वा प्रदर्शनको लागि मात्र उद्यमको स्वामित्वमा रहेको वस्तु अथवा व्यापारिक सामग्री मौज्जात राखेकोमा,
- (ग) कुनै अर्को उद्यमले प्रशोधन गर्ने प्रयोजनको लागि मात्र केवल उद्यमको स्वामित्वमा वस्तु वा व्यापारिक सामग्रीको मौज्जात राखेकोमा,
- (घ) उद्यमको निमित्त वस्तु वा व्यापारिक सामग्री खरीद गर्ने वा सूचनाहरू संकलन गर्ने मात्र प्रयोजनको लागि कुनै कारोवारको निश्चित स्थल स्थापना गरेकोमा,
- (ङ) उद्यमको निमित्त प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिका कुनै क्रियाकलापहरू संचालन गर्ने उद्देश्यका लागि मात्र कुनै कारोवारको निश्चित स्थल स्थापना गरेकोमा ।

५. उपधारा १ र २ का व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपधारा ७ लागू हुने स्वतन्त्र स्थितिको एजेन्ट बाहेकको कुनै व्यक्तिले कुनै संविदाकारी देशमा अर्को संविदाकारी देशको कुनै उद्यमको तर्फबाट काम गरिरहेको भए त्यस्तो व्यक्तिले सो उद्यमको निमित्त गर्ने क्रियाकलापहरूका सम्बन्धमा पहिलो उल्लेखित संविदाकारी देशमा त्यस्तो उद्यमको स्थायी संस्थापना भएको मानिनेछ, यदि सो व्यक्ति,

- (क) सो देशमा उक्त उद्यमको नामबाट करार गर्ने अधिकार राख्दछ, र सो अधिकार प्रयोग गर्दछ, तर त्यस्तो व्यक्तिको क्रियाकलाप व्यवसायको निश्चित स्थानबाट भएको भएपनि उपधारा ४ मा उल्लिखित कुराहरूमा सीमित भएमा त्यस्तो व्यवसायको निश्चित स्थान सो उपधाराको प्रावधान अनुसार स्थायी संस्थापन मानिने छैन, अथवा
- (ख) उद्यमको तर्फबाट करार गर्ने अधिकार नभएको तर सो उद्यमको तर्फबाट पहिलो उल्लेखित देशमा वस्तु अथवा व्यापारिक सामग्रीको मौज्जात राख्दछ, र सोबाट उस्ले वस्तु वा व्यापारिक सामग्री सो उद्यमको तर्फबाट आपूर्ति गर्दछ, अथवा
- (ग) उक्त उद्यम र सो उद्यमद्वारा नियन्त्रित वा सोमा नियन्त्रण गर्ने अधिकार भएको अन्य उद्यमको लागि पहिलो उल्लेखित देशमा माल पठाउने आदेश प्राप्त गर्दछ ।

६. यस धाराको उपरोक्त व्यवस्थाहरूमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि कुनै संविदाकारी देशको कुनै वीमा उद्यमले पुनर्विमाको सम्बन्धमा बाहेक, अर्को संविदाकारी देशको क्षेत्रमा वीमा प्रिमियम संकलन गर्दछ, वा उपधारा ७ को प्रावधान लागू हुने स्वतन्त्र हैसियत भएको एजेन्ट बाहेकको कुनै व्यक्तिद्वारा त्यहाँ रहेको जोखिमको वीमा गराउँदछ भने अर्को संविदाकारी देशमा स्थायी संस्थापन भएको मानिनेछ ।

७. कुनै संविदाकारी देशको कुनै उद्यमलाई अर्को संविदाकारी देशमा कुनै दलाल, साधारण कमिशन एजेन्ट वा स्वतन्त्र हैसियतवाला अन्य कुनै एजेन्टको माध्यमबाट त्यस्तो व्यक्तिले सामान्यरूपमा गरेको कारोवारको कारणले मात्र स्थायी संस्थापन भएको मानिने छैन । तर यस्ता एजेन्टको क्रियाकलापहरू पूर्ण रूपमा वा मुख्यतया: त्यस्ता उद्यमका लागि समर्पित छन् र यदि एजेन्ट र उद्यम बीचका कारोवारहरू निकटस्थ शर्त अन्तर्गत गरिदैनन् भने यो उपधाराको प्रयोजनको लागि स्वतन्त्र हैसियतवाला एजेन्ट मानिने छैन ।

८. एक संविदाकारी देशको वासिन्दा भएको कम्पनी अर्को संविदाकारी देशको वासिन्दा भएको कम्पनीलाई नियन्त्रण गरेको वा आफू नियन्त्रित भएको भएमा वा जो त्यो अर्को देशमा (चाहे कुनै स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट होस् वा अन्यथा होस्) कारोवार गर्दछ भने ती कुनै पनि कम्पनी स्वतः अर्को कम्पनीको स्थायी संस्थापन हुनेछैन ।

धारा ६

अचल सम्पत्तिबाट हुने आय

१. अचल सम्पत्तिबाट हुने आयमा त्यस्तो सम्पत्ति रहेको संविदाकारी देशमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. “अचल सम्पत्ति” भन्नाले त्यस्तो सम्पत्ति रहेको संविदाकारी देशको कानून अनुसारको सम्पत्ति मान्नु पर्नेछ । यस शब्दभित्र कुनै पनि अवस्थामा अचल सम्पत्तिको अंगको रूपमा रहेको सम्पत्ति, कृषि र वनमा प्रयुक्त पशुधन र उपकरण, भू-सम्पत्ति सम्बन्धी सामान्य कानूनमा भएका व्यवस्था लागू हुने अधिकारहरू तथा काम गरे वापत परिवर्तनीय वा स्थिर रूपमा भुक्तानी पाउने अधिकार अथवा काम गर्न पाउने अधिकार, खनिज भण्डारणका स्रोतहरू वा अन्य प्राकृतिक स्रोतहरू पर्नेछन् । पानीजहाज, डुंगा र हवाईजहाज अचल सम्पत्ति मानिने छैनन् ।
३. उपधारा १ को व्यवस्था अचल सम्पत्तिको प्रत्यक्ष प्रयोग, भाडामा लगाएको वा अन्य कुनै प्रकारले प्रयोग गरेबाट हुने आयमा पनि लागू हुनेछ ।
४. उपधारा १ र ३ को व्यवस्थाहरू कुनै उद्यमको अचल सम्पत्तिको आय र स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरूको संचालनको निमित्त प्रयोग गरिने अचल सम्पत्तिको आयमा पनि लागू हुनेछ ।

धारा ७

व्यापार मुनाफा

१. कुनै संविदाकारी देशको उद्यमले अर्को संविदाकारी देशमा रहेको स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट कारोवार नचलाएसम्म सो उद्यमको मुनाफामा त्यस संविदाकारी देशमा मात्र कर लगाइनेछ । यदि सो उद्यमले माथि भनिए अनुसार कारोवार गरेमा उद्यमको मुनाफामा देहायबाट आर्जन गरेको आय जतिमा मात्र अर्को देशमा कर लगाइनेछ :
  - (क) सो स्थायी संस्थापन,
  - (ख) अर्को देशमा बिक्री गरिएको माल वा व्यापारिक वस्तु जुन स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट बिक्री गरे जस्तै उही वा उस्तै प्रकारको छ, अथवा
  - (ग) त्यस्तो अर्को देशमा संचालन गरिएको अन्य व्यापारिक कारोवार जुन स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट गरिए जस्तै उही वा उस्तै प्रकारको रहेको छ ।
२. उपधारा ३ को प्रावधानको अधिनमा रही यदि कुनै संविदाकारी देशको उद्यमले अर्को संविदाकारी देशमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमद्वारा व्यवसाय गर्दछ भने प्रत्येक संविदाकारी देशमा त्यस्तो स्थायी संस्थापनलाई यदि सो संस्थापन अलग अस्तित्व भएको छुट्टै संस्थापन भई उही वा उस्तै परिस्थितिमा उही वा उस्तै क्रियाकलापमा लागी पूर्णतया स्वतन्त्र रूपमा आफू स्थायी संस्थापन भएको उद्यमसँग कार्य गरे सरह नाफा कमाएको मानिनेछ ।
३. कुनै स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गरिंदा त्यस्तो स्थायी संस्थापन रहेको देशमा वा अन्यत्र भएको भएपनि सो को कार्यकारी तथा समान्य प्रशासनिक खर्चहरू सहित त्यस्तो स्थायी संस्थापनको कारोवारको प्रयोजनको लागि भएका सबै खर्चहरू आफ्नो देशको कानूनमा व्यवस्था भए अनुसार कट्टा गर्न स्वीकृति दिइनेछ । तथापि (वास्तविक खर्चहरू सोधभर्ना गरेकोमा बाहेक) स्थायी संस्थापनद्वारा उद्यमको आफ्नो प्रमुख कार्यालय वा अन्य कार्यालयलाई प्याटेन्ट वा कुनै अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै प्रकारको अन्य भुक्तानीहरू अथवा कमिशनको रूपमा व्यवस्थापनको निमित्त कुनै खास सेवा प्रदान गरे वापत अथवा बैंकिङ उद्यमको लागि बाहेक स्थायी संस्थापनले सापटी लिएको रूपैयाँको व्याज वापत

तिरेको रकमहरू भने खर्च वापत कट्टा गर्न दिइने छैन । यसैगरी (वास्तविक खर्चहरू शोधभर्ना गरेकोमा बाहेक) स्थायी संस्थापनद्वारा उद्यमको आफ्नो प्रमुख कार्यालय वा अन्य कार्यालयहरूलाई प्याटेन्ट वा कुनै अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै प्रकारको अन्य भुक्तानीहरू अथवा कमिशनको रूपमा व्यवस्थापनको निमित्त कुनै खास सेवा प्रदान गरे वापत अथवा वैकिड उद्यमको सम्बन्धमा बाहेक स्थायी संस्थापनले उद्यमको प्रमुख कार्यालय वा यसका अन्य कार्यालयहरूबाट लिएको ऋणमा तिरेको व्याज रकमहरू खर्च लेखेपनि स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा मान्यता दिइने छैन ।

४. कुनै संविदाकारी देशमा उद्यमको कूल आय र मुनाफामा उद्योगको सम्पूर्ण आयहरूलाई कुनै प्रतिशत अनुपातको आधारमा वा विभिन्न अंगमा विभाजन हुने आधारमा कुनै स्थायी संस्थापनको निमित्त अनुपातिक आय र मुनाफाको प्रतिशत निश्चित गर्ने व्यवस्था रहेको अवस्थामा यस धाराको उपधारा २ को कुनै पनि व्यवस्थाले त्यस संविदाकारी देशको यस्तो प्रचलित विभाजन अनुपातको आधारमा मुनाफा निर्धारण गर्ने कामलाई बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन, तर यस्तो अनुपात छुट्याउने पद्धतिको नतिजा यस धारामा निहित सिद्धान्तहरू अनुरूपको हुनेछ ।
५. उपर्युक्त उल्लिखित उपधाराहरूको उद्देश्यका लागि स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण उचित तथा पर्याप्त कारणले अन्यथा हुनेमा बाहेक प्रत्येक वर्ष उही तरिकाबाट गरिनेछ ।
६. मुनाफामा समावेश आयका कलमहरू जुन यस सम्झौताको अन्य धाराहरू बमोजिम छुट्टै रूपमा हेरिने हुन्छ त्यस्ता धाराका व्यवस्थाहरूलाई यस धाराका व्यवस्थाहरूले कुनै असर पार्ने छैनन् ।

धारा ८

हवाई यातायात तथा पानी जहाज ढुवानी

१. एउटा संविदाकारी देशमा दोस्रो संविदाकारी देशको उद्यमले अन्तर्राष्ट्रिय परिवहनमा पानीजहाज संचालनगरी प्राप्त गरेको मुनाफामा सो पहिलो देशमा कर लगाउन सकिने छ, तर यसरी लगाइएको करमा ५० प्रतिशत बराबरको रकमले घटाइनेछ ।
२. अन्तर्राष्ट्रिय परिवहनमा हवाईजहाज संचालन गर्दा प्राप्त मुनाफामा हवाईजहाज संचालन गर्ने उद्यम जुन देशको वासिन्दा रहेको छ, सोही संविदाकारी देशमा मात्र कर लगाइनेछ ।
३. उपधारा १ र २ को व्यवस्था संयुक्त स्वामित्वको एकीकृत सम्पत्ती वा कोष (पुल) मा सहभागिता, संयुक्त व्यवसाय अथवा कुनै अन्तर्राष्ट्रिय संचालन निकायसँगको सहभागिताबाट प्राप्त मुनाफामा समेत लागू हुनेछ ।

धारा ९

सम्बद्ध उद्यमहरू

१. (क) यदि, एक संविदाकारी देशको कुनै उद्यमले दोस्रो संविदाकारी देशको कुनै उद्यमको व्यवस्थापन, नियन्त्रण अथवा पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिन्छ, अथवा
  - (ख) सोही व्यक्तिहरू एक संविदाकारी देशको उद्यमको व्यवस्थापन नियन्त्रण अथवा पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिन्छन् तथा अर्को संविदाकारी देशको उद्यममा भाग लिन्छन्, र
- उक्त दुवै अवस्थामा व्यापारिक एवं वित्तीय सम्बन्धको वारेमा दुई उद्यमहरू बीच यस्ता शर्तहरू राखिएको अथवा लगाइएको हुन्छ, जुन स्वतन्त्र उद्यमीहरूका बीच लगाइने शर्त भन्दा भिन्नै हुन्छ, तथा त्यस्तो शर्तहरू नभएको अवस्थामा ती उद्यमहरूमध्ये कुनै एक उद्यमलाई त्यसबाट हुने कुनै

मुनाफा प्राप्त हुने रहेछ भने ती शर्तहरूको कारणले गर्दा यसरी मुनाफा प्राप्त नभएको भए तापनि त्यस्तो उद्यमको मुनाफामा समावेश गर्न सकिनेछ, तथा त्यस्तोमा तदनुसार कर लगाइनेछ ।

- कुनै संविदाकारी देशले सो देशको कुनै उद्यमको मुनाफा समावेश गरी कर लगाएकोमा त्यस्तो मुनाफामा अर्को संविदाकारी देशको उद्यमलाई सो अर्को संविदाकारी देशमा कर लगाइदा त्यसरी समावेश गरेको मुनाफा दुई उद्यम बीच तय गरिएका शर्तहरू स्वतन्त्र उद्यमहरू बीच गरिने जस्तै भई पहिलो उल्लेखित देशको उद्यमले आर्जित गरे सरह मानी त्यस्तो अर्को देशमा त्यस्तो मुनाफामा लगाइएको करमा उचित समायोजन गरिनेछ । यस्तो समायोजन तय गरिंदा, यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थालाई उचित ध्यान दिइनेछ र आवश्यकता अनुसार दुवै संविदाकारी देशका सक्षम अधिकारीहरूले एक आपसमा परामर्श गर्नेछन् ।

धारा १०

लाभांश

- एक संविदाकारी देशको वासिन्दा कम्पनीले अर्को संविदाकारी देशको वासिन्दालाई तिरेको लाभांशमा अर्को संविदाकारी देशमा कर लगाउन सकिनेछ ।
- तर यस प्रकारको लाभांशमा लाभांश वितरण गर्ने वासिन्दा कम्पनी भएको संविदाकारी देशमा त्यस देशको कानून अनुसार कर लगाउन सकिनेछ । तर लाभांश प्राप्त गर्नेवाला लाभांशको मालिक हो भने यस प्रकार लगाइने करको रकम कूल लाभांशको १५ प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन ।
यस उपधारका व्यवस्थाहरूले लाभांश वितरण गरिने नाफामा कम्पनीलाई कर लगाउन कुनै बाधा पर्ने छैन ।
- यो धारामा “लाभांश” भन्नाले त्यस्तो शेयरहरू अथवा अन्य अधिकारबाट प्राप्त ऋण दावी वाहेकको आय, मुनाफामा समावेश हुने तथा अन्य कर्पोरेट अधिकारबाट प्राप्त आय जसलाई मुनाफा वितरण गर्ने कम्पनी वासिन्दा भएको देशको कानूनले शेयरबाट हुने आमदानीमा कर लगाए सरह लगाइने आयलाई समेत सम्झनुपर्छ ।
- उपधारा १ र २ को व्यवस्था लाभांश प्राप्त गर्ने मालिक एउटा संविदाकारी देशको वासिन्दा भई अर्को संविदाकारी देश जहाँ लाभांश वितरण गर्ने कम्पनी वासिन्दा रहेकोमा कुनै स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट कारोवार संचालन गरेको छ अथवा त्यो दोस्रो देशमा रहेको एउटा निश्चित स्थानबाट स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू सम्पन्न गर्दछ र त्यो धारण गरेवापत लाभांश भुक्तानी गरिएको र त्यो यस्तो प्रकारको स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थानबाट प्रभावकारी रूपमा सम्बन्धित भएको अवस्थामा लागू हुनेछैन । यस्ता स्थितिमा अवस्थानुसार धारा ७ र १४ को व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन् ।
- कुनै कम्पनी एक संविदाकारी देशको वासिन्दा भई अर्को संविदाकारी देशबाट आय वा मुनाफा प्राप्त गर्दछ भने, अर्को देशको वासिन्दालाई भुक्तानी दिएको हदसम्मको लाभांश वा अर्को देशमा अवस्थित निश्चित स्थल वा स्थायी संस्थापनसँग प्रभावकारी सम्बन्ध रहेको लाभांशको भुक्तानी, कम्पनीको अवितरित मुनाफा मध्ये कर नलागेको कम्पनीको अवितरित मुनाफा तथा त्यस्तो अर्को देशमा आर्जित आय वा नाफामा पूर्ण वा आंशिक रूपमा समावेश भएको लाभांश वा अवितरित मुनाफा वाहेक, कम्पनीले तिरेको लाभांशमा त्यस्तो अर्को देशमा कर लाग्नेछैन ।

धारा ११

व्याज

- एउटा संविदाकारी देशमा आर्जन गरेको व्याज अर्को संविदाकारी देशको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएमा दोस्रो संविदाकारी देशमा कर लगाउन सकिनेछ ।
- माथि जेसुकै भनिए तापनि, त्यस्तो व्याजमा व्याज आर्जन हुने संविदाकारी देशमा त्यो देशको कानून अनुसार

कर लगाउन सकिनेछ । तर व्याज प्राप्त गर्ने अख्तियार प्राप्त व्यक्तिलाई यसरी लगाइने कर कूल व्याजको १५ प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन ।

तर, माथि जे भनिए तापनि त्यस्तो व्याज प्राप्त गर्ने मालिक वास्तविक रूपमा बैंकिङ कारोवार गर्ने अर्को संविदाकारी देशको वासिन्दा बैंक रहेछ भने कूल व्याजको १० प्रतिशत भन्दा बढी कर लगाइनेछैन ।

३. माथि उपधारा २ मा जे सुकै उल्लेख भए तापनि कुनै संविदाकारी देशमा आर्जित व्याज अर्को संविदाकारी देशको सरकार, सो को स्थानीय निकाय, केन्द्रीय बैंक वा सो सरकारको नियन्त्रणमा रहेको कुनै वित्तिय संस्थाले प्राप्त गरेमा पहिला-उल्लेखित देशमा कर लाग्ने छैन ।

४. उपधारा ३ को प्रयोजनको लागि “केन्द्रीय बैंक” तथा “सो सरकारको नियन्त्रणमा रहेको वित्तिय संस्था” भन्नाले,-

(क) श्रीलंकाको सम्बन्धमा,

(१) श्रीलंकाको केन्द्रीय बैंक,

(२) दुवै संविदाकारी देशका सक्षम अधिकारीहरूबीच समय समयमा मंजुर गरिए अनुसारका यस्ता अन्य वित्तिय संस्थाहरू जस्को पूँजी प्रजातान्त्रिक समाजवादी गणतन्त्र श्रीलंकाको पूर्ण स्वामित्वमा रहेको हुन्छ ।

(ख) नेपालको सम्बन्धमा

(१) नेपाल राष्ट्र बैंक (नेपालको केन्द्रीय बैंक),

(२) दुवै संविदाकारी देशका सक्षम अधिकारीहरू बीच समय समयमा मन्जुर गरिए अनुसारका यस्ता अन्य वित्तिय संस्थाहरू जस्को पूँजी नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेको हुन्छ ।

५. यस धारामा “व्याज” भन्नाले बन्धकपत्रद्वारा सुरक्षित गरिएको वा नगरिएको अथवा चाहे ती ऋणदातालाई मुनाफामा हिस्सेदारीको अधिकार प्राप्त भएको वा नभएको हरेक किसिमको ऋण दावीबाट प्राप्त आयलाई जनाउनेछ, तथा खासगरी सरकारी प्रतिभूति (सेक्युरिटी) बाट प्राप्त आय तथा बन्धकपत्र वा ऋणपत्रबाट प्राप्त आय, जस्मा यस्तो प्रतिभूतिहरू (सेक्युरिटीहरू), बन्धकपत्रहरू वा डिबेन्चरहरू वापत दिइने प्रिमियम अथवा पुरस्कारलाई समेत जनाउनेछ । यो दफाको प्रयोजनको लागि विलम्ब शुल्कलाई व्याज मानिने छैन ।

६. उपधारा १ र २ को व्यवस्था व्याज प्राप्त गर्ने मालिक एउटा संविदाकारी देशको वासिन्दा भई अर्को संविदाकारी देश जहाँ व्याज आर्जन हुन्छ, मा रहेको कुनै स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट कारोवार संचालन गरेको छ अथवा त्यो दोस्रो देशमा रहेको एउटा निश्चित स्थानबाट स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू सम्पन्न गर्दछ र त्यस्तो ऋणवादी जस वापतको व्याज भुक्तानी प्रभावकारी रूपमा सम्बन्धित हुन्छ, भने निम्नलिखित अवस्थामा लागू हुने छैन :

(क) त्यस्तो स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थानसँग, वा

(ख) धारा ७ को उपधारा १ को खण्ड (ग) मा उल्लिखित व्यापारिक क्रियाकलापहरूसँग ।

त्यस्तो अवस्थामा स्थिति अनुसार धारा ७ वा १४ का व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन् ।

७. कुनै संविदाकारी देशमा व्याज त्यस वखत आर्जन भएको मानिनेछ जव त्यो देश आफै, सो संविदाकारी देशको कुनै स्थानीय निकाय अथवा त्यो देशको वासिन्दाबाट व्याज भुक्तानी हुन्छ । तर, जव व्याज भुक्तानी गर्ने व्यक्ति त्यो संविदाकारी देशको वासिन्दा रहेछ वा रहेनछ, भने पनि त्यस संविदाकारी देशमा कुनै स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान रहेछ, र जसको सम्बन्धमा त्यो ऋण लिइएको र त्यसमा व्याज भुक्तानी गरिएको रहेछ, तथा यस

प्रकारको व्याज त्यो स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थानबाट व्यहोरिन्छ, भने त्यस अवस्थामा यस्तो प्रकारको व्याज त्यस्तो देशमा आर्जन भएको मानिनेछ, जसमा त्यो स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान अवस्थित छ ।

८. जहाँ व्याज भुक्तानी गर्ने तथा प्राप्त गर्नेहरूबीच अथवा ती दुवैको बीच अथवा कुनै अर्को व्यक्तिको बीच विशेष प्रकारको सम्बन्ध भएको कारणबाट भुक्तानी गरिएको व्याजको रकम, त्यस्तो ऋणदावीलाई ध्यानमा राखेर जसको लागि व्याजको रकम भुक्तानी गरिएको छ, त्यो रकम भन्दा बढी हुन्छ, जसको लागि यस्तो प्रकारको सम्बन्ध नभएको स्थितिमा भुक्तानी गरिने अथवा प्राप्त गर्ने बीच सहमति हुने रकम, त्यस अवस्थामा यस धाराको व्यवस्था केवल अन्त्यमा उल्लेख गरिएको रकममा मात्र लागू हुनेछ । त्यस अवस्थामा भुक्तानीको अतिरिक्त भाग यस सम्झौताको अन्य धाराहरूको अधीनमा रही प्रत्येक संविदाकारी देशहरूको आ-आफ्नो कानून अनुसार करयोग्य हुनेछ ।

धारा १२

रोयल्टी

१. एउटा संविदाकारी देशमा आर्जन भएर अर्को संविदाकारी देशको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिने रोयल्टीहरूमा त्यस्तो अर्को देशमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. तर त्यस्तो रोयल्टी आर्जन हुने संविदाकारी देशको कानून अनुसार पनि कर लगाउन सकिनेछ, तर यदि रोयल्टी प्राप्तकर्ता रोयल्टीको अख्तियार प्राप्त मालिक भएमा यसरी लगाइने कर कूल रोयल्टीको १५ प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन ।
३. यस धारामा “रोयल्टी” भन्ने शब्दले साहित्यिक, कलात्मक वा वैज्ञानिक कार्यहरू, जस्मा चलचित्र, फिल्म, फोनोग्राफिक रेकर्डहरू वा रेडियो वा दूरदर्शन प्रसारणको लागि फिल्महरू वा टेप, कुनै पनि प्रतिलिपि अधिकार, कुनै पनि पेटेन्ट ट्रेडमार्क, डिजाइन अथवा मोडेल, योजना, गोप्य सूत्र अथवा प्रकृत्याको प्रयोग अथवा प्रयोगाधिकारको प्रतिफलको रूपमा अथवा औद्योगिक व्यापारिक अथवा वैज्ञानिक उपकरणको प्रयोगको लागि अथवा प्रयोगाधिकारको लागि अथवा औद्योगिक व्यापारिक अथवा वैज्ञानिक अनुभवसंग सम्बन्धित जानकारी समेतको लागि प्राप्त भएको कुनै प्रकारको भुक्तानीलाई जनाउँछ ।
४. उपधारा १ र २ का व्यवस्था, यदि रोयल्टी प्राप्तकर्ता एउटा संविदाकारी देशको वासिन्दा भई अर्को संविदाकारी देशमा जस्मा रोयल्टी वितरण गर्ने कम्पनी वासिन्दा छ, त्यहाँ रहेको कुनै स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट कारोवार संचालन गर्दछ, अथवा त्यो दोस्रो देशमा रहेको एउटा निश्चित स्थानबाट स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू सम्पन्न गर्दछ, र अधिकार, सम्पत्ति वा करार बापत रोयल्टी भुक्तानी गरिएको र त्यो यस्तो प्रकारको स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थानबाट प्रभावकारी रूपमा सम्बन्धित छ, भने त्यस्तो स्थितिमा लागू हुने छैन । त्यस्तो अवस्थामा धारा ७ वा १४ का व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन् ।
५. कुनै संविदाकारी देशमा रोयल्टी त्यस बखत आर्जन भएको मानिनेछ, जब रोयल्टी भुक्तानीकर्ता देश आफैं कुनै राजनैतिक उप-विभाजन, कुनै स्थानीय प्रशासकीय निकाय अथवा त्यो देशको वासिन्दा हुन्छ । तर जब रोयल्टी भुक्तानी गर्ने व्यक्ति त्यो संविदाकारी देशको वासिन्दा भई वा नभई त्यस संविदाकारी देशमा कुनै स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान रहेको कारणबाट त्यस्तो रोयल्टी प्राप्त गर्दछ, भने र त्यस्तो रोयल्टी त्यस्ता स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट व्यहोरिन्छ, भने त्यस्तो अवस्थामा यस्तो प्रकारको रोयल्टी त्यस्तो संविदाकारी देशमा आर्जन भएको मानिनेछ, जस्मा त्यो स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान अवस्थित छ ।
६. रोयल्टी भुक्तानी गर्ने तथा प्राप्त गर्नेहरूबीच अथवा ती दुवै थरी र अन्य व्यक्तिहरूबीच विशेष सम्बन्ध भएको कारणले रोयल्टीको रकम प्रयोगको अधिकार वा सूचना बापत तिर्नुपर्ने कुरालाई हृदयंगम गर्दै रोयल्टी भुक्तानी गर्ने तथा प्राप्त

गर्ने व्यक्तिहरूबीच त्यस्तो विशेष सम्बन्ध नभएको अवस्थामा मन्जुर गरिने रकम भन्दा बढी हुन गएको अवस्थामा यो धाराको प्रावधानहरू पछिल्लो रकमको सम्बन्धमा मात्र लागू हुनेछन्। यस अवस्थामा, त्यस्तो बढी रकममा अन्य धाराका व्यवस्थाहरूलाई मध्य नजर राख्दै प्रत्येक संविदाकारी देशको कानून अनुसार कर लगाइनेछ।

धारा १३

पूँजीगत लाभ

१. कुनै संविदाकारी देशको वासिन्दाले धारा ६ मा उल्लिखित तथा अर्को संविदाकारी देशमा रहेको अचल सम्पत्तिको विक्री-हस्तान्तरणबाट प्राप्त गरेको लाभमा त्यस्तो अर्को देशमा कर लगाउन सकिनेछ।
२. एउटा संविदाकारी देशको उद्यमको अर्को संविदाकारी देशमा रहेको स्थायी संस्थापनको व्यापारिक सम्पत्तिको भागको रूपमा रहेको चलसम्पत्तिको विक्री -हस्तान्तरणबाट प्राप्त लाभ अथवा निश्चित कारोवारस्थलसँग सम्बद्ध चल सम्पत्तिको सम्बन्धमा, जुन निश्चित कारोवार स्थल एउटा संविदाकारी देशको वासिन्दालाई अर्को संविदाकारी देशमा स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवा संचालन निमित्त उपलब्ध छ, त्यस्तो निश्चित कारोवार स्थल वा त्यस्तो स्थायी संस्थापन (एकल वा सम्पूर्ण उद्यम सहित) को विक्री-हस्तान्तरणबाट प्राप्त लाभमा सो अर्को देशमा कर लगाउन सकिनेछ।
३. कुनै संविदाकारी देशको वासिन्दाले अन्तर्राष्ट्रिय परिवहनमा संचालनमा रहेको पानीजहाज वा हवाईजहाजको विक्री हस्तान्तरणबाट वा सो पानीजहाज वा हवाईजहाजको संचालनसँग सम्बन्धित चल सम्पत्तिबाट प्राप्त गरेको लाभमा त्यस देशमा मात्र कर लाग्नेछ।
४. पचिस प्रतिशत वा सो भन्दा बढी सहभागिताको प्रतिनिधित्व गर्ने कुनै कम्पनीको स्टक वा शेयरहरूको विक्री-हस्तान्तरणबाट प्राप्त लाभमा त्यस संविदाकारी देशमा कर लगाउन सकिनेछ, जहाँ तिनीहरू जारी भएका छन्।
५. माथिका उपधाराहरूमा उल्लेख भए बाहेकका अन्य सम्पत्तिको विक्री-हस्तान्तरणबाट प्राप्त लाभमा विक्री-हस्तान्तरणकर्ता वासिन्दा रहेको संविदाकारी देशमा मात्र कर लाग्नेछ।
६. "विक्री-हस्तान्तरण" भन्नाले सम्बन्धित संविदाकारी देशहरूको प्रचलित कानून अन्तर्गत कुनै सम्पत्तिको विक्री, आदान-प्रदान, हस्तान्तरण वा त्याग वा त्यसमा कुनै अधिकारको समाप्ति वा त्यसको अनिवार्य प्राप्ति सम्भन्धनु पर्छ।

धारा १४

स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू

१. कुनै व्यवसायिक सेवाहरू अथवा स्वतन्त्र प्रकृतिका अन्य क्रियाकलापहरूबाट कुनै संविदाकारी देशको कुनै वासिन्दाले आय आर्जन गरेमा र यदि अर्को संविदाकारी देशमा उसको क्रियाकलापहरू चलाउन नियमित रूपमा निश्चित स्थान उपलब्ध छैन वा ऊ सो अर्को देशमा बाह्र महिनाको अवधिभित्र जम्मा जम्मी ९० दिन भन्दा बढी अवधि वा अवधिहरूसम्म बसोवास गरेको छैन भने त्यही देशमा मात्र कर लाग्नेछ। यदि उसको अर्को देशमा त्यस्तो निश्चित स्थान भएमा वा माथि उल्लेखित अवधि वा अवधिहरूसम्म बसोवास गरेको भए उसको आयमा अर्को देशमा लगाउन सकिनेछ, तर यसरी कर लगाउँदा सो निश्चित स्थानबाट हुनेआय वा उपयुक्त बमोजिमको समयवधिमा अर्को देशमा गरेको आय जति सम्ममा मात्र कर लगाइने छ।
२. "व्यवसायिक सेवा" भन्नाले विशेष गरी स्वतन्त्र वैज्ञानिक, साहित्यिक, कलात्मक, शैक्षिक अथवा अध्यापन सम्बन्धी क्रियाकलाप तथा चिकित्सक, वकील, इन्जिनियर, वास्तुविद्, दन्त चिकित्सक तथा लेखापालको रूपमा गरिने स्वतन्त्र क्रियाकलापलाई जनाउँछ।

धारा १५

आश्रित वैयक्तिक सेवाहरू

१. धारा १६, १८ र १९ को अधीनमा रही कुनै संविदाकारी देशको वासिन्दाले कुनै रोजगारी सम्बन्धमा प्राप्त गरेको तलव, ज्याला तथा यस्तै प्रकारको अन्य पारिश्रमिकमा वा रोजगारी अर्को संविदाकारी देशमा रोजगारी नगरेसम्म केवल त्यसै देशमा मात्र कर लाग्न सक्नेछ। यदि यस प्रकारको रोजगारी अर्को संविदाकारी देशमा गरिएको छ भने त्यसबाट प्राप्त त्यस्तो पारिश्रमिकमा त्यस्तो अर्को संविदाकारी देशमा पनि कर लगाउन सकिनेछ।
२. उपधारा १ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी देशको कुनै वासिन्दाद्वारा दोस्रो संविदाकारी देशमा गरिएको रोजगारीको सम्बन्धबाट प्राप्त पारिश्रमिकमा केवल पहिलो उल्लेखित देशमा मात्र कर लाग्नेछ, यदि,
  - (क) प्राप्तकर्ता कुनै बाह्य महिनाको अवधिभित्र जम्मा ९० दिन भन्दा कम अवधि वा अवधिहरूको लागि दोस्रो देशमा बसोवास गरेको भए, र
  - (ख) पारिश्रमिकको भुक्तानी त्यस्तो रोजगारदाता जो दोस्रो देशको वासिन्दा होइन वा निजको तर्फबाट दिएको भए, र
  - (ग) पारिश्रमिक रोजगारदाताको दोस्रो देशमा अवस्थित कुनै स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानद्वारा बहन गरिदैन।
३. यस धाराको उपर्युक्त व्यवस्थाहरूमा जे सुकै उल्लेख भएको भए तापनि कुनै संविदाकारी देशको उद्यमद्वारा अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा परिचालित पानीजहाज वा हवाईजहाजमा गरेको रोजगारीबाट प्राप्त गरेको पारिश्रमिकमा केवल त्यही संविदाकारी देशमा मात्र कर लाग्नेछ।

धारा १६

संचालकहरूको शुल्क

१. एउटा संविदाकारी देशको कुनै वासिन्दाद्वारा अर्को संविदाकारी देशको वासिन्दा रहेको कम्पनीको संचालक समितिको सदस्यको हैसियतमा प्राप्त गरेको शुल्क तथा यस्तै प्रकारको भुक्तानीहरूमा दोस्रो संविदाकारी देशमा कर लाग्न सक्नेछ।
२. एउटा संविदाकारी देशको कुनै वासिन्दाद्वारा अर्को संविदाकारी देशको वासिन्दा रहेको कम्पनीको उच्च तहको व्यवस्थापकीय पदको अधिकारीको हैसियतमा प्राप्त गरेको तलव, ज्याला तथा यस्तै प्रकारको अन्य पारिश्रमिकमा दोस्रो संविदाकारी देशमा कर लाग्न सक्नेछ।

धारा १७

कलाकार एवं खेलाडीहरू

१. धारा १४ र १५ मा जेसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, सार्वजनिक प्रमोदक जस्तै थिएटर, चलचित्र, रेडियो वा टेलिभिजन कलाकार तथा संगितज्ञ वा खेलाडीहरूले अर्को संविदाकारी देशमा प्रदर्शित आफ्नो यस्तो प्रकारको व्यक्तिगत क्रियाकलापबाट प्राप्त आयमा सो अर्को देशमा कर लाग्न सक्नेछ।
२. जव कुनै प्रमोदक वा खेलाडीले आफ्नो यस प्रकारको क्रियाकलापको सम्बन्धमा प्राप्त गरेको आय स्वयं प्रमोदक वा खेलाडीलाई प्राप्त नभई कुनै व्यक्तिलाई प्राप्त भएमा त्यस्तो आयमा धारा ७, १४ र १५ मा जेसुकै लेखिएको भए तापनि त्यस्तो संविदाकारी देशमा कर लाग्नेछ जस्मा प्रमोदक वा खेलाडीले आफ्नो कौशल प्रदर्शन गरेको हुन्छ।

३. उपधारा १ र २ मा जेसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि संविदाकारी देशहरू बीचको कुनै सांस्कृतिक सम्झौता वा प्रबन्ध अन्तर्गत कुनै देशमा उपधारा १ मा उल्लेखित क्रियाकलापबाट आर्जन गरेको आयमा यदि, सो देशको भ्रमणको लागि संविदाकारी देश, स्थानीय निकाय वा सार्वजनिक संस्थाले पूर्ण वा तहाँको अधिकांशखर्च व्यहोरेको भए, त्यस्तो क्रियाकलाप भएको संविदाकारी देशमा कर छुट दिइनेछ।

धारा १८

निवृत्तिभरण तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी भुक्तानी

१. धारा १९ को उपधारा २ को अधिनमा रही एउटा संविदाकारी देशको कुनै वासिन्दालाई अर्को संविदाकारी देशको स्रोतबाट विगतमा सो देशमा गरेको नोकरी वा सेवाहरू वापत कुनै निवृत्तिभरण वा यस्तै प्रकारको पारिश्रमिक भुक्तानी गरिँदा र त्यस्तो वासिन्दालाई त्यस्तो स्रोतबाट भुक्तानी गरिएको कुनै वार्षिक वृत्तिमा त्यस्तो अर्को देशमा कर लाग्न सक्नेछ।
२. “वार्षिक वृत्ति” भन्नाले तोकिएको रकम आवधिक रूपमा तोकिएको समयमा भुक्तानी पाउने गरी जीवनभर प्राप्त गर्ने वा निश्चित समय वा निर्दिष्ट समयावधिको लागि नगद वा नगद बराबरको पर्याप्त वा पुरै मूल्य कुनै रकम तिर्न पर्ने दायित्व निर्वाह गर्नलाई प्रदान गरिने रकमलाई जनाउनेछ।
३. उपधारा १ मा जेसुकै भनिएको भए तापनि कुनै संविदाकारी देशको सामाजिक सुरक्षा प्रणालीको एक भागको रूपमा सार्वजनिक योजना अन्तर्गत दिइएको निवृत्तिभरण तथा अन्य भुक्तानीहरूमा सोही देशमा मात्र कर लाग्नेछ।

धारा १९

सरकारी सेवा

१. (क) कुनै संविदाकारी देशको सरकार वा स्थानीय निकायले निवृत्तिभरण दिए वाहेक सो देश वा निकायलाई कुनै व्यक्तिले सेवा गरे वापत प्राप्त गर्ने पारिश्रमिकमा सेवा प्रदान गरेको देशमा मात्र कर लाग्नेछ।
- (ख) माथि जे भनिएतापनि यदि सेवा प्रदान गर्ने व्यक्ति एक देशको वासिन्दा भई अर्को देशमा सेवा प्रदान गर्दछ भने देहायको अवस्थामा त्यस्तो सेवा गरी प्राप्त गरेको पारिश्रमिकमा अर्को देशमा मात्र कर लाग्नेछ,
१. यदि त्यो व्यक्ति त्यस देशको नागरिक हो, वा
२. यस्ता सेवा प्रदान गर्नका लागि मात्रै त्यस देशको वासिन्दा भएको होइन भने।
२. संविदाकारी देशको सरकार वा स्थानीय निकायको कोषबाट कुनै व्यक्तिलाई त्यो देशमा वा निकायमा सेवा गरे वापत भुक्तानी गरेको निवृत्तिभरणमा त्यही देशमा मात्र कर लाग्नेछ।
३. धारा १५, १६ र १८ का व्यवस्थाहरू संविदाकारी देश वा स्थानीय निकायले संचालन गरेका कारोवार सम्बन्धमा प्रदान गरेको सेवा वापत प्राप्त पारिश्रमिक र निवृत्तिभरणमा मात्र लागू हुने छन्।
४. यो धाराको प्रयोजनको लागि “सरकार” भन्नाले कुनै संविदाकारी देशका राज्य सरकार वा स्थानीय निकाय तथा ती संविदाकारी देशका केन्द्रीय बैंक समेतलाई सम्भन्नु पर्दछ।

धारा २०

अध्यापक तथा अनुसन्धानकर्ताहरू

१. कुनै प्राध्यापक, अध्यापक वा अनुसन्धानकर्ता, जो कुनै विश्वविद्यालय, महाविद्यालय, विद्यालय वा मान्यताप्राप्त शैक्षिक संस्थानमा अध्यापन वा अनुसन्धान कार्यको प्रयोजनको लागि कुनै संविदाकारी देशमा अस्थायी भ्रमण

गर्दछ र जो दोस्रो देशको निवासी छ वा त्यस्तो भ्रमण गर्नु भन्दा तत्काल पहिले दोस्रो देशको निवासी थियो भने त्यस्तो अध्यापन वा अनुसन्धान कार्य वापत प्राप्त गरेको पारिश्रमिकको सम्बन्धमा त्यो पहिलो संविदाकारी देशमा बढीमा दुई वर्षको लागि कर छूट हुनेछ ।

२. यो धारा कुनै अनुसन्धान कार्य जो कुनै खास व्यक्ति वा व्यक्तिहरूको व्यक्तिगत लाभको लागि गरिने अनुसन्धानबाट कुनै प्राध्यापक वा अध्यापकले प्राप्त गरेको पारिश्रमिकमा लागू हुनेछैन ।

धारा २१

विद्यार्थी तथा प्रशिक्षार्थी

१. कुनै विद्यार्थी, प्रशिक्षार्थी वा व्यवसायिक प्रशिक्षार्थी जो, कुनै एक संविदाकारी देशको भ्रमण गर्नु भन्दा तत्काल पहिले कुनै अर्को संविदाकारी देशको वासिन्दा छ वा थियो तथा जे आफ्नो शिक्षा तथा तालिमको प्रयोजनको लागि पहिले उल्लेखित देशमा उपस्थित छ भने उसको भरण पोषण, शिक्षा, तालिमको प्रयोजनको लागि भएको भुक्तानीमा उक्त देशमा कर लाग्ने छैन, तर त्यस्तो भुक्तानी सो देश भन्दा बाहिरको श्रोतबाट आएको हुनुपर्दछ ।
२. कुनै प्राकृतिक व्यक्ति, जो कुनै एक संविदाकारी देशको वासिन्दा हो र अर्को संविदाकारी देशमा अस्थायी रूपमा उपस्थित छ र पहिलो उल्लेखित देशको वासिन्दाको कर्मचारीको रूपमा, वा करार अन्तर्गत अर्को संविदाकारी देशमा अस्थायी उपस्थित भएको, अथवा त्यस्तो अर्को देशको सरकारबाट प्रायोजित वा कुनै अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाबाट मूलतः निम्न उद्देश्य भएको कार्यक्रममा सहभागीको रूपमा उपस्थित छ भने,
- (क) पहिलो उल्लेखित देशको वासिन्दा भन्दा बाहेक वा त्यस्तो वासिन्दासँग सम्बन्धित नरहेको अर्को व्यक्तिद्वारा प्राविधिक, पेशागत वा व्यवसायिक अनुभव हासिल गर्न, अथवा
- (ख) सो अर्को देशको विश्वविद्यालय वा अन्य मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थामा अध्ययनार्थ रहेकोमा, उसको वैयक्तिक सेवाबाट आर्जन गरेको आयमा यदि, सो जम्मा जम्मी अमेरिकी डलर तीन हजार वा सो बराबर श्रीलंका रूपैया वा नेपाली रूपैयाभन्दा बढी नभएमा अर्को संविदाकारी देशमा बढीमा एक वर्षका लागि कर छूट पाउनेछ ।

धारा २२

अन्य आय

दुवै संविदाकारी देशमा लागू रहेका कानून यस सम्झौतामा स्पष्टतः अन्यथा व्यवस्था भएमा बाहेक आयको कराधानको लागि लागू नै रहनेछन् ।

धारा २३

दोहोरो कराधानबाट मुक्ति

१. दुवै संविदाकारी देशमा लागू रहेका कानून आ-आफ्नो देशमा आयको कराधानको लागि लागू नै रहनेछन् । जव दुवै संविदाकारी देशमा उही आयमा कर लाग्ने अवस्था आई पर्दछ, तव त्यस्तो आयमा यो धाराको देहायका उपधाराहरू बमोजिम द्वैध कराधानबाट मुक्ति दिइनेछ ।
२. यदि नेपालको कुनै वासिन्दाले श्रीलंकाबाट आय आर्जन गरेमा यस सम्झौताको व्यवस्थाहरू अनुसार श्रीलंकामा लाग्ने कर बमोजिमको कर लगाउन सकिनेछ, यसरी सो आयको सम्बन्धमा श्रीलंकामा तिर्नु परेको कर सो वासिन्दालाई उक्त आयको सम्बन्धमा नेपालमा लागेको करमा कट्टी गर्न दिइनेछ । तर यस्तो कर कट्टी त्यस्तो आयमा लाग्ने नेपाल करको अंश भन्दा बढी हुनेछैन ।

३. यदि श्रीलंकाको कुनै वासिन्दाले नेपालबाट आय आर्जन गरेमा यस सम्झौताको व्यवस्थाहरू अनुसार नेपालमा लाग्ने कर बमोजिमको कर लगाउन सकिनेछ, यसरी सो आयको सम्बन्धमा नेपालमा तिर्नु परेको कर सो वासिन्दालाई उक्त आयको सम्बन्धमा श्रीलंकामा लागेको करमा कट्टी गर्न दिइनेछ। तर यस्तो कर कट्टी त्यस्तो आयमा लाग्ने श्रीलंका करको अंश भन्दा बढी हुनेछैन।
४. कुनै संविदाकारी देशमा करकट्टी (क्रेडिट) प्रयोजनका लागि अर्को संविदाकारी देशमा तिरेको कर सो देशको करमा समावेश भए सरह मानिनेछ, जुन कर त्यस्तो अर्को देशमानै तिर्नुपर्ने हुन्छ, तर सो देशले कर सुविधा दिने कानूनी प्रावधान अन्तर्गत घटाएको वा छोडिदिएको हुन्छ।

धारा २४

सम व्यवहार

१. एक संविदाकारी देशका नागरिक उपर अर्को संविदाकारी देशमा त्यस्तो अर्को संविदाकारी देशका नागरिकहरूमाथि यस्तै परिस्थितिमा लागू रहेका वा गरिने कराधान व्यवस्था अथवा तत्सम्बन्धी शर्तहरू भन्दा भारपूर्ण अथवा फरक कराधान व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी शर्तहरू लागू गरिने छैनन्।
२. एक संविदाकारी देशको उद्यमको अर्को संविदाकारी देशमा स्थित स्थायी संस्थापनलाई लगाइने कर त्यस्तो अर्को संविदाकारी देशमा उस्तै क्रियाकलाप संचालन गरिरहेको उद्यमलाई लगाइने कर भन्दा कम अनुकूल गरी लगाइनेछैन। यो व्यवस्थाले कुनै पनि संविदाकारी देशलाई त्यस्तो देशको वासिन्दा नभएका व्यक्तिहरूलाई आफ्नो वासिन्दा सरह सामाजिक स्तर वा पारिवारिक जिम्मेवारीका आधारमा व्यक्तिगत छूट, सहूलियतहरू, करमा कमी वा कटौती दिनलाई वाध्य गराउने भनी ठान्न मिल्ने छैन।
३. एक संविदाकारी देशको उद्यमहरू, जस्को पूँजी पूर्णतः अथवा आंशिक रूपमा अर्को संविदाकारी देशको एक अथवा एक भन्दा बढी निवासीहरूको प्रत्यक्षतः अथवा अप्रत्यक्षतः स्वामित्व अथवा नियन्त्रणमा छ, भने प्रथम उल्लेखित देशमा रहेका उद्यमहरूमा लागू रहेका भन्दा भिन्नै अथवा बढी भारपूर्ण कराधान वा शर्तहरू लगाइने छैनन्।
४. यस धारामा “कराधान” शब्दको अर्थ यस सम्झौताको विषयभित्र पर्ने करहरूलाई जनाउने छ।

धारा २५

पारस्परिक सम्झौताको कार्यविधि

१. कुनै संविदाकारी देशको कुनै वासिन्दालाई एक अथवा दुवै संविदाकारी देशहरूको कारवाहीहरूको कारणबाट उसलाई जुन कर लागेको छ, अथवा लगाइन्छ, सो यो सम्झौताको व्यवस्था अनुरूप छैन भन्ने लागेमा उसले ती देशहरूको राष्ट्रिय कानूनद्वारा व्यवस्थित उपायहरू जेसुकै भए तापनि आफ्नो मार्का ऊ वासिन्दा भएको संविदाकारी देशको अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष वा यदि उसको मार्का धारा २४ को उपधारा १ अन्तर्गत पर्दछ, भने आफू नागरिक रहेको संविदाकारी देश समक्ष प्रस्तुत गर्न सक्नेछ। यस सम्झौताको व्यवस्था बमोजिम कर नलगाइए वापतको यस्तो उजुरी कराधानको परीणामको कार्यको प्रथम सूचना प्राप्त भएको मितिबाट दुई वर्षभित्र प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ।
२. यदि यस्तो उजुरी त्यस्तो अधिकार प्राप्त अधिकारीलाई मनासिव लागे पनि आफू स्वयं सन्तोषजनक निष्कर्षमा पुग्न असमर्थ भएमा त्यस्तो अधिकारीले अर्को संविदाकारी देशको अधिकार प्राप्त अधिकारीसँग सम्झौता अनुरूप नभएको द्वैध कराधान मुक्ति गराउने सहमति प्राप्त गर्न भर मग्दुर प्रयत्न गर्नेछन्।
३. यो सम्झौताको व्याख्या गर्न अथवा लागू गर्नमा यदि कुनै कठिनाइहरू अथवा शंकाहरू उत्पन्न भएमा संविदाकारी देशहरूको अधिकार प्राप्त अधिकारी त्यस्ता कठिनाई तथा शंकाहरूलाई पारस्परिक सहमतिबाट समाधान गर्ने प्रयास गर्नेछन्। उनीहरूले यस सम्झौतामा उल्लेख नभएका विषयहरूमा द्वैध कराधान मुक्तिको लागि परस्पर विचार विमर्श गर्न सक्नेछन्।

४. माथिका उपधाराहरूले व्यवस्था गरेको कुराहरूको उद्देश्य प्राप्तिका लागि सहमति प्राप्त गर्न संविदाकारी देशका सक्षम अधिकारीहरूले आपसमा सोभै पत्र व्यवहार गर्न सक्नेछन् । सक्षम अधिकारीहरूले यस धारामा उल्लेख भएको परस्परिक सम्झौताको कार्यविधिको कार्यान्वयनको लागि परामर्शको माध्यमबाट उपयुक्त द्विपक्षीय कार्यविधिहरू शर्तहरू, पद्धतिहरू तथा तरिकाहरूको विकास गर्नेछन् ।

धारा २६

सूचनाको आदान प्रदान

१. संविदाकारी देशहरूका सक्षम अधिकारीले यस सम्झौता अन्तर्गतका कर सम्बन्धमा सम्झौताको विपरित नहुने गरी यो सम्झौता वा संविदाकारी देशहरूका आन्तरिक कानूनहरूको व्यवस्थाहरू कार्यान्वयन गर्नको साथै ती करहरू सम्बन्धी वित्तिय छल रोकनका लागि आवश्यक सूचना आदान प्रदान गर्नेछन् । यस्तो सूचनाको आदान प्रदानलाई धारा १ ले रोक लगाउने छैन । संविदाकारी देशद्वारा प्राप्त भएको कुनै सूचनालाई त्यो देशको आन्तरिक कानून बमोजिमकै तरिकाबाट गोप्य मानिनेछ । साथै त्यस्ता व्यक्तिहरू वा अधिकारीहरू (न्यायालय र प्रशासनिक निकाय समेत) समक्ष मात्र प्रस्तुत गरिनेछ, जो यो सम्झौता अन्तर्गत ती करहरूको निर्धारण वा संकलन, कार्यान्वयन अथवा अभियोजनको वारेमा अथवा निर्धारणको पुनरावेदनसँग सम्बन्धित छन् । यस्ता व्यक्ति अथवा अधिकारीहरूले यी सूचनाको प्रयोग उपरोक्त उद्देश्यका लागि मात्र गर्नेछन्, तर अदालती कारवाही तथा न्यायिक प्रयोजनको लागि मात्र प्रकट गर्न सक्नेछन् ।
२. कुनै पनि स्थितिमा संविदाकारी देशमाथि उपदफा १ को व्यवस्था बमोजिम निम्न लिखित दायित्व रहने छैन :
- (क) त्यो अथवा दोस्रो संविदाकारी देशको कानूनहरू अथवा प्रशासकीय प्रचलनबाट विचलित भई प्रशासनिक उपाय गर्नु,
- (ख) त्यस्तो सूचना दिनु, जुन एउटा अथवा अर्को संविदाकारी देशहरूको कानून अन्तर्गत अथवा प्रशासनको सामान्य स्थितिमा प्राप्त छैन,
- (ग) यस्तो सूचना दिनु, जसबाट कुनै व्यापारिक, व्यावसायिक, औद्योगिक, व्यापारिक वा व्यवसायिक गोपनियता अथवा व्यापारिक प्रकृया वा सूचना जसलाई प्रकट गर्नु सरकारी नीतिको प्रतिकूल हुन्छ ।

धारा २७

कुटनैतिक प्रतिनिधि तथा कन्सुलर अधिकारीहरू

यो सम्झौतामा रहेका कुनै पनि व्यवस्थाहरूले कुटनैतिक प्रतिनिधिहरू तथा कन्सुलर अधिकारीहरूले अन्तर्राष्ट्रिय कानूनका सामान्य नियमहरू अथवा विशेष सम्झौता अन्तर्गतका व्यवस्थाहरू बमोजिम पाएका वित्तिय सुविधाहरूमा कुनै असर पार्ने छैनन् ।

धारा २८

प्रभावकारिता

१. प्रत्येक संविदाकारी देशले यो सम्झौतालाई प्रभावकारी पार्नको लागि आ-आफ्ना कानून अनुसार पुऱ्याउनु पर्ने कार्यविधिहरू पूरा भएपछि एक अर्कोले सो को सूचना अर्को संविदाकारी देशलाई प्रदान गर्नेछन् । यस्तो पछिल्लो सूचना प्राप्त गरेका मितिदेखि यो सम्झौता लागू हुनेछ ।
२. यो सम्झौताको व्यवस्था देहाय बमोजिम लागू हुनेछ :
- (क) श्रीलंकामा, यो सम्झौता प्रभावकारी भए पछिको अप्रिलको एक तारिख वा त्यस पछिको आयको हकमा,
- (ख) नेपालमा, यो सम्झौता प्रभावकारी भए पछि नेपाली आर्थिक वर्ष शुरु भएको पहिलो दिन वा त्यस पछिका आयका हकमा ।

धारा २९

समाप्ति

यो सम्झौता कुनै संविदाकारी देशका तर्फबाट समाप्त नगरिएसम्म लागू रहनेछ। संविदाकारी देश मध्ये कुनै पनि देशले यो सम्झौता लागू भएको पाँच वर्ष समाप्त भएपछिको कुनै पनि वर्षको तीस जुनको दिन वा त्यसभन्दा अघि कूटनैतिक माध्यमबाट समाप्तको लिखित सूचना दिएर यस सम्झौतालाई समाप्त गर्न सक्नेछ। यस्तो स्थितिमा, यो सम्झौता देहाय बमोजिम भई निष्प्रभावी हुनेछ:

(क) श्रीलंकामा,

जुन वर्षमा समाप्तको सूचना दिइएको छ, सो पछिको अप्रिलको एक तारिख वा त्यस पछिका आयको हकमा,

(ख) नेपालमा,

जुन वर्षमा समाप्तको सूचना दिइएको छ, सो पछिको नेपाली आर्थिक वर्ष शुरु भएको पहिलो दिन वा त्यस पछिका आयको हकमा।

देहाय बमोजिमका साक्षीहरूको रोहवरमा विधिवत अधिकार प्राप्त गरेका तल हस्ताक्षर गर्ने हामीहरूले यो सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्नु।

२०५६ साल आषाढ २२ गते मंगलवारमा दुई दुई प्रतिका दरले नेपाली, सिंहला र अंग्रेजी भाषाका तीनै प्रति बराबर मान्य हुने गरी सम्झौता सम्पन्न भयो। व्याख्यामा मतभिन्नता आएमा अंग्रेजीप्रति मान्य हुनेछ।

.....
नेपाल सरकारको तर्फबाट

.....
प्रजातान्त्रिक समाजवादी गणतन्त्र
श्रीलंका सरकारको तर्फबाट

नेपाल सरकार

तथा

गणतन्त्र मौरिसस सरकार

बीच

सम्पन्न

आयमा लाग्ने करका सम्बन्धमा

दोहोरो करबाट मुक्ति तथा वित्तीय छल निरोध

सम्बन्धी सम्झौता

नेपाल सरकार तथा गणतन्त्र मौरिसस सरकार,

आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा दोहोरो करबाट मुक्ति र वित्तीय छल निरोधका लागि सम्झौता गर्न इच्छुक हुँदै, देहाय बमोजिम गर्न सहमत भएका छन्:

धारा १

समेटिएका व्यक्ति

यो सम्झौता एक वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दा व्यक्तिहरूलाई लागू हुनेछ।

धारा २

समेटिएका कर

१. यो सम्झौता कुनै एक संविदाकारी राष्ट्रको तर्फबाट जुनसुकै तरीकाले आयमा लगाइएका करका हकमा लागू हुनेछ।
२. कूल आय वा आयका ईकाइहरूमा लगाइएका सबै करलाई आयमा लाग्ने कर मानिनेछ।
३. यो सम्झौता लागू हुने विद्यमान करहरू विशेषतः देहाय बमोजिम छन्:
  - (क) नेपालमा, आयकर ऐन अन्तर्गत लगाइएको आयकर,
(यसपछि “नेपाली कर” भनिएको);
  - (ख) मौरिससमा, आयकर
(यसपछि “मौरिसस कर” भनिएको)।
४. यो सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको मिति पश्चात कुनै एउटा संविदाकारी राष्ट्रले विद्यमान करका अतिरिक्त लगाएको कुनै पनि वा सोको सट्टामा सारभूत रूपमा मिल्दोजुल्दो प्रकृतिका अन्य कुनै पनि आयकरका हकमा समेत यो सम्झौता लागू हुनेछ।
५. संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आ-आफ्ना कर कानूनमा गरिएका परिवर्तनको जानकारी एक अर्कालाई दिनेछन्। यस सम्झौताको कुनै धारा संशोधन गर्न आवश्यक देखिएमा यस सम्झौताका सामान्य सिद्धान्तमा प्रभाव नपर्ने गरी आपसी सम्झौताबाट पत्रको आदानप्रदान गरी आवश्यक संशोधन गर्न सकिनेछ।

धारा ३

सामान्य परिभाषा

१. प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा, यस सम्झौतामा:
  - (क) “नेपाल” भन्नाले नेपाल राज्य सम्भन्धु पर्छ;
  - (ख) “मौरिसस” भन्नाले मौरिससको कानूनमा परिभाषित गरिए बमोजिमको मौरिसस राज्य (स्टेट अफ मौरिसस) सम्भन्धु पर्छ;
  - (ग) “एउटा संविदाकारी राष्ट्र” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्र” भन्नाले सन्दर्भ अनुसार मौरिसस वा नेपाल सम्भन्धु पर्छ;
  - (घ) “कम्पनी” भन्नाले कुनै संगठित संस्था वा कर प्रयोजनको लागि कम्पनी वा संगठित संस्थाको

रुपमा व्यवहार गरिने कुनै पनि निकाय सम्झनु पर्छ;

(ड) “सक्षम अधिकारी” भन्नाले:

(१) नेपालमा, अर्थ मन्त्री वा निजको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि; र

(२) मौरिससमा, अर्थ मन्त्री वा निजको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि ।

(च) “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” भन्नाले क्रमशः एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान सम्झनु पर्छ;

(छ) “अन्तर्राष्ट्रिय यातायात” भन्नाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रका स्थानहरू बीच मात्रै कुनै पानीजहाज वा वायुयान सञ्चालन गरिएकोमा बाहेक एक संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानबाट सञ्चालित पानीजहाज वा वायुयानबाट गरिने कुनै पनि यातायात सम्झनु पर्छ;

(ज) “नागरिक” भन्नाले एक संविदाकारी राष्ट्रको नागरिकता वा राष्ट्रियता धारण गरेको कुनै पनि प्राकृतिक व्यक्ति र एक संविदाकारी राष्ट्रमा प्रचलित कानून अन्तर्गत सो हैसियत प्राप्त कुनै पनि कानूनी व्यक्ति, साभेदारी वा संस्था सम्झनु पर्छ;

(झ) “व्यक्ति” भन्नाले प्राकृतिक व्यक्ति, कम्पनी, गुठी (ट्रस्ट) र करको लागि प्रतिष्ठानको रूपमा व्यवहार गरिने व्यक्तिहरूको अन्य कुनै संस्था समेतलाई जनाउँछ; र

(ञ) “कर” भन्नाले सन्दर्भ अनुसार नेपाल कर वा मौरिसस कर सम्झनु पर्छ ।

२. एक संविदाकारी राष्ट्रबाट यस सम्झौताको प्रयोगका सम्बन्धमा, प्रसंगले अन्यथा अर्थ लागेकोमा बाहेक, यस सम्झौतामा परिभाषा नगरिएको कुनै शब्दको अर्थ यो सम्झौता लागू हुने करका विषयसँग सम्बन्धित सो संविदाकारी राष्ट्रको कानून अन्तर्गतको परिभाषा नै लागू हुनेछ ।

धारा ४

वासिन्दा

१. यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि, “एक संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा” भन्नाले सो राष्ट्रको कानून अन्तर्गत निजको बसोबास, निवास, व्यवस्थापनको स्थान वा यस्तै प्रकृतिको अन्य कुनै शर्तको कारणबाट कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको कुनै व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

२. प्रकरण १ को व्यवस्थाका कारणबाट कुनै प्राकृतिक व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूको वासिन्दा भएमा, निजको हैसियत देहाय बमोजिमको नियम अनुसार यकिन गरिनेछ:

(क) सो व्यक्तिलाई निजको स्थायी निवासस्थान जुन राष्ट्रमा उपलब्ध छ, सो राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ । सो व्यक्तिको दुवै राष्ट्रमा स्थायी निवासस्थान भए निजलाई निजको व्यक्तिगत र आर्थिक सम्बन्ध निकटमा रहेको (महत्वपूर्ण हितको केन्द्र) राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ;

(ख) निज महत्वपूर्ण हितको केन्द्र रहेको राष्ट्र यकिन गर्न नसकिएमा वा कुनै पनि राष्ट्रमा निजको स्थायी निवासस्थान नभएमा, निजलाई निज जुन राष्ट्रमा सामान्य रूपमा बसोबास गरेको छ, सो राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ;

(ग) निज दुवै राष्ट्रमा सामान्य रूपमा बसोबास गरेको वा कुनै राष्ट्रमा त्यसरी बसोबास नगरेमा भएमा निजलाई निज जुन राष्ट्रको नागरिक हो सो राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ;

(घ) निज दुवै संविदाकारी राष्ट्रको नागरिक भएमा वा कुनै पनि राष्ट्रको नागरिक नभएमा, संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौताबाट सो प्रश्नको समाधान गर्नेछन् ।

३. प्रकरण १ का व्यवस्थाको कारणबाट, प्राकृतिक व्यक्ति बाहेकको कुनै व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएमा, त्यस्तो व्यक्तिलाई निजको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान जुन राष्ट्रमा रहेको छ, सो राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ ।

धारा ५

स्थायी संस्थापन

१. यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि, “स्थायी संस्थापन” भन्नाले कुनै प्रतिष्ठानको व्यवसाय पूर्ण वा आंशिक रूपमा सञ्चालन गरिने निश्चित स्थान सम्झनु पर्छ ।

२. “स्थायी संस्थापन” भन्नाले देहायका कुराहरू समेतलाई जनाउँछ:

(क) व्यवस्थापनको स्थान;

(ख) शाखा;

(ग) कार्यालय;

(घ) कारखाना;

(ङ) वर्कसप;

(च) गोदामघर;

(छ) खानी, तेल वा ग्यासको कुवा, खानी वा प्राकृतिक स्रोतको उत्खननको अन्य कुनै स्थान;

(ज) प्राकृतिक स्रोतको अन्वेषणको लागि प्रयोग गरिएको जडान वा संरचना; र

(झ) फार्म वा वृक्षारोपण ।

३. “स्थायी संस्थापन” भन्ने शब्दले यसैगरी देहायका कुराहरूलाई समेट्दछ:

(क) कुनै भवन स्थल, निर्माण वा जडान वा संयोजन आयोजना वा प्राकृतिक स्रोतको उत्सर्जन र विकास गर्नको लागि प्रयोग गरिने जडान वा ड्रिलिङ्ग रीग वा पानी जहाज, त्यस्तो स्थल वा आयोजनासँग सम्बद्ध सुपरीवेक्षण क्रियाकलाप समेत, तर त्यस्तो स्थल, आयोजना, प्रयोग वा क्रियाकलाप १८३ दिन भन्दा बढीसम्म रहेमा मात्र;

(ख) कुनै प्रतिष्ठानले कुनै बाह्र (१२) महिनाको अवधिभित्र कूल १८३ दिन भन्दा बढी अवधि वा अवधिहरूको लागि सो राष्ट्रभित्र सो प्रतिष्ठानले काममा लगाएको कामदार वा अन्य कर्मचारी मार्फत निरन्तर प्रदान गरेका प्राविधिक, व्यवसायिक वा परामर्श सेवा लगायतका सेवाहरू (सोही वा सम्बद्ध आयोजनाको लागि) सँग सम्बन्धित क्रियाकलाप ।

४. यस धाराका माथि उल्लिखित व्यवस्थामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि, “स्थायी संस्थापन” मा निम्नलिखित कुराहरू समावेश भएको मानिने छैन:

(क) प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको भण्डारण वा प्रदर्शनको प्रयोजनका लागि मात्र सुविधाको प्रयोग;

- (ख) भण्डारण वा प्रदर्शनको प्रयोजनको लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको सम्भार (मेन्टिनेन्स);
- (ग) कुनै अर्को प्रतिष्ठानबाट प्रशोधन गरिने प्रयोजनका लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको सम्भार;
- (घ) प्रतिष्ठानको लागि वस्तु वा व्यापारिक सामान खरिद गर्ने वा जानकारी संकलन गर्ने प्रयोजनका लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थानको सम्भार;
- (ङ) प्रतिष्ठानको लागि विज्ञापन गर्ने, जानकारी दिने, वैज्ञानिक अनुसन्धान गर्ने वा अन्य त्यस्तै प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिको कुनै क्रियाकलाप संचालन गर्ने प्रयोजनका लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थानको सम्भार; र
- (च) खण्ड (क) देखि (ङ) बमोजिमका क्रियाकलापहरूको कुनै संयोजनको लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थानको सम्भार । तर यस संयोजनबाट उत्पन्न व्यवसायको निश्चित स्थानको समग्र क्रियाकलाप प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिको हुनु पर्नेछ ।

५. प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, प्रकरण ६ को व्यवस्था लागू हुने स्वतन्त्र हैसियतको प्रतिनिधि (एजेण्ट) बाहेकको अन्य कुनै पनि व्यक्तिले एक संविदाकारी राष्ट्रमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानको तर्फबाट काम गरिरहेको छ भने देहायको अवस्थामा त्यस्तो व्यक्तिले सो प्रतिष्ठानका लागि गर्ने क्रियाकलापका सम्बन्धमा निजले त्यसरी काम गरिरहेको संविदाकारी राष्ट्रमा त्यस्तो प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन रहेको मानिनेछ:

- (क) त्यस्तो व्यक्तिका क्रियाकलाप प्रकरण ४ बमोजिमका क्रियाकलापमा सीमित नरहेका र जसको कारणले सो प्रकरणका व्यवस्था अन्तर्गत व्यवसायको कुनै निश्चित स्थानबाट प्रतिष्ठानको नाममा करार गर्ने अधिकार प्रयोग गरेमा त्यस्तो निश्चित स्थानलाई स्थायी संस्थापन नमानिने अवस्थामा त्यस्तो व्यक्तिलाई त्यसरी करार गर्ने अधिकार भएको र निजले त्यस्तो अख्तियारी सामान्य रूपमा प्रयोग गर्ने गरेको; वा
- (ख) त्यस्तो व्यक्तिलाई त्यस्तो अधिकार नभएको तर निजले सो प्रतिष्ठानको तर्फबाट वस्तु वा व्यापारिक सामान आपूर्ति गर्ने गरी निजले त्यसरी काम गरिरहेको संविदाकारी राष्ट्रमा त्यस्ता वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जात (स्टक) सामान्य रूपमा कायम राखेको; वा
- (ग) प्रतिष्ठानको लागि र प्रतिष्ठानबाट नियन्त्रित वा प्रतिष्ठानको नियन्त्रणकारी हित रहेको अन्य प्रतिष्ठानको लागि पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा सामान्य रूपमा आदेश लिने गरेको ।

६. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले दलाल, साधारण कमिशन प्रतिनिधि (एजेन्ट) वा स्वतन्त्र हैसियत राख्ने अन्य कुनै प्रतिनिधि (एजेन्ट) मार्फत अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय गरेको भन्ने कारणले मात्रै सो अर्को राष्ट्रमा त्यस्तो प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन रहेको मानिने छैन । तर, त्यस्ता व्यक्तिहरूले आफ्नो व्यवसायको सामान्य क्रममा कार्य गरिरहेको हुनुपर्छ । तथापि, त्यस्ता प्रतिनिधिको क्रियाकलाप पूर्ण वा मुख्य रूपमा सो प्रतिष्ठानको तर्फबाट गरिएकोमा निजलाई यस प्रकरण बमोजिमको स्वतन्त्र हैसियतको प्रतिनिधि मानिने छैन ।

७. शंकाको निवारणको लागि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै बीमा प्रतिष्ठानले प्रकरण ६ लागू हुने स्वतन्त्र हैसियत राख्ने प्रतिनिधि (एजेण्ट) बाहेक अन्य कुनै व्यक्ति मार्फत अर्को संविदाकारी राष्ट्रको इलाकामा बीमाको किस्ता संकलन गरे वा त्यहाँ रहेको जोखिमको बीमा गराएमा पुनर्बीमाको हकमा बाहेक सो अर्को राष्ट्रमा त्यस्तो बीमा प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन रहेको मानिनेछ ।

८. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीलाई नियन्त्रण गरेको वा सो

कम्पनीबाट त्यस्तो कम्पनी नियन्त्रित भएको वा त्यस्तो अर्को राष्ट्रमा (स्थायी संस्थापन मार्फत वा अन्य किसिमबाट) व्यवसाय गरेको भन्ने तथ्य स्वयंले त्यस्तो एक कम्पनीलाई अर्को कम्पनीको स्थायी संस्थापन बनाउने छैन ।

धारा ६

अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आय

१. एक संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्तिबाट आर्जन गरेको आय, कृषि वा वनजन्य लगायतको आय सो अर्को राष्ट्रमा करयोग्य हुनेछ ।
२. “अचल सम्पत्ति” भन्नाले सो सम्पत्ति जुन संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित छ सो राष्ट्रको कानून अनुसार परिभाषित सम्पत्ति सम्झनु पर्छ । सो शब्दले अचल सम्पत्तिको अंगका रूपमा रहेका सम्पत्ति, कृषि र वनमा प्रयोग गरिएका पशुधन र उपकरण, भू-सम्पत्ति सम्बन्धी सामान्य कानूनका व्यवस्था लागू हुने अधिकार, अचल सम्पत्तिको भोगचलन(फलोपभोग), खनीज भण्डार, स्रोत र अन्य प्राकृतिक स्रोतको काम वापतको प्रतिफल परिवर्तनीय वा निश्चित भुक्तानीको अधिकार वा त्यसमा काम गर्ने अधिकार समेतलाई जनाउँछ । पानीजहाज, डुङ्गा र वायुयानलाई अचल सम्पत्ति मानिने छैन ।
३. प्रकरण १ का व्यवस्था अचल सम्पत्तिको प्रत्यक्ष प्रयोग, भाडा वा अन्य कुनै पनि स्वरूपको प्रयोगबाट आर्जित आयका हकमा लागू हुनेछन् ।
४. प्रकरण १ र ३ का व्यवस्था कुनै प्रतिष्ठानको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयमा र स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाको सञ्चालनका लागि प्रयोग गरिएको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयका हकमा समेत लागू हुनेछन् ।

धारा ७

व्यापार मुनाफा

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट त्यस्तो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय नगरेसम्म सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा सो राष्ट्रमा मात्र कर लगाइनेछ । त्यस्तो प्रतिष्ठानले माथि उल्लेख भए बमोजिम व्यवसाय गरेकोमा, (क) सो प्रतिष्ठानको मुनाफाको सो स्थायी संस्थापनको हकमा; (ख) स्थायी संस्थापन मार्फत विक्री गरिएको जस्तै एउटै वा मिल्दोजुल्दो वस्तु वा व्यापारिक सामानका अर्को राष्ट्रमा विक्रीको हकमा; वा (ग) सो स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट प्रभाव पर्ने जस्तै सो अर्को राष्ट्रमा एउटै वा मिल्दोजुल्दो रूपमा सञ्चालित अन्य व्यवसायिक क्रियाकलापको हकमा लागू हुने जति हिस्सामा मात्र अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. प्रकरण ३ का व्यवस्थाको अधिनमा रही, एक संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा, एउटै वा मिल्दोजुल्दो शर्त अन्तर्गत एउटै वा मिल्दोजुल्दो क्रियाकलापमा संलग्न भएको र जुन प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन हो सो बाट पूर्णतः स्वतन्त्र रूपले काम गर्ने भिन्न र अलग्गै प्रतिष्ठान भएको भए सो स्थायी संस्थापनले आर्जन गर्नसक्ने अपेक्षित मुनाफा सो स्थायी संस्थापनबाट प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको मानिनेछ ।
३. कुनै स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा, त्यस्तो स्थायी संस्थापन रहेको राष्ट्रमा वा अन्यत्र राष्ट्रिय कानूनका व्यवस्था अन्तर्गत गर्न सकिने कार्यकारी तथा सामान्य प्रकृतिका प्रशासनिक खर्चहरू लगायत स्थायी संस्थापनको व्यवसायको प्रयोजनका लागि गरिएका खर्च वापत कट्टा गर्न स्वीकृति दिइनेछ । तर स्थायी संस्थापनद्वारा प्रतिष्ठानको मुख्य कार्यालय वा अन्य कार्यालयलाई पेटेन्ट वा अन्य अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै प्रकारको अन्य भुक्तानी वा कमिशनको रूपमा व्यवस्थापनको निमित्त कुनै खास सेवा प्रदान गरे वापत वा बैंकिंग प्रतिष्ठानको लागि बाहेक स्थायी संस्थापनले लिएको कर्जाको व्याज वापत भुक्तानी गरेको (वास्तविक खर्चहरू सोधभर्ना गर्न

भुक्तानी गरेकोमा बाहेक) रकमको हकमा भने खर्च बापत त्यसरी कट्टा गर्न स्वीकृति दिइने छैन । त्यसैगरी, कुनै स्थायी संस्थापनले प्रतिष्ठानको मुख्य कार्यालय वा अन्य कुनै कार्यालयले पेटेन्ट वा अन्य अधिकार प्रयोग गरे बापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै अन्य भुक्तानी वा कुनै खास सेवा प्रदान गरे बापत वा व्यवस्थापनको निमित्त कमिशनको रूपमा गरेको भुक्तानी वा बैकिंग प्रतिष्ठानको हकमा बाहेक स्थायी संस्थापनले प्रतिष्ठानको प्रमुख कार्यालय वा अन्य कार्यालयले लिएको ऋणमा लागेको व्याजको भुक्तानी (वास्तविक खर्चहरु सोधभर्ना गर्न भुक्तानी गरेकोमा बाहेक) खर्च लेखे तापनि त्यस्तो भुक्तानीलाई सो स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा विचार गरिने छैन ।

४. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा प्रतिष्ठानको कूल आयलाई विभिन्न शीर्षकमा विभाजन गरी सोही आधारमा स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्ने प्रचलन भएकोमा प्रकरण २ को कुनै पनि कुराले सो संविदाकारी राष्ट्रलाई त्यस्तो प्रचलन अनुसार गरिएको विभाजनको आधारमा करयोग्य आय निर्धारण गर्न रोक लगाउने छैन । तर त्यसरी विभाजन गर्न अपनाइएको तरिकाबाट निस्कने नतीजा यस धारामा उल्लिखित सिद्धान्त बमोजिम हुनु पर्नेछ ।
५. कुनै स्थायी संस्थापनले प्रतिष्ठानका लागि गरेको वस्तु वा व्यापारिक सामानको खरिदको कारणले मात्र त्यस्तो स्थायी संस्थापनले मुनाफा आर्जन गरेको मानिने छैन ।
६. माथि उल्लिखित प्रकरणहरुको प्रयोजनको लागि उचित र पर्याप्त कारण भई स्थायी संस्थापनको मुनाफाको निर्धारण अन्यथा हुने भएमा बाहेक त्यस्तो निर्धारण प्रत्येक वर्ष एउटै तरिकाबाट गरिनेछ ।
७. यस सम्झौताका अन्य धारा बमोजिम छुट्टै रूपमा व्यवहार गरिने आयका रकमहरु मुनाफामा समावेश भएको अवस्थामा यस धाराका व्यवस्थाले ती धाराका व्यवस्थालाई प्रभाव पार्ने छैनन् ।

धारा ८

पानीजहाज ढुवानी तथा हवाई यातायात

१. अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा पानीजहाज वा वायुयान सञ्चालन गरेर वा भाडामा लगाएर र अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा पानीजहाज वा वायुयान सञ्चालनसँग सम्बन्धित कन्टेनर र सम्बद्ध उपकरण भाडामा लगाएर प्रतिष्ठानले आर्जन गरेको मुनाफा प्रतिष्ठानको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान जुन संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको छ सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
२. पानीजहाज ढुवानी कम्पनीको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान पानीजहाज वा ढुङ्गामा भएमा सो पानीजहाज वा ढुङ्गाको घरेलु बन्दरगाह जुन संविदाकारी राष्ट्रमा छ सो राष्ट्रमा रहेको मानिनेछ वा त्यस्तो घरेलु बन्दरगाह नभएमा पानीजहाज वा ढुङ्गाको सञ्चालक जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा रहेको मानिनेछ ।
३. प्रकरण १ को व्यवस्था कोष (पुल), संयुक्त व्यवसाय वा अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चालन निकायमा सहभागी भई आर्जन गरेको मुनाफाको हकमा समेत लागू हुनेछ ।

धारा ९

सम्बद्ध प्रतिष्ठान

१. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण वा पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिएको; वा
- (ख) एउटै व्यक्तिहरूले एक संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण वा पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिएको; र

यी दुवै अवस्थामा उक्त दुई प्रतिष्ठानहरू बीच तिनका व्यापारिक वा वित्तीय सम्बन्धको हकमा स्वतन्त्र

प्रतिष्ठानहरू बीचको सम्बन्धको हकमा लागू हुने शर्तहरू भन्दा भिन्न शर्तहरू राखिएको वा लागू गरिएको अवस्थामा, उपर्युक्त शर्तहरूको कारणले त्यस्ता प्रतिष्ठानहरूमध्ये एउटा प्रतिष्ठानलाई मुनाफा प्राप्त हुनसक्ने तर ती शर्तहरूको कारणले त्यसरी प्राप्त गर्न नसकिएको मुनाफालाई सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा समावेश गरी सोही अनुरूप कर लगाउन सकिनेछ ।

२. कुनै संविदाकारी राष्ट्रले सो राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानको मुनाफामा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको जुन मुनाफामा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाइएको हो सो मुनाफा समावेश गरी सोही बमोजिम कर लगाएको र त्यसरी समावेश गरिएको मुनाफालाई दुई प्रतिष्ठानहरू बीच तय गरिएका शर्तहरू स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरू बीच गरिने शर्तहरू सरह भई पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको प्रतिष्ठानबाट अर्जित मुनाफा मानी व्यवहार गरिएको भए सो अर्को राष्ट्रले सो मुनाफामा सो राष्ट्रमा लगाइएको करको रकममा त्यस्तो मुनाफामा उपयुक्त समायोजन गर्नेछ । त्यस्तो समायोजन निर्धारण गर्दा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थाहरूलाई उचित ध्यान दिइनेछ, र संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आवश्यकता अनुसार आपसी परामर्श गर्नेछन् ।

धारा १०

लाभांश

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीबाट अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिइएको लाभांशमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. यद्यपि, लाभांशको भुक्तानी दिने कम्पनी जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा सो राष्ट्रको कानून अनुसार त्यस्तो लाभांशमा कर लगाउन सकिनेछ । तर लाभांश प्राप्त गर्ने व्यक्ति सो लाभांशको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति हो भने त्यसरी लगाइएको कर देहाय भन्दा बढी हुने छैन :
- (क) हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति लाभांशको भुक्तानी दिने कम्पनीको प्रत्यक्ष रूपमा कम्तिमा पन्ध्र (१५) प्रतिशत पूँजी धारण गर्ने कम्पनी भए, लाभांशको कूल रकमको पाँच (५) प्रतिशत;
- (ख) हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति लाभांशको भुक्तानी दिने कम्पनीको प्रत्यक्ष रूपमा कम्तिमा दश (१०) प्रतिशत पूँजी धारण गर्ने कम्पनी भए, लाभांशको कूल रकमको दश (१०) प्रतिशत;
- (ग) अन्य सबै अवस्थाहरूमा लाभांशको कूल रकमको १५ (पन्ध्र) प्रतिशत ।

यस प्रकरणको व्यवस्थाले जुन मुनाफा मध्येबाट लाभांश भुक्तानी गरिने हो सो मुनाफाको सम्बन्धमा कम्पनीको कर व्यवस्थालाई प्रभाव पार्ने छैन ।

३. यस धारामा प्रयुक्त “लाभांश” भन्नाले शेयर वा अन्य अधिकारबाट प्राप्त ऋण दाबी बाहेकको आय, मुनाफामा हिस्सेदारी एवं वितरण गर्ने कम्पनी जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको कानून अनुसार शेयरबाट प्राप्त आयका हकमा लागू हुने कर व्यवस्था समानको कर व्यवस्थाको अधीनमा रहेको अन्य कर्पोरेट अधिकारबाट प्राप्त आय सम्झनु पर्छ ।
४. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा लाभांशको हिताधिकारी मालिकले लाभांश भुक्तानी गर्ने कम्पनी वासिन्दा भएको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा वा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू उपलब्ध गराएमा र जुन धारण (होल्डिंग) को सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ, सो धारण त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसँग प्रभावकारी रूपले जोडिएको छ भने प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।
५. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रबाट मुनाफा वा आय अर्जन गरेमा

सो कम्पनीले भुक्तानी गरेको लाभांश सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिइएको वा जुन धारणको सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ, सो धारण सो अर्को राष्ट्रमा अवस्थित कुनै स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसँग प्रभावकारी रूपले जोडिएको अवस्थामा बाहेक भुक्तानी गरिएको लाभांश वा वितरण नगरिएको मुनाफा त्यस्तो अर्को राष्ट्रमा गरिएको मुनाफा वा आय पूर्ण वा आंशिक रूपमा समावेश भएको भए तापनि सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रले त्यस्तो लाभांशमा कुनै कर लगाउन सक्ने छैन ।

धारा ११

ब्याज

१. एक संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरी र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको ब्याजमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. तथापि, त्यस्तो ब्याज आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि त्यस्तो ब्याजमा सो राष्ट्रको कानून अनुसार कर लगाउन सकिनेछ । तर ब्याजको भुक्तानी पाउने व्यक्ति सो ब्याजको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति हो भने त्यसरी लगाइएको कर देहायको प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन :
  - (क) हिताधिकारी मालिक, वित्तीय लगानीबाट आय प्राप्त गर्ने कुनै वित्तीय संस्था, बीमा कम्पनी वा लगानी कम्पनी भएमा, ब्याजको कूल रकमको दश (१०) प्रतिशत,
  - (ख) अन्य सबै अवस्थामा, सो ब्याजको कूल रकमको पन्ध्र (१५) प्रतिशत ।
३. प्रकरण २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन भई अर्को संविदाकारी राष्ट्रको स्थानीय निकाय लगायत सो राष्ट्रको सरकार, केन्द्रीय बैंक, सरकारको नियन्त्रणमा रहेको कुनै बैंक वा वित्तीय संस्थाबाट प्राप्त गरिएको ब्याजमा पहिलो उल्लिखित संविदाकारी राष्ट्रमा कर छुट दिइनेछ ।
४. यस धारामा प्रयुक्त “ब्याज” भन्नाले जमानतबाट सुरक्षित गरिएको वा नगरिएको तथा ऋणीको मुनाफामा हिस्सा राख्ने अधिकार रहेको वा नरहेको जे भए तापनि सबै किसिमका ऋण दावीबाट आर्जित आय र खासगरी सरकारी धितोपत्र (सेक्युरिटी) बाट प्राप्त आय र बण्ड वा ऋणपत्रबाट प्राप्त आय तथा त्यस्ता धितोपत्र, बण्ड वा ऋणपत्रसँग सम्बद्ध प्रिमियम र पुरस्कार सम्भन्धु पर्छ । यस धाराको प्रयोजनको लागि बिलम्ब भुक्तानी बापतको जरिवाना (पेनाल्टि) शुल्कलाई ब्याजको रूपमा लिइने छैन । “ब्याज” भन्ने शब्दले यस सम्झौताको धारा १० को प्रयोजनको लागि लाभांश भनी व्यवहार गरिएको कुनै पनि रकमलाई जनाउने छैन ।
५. ब्याजको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई निजले ब्याज सिर्जना हुने अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा वा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित व्यवसाय सञ्चालन गर्ने निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू उपलब्ध गराएमा र जुन ऋण दावीको सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ, सो दावी (क) त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय सञ्चालन गर्ने निश्चित स्थानसँग वा (ख) धारा ७ को प्रकरण १ को खण्ड (ग) बमोजिमका क्रियाकलापसँग प्रभावकारी रूपले आवद्ध भएमा प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।
६. एउटा संविदाकारी राष्ट्र स्वयं वा निजको कुनै वासिन्दा भुक्तानीकर्ता भएकोमा सो संविदाकारी राष्ट्रमा ब्याज आर्जन गरिएको मानिनेछ । तर, ब्याज भुक्तानी दिने व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको वा नभएको जे भए तापनि त्यस्तो व्यक्तिको एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थान रहेको, त्यस्तो संस्थापन वा स्थानको सम्बन्धमा लिइएको ऋण बापत ब्याज भुक्तानी दिइएको र त्यस्तो ब्याज स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट व्यहोरिएको अवस्थामा त्यस्तो ब्याज सो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थान रहेको राष्ट्रमा आर्जन गरिएको मानिनेछ ।

७. भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच वा ती दुवै र अन्य कुनै व्यक्ति बीचको विशेष सम्बन्धको कारणले जुन ऋण दावीको लागि भुक्तानी दिइन्छ सो ऋण दावीको रकम हेर्दा त्यस्तो सम्बन्ध नभएको अवस्थामा भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच सहमति हुनसक्ने रकम भन्दा ब्याजको रकम बढी भएमा यस धाराका व्यवस्थाहरू त्यस्तो पछिल्लो रकमका हकमा लागू हुनेछन् । यस्तो अवस्थामा भुक्तानीको बढी भए जतिको हिस्सा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थालाई उचित ध्यान दिँदै प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार करयोग्य हुनेछ ।

धारा १२

रोयल्टी

१. एक संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरी अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको रोयल्टीमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. तथापि, त्यस्तो रोयल्टी आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि सो रोयल्टीमा सो राष्ट्रको कानून बमोजिम कर लगाउन सकिनेछ । तर रोयल्टी प्राप्त गर्ने व्यक्ति हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति भएकोमा त्यसरी लगाइएको कर रोयल्टीको कूल रकमको पन्ध्र (१५) प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन ।
३. यस धारामा प्रयुक्त “रोयल्टी” भन्नाले रेडियो वा टेलिभिजन प्रसारणका लागि प्रयोग गरिएको चलचित्र वा फिल्म वा टेप लगायतका साहित्यिक, कलात्मक वा वैज्ञानिक कार्यको कुनै पनि प्रतिलिपि अधिकार, कुनै पनि पेटेन्ट, ट्रेडमार्क, डिजाइन वा मोडेल, योजना, गोप्य सूत्र वा प्रकृयाको प्रयोग वा सो प्रयोग गर्ने अधिकार वा औद्योगिक, व्यापारिक वा वैज्ञानिक उपकरणको प्रयोग वा सो प्रयोग गर्ने अधिकार वा औद्योगिक, व्यापारिक वा वैज्ञानिक अनुभव सम्बन्धी जानकारीको प्रतिफल बापत लिइएको कुनै पनि किसिमको भुक्तानी सम्झनु पर्छ ।
४. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा रोयल्टीको हिताधिकारी मालिकले रोयल्टी सिर्जना हुने अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा वा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू उपलब्ध गराएमा र जुन अधिकार, सम्पत्ति वा करारको सम्बन्धमा रोयल्टी वा भुक्तानी गरिन्छ सो अधिकार, सम्पत्ति वा करार त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसँग प्रभावकारी रूपले जोडिएको भएमा प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।
५. एउटा संविदाकारी राष्ट्र स्वयं वा सोको राजनीतिक इकाई, स्थानीय निकाय वा वासिन्दा भुक्तानीकर्ता भएकोमा सो संविदाकारी राष्ट्रमा रोयल्टी सिर्जना भएको मानिनेछ । तर, रोयल्टी भुक्तानी दिने व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको वा नभएको जे भए तापनि त्यस्तो व्यक्तिको एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानका सम्बन्धमा रोयल्टी भुक्तानी गर्नुपर्ने दायित्व भएको र त्यस्तो रोयल्टी सो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट व्यहोरिएको अवस्थामा त्यस्तो रोयल्टी वा प्राविधिक सेवाको शुल्क सो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थान रहेको राष्ट्रमा सिर्जना भएको मानिनेछ ।
६. भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच वा ती दुवै र अन्य कुनै व्यक्ति बीचको विशेष सम्बन्धको कारणले भुक्तानी गरिएको रोयल्टीको रकम त्यस्तो सम्बन्ध नभएको अवस्थामा भुक्तानी हुनसक्ने रकम भन्दा बढी भएमा त्यस्तो पछिल्लो रकमका हकमा यस धाराका व्यवस्था लागू हुनेछन् । त्यस्तो अवस्थामा त्यस्तो भुक्तानीको बढी भए जतिको हिस्सा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थालाई उचित ध्यान दिँदै प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार करयोग्य हुनेछ ।

धारा १३

पूँजीगत लाभ

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले धारा ६ बमोजिमको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल

सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त गरेको लाभमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको व्यापारिक सम्पत्तिको हिस्साको रूपमा रहेको चल सम्पत्तिको वा स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा उपलब्ध निश्चित स्थलसँग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त भएको लाभमा एवं त्यस्तो स्थायी संस्थापन (एकल वा सम्पूर्ण प्रतिष्ठान सहित) को वा त्यस्तो निश्चित स्थलको बेचबिखनबाट प्राप्त त्यस्ता लाभ समेतमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
३. अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा संचालित पानीजहाज वा वायुयानको बेचबिखन वा त्यस्तो पानीजहाज वा वायुयानको सञ्चालनसँग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त गरेको लाभ जुन संविदाकारी राष्ट्रमा सो प्रतिष्ठानको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान रहेको छ, सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
४. प्रकरण १, २ र ३ बमोजिमका सम्पत्ति बाहेक अन्य कुनै सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त लाभ बेचबिखनकर्ता जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।

धारा १४

स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवा

१. एक संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई निजका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थान नियमित रूपमा उपलब्ध नभएको वा कुनै बाह्र (१२) महिनाको अवधिभित्र कुल १८३ दिन वा सो भन्दा बढी अवधि वा अवधिहरूसम्म सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा निज उपस्थित नभएको अवस्थामा व्यवसायिक सेवा वा स्वतन्त्र प्रकृतिका अन्य क्रियाकलापका सम्बन्धमा त्यस्तो वासिन्दाबाट आर्जित आय सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ । सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा त्यस्तो वासिन्दाको कुनै त्यस्तो निश्चित स्थान भए वा निज उल्लिखित अवधि वा अवधिहरूभर उपस्थित भएको भए सो आयमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ । तर त्यसरी कर लगाउँदा त्यस्तो निश्चित स्थानबाट हुने आय वा उपर्युक्त अवधि वा अवधिहरूमा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको आयको रकममा मात्र कर लगाइनेछ ।
२. “व्यवसायिक सेवा” भन्नाले खासगरी स्वतन्त्र वैज्ञानिक, साहित्यिक, कलात्मक, शैक्षिक वा अध्यापन क्रियाकलाप एवं चिकित्सक, वकील, इन्जिनियर, वास्तुविद्, दन्त चिकित्सक र लेखापाल (एकाउन्टेन्ट) का स्वतन्त्र क्रियाकलाप समेतलाई जनाउँछ ।

धारा १५

आश्रित वैयक्तिक सेवा

१. धारा १६, १८ र १९ का व्यवस्थाको अधिनमा रही एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले रोजगारीको सम्बन्धमा प्राप्त गरेको तलब, ज्याला र यस्तै अन्य पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ । तर सो रोजगारी अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएको हुनु हुँदैन । त्यसरी रोजगारी गरिएको भएमा, त्यसबाट प्राप्त त्यस्तो पारिश्रमिकमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. प्रकरण १ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त गरेको पारिश्रमिक देहायको अवस्थामा पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ :
  - (क) प्राप्तकर्ता सम्बन्धित आर्थिक वर्षमा शुरु वा अन्त्य हुने कुनै बाह्र (१२) महिनाको अवधिभित्र कुल १८३ दिन सम्मको कुनै अवधि वा अवधिहरूमा अर्को राष्ट्रमा उपस्थित भएको; र
  - (ख) अर्को राष्ट्रको वासिन्दा नभएको कुनै रोजगारदाताबाट वा निजको तर्फबाट पारिश्रमिक भुक्तानी गरिएको; र

(ग) अर्को राष्ट्रमा रहेको रोजगारदाताको कुनै स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट सो पारिश्रमिक नव्यहोरिएको ।

३. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा प्रभावकारी व्यवस्थापन भएको प्रतिष्ठानद्वारा अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा सञ्चालित पानीजहाज वा वायुयानमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त पारिश्रमिकमा सो राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा १६

सञ्चालकको शुल्क

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीको सञ्चालक समिति वा त्यस्तै अन्य अंगको सदस्यको हैसियतले प्राप्त गरेको सञ्चालकको शुल्क र त्यस्तै अन्य भुक्तानीमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीको उच्च तहको व्यवस्थापकीय पद ग्रहण गरी सो हैसियतमा प्राप्त गरेको तलव, ज्याला र त्यस्तै अन्य पारिश्रमिकमा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा १७

प्रमोदक तथा खेलाडी

१. धारा १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले नाट्यशाला, चलचित्र, रेडियो वा टेलिभिजन कलाकार वा संगीतकार वा खेलाडी जस्तै प्रमोदकको हैसियतमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यक्तिगत क्रियाकलाप गरी आर्जन गरेको आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. एक प्रमोदक वा खेलाडीले सो हैसियतमा गरेको व्यक्तिगत क्रियाकलापको सम्बन्धमा आर्जित आय प्रमोदक वा खेलाडी स्वयंलाई प्राप्त नभई कुनै अर्को व्यक्तिलाई प्राप्त हुने भएमा धारा ७, १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि सो आयमा जुन संविदाकारी राष्ट्रमा प्रमोदक वा खेलाडीका क्रियाकलाप सञ्चालित हुन्छन् सो राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
३. प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था भए तापनि, संविदाकारी राष्ट्रहरू बीच सम्पन्न सांस्कृतिक सम्झौता वा समझदारी अन्तर्गत गरिएको प्रकरण १ मा उल्लिखित क्रियाकलापबाट आय आर्जन गरेको र अर्को राष्ट्रमा गरिएको त्यस्तो भ्रमणको सम्पूर्ण वा अधिकांश खर्च पहिले उल्लिखित संविदाकारी राष्ट्र, सोको स्थानीय निकाय वा सार्वजनिक संस्थाबाट व्यहोरिएको भएमा क्रियाकलाप गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा उक्त आयमा सो राष्ट्रमा अर्को करबाट छुट हुनेछ ।

धारा १८

निवृत्तभरण

१. धारा १९ को प्रकरण २ मा गरिएका व्यवस्थाको अधिनमा रही एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरी विगतको रोजगारीको प्रतिफल स्वरूप अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको निवृत्तभरण र त्यस्तै अन्य भुक्तानी सो अर्को राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
२. प्रकरण १ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको सामाजिक सुरक्षा प्रणालीको अंगको रूपमा रहेको सार्वजनिक योजना अन्तर्गत भुक्तानी गरिएका निवृत्तभरण र अन्य भुक्तानी सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछन् ।

धारा १९

सरकारी सेवा

१. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र, सोको स्थानीय निकाय वा कानून अन्तर्गत स्थापित निकायलाई उपलब्ध गराइएको सेवाको सम्बन्धमा त्यस्तो राष्ट्र वा निकायले कुनै प्राकृतिक व्यक्तिलाई भुक्तानी गरेको निवृत्तभरण बाहेकको तलब, ज्याला र त्यस्तै अन्य पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
- (ख) तर, त्यस्ता सेवा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा उपलब्ध गराइएको र त्यस्तो प्राकृतिक व्यक्ति सो राष्ट्रको वासिन्दा भएकोमा देहायका अवस्थामा त्यस्तो तलब, ज्याला र अन्य पारिश्रमिक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछः
  - (१) त्यस्तो वासिन्दा सो अर्को राष्ट्रको नागरिक भएको; वा
  - (२) त्यस्तो वासिन्दा सो सेवा उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि मात्रै सो राष्ट्रको वासिन्दा नभएको ।
२. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको स्थानीय निकाय वा कानून अन्तर्गत स्थापित निकायलाई उपलब्ध गराइएको सेवाका सम्बन्धमा सो राष्ट्र वा सोको स्थानीय निकाय वा कानून अन्तर्गत स्थापित निकायले सिर्जना गरेको कोषबाट कुनै प्राकृतिक व्यक्तिलाई भुक्तानी गरिएको निवृत्तभरण सो राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछ ।
- (ख) तर, त्यस्तो प्राकृतिक व्यक्ति सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा र नागरिक भएमा त्यस्तो निवृत्तभरण सो अर्को राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछ ।
३. धारा १५, १६, १७ र १८ का व्यवस्थाहरू एउटा संविदाकारी राष्ट्र, सोको स्थानीय निकाय वा कानून अन्तर्गत स्थापित निकायबाट सञ्चालित व्यवसायको सिलसिलामा उपलब्ध गराइएको सेवाका सम्बन्धमा भुक्तानी गरिएको तलब, ज्याला र त्यस्तै अन्य पारिश्रमिक र निवृत्तभरणका हकमा लागू हुनेछन् ।

धारा २०

प्राध्यापक, शिक्षक तथा अनुसन्धानकर्ता

१. धारा १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको भ्रमण गर्नु तत्काल अघि वा भ्रमण गर्दाका बखत निज अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको र एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा दुई वर्षको अवधि भन्दा बढी नहुने गरी सो राष्ट्रको विश्वविद्यालय, कलेज, विद्यालय वा अन्य शैक्षिक संस्थामा अध्यापन वा अनुसन्धान गर्ने उद्देश्यले अस्थायी भ्रमण गर्ने प्राध्यापक, शिक्षक तथा अनुसन्धानकर्ताले त्यस्तो अध्यापन वा अनुसन्धानसँग सम्बन्धित र सो राष्ट्र भन्दा बाहिरबाट प्राप्त गरेको पारिश्रमिकमा पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा कर छुट हुनेछ ।
२. त्यस्तो प्राकृतिक व्यक्तिले त्यस्तो अनुसन्धान मूलतः निश्चित व्यक्ति वा व्यक्तिहरूको निजी लाभको लागि गरेको भएमा त्यस्तो अनुसन्धानबाट प्राप्त पारिश्रमिकको हकमा प्रकरण १ को व्यवस्था लागू हुने छैन ।
३. धारा १५, १६, १७ र १८ का व्यवस्थाहरू एउटा संविदाकारी राष्ट्र, सोको स्थानीय निकाय वा कानून अन्तर्गत स्थापित निकायबाट सञ्चालित व्यवसायका सिलसिलामा उपलब्ध गराइएको सेवाका सम्बन्धमा भुक्तानी गरिएको तलब, ज्याला र त्यस्तै अन्य पारिश्रमिक र निवृत्तभरणका हकमा लागू हुनेछन् ।

धारा २१

विद्यार्थी तथा व्यवसायिक प्रशिक्षार्थी

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको भ्रमण गर्नु तत्काल अधि वा भ्रमण गर्दाका बखत निज अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको र आफ्नो शिक्षा वा प्रशिक्षणको लागि पहिले उल्लेख गरिएको राष्ट्रमा उपस्थित विद्यार्थी वा व्यवसायिक प्रशिक्षार्थीले पालनपोषण, शिक्षा, प्रशिक्षणको प्रयोजनको लागि प्राप्त गरेको भुक्तानीमा लगाइने छैन । तर त्यस्तो भुक्तानी सो राष्ट्र भन्दा बाहिरको स्रोतबाट भएको हुनुपर्दछ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा प्राकृतिक व्यक्ति सो समयमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अस्थायी रूपमा उपस्थित भएको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा कर्मचारी भई वा पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको वासिन्दासँगको करार अन्तर्गत वा अर्को राष्ट्रको सरकार वा कुनै अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाले प्रायोजन गरेको कार्यक्रममा सहभागीको रूपमा अस्थायी किसिमले उपस्थित भएको र त्यसरी उपस्थित हुनुको मुख्य उद्देश्य:
  - (क) पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको वासिन्दा नभएको वा त्यस्तो वासिन्दासँग सम्बन्धित नभएको अन्य कुनै व्यक्तिबाट प्राविधिक, पेशागत वा व्यवसायिक अनुभव प्राप्त गर्ने; वा
  - (ख) सो अर्को राष्ट्रमा विश्वविद्यालय, कलेज वा विद्यालय वा अन्य मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थामा अध्ययन गर्ने भएमा त्यस्तो आयको सम्बन्धमा सो अर्को राष्ट्रमा निजलाई कर छुट हुनेछ ।

धारा २२

अन्य आय

१. यस धाराको प्रकरण २ को व्यवस्थाको अधीनमा रही यस सम्झौताका माथि उल्लिखित धाराहरूमा व्यवस्था नगरिएका जहाँसुकै उत्पन्न भएका एक संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाका आयका रकमहरू सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछन् ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले भई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरी आय आर्जन गरेकोमा वा अर्को राष्ट्रमा रहेको व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू प्रदान गरेकोमा र जुन अधिकार वा सम्पत्तिको सम्बन्धमा आयको भुक्तानी गरिएको हो सो अधिकार वा सम्पत्ति त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसँग प्रभावकारी रूपमा सम्बन्धित भएमा त्यस्तो आयमा उपधारा १ को व्यवस्था लागू हुने छैन । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।
३. प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस सम्झौताका माथि उल्लिखित धाराहरूमा उल्लेख नगरिएका र अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएका एक संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाका आयका रकमहरूमा सो अर्को राष्ट्रमा समेत कर लगाउन सकिने छ ।

धारा २३

दोहोरो करको समाप्ति

देहाय बमोजिम दोहोरो मर समाप्त गरिनेछ:

१. नेपालको सन्दर्भमा:

- (क) नेपालको कुनै वासिन्दाले यस सम्झौताका व्यवस्था अनुसार मौरिससमा कर लाग्न सक्ने आय मौरिससमा आर्जन गरेमा सो आयको सम्बन्धमा भुक्तानीयोग्य मौरिसस करको रकमबाट सो

वासिन्दाको त्यस्तो आयमा लगाईएको नेपाली करको रकम कट्टा (क्रेडिट) गर्न सकिनेछ;

(ख) मौरिससको वासिन्दा कम्पनीले लाभांश भुक्तानी गर्ने कम्पनीको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा कम्तिमा ५ प्रतिशत पूँजी नियन्त्रण गर्ने नेपालको वासिन्दालाई लाभांश भुक्तानी गरेकोमा (यस प्रकरणको खण्ड (क) को व्यवस्था अन्तर्गत रकम कट्टा स्वीकृत हुन सक्ने मौरिसस करको अतिरिक्त) जुन मुनाफा मध्येबाट त्यस्तो लाभांश भुक्तानी गरिएको हो सो मुनाफाको सम्बन्धमा पहिलो उल्लिखित कम्पनीले भुक्तानी गर्नुपर्ने त्यस्तो मौरिसस करलाई त्यसरी कट्टा (क्रेडिट) गर्दा हिसाब गरिनेछ;

तर खण्ड (क) र (ख) अन्तर्गत स्वीकृत गरिएको कर कट्टीको रकम मौरिससभित्रका स्रोतहरूबाट आर्जन गरिएको मुनाफा वा आय अनुकुलको नेपाली कर र त्यस्तो कर कट्टी स्वीकृत गर्नु भन्दा अघि हिसाब गरे बमोजिम भन्दा बढी हुनेछैन ।

२. मौरिससको सन्दर्भमा:

(क) मौरिससको कुनै वासिन्दाले यस सम्झौताका व्यवस्था अनुसार नेपालमा कर लाग्न सक्ने आय नेपालमा आर्जन गरेमा सो आयको सम्बन्धमा भुक्तानीयोग्य नेपाल करको रकमबाट सो वासिन्दाको त्यस्तो आयमा लगाईएको मौरिसस करको रकम कट्टा (क्रेडिट) गर्न सक्नेछ;

(ख) नेपालको वासिन्दा कम्पनीले लाभांश भुक्तानी गर्ने कम्पनीको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा कम्तिमा ५ प्रतिशत पूँजी नियन्त्रण गर्ने मौरिससको वासिन्दालाई लाभांश भुक्तानी गरेकोमा (यस प्रकरणको खण्ड (क) को व्यवस्था अन्तर्गत रकम कट्टा स्वीकृत हुन सक्ने नेपाली करको अतिरिक्त) जुन मुनाफा मध्येबाट त्यस्तो लाभांश भुक्तानी गरिएको हो सो मुनाफाको सम्बन्धमा पहिलो उल्लिखित कम्पनीले भुक्तानी गर्नुपर्ने त्यस्तो मौरिसस करलाई त्यसरी कट्टा (क्रेडिट) गर्दा हिसाब गरिनेछ;

तर खण्ड (क) र (ख) अन्तर्गत स्वीकृत गरिएको कर कट्टीको रकम नेपालभित्रका स्रोतहरूबाट आर्जन गरिएको मुनाफा वा आय अनुकुलको मौरिसस कर र त्यस्तो कर कट्टी स्वीकृत गर्नु भन्दा अघि हिसाब गरे बमोजिम भन्दा बढी हुनेछैन ।

३. कर कट्टी गर्न स्वीकृत दिने प्रयोजनको लागि मौरिसस वा नेपालमा भुक्तानी योग्य करको रकममा कुनै राष्ट्रले आफ्नो आर्थिक विकास प्रवर्द्धन गर्न कटौति गरिएको वा छुट दिएको रकम समेत दुई मध्ये कुनै एउटा राष्ट्रमा अन्यथा भुक्तानी योग्य हुन करको रकम समेत समावेश भएको मानिनेछ ।

धारा २४

समान व्यवहार

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको नागरिक उपर अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा समान परिस्थितिमा र खासगरी बसोबासका सम्बन्धमा सो अर्को राष्ट्रको नागरिक उपर लागू हुने वा लागू गर्न सकिने कर व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी शर्त भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कुनै पनि कर व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी कुनै शर्त लागू गरिने छैन । धारा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो व्यवस्था एक वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दा नभएका व्यक्तिका हकमा समेत लागू हुनेछ ।

२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनमा लगाइने कर सोही क्रियाकलाप सञ्चालन गरिरहेका सो अर्को राष्ट्रका प्रतिष्ठान उपर लगाइने कर भन्दा कम सुविधाजनक हुने गरी सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाइने छैन ।

३. अर्को संविदाकारी राष्ट्रको एक वा बढी वासिन्दाको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान उपर पहिलो उल्लिखित राष्ट्रका त्यस्तै अन्य

प्रतिष्ठान उपर लागू हुने वा हुनसक्ने कर र तत्सम्बन्धी शर्त भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कर वा तत्सम्बन्धी कुनै पनि शर्त पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा लगाइने छैन ।

४. यस धारामा उल्लिखित कुनै पनि कुराको व्याख्याले एउटा संविदाकारी राष्ट्रले आफ्ना वासिन्दालाई कुनै नागरिक हैसियत वा पारिवारिक जिम्मेवारीका आधारमा कर प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराउने व्यक्तिगत छुट, सहूलियत र कटौति अर्को संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दालाई उपलब्ध गराउन उक्त राष्ट्रलाई बाध्य गराउने छैन ।
५. यस धारामा “कर” भन्नाले यो सम्झौता लागू हुने कर सम्झनुपर्छ ।

धारा २५

पारस्परिक सम्झौताको कार्यविधि

१. एक वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका काम कारवाहीको फलस्वरूप कुनै व्यक्तिलाई यस सम्झौताका व्यवस्था अनुकूल नभएको कर लागेको वा लाग्नेछ भन्ने लागेमा सो व्यक्तिले ती राष्ट्रका राष्ट्रिय कानूनमा जुनसुकै उपचारको व्यवस्था गरिएको भए तापनि आफू जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष वा निजको विषय धारा २४ को प्रकरण १ अन्तर्गत पर्ने भएमा निज जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष उजुरी दिन सक्नेछ । यस सम्झौताका व्यवस्था अनुकूल नभएको करको नतिजा निकाल्ने कारवाहीको पहिलो सूचना दिएको मितिले दुई वर्ष भित्र त्यस्तो उजुरी दिनु पर्नेछ ।
२. सक्षम अधिकारीलाई त्यस्तो उजुरी न्यायोचित लागेमा र आफैले उपयुक्त समाधान निकाल्न नसकेमा सो सक्षम अधिकारीले यो सम्झौता अनुकूल नभएको करबाट मुक्ति गराउने उद्देश्यले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको सक्षम अधिकारीसँग आपसी सम्झौता गरी त्यस्तो उजुरीको समाधान गर्ने प्रयत्न गर्नेछ । त्यसरी कुनै सम्झौता गरिएका संविदाकारी राष्ट्रका राष्ट्रिय कानूनमा कुनै समय सीमाको व्यवस्था गरिएको भए तापनि त्यस्ता सम्झौताको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
३. संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले यस सम्झौताको व्याख्या वा प्रयोगका सम्बन्धमा उत्पन्न कुनै पनि बाधा अडकाउ वा शंका आपसी सम्झौताबाट फुकाउन वा निवारण गर्न प्रयत्न गर्नेछन् । ती अधिकारीहरूले यस सम्झौतामा व्यवस्था नभएका दोहोरो कर समाप्तिका लागि समेत आपसी परामर्श गर्नेछन् ।
४. उपरोक्त प्रकरणहरूको अर्थमा सहमतिमा पुग्ने प्रयोजनका लागि संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आफूहरू वा आफ्ना प्रतिनिधि सम्मिलित संयुक्त आयोग मार्फत समेत एक अर्कासँग सिधा सञ्चार सम्पर्क गर्न सक्नेछन् । यस धारा बमोजिमको पारस्परिक सम्झौताको कार्यविधिको कार्यान्वयनका लागि सक्षम अधिकारीहरूले परामर्श गरी उपयुक्त द्विपक्षीय कार्यविधि, शर्त, तरिका र विधि निर्धारण गर्न सक्नेछन् ।

धारा २६

सूचनाको आदान प्रदान

१. संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले यो सम्झौताका व्यवस्था वा यस सम्झौताबाट समेटिएका करहरूसँग सम्बन्धित र सो अन्तर्गतको कर सम्बन्धी व्यवस्था यस सम्झौता प्रतिकूल नभएको आफ्ना राष्ट्रिय कानूनका व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न आवश्यक जानकारी आदान प्रदान गर्नेछन् । जानकारीको आदान प्रदानलाई धारा १ ले रोक् लगाएको छैन । त्यसरी आदान प्रदान गरिएको कुनै पनि जानकारीलाई सो राष्ट्रको राष्ट्रिय कानून अन्तर्गत प्राप्त जानकारी सरह समान तवरमा गोप्य मानिनेछ, र यस सम्झौताले समेटेका कर निर्धारण वा संकलन, तत्सम्बन्धमा कार्यान्वयन वा अभियोजन वा तत्सम्बन्धी पुनरावेदनको निर्णयसँग सम्बन्धित व्यक्ति वा निकाय (अदालत र प्रशासनिक निकाय समेत) लाई मात्र त्यस्तो जानकारी प्रकट

गरिनेछ। त्यस्ता व्यक्ति वा अधिकारीले सो प्रयोजनको लागि मात्र त्यस्तो जानकारी प्रयोग गर्ने छन्। तर त्यस्तो जानकारीलाई खुला अदालती कारवाही वा न्यायिक निर्णयहरूका सम्बन्धमा प्रकट गर्न सक्नेछन्।

२. कुनै पनि अवस्थामा कुनै संविदाकारी राष्ट्र उपर देहाय बमोजिमको दायित्व सिर्जना गर्ने गरी प्रकरण १ को व्यवस्थाको व्याख्या गरिने छैन:

- (क) सो संविदाकारी राष्ट्रको वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून र प्रशासनिक प्रचलनबाट विचलित हुने गरी प्रशासनिक उपायहरू अपनाउने;
- (ख) सो संविदाकारी राष्ट्र वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून अन्तर्गत वा प्रशासनको सामान्य क्रममा प्राप्त गर्न नसकिने जानकारी उपलब्ध गराउने;
- (ग) कुनै व्यापार, व्यवसाय, औद्योगिक, व्यापारिक वा पेशागत गोप्यता वा व्यापारिक प्रकृया वा सूचना सम्बन्धी जानकारी प्रकट गर्दा सार्वजनिक नीति प्रतिकूल हुन जाने अवस्थामा त्यस्तो जानकारी उपलब्ध गराउने।

धारा २७

कुटनीतिक र कन्सुलर अधिकृत

यस सम्झौतामा उल्लिखित कुनै पनि कुराले अन्तर्राष्ट्रिय कानूनका सामान्य नियम वा विशेष सम्झौताका व्यवस्था अन्तर्गत कुटनीतिक नियोगका सदस्य वा कन्सुलर अधिकृतहरूको वित्तिय सुविधामा प्रभाव पार्ने छैन।

धारा २८

लागू हुने

१. प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौता लागू गर्नको लागि आफ्नो कानून अनुसार आवश्यक कार्यविधि पूरा भएको कुराको सूचना अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई दिनेछ। यो सम्झौता ती सूचनामध्ये पछिल्लो सूचना प्राप्त भएको मितिदेखि लागू हुनेछ।

२. यस सम्झौता देहाय बमोजिम लागू हुनेछ:

- (क) नेपालमा, यो सम्झौता लागू भएको मिति पछिको अर्को नेपाली आर्थिक वर्षको पहिलो दिनमा वा त्यसपछि आर्जित आयका सम्बन्धमा; र
- (ख) मौरिससमा, यो सम्झौता लागू भएको मिति पछिको अर्को जुलाईको पहिलो दिन वा त्यसपछि प्रारम्भ भएको आय वर्षको आयमा।

धारा २९

अन्त्य

१. यो सम्झौता अनिश्चित अवधिसम्म वहाल रहनेछ। तर, कुनै पनि संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौता लागू भएको मितिले पाँच वर्ष शुरु भएपछि कुनै क्यालेण्डर वर्षको जुन ३० भित्रै अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई कुटनीतिक माध्यमबाट सम्झौता अन्त्यको लिखित सूचना दिएर यो सम्झौतालाई अन्त्य गर्न सक्नेछ।

२. यसरी अन्त्य गरिएको अवस्थामा यो सम्झौता देहाय बमोजिम निष्प्रभावी हुनेछ:

- (क) नेपालमा, जुन मितिमा अन्त्यको सूचना दिइएको हो सो मिति पछिको आर्थिक वर्षमा अन्त्यको

सूचना दिइएको हो सो वर्ष पछिको अर्को नेपाली आर्थिक वर्षको पहिलो दिनमा वा त्यसपछि आर्जित आयका सम्बन्धमा; र

(ख) मौरिससमा, जुन मितिमा अन्त्यको सूचना दिइएको हो सो मिति पछिको अर्को जुलाईको पहिलो दिन देखि वा त्यसपछि प्रारम्भ हुने आय वर्षको आयमा ।

जसको प्रमाणस्वरूप, रितपूर्वक अख्तियारी पाएका देहायका हस्ताक्षरकारीले यस सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका छन् ।

आज २०५६ साल श्रावण महिना १ गते तदनुसार सन् १९९९ को ३ अगस्तका दिन काठमाण्डौमा अंग्रेजी भाषाका दुई प्रतिहरुमा हस्ताक्षर सम्पन्न भयो ।

गणतन्त्र मौरिसस सरकारको तर्फबाट

नेपाल सरकारको तर्फबाट

डा. वसन्त के. बनवारी

श्री महेश आचार्य

अर्थ मन्त्री

अर्थ मन्त्री

प्रोटोकल

गणतन्त्र मौरिसस सरकार तथा नेपाल सरकारबीचको दोहोरो करबाट मुक्ति तथा आयमा लाग्ने करका सम्बन्धमा वित्तीय छल निरोध सम्बन्धी सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्दाका वखत देहायका हस्ताक्षरकारीहरू देहायका व्यवस्था उक्त सम्झौताको अभिन्न अंग हुने कुरामा सहमत भएका छन् ।

धारा १०, ११ र १२

धारा १० को प्रकरण २ मा उल्लिखित ५, १० वा १५ प्रतिशत, धारा ११ को प्रकरण २ मा उल्लिखित १० वा १५ प्रतिशत र धारा १२ को प्रकरण २ मा उल्लिखित १५ प्रतिशत दरको सट्टामा यो सम्झौता भएपछि नेपाल र अन्य राष्ट्रबीच दोहोरो करबाट मुक्ति तथा आयमा लाग्ने करका सम्बन्धमा वित्तीय छल निरोध सम्बन्धमा सम्पन्न भएको कुनै सम्झौतामा न्यून दर सहमत भएकोमा सोही बमोजिम हुनेछ ।

जसको प्रमाणस्वरूप, रितपूर्वक अख्तियारी पाएका देहायका हस्ताक्षरकारिले यस प्रोटोकलमा हस्ताक्षर गरेका छन् ।

आज २०५६ साल श्रावण महिना १ गते तदनुसार सन् १९९९ को ३ अगस्तका दिन काठमाण्डौमा अंग्रेजी भाषाका दुई प्रतिहरूमा हस्ताक्षर सम्पन्न भयो ।

गणतन्त्र मौरिसस सरकारको तर्फबाट

नेपाल सरकारको तर्फबाट

.....

.....

डा. वसन्त के. बनवारी

श्री महेश आचार्य

अर्थ मन्त्री

अर्थ मन्त्री

नेपाल

तथा

गणतन्त्र अष्ट्रिया बीच

सम्पन्न

आयमा लागने करका सम्बन्धमा

दोहोरो करवाट मुक्ति तथा वित्तीय छल निरोध

सम्बन्धी सम्झौता

नेपाल सरकार तथा गणतन्त्र अष्ट्रिया सरकार,

आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा दोहोरो करबाट मुक्ति र वित्तीय छल निरोधका लागि सम्झौता गर्न इच्छुक हुँदै, देहाय बमोजिम गर्न सहमत भएका छन् :

धारा १

समेटाएका व्यक्ति

यो सम्झौता एक वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दा व्यक्तिहरूलाई लागू हुनेछ ।

धारा २

समेटाएका कर

१. यो सम्झौता कुनै एक संविदाकारी राष्ट्र वा त्यसको राजनीतिक इकाई वा स्थानीय निकायको तर्फबाट जुनसुकै तरिकाले आयमा लगाइएका करका हकमा लागू हुनेछ ।
२. कूल आय वा आयका रकममा लगाइएका सबै कर, चल वा अचल सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त लाभमा लगाइएको कर वा प्रतिष्ठानबाट भुक्तानी गरिएको तलव वा ज्यालाको कूल रकममा लगाइएको कर एवं पूँजीको मूल्य वृद्धिमा लगाइएको कर समेतलाई आयमा लाग्ने कर मानिनेछ ।
३. यो सम्झौता लागू हुने विद्यमान करहरू विशेषतः देहाय बमोजिम छन् :

(क) अष्ट्रियामा :

(१) आयकर

(२) संस्थागत (कर्पोरेसन) कर

(यसपछि “अष्ट्रियाली कर” भनिएको)

(ख) नेपालमा:

आयकर ऐन र आर्थिक ऐन अन्तर्गत लगाईएको आयकर

(यसपछि “नेपाली कर” भनिएको)

४. यो सम्झौता प्रकरण ३ बमोजिमका करका अतिरिक्त वा तिनको बदलामा यस सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको मिति पश्चात लगाइएका कुनै पनि समरूप वा सारभूत रूपमा मिल्दोजुल्दो आयकरका हकमा समेत लागू हुनेछ । संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आ-आफ्ना कर कानूनमा गरिएका मूलभूत परिवर्तनको जानकारी एक अर्कालाई दिनेछन् ।

धारा ३

सामान्य परिभाषाहरू

१. प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा, यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि :

(क) (१) “अष्ट्रिया” भन्नाले गणतन्त्र अष्ट्रिया सम्भन्नु पर्छ,

(२) “नेपाल” भन्नाले नेपाल राज्य सम्भन्नु पर्छ ।

(ख) “एउटा संविदाकारी राष्ट्र” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्र” भन्नाले सन्दर्भ अनुसार नेपाल वा

अष्ट्रिया सम्भन्नु पर्छ ।

- (ग) “व्यक्ति” भन्नाले प्राकृतिक व्यक्ति, कम्पनी र व्यक्तिहरुको अन्य कुनै संस्था समेतलाई जनाउँछ ।
- (घ) “कम्पनी” भन्नाले कुनै संगठित संस्था वा कर प्रयोजनको लागि संगठित संस्थाको रुपमा व्यवहार गरिने कुनै पनि निकाय सम्भन्नु पर्छ ।
- (ङ) “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” भन्नाले क्रमशः एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान सम्भन्नु पर्छ ।
- (च) “अन्तर्राष्ट्रिय यातायात” भन्नाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रका स्थानहरु बीच मात्र } कुनै पानीजहाज वा वायुयान सञ्चालन गरिएकोमा बाहेक एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान रहेको कुनै प्रतिष्ठानबाट संचालित पानीजहाज वा वायुयानबाट गरिने कुनै पनि यातायात सम्भन्नु पर्छ ।
- (छ) “सक्षम अधिकारी” भन्नाले :
- (१) अष्ट्रियामा, संघीय अर्थ मन्त्री वा निजको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि सम्भन्नु पर्छ ।
- (२) नेपालमा, अर्थ मन्त्री वा निजको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि सम्भन्नु पर्छ ।
- (ज) “नागरिक” भन्नाले देहायको व्यक्ति वा संस्था सम्भन्नु पर्छ :
- (१) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको राष्ट्रियता धारण गरेको कुनै पनि प्राकृतिक व्यक्ति,
- (२) एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा प्रचलित कानून अन्तर्गत सो हैसियत प्राप्त कुनै पनि कानूनी व्यक्ति, साभेदारी वा संस्था ।

२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रबाट कुनै पनि समयमा यस सम्झौताको प्रयोगका सम्बन्धमा, प्रसंगले अन्यथा अर्थ लागेकोमा बाहेक, यस सम्झौतामा परिभाषा नगरिएको कुनै शब्दको अर्थ यो सम्झौता लागू हुने गरेको प्रयोजनका लागि सो संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार सो समयमा गरिएको परिभाषा बमोजिम हुनेछ, र सो राष्ट्रको अन्य कानून अन्तर्गत त्यस्तो शब्दको परिभाषा गरिएको भएमा यो सम्झौतामा गरिएको परिभाषा लागू नभई सो राष्ट्रको प्रचलित कर कानून अन्तर्गतको परिभाषा नै लागू हुनेछ ।

धारा ४

वासिन्दा

१. यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि, “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा” भन्नाले सो राष्ट्रको कानून अन्तर्गत निजको बसोबास, निवास, व्यवस्थापनको स्थान वा यस्तै प्रकृतिको अन्य कुनै शर्तको कारणबाट कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको कुनै व्यक्ति सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले सो राष्ट्र र सोको कुनै राजनीतिक इकाई वा स्थानीय निकाय समेतलाई जनाउँछ । तर, सो शब्दले सो राष्ट्रमा स्रोतहरूबाट आर्जन गरेको आयको हकमा मात्र सो राष्ट्रमा कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको कुनै पनि व्यक्तिलाई जनाउँदैन ।
२. प्रकरण १ का व्यवस्थाको कारणबाट कुनै प्राकृतिक व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूको वासिन्दा भएमा, निजको हैसियत देहाय बमोजिम यकिन गरिनेछ :
- (क) सो व्यक्तिलाई निजको स्थायी निवासस्थान उपलब्ध रहेको राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ र सो व्यक्तिको दुवै राष्ट्रमा स्थायी निवासस्थान भए निजलाई निजको व्यक्तिगत र आर्थिक सम्बन्ध

निकटमा रहेको (महत्वपूर्ण हितको केन्द्र) राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ,

- (ख) निजको महत्वपूर्ण हितको केन्द्र रहेको राष्ट्र यकिन गर्न नसकिएमा वा कुनै पनि राष्ट्रमा निजको स्थायी निवासस्थान नभएमा, निजलाई निज जुन राष्ट्रमा सामान्य रूपमा बसोबास गरेको छ, सो राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ,
- (ग) निजको दुवै राष्ट्रहरूमा आभ्यासिक वासस्थान भएमा वा कुनै राष्ट्रमा पनि त्यस्तो वासस्थान नभएमा, निजलाई निज जुन राष्ट्रको नागरिक हो सो राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ,
- (घ) निज दुवै राष्ट्रको नागरिक भएमा वा कुनै पनि राष्ट्रको नागरिक नभएमा, संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौताबाट सो प्रश्नको समाधान गर्ने प्रयत्न गर्नेछन् ।

३. प्रकरण १ का व्यवस्थाहरूको कारणबाट, प्राकृतिक व्यक्ति बाहेकको कुनै व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएमा, त्यस्तो व्यक्तिलाई निजको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान जुन राष्ट्रमा रहेको छ, सो राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ ।

धारा ५

स्थायी संस्थापन

१. यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि, “स्थायी संस्थापन” भन्नाले कुनै प्रतिष्ठानको व्यवसाय पूर्ण वा आंशिक रूपमा सञ्चालन गरिने व्यवसायको निश्चित स्थान सम्भन्नु पर्छ ।

२. “स्थायी संस्थापन” भन्नाले खासगरी देहायका कुराहरू समेतलाई जनाउँछ :

- (क) व्यवस्थापनको स्थान,
- (ख) शाखा,
- (ग) कार्यालय,
- (घ) कारखाना,
- (ङ) वर्कसप,
- (च) खानी, तेल वा ग्यासको कुवा, खानी वा प्राकृतिक स्रोतको उत्खननको अन्य कुनै स्थान,
- (छ) गोदामघर, र
- (ज) फार्म वा वृक्षारोपण ।

“स्थायी संस्थापन” भन्ने शब्दले यसैगरी देहायका कुराहरूलाई समेट्दछ :

- (क) कुनै भवन स्थल, निर्माण, जडान वा संयोजन आयोजना वा प्राकृतिक स्रोतको अन्वेषण वा विकासका लागि प्रयोग गरिएको जडान वा चाल पार्ने सामान (रिग) वा पानीजहाज एवं सोसंग सम्बद्ध सुपरीवेक्षण वा परामर्शदातृ क्रियाकलाप छ (६) महिना भन्दा बढीको अवधिसम्म निरन्तर रहेमा मात्र त्यस्तो स्थल, आयोजना, प्रयोग वा क्रियाकलाप,
- (ख) कुनै प्रतिष्ठानले कुनै बाह्र (१२) महिनाको अवधिभित्र कूल १८३ दिन भन्दा बढी अवधि वा अवधिहरूको लागि सो राष्ट्रभित्र सो प्रतिष्ठानले काममा लगाएको कामदार वा अन्य कर्मचारी मार्फत निरन्तर प्रदान गरेका परामर्श सेवा लगायतका सेवाहरू (सोही वा सम्बद्ध आयोजनाको

लागि) संग सम्बन्धित क्रियाकलाप ।

४. यस धाराका माथि उल्लिखित व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि, “स्थायी संस्थापन” मा निम्नलिखित कुराहरू समावेश भएको मानिने छैनः
- (क) प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको भण्डारण, प्रदर्शन वा वितरणको प्रयोजनका लागि मात्र सुविधाको प्रयोग,
  - (ख) भण्डारण, प्रदर्शन वा वितरणको प्रयोजनको लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको सम्भार (मेन्टिनेन्स),
  - (ग) कुनै अर्को प्रतिष्ठानबाट प्रशोधन गरिने प्रयोजनका लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको सम्भार,
  - (घ) प्रतिष्ठानको लागि वस्तु वा व्यापारिक सामान खरिद गर्ने वा जानकारी संकलन गर्ने प्रयोजनका लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थानको सम्भार,
  - (ङ) प्रतिष्ठानको लागि प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिको अन्य कुनै क्रियाकलाप संचालन गर्ने प्रयोजनका लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थानको सम्भार,
  - (च) खण्ड (क) देखि (ङ) बमोजिमका क्रियाकलापहरूको कुनै संयोजनको लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थानको सम्भार । तर यस संयोजनबाट उत्पन्न व्यवसायको निश्चित स्थानको समग्र क्रियाकलाप प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिको हुनु पर्नेछ ।
५. प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, प्रकरण ७ को व्यवस्था लागू हुने स्वतन्त्र हैसियतको प्रतिनिधि (एजेण्ट) वाहेकको कुनै पनि व्यक्तिले एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानको तर्फबाट काम गरिरहेको छ भने देहायको अवस्थामा त्यस्तो व्यक्तिले सो प्रतिष्ठानका लागि गर्ने क्रियाकलापका सम्बन्धमा निजले त्यसरी काम गरिरहेको संविदाकारी राष्ट्रमा त्यस्तो प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन रहेको मानिनेछ :
- (क) त्यस्तो व्यक्तिका कृयाकलाप प्रकरण ४ बमोजिमका क्रियाकलापमा सीमित नरहेका र जसको कारणले सो प्रकरणका व्यवस्था अन्तर्गत व्यवसायको कुनै निश्चित स्थानबाट प्रतिष्ठानको नाममा करार गर्ने अधिकार प्रयोग गरेमा त्यस्तो निश्चित स्थानलाई स्थायी संस्थापन नमानिने अवस्थामा त्यस्तो व्यक्तिलाई त्यसरी करार गर्ने अधिकार भएको र निजले त्यस्तो अख्तियारी सामान्य रूपमा प्रयोग गर्ने गरेको, वा
  - (ख) त्यस्तो व्यक्तिलाई त्यस्तो अधिकार नभएको तर निजले सो प्रतिष्ठानको तर्फबाट वस्तु वा व्यापारिक सामान आपूर्ति गर्ने गरी निजले त्यसरी काम गरिरहेको संविदाकारी राष्ट्रमा त्यस्ता वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जात (स्टक) सामान्य रूपमा कायम राखेको ।
६. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वीमा प्रतिष्ठानले प्रकरण ७ लागू हुने स्वतन्त्र हैसियत राख्ने प्रतिनिधि (एजेण्ट) वाहेक अन्य कुनै व्यक्ति मार्फत अर्को संविदाकारी राष्ट्रको इलाकामा वीमाको किस्ता संकलन गरे वा त्यहाँ रहेको जोखिमको वीमा गराएमा पुनर्वीमाको हकमा वाहेक सो अर्को राष्ट्रमा त्यस्तो वीमा प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन रहेको मानिनेछ ।
७. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले दलाल, साधारण कमिशन प्रतिनिधि (एजेण्ट) वा स्वतन्त्र हैसियत राख्ने अन्य कुनै प्रतिनिधि (एजेण्ट) मार्फत अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय गरेको भन्ने कारणले मात्रै सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा त्यस्तो प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन रहेको मानिने छैन । तर त्यस्ता व्यक्तिहरूले आफ्नो

व्यवसायको सामान्य क्रममा काम गरिरहेको हुनु पर्दछ । तथापि, त्यस्ता प्रतिनिधिका क्रियाकलाप पूर्ण वा मुख्य रूपमा सो प्रतिष्ठानको तर्फबाट गरिएको र सो प्रतिनिधि तथा प्रतिष्ठान बीचको कारोवार सामान्य बजार व्यवहार अन्तर्गत नभएको देखिएमा निजलाई यस प्रकरण बमोजिमको स्वतन्त्र हैसियतको प्रतिनिधि मानिने छैन ।

८. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीलाई नियन्त्रण गरेको वा सो कम्पनीबाट त्यस्तो कम्पनी नियन्त्रित भएको वा त्यस्तो अर्को राष्ट्रमा (स्थायी संस्थापन मार्फत वा अन्य किसिमबाट) व्यवसाय गरेको भन्ने तथ्य स्वयंले त्यस्तो एक कम्पनीलाई अर्को कम्पनीको स्थायी संस्थापन बनाउने छैन ।

धारा ६

अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आय

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्तिबाट आर्जन गरेको आय (कृषि वा वनजन्य आय समेत) मा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. “अचल सम्पत्ति” भन्नाले सो सम्पत्ति जुन संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित छ, सो राष्ट्रको कानून अनुसार परिभाषित सम्पत्ति सम्भन्धनु पर्छ । सो शब्दले, कुनै पनि अवस्थामा, अचल सम्पत्तिका अंगका रूपमा रहेका सम्पत्ति, कृषि र वनमा प्रयोग गरिएका पशुधन र उपकरण, भू-सम्पत्ति सम्बन्धी सामान्य कानूनका व्यवस्था लागू हुने अधिकार, अचल सम्पत्तिको भोगचलन, खनीज भण्डार, स्रोत र अन्य प्राकृतिक स्रोतको काम वापतको प्रतिफल परिवर्तनीय वा निश्चित भुक्तानीको अधिकार वा त्यसमा काम गर्ने अधिकार समेतलाई जनाउँछ । पानीजहाज, डुंगा र वायुयानलाई अचल सम्पत्ति मानिने छैन ।
३. प्रकरण १ का व्यवस्था अचल सम्पत्तिको प्रत्यक्ष प्रयोग, भाडा वा अन्य कुनै पनि स्वरूपको प्रयोगबाट आर्जित आयका हकमा लागू हुनेछन् ।
४. प्रकरण १ र ३ का व्यवस्था कुनै प्रतिष्ठानको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयमा र स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाको सञ्चालनका लागि प्रयोग गरिएको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयका हकमा समेत लागू हुनेछन् ।

धारा ७

व्यापार मुनाफा

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट त्यस्तो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय नगरेसम्म सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा सो राष्ट्रमा मात्र कर लगाइनेछ । त्यस्तो प्रतिष्ठानले माथि उल्लेख भए बमोजिम व्यवसाय गरेकोमा, सो प्रतिष्ठानको मुनाफाको सो स्थायी संस्थापनका हकमा लागू हुने जति हिस्सामा मात्र अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. प्रकरण ३ का व्यवस्थाको अधिनमा रही, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा, एउटै वा मिल्दोजुल्दो शर्त अन्तर्गत एउटै वा मिल्दोजुल्दो क्रियाकलापमा संलग्न भएको र जुन प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन हो सो वाट पूर्णतः स्वतन्त्र रूपले काम गर्ने भिन्न र अलग्गै प्रतिष्ठान भएको भए सो स्थायी संस्थापनले आर्जन गर्नसक्ने अपेक्षित मुनाफा सो स्थायी संस्थापनबाट प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको मानिनेछ ।
३. कुनै स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा, त्यस्तो स्थायी संस्थापन रहेको राष्ट्रमा वा अन्यत्र गरिएका कार्यकारी तथा सामान्य प्रकृतिका प्रशासनिक खर्चहरू लगायत स्थायी संस्थापनको व्यवसायको प्रयोजनका लागि गरिएका खर्च वापत राष्ट्रिय कानूनका व्यवस्था अन्तर्गत कट्टा गर्न स्वीकृत दिइनेछ । तर स्थायी संस्थापनद्वारा

प्रतिष्ठानको मुख्य कार्यालय वा अन्य कार्यालयलाई पेटेन्ट वा कुनै अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै प्रकारको अन्य भुक्तानी वा कमिशनको रूपमा व्यवस्थापनको निमित्त कुनै खास सेवा प्रदान गरे वापत वा वैकिंग प्रतिष्ठानको लागि बाहेक स्थायी संस्थापनले लिएको ऋणको व्याज वापत भुक्तानी गरेको (वास्तविक खर्चहरू सोधभर्ना गर्न भुक्तानी गरेकोमा बाहेक) रकमको हकमा भने खर्च वापत त्यसरी कट्टा गर्न स्वीकृति दिइने छैन । त्यसैगरी, कुनै स्थायी संस्थापनले प्रतिष्ठानको मुख्य कार्यालय वा अन्य कुनै कार्यालयले पेटेन्ट वा अन्य अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै अन्य भुक्तानी वा कुनै खास सेवा प्रदान गरे वापत वा व्यवस्थापनको निमित्त कमिशनको रूपमा गरेको भुक्तानी वा वैकिंग प्रतिष्ठानको हकमा बाहेक स्थायी संस्थापनले प्रतिष्ठानको प्रमुख कार्यालय वा अन्य कार्यालयले लिएको ऋणमा लागेको व्याजको भुक्तानी (वास्तविक खर्चहरू सोधभर्ना गर्न भुक्तानी गरेकोमा बाहेक) खर्च लेखे तापनि त्यस्ता भुक्तानीलाई सो स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा विचार गरिने छैन ।

४. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा प्रतिष्ठानको कूल आयलाई विभिन्न शीर्षकमा विभाजन गरी सोही आधारमा स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्ने प्रचलन रहेको भए प्रकरण २ को कुनै पनि कुराले सो संविदाकारी राष्ट्रलाई त्यस्तो प्रचलन अनुसार गरिएको विभाजनको आधारमा करयोग्य आय निर्धारण गर्न रोक लगाउने छैन । तर त्यसरी विभाजन गर्न अपनाइएको तरिकाबाट निस्कने नतिजा यस धारामा उल्लिखित सिद्धान्तहरू अनुसारको हुनु पर्नेछ ।
५. कुनै स्थायी संस्थापनले प्रतिष्ठानका लागि गरेको वस्तु वा व्यापारिक सामानको खरिदको कारणले मात्र त्यस्तो स्थायी संस्थापनले मुनाफा आर्जन गरेको मानिने छैन ।
६. माथि उल्लिखित प्रकरणहरूको प्रयोजनको लागि उचित र पर्याप्त कारण भई स्थायी संस्थापनको मुनाफाको निर्धारण अन्यथा हुने भएमा बाहेक त्यस्तो निर्धारण प्रत्येक वर्ष एउटै तरिकाबाट गरिनेछ ।
७. यस सम्झौताका अन्य धारा बमोजिम छुट्टै रूपमा व्यवहार गरिने आयका कलमहरू मुनाफामा समावेश भएको अवस्थामा यस धाराका व्यवस्थाले ती धाराका व्यवस्थालाई प्रभाव पार्ने छैनन् ।

धारा ८

पानीजहाज दुवानी तथा हवाई यातायात

१. अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा पानीजहाज वा वायुयान संचालन गरी आर्जन गरेको आय प्रतिष्ठानको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान रहेको संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
२. पानीजहाज दुवानी व्यवसाय गर्ने प्रतिष्ठानको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान पानीजहाज रहेको स्थान भन्दा बाहिर भएको अवस्थामा सो पानीजहाजको गृह बन्दरगाह रहेको संविदाकारी राष्ट्रमा वा त्यस्तो कुनै गृह बन्दरगाह नभएको अवस्थामा सो पानीजहाजको संचालक जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा त्यस्तो स्थान रहेको मानिने छ ।
३. प्रकरण १ को व्यवस्था कोष (पुल), संयुक्त व्यवसाय वा अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चालन निकायमा सहभागी भई आर्जन गरेको मुनाफाको हकमा समेत लागू हुनेछ ।

धारा ९

सम्बद्ध प्रतिष्ठान

१. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण वा पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिएको, वा
(ख) एउटै व्यक्तिहरूले एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको

व्यवस्थापन, नियन्त्रण वा पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिएको, र यी दुवै अवस्थामा उक्त दुई प्रतिष्ठानहरू बीच तिनका व्यापारिक वा वित्तीय सम्बन्धको हकमा स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरू बीचको सम्बन्धको हकमा लागू हुने शर्तहरू भन्दा भिन्न शर्तहरू राखिएको वा लागू गरिएको अवस्थामा, उपर्युक्त शर्तहरूको कारणले त्यस्ता प्रतिष्ठानहरूमध्ये एउटा प्रतिष्ठानलाई मुनाफा प्राप्त हुनसक्ने तर ती शर्तहरूको कारणले त्यसरी प्राप्त गर्न नसकिएको मुनाफालाई सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा समावेश गरी सोही अनुरूप कर लगाउन सकिनेछ ।

२. कुनै संविदाकारी राष्ट्रले सो राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानको मुनाफामा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको जुन मुनाफामा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा कर लगाइएको हो सो मुनाफा समावेश गरी सोही बमोजिम कर लगाएको र त्यसरी समावेश गरिएको मुनाफालाई दुई प्रतिष्ठानहरू बीच तय गरिएका शर्तहरू स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरू बीच गरिने शर्तहरू सरह भई पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको प्रतिष्ठानबाट अर्जित मुनाफा मानी व्यवहार गरिएको भए सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रले सो मुनाफामा सो राष्ट्रमा लगाइएको करको रकममा सो मुनाफामा उपयुक्त समायोजन गर्नेछ । त्यस्तो समायोजन निर्धारण गर्दा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थाहरूलाई उचित ध्यान दिइनेछ र संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आवश्यकता अनुसार आपसी परामर्श गर्नेछन् ।

धारा १०

लाभांश

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीबाट अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिइएको लाभांशमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
  २. यद्यपी, लाभांशको भुक्तानी दिने कम्पनी जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा सो राष्ट्रको कानून अनुसार त्यस्तो लाभांशमा कर लगाउन सकिनेछ । तर प्राप्तकर्ता लाभांशको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति हो भने त्यसरी लगाइएको कर देहायको प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन :
    - (क) हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति लाभांशको भुक्तानी दिने कम्पनीको कम्तिमा पच्चीस (२५) प्रतिशत शेयर प्रत्यक्ष रूपले धारण गर्ने कम्पनी (साभ्केदारी वाहेक) भए, लाभांशको कूल रकमको ५ (पाँच) प्रतिशत,
    - (ख) हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति लाभांशको भुक्तानी दिने कम्पनीको कम्तिमा दश (१०) प्रतिशत शेयर प्रत्यक्ष रूपले धारण गर्ने कम्पनी (साभ्केदारी वाहेक) भए, लाभांशको कूल रकमको दश (१०) प्रतिशत,
    - (ग) अन्य सबै अवस्थाहरूमा लाभांशको कूल रकमको १५ (पन्ध्र) प्रतिशत ।
- संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौता गरी यी सिमाहरू लागू हुने तरिका निर्धारण गर्नेछन् ।

यस प्रकरणका व्यवस्थाले जुन मुनाफा मध्येबाट लाभांश भुक्तानी गरिने हो सो मुनाफाको सम्बन्धमा कम्पनीको कर व्यवस्थालाई प्रभाव पार्ने छैन ।

३. यस धारामा प्रयुक्त “लाभांश” भन्नाले शेयर, Jousiance शेयर वा Jousiance अधिकार, खानीमा रहेको शेयर, संस्थापक शेयर वा अन्य अधिकारबाट प्राप्त ऋण दावी वाहेकको आय, मुनाफामा हिस्सेदारी एवं वितरण गर्ने कम्पनी जुन राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको कानून अनुसार शेयरबाट प्राप्त आयका हकमा लागू हुने कर व्यवस्था समानको कर व्यवस्थाको अधीनमा रहेको अन्य कर्पोरेट अधिकारबाट प्राप्त आय सम्भन्नु पर्छ ।
४. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा लाभांशको हिताधिकारी मालिकले लाभांश भुक्तानी गर्ने कम्पनी वासिन्दा

भएको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय संचालन गरेमा वा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू उपलब्ध गराएमा र जुन धारण (होल्डिंग) को सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ, सो धारण त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपले जोडिएको छ भने प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।

५. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रबाट मुनाफा वा आय प्राप्त गरेमा, सो कम्पनीले भुक्तानी गरेको लाभांश सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिइएको वा जुन धारणको सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ, सो धारण सो अर्को राष्ट्रमा अवस्थित कुनै स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपले जोडिएको अवस्थामा बाहेक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रले त्यस्तो लाभांशमा कुनै कर लगाउन वा भुक्तानी दिइएको लाभांश वा वितरण नगरिएको मुनाफामा सो अर्को राष्ट्रमा उत्पन्न मुनाफा वा आय पूर्ण वा आंशिक रूपमा समावेश गरिएको भए तापनि सो कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफामा कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफामा लागने कर लगाउन सक्ने छैन ।

धारा ११

व्याज

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको व्याजमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. तथापि, त्यस्तो व्याज आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि त्यस्तो व्याजमा सो राष्ट्रको कानून अनुसार कर लगाउन सकिनेछ । तर सो व्याज प्राप्त गर्ने हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो भने त्यसरी लगाइएको कर व्याजको कूल रकमको पन्ध्र (१५) प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन । तर अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको र व्याजको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति वैकिंग व्यवसाय गर्ने वैकलाई व्याज भुक्तानी दिईएको अवस्थामा व्याज आर्जन गरिने संविदाकारी राष्ट्रमा लगाइने कर व्याजको कूल रकमको दश (१०) प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन ।
३. प्रकरण २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन भई अर्को संविदाकारी राष्ट्रको स्थानीय निकाय लगायत सो राष्ट्रको सरकारबाट, केन्द्रीय बैंक वा सरकारको नियन्त्रणमा रहेको कुनै वित्तीय संस्थाबाट प्राप्त गरिएको व्याजमा पहिलो उल्लिखित संविदाकारी राष्ट्रमा कर छुट दिइनेछ ।
४. प्रकरण ३ को प्रयोजनको लागि, “केन्द्रीय बैंक वा सरकारको नियन्त्रणमा रहेको कुनै वित्तीय संस्था” भन्नाले :

(क) अष्ट्रियाको हकमा :

(१) अष्ट्रियाको केन्द्रीय बैंक, र

(२) The Oesterreichische Kontroilbank AG

(ख) नेपालको हकमा:

(१) नेपाल राष्ट्र बैंक (नेपालको केन्द्रीय बैंक),

(२) यस सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको मिति पछि, नेपालमा स्थापित संस्था जुन अष्ट्रियामा स्थापित संस्थासंग मिल्दोजुल्दो प्रकृतिको भएको र खण्ड (क) को उपखण्ड (१) बमोजिमको संस्था । सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौताबाट त्यस्ता संस्थाहरू मिल्दोजुल्दो प्रकृतिका भए नभएको निर्धारण गर्नेछन् ।

(३) सविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरू बीच समय समयमा सहमति भए बमोजिमका नेपाल सरकारको पूर्ण पूंजीगत स्वामित्व रहेको अन्य कुनै वित्तीय संस्था ।

५. प्रकरण ४ को खण्ड (क) वा (ख) मा उल्लिखित कुनै संस्थाले जमानत दिएको ऋणमा एउटा सविदाकारी राष्ट्रमा लागेको र अर्को सविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिइएको ब्याज सो अर्को राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछ ।
६. यस धारामा प्रयुक्त “व्याज” भन्नाले बन्धकीबाट सुरक्षित गरिएको वा नगरिएको तथा ऋणीको मुनाफामा हिस्सा राख्ने अधिकार रहेको वा नरहेको जे भए तापनि सबै किसिमका ऋण दावीबाट आर्जित आय र खासगरी सरकारी धितोपत्र (सेक्युरिटी) बाट प्राप्त आय र बण्ड वा ऋणपत्रबाट प्राप्त आय तथा त्यस्ता धितोपत्र, बण्ड वा ऋणपत्रसंग सम्बद्ध प्रिमियम र पुरस्कार सम्भक्त पछ । यस धाराको प्रयोजनको लागि विलम्ब भुक्तानी वापतको जरिवाना (पेनालिटी) शुल्कलाई ब्याजको रूपमा लिइने छैन ।
७. ब्याजको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति एउटा सविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई ब्याज सिर्जना हुने अर्को सविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को सविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय संचालन गरेमा वा सो अर्को सविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू उपलब्ध गराएमा र जुन ऋण दावीको सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ, सो दावी त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपले आवद्ध भएमा प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।
८. भुक्तानीकर्ता एउटा सविदाकारी राष्ट्र स्वयं वा सोको राजनीतिक इकाई, स्थानीय निकाय वा वासिन्दा भएकोमा, सो सविदाकारी राष्ट्रमा ब्याज आर्जन गरिएको मानिनेछ । तर, ब्याज भुक्तानी दिने व्यक्ति एउटा सविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको वा नभएको जे भए तापनि त्यस्तो व्यक्तिको एउटा सविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थान रहेको, त्यस्तो संस्थापन वा स्थानको सम्बन्धमा लिइएको ऋण वापत ब्याज भुक्तानी दिइएको र त्यस्तो ब्याज स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट व्यहोरिएको अवस्थामा त्यस्तो ब्याज सो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थान रहेको राष्ट्रमा आर्जन गरिएको मानिनेछ ।
९. भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच वा ती दुवै र अन्य कुनै व्यक्ति बीचको विशेष सम्बन्धको कारणले जुन ऋणदावीको लागि भुक्तानी दिइन्छ, सो ऋणदावीको रकम हेर्दा त्यस्तो सम्बन्ध नभएको अवस्थामा भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच सहमति हुनसक्ने रकम भन्दा ब्याजको रकम बढी भएमा यस धाराका व्यवस्थाहरू त्यस्तो पछिल्लो रकमका हकमा लागू हुनेछन् । यस्तो अवस्थामा भुक्तानीको बढी भए जतिको हिस्सा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थालाई उचित ध्यान दिँदै प्रत्येक सविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार करयोग्य हुनेछ ।

धारा १२

रोयल्टी

१. एउटा सविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरी अर्को सविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको रोयल्टीमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. यद्यपी, त्यस्तो रोयल्टी आर्जन गरिएको सविदाकारी राष्ट्रमा पनि सो रोयल्टीमा सो राष्ट्रको कानून बमोजिम कर लगाउन सकिनेछ । तर प्राप्तकर्ता रोयल्टीको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति भएकोमा त्यसरी लगाइएको कर रोयल्टीको कूल रकमको पन्ध्र (१५) प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन ।
३. यस धारामा प्रयुक्त “रोयल्टी” भन्नाले रेडियो वा टेलिभिजन प्रसारणका लागि प्रयोग गरिएको चलचित्र, फिल्म वा टेप लगायतका साहित्यिक, कलात्मक वा वैज्ञानिक कार्यको कुनै पनि प्रतिलिपि अधिकार, कुनै

पनि पेटेन्ट, ट्रेडमार्क, डिजाइन वा मोडेल, योजना, गोप्य सूत्र वा प्रकृत्याको प्रयोगको वा सो प्रयोग गर्ने अधिकारको प्रतिफल वा औद्योगिक, व्यापारिक वा वैज्ञानिक अनुभव सम्बन्धी जानकारीको प्रतिफलस्वरूप प्राप्त गरिएको कुनै पनि प्रकारको भुक्तानी सम्झनु पर्छ ।

४. रोयल्टीको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई रोयल्टी सिर्जना हुने अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय संचालन गरेमा वा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू उपलब्ध गराएमा र जुन अधिकार, सम्पत्ति वा करारको सम्बन्धमा रोयल्टीको भुक्तानी गरिन्छ सो अधिकार, सम्पत्ति वा करार त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपले जोडिएको भएमा प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।
५. भुक्तानीकर्ता एउटा संविदाकारी राष्ट्र स्वयं वा सोको राजनीतिक इकाई, स्थानीय निकाय वा वासिन्दा भएकोमा, सो संविदाकारी राष्ट्रमा रोयल्टी सिर्जना भएको मानिनेछ । तर, रोयल्टी भुक्तानी दिने व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको वा नभएको जे भए तापनि त्यस्तो व्यक्तिको एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थान रहेको, त्यस्तो संस्थापन वा निश्चित स्थानको सम्बन्धमा रोयल्टी भुक्तानी दिने दायित्व उत्पन्न भएको र त्यस्तो रोयल्टी सो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट व्यहोरिएको अवस्थामा त्यस्तो रोयल्टी सो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थान रहेको राष्ट्रमा सिर्जना भएको मानिनेछ ।
६. भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच वा ती दुवै र अन्य कुनै व्यक्ति बीचको विशेष सम्बन्धको कारणले जुन प्रयोग वा सूचना सम्बन्धी अधिकारको लागि रोयल्टी भुक्तानी गरिन्छ, सोको रकम हेर्दा त्यस्तो सम्बन्ध नभएको अवस्थामा भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच सहमति हुनसक्ने रकम भन्दा रोयल्टीको रकम बढी भएमा त्यस्तो पछिल्लो रकमका हकमा यस धाराका व्यवस्था लागू हुनेछन् । त्यस्तो अवस्थामा त्यस्तो भुक्तानीको बढी भए जतिको हिस्सा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थालाई उचित ध्यान दिदै प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार करयोग्य हुनेछ ।

धारा १३

पूँजीगत लाभ

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले धारा ६ बमोजिमको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्तिको बेच विखनबाट प्राप्त गरेको लाभमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको व्यापारिक सम्पत्तिको हिस्साको रूपमा रहेको चल सम्पत्तिको वा स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा उपलब्ध निश्चित स्थलसँग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचविखनबाट प्राप्त भएको लाभमा एवं त्यस्तो स्थायी संस्थापन (एकल वा सम्पूर्ण प्रतिष्ठान सहित) को वा त्यस्तो निश्चित स्थलको बेचविखनबाट प्राप्त त्यस्ता लाभ समेतमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
३. अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा सञ्चालित पानीजहाज वा वायुयानको वा त्यस्तो पानीजहाज वा वायुयानको सञ्चालनसँग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचविखनबाट प्राप्त भएको लाभ सो प्रतिष्ठानको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान जुन संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको छ, सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
४. प्रकरण १, २ र ३ बमोजिमका सम्पत्ति बाहेक अन्य कुनै सम्पत्तिको बेचविखनबाट प्राप्त लाभ बेचविखनकर्ता जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।

धारा १४

स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवा

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई निजका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थान नियमित रूपमा उपलब्ध नभएको वा कुनै बाह्र (१२) महिनाको अवधिभित्र कूल १८३ दिन वा सो भन्दा बढी अवधि वा अवधिहरूसम्म सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा निज उपस्थित नभएको अवस्थामा व्यवसायिक सेवा वा स्वतन्त्र प्रकृतिका अन्य क्रियाकलापका सम्बन्धमा त्यस्तो वासिन्दाबाट आर्जित आय सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ। सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा त्यस्तो वासिन्दाको कुनै त्यस्तो निश्चित स्थान भए वा निज उल्लिखित अवधि वा अवधिहरूमा उपस्थित भएको भए सो आयमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ। तर त्यसरी कर लगाउंदा त्यस्तो निश्चित स्थानबाट हुने आय वा उपर्युक्त अवधि वा अवधिहरूमा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिने आयको रकममा मात्र कर लगाइनेछ।
२. “व्यवसायिक सेवा” भन्नाले खासगरी स्वतन्त्र वैज्ञानिक, साहित्यिक, कलात्मक, शैक्षिक वा अध्यापन क्रियाकलाप एवं चिकित्सक, वकील, इन्जिनियर, वास्तुविद्, दन्त चिकित्सक र लेखापाल (एकाउन्टेन्ट) का स्वतन्त्र क्रियाकलाप समेतलाई जनाउँछ।

धारा १५

आश्रित वैयक्तिक सेवा

१. धारा १६, १८, १९ र २० का व्यवस्थाको अधिनमा रही एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले रोजगारीको सम्बन्धमा प्राप्त गरेको तलव, ज्याला र यस्तै अन्य पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ। तर सो रोजगारी अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएको हुनु हुँदैन। त्यसरी रोजगारी गरिएको भएमा, त्यसबाट प्राप्त त्यस्तो पारिश्रमिकमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ।
२. प्रकरण १ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त गरेको पारिश्रमिक देहायको अवस्थामा पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ :
  - (क) प्राप्तकर्ता कुनै बाह्र (१२) महिनाको अवधिभित्र कुल १८३ दिन भन्दा बढी नहुने गरी कुनै अवधि वा अवधिहरूमा अर्को राष्ट्रमा उपस्थित भएको,
  - (ख) अर्को राष्ट्रको वासिन्दा नभएको कुनै रोजगारदाताबाट वा निजको तर्फबाट पारिश्रमिक भुक्तानी गरिएको, र
  - (ग) अर्को राष्ट्रमा रहेको रोजगारदाताको कुनै स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट सो पारिश्रमिक नव्यहोरिएको।
३. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानद्वारा अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा सञ्चालित पानीजहाज वा वायुयानमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त पारिश्रमिकमा सो प्रतिष्ठानको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान रहेको संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र कर लगाउन सकिनेछ।

धारा १६

सञ्चालकको शुल्क

एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीको सञ्चालक समिति वा त्यस्तै अन्य अंगको सदस्यको हैसियतले प्राप्त गरेको सञ्चालकको शुल्क र त्यस्तै अन्य भुक्तानीमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ।

धारा १७

कलाकार तथा खेलाडी

१. धारा ७, १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले नाट्यशाला, चलचित्र, रेडियो वा टेलिभिजन कलाकार वा संगीतकार वा खेलाडी जस्तै प्रमोदकको हैसियतमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यक्तिगत क्रियाकलाप गरी आर्जन गरेको आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ।
२. एउटा प्रमोदक वा खेलाडीले सो हैसियतमा गरेको व्यक्तिगत क्रियाकलापको सम्बन्धमा आर्जित आय प्रमोदक वा खेलाडी स्वयंलाई प्राप्त नभई कुनै अर्को व्यक्तिलाई प्राप्त हुने भएमा धारा ७, १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि सो आयमा जुन संविदाकारी राष्ट्रमा प्रमोदक वा खेलाडीका क्रियाकलाप सञ्चालित हुन्छन् सो राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ।
३. यस धाराको प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि संविदाकारी राष्ट्रहरू बीच सम्पन्न सांस्कृतिक सम्झौता वा समझदारी अन्तर्गत संचालित प्रकरण १ बमोजिमका क्रियाकलापबाट आर्जित आयमा त्यस्ता क्रियाकलाप संचालित राष्ट्रमा गरिएको भ्रमणको सवै वा अधिकांश खर्च कुनै संविदाकारी राष्ट्र, सोको स्थानीय निकाय वा सार्वजनिक संस्थाबाट व्यहोरिएको भए त्यस्ता क्रियाकलाप संचालित राष्ट्रमा कर छुट दिइनेछ।

धारा १८

निवृत्तभरण तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी भुक्तानी

१. धारा १९ को प्रकरण २ मा गरिएका व्यवस्थाको अधिनमा रही संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई निजको विगतको रोजगारीको प्रतिफलस्वरूप भुक्तानी गरिएका निवृत्तभरण र त्यस्तै अन्य पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ।
२. तर अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले वा सो राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनले भुक्तानी गरेको भए त्यस्तो निवृत्तभरण र त्यस्तै अन्य पारिश्रमिकमा सो राष्ट्रमा समेत कर लगाउन सकिने छ।
३. प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको राजनीतिक इकाई वा स्थानीय निकायको सामाजिक सुरक्षा प्रणालीको अंगको रूपमा रहेको सार्वजनिक योजना अन्तर्गत भुक्तानी गरिएका निवृत्तभरण र अन्य भुक्तानी सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछन्।

धारा १९

सरकारी सेवा

१. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको राजनीतिक इकाई वा स्थानीय निकायले सो राष्ट्र वा इकाई वा निकायलाई प्रदान गरिएको सेवाका सम्बन्धमा कुनै प्राकृतिक व्यक्तिलाई भुक्तानी गरेको निवृत्तभरण बाहेकको तलव, ज्याला र त्यस्तै अन्य पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ।
(ख) तर, त्यस्ता सेवा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा उपलब्ध गराइएको र सो प्राकृतिक व्यक्ति सो राष्ट्रको वासिन्दा हुनुको साथै (१) सो राष्ट्रको नागरिक भएको, वा (२) सो सेवा उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि मात्रै सो राष्ट्रको वासिन्दा नबनेको अवस्थामा त्यस्तो तलव, ज्याला र अन्य पारिश्रमिक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ।
२. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको राजनीतिक इकाई वा स्थानीय निकायलाई उपलब्ध गराइएको सेवाका सम्बन्धमा सो राष्ट्र वा सोको राजनीतिक इकाई वा स्थानीय निकायबाट वा त्यस्तो राष्ट्र वा इकाई वा निकायले सिर्जना गरेको कोषबाट कुनै प्राकृतिक व्यक्तिलाई भुक्तानी गरिएको

निवृत्तभरण सो राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछ ।

(ख) तर, त्यस्तो प्राकृतिक व्यक्ति सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा र नागरिक भएमा त्यस्तो निवृत्तभरण सो राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछ ।

३. धारा १५, १६, १७ र १८ का व्यवस्थाहरू एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको राजनीतिक इकाई वा स्थानीय निकायबाट सञ्चालित व्यवसायका सिलसिलामा उपलब्ध गराइएको सेवाका सम्बन्धमा भुक्तानी गरिएको तलव, ज्याला र त्यस्तै अन्य पारिश्रमिक र निवृत्तभरणका हकमा लागू हुनेछन् ।

धारा २०

विद्यार्थी तथा प्रशिक्षार्थी

कुनै प्राकृतिक व्यक्तिले एउटा संविदाकारी राष्ट्रको भ्रमण गर्नु भन्दा तत्काल अघि निज अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा रहेको र त्यस्तो राष्ट्रमा:

- (क) विश्वविद्यालय, कलेज वा विद्यालय वा अन्य मान्यताप्राप्त शैक्षिक संस्थामा अध्ययन गर्ने, वा
- (ख) कुनै पेशा वा व्यापार गर्न आफूलाई योग्य बनाउन तालीम लिने, वा
- (ग) कुनै सरकारी, धार्मिक, परोपकारी, वैज्ञानिक, साहित्यिक वा शैक्षिक संस्थाबाट अनुदान, भत्ता वा अवार्ड प्राप्त गरी अध्ययन वा अनुसन्धान गर्ने प्रयोजनका लागि मात्रै निजले त्यस्तो भ्रमण गरेको अवस्थामा निजलाई भ्रमण गरेको राष्ट्रमा देहायका रकममा कर छुट प्राप्त हुने छ :
  - (१) सो पालनपोषण, शिक्षा, अध्ययन, अनुसन्धान वा तालीमको प्रयोजनको लागि विदेशबाट प्राप्त विप्रेषण,
  - (२) अनुदान, भत्ता वा अवार्ड, र
  - (३) कुनै कर वर्षमा कुल छ (६) महिना भन्दा घटी अवधिको व्यावहारिक तालीमको प्रयोजनको लागि सो राष्ट्रमा निजले गरेको रोजगारीबाट आर्जित आय ।

धारा २१

अन्य आय

१. यस सम्झौताका माथि उल्लिखित धाराहरूमा व्यवस्था नगरिएका जहाँसुकै उत्पन्न भएका एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाका आयका कलमहरू सो राष्ट्रमा करयोग्य हुनेछन् ।
२. धारा ६ को प्रकरण २ मा परिभाषित अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आय बाहेक अन्य आय प्राप्त गर्ने व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा वा अर्को राष्ट्रमा रहेको व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू प्रदान गरेमा र जुन अधिकार वा सम्पत्तिको सम्बन्धमा आयको भुक्तानी गरिएको हो सो अधिकार वा सम्पत्ति त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपमा सम्बन्धित भएमा त्यस्तो आयमा उपधारा १ को व्यवस्था लागू हुने छैन । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ व्यवस्था लागू हुनेछन् ।
३. प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस सम्झौताका माथि उल्लिखित धाराहरूमा उल्लेख नगरिएका र अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएका एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाका आयका कलमहरूमा अर्को राष्ट्रमा समेत कर लगाउन सकिने छ ।
४. पालनपोषणको कानूनी दावी अन्तर्गत एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रबाट

आर्जन गरेको आयमा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार कर छुट हुने भएमा त्यस्तो आयमा पहिलो उल्लिखित संविदाकारी राष्ट्रमा कर नलगाउन सकिने छ ।

धारा २२

दोहोरो करको समाप्ति

१. अष्ट्रियाको हकमा देहाय बमोजिम दोहोरो कर समाप्त गरिनेछ :
- (क) अष्ट्रियाको कुनै वासिन्दाले यस सम्झौताका व्यवस्थाहरू अनुसार नेपालमा कर लाग्नसक्ने आय आर्जन गरेमा अष्ट्रियाले खण्ड (ख) र (ग) का व्यवस्थाहरूको अधिनमा रही त्यस्तो आयमा कर छुट दिने छ ।
  - (ख) अष्ट्रियाको कुनै वासिन्दाले धारा १०, ११, १२ र १८ का प्रकरण २ र धारा २१ को प्रकरण ३ का व्यवस्था अनुसार नेपालमा कर लाग्नसक्ने आय आर्जन गरेमा अष्ट्रियाले नेपालमा भुक्तानी गरिएको कर बराबरको रकम सो वासिन्दाको आयमा लाग्ने करबाट कट्टा गर्न दिनेछ । तर त्यस्तो करकट्टीको रकम नेपालमा आर्जन गरिएको आयमा लाग्नसक्ने करकट्टी दिनुभन्दा अगाडि हिसाव गरिएको करको सो हिस्सा भन्दा बढी हुने छैन ।
  - (ग) यस सम्झौताको कुनै व्यवस्था अनुसार अष्ट्रियाको कुनै वासिन्दाले आर्जन गरेको आयमा अष्ट्रियामा कर छुट हुने भए अष्ट्रियाले त्यस्तो वासिन्दाको बाँकी आयमा लाग्ने कर रकम गणना गर्दा छुट दिएको आयलाई विचार गर्न सक्नेछ ।
२. नेपालको हकमा देहाय बमोजिम दोहोरो कर समाप्त गरिनेछ :
- नेपालको कुनै वासिन्दाले यस सम्झौताका व्यवस्था अनुसार कर लाग्नसक्ने आय अष्ट्रियाबाट आर्जन गरेमा सो आयका सम्बन्धमा लाग्ने अष्ट्रियाली करको रकम सो आयका सम्बन्धमा सो वासिन्दालाई लाग्ने नेपाली करबाट कट्टा (क्रेडिट) गर्न दिइने छ । तर सो करकट्टीको रकम त्यस्तो आयमा लाग्ने नेपाली करको सो हिस्सा भन्दा बढी हुने छैन ।
३. यस धाराको प्रयोजनको लागि “कर” भन्नाले प्रसंग अनुसार नेपाली कर वा अष्ट्रियाली कर सम्झनु पर्छ । तर सो शब्दले यो सम्झौता लागू हुने करका सम्बन्धमा कुनै त्रुटी गरे वा गर्नुपर्ने काम नगरे वापत भुक्तानीयोग्य वा त्यस्ता करका सम्बन्धमा जरिवाना (पेनाल्टी) स्वरूप लगाइएको कुनै पनि रकमलाई जनाउने छैन ।
४. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा करकट्टी (क्रेडिट) गर्ने प्रयोजनको लागि, अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा तिरेको कर रकममा सो अर्को राष्ट्रमा अन्यथा भुक्तानीयोग्य भएको तर सो राष्ट्रले कर सुविधा वापत आफ्ना कानूनी प्रावधान अन्तर्गत घटाएको वा छुट दिएको रकम समेत समावेश भएको मानिनेछ ।

धारा २३

समान व्यवहार

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रका नागरिक उपर अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा समान परिस्थितिमा र खासगरी वसोवासका सम्बन्धमा सो अर्को राष्ट्रका नागरिक उपर लागू हुने वा लागू गर्न सकिने कर व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी शर्त भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कुनै पनि कर व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी कुनै शर्त लागू गरिने छैन । धारा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो व्यवस्था एउटा वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दा नभएका व्यक्तिका हकमा समेत लागू हुनेछ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनमा लगाइने कर सोही क्रियाकलाप सञ्चालन गरिरहेका सो अर्को राष्ट्रका प्रतिष्ठान उपर लगाइने कर भन्दा कम सुविधाजनक हुने गरी सो

अर्को राष्ट्रमा कर लगाइने छैन । एउटा संविदाकारी राष्ट्रले आफ्ना वासिन्दालाई कुनै नागरिक हैसियत वा पारिवारिक जिम्मेवारीका आधारमा कर प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराउने व्यक्तिगत छुट, सहूलियत र कटौति अर्को संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दालाई उपलब्ध गराउन उक्त राष्ट्रलाई बाध्य गराउने गरी यस व्यवस्थाको व्याख्या गरिने छैन ।

३. धारा ९ को प्रकरण १, धारा ११ को प्रकरण ९ वा धारा १२ को प्रकरण ६ का व्यवस्था लागू हुने अवस्थामा बाहेक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरेको ब्याज, रोयल्टी र अन्य वितरण त्यस्तो प्रतिष्ठानको करयोग्य मुनाफा निर्धारण गर्ने प्रयोजनको लागि पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको कुनै वासिन्दालाई त्यस्तो ब्याज, रोयल्टी र अन्य रकम भुक्तानी गरिएको भए जुन शर्त लागू हुने थियो सोही शर्त अन्तर्गत कट्टायोग्य हुनेछन् ।
४. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान, जो अर्को संविदाकारी राष्ट्रको एक वा बढी वासिन्दाको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको छ, उपर पहिलो उल्लिखित राष्ट्रका त्यस्तै अन्य प्रतिष्ठान उपर लागू हुने वा हुनसक्ने कर र तत्सम्बन्धी शर्त भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कर वा तत्सम्बन्धी कुनै पनि शर्त पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा लगाइने छैन ।
५. यस धारामा प्रयुक्त “कर” भन्नाले यो सम्झौता लागू हुने कर सम्झनु पर्छ ।

धारा २४

पारस्परिक सम्झौताको कार्यविधि

१. एउटा वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका काम कारवाहीको फलस्वरूप कुनै व्यक्तिलाई यस सम्झौताको व्यवस्था अनुकूल नभएको कर लागेको वा लाग्नेछ भन्ने लागेमा सो व्यक्तिले ती राष्ट्रका राष्ट्रिय कानूनमा जुनसुकै उपचारको व्यवस्था गरिएको भए तापनि आफू जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष वा निजको विषय धारा २३ को प्रकरण १ अन्तर्गत पर्ने भएमा निज जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष उजुरी दिन सक्नेछ । यस सम्झौताको व्यवस्था अनुकूल नभएको करको नतिजा निकाल्ने कारवाहीको पहिलो सूचना दिएको मितिले तीन वर्ष भित्र त्यस्तो उजुरी दिनु पर्नेछ ।
२. सक्षम अधिकारीलाई त्यस्तो उजुरी न्यायोचित लागेमा र आफैले सन्तोषजनक समाधान निकाल्न नसकेमा सो सक्षम अधिकारीले यो सम्झौता अनुकूल नभएको करबाट मुक्ति दिलाउने उद्देश्यले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको सक्षम अधिकारीसंग आपसी सम्झौता गरी त्यस्तो उजुरीको समाधान गर्ने प्रयत्न गर्नेछ । संविदाकारी राष्ट्रका राष्ट्रिय कानूनमा कुनै समय सीमाको व्यवस्था गरिएको भए तापनि त्यसरी कुनै सम्झौता गरिएको भए त्यस्तो सम्झौताको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
३. संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूले यस सम्झौताको व्याख्या वा प्रयोगका सम्बन्धमा उत्पन्न कुनै पनि वाधा अड्काउ वा शंका आपसी सम्झौताबाट फुकाउन वा निवारण गर्न प्रयत्न गर्नेछन् । ती अधिकारीहरूले यस सम्झौतामा व्यवस्था नभएका दोहोरो करबाट उन्मुक्तिका लागि समेत आपसी परामर्श गर्नेछन् ।
४. उपरोक्त प्रकरणहरूको अर्थमा सहमतिमा पुग्ने प्रयोजनका लागि संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले एक अर्कासंग सिधा सञ्चार सम्पर्क गर्न सक्नेछन् । यस धारा बमोजिमको पारस्परिक सम्झौताको कार्यविधिको कार्यान्वयनका लागि सक्षम अधिकारीहरूले परामर्श गरी उपयुक्त द्विपक्षीय कार्यविधि, शर्त, तरिका र विधि निर्माण गर्नेछन् ।

धारा २५

सूचनाको आदान प्रदान

१. संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले यो सम्झौताको व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न आवश्यक जानकारी आदान प्रदान गर्नेछन् । जानकारीको आदान प्रदानलाई धारा १ ले रोक लगाएको छैन । एउटा संविदाकारी राष्ट्रबाट प्राप्त गरिएको कुनै पनि जानकारीलाई सो राष्ट्रको राष्ट्रिय कानून अन्तर्गत प्राप्त जानकारी सरह समान तवरमा

गोप्य मानिनेछ, र यस सम्झौताले समेटेका कर निर्धारण वा संकलन, तत्सम्बन्धमा कार्यान्वयन वा अभियोजन वा तत्सम्बन्धी पुनरावेदनको निर्णयसंग सम्बन्धित व्यक्ति वा निकाय (अदालत र प्रशासनिक निकाय समेत) लाई मात्र त्यस्तो जानकारी प्रकट गरिनेछ। त्यस्ता व्यक्ति वा अधिकारीले सो प्रयोजनको लागि मात्र त्यस्तो जानकारी प्रयोग गर्ने छन्। तर त्यस्तो जानकारीलाई खुला अदालती कारवाही वा न्यायिक निर्णयहरूका सम्बन्धमा प्रकट गर्न सक्नेछन्। त्यस्तो अवस्थामा पनि अर्को व्यक्तिको वृहत् र वैध हित वा वृहत् सार्वजनिक हित संरक्षण गर्न वाञ्छनीय भएको अवस्थामा मात्रै व्यक्तिसंग सम्बन्धित तथ्यांकको गोपनीयता परित्याग गर्न सकिनेछ।

२. कुनै पनि अवस्थामा कुनै संविदाकारी राष्ट्र उपर देहाय बमोजिमको दायित्व सिर्जना गर्ने गरी प्रकरण १ को व्यवस्थाको व्याख्या गरिने छैन :

- (क) सो संविदाकारी राष्ट्रको वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून र प्रशासनिक प्रचलनबाट विचलित हुने गरी प्रशासनिक उपायहरू अपनाउने,
- (ख) सो संविदाकारी राष्ट्र वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून अन्तर्गत वा प्रशासनको सामान्य क्रममा प्राप्त गर्न नसकिने जानकारी उपलब्ध गराउने,
- (ग) कुनै व्यापार, व्यवसाय, औद्योगिक, व्यापारिक वा पेशागत गोप्यता वा व्यापारिक प्रकृया वा सूचना सम्बन्धी जानकारी प्रकट गर्दा सार्वजनिक नीति वा खासगरी तथ्यांक संरक्षणको क्षेत्रमा कुनै राष्ट्रबाट प्रदान गरिएका आधारभूत अधिकार प्रतिकूल हुन जाने अवस्थामा त्यस्तो जानकारी उपलब्ध गराउने।

३. प्रकरण १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि संविदाकारी राष्ट्रका अर्थ मन्त्रालयहरू बीच प्रशासनिक प्रबन्ध सम्पन्न भएको अवस्थामा मात्रै संविदाकारी राष्ट्रहरूका यस सम्झौतामा समेटिएका कर सम्बन्धी राष्ट्रिय कानूनका व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न आवश्यक जानकारीको आदान प्रदान गर्न सकिनेछ। त्यस्तो जानकारीको आदान प्रदान गर्ने तरिका समेत सोही प्रशासनिक प्रबन्धमा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ।

धारा २६

कुटनीतिक प्रतिनिधि र कन्सुलर अधिकृत

यस सम्झौतामा उल्लिखित कुनै पनि कुराले अन्तर्राष्ट्रिय कानूनका सामान्य नियम वा विशेष सम्झौताका व्यवस्था अन्तर्गत कुटनीतिक प्रतिनिधि वा कन्सुलर अधिकृतहरूको वित्तीय सुविधामा प्रभाव पार्ने छैन।

धारा २७

लागू हुने

१. प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौता लागू गर्नको लागि आफ्नो कानून अनुसार आवश्यक कार्यविधि पूरा भएको कुराको सूचना अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई दिनेछ। यो सम्झौता ती सूचनामध्ये पछिल्लो सूचना दिए पछिको तेस्रो महिनाको पहिलो दिन देखि लागू हुनेछ।

२. यस सम्झौता देहाय बमोजिम लागू हुनेछ:

(क) अष्ट्रियामा :

यो सम्झौता लागू भएको क्यालेण्डर वर्ष पछिको आर्थिक वर्षमा लगाइने करका सम्बन्धमा।

(ख) नेपालमा :

यो सम्झौता लागू भए पछिको अर्को नेपाली आर्थिक वर्षको पहिलो दिनमा वा त्यसपछि आर्जित आयका सम्बन्धमा।

धारा २८

अन्त्य

यो सम्झौता कुनै संविदाकारी राष्ट्रले अन्त्य नगरेसम्म बहाल रहनेछ । कुनै पनि संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौता लागू भएको वर्ष पछिको पाँच वर्षको अवधि समाप्त भएपछि प्रारम्भ भएको कुनै क्यालेण्डर वर्षको जुन महिनाको तीसौं दिनमा वा सो भन्दा अगाडि अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई कुटनीतिक माध्यमबाट अन्त्यको लिखित सूचना दिएर यो सम्झौतालाई अन्त्य गर्न सक्नेछ । यसरी अन्त्य गरिएको अवस्थामा यो सम्झौता देहाय बमोजिम निष्प्रभावी हुनेछ-

(क) अष्ट्रियामा :

जुन क्यालेण्डर वर्षमा अन्त्यको सूचना दिइएको हो सो वर्षको डिसेम्बर ३१ तारिख पछि प्रारम्भ भएको कुनै आर्थिक वर्षमा लगाइएका गरेको सम्बन्धमा ।

(ख) नेपालमा :

जुन आर्थिक वर्षमा अन्त्यको सूचना दिइएको हो सो वर्ष पछिको अर्को नेपाली आर्थिक वर्षको पहिलो दिनमा वा त्यसपछि आर्जित आयका सम्बन्धमा ।

जसको प्रमाणस्वरूप, रितपूर्वक अख्तियारी पाएका देहायका हस्ताक्षरकारीले यस सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका छन् ।

आज २०५७ साल मंसिर महिना ३० गते तदनुसार सन् २००० को १५ डिसेम्बरका दिन काठमाण्डौमा अंग्रेजी भाषाका दुई प्रतिहरुमा हस्ताक्षर सम्पन्न भयो ।

नेपाल सरकारको तर्फबाट

.....

डा. विमल प्रसाद कोइराला

सचिव

अर्थ मन्त्रालय

नेपाल सरकार

गणतन्त्र अष्ट्रियाको तर्फबाट

.....

डा. जोहान डेमेल

राजदूत

परराष्ट्र मन्त्रालय

गणतन्त्र अष्ट्रिया

प्रोटोकल

गणतन्त्र अष्ट्रिया तथा नेपाल राज्य बीच दोहोरो करबाट मुक्ति तथा आयमा लागने करका सम्बन्धमा वित्तीय छल निरोध सम्बन्धी सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्दाका वखत देहायका हस्ताक्षरकारीहरू देहायका व्यवस्था उक्त सम्झौताको अभिन्न अंग हुने कुरामा सहमत भएका छन् ।

१. यो सम्झौताको व्याख्याका सम्बन्धमा :

आय र पूंजी सम्बन्धी आर्थिक सहयोग तथा विकास संगठनको नमूना सम्झौता वा विकसित र विकासोन्मुख मुलुकहरू बीच आयमा लागने करका सम्बन्धमा दोहोरो कर सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्र संघीय नमूना महासन्धिको तदनुरूप व्यवस्थाहरू अनुसार यो सम्झौताका व्यवस्थाको मस्यौदा गरिएको हो भनी बुझिएकोछ । अधिल्लो वाक्यमा व्यक्त समझदारी यो सम्झौता लागू भए पछि सक्षम अधिकारीहरूबाट अन्यथा मन्जूर गरिएको कुनै पनि व्याख्याका हकमा लागू हुने छैन ।

समय समयमा परिमार्जन गरिएका टिप्पणीहरूलाई २३ मे १९६९ मा व्यवस्था भएको सन्धि कानून सम्बन्धी भियना महासन्धिको अर्थमा व्याख्याको माध्यमको रूपमा लिइनेछ । आर्थिक सहयोग तथा विकास संगठनको र संयुक्त राष्ट्र संघीय नमूना महासन्धिको टिप्पणीहरूमा गरिएको व्याख्यामा मतभिन्नता भएको अवस्थामा आवश्यकता अनुसार धारा २४ बमोजिम आपसी सहमतिबाट साझा व्याख्या गर्ने प्रयत्न गरिनेछ ।

२. धारा ५ को प्रकरण २ को खण्ड (ज) का सम्बन्धमा :

यो व्यवस्थाले यस सम्झौताको धारा ७ को अर्थमा व्यापारिक आय मानिने कृषकलापलाई मात्र जनाउने कुरा बुझिएको छ ।

३. धारा ७ का सम्बन्धमा :

यस धारामा प्रयुक्त “मुनाफा” भन्नाले कुनै साभेदारले साभेदारीमा वा कर प्रयोजनको लागि समान किसिमले व्यवहार गरिने व्यक्तिहरूको अन्य कुनै संस्थामा र अष्ट्रियाको हकमा अष्ट्रियाली कानून अन्तर्गत सिर्जना गरिएको निष्कृत साभेदारीमा सहभागी भई आर्जन गरेको मुनाफा समेतलाई जनाउने कुरा बुझिएकोछ ।

४. धारा २२ को प्यारा ४ सम्बन्धमा :

यो स्वतः बुझिन्छ कि कर छलीको नियतले मात्र कुनै कारोवारले उपरोक्त प्रावधान आकर्षित गर्न खोज्दछ भने धारा २२ को प्यारा ४ लागू हुने छैन ।

जसको प्रमाणस्वरूप, रितपूर्वक अख्तियारी पाएका देहायका हस्ताक्षरकारीले यस प्रोटोकलमा हस्ताक्षर गरेका छन् । आज २०५७ साल मंसिर महिना ३० गते तदनुसार सन् २००० को १५ डिसेम्बरका दिन काठमाण्डौमा अंग्रेजी भाषाका दुई प्रतिहरूमा हस्ताक्षर सम्पन्न भयो ।

नेपाल सरकारको तर्फबाट

.....

डा. विमल प्रसाद कोइराला

सचिव

अर्थ मन्त्रालय

नेपाल सरकार

गणतन्त्र अष्ट्रियाको तर्फबाट

.....

डा. जोहान डेमेल

राजदूत

परराष्ट्र मन्त्रालय

गणतन्त्र अष्ट्रिया

नेपाल सरकार

तथा

इस्लामिक गणतन्त्र पाकिस्तान सरकार

बीच

सम्पन्न

आयमा लाग्ने करका सम्बन्धमा

दोहोरो करबाट मुक्ति तथा वित्तीय छल निरोध

सम्बन्धी सम्झौता

नेपाल सरकार तथा इस्लामिक गणतन्त्र पाकिस्तान सरकार, आयमा लागने करहरूका सम्बन्धमा दोहोरो करबाट मुक्ति र वित्तीय छल निरोधका लागि सम्झौता गर्न इच्छुक हुँदै देहाय बमोजिम गर्न सहमत भएका छन्:

धारा १

समेटिएका व्यक्ति

यो सम्झौता एक वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दा व्यक्तिहरूलाई लागू हुनेछ।

धारा २

समेटिएका कर

१. यो सम्झौता कुनै एक संविदाकारी राष्ट्रको तर्फबाट जुनसुकै तरीकाले आयमा लगाइएका करका हकमा लागू हुनेछ।
२. कूल आय वा आयका इकाईहरूमा लगाइएका सबै कर, चल वा अचल सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त लाभमा लगाइएको कर समेतलाई आयमा लागने कर मानिनेछ।
३. यो सम्झौता लागू हुने विद्यमान करहरू देहाय बमोजिम छन्:

(क) नेपालमा:

आयकर ऐन अन्तर्गत लगाइएको आयकर;

(यसपछि “नेपाली कर” भनिएको)

(ख) पाकिस्तानमा:

(१) आयकर;

(२) सुपर कर;

(३) सर्चाज

(यसपछि “पाकिस्तानी कर” भनिएको)

४. यो सम्झौता प्रकरण ३ बमोजिमका करका अतिरिक्त वा तिनको बदलामा यस सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको मिति पश्चात कुनै एक संविदाकारी राष्ट्रले लगाएको कुनै पनि समरूप वा सारभूत रूपमा मिल्दोजुल्दो करका हकमा समेत लागू हुनेछ। संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आ-आफ्ना कर कानूनमा गरिएका मूलभूत परिवर्तनको जानकारी एक अर्कालाई दिनेछन्।

धारा ३

सामान्य परिभाषा

१. प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा, यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि :

(क) “पाकिस्तान” भन्नाले भौगोलिक अर्थमा इस्लामिक गणतन्त्र पाकिस्तानको संविधानले परिभाषित गरे बमोजिमको पाकिस्तान सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले पाकिस्तानको कानून र अन्तर्राष्ट्रिय कानून अन्तर्गत सामुद्रिक पीध, त्यस मुनिको जमिन र त्यहाँको पानीमा रहेका प्राकृतिक स्रोतका सम्बन्धमा पाकिस्तानले सार्वभौम अधिकार र एकलौटी क्षेत्राधिकार प्रयोग गर्ने पाकिस्तानको प्रादेशिक समुद्र (टेरिटोरिएल वाटर) बाहिरको कुनै पनि क्षेत्रलाई समेत जनाउँछ;

- (ख) “नेपाल” भन्नाले नेपाल राज्य सम्भन्नु पर्छ;
- (ग) “एक संविदाकारी राष्ट्र” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्र” भन्नाले सन्दर्भ अनुसार पाकिस्तान वा नेपाल सम्भन्नु पर्छ;
- (घ) “कम्पनी” भन्नाले कुनै संगठित संस्था वा कर प्रयोजनको लागि कम्पनी वा संगठित संस्थाको रूपमा व्यवहार गरिने कुनै पनि निकाय सम्भन्नु पर्छ;
- (ङ) “सक्षम अधिकारी” भन्नाले:
- (१) पाकिस्तानमा, केन्द्रिय राजस्व बोर्ड वा सोको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि, र
- (२) नेपालमा, अर्थ मन्त्रीको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि सम्भन्नु पर्छ;
- (च) “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” भन्नाले क्रमशः एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान सम्भन्नु पर्छ;
- (छ) “अन्तर्राष्ट्रिय यातायात” भन्नाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रका स्थानहरू बीच मात्रै कुनै पानीजहाज वा वायुयान सञ्चालन गरिएकोमा बाहेक एक संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानबाट सञ्चालित पानीजहाज वा वायुयानबाट गरिने कुनै पनि यातायात सम्भन्नु पर्छ;
- (ज) “नागरिक” भन्नाले देहायको व्यक्ति वा संस्था सम्भन्नु पर्छ :
- (१) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको नागरिकता वा राष्ट्रियता धारण गरेको कुनै पनि प्राकृतिक व्यक्ति;
- (२) एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा प्रचलित कानून अन्तर्गत सो हैसियत प्राप्त कुनै पनि कानूनी व्यक्ति वा संस्था;
- (झ) “व्यक्ति” भन्नाले प्राकृतिक व्यक्ति, कम्पनी र करको लागि प्रतिष्ठानको रूपमा लिइने व्यक्तिहरूको अन्य कुनै संस्था समेतलाई जनाउँछ; र
- (ञ) “कर” भन्नाले सन्दर्भ अनुसार पाकिस्तानी कर वा नेपाली कर सम्भन्नु पर्छ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रबाट कुनै पनि समयमा यस सम्झौताको प्रयोगका सम्बन्धमा, प्रसंगले अन्यथा अर्थ लागेकोमा बाहेक, यस सम्झौतामा परिभाषा नगरिएको कुनै शब्दको अर्थ यो सम्झौता लागू हुने करको प्रयोजनका लागि सो संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार गरिएको परिभाषा बमोजिम हुनेछ ।

धारा ४

वासिन्दा

१. यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि, “एक संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा” भन्नाले सो राष्ट्रको कानून अन्तर्गत निजको बसोबास, निवास, व्यवस्थापनको स्थान वा यस्तै प्रकृतिको अन्य कुनै शर्तको कारणबाट कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको कुनै व्यक्ति सम्भन्नु पर्छ ।
२. प्रकरण १ को व्यवस्थाका कारणबाट कुनै प्राकृतिक व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएमा, निजको हैसियत देहाय बमोजिम यकिन गरिनेछ:
- (क) सो व्यक्तिलाई निजको स्थायी निवासस्थान उपलब्ध रहेको राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ; र सो

व्यक्तिको दुवै राष्ट्रमा स्थायी निवासस्थान भए निजलाई निजको व्यक्तिगत र आर्थिक सम्बन्ध निकटमा रहेको (महत्वपूर्ण हितको केन्द्र) राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ;

- (ख) निजको महत्वपूर्ण हितको केन्द्र रहेको राष्ट्र यकिन गर्न नसकिएमा वा कुनै पनि राष्ट्रमा निजको स्थायी निवासस्थान नभएमा, निजलाई निज जुन राष्ट्रमा सामान्य रूपमा बसोबास गरेको छ, सो राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ;
- (ग) निजको दुवै राष्ट्रहरूमा आभ्यासिक वासस्थान भएमा वा कुनै राष्ट्रमा पनि त्यस्तो वासस्थान नभएमा, निजलाई निज जुन राष्ट्रको नागरिक हो सो राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ;
- (घ) निज दुवै संविदाकारी राष्ट्रको नागरिक भएमा वा कुनै पनि राष्ट्रको नागरिक नभएमा, संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौताबाट सो प्रश्नको समाधान गर्नेछन् ।

३. प्रकरण १ का व्यवस्थाको कारणबाट, प्राकृतिक व्यक्ति बाहेकको कुनै व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएमा, त्यस्तो व्यक्तिलाई निजको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान जुन राष्ट्रमा रहेको छ, सो राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ ।

धारा ५

स्थायी संस्थापन

१. यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि, “स्थायी संस्थापन” भन्नाले कुनै प्रतिष्ठानको व्यवसाय पूर्ण वा आंशिक रूपमा सञ्चालन गरिने निश्चित स्थान सम्भन्नु पर्छ ।

२. “स्थायी संस्थापन” भन्नाले खासगरी देहायका कुराहरू समेतलाई जनाउँछ:

- (क) व्यवस्थापनको स्थान;
- (ख) शाखा;
- (ग) कार्यालय;
- (घ) कारखाना;
- (ङ) वर्कसप;
- (च) गोदामघर;
- (छ) बिक्री केन्द्र;
- (ज) फार्म वा वृक्षारोपण; र
- (झ) खानी, तेल वा ग्यासको कुवा, खानी वा प्राकृतिक स्रोतको उत्खनन वा दोहनको अन्य कुनै स्थान ।

३. “स्थायी संस्थापन” भन्ने शब्दले यसैगरी देहायका कुरालाई समेट्दछ:

- (क) कुनै भवन स्थल, निर्माण, जडान वा संयोजन आयोजना वा त्यस्तो स्थल वा आयोजनासँग सम्बद्ध सुपरीवेक्षण क्रियाकलाप, कुनै बाह्य महिनाको अवधिभित्र वा कूल १८३ दिनको अवधि वा अवधिहरू भर निरन्तर रहेमा मात्र त्यस्तो स्थल, आयोजना वा क्रियाकलाप;
- (ख) कुनै प्रतिष्ठानले कुनै बाह्य महिनाको अवधिभित्र कूल १८३ दिन भन्दा बढी अवधि वा अवधिहरूको लागि सो संविदाकारी राष्ट्रभित्र सो प्रतिष्ठानले काममा लगाएको कामदार वा अन्य कर्मचारी

मार्फत निरन्तर प्रदान गरेका परामर्श सेवा लगायतका सेवाहरु (सोही वा सम्बद्ध आयोजनाको लागि) सँग सम्बन्धित क्रियाकलाप ।

४. यस धाराका माथि उल्लिखित व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि, “स्थायी संस्थापन” मा निम्नलिखित कुराहरू समावेश भएको मानिने छैन:
- (क) प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको भण्डारण वा प्रदर्शनको प्रयोजनका लागि मात्र सुविधाको प्रयोग;
  - (ख) भण्डारण वा प्रदर्शनको प्रयोजनको लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको सम्भार (मेन्टिनेन्स);
  - (ग) कुनै अर्को प्रतिष्ठानबाट प्रशोधन गरिने प्रयोजनका लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको सम्भार;
  - (घ) प्रतिष्ठानको लागि वस्तु वा व्यापारिक सामान खरिद गर्ने वा जानकारी संकलन गर्ने प्रयोजनका लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थानको सम्भार;
  - (ङ) प्रतिष्ठानको लागि प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिको अन्य कुनै क्रियाकलाप संचालन गर्ने प्रयोजनका लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थानको सम्भार; र
  - (च) खण्ड (क) देखि (ङ) बमोजिमका क्रियाकलापहरूको कुनै संयोजनको लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थानको सम्भार । तर यस संयोजनबाट उत्पन्न व्यवसायको निश्चित स्थानको समग्र क्रियाकलाप प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिको हुनु पर्नेछ ।
५. प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, प्रकरण ७ को व्यवस्था लागू हुने स्वतन्त्र हैसियतको प्रतिनिधि (एजेण्ट) बाहेकको कुनै पनि व्यक्तिले एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानको तर्फबाट काम गरिरहेको छ भने देहायको अवस्थामा त्यस्तो व्यक्तिले सो प्रतिष्ठानका लागि गर्ने क्रियाकलापका सम्बन्धमा निजले त्यसरी काम गरिरहेको संविदाकारी राष्ट्रमा त्यस्तो प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन रहेको मानिनेछ;
- (क) त्यस्तो व्यक्तिका क्रियाकलाप प्रकरण ४ बमोजिमका क्रियाकलापमा सीमित नरहेका र जसको कारणले सो प्रकरणका व्यवस्था अन्तर्गत व्यवसायको कुनै निश्चित स्थानबाट प्रतिष्ठानको नाममा करार गर्ने अधिकार प्रयोग गरेमा त्यस्तो निश्चित स्थानलाई स्थायी संस्थापन नमानिने अवस्थामा त्यस्तो व्यक्तिलाई त्यसरी करार गर्ने अधिकार भएको र निजले त्यस्तो अख्तियारी सो राष्ट्रमा सामान्य रूपमा प्रयोग गर्ने गरेको; वा
  - (ख) आफूलाई त्यस्तो अधिकार नभए तापनि त्यस्तो व्यक्तिले सो प्रतिष्ठानको तर्फबाट वस्तु वा व्यापारिक सामान आपूर्ति गर्ने गरी त्यसरी काम गरिरहेको संविदाकारी राष्ट्रमा त्यस्ता वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जात (स्टक) सामान्य रूपमा कायम राखेको ।
६. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै बीमा प्रतिष्ठानले प्रकरण ७ लागू हुने स्वतन्त्र हैसियत राख्ने प्रतिनिधि (एजेण्ट) बाहेक अन्य कुनै व्यक्ति मार्फत अर्को संविदाकारी राष्ट्रको इलाकामा बीमाको किस्ता संकलन गरे वा त्यहाँ रहेको जोखिमको बीमा गराएमा पुनर्बीमाको हकमा बाहेक सो अर्को राष्ट्रमा त्यस्तो बीमा प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन रहेको मानिनेछ ।
७. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले दलाल, साधारण कमिशन प्रतिनिधि (एजेन्ट) वा स्वतन्त्र हैसियत राख्ने अन्य कुनै प्रतिनिधि (एजेन्ट) मार्फत अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय गरेको र त्यस्ता व्यक्तिहरूले आफ्नो व्यवसायको सामान्य क्रममा काम गरिरहेका अवस्थामा त्यसरी व्यवसाय गरेको भन्ने

कारणले मात्रै सो अर्को राष्ट्रमा त्यस्तो प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन रहेको मानिने छैन । तथापि, त्यस्ता प्रतिनिधिक्रियाकलाप पूर्ण वा मुख्य रूपमा सो प्रतिष्ठानको तर्फबाट गरिएकोमा निजलाई यस प्रकरण बमोजिमको स्वतन्त्र हैसियतको प्रतिनिधि मानिने छैन ।

८. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीलाई नियन्त्रण गरेको वा सो कम्पनीबाट त्यस्तो कम्पनी नियन्त्रित भएको वा त्यस्तो अर्को राष्ट्रमा (स्थायी संस्थापन मार्फत वा अन्य किसिमबाट) व्यवसाय गरेको भन्ने तथ्य स्वयंले त्यस्तो एउटा कम्पनीलाई अर्को कम्पनीको स्थायी संस्थापन बनाउने छैन ।

धारा ६

अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आय

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्तिबाट आर्जन गरेको आय (कृषि वा वनजन्य आय समेत) मा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. “अचल सम्पत्ति” भन्नाले सो सम्पत्ति जुन संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित छ, सो राष्ट्रको कानून अनुसार परिभाषित सम्पत्ति सम्झनु पर्छ । सो शब्दले अचल सम्पत्तिको अंगका रूपमा रहेका सम्पत्ति, कृषि र वनमा प्रयोग गरिएका पशुधन र उपकरण, भू-सम्पत्ति सम्बन्धी सामान्य कानूनका व्यवस्था लागू हुने अधिकार, अचल सम्पत्तिको फलोपभोग (युजुफ्रक्ट), खनीज भण्डार, स्रोत र अन्य प्राकृतिक स्रोतको काम वापतको प्रतिफल परिवर्तनीय वा निश्चित भुक्तानीको अधिकार वा त्यसमा काम गर्ने अधिकार समेतलाई जनाउँछ । पानीजहाज, डुङ्गा र वायुयानलाई अचल सम्पत्ति मानिने छैन ।
३. प्रकरण १ का व्यवस्था अचल सम्पत्तिको प्रत्यक्ष प्रयोग, भाडा वा अन्य कुनै पनि स्वरूपको प्रयोगबाट आर्जित आयका हकमा लागू हुनेछन् ।
४. प्रकरण १ र ३ का व्यवस्था कुनै प्रतिष्ठानको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयमा र स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाको सञ्चालनका लागि प्रयोग गरिएको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयका हकमा समेत लागू हुनेछन् ।

धारा ७

व्यापार मुनाफा

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट त्यस्तो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय नगरेसम्म सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा सो राष्ट्रमा मात्र कर लगाइनेछ । त्यस्तो प्रतिष्ठानले माथि उल्लेख भए बमोजिम व्यवसाय गरेकोमा, (क) सो प्रतिष्ठानको मुनाफाको सो स्थायी संस्थापनको हकमा; (ख) स्थायी संस्थापन मार्फत विक्री गरिएको जस्तै एउटै वा मिल्दोजुल्दो वस्तु वा व्यापारिक सामानको अर्को राष्ट्रमा विक्रीको हकमा; वा (ग) सो स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो अर्को राष्ट्रमा संचालन गरिएको जस्तै एउटै वा मिल्दोजुल्दो अन्य व्यवसायिक क्रियाकलापको हकमा लागू हुने जति हिस्सामा मात्र अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. प्रकरण ३ का व्यवस्थाको अधिनमा रही, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा, एउटै वा मिल्दोजुल्दो शर्त अन्तर्गत एउटै वा मिल्दोजुल्दो क्रियाकलापमा संलग्न भएको र जुन प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन हो त्यसबाट पूर्णतः स्वतन्त्र रूपले काम गर्ने भिन्न र अलग्गै प्रतिष्ठान भएको भए सो स्थायी संस्थापनले आर्जन गर्नसक्ने अपेक्षित मुनाफा सो स्थायी संस्थापनबाट प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको मानिनेछ ।
३. कुनै स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा, त्यस्तो स्थायी संस्थापन रहेको राष्ट्रमा वा अन्यत्र गरिएका कार्यकारी तथा सामान्य प्रकृतिका प्रशासनिक खर्चहरू लगायत स्थायी संस्थापनको व्यवसायको प्रयोजनका लागि गरिएका

खर्च वापत कट्टा गर्न स्वीकृति दिइनेछ। तर स्थायी संस्थापनद्वारा प्रतिष्ठानको मुख्य कार्यालय वा अन्य कार्यालयलाई पेटेन्ट वा अन्य अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै प्रकारको अन्य भुक्तानी वा कमिशनको रूपमा व्यवस्थापनको निमित्त कुनै खास सेवा प्रदान गरे वापत वा बैंकिंग प्रतिष्ठानको लागि बाहेक स्थायी संस्थापनले लिएको कर्जाको व्याज वापत भुक्तानी गरेको (वास्तविक खर्चहरू सोधभर्ना गर्न भुक्तानी गरेकोमा बाहेक) रकमको हकमा भने खर्च वापत त्यसरी कट्टा गर्न स्वीकृति दिइने छैन। त्यसैगरी, कुनै स्थायी संस्थापनले प्रतिष्ठानको मुख्य कार्यालय वा अन्य कुनै कार्यालयले पेटेन्ट वा अन्य अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै प्रकारको अन्य भुक्तानी वा कुनै खास सेवा प्रदान गरे वापत वा व्यवस्थापनको निमित्त कमिशनको रूपमा गरेको भुक्तानी वा बैंकिंग प्रतिष्ठानको हकमा बाहेक स्थायी संस्थापनले प्रतिष्ठानको प्रमुख कार्यालय वा अन्य कार्यालयले लिएको ऋणमा लागेको व्याजको भुक्तानी (वास्तविक खर्चहरू सोधभर्ना गर्न भुक्तानी गरेकोमा बाहेक) खर्च लेखे तापनि त्यस्ता भुक्तानीलाई सो स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा विचार गरिने छैन।

४. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा प्रतिष्ठानको कूल आयलाई विभिन्न शीर्षकमा विभाजन गरी सोही आधारमा स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्ने प्रचलन भएकोमा प्रकरण २ को कुनै पनि कुराले सो संविदाकारी राष्ट्रलाई त्यस्तो प्रचलन अनुसार गरिएको विभाजनको आधारमा करयोग्य आय निर्धारण गर्न रोक लगाउने छैन। तर त्यसरी विभाजन गर्न अपनाइएको तरिकाबाट निस्कने नतीजा यस धारामा उल्लिखित सिद्धान्त बमोजिम हुनु पर्नेछ।
५. कुनै स्थायी संस्थापनले प्रतिष्ठानका लागि गरेको वस्तु वा व्यापारिक सामानको खरिदको कारणले मात्र त्यस्तो स्थायी संस्थापनले मुनाफा आर्जन गरेको मानिने छैन।
६. माथि उल्लिखित प्रकरणहरूको प्रयोजनको लागि उचित र पर्याप्त कारण भई स्थायी संस्थापनको मुनाफाको निर्धारण अन्यथा हुने भएमा बाहेक त्यस्तो निर्धारण प्रत्येक वर्ष एउटै तरिकाबाट गरिनेछ।
७. यस सम्झौताका अन्य धारा बमोजिम छुट्टै रूपमा व्यवहार गरिने आयका रकमहरू मुनाफामा समावेश भएको अवस्थामा यस धाराका व्यवस्थाले ती धाराका व्यवस्थालाई प्रभाव पार्ने छैनन्।

धारा ८

पानीजहाज ढुवानी तथा हवाई यातायात

१. अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा पानीजहाज र वायुयान सञ्चालन गरी आर्जन गरेको मुनाफा पानीजहाज वा वायुयान सञ्चालन गर्ने प्रतिष्ठान वासिन्दा भएको संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ।
२. प्रकरण १ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएका भए तापनि, अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा पानीजहाज र वायुयान सञ्चालन गरी एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रभित्रका स्रोतबाट आर्जन गरेको मुनाफामा सो अर्को राष्ट्रमा त्यहाँको राष्ट्रिय कानून बमोजिम कर लगाउन सकिनेछ। तर त्यसरी लगाइएको करबाट सोको ५० प्रतिशत बराबरको रकम घटाइनेछ।
३. प्रकरण १ र २ का व्यवस्था कोष (पुल), संयुक्त व्यवसाय वा अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चालन निकायमा सहभागी भई आर्जन गरेको मुनाफाको हकमा समेत लागू हुनेछन्।

धारा ९

सम्बद्ध प्रतिष्ठान

१. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण वा पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिएमा; वा
- (ख) एकै व्यक्तिहरूले एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको

व्यवस्थापन, नियन्त्रण वा पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिएमा; र

यी दुवै अवस्थामा उक्त दुई प्रतिष्ठानहरू बीच तिनका व्यापारिक वा वित्तीय सम्बन्धको हकमा स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरू बीचको सम्बन्धको हकमा लागू हुने शर्तहरू भन्दा भिन्न शर्तहरू राखिएको वा लागू गरिएको अवस्थामा, उपर्युक्त शर्तहरूको कारणले त्यस्ता प्रतिष्ठानहरूमध्ये एउटा प्रतिष्ठानलाई मुनाफा प्राप्त हुनसक्ने तर ती शर्तहरूको कारणले त्यसरी प्राप्त गर्न नसकिएको मुनाफालाई सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा समावेश गरी सोही अनुरूप कर लगाउन सकिनेछ ।

२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रले सो राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानको मुनाफामा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको जुन मुनाफामा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाइएको हो सो मुनाफा समावेश गरी सोही बमोजिम कर लगाएको र त्यसरी समावेश गरिएको मुनाफालाई दुई प्रतिष्ठानहरू बीच तय गरिएका शर्तहरू स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरू बीच गरिने शर्तहरू सरह भई पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको प्रतिष्ठानबाट आर्जित मुनाफा मानी व्यवहार गरिएको भए सो अर्को राष्ट्रले सो मुनाफामा सो राष्ट्रमा लगाइएको करको रकममा सो मुनाफामा उपयुक्त समायोजन गर्नेछ । त्यस्तो समायोजन निर्धारण गर्दा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थालाई उचित ध्यान दिइनेछ र संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीले आवश्यकता अनुसार आपसी परामर्श गर्नेछन् ।

धारा १०

लाभांश

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीबाट अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिइएको लाभांशमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. यद्यपि, लाभांशको भुक्तानी दिने कम्पनी जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा सो राष्ट्रको कानून अनुसार त्यस्तो लाभांशमा कर लगाउन सकिनेछ । तर लाभांशको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति अर्को राष्ट्रको वासिन्दा हो भने त्यसरी लगाइएको कर देहायको प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन :

- (क) हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति लाभांशको भुक्तानी दिने कम्पनीको कम्तिमा दश (१०) प्रतिशत पूँजी धारण गर्ने कम्पनी भए, लाभांशको कूल रकमको दश (१०) प्रतिशत; वा
- (ख) अन्य अवस्थामा लाभांशको कूल रकमको १५ (पन्ध्र) प्रतिशत ।

संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौता गरी यी सीमाहरू लागू हुने तरिका निर्धारण गर्नेछन् ।

यस प्रकरणले जुन मुनाफा मध्येबाट लाभांश भुक्तानी गरिने हो सो मुनाफाको सम्बन्धमा लागू हुने कम्पनीको कर व्यवस्थालाई प्रभाव पार्ने छैन ।

३. यस धारामा प्रयुक्त “लाभांश” भन्नाले शेयर वा अन्य अधिकारबाट प्राप्त ऋण दाबी बाहेकको आय, मुनाफामा हिस्सेदारी एवं वितरण गर्ने कम्पनी जुन राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको कानून अनुसार शेयरबाट प्राप्त आयका हकमा लागू हुने कर व्यवस्था अनुरूपकै कर व्यवस्थाको अधीनमा रहेको अन्य कर्पोरेट अधिकारबाट प्राप्त आय सम्झनु पर्छ ।

४. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा लाभांशको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्तिले लाभांश भुक्तानी गर्ने कम्पनी वासिन्दा भएको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा वा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू उपलब्ध गराएमा र जुन धारण (होल्डिंग) को सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ सो धारण त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसँग प्रभावकारी रूपले

जोडिएको छ भने प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।

५. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रबाट मुनाफा वा आय प्राप्त गरेमा, सो कम्पनीले भुक्तानी गरेको लाभांश सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिइएको वा जुन धारणको सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ सो धारण सो अर्को राष्ट्रमा अवस्थित कुनै स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय संचालन गर्ने निश्चित स्थानसँग प्रभावकारी रूपले जोडिएको अवस्थामा बाहेक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रले त्यस्तो लाभांशमा कुनै कर लगाउन वा भुक्तानी दिइएको लाभांश वा वितरण नगरिएको मुनाफामा सो अर्को राष्ट्रमा उत्पन्न मुनाफा वा आय पूर्ण वा आंशिक रूपमा समावेश गरिएको भए तापनि सो कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफामा कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफामा लाग्ने कर लगाउन सक्ने छैन ।

धारा ११

ब्याज

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको ब्याजमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. तथापि, त्यस्तो ब्याज आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि त्यस्तो ब्याजमा सो राष्ट्रको कानून अनुसार कर लगाउन सकिनेछ । तर ब्याजको भुक्तानी पाउने व्यक्ति सो ब्याजको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति हो भने त्यसरी लगाइएको कर देहायको प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन :

- (क) हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति वित्तीय लगानीबाट आय प्राप्त गर्ने कुनै वित्तीय संस्था, बीमा कम्पनी वा लगानी कम्पनी भएमा, ब्याजको कूल रकमको दश (१०) प्रतिशत,
- (ख) अन्य अवस्थामा सो ब्याजको कूल रकमको पन्ध्र (१५) प्रतिशत ।

३. प्रकरण २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, एक संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन भई अर्को संविदाकारी राष्ट्रको स्थानीय निकाय लगायत सो राष्ट्रको सरकारबाट, केन्द्रीय बैंक वा सरकारको नियन्त्रणमा रहेको कुनै वित्तीय संस्थाबाट प्राप्त गरिएको ब्याजमा पहिलो उल्लिखित संविदाकारी राष्ट्रमा कर छूट दिइनेछ ।

४. प्रकरण ३ को प्रयोजनको लागि, “केन्द्रीय बैंक वा सरकारको नियन्त्रणमा रहेको कुनै वित्तीय संस्था” भन्नाले :

(क) नेपालको हकमा:

(१) नेपाल राष्ट्र बैंक (नेपालको केन्द्रीय बैंक);

(२) संविदाकारी राष्ट्रका सरकारहरु बीच समय समयमा सहमत भए बमोजिमका नेपाल सरकारको पूर्ण पूँजीगत स्वामित्व रहेको अन्य वित्तीय संस्था ।

(ख) पाकिस्तानको हकमा:

(१) स्टेट बैंक अफ पाकिस्तान (पाकिस्तानको केन्द्रीय बैंक);

(२) संविदाकारी राष्ट्रका सरकारहरु बीच समय समयमा सहमत भए बमोजिमका इस्लामिक गणतन्त्र पाकिस्तानको सरकारको पूर्ण पूँजीगत स्वामित्व रहेको अन्य वित्तीय संस्था ।

५. यस धारामा प्रयुक्त “ब्याज” भन्नाले बन्धकीबाट सुरक्षित गरिएको वा नगरिएको तथा ऋणीको मुनाफामा हिस्सा राख्ने अधिकार रहेको वा नरहेको जे भए तापनि सबै किसिमका ऋण दाबीबाट आर्जित आय र खासगरी सरकारी धितोपत्र (सेक्युरिटी) बाट प्राप्त आय र बण्ड वा ऋणपत्रबाट प्राप्त आय तथा त्यस्ता

धितोपत्र, बण्ड वा ऋणपत्रसँग सम्बद्ध प्रिमियम र पुरस्कार सम्झनु पर्छ । यस धाराको प्रयोजनको लागि विलम्ब भुक्तानी वापतको जरिवाना (पेनाल्टि) शुल्कलाई व्याजको रूपमा लिइने छैन ।

६. व्याजको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति एक संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई व्याज सिर्जना हुने अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा वा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित व्यवसाय सञ्चालन गर्ने निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू उपलब्ध गराएमा र जुन ऋण दाबीको सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ सो दाबी (क) त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय सञ्चालन गर्ने निश्चित स्थानसँग वा (ख) धारा ७ को प्रकरण १ को खण्ड (ग) बमोजिमका क्रियाकलापसँग प्रभावकारी रूपले आवद्ध भएमा प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।
७. भुक्तानीकर्ता एउटा संविदाकारी राष्ट्र स्वयं, सोको स्थानीय निकाय वा वासिन्दा भएकोमा सो संविदाकारी राष्ट्रमा व्याज आर्जन गरिएको मानिनेछ । तर, व्याज भुक्तानी दिने व्यक्ति एक संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको वा नभएको जे भए तापनि त्यस्तो व्यक्तिको एक संविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थान रहेको, त्यस्तो संस्थापन वा स्थानको सम्बन्धमा लिइएको ऋण वापत व्याज भुक्तानी दिइएको र त्यस्तो व्याज स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट व्यहोरिएको अवस्थामा त्यस्तो व्याज सो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थान रहेको राष्ट्रमा आर्जन गरिएको मानिनेछ ।
८. भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच वा ती दुवै र अन्य कुनै व्यक्ति बीचको विशेष सम्बन्धको कारणले जुन ऋण दाबीको लागि भुक्तानी दिइन्छ सो ऋणदाबीको रकम हेर्दा त्यस्तो सम्बन्ध नभएको अवस्थामा भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच सहमति हुनसक्ने रकम भन्दा व्याजको रकम बढी भएमा यस धाराका व्यवस्थाहरू त्यस्तो पछिल्लो रकमका हकमा लागू हुनेछन् । यस्तो अवस्थामा भुक्तानीको बढी भए जतिको हिस्सा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थालाई उचित ध्यान दिई प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार करयोग्य हुनेछ ।

धारा १२

रोयल्टी र प्राविधिक सेवाको शुल्क

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरी अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको रोयल्टी र प्राविधिक सेवाको शुल्कमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. यद्यपि, त्यस्तो रोयल्टी वा प्राविधिक सेवाको शुल्क आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि सो रोयल्टी वा प्राविधिक सेवाको शुल्कमा सो राष्ट्रको कानून बमोजिम कर लगाउन सकिनेछ । तर रोयल्टी वा प्राविधिक सेवाको शुल्कको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएकोमा त्यसरी लगाइएको कर रोयल्टी वा प्राविधिक सेवाको शुल्कको कूल रकमको पन्ध्र (१५) प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन ।
३. यस धारामा प्रयुक्त “रोयल्टी” भन्नाले रेडियो वा टेलिभिजन प्रसारणका लागि प्रयोग गरिएको चलचित्र र फिल्म, टेप वा डिस्क लगायतका साहित्यिक, कलात्मक वा वैज्ञानिक कार्यको कुनै प्रतिलिपि अधिकार, पेटेन्ट, ट्रेडमार्क, डिजाइन वा मोडेल, योजना, गोप्य सूत्र वा प्रकृत्याको प्रयोगको वा सो प्रयोग गर्ने अधिकारको प्रतिफल वा औद्योगिक, व्यापारिक वा वैज्ञानिक उपकरणको प्रयोगको वा सो प्रयोग गर्ने अधिकारको प्रतिफल वा औद्योगिक, व्यापारिक वा वैज्ञानिक अनुभव सम्बन्धी जानकारीको प्रतिफल सम्झनु पर्छ ।
४. यस धारामा प्रयुक्त “प्राविधिक सेवाको शुल्क” भन्नाले एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवस्था वा उपलब्ध गराएको कुनै व्यवस्थापकीय, प्राविधिक वा परामर्श सेवाको प्रतिफल सम्झनु पर्छ । तर सो शब्दले धारा ५ को प्रकरण ३, धारा १४ वा धारा १५ मा उल्लिखित कुनै

क्रियाकलापको प्रतिफललाई समेट्दैन ।

५. रोयल्टी वा प्राविधिक सेवाको शुल्कको हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति एक संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई निजले रोयल्टी वा प्राविधिक सेवाको शुल्क सिर्जना हुने अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा वा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू उपलब्ध गराएमा र जुन अधिकार वा सम्पत्तिको सम्बन्धमा रोयल्टी वा प्राविधिक सेवाको शुल्कको भुक्तानी गरिन्छ, सो अधिकार वा सम्पत्ति त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसँग प्रभावकारी रूपले जोडिएको भएमा प्रकरण १ र २ का व्यवस्था लागू हुने छैनन् । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।
६. भुक्तानीकर्ता एक संविदाकारी राष्ट्र स्वयं वा सोको राजनीतिक इकाई, स्थानीय निकाय वा वासिन्दा भएकोमा सो संविदाकारी राष्ट्रमा रोयल्टी वा प्राविधिक सेवाको शुल्क सिर्जना भएको मानिनेछ । तर, रोयल्टी वा प्राविधिक सेवाको शुल्क भुक्तानी दिने व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको वा नभएको जे भए तापनि त्यस्तो व्यक्तिको एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा अधिकार, सम्पत्ति वा करार भएको स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थान रहेकोमा त्यस्तो संस्थापन वा निश्चित स्थानको सम्बन्धमा रोयल्टी वा प्राविधिक सेवाको शुल्क भुक्तानी दिने दायित्व उत्पन्न भएको र त्यस्तो रोयल्टी वा प्राविधिक सेवाको शुल्क सो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट व्यहोरिएको अवस्थामा त्यस्तो रोयल्टी वा प्राविधिक सेवाको शुल्क सो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थान रहेको राष्ट्रमा सिर्जना भएको मानिनेछ ।
७. भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच वा ती दुवै र अन्य कुनै व्यक्ति बीचको विशेष सम्बन्धको कारणले जुन प्रयोग वा सूचना सम्बन्धी अधिकारको लागि रोयल्टी वा प्राविधिक सेवाको शुल्क भुक्तानी गरिन्छ, सोको रकम हेर्दा त्यस्तो सम्बन्ध नभएको अवस्थामा भुक्तानीकर्ता र हितग्राही स्वामित्व भएको व्यक्ति बीच सहमत हुनसक्ने रकम भन्दा बढी भएमा त्यस्तो पछिल्लो रकमका हकमा यस धाराका व्यवस्था लागू हुनेछन् । यस्तो अवस्थामा त्यस्तो भुक्तानीको बढी भए जतिको हिस्सा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थालाई उचित ध्यान दिदै प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार करयोग्य हुनेछ ।

धारा १३

पूँजीगत लाभ

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले धारा ६ बमोजिमको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्तिको बेच विखनबाट प्राप्त गरेको लाभमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको व्यापारिक सम्पत्तिको हिस्साको रूपमा रहेको चल सम्पत्तिको वा स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा उपलब्ध निश्चित स्थलसँग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचविखनबाट प्राप्त भएको लाभमा एवं त्यस्तो स्थायी संस्थापन (एकल वा सम्पूर्ण प्रतिष्ठान सहित) को वा त्यस्तो निश्चित स्थलको बेचविखनबाट प्राप्त त्यस्ता लाभ समेतमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
३. कुनै संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा सञ्चालित पानीजहाज वा वायुयानको वा त्यस्तो पानीजहाज वा वायुयानको सञ्चालनसँग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचविखनबाट प्राप्त भएको लाभ सो प्रतिष्ठानको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान जुन संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको छ, सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
४. एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्ति नै मूलतः प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा कुनै कम्पनीको सम्पत्ति भएकोमा त्यस्तो कम्पनीको पूँजीगत मौज्जातको शेयरबाट प्राप्त लाभमा सो राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

५. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीको प्रकरण ४ बमोजिमको शेयर बाहेक पच्चीस (२५) प्रतिशत वा सो भन्दा बढी सहभागिता रहेको अन्य शेयरको बेचबिखनबाट प्राप्त लाभमा सो राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
६. प्रकरण १, २, ३, ४ र ५ बमोजिमका सम्पत्ति बाहेक अन्य कुनै सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त लाभ बेचबिखनकर्ता जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।

धारा १४

स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवा

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई निजका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थान नियमित रूपमा उपलब्ध नभएको वा कुनै बाह्र (१२) महिनाको अवधिभित्र कूल १८३ दिन वा सो भन्दा बढी अवधि वा अवधिहरूसम्म सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा निज उपस्थित नभएको अवस्थामा व्यवसायिक सेवा वा स्वतन्त्र प्रकृतिका अन्य क्रियाकलापका सम्बन्धमा त्यस्तो वासिन्दाबाट आर्जित आय सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ । सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा त्यस्तो वासिन्दाको कुनै त्यस्तो निश्चित स्थान भए वा निज उल्लिखित अवधि वा अवधिहरूमा उपस्थित भएको भए सो आयमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ । तर त्यसरी कर लगाउँदा त्यस्तो निश्चित स्थानबाट हुने आय वा उपर्युक्त अवधि वा अवधिहरूमा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिने आयको रकममा मात्र कर लगाइनेछ ।
२. प्रकरण १ मा जुनसुकै व्यवस्था भए तापनि, संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा सञ्चालन गरेको स्वतन्त्र प्रकृतिको व्यवसायिक सेवा वा अन्य क्रियाकलापको सम्बन्धमा आर्जन गरेको आयमा सो सेवा वा क्रियाकलापको पारिश्रमिक सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दाले भुक्तानी गरेकोमा वा सो अर्को राष्ट्रमा रहेको व्यवसाय गर्ने स्थायी वा निश्चित स्थानबाट व्यहोरिएकोमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लाग्न सक्नेछ ।
३. “व्यवसायिक सेवा” भन्नाले खासगरी स्वतन्त्र वैज्ञानिक, साहित्यिक, कलात्मक, शैक्षिक वा अध्यापन क्रियाकलाप एवं चिकित्सक, वकील, इन्जिनियर, वास्तुविद्, दन्त चिकित्सक र लेखापाल (एकाउन्टेन्ट) का स्वतन्त्र क्रियाकलाप समेतलाई जनाउँछ ।

धारा १५

आश्रित वैयक्तिक सेवा

१. धारा १६, १८ र १९ का व्यवस्थाको अधिनमा रही एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले रोजगारीको सम्बन्धमा प्राप्त गरेको तलब, ज्याला र यस्तै अन्य पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ । तर सो रोजगारी अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएको हुनु हुँदैन । त्यसरी रोजगारी गरिएको भएमा त्यसबाट प्राप्त पारिश्रमिक जतिमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. प्रकरण १ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त गरेको पारिश्रमिक देहायको अवस्थामा पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ :
  - (क) प्राप्तकर्ता कुनै बाह्र (१२) महिनाको अवधिभित्र कुल १८३ दिन भन्दा बढी नहुने गरी कुनै अवधि वा अवधिहरूमा अर्को राष्ट्रमा उपस्थित भएको; र
  - (ख) अर्को राष्ट्रको वासिन्दा नभएको कुनै रोजगारदाताबाट वा निजको तर्फबाट पारिश्रमिक भुक्तानी गरिएको; र
  - (ग) अर्को राष्ट्रमा रहेको रोजगारदाताको कुनै स्थायी संस्थापन वा व्यवसाय गर्ने निश्चित

स्थानवाट सो पारिश्रमिक नव्यहोरिएको ।

३. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानद्वारा अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा सञ्चालित पानीजहाज वा वायुयानमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त पारिश्रमिक जतिमा सो राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा १६

सञ्चालकको शुल्क

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीको सञ्चालक समिति वा त्यस्तै अन्य अंगको सदस्यको हैसियतले प्राप्त गरेको सञ्चालकको शुल्क र त्यस्तै अन्य भुक्तानीमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीको उच्च तहको व्यवस्थापकीय पद ग्रहण गरी सो हैसियतमा प्राप्त गरेको तलब, ज्याला र अन्य पारिश्रमिकमा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा १७

प्रमोदक तथा खेलाडी

१. धारा ७, १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि एक संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले नाट्यशाला, चलचित्र, रेडियो वा टेलिभिजन कलाकार वा संगीतकार वा खेलाडी जस्तै प्रमोदकको हैसियतमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यक्तिगत क्रियाकलाप गरी आर्जन गरेको आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. एक प्रमोदक वा खेलाडीले सो हैसियतमा गरेको व्यक्तिगत क्रियाकलापको सम्बन्धमा आर्जित आय प्रमोदक वा खेलाडी स्वयंलाई प्राप्त नभई अन्य कुनै व्यक्तिलाई प्राप्त हुने भएमा धारा ७, १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि सो आयमा जुन संविदाकारी राष्ट्रमा प्रमोदक वा खेलाडीका क्रियाकलाप सञ्चालित हुन्छन् सो राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
३. यस धाराको प्रकरण १ र २ मा उल्लेख भए बमोजिम एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएको क्रियाकलापबाट एवं आय आर्जन गरेको र अर्को राष्ट्रमा गरिएको त्यस्तो भ्रमणको सम्पूर्ण वा अधिकांश पहिले उल्लिखित संविदाकारी राष्ट्र, सोको राजनीतिक इकाई वा स्थानीय निकायको सार्वजनिक कोषबाट व्यहोरिएको भएमा वा संविदाकारी राष्ट्रका सरकारहरु बीच सम्पन्न सांस्कृतिक सम्झौता वा समझदारी अन्तर्गत त्यस्तो भ्रमण भएकोमा त्यस्तो आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर छुट हुनेछ ।

धारा १८

निवृत्तभरण तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी भुक्तानी

१. धारा १९ को प्रकरण २ मा गरिएका व्यवस्थाको अधिनमा रही अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई निजको विगतको रोजगारीको प्रतिफलस्वरूप भुक्तानी गरिएका निवृत्तभरण र त्यस्तै अन्य पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछन् ।
२. प्रकरण १ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको राजनीतिक इकाई वा स्थानीय निकायको सामाजिक सुरक्षा प्रणालीको अंगको रूपमा रहेको सार्वजनिक योजना अन्तर्गत भुक्तानी गरिएका निवृत्तभरण र अन्य भुक्तानी सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछन् ।

धारा १९

सरकारी सेवा

१. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको राजनीतिक इकाई वा स्थानीय निकायले सो राष्ट्र वा इकाई वा निकायलाई प्रदान गरिएको सेवाका सम्बन्धमा कुनै प्राकृतिक व्यक्तिलाई भुक्तानी गरेको निवृत्तभरण बाहेकको तलब, ज्याला र त्यस्तै अन्य पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ।
(ख) तर, त्यस्ता सेवा अर्को राष्ट्रमा उपलब्ध गराइएकोमा देहायको अवस्थामा त्यस्तो तलब, ज्याला र अन्य पारिश्रमिक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ:
  - (१) सो प्राकृतिक व्यक्ति सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दा र नागरिक भएको; वा
  - (२) त्यस्तो सेवा उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि मात्र निज सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दा नभएको।
२. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको राजनीतिक इकाई वा स्थानीय निकायलाई उपलब्ध गराइएको सेवाका सम्बन्धमा सो राष्ट्र वा सोको राजनीतिक इकाई वा स्थानीय निकायबाट वा त्यस्तो राष्ट्र वा इकाई वा निकायले सिर्जना गरेको कोषबाट कुनै प्राकृतिक व्यक्तिलाई भुक्तानी गरिएको निवृत्तभरण सो राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछ।
(ख) तर, त्यस्तो प्राकृतिक व्यक्ति सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा र नागरिक भएमा त्यस्तो निवृत्तभरण सो राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछ।
३. धारा १५, १६, १७ र १८ का व्यवस्थाहरू एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको राजनीतिक इकाई वा स्थानीय निकायबाट सञ्चालित व्यवसायको सिलसिलामा उपलब्ध गराइएको सेवाका सम्बन्धमा भुक्तानी गरिएको तलब, ज्याला र त्यस्तै अन्य पारिश्रमिक र निवृत्तभरणका हकमा लागू हुनेछन्।

धारा २०

विद्यार्थी, शिक्षार्थी तथा प्रशिक्षार्थी

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको भ्रमण गर्नु तत्काल अघि वा भ्रमण गर्दाका बखत निज अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको र आफ्नो शिक्षा वा प्रशिक्षणको लागि पहिले उल्लेख गरिएको राष्ट्रमा उपस्थित विद्यार्थी, शिक्षार्थी वा व्यवसायिक प्रशिक्षार्थीले पालनपोषण, शिक्षा, प्रशिक्षणको प्रयोजनको लागि प्राप्त गरेको भुक्तानीमा लगाइने छैन। तर त्यस्तो भुक्तानी सो राष्ट्र भन्दा बाहिरको स्रोतबाट भएको हुनुपर्दछ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा प्राकृतिक व्यक्ति अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा कर्मचारी भई वा पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको वासिन्दासँगको करार अन्तर्गत वा अर्को राष्ट्रको सरकार वा कुनै अन्तराष्ट्रिय संस्थाले प्रायोजन गरेको कार्यक्रममा सहभागीको रूपमा मूलतः
  - (क) पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको वासिन्दा नभएको वा त्यस्तो वासिन्दासँग सम्बन्धित नभएको अन्य कुनै व्यक्तिबाट प्राविधिक, पेशागत वा व्यवसायिक अनुभव प्राप्त गर्ने; वा
  - (ख) सो अर्को राष्ट्रमा विश्वविद्यालय, कलेज वा विद्यालय वा अन्य मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थामा अध्ययन गर्ने, प्रयोजनको लागि अस्थायी रूपले उपस्थित भएको अवस्था भएमा एक वर्ष ननाघेको अवधिको वैयक्तिक सेवाबाट आर्जित निजको कूल आय अमेरिकी डलर ३००० वा सो बराबरको पाकिस्तानी रुपैयाँ वा नेपाली रुपैयाँ भन्दा बढी नभए भएमा त्यस्तो आयको सम्बन्धमा सो अर्को राष्ट्रमा निजलाई कर छुट प्राप्त हुनेछ।

धारा २१

अन्य आय

१. यस सम्झौताका माथि उल्लिखित धाराहरूमा व्यवस्था नगरिएका जहाँसुकै उत्पन्न भएका एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाका आयका रकमहरू सो राष्ट्रमा करयोग्य हुनेछन् ।
२. धारा ६ को प्रकरण २ मा परिभाषित अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आय बाहेक अन्य आय प्राप्त गर्ने व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा वा अर्को राष्ट्रमा रहेको व्यवसाय गर्ने निश्चित स्थानबाट स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू प्रदान गरेमा र जुन अधिकार वा सम्पत्तिको सम्बन्धमा आयको भुक्तानी गरिएको हो सो अधिकार वा सम्पत्ति त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसँग प्रभावकारी रूपमा सम्बन्धित भएमा त्यस्तो आयको हकमा उपधारा १ को व्यवस्था लागू हुने छैन । यस्तो स्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्था लागू हुनेछन् ।
३. प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस सम्झौताका माथि उल्लिखित धाराहरूमा उल्लेख नगरिएका र अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएका एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाका आयका रकमहरूमा अर्को राष्ट्रमा समेत कर लगाउन सकिने छ ।

धारा २२

दोहोरो करको समाप्ति

१. देहाय बमोजिम दोहोरो कर समाप्त गरिनेछः
  - (क) पाकिस्तानमा, पाकिस्तानको कुनै वासिन्दाले यस सम्झौताको व्यवस्था अनुसार नेपालमा कर लाग्नसक्ने आय आर्जन गरेमा पाकिस्तानले सो वासिन्दाको आयको करमा भुक्तानी गरिएको नेपाली कर बराबरको रकम करबाट कट्टा गर्न दिनेछ । तर त्यस्तो करकट्टीको रकम नेपालमा आर्जन गरिएको आयमा लाग्नसक्ने करकट्टी दिनुभन्दा अगाडि हिसाव गरिएको करको सो हिस्सा भन्दा बढी हुने छैन;
  - (ख) नेपालमा, नेपालको कुनै वासिन्दाले यस सम्झौताका व्यवस्था अनुसार पाकिस्तानमा कर लाग्नसक्ने आय आर्जन गरेमा नेपालले सो वासिन्दाको आयको करमा भुक्तानी गरिएको पाकिस्तानी कर बराबरको रकम करबाट कट्टा गर्न दिनेछ । तर त्यस्तो करकट्टीको रकम पाकिस्तानमा आर्जन गरिएको आयमा लाग्नसक्ने करकट्टी दिनुभन्दा अगाडि हिसाव गरिएको करको सो हिस्सा भन्दा बढी हुने छैन ।
२. यस धाराको प्रकरण १ को प्रयोजनको लागि “भुक्तानी गरिएको पाकिस्तानी कर” र “भुक्तानी गरिएको नेपाली कर” भन्नाले पाकिस्तान वा नेपालमा भुक्तानी गर्नुपर्ने तर सो संविदाकारी राष्ट्रमा आर्थिक विकास प्रवर्द्धन गर्न बनाइएको कानून बमोजिम छुट्ट दिइएको वा कट्टा गर्न दिइएको करको रकम समेत समावेश भएको मानिनेछ ।
३. एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको राजनीतिक इकाईले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई पहिलो उल्लिखित सो राष्ट्रमा आर्थिक विकास प्रवर्द्धन गर्न बनाइएको कानून बमोजिम दिएको अनुदानमा अर्को राष्ट्रमा कर लाग्ने छैन ।

धारा २३

समान व्यवहार

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रका नागरिक उपर अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा समान परिस्थितिमा र खासगरी बसोबासका सम्बन्धमा सो अर्को राष्ट्रका नागरिक उपर लागू हुने वा लागू गर्न सकिने कर व्यवस्था वा

तत्सम्बन्धी शर्त भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कुनै पनि कर व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी कुनै शर्त लागू गरिने छैन । धारा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो व्यवस्था एउटा वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दा नभएका व्यक्तिका हकमा समेत लागू हुनेछ ।

२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनमा लगाइने कर सोही क्रियाकलाप सञ्चालन गरिरहेका सो अर्को राष्ट्रका प्रतिष्ठान उपर लगाइने कर भन्दा कम सुविधाजनक हुने गरी सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाइने छैन । एक संविदाकारी राष्ट्रले आफ्ना वासिन्दालाई कुनै नागरिक हैसियत वा पारिवारिक जिम्मेवारीका आधारमा कर प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराउने व्यक्तिगत छुट, सहूलियत र कर कट्टी सुविधा अर्को संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दालाई उपलब्ध गराउन उक्त राष्ट्रलाई बाध्य गराउने गरी यस व्यवस्थाको व्याख्या गरिने छैन ।
३. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान, जो अर्को संविदाकारी राष्ट्रको एक वा बढी वासिन्दाको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको छ, उपर पहिलो उल्लिखित राष्ट्रका त्यस्तै अन्य प्रतिष्ठान उपर लागू हुने वा हुनसक्ने कर र तत्सम्बन्धी शर्त भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कर वा तत्सम्बन्धी कुनै पनि शर्त पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा लगाइने छैन ।
४. धारा ९ को प्रकरण १, धारा ११ को प्रकरण ७ वा धारा १२ को प्रकरण ७ का व्यवस्था लागू हुने अवस्थामा बाहेक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरेको ब्याज, रोयल्टी, प्राविधिक सेवाको शुल्क र अन्य वितरण त्यस्तो प्रतिष्ठानको करयोग्य मुनाफा निर्धारण गर्ने प्रयोजनको लागि पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको कुनै वासिन्दालाई त्यस्तो ब्याज, रोयल्टी, प्राविधिक सेवाको शुल्क र अन्य रकम भुक्तानी गरिएको भए जुन शर्त लागू हुने थियो सोही शर्त अन्तर्गत कट्टी गर्न योग्य हुनेछन् ।

धारा २४

पारस्परिक सम्झौताको कार्यविधि

१. एउटा वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका काम कारवाहीको फलस्वरूप एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई यस सम्झौताका व्यवस्था अनुकूल नभएको कर लागेको वा लाग्नेछ भन्ने लागेमा सो व्यक्तिले ती राष्ट्रका राष्ट्रिय कानूनमा जुनसुकै उपचारको व्यवस्था गरिएको भए तापनि आफू जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष वा निजको विषय धारा २४ को प्रकरण १ अन्तर्गत पर्ने भएमा निज जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष उजुरी दिन सक्नेछ । यस सम्झौताका व्यवस्था अनुकूल नभएको करको नतिजा निकाल्ने कारवाहीको पहिलो सूचना दिइएको मितिले दुई वर्ष भित्र त्यस्तो उजुरी दिनु पर्नेछ ।
२. सक्षम अधिकारीलाई त्यस्तो उजुरी न्यायोचित लागेमा र आफैले सन्तोषजनक समाधान निकाल्न नसकेमा सो सक्षम अधिकारीले यो सम्झौता अनुकूल नभएको कराबाट मुक्ति दिलाउने उद्देश्यले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको सक्षम अधिकारीसँग आपसी सम्झौता गरी त्यस्तो उजुरीको समाधान गर्ने प्रयत्न गर्नेछ । संविदाकारी राष्ट्रका राष्ट्रिय कानूनमा कुनै समय सीमाको व्यवस्था गरिएको भए तापनि त्यसरी कुनै सम्झौता गरिएको भए त्यस्तो सम्झौताको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
३. संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले यस सम्झौताको व्याख्या वा प्रयोगका सम्बन्धमा उत्पन्न कुनै पनि वाधा अडकाउ वा शंका आपसी सम्झौताबाट फुकाउन वा निवारण गर्न प्रयत्न गर्नेछन् । ती अधिकारीहरूले यस सम्झौतामा व्यवस्था नभएका दोहोरो करको समाप्तिका लागि समेत आपसी परामर्श गर्नेछन् ।
४. उपरोक्त प्रकरणहरूको अर्थमा सहमतिमा पुग्ने प्रयोजनका लागि संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले एक अर्कासँग सिधा सञ्चार सम्पर्क गर्न सक्नेछन् । यस धारा बमोजिमको पारस्परिक सम्झौताको कार्यविधिको कार्यान्वयनका लागि सक्षम अधिकारीहरूले परामर्श गरी उपयुक्त द्विपक्षीय कार्यविधि, शर्त, तरिका र विधि निर्माण गर्नेछन् ।

धारा २५

सूचनाको आदान प्रदान

१. संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले यो सम्झौताका व्यवस्था वा यस सम्झौताबाट समेटिएका करहरूसँग सम्बन्धित र सो अन्तर्गतको कर सम्बन्धी व्यवस्था यस सम्झौता प्रतिकूल नभएका आफ्ना राष्ट्रिय कानूनका व्यवस्था कार्यान्वयन एवं त्यस्तो करको सम्बन्धमा वित्तीय छल निरोध गर्न समेत आवश्यक जानकारी आदान प्रदान गर्नेछन् । जानकारीको आदान प्रदानलाई धारा १ ले रोक लगाएको छैन । एक संविदाकारी राष्ट्रबाट प्राप्त गरिएको कुनै पनि जानकारीलाई सो राष्ट्रको राष्ट्रिय कानून अन्तर्गत प्राप्त जानकारी सरह समान तवरमा गोप्य मानिनेछ र यस सम्झौताले समेटेका कर निर्धारण वा संकलन, तत्सम्बन्धमा कार्यान्वयन वा अभियोजन वा तत्सम्बन्धी पुनरावेदनको निर्णयसंग सम्बन्धित व्यक्ति वा निकाय (अदालत र प्रशासनिक निकाय समेत) लाई मात्र त्यस्तो जानकारी प्रकट गरिनेछ । त्यस्ता व्यक्ति वा अधिकारीले सो प्रयोजनको लागि मात्र त्यस्तो जानकारी प्रयोग गर्ने छन् । तर निजहरूले त्यस्तो जानकारी खुला अदालती कारवाही वा न्यायिक निर्णयहरूका सम्बन्धमा प्रकट गर्न सक्नेछन् ।
२. कुनै पनि अवस्थामा कुनै संविदाकारी राष्ट्र उपर देहाय बमोजिमको दायित्व सिर्जना गर्ने गरी प्रकरण १ को व्यवस्थाको व्याख्या गरिने छैन:
  - (क) सो संविदाकारी राष्ट्रको वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून र प्रशासनिक प्रचलनबाट विचलित हुने गरी प्रशासनिक उपायहरू अपनाउने;
  - (ख) सो संविदाकारी राष्ट्र वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून अन्तर्गत वा प्रशासनको सामान्य क्रममा प्राप्त गर्न नसकिने जानकारी उपलब्ध गराउने;
  - (ग) कुनै व्यापार, व्यवसाय, औद्योगिक, व्यापारिक वा पेशागत गोप्यता वा व्यापारिक प्रकृया वा सूचना सम्बन्धी जानकारी प्रकट गर्दा सार्वजनिक नीति प्रतिकूल हुन जाने अवस्थामा त्यस्तो जानकारी उपलब्ध गराउने ।

धारा २६

कूटनीतिक नियोगका सदस्य तथा कन्सुलर पद

यस सम्झौतामा उल्लिखित कुनै पनि कुराले अन्तर्राष्ट्रिय कानूनका सामान्य नियम वा विशेष सम्झौताका व्यवस्था अन्तर्गत कूटनीतिक नियोगका सदस्य वा कन्सुलर पदहरूको वित्तीय सुविधामा प्रभाव पार्ने छैन ।

धारा २७

लागू हुने

१. प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौता लागू गर्नको लागि आफ्नो कानून अनुसार आवश्यक कार्यविधि पूरा भएको कुराको सूचना अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई दिनेछ । यो सम्झौता ती सूचनामध्ये पछिल्लो सूचना प्राप्त भएको मितिदेखि लागू हुनेछ ।
२. यस सम्झौता देहाय बमोजिम लागू हुनेछ:
  - (क) नेपालमा:

यो सम्झौता लागू भएको मिति पछिको अर्को नेपाली आर्थिक वर्षको पहिलो दिनमा वा त्यसपछि आर्जित आयका सम्बन्धमा ।
  - (ख) पाकिस्तानमा:

- (१) स्रोतमा कट्टा गरिएका कर, भुक्तानी गरिएको वा दाखिला गरिएको करका सम्बन्धमा, यो सम्झौता लागू भएको मिति पछिको अर्को जुलाईको पहिलो दिनमा वा सो दिन पछि; र
- (२) अन्य करका सम्बन्धमा, यो सम्झौता लागू भएको मिति पछिको करयोग्य वर्षको प्रारम्भमा वा अर्को जुलाईको पहिलो दिन पछि ।

धारा २८

अन्त्य

१. यो सम्झौता अनिश्चित अवधिसम्म बहाल रहनेछ । तर, कुनै पनि संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौता लागू भएको वर्ष पछि पाँच वर्ष प्रारम्भ भएपछि कुनै क्यालेण्डर वर्षको जुन ३० भित्रै अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई कुटनीतिक माध्यमबाट सम्झौता अन्त्यको लिखित सूचना दिएर यो सम्झौतालाई अन्त्य गर्न सक्नेछ ।
२. यसरी अन्त्य गरिएको अवस्थामा यो सम्झौता देहाय बमोजिम निष्प्रभावी हुनेछ:

(क) नेपालमा:

जुन आर्थिक वर्षमा अन्त्यको सूचना दिइएको हो सो वर्ष पछिको अर्को नेपाली आर्थिक वर्षको पहिलो दिनमा वा त्यसपछि आर्जित आयका सम्बन्धमा ।

(ख) पाकिस्तानमा:

(१) स्रोतमा कट्टा गरिएका कर, भुक्तानी वा दाखिला गरिएको करका सम्बन्धमा, त्यस्तो अन्त्यको सूचना दिइएको क्यालेण्डर वर्षको अन्त्य पछि; र

(२) अन्य करका सम्बन्धमा, करयोग्य वर्षको प्रारम्भमा त्यस्तो अन्त्यको सूचना दिइएको क्यालेण्डर वर्षको अन्त्य पछि ।

जसको प्रमाणस्वरूप, रितपूर्वक अख्तियारी पाएका देहायका हस्ताक्षरकारीले यस सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका छन् ।
आज २०५७ साल माघ महिना १२ गते तदनुसार सन् २००१ को २५ जनवरीका दिन काठमाण्डौमा अंग्रेजी भाषाका दुई प्रतिहरुमा हस्ताक्षर सम्पन्न भयो ।

.....
नेपाल सरकारको तर्फबाट
डा. विमल प्रसाद कोइराला
सचिव
अर्थ मन्त्रालय

.....
इस्लामिक गणतन्त्र पाकिस्तान सरकारको तर्फबाट
श्री रियाज हुसेन नाभी
सचिव, राजस्व डिभिजन
अध्यक्ष, केन्द्रीय राजस्व बोर्ड

नेपाल सरकार

तथा

जनवादी गणतन्त्र चीन सरकार बीच

आयमा लागने करहरूका सम्बन्धमा

द्वैध कराधान मुक्ति तथा वित्तीय छल निरोधका लागि सम्पन्न सम्झौता

नेपाल सरकार र जनवादी गणतन्त्र चीन सरकार, आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा द्वैध कराधान मुक्ति र वित्तीय छल निरोधका लागि सम्झौता गर्न इच्छुक हुँदै,

देहाय बमोजिम गर्न सहमत भएका छन् :

धारा १

समेटिएका व्यक्तिहरू

यो सम्झौता संविदाकारी राष्ट्रहरू मध्ये एक वा दुवै राष्ट्रहरूका बासिन्दाहरूलाई लागू हुनेछ ।

धारा २

समेटिएका करहरू

१. कुनै एक संविदाकारी राष्ट्रको वा त्यसको स्थानीय निकायहरूका तर्फबाट जुनसुकै तरिकाबाट लगाइएको भएता पनि प्रस्तुत संझौता आयमा लाग्ने करहरूमा लागू हुनेछ ।
२. कूल आय वा आयका तत्वहरूमा लगाइएका सम्पूर्ण करहरू, चल वा अचल सम्पत्तिको बेच विखनबाट प्राप्त लाभमा लगाइएको कर वा पूँजीको मूल्यको वृद्धिमा लाग्ने कर समेतलाई आयमा लाग्ने कर मानिनेछ ।
३. यो सम्झौता लागू हुने विद्यमान करहरू विशेषतः देहाय बमोजिम छन् :

(क) नेपालमा :

आयकर ऐन अन्तर्गत लगाइएको आयकर

(यसपछि “नेपाल कर” भनिएको)

(ख) चीनमा :

(१) व्यक्तिगत आयकर

(२) विदेशी लगानी भएको उद्यमहरू र विदेशी उद्यमहरूको आयकर

(यसपछि “चिनियाँ कर” भनिएको)

४. यो सम्झौता विद्यमान करहरूका अतिरिक्त वा तिनीहरूको बदलामा सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको मिति पश्चात लगाइएका कुनै समान वा मूलभूत रूपमा उस्तै करहरूका हकमा समेत लागू हुनेछ । संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूले आ-आफ्ना कर कानूनहरूमा गरिएका मूलभूत परिवर्तनहरूको जानकारी त्यस्तो परिवर्तन भएको उचित समय भित्रमा एक अर्कालाई दिनेछन् ।

धारा ३

सामान्य परिभाषाहरू

१. प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा, यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि :

(क) “नेपाल” भन्नाले नेपाल राज्य सम्भन्नुपर्छ ।

(ख) “चीन” भन्नाले जनवादी गणतन्त्र चीन र भौगोलिक अर्थमा प्रयोग गरिँदा प्रादेशिक समुन्द्र लगायत जनवादी गणतन्त्र चीनको सम्पूर्ण प्रादेशिक क्षेत्र, जसमा करहरू सम्बन्धी चिनियाँ कानून लागू हुन्छ र अन्तरराष्ट्रिय कानून अनुसार, चीनको प्रादेशिक समुद्र भन्दा परको सामुद्रिक पिंध, जमीन तलको माटो र जोडिएको जलस्रोतहरूको उत्खनन र उपभोगमा जनवादी गणतंत्र चीनको सार्वभौम अधिकार छ, लगायतका इलाका संभन्नुपर्छ ।

- (ग) “एउटा संविदाकारी राष्ट्र” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्र” भन्नाले सन्दर्भ अनुसार नेपाल वा चीन सम्झनुपर्छ ।
- (घ) “कर” भन्नाले सन्दर्भ अनुसार नेपाल कर वा चिनियां कर सम्झनुपर्छ ।
- (ङ) “व्यक्ति” भन्नाले व्यक्ति, कम्पनी र व्यक्तिहरुको अन्य कुनै निकाय समेतलाई जनाउँछ ।
- (च) “कम्पनी” भन्नाले कर प्रयोजनहरुका लागि संगठित संस्थाको रूपमा व्यवहार गरिने कुनै संगठित संस्था वा निकाय सम्झनुपर्छ ।
- (छ) “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” भन्नाले क्रमशः एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान सम्झनुपर्छ ।
- (ज) “नागरिक” भन्नाले :
- (१) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको राष्ट्रियता धारण गरेको कुनै प्राकृतिक व्यक्ति;
- (२) एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा बहाल रहेका कानून अन्तरगत सो हैसियत प्राप्त कुनै कानुनी व्यक्ति, साभेदारी र संस्था सम्झनुपर्छ ।
- (झ) “अन्तराष्ट्रिय आवत जावत” भन्नाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रका स्थानहरु बीच मात्र कुनै पानीजहाज वा हवाईजहाज सञ्चालन गरिएकोमा बाहेक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानबाट संचालित पानीजहाज वा हवाईजहाजबाट गरिने कुनै यातायात सम्झनुपर्छ ।
- (ञ) “सक्षम अधिकारी” भन्नाले:
- १) नेपालमा, अर्थ मन्त्री वा निजको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि सम्झनु पर्छ ।
- २) चीनमा, करको राज्य प्रशासन वा यसको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि सम्झनु पर्छ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रबाट कुनै पनि समयमा यस सम्झौताको प्रयोगका सम्बन्धमा, प्रसंगले अन्यथा अर्थ लागेकोमा बाहेक, यस सम्झौतामा परिभाषित नगरिएका कुनै शब्दको अर्थ यो सम्झौता लागू हुने करहरुको प्रयोजनहरुका लागि सो संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार सो समयमा गरिएको परिभाषा बमोजिम हुनेछ ।

धारा ४

बासिन्दा

१. यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको बासिन्दा” भन्नाले सो राष्ट्रको कानून अन्तर्गत निजको निवास, वसोवास, प्रधान वा मुख्य कार्यालयको स्थान, प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान वा यस्तै प्रकृतिको अन्य कुनै शर्तको कारणबाट कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको कुनै व्यक्ति सम्झनुपर्छ ।
२. प्रकरण १ का व्यवस्थाहरुको कारणबाट कुनै प्राकृतिक व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरुको बासिन्दा भएमा, निजको स्थिति देहाय बमोजिम निर्धारण गरिनेछ:
- (क) निज व्यक्ति उसको स्थायी निवासस्थान उपलब्ध रहेको राष्ट्रको मात्र बासिन्दा मानिनेछ, यदि उसको दुवै राष्ट्रहरुमा स्थायी निवासस्थान छ भने निजको व्यक्तिगत र आर्थिक सम्बन्धहरु निकटमा रहेको (महत्वपूर्ण हितको केन्द्र) राष्ट्रको मात्र बासिन्दा मानिनेछ,

- (ख) यदि उसको महत्वपूर्ण हितको केन्द्र रहेको राष्ट्र कुन हो भन्ने निर्धारण गर्न नसकिएमा, वा कुनै पनि राष्ट्रमा निजको स्थायी निवासस्थान नभएमा, निजको आभ्यासिक वासस्थान जुन राष्ट्रमा रहेको छ सो राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ,
- (ग) यदि निजको दुवै राष्ट्रहरूमा आभ्यासिक वासस्थान भएमा वा कुनै राष्ट्रमा पनि त्यस्तो वासस्थान नभएमा, निज जुन राष्ट्रको नागरिक हो सो राष्ट्रको मात्र वासिन्दा भएको मानिनेछ,
- (घ) यदि निज दुवै राष्ट्रहरूको नागरिक भएमा वा कुनै पनि राष्ट्रको नागरिक नभएमा, संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौताबाट सो प्रश्न समाधान गर्नेछन् ।

३. प्रकरण १ का व्यवस्थाहरूको कारणबाट, प्राकृतिक व्यक्ति वाहेकको कुनै व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूको वासिन्दा भएमा, संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सहमतिबाट यो संझौताको उद्देश्य प्राप्तीको लागि त्यस्तो व्यक्ति कुनै एक संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो भनी निर्धारण गर्नेछन् ।

धारा ५

स्थायी संस्थापन

१. यस सम्झौताको प्रयोजनका लागि “स्थायी संस्थापन” भन्नाले प्रतिष्ठानको व्यवसाय पूर्ण वा आंशिक रूपमा संचालन गरिने निश्चित स्थान सम्झनुपर्छ ।
२. “स्थायी संस्थापन” भन्नाले विशेष गरी निम्न लिखित कुराहरू समेत सम्झनुपर्छ :
  - (क) व्यवस्थापनको स्थान;
  - (ख) शाखा;
  - (ग) कार्यालय;
  - (घ) कारखाना;
  - (ङ) कार्यशाला;
  - (च) विक्री कक्ष;
  - (च) खानी, तेल वा ग्यासको कुवा, खानी वा प्राकृतिक स्रोतहरूको उत्खननको कुनै अन्य स्थान;
  - (छ) अरुको लागि भण्डारण सुविधा प्रदान गरिने गोदाम घर; र
  - (ज) फार्म वा वृक्षारोपण ।
३. “स्थायी संस्थापन” भन्नाले यसै गरी निम्न लिखित कुराहरूलाई पनि समेट्दछ :
  - (क) कुनै भवन निर्माण वा आयोजना निर्माण, जडान वा संयोजन आयोजना, वा सो संग सम्बद्ध सुपरिवेक्षण वा परामर्शदातृ क्रियाकलापहरू १८३ दिन भन्दा बढीको अवधि वा अवधि भर निरन्तर रहेमा मात्र त्यस्तो स्थल, आयोजना वा क्रियाकलापहरू ;
  - (ख) कुनै एक संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले कुनै बाह्य महिनाको अवधिभित्र कूल १८३ दिन भन्दा बढी अवधि वा अवधिहरूकोलागि अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा कामदार वा अन्य कर्मचारी मार्फत निरन्तर प्रदान गरेको परामर्शदातृ सेवाहरू लगायतका सेवाहरू (उही वा सम्बन्ध आयोजनाहरूको लागि) संग सम्बन्धित क्रियाकलापहरू ।
४. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि, “स्थायी संस्थापन” भन्ने शब्द भित्र निम्न लिखित कुराहरू परेको मानिने छैन :
  - (क) प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको भण्डारण, प्रदर्शन वा वितरणको प्रयोजनका लागि मात्र सुविधाहरूको प्रयोग;

- (ख) भण्डारण, प्रदर्शन वा वितरणको प्रयोजनको लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको अनुरक्षण;
- (ग) कुनै अर्को प्रतिष्ठानबाट प्रशोधन गरिने प्रयोजनहरूका लागि मात्रै प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेमा वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको अनुरक्षण;
- (घ) प्रतिष्ठानको लागि वस्तु वा व्यापारिक सामान खरिद गर्ने वा जानकारी संकलन गर्ने प्रयोजनकालागि मात्रै व्यवसायको निश्चित स्थलको अनुरक्षण;
- (ङ) प्रतिष्ठानको लागि प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिका अन्य कुनै क्रियाकलाप संचालन गर्ने प्रयोजनका लागि मात्रै व्यवसायको निश्चित स्थलको अनुरक्षण;
- (च) उप-प्रकरण (क) देखि (ङ) सम्म उल्लिखित क्रियाकलापहरूको कुनै संयोजनको लागि मात्रै व्यवसायको निश्चित स्थलको अनुरक्षण । तर यस संयोजनबाट उत्पन्न व्यवसायको निश्चित स्थलका समग्र क्रियाकलाप प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिको हुनुपर्नेछ ।

५. प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, प्रकरण ६ को व्यवस्था लागू हुने स्वतन्त्र हैसियतको एजेन्ट बाहेकको कुनै व्यक्तिले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानको तर्फबाट काम गरिरहेको छ र निजले एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा सो प्रतिष्ठानको नाममा करारहरू सम्पन्न गर्ने अन्तरगत स्थायी संस्थापन बनाउने भएमा सो प्रतिष्ठानका लागि सो व्यक्तिले गर्ने कुनै क्रियाकलापका सम्बन्धमा सो प्रतिष्ठानको सो राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन भएको मानिनेछ ।
६. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वीमा प्रतिष्ठानले प्रकरण ७ को परिभाषा भित्रको स्वतन्त्र हैसियत राख्ने एजेन्ट नहुने कुनै व्यक्ति मार्फत अर्को राष्ट्रको इलाकामा वीमाको किस्ता संकलन गर्छ वा त्यहाँ स्थित जोखिमहरूको वीमा गराउँछ भने सो वीमा प्रतिष्ठानलाई पुनर्बीमाको सम्बन्धमा बाहेक उसको अर्को राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन भएको मानिनेछ ।
७. कुनै प्रतिष्ठानले कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा दलाल, साधारण कमिशन एजेन्ट वा स्वतन्त्र हैसियत राख्ने अन्य कुनै एजेन्ट मार्फत सो राष्ट्रमा व्यवसाय गरेको कारणले मात्रै सो प्रतिष्ठानको सो संविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन भएको मानिने छैन, तर त्यस्ता व्यक्तिहरूले आफ्नो दिनानुदिन सामान्य व्यवसाय गरिरहेको हुनुपर्नेछ । तर यदि त्यस्तो एजेण्टका क्रियाकलापहरू पूरै वा अधिकांशतः पूरै त्यो प्रतिष्ठानको तर्फबाट समर्पित छन् भने यस प्रकरणको अर्थ भित्र त्यस्तो व्यक्तिलाई एजेण्टको रूपमा मानिने छैन ।
८. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीलाई नियन्त्रण गर्छ वा सो कम्पनीबाट नियन्त्रित छ वा सो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय (स्थायी संस्थापन मार्फत वा अन्य किसिमबाट) गर्छ भन्ने तथ्य स्वयंले ती कुनै कम्पनीलाई अर्को कम्पनीको स्थायी संस्थापन बनाउने छैन ।

धारा ६

अचल सम्पत्तिबाट हुने आय

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्ति (कृषि वा वनबाट प्राप्त आय समेत) बाट आर्जन गरेको आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. “अचल सम्पत्ति” भन्नाले विवादित सम्पत्ति जुन संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको छ, सो राष्ट्रको कानून अनुसार परिभाषित सम्पत्ति सम्झनुपर्छ । यो शब्दले कुनै पनि अवस्थामा अचल सम्पत्तिका अंगका रूपमा रहेका सम्पत्ति, कृषि र वनमा प्रयोग गरिएका पशुधन र उपकरण, भू-सम्पत्ति सम्बन्धी सामान्य कानूनका व्यवस्थाहरू लागू हुने अधिकारहरू, अचल सम्पत्तिको भोग चलन, खनिज भण्डारहरू, स्रोतहरू र अन्य प्राकृतिक स्रोतहरूको काम

वापतको प्रतिफल परिवर्तनीय वा निश्चित भुक्तानीको अधिकार, वा सोमा काम गर्ने अधिकार समेत जनाउँछ । यस प्रयोजनकोलागि पानीजहाज र हवाईजहाजलाई अचल सम्पत्ति मानिने छैन ।

३. प्रकरण १ का व्यवस्थाहरू अचल सम्पत्तिको प्रत्यक्ष प्रयोग, भाडामा लगाइएको वा अन्य कुनै रूपको प्रयोगबाट आर्जित आयमा लागू हुनेछन् ।
४. प्रकरण १ र ३ का व्यवस्थाहरू कुनै प्रतिष्ठानको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयमा र स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरूको सञ्चालनका लागि प्रयोग गरिएको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयका हकमा समेत लागू हुनेछन् ।

धारा ७

व्यापार मुनाफा

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय नगरेसम्म सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा सो राष्ट्रमा मात्र कर लगाइनेछ । सो प्रतिष्ठानले माथि उल्लेख गरिए बमोजिम व्यवसाय गरेकोमा, प्रतिष्ठानको मुनाफामा सो स्थायी संस्थापनका हकमा लागू हुने जति मात्र अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. प्रकरण ३ का व्यवस्थाहरूको अधिनमा रही, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमद्वारा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा, प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रमा त्यस्तो स्थायी संस्थापन उही वा उस्तै अवस्थाहरू अन्तर्गत उही वा उस्तै क्रियाकलापहरूमा संलग्न र जुन प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन हो पूर्णतः स्वतन्त्र रूपले कार्य गर्ने प्रतिष्ठान भए सो प्रतिष्ठानले आर्जन गर्न सक्ने अपेक्षित मुनाफालाई सो स्थायी संस्थापनको कारोवारबाट भएको मुनाफा मानिनेछ ।
३. कुनै स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा त्यस्तो स्थायी संस्थापन रहेको देशमा वा अन्यत्र भएको भएपनि सो को कार्यकारी तथा सामान्य प्रशासनिक खर्चहरू सहित त्यस्तो स्थायी संस्थापनको कारोवारको प्रयोजनको लागि भएका सबै खर्चहरू कट्टा गर्न स्वीकृति दिइनेछ ।
तथापि (वास्तविक खर्चहरू सोधभर्ना गरेकोमा बाहेक) स्थायी संस्थापनद्वारा उद्यमको आफ्नो प्रमुख कार्यालय वा अन्य कार्यालयलाई प्याटेन्ट वा कुनै अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै प्रकारको अन्य भुक्तानीहरू अथवा कमिशनको रूपमा व्यवस्थापनको निमित्त कुनै खास सेवा प्रदान गरे वापत अथवा बैकिंग उद्यमको लागि बाहेक स्थायी संस्थापनले सापटी लिएको रूपैयांको व्याज वापत तिरेको रकमहरू भने खर्च वापत कट्टा गर्न दिइने छैन । यसैगरी (वास्तविक खर्चहरू सोधभर्ना गरेकोमा बाहेक) स्थायी संस्थापनद्वारा उद्यमको आफ्नो प्रमुख कार्यालय वा अन्य कार्यालयहरूलाई प्याटेन्ट वा कुनै अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै प्रकारको अन्य भुक्तानीहरू अथवा कमिशनको रूपमा व्यवस्थापनको निमित्त कुनै खास सेवा प्रदान गरे वापत अथवा बैकिंग उद्यमको सम्बन्धमा बाहेक स्थायी संस्थापनले उद्यमको प्रमुख कार्यालय वा यसका अन्य कार्यालयहरूबाट लिएको ऋणमा तिरेको व्याज रकमहरू खर्च लेखेपनि संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा मान्यता दिइने छैन ।
४. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा उद्यमको कूल आय र मुनाफामा उद्योगको सम्पूर्ण आयहरूलाई कुनै प्रतिशत अनुपातको आधारमा वा कुनै स्थायी संस्थापनको निमित्त यसका विभिन्न क्षेत्रगत आधारमा भएको अनुपातिक आय र मुनाफाको प्रतिशत निश्चित गर्ने व्यवस्था रहेको अवस्थामा यस धाराको उपधारा २ को कुनै पनि व्यवस्थाले त्यस संविदाकारी राष्ट्रको यस्तो प्रचलित विभाजन अनुपातको आधारमा मुनाफा निर्धारण गर्ने कामलाई बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन, तर यस्तो अनुपात छुट्याउने पद्धतिको नतिजा यस धारामा निहित सिद्धान्तहरू अनुरूपको हुनेछ ।
५. कुनै स्थायी संस्थापनद्वारा प्रतिष्ठानका लागि गरेको वस्तु वा व्यापारिक सामानको खरिद मात्रको कारणले सो स्थायी संस्थापनमा कुनै मुनाफा भएको ठहऱ्याइने छैन ।

६. माथि उल्लिखित उपधाराहरुको उद्देश्यका लागि स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण उचित तथा पर्याप्त कारणले अन्यथा हुनेमा बाहेक प्रत्येक वर्ष उही तरिकाबाट गरिनेछ ।
७. मुनाफामा समावेश आयका कलमहरु जुन यस सम्झौताको अन्य धाराहरु बमोजिम छुट्टै रुपमा हेरिने हुन्छ, त्यस्ता धाराका व्यवस्थाहरुलाई यस धाराका व्यवस्थाहरुले कुनै असर पार्ने छैनन् ।

धारा ८

पानीजहाज ढुवानी तथा हवाई यातायात

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अन्तर्राष्ट्रिय परिवहनमा पानीजहाज वा वायुयानको सञ्चालनबाट भएको आर्जनमा त्यो संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र कर लाग्नेछ जहाँ त्यस्तो प्रतिष्ठानको प्रधान कार्यालय वा प्रभावकारी व्यवस्थापन अवस्थित छ ।
२. प्रकरण १ का व्यवस्थाहरु कोष (पुल), संयुक्त व्यवसाय वा अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चालन निकायसंगको सहभागिताबाट आर्जन गरेको मुनाफाको हकमा समेत लागू हुनेछन् ।

धारा ९

सम्बद्ध प्रतिष्ठानहरु

१. यदि :
  - (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण वा पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपले भाग लिन्छ, वा
  - (ख) तिनै व्यक्तिहरुले एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण वा पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपले भाग लिन्छन्, र

उपर्युक्त दुवै अवस्थामा उक्त दुई प्रतिष्ठानहरु बीच तिनीहरुका व्यापारिक वा वित्तीय सम्बन्धहरुमा स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरु बीच भएको वा लगाइएको शर्त जुन त्यस्ता दुई स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरुबाट गरिने भन्दा भिन्न हुन्छन् त्यस्तो स्थितिमा उक्त शर्तहरु बाहेक कुनै एक प्रतिष्ठानलाई नाफा आर्जित हुन गएको तर ती अवस्थाहरुको कारणले त्यसरी प्राप्त नभएको मुनाफा सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा समावेश गरी तदनुसार कर लगाउन सकिनेछ ।
२. कुनै संविदाकारी राष्ट्रले सो राष्ट्रको प्रतिष्ठानको मुनाफा समावेश गरी सोही बमोजिम कर लगाएकोमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानलाई जुन मुनाफामा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाइएको छ र त्यसरी समावेश गरिएको मुनाफाहरु यदि दुई प्रतिष्ठान बीच तय गरिएका शर्तहरु स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरु बीच गरिने जस्तै भई पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको प्रतिष्ठानले आर्जित गरे सरह मानी त्यस्तो अर्को देशमा त्यस्तो मुनाफामा लगाइएको करमा उचित समायोजन गरिनेछ । यस्तो समायोजन तय गरिँदा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थाहरुलाई उचित ध्यान दिइनेछ, र आवश्यकता अनुसार दुवै संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरुले एक आपसमा परामर्श गर्नेछन् ।

धारा १०

लाभांश

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको बासिन्दा कम्पनीबाट अर्को संविदाकारी राष्ट्रको बासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको

लाभांशमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

२. यद्यपि, लाभांशको भुक्तानी गर्ने कम्पनी जुन राष्ट्रको वासिन्दा हो सो संविदाकारी राष्ट्रमा सो राष्ट्रको कानून अनुसार त्यस्तो लाभांस कर लगाउन सकिनेछ, तर लाभांशको प्राप्तकर्ता लाभसम्बद्ध मालिक हो भने त्यसरी लगाइएको कर लाभांसको कूल रकमको १० प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन ।
यस प्रकरणले जुन मुनाफा मध्येबाट लाभांस गरिने हो सो मुनाफाको सम्बन्धमा कम्पनीको कर व्यवस्थालाई प्रभाव पार्नेछैन ।
३. यस धारामा प्रयुक्त “लाभांश” भन्नाले शेयरहरु वा अन्य अधिकारबाट प्राप्त ऋण दावी बाहेकको आय, मुनाफामा समावेश एवं अन्य कर्पोरेट अधिकारबाट प्राप्त आय, जसलाई वितरण गर्ने कम्पनी जुन राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको कानूनद्वारा शेयरबाट प्राप्त आय उपर गरिने व्यवहार समानको करको अधिनमा छन्, सम्भन्धनुपर्छ ।
४. लाभांशको लाभसम्बद्ध मालिक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई लाभांश भुक्तानी गर्ने कम्पनी वासिन्दा भएको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित निश्चित स्थानबाट सो अर्को राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरु सम्पन्न गर्दा र जुन धारणको सम्बन्धमा लाभांशहरुको भुक्तानी गरिन्छ सो धारण त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपले जोडिएको छ भने प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरु लागू हुने छैनन् । यस्तो अवस्थामा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्थाहरु लागू हुनेछन् ।
५. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रबाट मुनाफा वा आय प्राप्त गरेकोमा, जहांसम्म सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दालाई त्यस्ता लाभांशहरु भुक्तानी गरिन्छन् वा जुन धारणको सम्बन्धमा लाभांशहरुको भुक्तानी गरिन्छ, सो धारण सो अर्को राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थलसंग प्रभावकारी रूपले जोडिएको छ भने सो अवस्थामा बाहेक सो अर्को राष्ट्रले सो कम्पनीबाट भुक्तान गरिएका लाभांशहरुमा कर लगाउन सक्ने छैन न त भुक्तान गरिएका लाभांश वा वितरण नगरिएका मुनाफामा त्यस्तो अर्को राष्ट्रमा उत्पन्न मुनाफा वा आय समावेश भएको छ भने पनि, सो कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफालाई सो कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफामा लाग्ने करको अधिनमा नै राख्नेछ ।

धारा ११

व्याज

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको व्याजमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. तथापि, त्यस्तो व्याज आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि त्यस्तो व्याजमा सो राष्ट्रको कानून अनुसार कर लगाउन सकिनेछ, तर सो व्याजको लाभसम्बद्ध मालिक अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो भने त्यसरी लगाईएको कर व्याजको कूल रकमको १० (दश) प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन ।
३. प्रकरण २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको स्थानीय निकायहरु लगायत सो राष्ट्रको सरकारबाट, सो राष्ट्रको केन्द्रीय बैंकबाट वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको सरकारको पूर्ण स्वामित्व भएको कुनै वित्तीय संस्थाबाट वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सो अर्को राष्ट्रको स्थानीय निकायहरु लगायत सो राष्ट्रको सरकारद्वारा, सो अर्को राष्ट्रको केन्द्रीय बैंक वा त्यस्तो अर्को संविदाकारी राष्ट्रको पूर्ण स्वामित्व भएको कुनै वित्तीय संस्थाद्वारा अप्रत्यक्ष रूपमा आर्थिक लगानी गरिएको ऋण दावीका सम्बन्धमा आर्जन गरिएको व्याजलाई पहिलो उल्लिखित संविदाकारी राष्ट्रमा कर छुट दिइनेछ ।
४. यस धारामा प्रयुक्त “व्याज” भन्नाले वन्धकीबाट सुरक्षित गरिएको वा नगरिएको तथा ऋणीको मुनाफामा

हिस्सा राख्ने अधिकार रहेको वा नरहेको जे भएपनि हरेक किसिमका ऋणदावीबाट आर्जित आय र खासगरी सरकारी सुरक्षण तमसुकका ऋणपत्रहरूसंग सम्बद्ध प्रिमियम र पुरस्कार सरकारी सुरक्षणबाट प्राप्त वण्ड र तमसुक वा ऋणपत्रहरुबाट प्राप्त आय सम्भन्नु पर्छ । भुक्तानी विलम्ब भए वापत लागेको जरिवानालाई यस धाराको प्रयोजनको लागि व्याजको रूपमा लिइने छैन ।

५. व्याजको लाभसम्बद्ध मालिक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई व्याज भुक्तानी गर्ने कम्पनी वासिन्दा भएको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित निश्चित स्थानबाट सो अर्को राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरु सम्पन्न गर्छ र जुन ऋणदावीको सम्बन्धमा लाभांशहरुको भुक्तानी गरिन्छ सो ऋणदावी त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपले जोडिएको छ भने प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरु लागू हुनेछैनन् । यस्तो अवस्थामा अवस्थानुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्थाहरु लागू हुनेछन् ।
६. भुक्तानीकर्ता एउटा संविदाकारी राष्ट्रको सरकार स्वयं स्थानीय निकाय वा सो राष्ट्रको वासिन्दा भएकोमा, व्याज सो संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जित गरिएको मानिनेछ । तर, व्याज भुक्तानी गर्ने व्यक्ति, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भए वा नभए जे भएपनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थल जसको सम्बन्धमा ऋण लिइन्छ र सो वापत व्याज बुझाइन्छ, र त्यस्तो व्याज स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थलबाट व्यहोरिन्छ भने, त्यस्तो व्याज स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थल अवस्थित राष्ट्रमा आर्जन गरिएको मानिनेछ ।
७. भुक्तानीकर्ता तथा लाभसम्बद्ध मालिक बीच वा ती दुवै तथा कुनै अन्य व्यक्ति बीचको विशेष सम्बन्धको कारणले व्याजको रकम, जुन ऋणदावीको लागि भुक्तानी गरिन्छ सो ऋणदावीलाई ध्यानमा राखेर, त्यस्तो सम्बन्ध नभएको अवस्थामा भुक्तानीकर्ता र लाभसम्बद्ध मालिक बीच सहमति हुन सक्ने रकम भन्दा बढी हुन्छ भने यस धाराका व्यवस्थाहरु उक्त पछिल्लो उल्लिखित रकममा लागू हुनेछन् । यस्तो अवस्थामा भुक्तानीको बढी भाग, यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थाहरु तर्फ उचित ध्यान दिई, प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार कर योग्य हुनेछ ।

धारा १२

रोयल्टी

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरी अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिएको रोयल्टीहरुमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. तथापी, त्यस्ता रोयल्टी आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि रोयल्टीमा सो राष्ट्रको कानून बमोजिम कर लगाउन सकिनेछ, तर प्राप्तकर्ता रोयल्टीको लाभसम्बद्ध मालिक भएकोमा, त्यसरी लगाइएको कर रोयल्टीको कूल रकमको १५ (पन्ध्र) प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन ।
३. यस धारामा प्रयुक्त “रोयल्टी” भन्ने शब्दले रेडियो वा टेलिभिजन प्रसारणका लागि चलचित्र फिल्म वा टेप लगायतका साहित्यिक, कलात्मक वा वैज्ञानिक कार्यहरुको कुनै पनि प्रतिलिपि अधिकार, कुनै पनि पेटेन्ट, ट्रेडमार्क, डिजाइन वा मोडेल, योजना, गोप्य सूत्र वा प्रक्रियाको प्रयोग गरे वापत वा सो प्रयोग गर्ने अधिकार वापत वा औद्योगिक, व्यापारिक वा वैज्ञानिक उपकरणको प्रयोग गरे वापत वा सो प्रयोग गर्ने अधिकार वापत वा औद्योगिक, व्यापारिक वा वैज्ञानिक अनुभव सम्बन्धी जानकारी वापत प्राप्त गरिएको कुनै प्रकारको भुक्तानी सम्भन्नु पर्छ ।
४. यदि रोयल्टीको लाभसम्बद्ध मालिक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई अर्को संविदाकारी राष्ट्र, जहाँ रोयल्टी आर्जित हुन्छ, मा रहेको कुनै स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट कारोवार सञ्चालन गर्दछ अथवा सो अर्को राष्ट्रमा रहेको एउटा निश्चित स्थानबाट स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरु सम्पन्न गर्दछ र अधिकार वा सम्पत्ति, जसको सम्बन्धमा रोयल्टी भुक्तानी गरिन्छ, त्यस्तो स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थानसंग

प्रभावकारी रूपमा सम्बन्धि छ भने, प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरु लागू हुने छैनन् । त्यस्तो अवस्थामा धारा ७ वा १४ का व्यवस्थाहरु अवस्थानुसार लागू हुनेछन् ।

५. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा रोयल्टी त्यस बखत आर्जन भएको मानिनेछ, जब रोयल्टी भुक्तानीकर्ता राष्ट्रको सरकार आफै, कुनै स्थानीय निकाय अथवा त्यो देशको वासिन्दा हुन्छ । तर, जब रोयल्टी भुक्तानी गर्ने व्यक्ति त्यो संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई वा नभई एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा कुनै स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान, जसको सम्बन्धमा रोयल्टी भुक्तानी गर्ने दायित्व उत्पन्न भएको थियो, र त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट त्यस्ता रोयल्टी व्यहोरिन्छ भने, त्यस्तो रोयल्टी स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान रहेको संविदाकारी राष्ट्रमा उत्पन्न भएको मानिनेछ ।
६. रोयल्टी भुक्तानी गर्ने तथा प्राप्त गर्नेहरु बीच अथवा ती दुवै थरी र अन्य व्यक्तिहरु बीच विशेष सम्बन्ध भएको कारणले रोयल्टीको रकम प्रयोगको अधिकार वा सूचना वापत तिर्नुपर्ने कुरालाई हृदयंगम गर्दै रोयल्टी भुक्तानी गर्ने तथा प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरु बीच त्यस्तो विशेष सम्बन्ध नभएको अवस्थामा मञ्जूर गरिने रकम भन्दा बढी हुन गएको अवस्थामा यो धाराका प्रावधानहरु पछिल्लो रकमको सम्बन्धमा मात्र लागू हुनेछन् । यस अवस्थामा, त्यस्तो बढी रकममा अन्य धाराका व्यवस्थाहरुलाई मध्ये नजर राख्दै प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार कर लगाइनेछ ।

धारा १३

पूँजीगत लाभ

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले धारा ६ बमोजिमको तथा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त गरेको लाभमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको व्यापारिक सम्पत्ति हिस्साको रूपमा रहेको चल सम्पत्तिको वा स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरु सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको नागरिकलाई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा उपलब्ध निश्चित स्थलसंग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त लाभहरु एवं त्यस्तो स्थायी संस्थापन (एकल वा सम्पूर्ण प्रतिष्ठान सहित) को वा त्यस्तो निश्चित स्थलको बेचबिखनबाट प्राप्त त्यस्ता लाभहरु समेतमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
३. अन्तर्राष्ट्रिय परिवहनमा संचालित पानीजहाज वा वायुयानको वा त्यस्ता पानीजहाज वा वायुयानको सञ्चालनसंग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त लाभमा सो प्रतिष्ठानको प्रधान कार्यालय वा प्रभावकारी व्यवस्थापन जुन संविदाकारी राष्ट्रमा छ, सोही राष्ट्रमा मात्र कर लगाइनेछ ।
४. कम्पनी, जसको सम्पत्तिमा मूलतः प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्ति समावेश छ, को पूँजीगत स्टकको शेयरहरुको बेचबिखनबाट प्राप्त लाभमा सो राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
५. प्रकरण ४ मा उल्लेख गरिएको बाहेक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीमा कम्तीमा २५ प्रतिशतको प्रतिनिधित्व भएको शेयरहरुको बेच बखनबाट प्राप्त लाभमा त्यही राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
६. प्रकरणहरु १ देखि ५ बमोजिमका सम्पत्ति बाहेक अन्य सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त लाभहरु बेचबिखनकर्ता जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा मात्र कर योग्य हुनेछन् ।

धारा १४

स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरु

१. पेशागत सेवाहरु वा स्वतन्त्र प्रकृतिका अन्य क्रियाकलापहरुका सम्बन्धमा एउटा संविदाकारी राष्ट्रको

वासिन्दा व्यक्तिबाट आर्जित आयमा, देहायका अवस्थाहरु मध्ये कुनै एक अवस्थामा बाहेक सो राष्ट्रमा मात्र कर लाग्न सक्नेछ । तर निम्न लिखित अवस्थामा अर्को राष्ट्रमा कर लाग्नेछ:

- (क) निजका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा निजलाई निश्चित स्थल नियमित रुपमा उपलब्ध छ भने त्यस्तो निश्चित स्थलसंग सम्बन्धित आयमा मात्र त्यही अर्को राष्ट्रमा कर लाग्न सक्नेछ ।
- (ख) कुनै १२ (बाह्र) महिनाको अवधि भित्र कूल १८३ दिन वा सो भन्दा बढी दिनको अवधि वा अवधिहरुसम्म सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा निज उपस्थित छ भने त्यो अर्को राष्ट्रमा गरेको क्रियाकलापबाट आर्जित आयमा मात्र सोही अर्को राष्ट्रमा कर लाग्न सक्नेछ ।

२. “व्यावसायिक सेवाहरु” भन्नाले खासगरी स्वतन्त्र वैज्ञानिक, साहित्यिक, कलात्मक, शैक्षिक वा अध्यापन क्रियाकलापहरु एवं चिकित्सक, वकील, इन्जिनियर, वास्तुविद्, दन्त चिकित्सक र लेखापालका स्वतन्त्र क्रियाकलापहरु समेत सम्भन्धित छन् ।

धारा १५

आश्रित वैयक्तिक सेवाहरु

- १. धारा १६, १८, १९, २० र २१ का व्यवस्थाहरुको अधिनमा रही एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले रोजगारीको सम्बन्धमा प्राप्त गरेको तलब, ज्याला, वा यस्तै अन्य पारिश्रमिक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रोजगारी नगरेसम्म सोही संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र कर लगाइनेछ । यदि त्यसरी रोजगारी गरिएमा, सोबाट प्राप्त पारिश्रमिकमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
- २. प्रकरण १ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त गरेको पारिश्रमिक देहायको अवस्थामा पहिलो उल्लेखित राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ, यदि :
  - (क) प्राप्तकर्ता कुनै १२ (बाह्र) महिनाको अवधि भित्र जम्मा १८३ दिन भन्दा बढी नहुने गरी अर्को राष्ट्रमा निज उपस्थित छ; र
  - (ख) अर्को राष्ट्रको वासिन्दा नभएको कुनै रोजगारदाताबाट वा निजको तर्फबाट पारिश्रमिक भुक्तानी गरिएको छ; र
  - (ग) रोजगारदाताको अर्को राष्ट्रमा रहेको कुनै स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानद्वारा पारिश्रमिक व्यहोरिदैन ।
- ३. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि, अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा सञ्चालित पानीजहाज वा हवाईजहाजमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त पारिश्रमिक प्रतिष्ठानको प्रधान कार्यालय वा प्रभावकारी व्यवस्थापन रहेको राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।

धारा १६

सञ्चालकहरुको शुल्क

एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीको सञ्चालक समितिको सदस्यको हैसियतले प्राप्त गरेको सञ्चालकको शुल्क र त्यस्तै अन्य भुक्तानीहरुमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा १७

कलाकार र खेलाडीहरू

१. धारा १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा व्यक्तिले नाट्यशाला, चलचित्र, रेडियो वा टेलिभिजन कलाकार वा संगीतकार वा खेलाडी जस्तै प्रमोदकको हैसियतमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यक्तिगत क्रियाकलापहरू गरी आर्जन गरेको आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. एउटा प्रमोदक वा खेलाडीले आफ्नो सो हैसियतमा गरेको व्यक्तिगत क्रियाकलापहरूको सम्बन्धमा आर्जित आय प्रमोदक वा खेलाडी स्वयंलाई प्राप्त नभई अर्को व्यक्तिलाई प्राप्त हुने भएमा धारा ७, १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, सो आयमा जुन संविदाकारी राष्ट्रमा प्रमोदक वा खेलाडीका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिन्छन् सो राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
३. यस धाराको प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूका सरकारहरू बीच सांस्कृतिक आदान प्रदानको विशेष कार्यक्रम अन्तर्गत अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएका क्रियाकलापहरूबाट एउटा संविदाकारी राष्ट्रका नागरिक, प्रमोदक वा खेलाडीहरूबाट आर्जित आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर छुट दिइनेछ ।

धारा १८

निवृत्तिभरण र सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी भुक्तानीहरू

१. धारा १९ को प्रकरण २ मा गरिएका व्यवस्थाहरूको अधीनमा रही, कुनै संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वासिन्दालाई निजको विगतको रोजगारीको प्रतिफल स्वरूप भुक्तानी गरिएका निवृत्तिभरण र अन्य त्यस्तै पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
२. प्रकरण १ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको सामाजिक सुरक्षा प्रणालीहरूको भागको रूपमा रहेको सार्वजनिक कार्यक्रम अन्तर्गत भुक्तानी गरिएका निवृत्तिभरण र कुनै संविदाकारी राष्ट्रको सरकारबाट वा स्थानीय निकायहरूबाट गरिएका अन्य भुक्तानीहरू सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछन् ।

धारा १९

सरकारी सेवा

१. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको स्थानीय निकायले सो राष्ट्र वा निकायलाई प्रदान गरिएको सरकारी प्रकृतिको सेवाका सम्बन्धमा कुनै व्यक्तिलाई भुक्तानी गरेको निवृत्तिभरण वाहेकको, पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
(ख) तर, त्यस्ता सेवाहरू अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा उपलब्ध गराइएको र सो व्यक्ति सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दा हो जो :
(१) सो राष्ट्रको नागरिक हो, वा
(२) सो सेवा उपलब्ध गराउने प्रयोजनको लागि मात्रै सो राष्ट्रको वासिन्दा भएको थिएन भने त्यस्तो पारिश्रमिक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
२. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा स्थानीय निकायलाई उपलब्ध गराइएको सेवाको सम्बन्धमा कुनै व्यक्तिलाई सो संविदाकारी राष्ट्र वा त्यसको स्थानीय निकायबाट भुक्तानी गरिएको वा त्यस्तो राष्ट्र

वा निकायबाट सिर्जना गरिएको कोषबाट भुक्तानी गरिएको कुनै निवृत्तिभरण सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।

(ख) तर सो व्यक्ति सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दा र नागरिक भएमा, त्यस्तो निवृत्तिभरण अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछ ।

३. धारा १५, १६, १७ र १८ का व्यवस्थाहरू एउटा संविदाकारी राष्ट्रको सरकार वा त्यसको स्थानीय निकायबाट सञ्चालित व्यवसायका सम्बन्धमा उपलब्ध गराइएको सेवाकालागि दिइएको पारिश्रमिक र निवृत्तिभरणका हकमा लागू हुनेछन् ।

धारा २०

अध्यापक र अनुसन्धानकर्ताहरू

१. कुनै व्यक्ति, अर्को संविदाकारी राष्ट्रको भ्रमण गर्नु भन्दा तत्काल अघि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो वा थियो र सो अर्को राष्ट्रको विश्व विद्यालयमा, कलेजमा, विद्यालयमा वा उक्त पहिला उल्लेखित राष्ट्रको सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त शैक्षिक प्रतिष्ठानमा मुख्यतया अध्यापन गर्न, प्रवचन दिन वा अनुसन्धान गर्ने प्रयोजनकोलागि सो पहिलो राष्ट्रमा उपस्थित छ, त्यस्तो प्राध्यापन, प्रवचन वा अनुसन्धानबाट आर्जन गरेको पारिश्रमिकमा सो पहिला उल्लेखित राष्ट्रमा उसको पहिलो आगमनको दुई वर्षको अवधिको लागि कर लाग्ने छैन ।

२. यदि त्यस्तो अनुसन्धान सार्वजनिक हितको लागि नभई मूलतः व्यक्ति वा व्यक्तिहरूको निजी लाभको लागि गरिएको भएमा त्यस्तो अनुसन्धानबाट प्राप्त आयको हकमा यस धाराको प्रकरण १ को व्यवस्था लागू हुने छैन ।

धारा २१

विद्यार्थीहरू र प्रशिक्षार्थीहरू

१. कुनै विद्यार्थी, प्रशिक्षार्थी वा व्यवसायिक प्रशिक्षार्थी कुनै एक संविदाकारी राष्ट्रको भ्रमण गर्नु भन्दा तत्काल पहिले कुनै अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा छ वा थियो तथा निज आफ्नो शिक्षा तथा तालिमको प्रयोजनको लागि पहिले उल्लेखित राष्ट्रमा उपस्थित छ भने उसको भरण पोषण, शिक्षा, तालिमको प्रयोजनको लागि भएको भुक्तानीमा उक्त राष्ट्रमा कर लाग्ने छैन, तर त्यस्तो भुक्तानी सो राष्ट्र भन्दा बाहिरको श्रोतबाट आएको हुनुपर्दछ ।

२. प्रकरण १ ले नसमेट्ने अनुदान, छात्रवृत्ति र रोजगारीबाट प्राप्त पारिश्रमिकको सम्बन्धमा प्रकरण १ मा उल्लेखित कुनै विद्यार्थी, व्यवसायिक प्रशिक्षार्थी वा प्रशिक्षार्थीले आफ्नो त्यस्तो शिक्षा वा तालिम प्राप्तीको अवधिभर आफुले भ्रमण गरिरहेको राष्ट्रको वासिन्दालाई करको सम्बन्धमा प्राप्त हुने छुट मुक्ति वा कटौतीको अतिरिक्त सुविधा प्राप्त गर्नेछ ।

धारा २२

अन्य आय

१. यस सम्झौताका माथि उल्लेखित धाराहरूमा व्यवस्था नगरिएका, जहांसुकै उत्पन्न भएका एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा वा आयका कलमहरू सो राष्ट्रमा करयोग्य हुनेछन् ।

२. यदि धारा ६ को उपधारा २ मा परिभाषित अचल सम्पत्तिको आय बाहेक अरु आय प्राप्त गर्ने व्यक्ति, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो राष्ट्रमा कारोवार सञ्चालन गर्दछ भने अथवा अर्को राष्ट्रमा रहेको निश्चित स्थानबाट स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू प्रदान गर्दछ भने र यस्तो निश्चित स्थान वा स्थायी संस्थापनसंग घनिष्ट रूपले सम्बन्धित अधिकार

वा सम्पत्तिसंग सम्बन्धित आय तिर्दछ भने त्यस्तो आयमा उपधारा १ को व्यवस्थाहरु लागू हुने छैनन् । यस्तो परिस्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ र धारा १४ का व्यवस्थाहरु लागू हुनेछन् ।

३. प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि यस सम्झौताका उपर्युक्त धाराहरुमा नसमेटीएका एउटा संविदाकारी राष्ट्रको बासिन्दाको आयका कलमहरु अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जित भएमा सोही अर्को राष्ट्रमा पनि कर लाग्न सक्नेछ ।

धारा २३

द्वैध कराधान निवारणका तरीकाहरु

१. चीनमा द्वैध कराधान देहायबमोजिम निवारण गरिनेछ -
चीनको कुनै बासिन्दाले यस सम्झौताका व्यवस्थाहरु अनुसार नेपालमा कर लाग्न सक्ने आय नेपालबाट आर्जन गरेकोमा, चीनले सो बासिन्दाको आयमा लाग्ने करबाट नेपालमा भुक्तानी गरिएको वा भुक्तानी योग्य आयकरको रकम बराबरको रकम कर कट्टी (क्रेडिट) रुपमा कट्टा गर्न दिन सक्नेछ । तर सो कर कट्टी (क्रेडिट) को रकम सो आयका हकमा चीनको नियम कानून बमोजिम गणना गरिएको चीनियाँ करको रकम भन्दा बढी हुने छैन ।
२. नेपालमा द्वैध कराधान देहाय बमोजिम निवारण गरिनेछ ।
नेपालको कुनै बासिन्दाले यस सम्झौताका व्यवस्थाहरु अनुसार चीनमा कर लाग्न सक्ने आय चीनबाट आर्जन गरेकोमा, नेपालले सो बासिन्दाको आयमा लाग्ने करबाट चीनमा भुक्तानी गरिएको वा भुक्तानीयोग्य आयकरको रकम बराबरको रकम करकट्टी (क्रेडिट) रुपमा कट्टा गर्न दिन सक्नेछ । तर सो करकट्टी (क्रेडिट) को रकम सो आयका हकमा नेपालको नियम कानून बमोजिम गणना गरिएको नेपाल करको रकम भन्दा बढी हुने छैन ।
३. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा कर कट्टी (क्रेडिट) प्रयोजनको लागि अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा तिरेको कर तथा सो राष्ट्रले कर सुविधा दिने कानूनी प्रावधान अन्तर्गत घटाएको तथा छुट दिएको रकम सो राष्ट्रको करमा समावेश भए सरह मानिनेछ, जुन कर त्यस्तो अर्को राष्ट्रमा नै तिर्नु पर्ने हुन्छ ।

धारा २४

सम-व्यवहार

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रका नागरिक उपर अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा समान परिस्थितिहरुमा सो अर्को राष्ट्रका नागरिकहरु उपर लागू हुने वा लागू गर्न सकिने कराधान व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी शर्तहरु भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कुनै कराधान व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी कुनै शर्तहरु लागू गरिने छैनन् ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन उपर लगाइने कर त्यस्तै क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिरहेका सो अर्को राष्ट्रका प्रतिष्ठानहरु उपर लगाइने कर भन्दा कम सुविधाजनक हुनेगरी सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाइने छैन । प्रस्तुत व्यवस्थालाई एउटा संविदाकारी राष्ट्र तथा अर्को संविदाकारी राष्ट्रले आफ्ना बासिन्दाहरुलाई उपलब्ध गराउने कुनै नागरिक हैसियत वा पारिवारिक जिम्मेवारीका आधारमा कराधान प्रयोजनका लागि व्यक्तिगत छुट, सहूलियत र कटौती उपलब्ध गराउनु बाध्य गराउने गरी व्याख्या गरिने छैन ।
३. धारा ९ को प्रकरण १, धारा ११ को प्रकरण ७, वा धारा १२ को प्रकरण ६ का व्यवस्थाहरु लागू हुने अवस्थामा बाहेक, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको बासिन्दालाई भुक्तानी गरेको व्याज, रोयल्टी र अन्य वितरणहरु त्यस्तो प्रतिष्ठानको करयोग्य मुनाफा निर्धारण गर्ने प्रयोजनका लागि तिनीहरु

पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको कुनै वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको भए जुन अवस्थाहरु लागू हुने थियो वा हुन सक्नेछ सो अवस्थाहरु अन्तरगत कट्टा गर्न योग्य हुनेछन् ।

४. एक संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानहरुमा, जसको पूँजी पूर्णतः अथवा आंशिक रूपमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको एक अथवा एक भन्दा बढी वासिन्दाहरुको प्रत्यक्षतः अथवा अप्रत्यक्षतः स्वामित्व वा नियन्त्रणमा छ भने प्रथम उल्लेखित संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको प्रतिष्ठानहरुमा यस्तै परिस्थितिमा लागू रहेका गरिने भन्दा भिन्दै अथवा बढी भारपूर्ण कराधान वा शर्तहरु लगाइने छैनन् ।

धारा २५

पारस्परिक सम्झौताको कार्यविधि

१. कुनै व्यक्तिले एउटा वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरुका कामकारवाईको फलस्वरूप निजको लागि यस सम्झौताका व्यवस्थाहरु अनुकूल नभएको कराधान लागेको छ वा लाग्न सक्नेछ भन्ने ठानेमा, निजले ती राष्ट्रहरुका घरेलु कानूनहरुमा जुनसुकै उपायहरुको व्यवस्था गरिएको भएतापनि आफू जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष वा निजको निवेदन धारा २४ को प्रकरण १ अन्तर्गत पर्ने भएमा निज जुन संविदाकारी राष्ट्रको नागरिक हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष आफ्नो निवेदन प्रस्तुत गर्न सक्नेछ । यस सम्झौताका व्यवस्थाहरु अनुकूल नभएको कराधानमा परीणत कारवाईको पहिलो सूचनाको मितिले तीन वर्ष भित्र सो निवेदन प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ ।
२. सक्षम अधिकारीलाई सो उजुरी न्यायोचित लागेमा र आफू स्वयं सन्तोषजनक समाधानमा असमर्थ भएमा, सो सक्षम अधिकारीले यस सम्झौता अनुकूल नभएको कराधान मुक्ति गराउने उद्देश्यले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको सक्षम अधिकारीसँगको आपसी सम्झौताबाट सो विवादको समाधान गर्न प्रयत्न गर्नेछ । दुई सक्षम अधिकारी बीच सम्पन्न कुनैपनि सहमति संविदाकारी राष्ट्रको घरेलु कानूनमा हद म्यादको सम्बन्धमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि जहिलेसुकै सम्पन्न कुनै पनि संझौता कार्यान्वयन गरिनेछ ।
३. संविदाकारी राष्ट्रहरुका सक्षम अधिकारीहरुले यस सम्झौताको व्याख्या वा प्रयोगका सम्बन्धमा उत्पन्न कुनै पनि वाधा अड्काउ वा शंकाहरु आपसी सम्झौताबाट फुकाउन वा निवारण गर्न प्रयत्न गर्नेछन् । यस सम्झौतामा व्यवस्था नभएका द्वैध कराधानको उन्मूलिका लागि परस्पर विचार विमर्श समेत गर्नेछन् ।
४. उपर्युक्त प्रकरणहरुको अर्थमा सम्झौतामा पुग्ने उद्देश्यका लागि संविदाकारी राष्ट्रहरुका सक्षम अधिकारीहरुले एक अर्कासँग सिधा सञ्चार सम्पर्क राख्न सक्नेछन् । यस धारामा व्यवस्था भएको आपसी सम्झौता कार्यान्वयन गर्नको लागि आवश्यक पर्ने द्विपक्षीय कार्यविधि, शर्तहरु तथा तौर तरिका सक्षम अधिकारीहरु स्वयंले आपसी परामर्शद्वारा विकास गर्नेछन् ।

धारा २६

सूचनाको आदान प्रदान

१. संविदाकारी राष्ट्रहरुका सक्षम अधिकारीहरुले यस सम्झौताका व्यवस्थाहरुको कार्यान्वयन वा यो सम्झौताको प्रतिकूल नहुने गरी यो सम्झौताले समेटेका करहरु सम्बन्धी घरेलु कानूनका व्यवस्थाहरुको कार्यान्वयन गर्न र विशेषगरी करको अपचलन रोक्न आवश्यक जानकारी आदान प्रदान गर्नेछन् । जानकारीको आदान प्रदानलाई धारा १ ले रोक लगाउने छैन । संविदाकारी राष्ट्रले प्राप्त गरेको कुनै पनि जानकारीलाई सो राष्ट्रको घरेलु कानून अन्तर्गत प्राप्त जानकारी सरह समान तवरमा गोप्य मानिनेछ र यस सम्झौताबाट समेटिएका

करहरूको निर्धारण वा संकलन, तत्सम्बन्धी कार्यान्वयन वा अभियोजन वा तत्सम्बन्धी पुनरावेदनहरूको निर्धारणसँग सम्बन्धित व्यक्ति वा निकायहरू (अदालत र प्रशासकीय निकायहरू समेत) लाई मात्र प्रयोग गरिनेछ । त्यस्ता व्यक्ति वा अधिकारीहरूले त्यस्तो प्रयोजनको लागि मात्र सो जानकारी प्रयोग गर्नेछन् । उनीहरूले यस्ता सूचनाहरू अदालतको सार्वजनिक कारवाई वा न्यायिक निर्णयमा प्रकट गर्न सक्नेछन् ।

२. प्रकरण १ का व्यवस्थाहरूलाई कुनै पनि अवस्थामा संविदाकारी राष्ट्र उपर देहायको कार्य गर्ने दायित्व सिर्जना गर्ने गरी व्याख्या गरिनेछैन:

- (क) सो संविदाकारी राष्ट्रको वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून र प्रशासनिक प्रचलनबाट विचलित हुने गरी प्रशासनिक उपायहरू अपनाउने,
- (ख) सो संविदाकारी राष्ट्र वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून अन्तर्गत वा प्रशासनको सामान्य क्रममा प्राप्त गर्न नसकिने जानकारी उपलब्ध गराउने,
- (ग) कुनै व्यापार, व्यवसाय, औद्योगिक, व्यापारिक वा पेशागत गोप्यता वा व्यापारिक प्रक्रिया वा जानकारी, जसको प्रकाश सार्वजनिक नीतिको विरुद्ध हुनसक्छ, को प्रकाश गर्ने जानकारी उपलब्ध गराउने ।

धारा २७

कुटनीतिक प्रतिनिधिहरू र कन्सुलर अधिकारीहरू

यस सम्झौतामा उल्लिखित कुनै पनि कुराले अन्तर्राष्ट्रिय कानूनको सामान्य नियम र विशेष सम्झौताका व्यवस्थाहरू अन्तर्गत कुटनीतिक नियोगका सदस्यहरू वा कन्सुलर पदहरूको वित्तिय सुविधाहरूमा प्रभाव पार्ने छैन ।

धारा २८

प्रभावकारीता

यो सम्झौता लागू गराउनको लागि प्रत्येक देशको आन्तरिक कानूनी कार्यविधिहरू पूरा भएको कुरा उल्लेख भएको कुटनीतिक सूचना एक आपसमा आदान प्रदान भएको तीस (.३०) दिन पछि यो संझौता लागू हुनेछ ।

यस सम्झौताका व्यवस्थाहरू देहाय बमोजिम लागू हुनेछन् -

- (क) नेपालमा, यो सम्झौता लागू भएको मिति पछिको अर्को नेपाली आर्थिक वर्षको पहिलो दिनमा वा सो दिन पछि आर्जित आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा ।
- (ख) चीनमा, यो सम्झौता लागू भएपछिको पहिलो क्यालेण्डर वर्षमा जनवरीको पहिलो दिनमा वा सो दिनपछि प्रारम्भ भएको करयोग्य वर्षको सम्बन्धमा ।

धारा २९

समाप्ति

यस सम्झौतामा अनिश्चित समयावधि सम्मकोलागि लागू रहनेछ । तर कुनै पनि संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौता लागू भएका मितिले पांच वर्षको अवधिको अन्त्य भएपछि शुरु भएको कुनै क्यालेण्डर वर्षको जुन महिनाको तीसौं दिनमा वा सो दिन भन्दा अगाडि अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई कुटनीतिक माध्यमबाट समाप्तको सूचना लिखित रूपमा दिन सक्नेछ । त्यस्तो अवस्थामा यस सम्झौता देहाय बमोजिम निष्प्रभावि हुनेछ :-

- (क) नेपालमा, संझौता समाप्तीको सूचना दिएको मिति पछिको अर्को नेपाली आर्थिक वर्षको पहिलो

दिनमा वा सो दिन पछि आर्जित आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा ।

(ख) चीनमा, संझौता समाप्तीको सूचना दिएको मिति पछिको पहिलो क्यालेण्डर वर्षमा जनवरीको पहिलो दिनमा वा सो दिन पछि प्रारम्भ भएको कर योग्य कुनै वर्षको सम्बन्धमा ।

आ-आफ्ना सरकारहरूबाट विधिवत अख्तियारी पाएका देहायका हस्ताक्षरकर्ताहरूले सोको प्रमाण स्वरूप, यस सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका छन् ।

आज वि.सं. २०५८ साल जेष्ठ महिना १ गते तदनुसार सन् २००१ मे महिनाको १४ तारिख सोमवारका दिन काठमाडौंमा नेपाली, चिनियाँ र अंग्रेजी भाषामा दुई दुई प्रतिहरूमा सबै प्रतिहरू समान रूपले प्रामाणिक हुने गरी सम्झौता सम्पन्न भयो । व्याख्यामा मतभिन्नता भएको अवस्थामा अंग्रेजी प्रति मान्य हुनेछ ।

.....
नेपाल सरकारको तर्फबाट

.....
जनवादी गणतन्त्र चीन सरकारका तर्फबाट

नेपाल सरकार
तथा
जनवादी गणतन्त्र चीन सरकार बीच
आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा
द्वैध कराधान मुक्ति तथा वित्तीय छल निरोधका
लागि सम्पन्न संझौताको

प्रोटोकल

नेपाल सरकार तथा जनवादी गणतन्त्र चीन सरकार बीचको द्वैध कराधान मुक्ति तथा आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा वित्तीय छल निरोध सम्बन्धी संझौतामा हस्ताक्षर गर्दा देहायका हस्ताक्षरकर्ताहरूले देहायका व्यवस्थाहरू संझौताको अभिन्न अंग हुने कुरा स्वीकार गरेका छन् :-

धारा १२ को प्रकरण २ का सम्बन्धमा :

नेपाल सरकार र जनवादी गणतन्त्र चीन सरकारका बीच प्रस्तुत सम्झौता सम्पन्न भए पश्चात द्वैध कराधान मुक्ति तथा आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा वित्तीय छल निरोधका लागि सम्पन्न कुनै सम्झौतामा नेपाल सरकार र त्यस्तो अर्को राष्ट्र बीच कम दर स्वीकृत भएको अवस्थामा धारा १२ को प्रकरण २ मा उल्लिखित १५ प्रतिशत दर तत्कालै सो कम दरबाट विस्थापित हुनेछ ।

जसको प्रमाण स्वरूप आ-आफ्ना संरकारबाट विधिवत रुपमा अख्तियारी प्राप्त देहायका हस्ताक्षरकर्ताहरूले यो प्रोटोकलमा हस्ताक्षर गरेका छन् ।

आज वि.सं २०५८ साल जेष्ठ महिना १ गते तदनुसार सन् २००१ मे महिनाको १४ तारिख सोमबारका दिन काठमाडौंमा नेपाली, चिनियाँ र अंग्रेजी भाषामा दुई दुई प्रतिहरूमा सबै प्रतिहरू समान रुपले प्रामाणिक हुने गरी सम्झौता सम्पन्न भयो । व्याख्यामा मतभिन्नता भएको अवस्थामा अंग्रेजी प्रति मान्य हुनेछ ।

नेपाल सरकारको तर्फबाट

जनवादी गणतन्त्र चीनसरकारको तर्फबाट

नेपाल
तथा
गणतन्त्र कोरिया बीच

आयमा लागने करहरूका सम्बन्धमा

द्वैध कराधान मुक्ति तथा वित्तीय छल निरोधका लागि सम्पन्न

सम्झौता

नेपाल सरकार र गणतन्त्र कोरिया सरकार, आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा द्वैध कराधान मुक्ति र वित्तीय छल निरोधका लागि सम्झौता गर्न इच्छुक हुँदै;

देहाय बमोजिम गर्न सहमत भएका छन् :

धारा १

समेटिएका व्यक्तिहरू

यो सम्झौतामा साविदारी राष्ट्रहरू मध्ये एक वा दुवै राष्ट्रहरूका वासिन्दाहरूलाई लागू हुनेछ ।

धारा २

समेटिएका करहरू

यो सम्झौता लागू हुने विद्यमान करहरू देहाय बमोजिम छन् :

(क) कोरियामा :

(१) आयकर;

(२) कर्पोरेट कर;

(३) आवासीय कर; र

(४) ग्रामीण विकासका लागि विशेष कर

(यसपछि “कोरियाली कर” भनिएको) ,

(ख) नेपालमा :

(१) आयकर ऐन अन्तरगत लगाइएका आयकर; र

(२) स्थानीय निकायहरूबाट आयमा लगाइएका अन्य कुनै करहरू (यसपछि “नेपाल कर” भनिएको)

२. यो सम्झौता विद्यमान करहरूका अतिरिक्त वा तिनीहरूको बदलामा सरुभौतामा हस्ताक्षर भएको मिति पश्चात् लगाइएको कुनै समान वा मूलभूत रूपमा उस्तै करहरूका हकमा समेत लागू हुनेछ । संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूले आ-आफ्ना कर कानूनहरूमा गरिएका मूलभूत परिवर्तनहरूको जानकारी एक अर्कालाई दिनेछन् ।

धारा ३

सामान्य परिभाषाहरू

१. प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा, यस सम्झौताको प्रयोजनका लागि :

(क) “कोरिया” भन्नाले गणतन्त्र कोरिया र भौगोलिक अर्थमा प्रयोग गरिँदा, गणतन्त्र कोरियाको प्रादेशिक क्षेत्र, प्रादेशिक समुद्र र गणतन्त्र कोरियाको प्रादेशिक समुद्रसँग जोडिएका कुनै अन्य क्षेत्र, जुन अन्तर्राष्ट्रिय कानून अनुसार गणतन्त्र कोरियाको कानून अन्तरगत पानी, सामुद्रिक पिंघ र जमिन तलको माटो सम्बन्धमा गणतन्त्र कोरियाको सार्वभौम अधिकार र क्षेत्राधिकार भएको क्षेत्रको रूपमा तोकिएको वा यस पश्चात् तोकिन सकिने र तिनको प्राकृतिक स्रोतहरू प्रयोग गर्न

सकिनेछ, लगायत गणतन्त्र कोरियाको इलाका सम्झनु पर्छ ।

- (ख) “नेपाल” भन्नाले नेपाल राज्य सम्झनुपर्छ ।
- (ग) “एउटा संविदाकारी राष्ट्र” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्र” भन्नाले सन्दर्भ अनुसार कोरिया वा नेपाल सम्झनुपर्छ ।
- (घ) “कर” भन्नाले सन्दर्भ अनुसार कोरियाली कर वा नेपाल कर सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) “व्यक्ति” भन्नाले व्यक्ति, कम्पनी र व्यक्तिहरूको अन्य कुनै निकाय समेतलाई जनाउँछ ।
- (च) “कम्पनी” भन्नाले कर प्रयोजनका लागि संगठित संस्थाको रूपमा व्यवहार गरिने कुनै संगठित संस्था वा निकाय सम्झनुपर्छ ।
- (छ) “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” भन्नाले क्रमशः एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट संचालित प्रतिष्ठान र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट संचालित प्रतिष्ठान सम्झनुपर्छ ।
- (ज) “नागरिक” भन्नाले:
- (१) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको राष्ट्रियता धारण गरेको कुनै प्राकृतिक व्यक्ति ;
- (२) एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा बहाल रहेका कानून अन्तरगत सो हैसियत प्राप्त कुनै कानूनी व्यक्ति, साभेदारी र संस्था सम्झनुपर्छ ।
- (झ) “अन्तर्राष्ट्रिय आवत जावत” भन्नाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रका स्थानहरूबीच मात्र कुनै पानीजहाज वा हवाईजहाज संचालन गरिएकोमा बाहेक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानबाट संचालित पानीजहाज वा हवाईजहाजबाट गरिने कुनै यातायात सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) “सक्षम अधिकारी” भन्नाले :
- (१) कोरियामा, अर्थ र आर्थिक व्यवस्था मन्त्री वा निजको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि;
- (२) नेपालमा, अर्थ मन्त्री वा निजको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि सम्झनुपर्छ ।

२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रबाट कुनै पनि समयमा यस सम्झौताको प्रयोगका सम्बन्धमा, प्रसंगले अन्यथा अर्थ लागेकोमा बाहेक, यस सम्झौतामा परिभाषित नगरिएका कुनै शब्दको अर्थ यो सम्झौता लागू हुने करहरूको प्रयोजनहरूका लागि सो राष्ट्रको कानून अनुसार सो समयमा गरिएको परिभाषा बमोजिम हुनेछ, र सो राष्ट्रको प्रचलित कर कानून अन्तरगतको कुनै परिभाषा/अर्थ सो राष्ट्रका अन्य कानूनहरू अन्तरगत गरिएको परिभाषा भन्दा उच्च हुनेछ ।

धारा ४

वासिन्दा

१. यस सम्झौताको प्रयोजनका लागि, “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा” भन्नाले सो राष्ट्रको कानून अन्तरगत निजको निवास, बसोबास, प्रधान वा मुख्य कार्यालयको स्थान, व्यवस्थापनको स्थान वा यस्तै प्रकृतिको अन्य कुनै शर्तको कारणबाट कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको कुनै व्यक्ति सम्झनुपर्छ र सो शब्दले राष्ट्र र कुनै राजनीतिक उप-खण्ड वा त्यसको स्थानीय निकाय समेतलाई जनाउँछ । तर, प्रस्तुत शब्दले सो राष्ट्रमा स्रोतहरूबाट आर्जन गरेको आयको हकमा मात्र सो राष्ट्रमा कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको कुनै व्यक्तिलाई जनाउने छैन ।

२. प्रकरण १ का व्यवस्थाको कारणबाट कुनै प्राकृतिक व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूको वासिन्दा भएमा, निजको स्थिति देहाय बमोजिम निर्धारण गरिनेछः
- (क) निज व्यक्ति उसको स्थायी निवासस्थान उपलब्ध रहेको राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ, यदि उसको दुवै राष्ट्रहरूमा स्थायी निवासस्थान छ भने निजको व्यक्तिगत र आर्थिक सम्बन्धहरू निकटमा रहेको (महत्वपूर्ण हितको केन्द्र) राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ ;
- (ख) यदि उसको महत्वपूर्ण हितको केन्द्र रहेको राष्ट्र कुन हो भन्ने निर्धारण गर्न नसकिएमा, वा कुनै पनि राष्ट्रमा निजको स्थायी निवासस्थान नभएमा, निजको आभ्यासिक वासस्थान जुन राष्ट्रमा रहेको छ सो राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ ;
- (ग) यदि निजको दुवै राष्ट्रहरूमा आभ्यासिक वासस्थान भएमा वा कुनै राष्ट्रमा पनि त्यस्तो वासस्थान नभएमा, निज जुन राष्ट्रको नागरिक हो सो राष्ट्रको मात्र वासिन्दा भएको मानिनेछ ;
- (घ) यदि निज दुवै राष्ट्रहरूको नागरिक भएमा वा कुनै पनि राष्ट्रको नागरिक नभएमा, संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौताबाट सो प्रश्न समाधान गर्नेछन् ।
३. प्रकरण १ का व्यवस्थाहरूको कारणबाट, प्राकृतिक व्यक्ति बाहेकको कुनै व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूको वासिन्दा भएमा, निजलाई सोको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थल जुन राष्ट्रमा रहेको छ सो राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ । शंका उत्पन्न भएको अवस्थामा, संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौताबाट सो प्रश्न समाधान गर्नेछन् ।

धारा ५

स्थायी संस्थापन

१. यस सम्झौताको प्रयोजनका लागि, “स्थायी संस्थापन” भन्नाले प्रतिष्ठानको व्यवसाय पूर्ण वा आंशिक रूपमा संचालन गरिने निश्चित स्थान सम्झनुपर्छ ।
२. “स्थायी संस्थापन” भन्नाले विशेषगरी निम्न लिखित कुराहरू समेत सम्झनुपर्छ :
- (क) व्यवस्थापनको स्थान ;
- (ख) शाखा ;
- (ग) कार्यालय ;
- (घ) कारखाना ;
- (ङ) कार्यशाला ; र
- (च) खानी, तेल वा ग्यासको कुवा, खानी वा प्राकृतिक स्रोतहरूको उत्खननको कुनै अन्य स्थान ।
३. कुनै भवन निर्माण वा आयोजना निर्माण, जडान वा संयोजन स्थल आयोजना, वा सो सँग सम्बद्ध सुपरिवेक्षण वा परामर्शदात्री क्रियाकलापहरू यदि कुनै बाह्य महिनाको अवधि भित्र कूल १८३ दिन भन्दा बढीको अवधि वा अवधि भर निरन्तर रहेमा मात्र त्यस्तो स्थल, आयोजना वा क्रियाकलापहरूलाई स्थायी संस्थापन रूपमा लिइनेछ ।
४. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि “स्थायी संस्थापन” भन्ने शब्द भित्र निम्न लिखित कुराहरू परेको मानिने छैनः
- (क) प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको भण्डारण, प्रदर्शन वा वितरणको

प्रयोजनका लागि मात्र सुविधाहरूकोको प्रयोग ;

- (ख) भण्डारण, प्रदर्शन वा वितरणको प्रयोजनको लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानहरूको मौज्जात अनुरक्षण ;
- (ग) कुनै अर्को प्रतिष्ठानबाट प्रशोधन गरिने प्रयोजनहरूका लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेमा वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको अनुरक्षण ;
- (घ) प्रतिष्ठानको लागि वस्तु वा व्यापारिक सामान खरिद गर्ने वा जानकारी संकलन गर्ने प्रयोजनका लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थलको अनुरक्षण ;
- (ङ) प्रतिष्ठानको लागि प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिका अन्य कुनै क्रियाकलाप संचालन गर्ने प्रयोजनका लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थलको अनुरक्षण ;
- (च) उप-प्रकरण -क) देखि (ङ) सम्म उल्लिखित क्रियाकलापहरूको कुनै संयोजनको लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थलको अनुरक्षण । तर यस संयोजनबाट उत्पन्न व्यवसायको निश्चित स्थलका समग्र क्रियाकलाप प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिको हुनुपर्नेछ ।

५. प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएता पनि, प्रकरण ७ को व्यवस्था लागू हुने स्वतन्त्र हैसियतको एजेण्ट बाहेकको कुनै व्यक्तिले कुनै प्रतिष्ठानको तर्फबाट काम गरिरहेको छ, र निजले एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा सो प्रतिष्ठानको नाममा करारहरू सम्पन्न गर्ने अख्तियारी राख्दछ, र त्यस्तो अख्तियारी आभ्यासिक रूपमा प्रयोग गर्छ भने त्यस्तो व्यक्तिका क्रियाकलापहरू प्रकरण ४ मा उल्लेख गरिएका क्रियाकलापहरूको हदसम्म सीमित नभएमा, जो व्यवसायको निश्चित स्थल मार्फत् प्रयोग गरिएमा व्यवसायको निश्चित स्थल सो प्रकरणका व्यवस्थाहरू अन्तर्गत स्थायी संस्थापन बनाउने भएमा सो प्रतिष्ठानका लागि सो व्यक्तिले गर्ने कुनै क्रियाकलापहरूका सम्बन्धमा सो प्रतिष्ठानको सो राष्ट्रमा स्थायी स्थापना भएको मानिनेछ ।
६. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वीमा प्रतिष्ठानले प्रकरण ७ को परिभाषा भित्रको स्वतन्त्र हैसियत राख्ने एजेण्ट नहुने कुनै कर्मचारी मार्फत् वा प्रतिनिधि मार्फत् अर्को राष्ट्रको इलाकामा वीमाको किस्ता संकलन गर्छ, वा त्यहाँस्थित जोखिमहरूको वीमा गराउँछ, भने सो वीमा प्रतिष्ठानलाई पुनर्वीमाको सम्बन्धमा बाहेक उसको अर्को राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन भएको मानिनेछ ।
७. कुनै प्रतिष्ठानले कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा दलाल, साधारण कमिशन एजेण्ट वा स्वतन्त्र हैसियत राख्ने अन्य कुनै एजेण्ट मार्फत् सो राष्ट्रमा व्यवसाय गर्छ, भन्ने कारणले मात्रै सो प्रतिष्ठानको सो संविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन भएको मानिने छैन; तर त्यस्ता व्यक्तिहरूले आफ्नो व्यवसायको सामान्य क्रममा काम गरिहेको हुनुपर्नेछ ।
८. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीलाई नियन्त्रण गर्छ, वा सो कम्पनीबाट नियन्त्रित छ, वा अर्को राष्ट्रमा व्यसाय (स्थायी संस्थापन मार्फत् वा अन्य किसिमबाट) गर्छ, भन्ने तथ्य स्वयंले ती कुनै कम्पनीलाई अर्को कम्पनीको स्थायी संस्थापन बनाउने छैन ।

धारा ६

अचल सम्पत्तिबाट हुने आय

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्ति (कृषि वा वनबाट प्राप्त आय समेत) बाट आर्जन गरेको आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. “अचल सम्पत्ति” को अर्थ विवादित सम्पत्ति जुन संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको छ, सो राष्ट्रको कानून अनुसार परिभाषित सम्पत्ति सम्झनुपर्छ । सो शब्दले कुनै पनि अवस्थामा अचल सम्पत्तिका अंगका रूपमा रहेका

सम्पत्ति, कृषि र वनमा प्रयोग गरिएका पशुधन र उपकरण, भू-सम्पत्ति सम्बन्धी सामान्य कानूनका व्यवस्थाहरू लागू हुने अधिकारहरू, अचल सम्पत्तिको भोग चलन, खनीज भण्डारहरू, स्रोतहरू र अन्य प्राकृतिक स्रोतहरूको काम वापतको प्रतिफल परिवर्तनीय वा निश्चित भुक्तानीको अधिकार वा सोमा काम गर्ने अधिकार समेत जनाउँछ; पानी जहाज, र हवाईजहाजलाई अचल सम्पत्ति मानिने छैन ।

३. प्रकरण १ का व्यवस्थाहरू अचल सम्पत्तिको प्रत्यक्ष प्रयोग, भाडामा लगाइएको वा अन्य कुनै रूपको प्रयोगबाट आर्जित आयका हकमा लागू हुनेछन् ।
४. प्रकरण १ र ३ का व्यवस्थाहरू कुनै प्रतिष्ठानको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयमा र स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरूको सञ्चालनका लागि प्रयोग गरिएको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयमा समेत लागू हुनेछन् ।

धारा ७

व्यापार मुनाफा

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय नगरेसम्म सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा सो राष्ट्रको मात्र कर लगाइनेछ । सो प्रतिष्ठानले माथि उल्लेख गरिए बमोजिम व्यवसाय गरेकोमा, प्रतिष्ठानको मुनाफामा सो स्थायी संस्थापनका हकमा लागू हुने जति मात्र अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. प्रकरण ३ का व्यवस्थाहरूको अधिनमा रही, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमद्वारा सो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा, प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रमा त्यस्तो स्थायी संस्थापन उही वा उस्तै अवस्थाहरू अन्तरगत उही वा उस्तै क्रियाकलापहरूमा संलग्न र जुन प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन हो पूर्णतः स्वतन्त्र रूपले कार्य गर्ने प्रतिष्ठान भए सो प्रतिष्ठानले आर्जन गर्न सक्ने अपेक्षित मुनाफालाई सो स्थायी संस्थापनको कारोवारबाट भएको मानिनेछ ।
३. कुनै स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा, स्थायी संस्थापन रहेको राष्ट्रमा वा अन्यत्र गरिएका कार्यकारी तथा सामान्य प्रशासनिक खर्चहरू लगायत स्थायी संस्थापनको व्यवसायको प्रयोजनका लागि गरिएका खर्चहरू घरेलु कानूनका व्यवस्थाहरू अन्तरगत कट्टा गर्न दिइनेछ ।
४. कुनै स्थायी संस्थापनद्वारा प्रतिष्ठानको लागि गरेको वस्तु वा व्यापारिक सामानको खरिद मात्रको कारणले सो स्थायी संस्थापनमा कुनै मुनाफा भएको ठहर्‍याइने छैन ।
५. उपर्युक्त प्रकरणहरूको प्रयोजनका लागि, स्थायी संस्थापनमा भएको ठहर भएका मुनाफाहरू उचित र पर्याप्त कारणले अन्यथा हुनेमा बाहेक वर्षेपिच्छे उही तरिकाबाट निर्धारण गरिनेछ ।
६. मुनाफामा यस सम्झौताका अन्य धाराहरूमा पृथक रूपमा व्यवस्था गरिने आयका कलमहरू समेत समावेश भएकोमा ती धाराका व्यवस्थाहरू यस धाराका व्यवस्थाहरूबाट प्रभावित हुनेछैन ।

धारा ८

पानीजहाज ढुवानी तथा हवाई यातायात

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अन्तर्राष्ट्रिय परिवहनमा पानीजहाज वा वायुयानको संचालनबाट आर्जन गरेको आयमा सो राष्ट्रमा मात्र कर लगाइनेछ ।
२. प्रकरण १ का व्यवस्थाहरू कोष (पुल) मा, संयुक्त व्यवसायमा वा अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चालन निकायसंगको सहभागिताबाट आर्जन गरेको मुनाफाको हकमा लागू हुनेछन् ।

धारा ९

सम्बद्ध प्रतिष्ठानहरू

१. यदि (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण वा पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिन्छ, वा
- (ख) तिनै व्यक्तिहरूले एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण वा पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिन्छन्, र

उपर्युक्त दुवै अवस्थामा उक्त दुई प्रतिष्ठानहरू बीच तिनीहरूका व्यापारिक वा वित्तीय सम्बन्धहरूमा स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरू बीच गर्न सकिने शर्त, अवस्थाहरू भन्दा भिन्न शर्त, अवस्थाहरू राखिएको वा लगाइएको अवस्थामा, उपर्युक्त शर्त, अवस्थाहरूको कारणले ती प्रतिष्ठानहरू मध्ये एउटा प्रतिष्ठानलाई हुने मुनाफा प्राप्त हुने तर ती अवस्थाहरूको कारणले त्यसरी प्राप्त नभएको मुनाफा सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा समावेश गरी तदनुसार कर लगाउन सकिनेछ ।

२. कुनै संविदाकारी राष्ट्रले सो राष्ट्रको प्रतिष्ठानको मुनाफा समावेश गरी सोही बमोजिम कर लगाएकोमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानलाई जुन मुनाफामा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाइएको छ र त्यसरी समावेश गरिएको मुनाफाहरू यदि दुई प्रतिष्ठान बीच तय गरिएका शर्तहरू स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरू बीच गरिने जस्तै भई पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको प्रतिष्ठानले आर्जित गरे सरह मानी त्यस्तो अर्को देशमा त्यस्तो मुनाफामा लगाइएको करमा उचित समायोजन गरिनेछ । यस्तो समायोजन तय गरिँदा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थाहरूलाई उचित ध्यान दिइनेछ, र आवश्यकता अनुसार दुवै संविदाकारी राष्ट्रका समक्ष अधिकारीहरूले एक आपसमा परामर्श गर्नेछन् ।

धारा १०

लाभांश

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीबाट अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई गरिएको लाभांशमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

२. यद्यपी, लाभांशको भुक्तानी गर्ने कम्पनी जुन राष्ट्रको वासिन्दा हो सो संविदाकारी राष्ट्रमा सो राष्ट्रको कानून अनुसार त्यस्तो लाभांशमा कर लगाउन सकिनेछ, तर प्राप्तकर्ता लाभांशको लाभसम्बद्ध मालिक हो भने त्यसरी लगाइएको कर देहायको प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन :

- (क) लाभसम्बद्ध मालिक लाभांशको भुक्तानी गर्ने कम्पनीको कम्तिमा २५ प्रतिशत शेयर प्रत्यक्ष रूपले धारण गर्ने कम्पनी भएमा, लाभांशको कूल रकमको ५ (पाँच) प्रतिशत;
- (ख) हिताधिकारी मालिक लाभांशको भुक्तानी गर्ने कम्पनीको कम्तिमा १० प्रतिशत शेयर प्रत्यक्ष रूपले धारण गर्ने कम्पनी भएमा, लाभांशको कूल रकमको १० (दश) प्रतिशत;
- (ग) अन्य सबै अवस्थाहरूमा लाभांशको कूल रकमको १५ (पन्ध्र) प्रतिशत ।

यस प्रकरणले जुन मुनाफा मध्येबाट लाभांश भुक्तानी गरिने हो सो मुनाफाको सम्बन्धमा कम्पनीको कर व्यवस्थालाई प्रभाव पार्नेछैन ।

३. यस धारामा प्रयुक्त “लाभांश” भन्नाले शेयरहरू वा अन्य अधिकारहरूबाट प्राप्त ऋण दावी वाहेकको आय मुनाफामा समावेश एवं अन्य कर्पोरेट अधिकारबाट प्राप्त आय, जसलाई वितरण गर्ने कम्पनी जुन राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको कानूनद्वारा शेयरबाट प्राप्त आय उपर गरिने व्यवहार समानको करको अधीनमा छन्, सम्भन्तुपर्छ ।

४. लाभांशको लाभसम्बद्ध मालिक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई लाभांश भुक्तानी गर्ने कम्पनी वासिन्दा भएको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत् सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित निश्चित स्थानबाट सो अर्को राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू सम्पन्न गर्दा र जुन धारणको सम्बन्धमा लाभांशहरूको भुक्तानी गरिन्छ, सो धारण त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसँग प्रभावकारी रूपले जोडिएको छ भने प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरू लागू हुने छैनन् । यस्तो अवस्थामा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन् ।
५. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रबाट मुनाफा वा आय प्राप्त गरेकोमा, जहाँसम्म सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दालाई त्यस्ता लाभांशहरू भुक्तानी गरिन्छन् वा जुन धारणको सम्बन्धमा लाभांशहरूको भुक्तानी गरिन्छ, सो धारण सो अर्को राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थलसँग प्रभावकारी रूपले जोडिएको छ भने सो अवस्थामा बाहेक सो अर्को राष्ट्रले सो कम्पनीबाट भुक्तानी गरिएका लाभांशहरूमा कर लगाउन सक्नेछैन न त भुक्तान गरिएका लाभांश वा वितरण नगरिएको मुनाफामा त्यस्तो अर्को राष्ट्रमा उत्पन्न मुनाफा वा आय समावेश भएको छ भने पनि, सो कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफालाई सो कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफामा लाग्ने गरेको अधीनमा नै राख्नेछ ।

धारा ११

व्याज

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको व्याजमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. तथापि, त्यस्तो व्याज आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि त्यस्तो व्याजमा सो राष्ट्रको कानून अनुसार कर लगाउन सकिनेछ तर सो व्याजको लाभसम्बद्ध मालिक अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो भने त्यसरी लगाइएको कर व्याजको कूल रकमको १० (दश) प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन ।
३. प्रकरण २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको राजनीतिक उप-खण्ड र त्यसका स्थानीय निकायहरू लगायत सो राष्ट्रको सरकारबाट, सो राष्ट्रको केन्द्रीय बैंकबाट वा सरकारी प्रकृतिको कार्य गर्ने कुनै वित्तीय संस्थाबाट वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सो अर्को राष्ट्रको राजनीतिक उप-खण्ड र स्थानीय निकायहरू लगायत सो राष्ट्रको सरकारद्वारा, सो अर्को राष्ट्रको केन्द्रीय बैंक वा सरकारी प्रकृतिको कार्य गर्ने कुनै वित्तीय संस्थाद्वारा प्रत्याभूति गरिएको वा अप्रत्यक्ष रूपमा आर्थिक लगानी गरिएको ऋण दावीका सम्बन्धमा आर्जन गरिएको व्याजलाई पहिलो उल्लिखित संविदाकारी राष्ट्रमा कर छुट दिइनेछ ।
४. प्रकरण ३ को प्रयोजनको लागि “केन्द्रीय बैंक र सरकारी प्रकृतिका कार्यहरू गर्ने वित्तीय संस्था” भन्नाले -

(क) कोरियामा :

- १) बैंक अफ कोरिया;
- २) कोरिया आयात निर्यात बैंक;
- ३) कोरियाली विकास बैंक; र
- ४) संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरू बीच आदान प्रदान गरिएका पत्रहरूमा तोकिएका र मञ्जुर गरिए बमोजिमका सरकारी प्रकृतिका कार्यहरू गर्ने अन्य वित्तीय संस्था भन्ने सम्झनु पर्छ,

(ख) नेपालमा:

- १) नेपाल राष्ट्र बैंक (नेपालको केन्द्रीय बैंक);
- २) नेपाल औद्योगिक विकास निगम;
- ३) कृषि विकास बैंक; र
- ४) सविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूबीच आदान प्रदान गरिएका पत्रहरूमा तोकिएका र मञ्जुर गरिए बमोजिमका सरकारी प्रकृतिका कार्यहरू गर्ने अन्य वित्तीय संस्था भन्ने सम्झनु पर्छ ।

५. यस धारामा प्रयुक्त “व्याज” भन्नाले वन्धकीबाट सुरक्षित गरिएको वा नगरिएको तथा ऋणीको मुनाफामा हिस्सा राख्ने अधिकार रहेको वा नरहेको जे भएपनि हरेक किसिमका ऋण दावीबाट आर्जित आय र खासगरी सरकारी सुरक्षण तमसुकका ऋणपत्रहरूसँग सम्बद्ध प्रिमियम र पुरस्कार सरकारी सुरक्षणबाट प्राप्त अन्य र तमसुक वा ऋणपत्रहरूबाट प्राप्त आय सम्झनुपर्छ ।
६. व्याजको लाभसम्बद्ध मालिक एउटा सविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई व्याज भुक्तानी गर्ने कम्पनी वासिन्दा भएको अर्को सविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को सविदाकारी राष्ट्रमा निश्चित स्थानबाट सो अर्को राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू सम्पन्न गर्छ, र जुन ऋणदावीका सम्बन्धमा लाभांशहरूको भुक्तानी गरिन्छ, सो ऋणदावी त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसँग प्रभावकारी रूपले जोडिएको छ भने प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरू लागू हुनेछैनन् । यस्तो अवस्थामा अवस्थाअनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन् ।
७. भुक्तानीकर्ता एउटा सविदाकारी राष्ट्र स्वयं वा सो राष्ट्रको राजनैतिक उप-विभाजन, स्थानीय निकाय वा वासिन्दा भएकोमा, व्याज सो सविदाकारी राष्ट्रमा आर्जित गरिएको मानिनेछ । तर, व्याज भुक्तानी गर्ने व्यक्ति, एउटा सविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भए वा नभए जे भएपनि एउटा सविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थल जसको सम्बन्धमा ऋण लिइन्छ, र सो वापत व्याज बुझाइन्छ, र त्यस्तो व्याज स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थलबाट व्यहोरिन्छ, भने, त्यस्तो व्याज स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थल अवस्थित राष्ट्रमा आर्जन गरिएको मानिनेछ ।
८. भुक्तानीकर्ता तथा लाभसम्बद्ध मालिकबीच वा ती दुवै तथा कुनै अन्य व्यक्तिबीचको विशेष सम्बन्धको कारणले व्याजको रकम, जुन ऋणदावीको लागि भुक्तानी गरिन्छ, सो ऋणदावीलाई ध्यानमा राखेर, त्यस्तो सम्बन्ध नभएको अवस्थामा भुक्तानीकर्ता र लाभसम्बद्ध मालिक बीच सहमति हुन सक्ने रकमभन्दा बढी हुन्छ, भने यस धाराका व्यवस्थाहरू उक्त पछिल्लो उल्लिखित रकममा लागू हुनेछन् । यस्तो अवस्थामा भुक्तानीको बढी भाग, यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थाहरू तर्फ उचित ध्यान दिँदै, प्रत्येक सविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार कर योग्य हुनेछ ।

धारा १२

रोयल्टी

१. एउटा सविदाकारी राष्ट्रमा आर्जित र अर्को सविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले लाभसम्बद्ध स्वामित्व लिएको रोयल्टीहरूमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. यद्यपी, त्यस्ता रोयल्टी आर्जन गरिएको सविदाकारी राष्ट्रमा पनि सो रोयल्टीमा सो राष्ट्रको कानून बमोजिम कर लगाउन सकिनेछ, तर प्राप्तकर्ता रोयल्टीको लाभसम्बद्ध मालिक भएकोमा, त्यसरी लगाइएको कर रोयल्टीको कूल रकमको १५ (पन्ध्र) प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन ।
३. यस धारामा प्रयुक्त “रोयल्टी” भन्ने शब्दले रेडियो वा टेलिभिजन प्रसारणका लागि चलचित्र फिल्म वा टेप लगायतका साहित्यिक, कलात्मक वा वैज्ञानिक कार्यहरूको कुनै पनि प्रतिलिपि अधिकार, कुनैपनि पेटेन्ट, ट्रेडमार्क, डिजाइन वा

मोडेल, योजना, गोप्य सूत्र वा प्रकृत्याको प्रयोग गरे वापत वा सो प्रयोग गर्ने अधिकार वापत वा औद्योगिक, व्यापारिक वा वैज्ञानिक अनुभव सम्बन्धी जानकारी वापत प्राप्त गरिएको कुनै प्रकारको भुक्तानी सम्झनुपर्छ।

४. यदि रोयल्टीको लाभसम्बद्ध मालिक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई अर्को संविदाकारी राष्ट्र, जहाँ रोयल्टी आर्जन हुन्छ, मा रहेको कुनै स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट कारोवार सञ्चालन गर्दछ, अथवा सो अर्को राष्ट्रमा रहेको एउटा निश्चित स्थानबाट स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू सम्पन्न गर्दछ र अधिकार वा सम्पत्ति, जसको सम्बन्धमा रोयल्टी भुक्तानी गरिन्छ, त्यस्तो स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थानसँग प्रभावकारी रूपमा सम्बन्धि छ भने, प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरू लागू हुने छैनन्। त्यस्तो अवस्थामा धारा ७ वा १४ का व्यवस्थाहरू अवस्थाअनुसार लागू हुनेछन्।
५. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा रोयल्टी त्यस बखत आर्जन भएको मानिनेछ जब रोयल्टी भुक्तानी कर्ता राष्ट्र आफैं, कुनै राजनैतिक उप-विभाजन, कुनै स्थानीय प्रशासकीय निकाय अथवा त्यो देशको वासिन्दा हुन्छ। तर जब रोयल्टी भुक्तानी गर्ने व्यक्ति त्यो संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई वा नभई एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा कुनै स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान, जसको सम्बन्धमा रोयल्टी भुक्तानी गर्ने दायित्व उत्पन्न भएको थियो, र त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट त्यस्ता रोयल्टी व्यहोरिन्छ भने, त्यस्तो रोयल्टी स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान रहेको संविदाकारी राष्ट्रमा उत्पन्न भएको मानिनेछ।
६. रोयल्टी भुक्तानी गर्ने तथा प्राप्त गर्नेहरू बीच अथवा ती दुवै थरी र अन्य व्यक्तिहरू बीच विशेष सम्बन्ध भएको कारणले रोयल्टीको रकम प्रयोगको अधिकार वा सूचना वापत तिर्नुपर्ने कुरालाई हृदयंगम गर्दै रोयल्टी भुक्तानी गर्ने तथा प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरू बीच त्यस्तो विशेष सम्बन्ध नभएको अवस्थामा मन्जुर गरिने रकम भन्दा बढी हुन गएको अवस्थामा यो धाराका प्रावधानहरू पछिल्नो रकमको सम्बन्धमा मात्र लागू हुनेछन्। यस अवस्थामा, त्यस्तो बढी रकममा अन्य धाराका व्यवस्थाहरूलाई मध्य नजर राख्दै प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार कर लगाइनेछ।

धारा १३

पूँजीगत लाभ

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले धारा ६ बमोजिमको तथा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्तिको बेच विखनबाट प्राप्त गरेको लाभमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको व्यापारिक सम्पत्ति हिस्साको रूपमा रहेको चल सम्पत्तिको वा स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको नागरिकलाई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा उपलब्ध निश्चित स्थलसँग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचविखनबाट प्राप्त लाभहरू एवं त्यस्तो स्थायी संस्थापन (एकल वा सम्पूर्ण प्रतिष्ठान सहित) को वा त्यस्तो निश्चित स्थलको बेचविखनबाट प्राप्त त्यस्ता लाभहरू समेतमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ।
३. अन्तर्राष्ट्रिय परिवहनमा सञ्चालित पानीजहाज वा वायुयानको वा त्यस्ता पानीजहाज वा वायुयानको सञ्चालनसँग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचविखनबाट प्राप्त लाभमा सो प्रतिष्ठान जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा मात्र कर लगाइनेछ।
४. कम्पनी, जसको सम्पत्तिमा मूलतः प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संविदाकारी राष्ट्रमा अस्थित अचल सम्पत्ति समावेश छ, को पूँजीगत स्टकको शेयरहरूको बेचविखनबाट प्राप्त लाभमा सो राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ।
५. प्रकरण १, २, ३ र ४ बमोजिमका सम्पत्ति बाहेक अन्य सम्पत्तिको बेचविखनबाट प्राप्त लाभहरू बेचविखनकर्ता जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा मात्र कर योग्य हुनेछन्।

धारा १४

स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू

१. पेशागत सेवाहरू वा स्वतन्त्र प्रकृतिका अन्य क्रियाकलापहरूका सम्बन्धमा एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको प्राकृतिक व्यक्तिबाट आर्जित आय देहायको अवस्थामा सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ;
  - (क) निजका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा निजलाई निश्चित स्थल नियमित रूपमा उपलब्ध छैन; वा
  - (ख) सम्बन्धित आर्थिक वर्षमा शुरु वा अन्त्य भएको कुनै १२ (बाह्र) महिनाको अवधि भित्र कूल १८३ दिन वा सो भन्दा बढी दिनको अवधि वा अवधिहरूसम्म सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा निज उपस्थित छैन ।

यदि निजको त्यस्तो निश्चित स्थल वा निज सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा उल्लिखित अवधि वा अवधिभर उपस्थित छ भने सो आयमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ तर यसरी कर लगाउन सो निश्चित स्थलबाट हुने आय वा उपर्युक्त अवधि वा अवधिभर सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिने आय जतिसम्म मात्र कर लगाइनेछ ।

२. “व्यावसायिक सेवाहरू” भन्नाले खासगरी स्वतन्त्र वैज्ञानिक, साहित्यिक, कलात्मक, शैक्षिक वा अध्यापन क्रियाकलापहरू एवं चिकित्सक, वकील, इन्जिनियर, वास्तुविद्, दन्त चिकित्सक र लेखापालका स्वतन्त्र क्रियाकलापहरू समेत सम्भन्नु पर्दछ ।

धारा १५

आश्रित वैयक्तिक सेवाहरू

१. धारा १६, १८, १९, २० र २१ का व्यवस्थाहरूको अधिनमा रही एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले रोजगारीको सम्बन्धमा प्राप्त गरेको तलव, ज्याला, वा यस्तै अन्य पारिश्रमिक सो रोजगारी अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा नगरेसम्म मात्र करयोग्य हुनेछ । यदि त्यसरी रोजगारी गरिएमा, सोबाट प्राप्त पारिश्रमिकमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. प्रकरण १ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त गरेको पारिश्रमिक देहायको अवस्थामा पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ; यदि :
  - (क) प्राप्तकर्ता सम्बन्धित आर्थिक वर्षको शुरु वा अन्त्यको कुनै १२ (बाह्र) महिनाको अवधि भित्र जम्मा १८३ दिन भन्दा बढी नहुने गरी अर्को राष्ट्रमा निज उपस्थित छ;
  - (ख) अर्को राष्ट्रको वासिन्दा नभएको कुनै रोजगारदाताबाट वा निजको तर्फबाट पारिश्रमिक भुक्तानी गरिएको छ; र
  - (ग) रोजगारदाताको अर्को राष्ट्रमा रहेको कुनै स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानद्वारा पारिश्रमिक व्यहोरिदैन ।
३. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानद्वारा अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा सञ्चालित पानीजहाज वा हवाईजहाजमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।

धारा १६

सञ्चालकहरूको शुल्क

एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै व्यक्तिले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीको सञ्चालक समितिको सदस्यको हैसियतले प्राप्त गरेको सञ्चालकको शुल्क र अन्य यस्तै भुक्तानीहरूमा सो अन्य राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा १७

कलाकार र खेलाडीहरू

१. धारा १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै प्राकृतिक व्यक्तिले नाट्यशाला, चलचित्र, रेडियो वा टेलिभिजन कलाकार वा संगीतकार वा खेलाडी जस्तै प्रमोदकको हैसियतमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यक्तिगत क्रियाकलापहरू गरी आर्जन गरेको आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. एउटा प्रमोदक वा खेलाडीले आफ्नो सो हैसियतमा गरेको व्यक्तिगत क्रियाकलापहरूको सम्बन्धमा आर्जित आय प्रमोदक वा खेलाडी स्वयंलाई प्राप्त नहुने तर अर्को व्यक्तिलाई प्राप्त हुने भएमा धारा ७, १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, सो आयमा जुन संविदाकारी राष्ट्रमा प्रमोदक वा खेलाडीका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिन्छन् सो राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
३. यस धाराको प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूका सरकारहरू बीच स्वीकृत सांस्कृतिक आदानप्रदानको विशेष कार्यक्रम अन्तरगत अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएका क्रियाकलापहरूबाट एउटा संविदाकारी राष्ट्रका नागरिक, प्रमोदक वा खेलाडीहरूबाट आर्जित आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर छुट दिइनेछ ।

धारा १८

निवृत्तिभरण, वार्षिक वृत्ति भत्ता र सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी भुक्तानीहरू

१. धारा १९ को प्रकरण २ मा गरिएका व्यवस्थाहरूको अधिनमा रही संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई निजको विगतको रोजगारीको प्रतिफल स्वरूप भुक्तानी गरिएका निवृत्तिभरण, वार्षिक वृत्ति र/वा अन्य त्यस्तै पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
२. “वार्षिक वृत्ति” भन्नाले नगद वा नगदको मूल्यमा पूर्ण र पर्याप्त प्रतिफल वापत भुक्तानी गर्नुपर्ने दायित्व अन्तरगत जीवनभर वा कुनै निश्चित वा निर्दिष्ट समयावधि भर आवधिक रूपमा निर्दिष्ट समयहरूमा भुक्तानी गर्नुपर्ने तोकिएको रकम सम्भन्तुपर्छ ।
३. प्रकरण १ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको सामाजिक सुरक्षा प्रणालीहरूको भागको रूपमा रहेको सार्वजनिक कार्यक्रम अन्तरगत भुक्तानी गरिएका निवृत्तिभरण र अन्य भुक्तानीहरू सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछन् ।

धारा १९

सरकारी सेवा

१. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको राजनीतिक उप-खण्ड वा स्थानीय निकायले सो राष्ट्र वा उपखण्ड वा निकायलाई प्रदान गरिएको सेवाका सम्बन्धमा कुनै व्यक्तिलाई भुक्तानी गरेको

निवृत्तिभरण वाहेकको, पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।

(ख) तर, त्यस्ता सेवाहरू अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा उपलब्ध गराइएको र सो व्यक्ति सो राष्ट्रको वासिन्दा हो जो:

(१) सो अर्को राष्ट्रको नागरिक हो; वा

(२) सो सेवा उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि मात्रै सो राष्ट्रको वासिन्दा भएको थिएन, भने त्यस्तो पारिश्रमिक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।

२. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको राजनीतिक उप-खण्ड वा स्थानीय निकायलाई उपलब्ध गराइएको सेवाका सम्बन्धमा कुनै व्यक्तिलाई सो संविदाकारी राष्ट्र वा राजनीतिक उप-खण्ड वा स्थानीय निकायबाट भुक्तानी गरिएको वा त्यस्तो राष्ट्र उप-खण्ड वा निकायबाट सिर्जना गरिएको कोषबाट भुक्तानी गरिएको कुनै निवृत्तिभरण सो राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछ ।

(ख) तर, सो व्यक्ति सो राष्ट्रको वासिन्दा र नागरिक भएमा, त्यस्तो निवृत्तिभरण अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछ ।

३. धारा १५, १६, १७ र १८ का व्यवस्थाहरू एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा सोको राजनीतिक उप-खण्ड वा स्थानीय निकायबाट सञ्चालित व्यवसायका सम्बन्धमा उपलब्ध गराइएको सेवाका सम्बन्धमा दिइएको पारिश्रमिक र निवृत्तिभरणका हकमा लागू हुनेछन् ।

४. यसैगरी प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरू देहायका बैंक वा संस्थाबाट भुक्तानी गरिएका पारिश्रमिक वा निवृत्तिभरणका सम्बन्धमा लागू हुनेछन् :

(क) कोरियामा:

१) बैंक अफ कोरिया;

२) कोरिया आयात निर्यात बैंक;

३) कोरियाली विकास बैंक;

४) कोरिया व्यापार लगानी प्रवर्द्धन एजेन्सी; र

५) संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरू बीच आदान प्रदान गरिएका पत्रहरूमा तोकिएका र मञ्जुर गरिए बमोजिमका सरकारी प्रकृतिका कार्यहरू गर्ने अन्य वित्तीय संस्था;

(ख) नेपालमा:

१) नेपाल राष्ट्र बैंक (नेपालको केन्द्रीय बैंक);

२) नेपाल औद्योगिक विकास निगम;

३) कृषि विकास बैंक; र

४) संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरू बीच आदान प्रदान गरिएका पत्रहरूमा तोकिएका र मञ्जुर गरिए बमोजिमका सरकारी प्रकृतिका कार्यहरू गर्ने अन्य वित्तीय संस्था ।

धारा २०

विद्यार्थीहरू

१. कुनै विद्यार्थी वा व्यवसायिक प्रशिक्षार्थी, जो अर्को संविदाकारी राष्ट्रको भ्रमण गर्नुभन्दा तत्काल अघि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो/वा थियो र जो सो अर्को राष्ट्रमा निजको शिक्षा वा तालिमको प्रयोजनका लागि मात्रै उपस्थित छ, लाई देहायका सम्बन्धमा सो अर्को राष्ट्रमा कर छुट दिइनेछ :
- (क) निजको भरण-पोषण, शिक्षा र तालिमको प्रयोजनका लागि सो अर्को राष्ट्र बाहिर बसोवास गर्ने व्यक्तिहरूबाट निजलाई गरिएको भुक्तानी; र
- (ख) सो अर्को राष्ट्रमा रोजगारीबाट प्राप्त पारिश्रमिक, कुनै क्यालेण्डर वर्षभर १०,००० अमेरिकी डलरसम्मको रकममा वा सो बराबरको कोरियाली मुद्रामा वा नेपाली मुद्रामा सम्बन्धित हुनुपर्नेछ वा त्यस्तो रोजगारी निजको अध्ययनसँग प्रत्यक्ष रूपमा सम्बन्धित हुनुपर्नेछ। तर त्यस्तो रोजगारी निजको भरणपोषणको योजनाका लागि गरिएको हुनुपर्नेछ।
२. यस धाराका फाइदाहरू हासिल गर्न खोजिएको शिक्षा वा तालीम पूरा गर्नका लागि मनासिव वा सोको लागि परम्परागत रूपमा आवश्यक समयावधि भरको लागि मात्र उपलब्ध हुनेछन्। तर कुनै व्यक्तिले कुनै पनि अवस्थामा आफू सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा पहिलो पटक पुगेको मितिले लगातार पाँच वर्षको अवधिभन्दा बढी समयको लागि यस धाराका फाइदा लिन सक्नेछैन।

धारा २१

अध्यापक र अनुसन्धानकर्ताहरू

१. कुनै विश्वविद्यालय, महाविद्यालय, विद्यालय वा अन्य मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थामा अध्यापन वा अनुसन्धान कार्य गर्ने प्रयोजनका लागि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको अस्थायी भ्रमण गर्ने र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा छ, वा त्यस्तो भ्रमण गर्नुभन्दा तत्काल अघि सो राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै प्राध्यापक, शिक्षक वा अनुसन्धानकर्तालाई त्यस्तो शिक्षण वा अनुसन्धान वापतको पारिश्रमिकका सम्बन्धमा दुई वर्षसम्मको अवधिका लागि पहिला उल्लिखित राष्ट्रमा कर छुट दिइनेछ।
२. त्यस्तो अनुसन्धान मूलतः कुनै खास व्यक्ति वा व्यक्तिहरूको निजी लाभको लागि गरिएको भएमा, त्यस्तो अनुसन्धान गरे वापत प्राध्यापक वा शिक्षकले प्राप्त गरेको पारिश्रमिकका हकमा यो लागू हुनेछैन।

धारा २२

अन्य आय

१. यस सम्झौतामा माथि उल्लेखित धाराहरूमा व्यवस्था नगरिएका, जहाँसुकै उत्पन्न भएका एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा वा आयका कलमहरू सो राष्ट्रमा करयोग्य हुनेछन्।
२. यदि धारा ६ को उपधारा २ मा परिभाषित अचल सम्पत्तिको आय वाहेक अरु आय प्राप्त गर्ने व्यक्ति, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो राष्ट्रमा कारोवार सञ्चालन गर्दछ भने अथवा अर्को राष्ट्रमा रहेको निश्चित स्थानबाट स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू प्रदान गर्दछ भने र यस्तो निश्चित स्थान र स्थायी संस्थापनसँग घनिट रूपले सम्बन्धित अधिकार वा सम्पत्तिसँग सम्बन्धित आय तिर्दछ भने त्यस्तो आयमा उपधारा १ को व्यवस्थाहरू लागू हुने छैनन्। यस्तो परिस्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ र धारा १४ व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन्।

धारा २३

द्वैध कराधानबाट मुक्ति

१. कोरियामा बाहेक अन्य कुनै देशमा भुक्तानीयोग्य करको कोरियाली कर वापत दिइने करकट्टी वारेको कोरियन कर सम्बन्धी कानूनी व्यवस्थाहरूको अधिनमा रही-
- (क) कोरियाको कुनै वासिन्दाले यस सम्झौताका व्यवस्थाहरू अनुसार नेपालमा कर लाग्न सक्ने आय नेपालबाट आर्जन गरेकोमा, कोरियाले आफ्नो कानूनको अधिनमा रही, सो वासिन्दाको आयमा लाग्ने करबाट नेपालमा भुक्तानी गरिएको वा भुक्तानीयोग्य आयकरको रकम बराबरको रकम (क्रेडिट) करकट्टी रूपमा कट्टा गर्न दिनेछ। तर सो कर कट्टी (क्रेडिट) को रकम नेपालमा कर लगाइएको आयका हकमा सो करकट्टी (क्रेडिट) दिनुभन्दा अगाडि हिसाव गरिएको आयकरको सो हिस्सा भन्दा बढी हुनेछैन।
- (ख) उप-प्रकरण (१) मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, नेपालमा आर्थिक विकास प्रवर्द्धनका लागि लक्षित यस सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको मितिमा लागू रहेका वा विद्यमान उपायहरूको सट्टामा वा ती उपायहरूका अतिरिक्त नेपाल कर सम्बन्धी कानूनमा भविष्यमा लागू गर्न सकिने कुनै विशेष सुविधा व्यवस्था भएकोमा नेपालमा नेपाल कर कम नगरिएको वा छुट्ट नदिइएको सरह नेपालको कानून अन्तरगत र यस सम्झौता अनुसार नेपाल करको रूपमा जुन दर भुक्तानी गर्नु पर्ने थियो सो रकम कोरियाली वासिन्दाबाट भुक्तानी गरिएको मानिनेछ। तर उपर्युक्त उपायहरूबाट करदातालाई दिइने फाइदाको क्षेत्रका सम्बन्धमा दुई संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूबीच सम्झौता गरिएको हुनुपर्नेछ।
- (ग) नेपालको वासिन्दा कम्पनीबाट जारी गरिएको कूल शेयरको कम्तीमा २० प्रतिशत शेयर कोरियाको वासिन्दा कम्पनीले लिएकोमा, कोरियामा तिर्नुपर्ने कर निर्धारण गर्दा दोस्रो उल्लिखित कम्पनीले जुन मुनाफा मध्येबाट लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ, सो मुनाफाका सम्बन्धमा दोस्रो उल्लिखित कम्पनीबाट भुक्तानी गरिएको वा भुक्तानीयोग्य करलाई कोरियाले मध्यनजर राख्नेछ।
२. नेपालमा बाहेक अन्य कुनै देशमा भुक्तानीयोग्य करको नेपाल कर वापत दिइने कर कट्टी वारेको नेपाल कर सम्बन्धी कानूनी व्यवस्थाहरूको अधिनमा रही-
- (क) नेपालको कुनै वासिन्दाले यस सम्झौताका व्यवस्थाहरू अनुसार नेपालमा कर लाग्न सक्ने आय नेपालबाट आर्जन गरेकोमा, नेपालले आफ्नो कानूनको अधिनमा रही, सो वासिन्दाको आयमा लाग्ने करबाट नेपालमा भुक्तानी गरिएको वा भुक्तानीयोग्य आयकरको रकम बराबरको रकम करकट्टी (क्रेडिट) रूपमा कट्टा गर्न दिनेछ। तर सो कर कट्टी (क्रेडिट) को रकम नेपालमा कर लगाइएको आयका हकमा उपयुक्त सो करकट्टी (क्रेडिट) दिनुभन्दा अगाडि हिसाव गरिएको आयकरको सो हिस्सा करकट्टी (क्रेडिट) भन्दा बढी हुनेछैन।
- (ख) कोरियाको वासिन्दा कम्पनीबाट जारी गरिएको कूल शेयरको कम्तीमा २० प्रतिशत शेयर नेपालको वासिन्दा कम्पनीले लिएकोमा, कोरियाले नेपालमा तिर्नुपर्ने कर निर्धारण गर्दा दोस्रो उल्लिखित कम्पनीबाट जुन मुनाफा मध्येबाट लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ, सो मुनाफाका सम्बन्धमा दोस्रो उल्लिखित कम्पनीबाट भुक्तानी गरिएको वा भुक्तानीयोग्य करलाई मध्यनजर राख्नेछ।

धारा २४

अभेदभाव

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रका नागरिकहरू उपर अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा समान परिस्थितिहरूमा सो अर्को राष्ट्रका नागरिकहरू उपर लागू हुने वा लागू गर्न सकिने कराधान व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी

शर्तहरू भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कुनै कराधान व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी कुनै शर्तहरू लागू गरिने छैनन् । धारा १ का व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा उल्लेख गरिएको भएतापनि, यो व्यवस्था एउटा वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूको वासिन्दा नभएका व्यक्तिहरूका हकमा समेत लागू हुनेछ ।

२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थल उपर लगाइने कर सोही क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिरहेका सो अर्को राष्ट्रका प्रतिष्ठानहरू उपर लगाइने कर भन्दा कम सुविधाजनक हुने गरी सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाइने छैन । प्रस्तुत व्यवस्थालाई एउटा संविदाकारी राष्ट्र तथा अर्को संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दालाई आफ्ना वासिन्दाहरूलाई उपलब्ध गराउने कुनै नागरिक हैसियत वा पारिवारिक जिम्मेवारीका आधारमा कराधान प्रयोजनका लागि व्यक्तिगत छुट, सहूलियत र कटौती उपलब्ध गराउन बाध्य गराउने गरी व्याख्या गरिने छैन ।
३. धारा ९ को प्रकरण १, धारा ११ को प्रकरण ८, वा धारा १२ को प्रकरण ४ का व्यवस्थाहरू लागू हुने अवस्थामा बाहेक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरेको व्याज, रोयल्टी र अन्य वितरणहरू त्यस्तो प्रतिष्ठानको करयोग्य मुनाफा निर्धारण गर्ने प्रयोजनका लागि तिनीहरू पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको कुनै वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको भए जुन अवस्थामा लागू हुने थियो वा हुन सक्नेछ सो अवस्थाहरू अन्तर्गत कट्टा गर्न योग्य हुनेछन् ।
४. अर्को संविदाकारी राष्ट्रको एउटा वा सो भन्दा बढी वासिन्दाहरूको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा पूर्ण वा आंशिक रूपमा स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको एउटा संविदाकारी राष्ट्रका प्रतिष्ठानहरू उपर पहिलो उल्लिखित राष्ट्रका अन्य उस्तै प्रतिष्ठानहरू उपर लागू हुने वा हुन सक्ने कराधान र तत्सम्बन्धी शर्तहरू भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कराधान वा तत्सम्बन्धी कुनै पनि शर्तहरू पहिलो उल्लिखित राष्ट्रमा लगाइने छैन ।
५. धारा २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, यस धाराका व्यवस्थाहरू प्रत्येक किसिम र विवरणका करहरूमा हकमा लागू हुनेछ ।

धारा २५

पारस्परिक सम्झौताको कार्यविधि

१. कुनै व्यक्तिले एउटा वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूका काम कारवाहीको फलस्वरूप निजको लागि यस सम्झौताका व्यवस्थाहरू अनुकूल नभएको कराधान लागेको छ वा लाग्नेछ भन्ने ठानेमा, निजले ती राष्ट्रहरूमा घरेलु कानूनहरूमा जुनसुकै उपचारहरूको व्यवस्था गरिएको भए तापनि आफू जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष वा निजको मुद्दा (मर्का) धारा २४ को प्रकरण १ अन्तर्गत पर्ने भएमा निज जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष आफ्नो मुद्दा (मर्का) प्रस्तुत गर्न सक्नेछ । यस सम्झौताका व्यवस्थाहरू अनुकूल नभएको कराधानमा परिणत कारवाहीको पहिलो सूचनाको मितिले तीन वर्ष भित्र सो मुद्दा प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ ।
२. सक्षम अधिकारीलाई सो उजुरी न्यायोचित लागेमा र आफू स्वयं सन्तोषप्रद समाधानमा पुग्न असमर्थ भएमा, सो सक्षम अधिकारीले यस सम्झौता अनुकूल नभएको कराधान मुक्ति गराउने उद्देश्यले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको सक्षम अधिकारीसँगको आपसी सम्झौताबाट सो विवादको समाधान गर्न प्रयत्न गर्नेछ ।
३. संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूले यस सम्झौताको व्याख्या वा प्रयोगका सम्बन्धमा उत्पन्न कुनै पनि वाधा अड्काउ वा शंकाहरू आपसी सम्झौताबाट फुकाउन वा निवारण गर्न प्रयत्न गर्नेछन् । यस सम्झौतामा व्यवस्था नभएका द्वैध कराधानको उन्मूलिका लागि परस्पर विचार विमर्श समेत गर्नेछन् ।
४. उपरोक्त प्रकरणहरूको अर्थमा सम्झौतामा पुग्ने उद्देश्यका लागि संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूले एक अर्कासँग सिधा सञ्चार सम्पर्क राख्न सक्नेछन् । सहमति/सम्झौतामा पुग्नका लागि विचारहरूको मौखिक आदान प्रदान आवश्यक भएको अवस्थामा, संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूका प्रतिनिधिहरू रहेको आयोगको माध्यमबाट त्यस्तो आदान-प्रदान हुन सक्नेछ ।

धारा २६

सूचनाको आदान प्रदान

१. संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूले यस सम्झौतामा समेटिएका करहरू सम्बन्धमा कराधान सम्झौताको प्रतिकूल नहुने गरी यस सम्झौताका वा संविदाकारी राष्ट्रहरूका घरेलु कानूनका व्यवस्थाहरू कार्यान्वयन गर्न आवश्यक जानकारी आदान प्रदान गर्नेछन् । जानकारीको आदान प्रदानलाई धारा १ ले रोक लगाउने छैन । संविदाकारी राष्ट्रले प्राप्त गरेको कुनै पनि जानकारीलाई सो राष्ट्रको घरेलु कानून अन्तर्गत प्राप्त जानकारी सरह समान तवरमा गोप्य मानिनेछ, र यस सम्झौताबाट समेटिएका करहरूको निर्धारण वा संकलन, तत्सम्बन्धी कार्यान्वयन वा अभियोजन वा तत्सम्बन्धी पुनरावेदनहरूको निर्धारणसँग सम्बन्धित व्यक्ति वा निकायहरू (अदालत र प्रशासकीय निकायहरू समेत) लाई मात्र प्रकट गरिनेछ । त्यस्ता व्यक्ति वा अधिकारीहरूले त्यस्तो प्रयोजनको लागि मात्र सो जानकारी प्रकट गर्न सक्नेछन् ।
२. प्रकरण १ का व्यवस्थाहरूलाई कुनै पनि अवस्थामा संविदाकारी राष्ट्र उपर देहायको कार्य गर्ने दायित्व सिर्जना गर्ने गरी व्याख्या गरिने छैन:
- (क) सो संविदाकारी राष्ट्रको वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून र प्रशासनिक प्रचलनबाट विचलित हुने गरी प्रशासनिक उपायहरू अपनाउने;
- (ख) सो संविदाकारी राष्ट्र वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून अन्तर्गत वा प्रशासनको सामान्य क्रममा प्राप्त गर्न नसकिने जानकारी उपलब्ध गराउने;
- (ग) कुनै व्यापार, व्यवसाय, औद्योगिक, व्यापारिक वा पेशागत गोप्यता वा व्यापारिक प्रकृया वा जानकारी, जसको प्रकाश सार्वजनिक नीतिको विरुद्ध हुनसक्छ, को प्रकाश गर्ने जानकारी उपलब्ध गराउने ।

धारा २७

कुटनीतिक नियोगका सदस्यहरू र कन्सुलर पदहरू

यस सम्झौतामा उल्लिखित कुनै पनि कुराले अन्तर्राष्ट्रिय कानूनका सामान्य नियमहरू र विशेष सम्झौताका व्यवस्थाहरू अन्तर्गत कुटनीतिक नियोगका सदस्यहरू वा कन्सुलर पदहरूको वित्तीय सुविधाहरूमा प्रभाव पार्ने छैन ।

धारा २८

प्रभावकारिता

१. प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौतालाई प्रभावकारी गराउनको लागि आ-आफ्नो कानून अनुसार आवश्यक कार्यविधिहरू पूरा भएको कुराको सूचना अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई दिनेछ । यो सम्झौता ती सूचनाहरू मध्ये पछिल्लो सूचनाको मितिदेखि लागू हुनेछ ।
२. यस सम्झौताका व्यवस्थाहरू देहाय बमोजिम लागू हुनेछन्-
- (क) कोरियामा:
- (१) श्रोतमा कट्टी गर्ने करहरूको सम्बन्धमा; यो सम्झौता लागू भए पछिको पहिलो क्यालेण्डर वर्षमा जनवरीको पहिलो दिनमा वा सो पछि, भुक्तानीयोग्य रकमहरूका लागि;
- (२) अन्य करहरूका सम्बन्धमा, यो सम्झौता लागू भएपछिको पहिलो क्यालेण्डर वर्षमा जनवरीको पहिलो दिनमा वा सो दिनपछि प्रारम्भ भएको करयोग्य वर्षका लागि ।
- (ख) नेपालमा:

- (१) श्रोतमा कट्टी गर्ने कर वा अग्रिम करका सम्बन्धमा; यो सम्झौता लागू भएको मिति पछिको अर्को नेपाली आर्थिक वर्षको पहिलो दिनमा वा सो पछि, भुक्तानीयोग्य रकमहरूको लागि;
- (२) यो सम्झौता लागू भएको मिति पछिको अर्को नेपाली आर्थिक वर्षको पहिलो दिनमा वा सो दिन पछि, आर्जित आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा ।

धारा २९

समाप्ति

१. यो सम्झौता अनिश्चित समयवधि भर लागू रहनेछ । तर कुनै पनि संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौता लागू भएका मितिले पाँच वर्षको अवधिको अन्त्य भएपछि, शुरु भएको कुनै क्यालेण्डर वर्षको जुन महिनाको तिसौं दिनमा वा सो भन्दा अगाडि अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई कुटनीतिक माध्यमबाट समाप्तिको सूचना लिखित रूपमा दिन सक्नेछ ।
२. यस सम्झौताका व्यवस्थाहरू देहाय बमोजिम निप्रभावि हुनेछन्-

(क) कोरियामा :

- (१) श्रोतमा कट्टी गर्ने करहरूको सम्बन्धमा; यो सम्झौता लागू भएको पहिलो क्यालेण्डर वर्षमा जनवरीको पहिलो दिनमा वा सो पछि, भुक्तानीयोग्य रकमहरूका लागि सूचना दिए अनुसार;
- (२) अन्य करहरूका सम्बन्धमा, यो सम्झौता लागू भएपछिको पहिलो क्यालेण्डर वर्षमा जनवरीको पहिलो दिनमा वा सो दिनपछि, प्रारम्भ भएको करयोग्य वर्षका लागि सूचना दिए अनुसार ।

(क) नेपालमा :

- (१) श्रोतमा कट्टी गर्ने कर वा अग्रिम करका सम्बन्धमा, यो सम्झौता लागू भएको मिति पछिको अर्को नेपाली आर्थिक वर्षको पहिलो दिनमा वा सो पछि, भुक्तानीयोग्य रकमहरूका लागि सूचना दिए अनुसार;
- (२) यो सम्झौता लागू भएको मिति पछिको अर्को नेपाली आर्थिक वर्षको पहिलो दिनमा वा सो दिन पछि, आर्जित आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा सूचना दिए अनुसार ।

आ-आफ्ना सरकारहरूबाट विधिवत अख्तियार पाएका देहायका हस्ताक्षरकर्ताहरूले सोको प्रमाण स्वरूप, यस सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका छन् ।

आज २०५८ साल आश्विन महिना १९ गते शुक्रवारका दिन सिओलमा नेपाली, कोरियाली र अंग्रेजी भाषामा दुई दुई प्रतिहरूमा सबै प्रतिहरू समान रूपले प्रामाणिक हुने गरी सम्झौता सम्पन्न भयो । व्याख्यामा मतभिन्नता भएको अवस्थामा अंग्रेजी प्रति मान्य हुनेछ ।

.....

.....

नेपाल सरकारको तर्फबाट

गणतन्त्र कोरिया सरकारको तर्फबाट

नेपाल तथा गणतन्त्र कोरिया

बीच सम्पन्न दोहोरो करबाट मुक्ति तथा आयमा लाग्ने

करका सम्बन्धमा वित्तीय छल निरोध

सम्बन्धी सम्झौताको प्रोटोकल

नेपाल तथा गणतन्त्र कोरियाबीचको दोहोरो करबाट मुक्ति तथा आयमा लाग्ने करका सम्बन्धमा वित्तीय छल निरोध सम्बन्धी सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्दा देहायका हस्ताक्षरकर्ताहरूले देहायका व्यवस्थाहरू सम्झौताको अभिन्न अंग हुने कुरा स्वीकार गरेका छन् ।

धारा ५ को प्रकरण २ सम्बन्धमा,

“स्थायी संस्थापन” भन्नाले अरुका लागि आभ्यासिक भण्डार सेवाहरू उपलब्ध गराउने व्यक्तिका सम्बन्धमा गोदामघर समेत सम्भन्नुपर्छ ।

धारा ७ को प्रकरण ३ सम्बन्धमा,

प्रतिष्ठानको मुख्य कार्यालय वा यसका कुनै अन्य कार्यालयहरूलाई स्थायी संस्थापनद्वारा रोयल्टी, दस्तुर वा यस्तै अन्य भुक्तानीको माध्यमबाट पेटेन्ट वा अन्य अधिकारको प्रयोग वापत वा उपलब्ध गराइएको विशेष सेवा वा व्यवस्थापनका लागि कमिशनको माध्यमबाट वा बैंकिङ प्रतिष्ठानको हकमा बाहेक स्थायी संस्थापनलाई ऋण दिइएको रकममा लागेको व्याजको माध्यमबाट भुक्तानी गरिएको कुनै रकम (यथार्थ खर्चको सोधभर्ना वापत भुक्तानी गरिएको रकम बाहेक) का हकमा कट्टा गर्न पाउने छैन । त्यसैगरी, कुनै स्थायी संस्थापनको आय निर्धारण गर्दा स्थायी संस्थापनद्वारा प्रतिष्ठानको मुख्य कार्यालय वा यसका कुनै अन्य कार्यालयहरूलाई रोयल्टी, दस्तुर वा यस्तै अन्य भुक्तानीको माध्यमबाट पेटेन्ट वा अन्य अधिकारको प्रयोग वापत वा उपलब्ध गराइएको विशेष सेवा वा व्यवस्थापनका लागि कमिशनको माध्यमबाट वा बैंकिङ प्रतिष्ठानको हकमा बाहेक प्रतिष्ठानको मुख्य कार्यालय वा यसका अन्य कार्यालयहरू मध्ये कुनै कार्यालयलाई ऋण दिइएको रकममा लागेको व्याजको माध्यमबाट दिए बुझाएको रकम (यथार्थ खर्चको सोधभर्ना वापत भुक्तानी गरिएको रकम बाहेक) को कुनै हिसाव गरिने छैन ।

धारा १० को प्रकरण २ र धारा १२ को प्रकरण २ सम्बन्धमा,

नेपाल र अन्य कुनै देशबीच प्रस्तुत सम्झौता सम्पन्न भए पश्चात् दोहोरो करबाट मुक्ति तथा आयमा लाग्ने करका सम्बन्धमा वित्तीय छल निरोधका लागि सम्पन्न कुनै सम्झौतामा नेपाल र त्यस्तो अर्को राष्ट्रबीच स्वीकृत कम दरहरूबाट धारा १० को प्रकरण २ मा उल्लिखित ५, १० वा १५ प्रतिशत दर तथा धारा १२ को प्रकरण २ मा उल्लिखित १५ प्रतिशत दरहरू तत्कालै विस्थापित हुनेछन् ।

धारा २३ को उप प्रकरण १ (ख) का सम्बन्धमा,

नेपालमा आर्थिक विकास प्रवर्द्धन गर्ने विशेष प्रवर्द्धक उपायहरू आयकर ऐन, औद्योगिक व्यवसाय ऐन, विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, विद्युत ऐन र अन्य सम्बन्धित ऐन अन्तर्गत रहेका छन्। यो बुझिन्छ, कि धारा २३ को उपकरण १ (ख) का व्यवस्थाहरू कोरियाको कुनै वासिन्दा, जसको आय वित्तीय क्षेत्रमा व्यवहारिक क्रियाकलापहरूमा संलग्न भएवाट वा तेस्रो राष्ट्रबाट आर्जित हुन्छ, का हकमा लागू हुने छैनन्। यो व्यवस्था डिसेम्बर ३०, २००३ पछि शुरूको कुनै कर वर्षमा कोरियाको कुनै वासिन्दाबाट आर्जित ऋणका हकमा लागू हुन छाड्नेछ। तथापि, दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूले यस अवधिलाई कुनै थप अवधिसम्म विस्तार गर्न आपसमा परामर्श गरी सहमत हुन सक्नेछन्।

जसको प्रमाण स्वरूप आ-आफ्ना सरकारबाट विधिवत रूपमा अख्तियारी प्राप्त देहायका हस्ताक्षरकर्ताहरूले यो सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका छन्।

आज २०५८ साल आश्विन महिना १९ गते शुक्रवारका दिन सिओलमा नेपाली, कोरियाली र अंग्रेजी भाषाहरूमा दुई दुई प्रतिहरूमा सवै प्रतिहरू समान रूपले प्रमाणिक हुने गरी सम्झौता सम्पन्न भयो। व्याख्यामा मतभिन्नता भएको अवस्थामा अंग्रेजी प्रति मान्य हुनेछ।

.....
नेपाल सरकारको तर्फबाट

.....
गणतन्त्र कोरिया सरकारको तर्फबाट

नेपाल सरकार

तथा

कतार राज्यको सरकार

बीच

आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा

द्वैध कराधान मुक्ति तथा वित्तीय छल निरोधका लागि सम्पन्न

सम्झौता

नेपाल सरकार र कतार राज्यको सरकार,

आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा द्वैध कराधान मुक्ति तथा वित्तीय छल निरोधका लागि सम्झौता गर्न इच्छुक हुँदै, देहाय बमोजिम गर्न सहमत भएका छन् :

धारा १

समेटिएका व्यक्तिहरू

यो सम्झौता संविदाकारी राष्ट्रहरू मध्ये एक वा दुवै राष्ट्रहरूका वासिन्दाहरूलाई लागू हुनेछ ।

धारा २

समेटिएका करहरू

१. कुनै एक संविदाकारी राष्ट्रको तर्फबाट जुनसुकै तरिकाबाट लगाइएको भए तापनि यो सम्झौता आयमा लाग्ने करहरूमा लागू हुनेछ ।
२. कूल आय वा आयका तत्वहरूमा लगाइएका सम्पूर्ण करहरू, चल अचल सम्पत्तिबाट प्राप्त लाभ तथा आयमा लगाइएको कर समेतलाई आयमा लाग्ने कर मानिनेछ ।
३. यो सम्झौता लागू हुने विद्यमान करहरू देहाय बमोजिम छन् :
  - (क) नेपालको हकमा :
आयकर ऐन अन्तर्गत लगाइएको आयकर
(यसपछि “नेपाल कर” भनिएको)
  - (ख) कतार राज्यको हकमा :
आयकर
(यसपछि “कतार कर” भनिएको)
४. यो सम्झौता विद्यमान करहरूका अतिरिक्त वा तिनीहरूको बदलामा यो सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको मिति पश्चात् लगाइएका कुनै समान वा मूलभूत रूपमा उस्तै करहरूका हकमा समेत लागू हुनेछ । संविदाकारी राष्ट्रहरूको सक्षम अधिकारीहरूले आ-आफ्ना कर सम्बन्धी कानूनहरूमा गरिएका मूलभूत परिवर्तनहरूको जानकारी एक अर्कालाई दिनेछन् ।

धारा ३

सामान्य परिभाषाहरू

१. प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा, यो सम्झौताको प्रयोजनको लागि :
  - (क) “नेपाल” भन्नाले नेपाल राज्य सम्भन्धु पर्छ ।
  - (ख) “कतार” भन्नाले कतार राज्य, यसको भूभाग, आन्तरिक जलक्षेत्र, प्रादेशिक समुन्द्र, सामुन्द्रिक पिध तथा जमिन तलको माटो, तिनीहरू माथिको हवाई क्षेत्र, अनन्य आर्थिक क्षेत्र तथा महाद्विपीय तखता जसमा कतार राज्यले अन्तर्राष्ट्रिय कानून तथा कतारको राष्ट्रिय कानूनका व्यवस्थाहरू

बमोजिम सार्वभौम अधिकार तथा क्षेत्राधिकारको प्रयोग गर्छ, समेत सम्झनुपर्छ ।

- (ग) “एउटा संविदाकारी राष्ट्र” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्र” भन्नाले सन्दर्भ अनुसार नेपाल वा कतार सम्झनुपर्छ ।
- (घ) “कम्पनी” भन्नाले कर प्रयोजनहरूका लागि संगठित संस्थाको रूपमा व्यवहार गरिने कुनै संगठित संस्था वा निकाय सम्झनुपर्छ ।
- (ङ) “सक्षम अधिकारी” भन्नाले
- १) नेपालको हकमा, अर्थ मन्त्री वा निजको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि सम्झनुपर्छ ।
  - २) कतार राज्यको हकमा, अर्थमन्त्री वा निजको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि सम्झनुपर्छ ।
- (च) “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” भन्नाले क्रमशः एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान सम्झनुपर्छ ।
- (छ) “अन्तर्राष्ट्रिय आवत जावत” भन्नाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रका स्थानहरूबीच मात्र कुनै पानीजहाज वा हवाईजहाज सञ्चालन गरिएकोमा बाहेक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानबाट संचालित पानीजहाज वा हवाईजहाजबाट गरिने कुनै यातायात सम्झनु पर्दछ ।
- (ज) “नागरिक” भन्नाले
- १) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको राष्ट्रियता धारण गरेको कुनै व्यक्ति;
  - २) एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा बहाल रहेका कानून अन्तर्गत सो हैसियतमा प्राप्त कुनै कानूनी व्यक्ति, साभेदारी वा संस्था सम्झनुपर्छ ।
- (झ) “व्यक्ति” भन्नाले कर प्रयोजनहरूका लागि कुनै संस्थाको रूपमा व्यवहार गरिने कुनै व्यक्ति, कम्पनी तथा व्यक्तिहरूको अन्य कुनै निकाय सम्झनुपर्छ र सो शब्दले एउटा संविदाकारी राष्ट्र तथा त्यसको कुनै राजनैतिक भूभाग वा स्थानीय निकाय समेतलाई जनाउनेछ ।

२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौताका प्रावधानहरू कार्यान्वयन गर्दा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस सम्झौतामा परिभाषित नगरिएको कुनै शब्दको अर्थ यो सम्झौता लागू हुने करहरूका सम्बन्धमा सो राष्ट्रको कानून बमोजिमको हुनेछ ।

धारा ४

वासिन्दा

१. यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा” भन्नाले सो राष्ट्रको कानून अन्तर्गत निजको निवास, वसोवास, व्यवस्थापनको स्थान वा यस्तै प्रकृतिको अन्य कुनै शर्तको कारणबाट सो राष्ट्रमा कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको कुनै व्यक्ति सम्झनुपर्छ र सो शब्दले सो राष्ट्र तथा त्यसको कुनै राजनैतिक भूभाग वा स्थानीय निकाय समेतलाई जनाउनेछ । तर सो शब्दले सो राष्ट्रमा रहेको स्रोतबाट आर्जित आयको हकमा मात्र सो राष्ट्रमा कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको कुनै व्यक्तिलाई जनाउनेछैन ।
२. प्रकरण १ का व्यवस्थाहरूको कारणबाट कुनै व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएमा निजको स्थिति

देहाय बमोजिम निर्धारण गरिनेछ :

- (क) निज उसको स्थायी निवासस्थान उपलब्ध गरहेको संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ, यदि निजको दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूमा स्थायी निवासस्थान उपलब्ध रहेको छ भने निजको व्यक्तिगत र आर्थिक सम्बन्धहरू निकटमा रहेको (महत्वपूर्ण हितको केन्द्र) राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ ।
- (ख) यदि निजको महत्वपूर्ण हितको केन्द्र रहेको संविदाकारी राष्ट्र कुन हो भन्ने निर्धारण गर्न नसकिने भएमा वा कुनै पनि संविदाकारी राष्ट्रमा निजको स्थायी निवासस्थान नभएमा निजको आभ्यासिक वासस्थान जुन संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको छ सो राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ ।
- (ग) यदि निजको दुवै संविदाकारी राष्ट्रमा वा तिनीहरू मध्ये कुनै एकमा आभ्यासिक वासस्थान भएमा निज जुन संविदाकारी राष्ट्रको नागरिक हो सो राष्ट्रको वासिन्दा मानिनेछ ।
- (घ) यदि माथिका प्रकरण (क), (ख) र (ग) का प्रावधानहरू बमोजिम कुनै व्यक्तिको वसोवासको स्थिति निर्धारण गर्न नसकिने भएमा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौताबाट सो प्रश्न समाधान गर्नेछन् ।

३. प्रकरण १ को कारणबाट कुनै व्यक्ति बाहेकको कुनै व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूको वासिन्दा भएमा त्यस्तो व्यक्ति निजको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान रहेको राष्ट्रको मात्र वासिन्दा मानिनेछ ।

धारा ५

स्थायी संस्थापन

१. यस सम्झौताको प्रयोजनका लागि “स्थायी संस्थापन” भन्नाले प्रतिष्ठानको व्यवसाय पूर्ण वा आंशिक रूपमा संचालन गरिने निश्चित स्थान सम्झनुपर्छ ।
२. “स्थायी संस्थापन” भन्ने शब्दले विशेषगरी देहायका कुराहरूलाई समेट्नेछ :
  - (क) व्यवस्थापनको स्थान;
  - (ख) शाखा;
  - (ग) कार्यालय;
  - (घ) कारखाना;
  - (ङ) कार्यशाला ;
  - (च) गोदाम घर वा बिक्री कक्षको रूपमा प्रयोग भएको भवन ;
  - (छ) फार्म वा वृक्षारोपण;
  - (ज) खानी, तेल वा ग्याँसको कुवा, खानी वा प्राकृतिक स्रोतहरूको उत्खनन, उपयोग वा अन्वेषण गर्ने स्थान ;
  - (झ) कुनै भवन निर्माणस्थल, निर्माण आयोजना, संयोजन वा जडान आयोजना वा त्यस्तो निर्माणस्थल वा आयोजनासँग सम्बन्धित सुपरिवेक्षणका क्रियाकलाप १८३ दिन भन्दा बढीको अवधि निरन्तर रहेमा मात्र त्यस्तो स्थल, आयोजना वा क्रियाकलाप;

- (ब) कुनै प्रतिष्ठानले नियुक्त गरेका कामदार वा अन्य कर्मचारी मार्फत सो प्रतिष्ठानले परामर्श सेवा लगायका सेवाहरू कुनै वाढ्न महिनाको अवधि भित्र कूल १८३ दिनभन्दा बढी अवधि वा अवधिहरूको लागि निरन्तर रूपमा (उही वा सम्बद्ध आयोजनाहरूको लागि) प्रदान गरेकोमा मात्र त्यस्ता प्रकृतिका क्रियाकलापहरू ।
३. यो धाराका उपर्युक्त प्रावधानहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि “स्थायी संस्थापन” भन्ने शब्द भित्र देहाय बमोजिमका कुराहरू परेको मानिने छैन ।
- (क) प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको भण्डारण वा प्रदर्शनको प्रयोजनका लागि मात्र सुविधाको प्रयोग;
- (ख) भण्डारण वा प्रदर्शनको प्रयोजनको लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानहरूको मौज्जातको अनुरक्षण;
- (ग) कुनै अर्को प्रतिष्ठानबाट प्रशोधन गरिने प्रयोजनका लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको अनुरक्षण;
- (घ) प्रतिष्ठानको लागि वस्तु वा व्यापारिक सामान खरिद गर्ने वा सूचना संकलन गर्ने प्रयोजनको लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थलको अनुरक्षण;
- (ङ) प्रतिष्ठानको लागि प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिका अन्य कुनै क्रियाकलाप संचालन गर्ने प्रयोजनको लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थलको अनुरक्षण;
- (च) उप-प्रकरण (क) देखि (ङ) सम्म उल्लिखित क्रियाकलापहरूको कुनै संयोजनको लागि मात्र व्यवसायको निश्चित स्थलको अनुरक्षण । तर यस संयोजनबाट उत्पन्न व्यवसायको निश्चित स्थलका समग्र क्रियाकलाप प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिको हुनुपर्नेछ ।
४. प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएता पनि प्रकरण ६ को व्यवस्था लागू हुने स्वतन्त्र हैसियतको एजेण्ट बाहेकको कुनै व्यक्तिले कुनै प्रतिष्ठानको तर्फबाट काम गरिरहेको छ र निजले एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा सो प्रतिष्ठानको नाममा करारहरू सम्पन्न गर्ने अधिकार पाएको वा बसोवासमा अभ्यस्त छ भने व्यवसायको निश्चित स्थान मार्फत् अभ्यास गरेकोमा प्रकरण ३ को प्रावधानहरू अन्तर्गत यो व्यवसायको निश्चित स्थानलाई स्थायी संस्थापन नबनाउने सो प्रकरणमा उल्लेख भएका कुराहरूमा त्यस्तो व्यक्तिका क्रियाकलापहरू सीमित नभएमा सो प्रतिष्ठानको लागि सो व्यक्तिले गरेका कुनै क्रियाकलापहरूको सम्बन्धमा सो प्रतिष्ठानको सो राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन भएको मानिनेछ ।
५. यस धाराका उपर्युक्त प्रावधानहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वीमा प्रतिष्ठानले प्रकरण ६ लागू हुने स्वतन्त्र हैसियत राख्ने एजेण्ट बाहेकको कुनै व्यक्ति मार्फत् अर्को संविदाकारी राष्ट्रको इलाकामा वीमा किस्ता संकलन गर्छ वा त्यहाँस्थित जोखिमहरूको वीमा गराउँछ भने सो वीमा प्रतिष्ठानलाई पुनर्बीमाको सम्बन्धमा बाहेक उसको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन भएको मानिनेछ ।
६. कुनै संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा दलाल, साधारण कमिशन एजेण्ट वा स्वतन्त्र हैसियत राख्ने अन्य कुनै एजेण्टले तिनीहरूको व्यवसायको साधारण तवरमा कार्य गरिरहेको भए त्यस्ता व्यक्तिको मार्फत् सो राष्ट्रमा व्यवसाय गरेको कारणले मात्र सो प्रतिष्ठानको सो संविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन भएको मानिनेछैन । तर त्यस्तो एजेण्टका क्रियाकलापहरू पुरै वा अधिकांशतः सो प्रतिष्ठानको तर्फबाट समर्पित छन् भने

एजेण्ट र प्रतिष्ठान बीचको लेनदेन व्यवहार हात हतियारको करबल अन्तर्गत भएको नदेखिएमा यस प्रकरणको अर्थ भित्र त्यस्तो व्यक्तिलाई स्वतन्त्र हैसियत भएको एजेण्टको रूपमा मानिने छैन ।

७. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीलाई नियन्त्रण गर्छ वा सो कम्पनीबाट नियन्त्रित छ वा अर्को राष्ट्रमा व्यसाय (स्थायी संस्थापन मार्फत वा अन्य किसिमबाट) गर्छ भन्ने तथ्य स्वयंले त्यस्तो कुनै कम्पनीलाई अर्को कम्पनीको स्थायी संस्थापन बनाउने छैन ।

धारा ६

अचल सम्पत्तिबाट हुने आय

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्ति (कृषि वा वनबाट प्राप्त आय समेत) बाट आर्जन गरेको आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. “अचल सम्पत्ति” को अर्थ विवादित सम्पत्ति जुन संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको छ सो राष्ट्रको कानून बमोजिम हुनेछ । सो शब्दले कुनै पनि अवस्थामा अचल सम्पत्तिका अंगका रूपमा रहेका सम्पत्ति, कृषि र वनमा प्रयोग गरिएका पशुधन र उपकरण, भू-सम्पत्ति सम्बन्धी सामान्य कानूनका व्यवस्थाहरू लागू हेने अधिकारहरू, अचल सम्पत्तिको भोग चलन, खनिज भण्डारहरू, स्रोतहरू र अन्य प्राकृतिक स्रोतहरूको काम वापतको प्रतिफल परिवर्तनीय वा निश्चित भुक्तानीको अधिकार वा सोमा काम गर्ने अधिकार समेत जनाउनेछ । पानी जहाज, डुंगा र हवाईजहाजलाई अचल सम्पत्ति मानिने छैन ।
३. प्रकरण १ का व्यवस्थाहरू अचल सम्पत्तिको प्रत्यक्ष प्रयोग, भाडामा लगाइएको वा अन्य कुनै रूपको प्रयोगबाट आर्जित आयमा लागू हुनेछन् ।
४. प्रकरण १ र ३ का व्यवस्थाहरू कुनै प्रतिष्ठानको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयमा र स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरूको सञ्चालनका लागि प्रयोग गरिएको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयमा समेत लागू हुनेछन् ।

धारा ७

व्यापार मुनाफा

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो अर्को राष्ट्रमा व्यसाय नगरेसम्म सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा सो राष्ट्रमा मात्र कर लाग्नेछ । सो प्रतिष्ठानले माथि उल्लेख गरिए बमोजिम व्यसाय गरेकोमा प्रतिष्ठानको मुनाफामा (क) सो स्थायी संस्थापनका हकमा; (ख) सो स्थायी संस्थापनको माध्यमद्वारा बिक्री गरिए बमोजिमको वा उस्तै किसिमको वस्तु वा व्यापारिक सामानको सो अर्को राष्ट्रमा गरिएको बिक्रीको हकमा; वा (ग) सो स्थायी संस्थापनको माध्यमद्वारा गरिए बमोजिम वा उस्तै किसिमको सो अर्को राष्ट्रमा गरिएको अन्य व्यापारिक क्रियाकलापहरूको हकमा लागू हुने जति मात्र सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. प्रकरण ३ का व्यवस्थाहरूका अधिनमा रही एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमद्वारा सो अर्को राष्ट्रमा व्यसाय गरेमा त्यस्तो स्थायी संस्थापन उही वा उस्तै अवस्थाहरू अन्तर्गत उही वा उस्तै क्रियाकलापहरूमा संलग्न पृथक तथा फरक र जुन प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन हो सोसँग पूर्णतः स्वतन्त्र रूपले व्यवहार गर्ने प्रतिष्ठान भए सो प्रतिष्ठानले आर्जन गर्न सक्ने अपेक्षित मुनाफालाई प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रमा सो स्थायी संस्थापनबाट भएको मुनाफा मानिनेछ ।
३. कुनै स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा त्यस्तो स्थायी संस्थापन रहेको देशमा वा अन्यत्र भएको भए पनि सोको कार्यकारी तथा सामान्य प्रशासनिक खर्चहरू सहित त्यस्तो स्थायी संस्थापनको कारोवारको

प्रयोजनको लागि भएका खर्चहरू देहाय बमोजिम कट्टा गर्न स्वीकृति दिइनेछ :

- (क) तर (वास्तविक खर्चहरू शोधभर्ना गरिएकोमा बाहेक) स्थायी संस्थापनद्वारा प्रतिष्ठानको आफ्नो प्रमुख कार्यालय वा अन्य कार्यालयलाई पेटेन्ट वा अन्य अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै प्रकारको अन्य भुक्तानीहरू वा कमिशनको रूपमा व्यवस्थापनको निमित्त वा कुनै खास प्रकारको सेवा प्रदान गरे वापत वा बैंकिङ प्रतिष्ठानको हकमा बाहेक स्थायी संस्थापनले सापटी लिएको रूपैयाको व्याज व्यापत रकमहरू तिरेको भए सो खर्च वापत कट्टा गर्न स्वीकृति दिइने छैन ।
- (ख) यसैगरी (वास्तविक खर्च सोधभर्ना गरिएकोमा बाहेक) स्थायी संस्थापनद्वारा प्रतिष्ठानको आफ्नो प्रमुख कार्यालय वा अन्य कुनै कार्यालयहरूलाई पेटेन्ट वा अन्य अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै प्रकारको अन्य भुक्तानीहरू वा कमिशनको रूपमा व्यवस्थापनको निमित्त वा कुनै खास प्रकारको सेवा प्रदान गरे वापत वा बैंकिङ प्रतिष्ठानको हकमा बाहेक प्रतिष्ठानको प्रमुख कार्यालय वा यसका अन्य कुनै कार्यालयले लिएको ऋणको व्याज रकमहरू वापत भएको खर्चलाई सो स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा मान्यता दिइने छैन ।
- (ग) स्थायी संस्थापन रहेको संविदाकारी राष्ट्रको कानूनका प्रावधानहरू अन्तर्गत खर्चहरू कट्टा गर्न स्वीकृति दिइनेछ ।

४. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा प्रतिष्ठानको विभिन्न भागको लागि यसको कूल मुनाफाको कुनै प्रतिशत विनियोजन भएको आधारमा कुनै स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्ने प्रचलन रहेकोमा प्रकरण २ को कुनै पनि व्यवस्थाले त्यस्तो संविदाकारी राष्ट्रलाई प्रचलनको रूपमा रहेको त्यस्तो विनियोजनको आधारमा कर लाग्ने मुनाफा निर्धारण गर्न रोक लगाउने छैन । तर त्यस्तो अनुपात छुट्याउने पद्धतिको नतिजा यस धारामा निहित सिद्धान्तहरू अनुरूपको हुनेछ ।
५. कुनै स्थायी संस्थापनद्वारा प्रतिष्ठानका लागि गरेको वस्तु वा व्यापारिक सामानको खरिद मात्रको कारणले सो स्थायी संस्थापनको कुनै मुनाफा भएको ठहर्नाइने छैन ।
६. माथि उल्लिखित प्रकरणहरूको उद्देश्यका लागि उचित तथा पर्याप्त कारणले अन्यथा हुनेमा बाहेक प्रत्येक वर्ष उही तरिकाबाट स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गरिनेछ ।
७. मुनाफामा समावेश आयका कलमहरू, जुन यस सम्झौताका अन्य धाराहरू बमोजिम छुट्टै रूपमा हेरिन्छ, त्यस्ता धाराका व्यवस्थाहरूलाई यस धाराका व्यवस्थाहरूले कुनै असर पार्ने छैनन् ।

धारा ८

पानीजहाज दुवानी तथा हवाई यातायात

१. अन्तर्राष्ट्रिय परिवहनमा पानीजहाज वा वायुयानको सञ्चालनबाट भएको मुनाफामा त्यो संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र कर लाग्नेछ, जहाँ त्यस्तो प्रतिष्ठानको प्रभावकारी व्यवस्थापन अवस्थित छ ।
२. माथि उल्लेखित प्रकरणका व्यवस्थाहरू कोष (पुल), संयुक्त व्यवसाय वा अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चालन निकायसँगको सहभागिताबाट आर्जन गरेको मुनाफामा पनि लागू हुनेछन् ।

धारा ९

सम्बद्ध प्रतिष्ठानहरू

१. यदि :
- (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण

वा पूँजीमा प्रत्येक्ष वा अप्रत्येक्ष रूपले भाग लिन्छ, वा

(ख) तिनै व्यक्तिहरूले एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण र पूँजीमा प्रत्येक्ष वा अप्रत्येक्ष रूपले भाग लिन्छन् र उपर्युक्त मध्ये कुनै अवस्थामा उक्त दुई प्रतिष्ठानहरूबीच तिनीहरूका व्यापारिक वा वित्तीय सम्बन्धहरूमा भएका वा लगाइएका शर्तहरू जुन त्यस्ता दुई स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरूबीच भएका भन्दा भिन्न हुन्छन् भने त्यस्तो स्थितिमा उक्त शर्तहरू बाहेक कुनै एक प्रतिष्ठानलाई आर्जित हुन गएको तर ती शर्तहरूको कारणले त्यसरी प्राप्त नभएको मुनाफा सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा समावेश गरी तदनुसार कर लगाउन सकिनेछ ।

२. कुनै संविदाकारी राष्ट्रले सो राष्ट्रको प्रतिष्ठानको मुनाफा समावेश गरी सोही बमोजिम कर लगाएकोमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानलाई जुन मुनाफामा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाइएको छ, सो मुनाफा र त्यसरी समावेश गरिएको मुनाफा यदि ती दुई प्रतिष्ठानहरू बीच तय गरिएको शर्तहरू स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरू बीच गरिने जस्तै भएमा पहिला उल्लिखित राष्ट्रको प्रतिष्ठानले आर्जित गरेको मुनाफा मानी त्यस्तो अर्को राष्ट्रले ती मुनाफाहरूमा लगाइएको करमा उचित समायोजन गर्न सक्नेछ । त्यस्तो समायोजनको तय गरिदा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थाहरूलाई उचित ध्यान दिइनेछ, र आवश्यकता अनुसार संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूले एक आपसमा परामर्श गर्नेछन् ।

धारा १०

लाभांश

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा रहेको कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरेको लाभांशमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

२. तर लाभांशको भुक्तानी गर्ने कम्पनी जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा पनि सो राष्ट्रको कानून बमोजिम त्यस्तो लाभांशमा कर लगाउन सकिनेछ, तर सो लाभांशको प्रापक लाभ सम्बद्ध मालिक हो भने त्यसरी लगाइएको कर लाभांशको कूल रकमको १० (दश) प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन ।

यस प्रकरणको व्यवस्थाले जुन मुनाफा मध्येबाट लाभांश भुक्तानी गरिएको हो सो मुनाफाको सम्बन्धमा कम्पनीको कर व्यवस्थालाई असर पार्ने छैन ।

३. यस धारामा प्रयुक्त “लाभांश” भन्नाले शेयरहरू वा अन्य अधिकारहरूबाट प्राप्त ऋण दावी बाहेकको आय मुनाफामा समावेश एवं अन्य कर्पोरेट अधिकारबाट प्राप्त आय, जसलाई वितरण गर्ने कम्पनी जुन राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको कानूनद्वारा शेयरबाट प्राप्त आय उपर गरिने व्यवहार समानको गरेको अधीनमा राखिएको छ, सम्झनुपर्छ ।

४. लाभांशको लाभ सम्बद्ध मालिकले एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई लाभांश भुक्तानी गर्ने कम्पनी वासिन्दा भएको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत् सो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा वा सो अर्को राष्ट्रमा अवस्थित निश्चित स्थानबाट सो अर्को राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू सम्पन्न गरेमा र जुन धारणको सम्बन्धमा लाभांशको भुक्तानी गरिन्छ, सो धारण त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसँग प्रभावकारी रूपले जोडिएको भए प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरू लागू हुने छैनन् । यस्तो अवस्थामा अवस्था अनुसार धारा ७ र १४ का व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन् ।

५. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा रहेको कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रबाट मुनाफा वा आय प्राप्त गरेकोमा, जहाँसम्म सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दालाई त्यस्ता लाभांशहरू भुक्तानी गरिन्छन् वा जुन धारणको सम्बन्धमा लाभांशहरूको भुक्तानी गरिन्छ, सो धारण सो अर्को राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनसँग प्रभावकारी

रूपले जोडिएको छ भने सो अवस्थामा बाहेक सो अर्को राष्ट्रले सो कम्पनीबाट भुक्तानी गरिएका लाभांशहरूमा कर लगाउन सक्नेछैन, नत; भुक्तानी गरिएको लाभांश वा वितरण नगरिएको मुनाफामा त्यस्तो अर्को राष्ट्रमा उत्पन्न मुनाफा वा आय पूर्ण वा आंशिक रूपमा समावेश भएको भएपनि सो कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफालाई सो कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफामा लाग्ने गरेको अधीनमा नै राख्न सकिन्छ।

धारा ११

व्याज

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको व्याजमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ।
२. तर त्यस्तो व्याज आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि त्यस्तो व्याजमा सो राष्ट्रको कानून बमोजिम कर लगाउन सकिनेछ, तर सो व्याजको प्रापक लाभ सम्बद्ध मालिक हो भने त्यसरी लगाइएको कर व्याजको कूल रकमको १० (दश) प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन।
३. प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको स्थानीय निकायहरू लगायत सो राष्ट्रको सरकार, सो राष्ट्रको केन्द्रीय बैंक वा सो सरकारको नियन्त्रणमा रहेको अन्य वित्तीय संस्थाले प्राप्त गरेको व्याजलाई पहिला उल्लिखित राष्ट्रमा कर छुट दिइनेछ।
४. प्रकरण ३ को प्रयोजनको लागि केन्द्रीय बैंक र सरकारको नियन्त्रणमा रहेको वित्तीय संस्था भन्नाले :
  - (क) नेपालको हकमा :
    - १) नेपाल राष्ट्र बैंक (नेपालको केन्द्रीय बैंक)
    - २) संविदाकारी राष्ट्रका सरकारहरूबीच समय समयमा सहमति भए बमोजिमको, जसको पूँजी नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेको छ, त्यस्तो, अन्य वित्तीय संस्था,
  - (ख) कतारको हकमा:
    - १) कतार सेन्ट्रल बैंक,
    - २) संविदाकारी राष्ट्रहरूका सरकारहरूबीच समय समयमा सहमति भए बमोजिमको, जसको पूँजी कतार राज्यको सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेको छ, त्यस्तो, अन्य वित्तीय संस्था,
५. यस धारामा प्रयुक्त “व्याज” भन्नाले बन्धकीबाट सुरक्षित गरिएको वा नगरिएको र ऋणीको मुनाफामा हिस्सा राख्ने अधिकार रहेको वा नरहेको जे भएपनि हरेक किसिमका ऋण दावीबाट आर्जित आय र खासगरी सरकारी धितो पत्रहरूबाट आर्जिक आय तथा बन्ड वा ऋणपत्रबाट आर्जित आय सम्भन्धित। भुक्तानी विलम्ब भए वापत लागेको जरिवानालाई यस धाराको प्रयोजनका लागि व्याजको रूपमा लिइने छैन।
६. व्याजको लाभ सम्बद्ध मालिकले एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापन मार्फत् सो अर्को संविदाकारी राष्ट्र जहाँ व्याज आर्जन गर्छ त्यस राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा वा सो अर्को राष्ट्रमा अवस्थित निश्चित स्थानबाट सो अर्को राष्ट्रमा स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवा सम्पन्न गरेमा र जुन ऋण दावीका सम्बन्धमा व्याज भुक्तानी गरिन्छ, सो ऋणदावी (क) त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसँग वा (ख) धारा ७ को प्रकरण १ (ग) मा उल्लिखित व्यापारिक क्रियाकलापहरूसँग प्रभावकारी रूपले जोडिएको भए प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरू लागू हुनेछैनन्। यस्तो अवस्थामा अवस्था

अनुसार धारा ७ र १४ का व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन् ।

७. भुक्तानीकर्ता एउटा संविदाकारी राष्ट्रको सरकार स्वयं, स्थानीय निकाय वा सो राष्ट्रको वासिन्दा भएकोमा व्याज सो संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जित भएको मानिनेछ । तर व्याज भुक्तानी गर्ने व्यक्तिसँग एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भए वा नभए जे भए पनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थान जस्को सम्बन्धमा ऋण लिइन्छ, र सो वापत व्याज बुझाइन्छ, त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थान छ, र त्यस्तो व्याज स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट व्यहोरिन्छ, भने त्यस्तो व्याज स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थान रहेको राष्ट्रमा आर्जित भएको मानिनेछ ।
८. भुक्तानीकर्ता तथा लाभसम्बद्ध मालिकबीच वा ती दुवै तथा कुनै अन्य व्यक्तिबीचको विशेष कारणले त्यस्तो सम्बन्ध नभएको अवस्थामा भुक्तानी गरिएको ऋण दावी सम्बन्धी ऋणको रकम भुक्तानीकर्ता र लाभसम्बद्ध मालिकबीच सहमति हुनसक्ने रकमभन्दा बढी भएमा यस धाराका व्यवस्थाहरू पछिल्लो उल्लिखित रकममा मात्र लागू हुनेछन् । यस्तो अवस्थामा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थाहरूतर्फ उचित ध्यान दिदै भुक्तानीको बढी भाग प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार कर योग्य हुनेछ ।

धारा १२

रोयल्टी

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरी अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिएको रोयल्टीमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लाग्न सक्नेछ ।
२. तर त्यस्ता रोयल्टी आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि सो रोयल्टीमा सो राष्ट्रको कानून बमोजिम कर लगाउन सकिनेछ । तर प्राप्तकर्ता सो रोयल्टी वा प्राविधिक सेवा वापतको शुल्कको लाभ सम्बद्ध मालिक भएकोमा त्यसरी लगाइएको कर रोयल्टीको कूल रकमको १५ (पन्ध्र) प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन ।
३. यस धारामा प्रयुक्त “रोयल्टी” भन्नाले रेडियो वा टेलिभिजन प्रसारणका लागि चलचित्र खिच्ने फिल्म वा फिल्म वा टेप लगायतका साहित्यिक, कलात्मक वा वैज्ञानिक कार्यहरूको कुनै पनि प्रतिलिपि अधिकार, कुनैपनि पेटेन्ट, ट्रेडमार्क, डिजाइन वा मोडेल, योजना, गोप्य सूत्र वा प्रकृत्याको प्रयोग गरे वापत वा सो प्रयोग गर्ने अधिकार वापत वा औद्योगिक, व्यापारिक वा वैज्ञानिक उपकरणको प्रयोग गरे वापत वा सो प्रयोग गर्ने अधिकार वापत वा औद्योगिक, व्यापारिक वा वैज्ञानिक अनुभव सम्बन्धी जानकारी वापत प्राप्त गरिएको कुनै प्रकारको भुक्तानी सम्झनुपर्छ ।
४. यदि रोयल्टीको लाभसम्बद्ध मालिकले एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई अर्को संविदाकारी राष्ट्र, जहाँ रोयल्टी आर्जन हुन्छ, मा रहेको कुनै स्थायी संस्थापन मार्फत् कारोवार सञ्चालन गरेमा वा सो अर्को राष्ट्रमा रहेको एउटा निश्चित स्थानबाट स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू सम्पन्न गरेमा र अधिकार, सम्पत्ति वा करार जस्को सम्बन्धमा रोयल्टी भुक्तानी गरिन्छ, त्यस्तो अधिकार, सम्पत्ति वा करार त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसँग प्रभावकारीरूपमा जोडिएको भए प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरू लागू हुने छैनन् । त्यस्तो अवस्थामा अवस्था अनुसार धारा ७ र धारा १४ का व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन् ।
५. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा रोयल्टी त्यस बखत आर्जन भएको मानिनेछ जब रोयल्टी भुक्तानी कर्ता राष्ट्र आफैँ त्यो राष्ट्रको राजनैतिक भुभाग स्थानीय निकाय वा वासिन्दा हुन्छ । तर जब रोयल्टी भुक्तानी गर्ने व्यक्तिसँग त्यो संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई वा नभई एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा कुनै स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थान जसको सम्बन्धमा रोयल्टी भुक्तानी गर्ने दायित्व उत्पन्न भएको थियो त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा

निश्चित स्थान छ र त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट त्यस्तो रोयल्टी व्यहोरिन्छ भने स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थान रहेको राष्ट्रमा त्यस्तो रोयल्टी उत्पन्न भएको मानिनेछ ।

६. रोयल्टी भुक्तानी गर्ने तथा लाभसम्बद्ध मालिक बीच वा ती दुवै थरी र अन्य व्यक्तिबीच विशेष सम्बन्ध भएको कारणले भुक्तानी गरिएको रोयल्टीको रकम त्यस्तो सम्बन्धको अभावमा भुक्तानी हुने रकमभन्दा बढी हुन गएको अवस्थामा यो धाराका प्रावधानहरू पछिल्लो रकमका हकमा लागू हुनेछन् । यस्तो अवस्थामा यो सम्झौताका अन्य व्यवस्थाहरूलाई मध्येनजर गरी त्यस्तो भुक्तानीको बढी भागमा प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून बमोजिम कर लगाइनेछ ।

धारा १३

पूँजीगत लाभ

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले धारा ६ मा उल्लेख भए बमोजिमको वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्तिको वेच विखनबाट प्राप्त गरेको लाभमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको व्यापारिक सम्पत्तिको हिस्साको रूपमा रहेको चल सम्पत्तिको वेचविखनबाट प्राप्त लाभ तथा त्यस्तो संस्थापन (एकल वा सम्पूर्ण प्रतिष्ठान सहित) को वेच विखनबाट प्राप्त त्यस्ता लाभहरू समेतमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
३. अन्तर्राष्ट्रिय परिवहनमा सञ्चालित पानीजहाज वा वायुयान वा त्यस्ता पानीजहाज वा वायुयानको सञ्चालनसँग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको वेचविखनबाट प्राप्त लाभमा प्रभावकारी व्यवस्थापन रहेको संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र कर लगाइनेछ ।
४. कुनै कम्पनीको स्टक तथा शेयरहरूको वेच विखनबाट प्राप्त लाभमा जुन संविदाकारी राष्ट्रमा तिनीहरू जारी गरिएको हो सोही संविदाकारी राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
५. “वेच विखन” बाट प्राप्त लाभ भन्नाले सम्पत्तिको बिक्री, विनिमय, हस्तान्तरण, वा परित्याग वा त्यसमा रहेको कुनै अधिकार त्याग वा सम्बन्धित संविदाकारी राष्ट्रमा बहाल रहेका कानून अन्तर्गत अनिवार्य अधिग्रहण सम्भन्नु पर्छ ।
६. प्रकरण १, २, ३ र ४ मा उल्लेख भए बाहेकको कुनै सम्पत्तिको वेच विखनबाट प्राप्त लाभहरू वेचविखनकर्ता जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा मात्र कर योग्य हुनेछन् ।

धारा १४

स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाको क्रियाकलापहरू सम्पन्न गर्ने प्रयोजनका लागि अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा निजलाई निश्चित स्थान नियमित रूपमा उपलब्ध भएमा वा कुनै वाह्य महिनाको अवधि भित्र कूल १८३ दिन भन्दा बढीको अवधि वा अवधिहरूसम्म सो अर्को राष्ट्रमा निज उपस्थित भएमा वाहेक निजले व्यवसायिक सेवाहरू वा स्वतन्त्र प्रकृतिका अन्य क्रियाकलापहरूका सम्बन्धमा आर्जन गरेको आय निज वासिन्दा भएको राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछ । यदि त्यस्तो व्यक्तिको सो अर्को राष्ट्रमा कुनै निश्चित स्थान रहेकोमा वा त्यस्तो व्यक्ति सो अर्को राष्ट्रमा माथि उल्लिखित अवधि वा अवधिहरूका लागि उपस्थित रहेकोमा त्यस्तो निश्चित स्थानको कारणले आर्जन गरेको वा माथि उल्लिखित अवधि वा अधिहरूभरी सो

अर्को राष्ट्रमा आर्जन गरेको हदसम्म मात्रै सो आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

२. “व्यावसायिक सेवाहरू” भन्नाले खासगरी स्वतन्त्र वैज्ञानिक, साहित्यिक, कलात्मक, शैक्षिक वा अध्यापन सम्बन्धी क्रियाकलापहरू एवं चिकित्सक, वकील, इन्जिनियर, वास्तुविद्, दन्त चिकित्सक र लेखापालका स्वतन्त्र क्रियाकलापहरू समेत सम्भन्नुपर्छ ।

धारा १५

आश्रित वैयक्तिक सेवाहरू

- १.. धारा १६, १८ र १९ का व्यवस्थाहरूको अधीनमा रही एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले रोजगारीको सम्बन्धमा प्राप्त गरेको तलव, ज्याला वा यस्तै अन्य पारिश्रमिक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रोजगारी नगरेसम्म निज वासिन्दा रहेको राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ । यदि त्यसरी रोजगारी गरिएमा सोबाट प्राप्त पारिश्रमिकमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. प्रकरण १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरेको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त गरेको पारिश्रमिक देहायको अवस्थामा पहिला उल्लिखित राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।
- (क) सम्बन्धित क्यालेण्डर वर्षमा उल्लेख भए बमोजिम शुरु र अन्त हुने कुनै बाह्र महिनाको अवधि भित्र कूल १८३ दिन भन्दा बढी नहुने अवधि वा अवधिहरूसम्म प्राप्तकर्ता सो अर्को राष्ट्रमा उपस्थित रहेकोमा;
- (ख) सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दा नभएको कुनै रोजगारदाताबाट वा निजको तर्फबाट पारिश्रमिक भुक्तानी गरिएकोमा; र
- (ग) रोजगारदाताको सो अर्को राष्ट्रमा रहेको कुनै स्थायी संस्थापनबाट पारिश्रमिक नव्यहोरिएमा ।
३. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा सञ्चालित पानीजहाज वा वायुयानमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त पारिश्रमिकमा प्रतिष्ठानको प्रभावकारी व्यवस्थापन रहेको संविदाकारी राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा १६

सञ्चालकहरूको शुल्क

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीको सञ्चालक समितिको सदस्यको हैसियतले प्राप्त गरेको सञ्चालकको शुल्क वा यस्तै प्रकारको भुक्तानीहरूमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीको उच्च व्यवस्थापकीय तहको अधिकारीको हैसियतले प्राप्त गरेको तलव, ज्याला तथा यस्तै अन्य पारिश्रमिकमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा १७

कलाकार र खेलाडीहरू

१. धारा १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले नाट्यशाला, चलचित्र,

रेडियो वा टेलिभिजन कलाकार वा संगीतकार जस्तै प्रमोदकको वा खेलाडीको हैसियतमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यक्तिगत क्रियाकलापहरू गरी आर्जन गरेको आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

२. एउटा प्रमोदक वा खेलाडीले आफ्नो सो हैसियतमा गरेको व्यक्तिगत क्रियाकलापहरूको सम्बन्धमा आर्जित आय सो प्रमोदक वा खेलाडी स्वयंलाई प्राप्त नभई अर्को व्यक्तिलाई प्राप्त हुने भएमा धारा ७, १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, सो आयमा जुन संविदाकारी राष्ट्रमा सो प्रमोदक वा खेलाडीका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिन्छन् सो राष्ट्रमा कर लगाइनेछ ।
३. संविदाकारी राष्ट्रहरूका सरकारहरूबीच सांस्कृतिक सम्झौता वा बन्दोवस्त अन्तर्गत कुनै संविदाकारी राष्ट्रले पूर्ण वा सारवान रूपमा लगानी गरी अर्को राष्ट्रमा यस धाराका प्रकरण १ र २ मा उल्लेख भए बमोजिमका क्रियाकलापहरू गरिएको भए एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरेको क्रियाकलापबाट आर्जित आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर छुट दिइनेछ ।

धारा १८

निवृत्तिभरण र सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी भुक्तानीहरू

१. धारा १९ को प्रकरण २ को अधीनमा रही कुनै संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वासिन्दालाई निजको विगतको रोजगारीको प्रतिफल स्वरूप भुक्तानी गरिएका निवृत्तिभरण र अन्य त्यस्तै पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछन् ।
२. “सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि वार्षिक भुक्तानीहरू” भन्नाले रकम वा रकमको मूल्यको पर्याप्त तथा पूर्ण बदलामा भुक्तानी दिने दायित्व अन्तर्गत जीवन भरी वा कुनै निश्चित वा तथ्यसंगत समयावधि भरी उल्लिखित समयमा आवधिक रूपमा उल्लिखित भुक्तानीयोग्य रकम सम्भन्नुपर्छ ।
३. प्रकरण १ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले प्राप्त गरेको निवृत्तिभरण वा त्यस्तै अन्य पारिश्रमिक अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान वा सो अर्को राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनबाट व्यहोरिने रहेछ भने त्यस्तो निवृत्तिभरण वा पारिश्रमिकमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा १९

सरकारी सेवा

१. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा त्यसको राजनैतिक भूभाग वा स्थानीय निकायले सो राष्ट्र, प्रदेश वा निकायलाई प्रदान गरिएको सेवाको सम्बन्धमा कुनै व्यक्तिलाई भुक्तानी गरेको निवृत्तिभरण बाहेकको तलव, ज्याला तथा त्यस्तै पारिश्रमिक सोही राष्ट्रमा मात्र कर योग्य हुनेछ ।
(ख) तर त्यस्तो सेवा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा प्रदान गरिएको हो तथा सो व्यक्ति सो व्यक्ति सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दा हो जो :
  - १) सो अर्को राष्ट्रको नागरिक हो, वा
  - २) सो सेवा उपलब्ध गराउने प्रयोजनको लागि मात्रै सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दा भएको थिएन; भने त्यस्तो तलव, ज्याला तथा त्यस्तै पारिश्रमिक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा मात्रै कर योग्य हुनेछ ।
२. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा त्यसको राजनैतिक भूभाग वा स्थानीय निकायलाई उपलब्ध गराइएको सेवाको सम्बन्धमा कुनै व्यक्तिलाई सो राष्ट्र वा प्रदेश वा निकायबाट भुक्तानी गरिएको वा सो राष्ट्र वा प्रदेश वा निकायबाट सृजना गरिएको कोषबाट भुक्तानी गरिएको कुनै निवृत्तिभरण सो राष्ट्रमा मात्र कर योग्य हुनेछ ।

(ख) तर सो व्यक्ति अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा वा नागरिक भएमा त्यस्तो निवृत्तिभरण सो अर्को राष्ट्रमा मात्रै कर योग्य हुनेछ ।

३. एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा त्यसको राजनैतिक भुभाग वा स्थानीय निकायले सञ्चालन गरेको व्यवसायको सम्बन्धमा उपलब्ध गराइएको सेवाको लागि दिइएको तलव, ज्याला तथा यस्तै पारिश्रमिक एवं निवृत्तिभरणका हकमा धारा १४, १५, १६, १७ र १८ का व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन् ।

धारा २०

अध्यापक र अनुसन्धानकर्ताहरू

१. कुनै व्यक्ति जो एउटा संविदाकारी राष्ट्रको भ्रमण गर्नु भन्दा तत्काल अगाडि अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो र जो पहिलो उल्लिखित संविदाकारी राष्ट्रको सरकारको वा सो पहिला उल्लिखित राष्ट्रमा रहेको कुनै विश्व विद्यालय, कलेज, विद्यालय, संग्राहलय वा अन्य सांस्कृतिक अध्ययन संस्थानको निमन्त्रणमा वा सांस्कृतिक आदान प्रदानको औपचारिक कार्यक्रम अन्तर्गत लगातार दुई वर्षको अवधि भन्दा बढी नहुने गरी त्यस्ता संस्थामा अध्यापन गर्ने, प्रवचन दिने वा अनुसन्धान गर्ने प्रयोजनका लागि सो संविदाकारी राष्ट्रमा उपस्थित छ भने त्यस्तो व्यक्तिलाई त्यस्तो क्रियाकलाप वापत प्राप्त गरेको पारिश्रमिकमा सो राष्ट्रमा कर छुट दिइनेछ । तर त्यस्तो व्यक्तिले प्राप्त गरेको त्यस्तो पारिश्रमिकको भुक्तानी सो संविदाकारी राष्ट्र भन्दा बाहिरबाट प्राप्त गरेको हुनुपर्नेछ ।

२. यदि त्यस्तो अनुसन्धान सार्वजनिक हितको लागि नभई मूलतः कुनै विशेष व्यक्ति वा व्यक्तिहरूको निजी लाभको लागि गरिएको भए त्यस्तो अनुसन्धानबाट प्राप्त आयको हकमा यस धाराको प्रकरण १ को व्यवस्था लागू हुनेछैन ।

धारा २१

विद्यार्थीहरू र प्रशिक्षार्थीहरू

१. कुनै विद्यार्थी, व्यवसायिक प्रशिक्षार्थी वा प्रशिक्षार्थी जो कुनै एउटा संविदाकारी राष्ट्रको भ्रमण गर्नुभन्दा तत्काल अगाडि कुनै अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो वा थियो तथा जो आफ्नो शिक्षा वा तालिमको प्रयोजनको लागि पहिला उल्लिखित राष्ट्रमा उपस्थित छ, निजले निजको भरणपोषण, शिक्षा वा तालिमको प्रयोजनको लागि प्राप्त गरेको भुक्तानीमा सो राष्ट्रमा कर लगाइने छैन । तर त्यस्तो भुक्तानी सो राष्ट्रभन्दा बाहिरको श्रोतबाट आएको हुनुपर्छ ।

२. कुनै व्यक्ति जो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अस्थायी रूपमा उपस्थित भएको समयमा एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो र जो मुख्य रूपमा देहाय बमोजिमको प्रयोजनका लागि आफू वासिन्दा भएको राष्ट्रको वासिन्दाको कर्मचारीको रूपमा वा त्यस्तो वासिन्दासँग भएको करार अन्तर्गत वा सो अर्को राष्ट्रको सरकार वा कुनै अन्तर्राष्ट्रिय संगठनले प्रायोजन गरेको कार्यक्रममा सहभागीको रूपमा सो अर्को राष्ट्रमा अस्थायी रूपमा उपस्थित छ त्यस्तो व्यक्तिलाई सो अर्को राष्ट्रमा कर छुट दिइनेछ :

(क) आफू वासिन्दा भएको राष्ट्रको वासिन्दा वा त्यस्तो वासिन्दासँगै सम्बन्धित कुनै व्यक्ति वाहेकको व्यक्तिबाट प्राविधिक, व्यवसायिक वा व्यापारिक अनुभव हासिल गर्ने ; वा

(ख) कूल अमेरिकी डलर ४०००।०० वा सो बराबरको नेपाली रूपैया वा कतारी रियालभन्दा बढी नभएमा व्यक्तिगत सेवाबाट आर्जित आयकर सम्बन्धमा बढीमा तीन वर्षको अवधिका लागि अर्को राष्ट्रमा रहेको विश्वविद्यालय वा मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थामा अध्ययन गर्ने ।

धारा २२

अन्य आय

१. यस सम्झौताका माथि उल्लिखित धाराहरूमा व्यवस्था नगरिएका, जहाँसुकै उत्पन्न भएका एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वासिन्दाको आय वा कलमहरू सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछन् ।
२. आय प्राप्त गर्ने व्यक्तिले (एक) संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा वा अर्को राष्ट्रमा रहेको निश्चित स्थानबाट सो राष्ट्रमा स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू प्रदान गरेमा र जसको सम्बन्धमा सो आयको भुक्तानी गरिन्छ, त्यस्तो अधिकार त्यस्तो स्थायी संस्थापनसँग प्रभावकारी रूपले जोडिएको भएमा एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले आर्जन गरेका आयमा प्रकरण १ को व्यवस्था लागू हुनेछैन । यस्तो अवस्थामा धारा ७ र १४ का व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन् ।
३. प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि यस सम्झौताका उपर्युक्त धाराहरूमा व्यवस्था नगरिएका र एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जित आयको कलमहरूमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा पनि कर लाग्न सक्नेछ ।

धारा २३

द्वैध कराधान निवारण

१. दुवै संविदाकारी राष्ट्रमा बहाल रहेका कानूनहरू आ-आफ्ना संविदाकारी राष्ट्रमा आयको कर व्यवस्थामा लागू भइनै रहनेछन् । दुवै संविदाकारी राष्ट्रमा कुनै आय करयोग्य भएमा द्वैध कराधानबाट यो धाराका देहाय बमोजिमका प्रकरणहरू बमोजिम मुक्ति दिइनेछ ।
  - (क) नेपालको हकमा :

यस सम्झौताका व्यवस्थाहरू बमोजिम कतारमा कर लाग्न सक्ने आय कतारमा आर्जन गरेकोमा नेपालमा सो वासिन्दाको त्यस्तो आयमा लाग्ने करबाट त्यस्तो आयमा कतारमा भुक्तानी योग्य भएको करको रकम करकट्टी (क्रेडिट) को रूपमा कट्टा गर्न दिइनेछ । तर सो करकट्टीको रकम सो आयका हकमा नेपाल करको रकम भन्दा बढी हुने छैन ।
  - (ख) कतारको हकमा :

यस सम्झौताका व्यवस्थाहरू बमोजिम नेपालमा कर लाग्न सक्ने आय नेपालमा आर्जन गरेकोमा कतारमा सो वासिन्दाको त्यस्तो आयमा लाग्ने करबाट त्यस्तो आयमा नेपालमा भुक्तानी योग्य भएको करको रकम करकट्टी (क्रेडिट) को रूपमा कट्टा गर्न दिइनेछ । तर सो करकट्टीको रकम सो आयका हकमा कतारको करको रकम भन्दा बढी हुनेछैन ।
२. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा कर कट्टी (क्रेडिट) प्रयोजनका लागि अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा तिरेको कर तथा सो राष्ट्रले कर सुविधा दिने कानुनी प्रावधान अन्तर्गत घटाएको तथा छुट्टा दिएको रकम सो राष्ट्रको करमा समावेश भए सरह मानिनेछ ।

धारा २४

समव्यवहार

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रका नागरिक उपर अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा समान परिस्थितिहरूमा सो अर्को राष्ट्रका नागरिकहरू उपर लागू हुने वा लागू गर्न सकिने कराधान व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी शर्तहरू भन्दा

भिन्न वा बढी भारपूर्ण हुनेगरी कुनै कराधान व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी कुनै शर्तहरू लागू गरिने छैनन् ।

२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन उपर लगाइने कर त्यस्तै क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिरहेका सो अर्को राष्ट्रका प्रतिष्ठानहरू उपल लगाइने कर भन्दा कम सुविधाजनक हुने गरी सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाइने छैन । एउटा संविदाकारी राष्ट्रले आफ्ना वासिन्दालाई नागरिक हैसियत वा पारिवारिक जिम्मेवारीको आधारमा कराधान प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराउने कुनै व्यक्तिगत भत्ता, सहूलियत वा कटौती सो संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दाहरूलाई उपलब्ध गराउने अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई बाध्य गराउने गरी प्रस्तुत व्यवस्थाको व्याख्या गरिनेछैन ।
३. एक संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान जस्को पूँजी पूर्णतः वा आंशिक रूपमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रका एक वा एक भन्दा बढी वासिन्दाहरूले प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा स्वामित्व वा नियन्त्रणमा राखेका छन् भने त्यस्तो प्रतिष्ठान उपर यस्तै परिस्थितिहरूमा प्रथम उल्लिखित संविदाकारी राष्ट्रमा रहेका प्रतिष्ठानहरू उपर लागू रहेका वा लागू गर्न सकिने कराधान व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी शर्तहरू भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कुनै कराधान व्यवस्था वा शर्तहरू सो प्रथम उल्लिखित राष्ट्रमा लगाइने छैन ।
४. धारा ९ को प्रकरण १, धारा ११ को प्रकरण ८ वा धारा १२ को प्रकरण ६ का व्यवस्थाहरू लागू हुने अवस्थामा बाहेक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरेको व्याज, रोयल्टी र अन्य भुक्तानीहरू त्यस्तो प्रतिष्ठानको करयोग्य मुनाफा निर्धारण गर्ने प्रयोजनका लागि तिनीहरू प्रथम उल्लिखित राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिए सरह अवस्थाहरू अन्तर्गत कर कट्टा गर्न योग्य हुनेछन् ।
५. यस धारामा “कराधान” भन्नाले यस सम्झौता बमोजिम लाग्ने कर सम्भन्तुपर्छ ।

धारा २५

पारस्परिक सम्झौताको कार्यविधि

१. कुनै व्यक्तिले एउटा वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूका काम कारवाहीको फलस्वरूप निजको लागि सम्झौताका व्यवस्थाहरू अनुकूल नभएको कराधान लागेको वा लाग्नेछ भन्ने ठानेमा निजले ती राष्ट्रहरूमा घरेलु कानुनहरूमा जुनसुकै उपचारहरूको व्यवस्था गरिएको भए तापनि आफू जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष वा निजको मुद्दा धारा २४ को प्रकरण १ अन्तर्गत पर्ने भएमा निज जुन संविदाकारी राष्ट्रको नागरिक हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष आफ्नो मुद्दा पेश गर्न सक्नेछ । यस सम्झौताका व्यवस्थाहरू अनुकूल नभएको कराधान परी कारवाहीको पहिलो सूचनाको मितिले दुई वर्ष भित्र त्यस्तो मुद्दा दायर गर्नुपर्नेछ ।
२. सक्षम अधिकारीलाई सो उजुरी न्यायोचित लागेमा र आफू स्वयं सन्तोषजनक समाधानमा पुग्न असमर्थ भएमा सो सक्षम अधिकारीले यस सम्झौता अनुकूल नभएको कराधान मुक्ति गराउने उद्देश्यले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको सक्षम अधिकारीसँग आपसी सम्झौताबाट सो विवादको समाधान गर्न प्रयत्न गर्नेछ ।
३. संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूले यस सम्झौताको व्याख्या वा प्रयोगका सम्बन्धमा उत्पन्न कुनै पनि वाधा अड्काउ वा शंकाहरू आपसी सम्झौताबाट समाधान गर्न प्रयत्न गर्नेछन् । तिनीहरूले यस सम्झौतामा व्यवस्था नभएका द्वैध कराधानको निवारणको लागि परस्पर परामर्श समेत गर्न सक्नेछन् ।
४. उपर्युक्त प्रकरणहरूको अर्थमा सम्झौतामा पुग्ने उद्देश्यका लागि संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूले एक अर्कासँग सिधा सञ्चार सम्पर्क राख्न सक्नेछन् । यस धारामा व्यवस्था भएको आपसी सम्झौता कार्यान्वयन गर्नको लागि आवश्यक पर्ने द्विपक्षीय कार्यविधि, शर्तहरू तथा तौर तरिका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी परामर्शद्वारा विकास गर्नेछन् ।

धारा २६

सूचनाको आदान प्रदान

१. संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूले यस सम्झौताका व्यवस्थाहरूको कार्यान्वयन वा कराधान सम्बन्धी व्यवस्था यस सम्झौताको प्रतिकूल नहुने गरी यस सम्झौताले समेटेका करसंग सम्बन्धित घरेलु कानूनका व्यवस्थाहरूको कार्यान्वयन गर्न र विशेषगरी त्यस्ता करहरूको अपचलन वा छल निरोध गर्न आवश्यक सूचना आदान प्रदान गर्नेछन् । सूचनाको आदान प्रदानलाई धारा १ ले रोक लगाउने छैन । एउटा संविदाकारी राष्ट्रले प्राप्त गरेको कुनै सूचनालाई सो राष्ट्रको घरेलु कानून अन्तर्गत प्राप्त सूचना सरह समान तवरबाट गोप्य भए सरह व्यवहार गरिनेछ, तर यदि सूचना हस्तान्तरण गर्ने राष्ट्रमा मूल रूपमा नै त्यस्तो सूचना गोप्य मानिएको भए यस सम्झौताबाट समेटिएका करहरूको निर्धारण वा संकलन, तत्सम्बन्धी कार्यान्वयन वा अभियोजन वा तत्सम्बन्धी पुनरावेदनको निर्धारणसंग सम्बन्धित व्यक्ति वा निकायहरू (अदालत र प्रशासकीय निकायहरू समेत) समक्ष मात्र प्रकट गरिनेछ । त्यस्ता व्यक्ति वा अधिकारीहरूले त्यस्तो प्रयोजनको लागि मात्र सो सूचना प्रयोग गर्नेछन् । उनीहरूले त्यस्ता सूचनाहरू अदालतको सार्वजनिक कारवाही वा न्यायिक निर्णयबाट प्रकट गर्न सक्नेछ ।
२. प्रकरण १ का व्यवस्थाहरूलाई कुनै पनि अवस्थामा संविदाकारी राष्ट्र उपर देहायको कार्य गर्ने दायित्व सिर्जना गर्ने गरी व्याख्या गरिने छैन ।
  - (क) सो संविदाकारी राष्ट्र वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानूनी र प्रशासनिक प्रचलनबाट विचलित हुने गरी प्रशासनिक उपायहरू अपनाउने;
  - (ख) सो संविदाकारी राष्ट्र वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून अन्तर्गत वा प्रशासनको सामान्य क्रममा प्राप्त गर्न नसकिने सूचना उपलब्ध गराउने ;
  - (ग) कुनै व्यापार, व्यवसाय, औद्योगिक, व्यापारिक वा पेशागत गोप्यता वा व्यापारिक प्रकृत्या वा सूचना, जस्को प्रकटिकरण सार्वजनिक नीति (सार्वजनिक हित) को विपरित हुनेछ, को प्रकटीकरण गर्ने सूचना उपलब्ध गराउने ।

धारा २७

कुटनैतिक नियोगका सदस्यहरू तथा कन्सुलर पदहरू

यस सम्झौतामा उल्लिखित कुनै पनि कुराले अन्तर्राष्ट्रिय कानूनका सामान्य नियमहरू र विशेष सम्झौताका व्यवस्थाहरू अन्तर्गत कुटनीतिक नियोगका सदस्यहरू वा कन्सुलर पदहरूको वित्तीय सुविधाहरूमा असर पार्ने छैन ।

धारा २८

प्रभावकारिता

यो सम्झौता लागू गराउनको लागि प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रले आफ्नो कानून बमोजिमका कार्यविधिहरू पूरा गरेको सूचना एक आपसमा कुटनैतिक माध्यमबाट लिखित रूपमा दिनेछन् । यो सम्झौता सो सूचनाको पत्रको मितिदेखि लागू हुनेछ, र त्यसपछि यो सम्झौता लागू भएपछिको क्यालेण्डर वर्षको जनवरीको पहिले दिनमा वा सो दिनपछि, शुरु हुने करयोग्य वर्ष भरी आर्जन गरेको आयका सम्बन्धमा लागू हुनेछ ।

धारा २९

समाप्ति

एउटा संविदाकारी राष्ट्रले अन्त्य नगरेसम्म यो सम्झौता बहाल रहनेछ । कुनै पनि संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौता लागू भएका मितिले पाँच वर्षको अवधि पछिको कुनै क्यालेण्डर वर्षको अन्तभन्दा अगाडि अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई

कृटनैतिक माध्यमबाट कम्तिमा ६ महिनाको समाप्तको सूचना लिखित रूपमा दिएर यो सम्झौताको अन्त्य गर्न सक्नेछ। यस्तो अवस्थामा, सो सम्झौता त्यस्तो सूचना दिए पछिको क्यालेण्डर वर्षको जनवरीको पहिलो दिनमा वा सो दिन पछि शुरु हुने करयोग्य वर्ष भरी प्राप्त आयका सम्बन्धमा निष्प्रभावी हुनेछ।

यस कुराको प्रमाण स्वरूप, विधिवत अख्तियारी प्राप्त गरेका देहायका हस्ताक्षरकर्ताहरूले यस सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका छन्।

आज मिति २०६४ साल आश्विन २८ गते (तद्अनुसार १५ अक्टोबर २००७) सोमवारका दिन नेपाली, अरेविक तथा अंग्रेजी भाषामा दुई/दुई प्रतिहरूमा सबै प्रति समान रूपले प्रामाणिक हुने गरी सम्झौता सम्पन्न भयो। व्याख्यामा मतभिन्नता भएको अवस्थामा अंग्रेजी प्रति मान्य हुनेछ।

नेपाल सरकारको तर्फबाट

कतार राज्यको सरकारको तर्फबाट

.....
(रामेश्वरप्रसाद खनाल)

सचिव (राजस्व)

अर्थ मन्त्रालय

.....
(मोफ्ता जसीम अल-मोफ्ता)

निर्देशक, सार्वजनिक राजस्व तथा कर विभाग

अर्थ मन्त्रालय

नेपाल सरकार

तथा

गणतन्त्र भारत सरकार

बीच

आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा

द्वैध कराधान मुक्ति तथा वित्तीय छल निरोधका लागि

सम्पन्न

सम्भौता

नेपाल सरकार र गणतन्त्र भारत सरकार आयमा लाग्ने करहरूका सम्बन्धमा द्वैध कराधान मुक्ति तथा वित्तीय छल निरोधका लागि र दुई देशहरूका बीचमा आर्थिक सहयोग प्रबर्द्धन गर्ने उद्देश्यले सम्झौता गर्न इच्छुक हुँदै देहाय बमोजिम गर्न सहमत भएका छन् :

धारा १

समेटिएका व्यक्तिहरू

यो सम्झौता संविदाकारी राष्ट्रहरू मध्ये एक वा दुवै राष्ट्रहरूका बासिन्दाहरूलाई लागू हुनेछ ।

धारा २

समेटिएका करहरू

१. यो सम्झौता कुनै एक संविदाकारी राष्ट्र वा यसको राजनैतिक उपविभाजन वा स्थानीय अधिकारीहरूको तर्फबाट जुनसुकै तरिकाबाट लगाइएको भए तापनि आयमा लाग्ने करहरूमा लागू हुनेछ ।
२. कूल आय वा आयका तत्वहरूमा लगाइएका सम्पूर्ण करहरू, चल वा अचल सम्पत्तिको बेच विखनबाट प्राप्त लाभमा लगाइएको कर र संस्थापनले भुक्तानी गर्ने ज्याला वा पारिश्रमिकको कूल रकममा लगाइएको करबाट प्राप्त लाभ तथा आयमा लगाइएको कर समेतलाई आयमा लाग्ने कर मानिनेछ ।
३. खास गरी यो सम्झौता लागू हुने विद्यमान करहरू देहाय बमोजिम छन् :-
  - (क) नेपालको हकमा :-

आयकर ऐन, २०५८ (सन् २००२) अन्तर्गत लगाइएको आयकर;
(यसपछि “नेपाली कर” भनिएको)
  - (ख) भारतको हकमा :-

आयकर र त्यसमा लगाइएको कुनै उपशुल्क (सरचार्ज)
(यसपछि “भारतीय कर” भनिएको)
४. यो सम्झौता विद्यमान करहरूका अतिरिक्त वा तिनीहरूको बदलामा यो सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको मिति पश्चात लगाइएका कुनै समान वा मूलभूत रूपमा उस्तै करहरूका हकमा समेत लागू हुनेछ । संविदाकारी राष्ट्रहरूको सक्षम अधिकारीहरूले आ-आफ्ना कर सम्बन्धी कानूनहरूमा गरिएका मूलभूत परिवर्तनहरूको जानकारी एक अर्कालाई दिनेछन् ।

धारा ३

सामान्य परिभाषाहरू

१. प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा, यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि :-
  - (क) “नेपाल” भन्नाले नेपालको भूभाग सम्भन्तुपर्छ ।
  - (ख) “भारत” भन्नाले गणतन्त्र भारत सम्भन्तु पर्छ र यसले, भारतको भूभाग, प्रादेशिक समून्द्र, तिनीहरू माथिको हवाई क्षेत्र, अन्य कुनै सामुन्द्रिक क्षेत्र, जसमा भारतले संयुक्त राष्ट्र संघीय सामुन्द्रिक कानून, अन्तर्राष्ट्रिय कानून तथा भारतीय कानूनका व्यवस्थाहरू बमोजिम सार्वभौम अधिकार तथा क्षेत्राधिकारको प्रयोग गर्छ, ।

- (ग) “व्यक्ति” भन्नाले कर प्रयोजनहरूका लागि कुनै संस्थाको रूपमा व्यवहार गरिने कुनै व्यक्ति, कम्पनी तथा व्यक्तिहरूको अन्य कुनै निकाय सम्झनुपर्छ र सो शब्दले एउटा संविदाकारी राष्ट्र तथा त्यसको कुनै राजनैतिक भुभाग वा स्थानीय निकाय समेतलाई जनाउनेछ ।
- (घ) “कम्पनी” भन्नाले कर प्रयोजनहरूका लागि संगठित संस्थाको रूपमा व्यवहार गरिने कुनै संगठित संस्था वा निकाय सम्झनुपर्छ ।
- (ङ) “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान” भन्नाले क्रमशः एउटा संविदाकारी राष्ट्रको बासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको बासिन्दाबाट सञ्चालित प्रतिष्ठान सम्झनुपर्छ ।
- (च) “अन्तराष्ट्रिय आवत जावत” भन्नाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रका स्थानहरू बीच मात्र कुनै पानीजहाज वा हवाईजहाज सञ्चालन गरिएकोमा बाहेक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानबाट संचालित पानीजहाज वा हवाईजहाजबाट गरिने कुनै यातायात सम्झनुपर्छ ।
- (छ) “सक्षम अधिकारी” भन्नाले
- १) नेपालको हकमा, अर्थ मन्त्री वा निजको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि सम्झनुपर्छ ।
- २) भारतको हकमा, अर्थ मन्त्री, भारत सरकार वा निजको अख्तियार प्राप्त प्रतिनिधि सम्झनुपर्छ ।
- (ज) “नागरिक” भन्नाले
- १) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको राष्ट्रियता धारण गरेको कुनै व्यक्ति ;
- २) एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा बहाल रहेका कानून अन्तर्गत सो हैसियतमा प्राप्त कुनै कानूनी व्यक्ति, साभेदारी वा संस्था सम्झनुपर्छ ।
- (झ) “एउटा संविदाकारी राष्ट्र” र “अर्को संविदाकारी राष्ट्र” भन्नाले सन्दर्भ अनुसार नेपाल वा भारत सम्झनुपर्छ ।
- (ञ) “कर” भन्नाले प्रसंग अनुसार नेपाल वा भारतीय करलाई जनाउनेछ, तर यस सम्बन्धमा भन्ने पने करहरूका सम्बन्धमा गर्न नहुने काम गरेबापत वा गर्नुपर्ने काम नगरेबापत तिर्नुपर्ने रकम वा यी करहरूका सम्बन्धमा लागेको जरिवाना समावेश हुनेछैन ।
- (ट) “आय वर्ष” भन्नाले :
- (अ) नेपालको हकमा मध्य जुलाई (तदनुसार नेपाली विक्रम सम्वत् को श्रावण १ गतेबाट सुरु हुने)
- (आ) भारतको हकमा अप्रील महिनाको १ गतेबाट सुरु हुने
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौताका प्रावधानहरू कुनै पनि बखत कार्यान्वयन गर्दा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस सम्झौतामा परिभाषित नगरिएको कुनै शब्दको अर्थ यो सम्झौता लागू हुने करहरूका सम्बन्धमा सो राष्ट्रको कानूनले परिभाषित गरे बमोजिम हुनेछ ।

धारा ४

बासिन्दा

१. यस सम्झौताको प्रयोजनको लागि “एउटा संविदाकारी राष्ट्रको बासिन्दा” भन्नाले सो राष्ट्रको कानून अन्तर्गत

निजको निवास, वसोवास, व्यवस्थापनको स्थान वा यस्तै प्रकृतिको अन्य कुनै शर्तको कारणबाट सो राष्ट्रमा कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको कुनै व्यक्ति सम्झनुपर्छ र सो शब्दले सो राष्ट्र तथा त्यसको कुनै राजनैतिक उपविभाजन वा स्थानीय निकाय समेतलाई जनाउनेछ। तर सो शब्दले सो राष्ट्रमा रहेको स्रोतबाट आर्जित आयको हकमा मात्र सो राष्ट्रमा कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको कुनै व्यक्तिलाई जनाउनेछैन।

२. प्रकरण १ को व्यवस्थाको कारणबाट कुनै व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रको बासिन्दा भएमा निजको स्थिति देहाय बमोजिम निर्धारण गरिनेछ :-

- (क) निज उसको स्थायी निवासस्थान उपलब्ध रहेको संविदाकारी राष्ट्रको बासिन्दा मानिनेछ, यदि निजको दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूमा स्थायी निवासस्थान उपलब्ध रहेको छ भने निजको व्यक्तिगत र आर्थिक सम्बन्धहरू निकटमा रहेको (महत्वपूर्ण हितको केन्द्र) राष्ट्रको बासिन्दा मानिनेछ।
- (ख) यदि निजको महत्वपूर्ण हितको केन्द्र रहेको संविदाकारी राष्ट्र कुन हो भन्ने निर्धारण गर्न नसकिने भएमा वा कुनै पनि संविदाकारी राष्ट्रमा निजको स्थायी निवासस्थान नभएमा निजको आभ्यासिक वासस्थान जुन संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको छ सो राष्ट्रको बासिन्दा मानिनेछ।
- (ग) यदि निजको दुवै संविदाकारी राष्ट्रमा वा तिनीहरू मध्ये कुनै एकमा आभ्यासिक वासस्थान भएमा निज जुन संविदाकारी राष्ट्रको नागरिक हो सो राष्ट्रको बासिन्दा मानिनेछ।
- (घ) कुनै व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रको बासिन्दा भएको वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रको बासिन्दा नभएमा, तत् सम्बन्धी प्रश्न दुवै संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौताबाट समाधान गर्नेछन्।

३. प्रकरण १ को कारणबाट कुनै प्राकृतिक व्यक्ति वाहेकको कुनै व्यक्ति दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूको बासिन्दा भएमा त्यस्तो व्यक्ति निजको प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान रहेको राष्ट्रको मात्र बासिन्दा मानिनेछ। यदि त्यस्तो प्रभावकारी व्यवस्थापनको स्थान निर्धारण गर्न नसकिएमा तत् सम्बन्धी प्रश्न दुवै संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी सम्झौताबाट समाधान गर्नेछन्।

धारा ५

स्थायी संस्थापन

१. यस सम्झौताको प्रयोजनका लागि “स्थायी संस्थापन” भन्नाले प्रतिष्ठानको व्यवसाय पूर्ण वा आंशिक रूपमा संचालन गरिने निश्चित स्थान सम्झनुपर्छ।

२. “स्थायी संस्थापन” भन्ने शब्दले विशेषगरी देहायका कुराहरूलाई समेट्नेछ :-

- (क) व्यवस्थापनको स्थान,
- (ख) शाखा,
- (ग) कार्यालय,
- (घ) कारखाना,
- (ङ) कार्यशाला,
- (च) विक्री कक्ष,
- (छ) अरुको लागि भण्डारण सुविधा प्रदान गरिने गोदाम घर ;

- (ज) कृषि, वन, वृक्षारोपण वा सो संग सम्बन्धित क्रियाकलापहरु संचालन गरिने फार्म वा वृक्षारोपण स्थल वा अन्य स्थान,
- (झ) खानी, तेल वा ग्याँसको कुवा, खानी वा प्राकृतिक स्रोतहरुको उत्खनन, उपयोग वा अन्वेषण गर्ने स्थान ।

३. “स्थायी संस्थापन” भन्नाले यसै गरी निम्न लिखित कुराहरुलाई पनि समेट्दछ :

- (क) कुनै भवन निर्माण वा आयोजना निर्माण, जडान वा संयोजन आयोजना, वा सो संग सम्बद्ध सुपरिवेक्षण वा परामर्शदातृ क्रियाकलापहरु १८३ दिन भन्दा बढीको अवधि वा अवधि भर निरन्तर रहेमा मात्र त्यस्तो स्थल, आयोजना वा क्रियाकलापहरु ;
- (ख) कुनै एक संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले कुनै बाह्य महिनाको अवधिभित्र कूल ९० दिन भन्दा बढी अवधि वा अवधिहरुको लागि अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा कामदार वा अन्य कर्मचारी मार्फत (उही वा सम्बन्ध आयोजनाहरुको लागि) निरन्तर प्रदान गरेको परामर्शदातृ सेवाहरु लगायतका सेवाहरूसंग सम्बन्धित क्रियाकलापहरु ।

४. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि, “स्थायी संस्थापन” भन्ने शब्द भित्र निम्न लिखित कुराहरु परेको मानिने छैन :

- (क) प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको भण्डारण, प्रदर्शन वा वितरणको प्रयोजनका लागि मात्र सुविधाहरुको प्रयोग;
- (ख) भण्डारण, प्रदर्शन वा वितरणको प्रयोजनको लागि मात्र प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेका वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको अनुरक्षण;
- (ग) कुनै अर्को प्रतिष्ठानबाट प्रशोधन गरिने प्रयोजनहरुका लागि मात्रै प्रतिष्ठानको स्वामित्वमा रहेमा वस्तु वा व्यापारिक सामानको मौज्जातको अनुरक्षण;
- (घ) प्रतिष्ठानको लागि वस्तु वा व्यापारिक सामान खरिद गर्ने वा जानकारी संकलन गर्ने प्रयोजनकालागि मात्रै व्यवसायको निश्चित स्थलको अनुरक्षण;
- (ङ) प्रतिष्ठानको लागि प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिका अन्य कुनै क्रियाकलाप संचालन गर्ने प्रयोजनका लागि मात्रै व्यवसायको निश्चित स्थलको अनुरक्षण;
- (च) उप-प्रकरण (क) देखि (ङ) सम्म उल्लिखित क्रियाकलापहरुको कुनै संयोजनको लागि मात्रै व्यवसायको निश्चित स्थलको अनुरक्षण । तर यस संयोजनबाट उत्पन्न व्यवसायको निश्चित स्थलका समग्र क्रियाकलाप प्रारम्भिक वा सहायक प्रकृतिको हुनुपर्नेछ ।

५. प्रकरण १ र २ का व्यवस्थामा जुनसुकै कुरा उल्लेख गरिएको भएतापनि, प्रकरण ७ को व्यवस्था लागू हुने स्वतन्त्र हैसियतको एजेन्ट बाहेकको कुनै व्यक्तिले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानको तर्फबाट काम गरिरहेको भएमा, त्यस्तो प्रतिष्ठानको लागि त्यस्तो व्यक्तिले गर्ने कुनैपनि क्रियाकलापका लागि पहिले उल्लिखित संविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन रहेको मानिनेछ, यदि त्यस्तो व्यक्ति,-

- (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा सो प्रतिष्ठानको नाममा करारहरु सम्पन्न गर्ने अख्तियारी राख्दछ, र त्यस्तो अख्तियारी आभ्यासिक रुपमा प्रयोग गर्ने गर्छ भने त्यस्तो व्यक्तिका क्रियाकलापहरु प्रकरण ४ मा उल्लेख गरिएका क्रियाकलापहरुको हदसम्म सीमित नभएमा, जुन व्यवसायको निश्चित स्थल मार्फत प्रयोग गरिएको व्यवसायको निश्चित स्थल अन्तरगत स्थायी संस्थापन नबनाउने

भएमा, वा

- (ख) त्यस्तो अख्तियारी नभएतापनि पहिले उल्लेख भएको राष्ट्रमा वस्तु वा व्यापारिक मालको भण्डारण आभ्यासिक रुपमा गर्दछ जसबाट निज नियमित रुपमा सो प्रतिष्ठानका तर्फबाट वस्तु वा व्यापारिक माल नियमित रुपमा उपलब्ध गराउछ, वा
- (ग) पहिले उल्लेख भएको राष्ट्रमा सम्पूर्ण रुपमा वा अधिकांश रुपमा प्रतिष्ठान स्वयंका तर्फबाट आभ्यासिक रुपमा आदेशहरु प्राप्त गर्दछ ।

६. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वीमा प्रतिष्ठानले प्रकरण ७ को परिभाषा भित्रको स्वतन्त्र हैसियत राख्ने एजेन्ट नहुने कुनै व्यक्ति मार्फत अर्को राष्ट्रको इलाकामा वीमाको किस्ता संकलन गर्छ वा त्यहाँ स्थित जोखिमहरुको वीमा गराउछ भने सो वीमा प्रतिष्ठानलाई पुनर्बीमाको सम्बन्धमा बाहेक उसको अर्को राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन भएको मानिनेछ ।
७. कुनै प्रतिष्ठानले कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा दलाल, साधारण कमिशन एजेन्ट वा स्वतन्त्र हैसियत राख्ने अन्य कुनै एजेन्ट मार्फत सो राष्ट्रमा व्यवसाय गरेको कारणले मात्रै सो प्रतिष्ठानको सो संविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन भएको मानिने छैन, तर त्यस्ता व्यक्तिहरुले आफ्नो दिनानुदिन सामान्य व्यवसाय गरिरहेको हुनुपर्नेछ । तर यदि त्यस्तो एजेण्टका क्रियाकलापहरु पूरै वा अधिकांशतः पूरै त्यो प्रतिष्ठानको तर्फबाट समर्पित छन् भने यस प्रकरणको अर्थ भित्र त्यस्तो व्यक्तिलाई एजेण्टको रुपमा मानिने छैन ।
८. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीलाई नियन्त्रण गर्छ वा सो कम्पनीबाट नियन्त्रित छ वा सो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय (स्थायी संस्थापन मार्फत वा अन्य किसिमबाट) गर्छ भन्ने तथ्य स्वयंले ती कुनै कम्पनीलाई अर्को कम्पनीको स्थायी संस्थापन बनाउने छैन ।

धारा ६

अचल सम्पत्तिबाट हुने आय

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्ति (कृषि वा वनबाट प्राप्त आय समेत) बाट आर्जन गरेको आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. “अचल सम्पत्ति” को अर्थ विवादित सम्पत्ति जुन संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको छ सो राष्ट्रको कानून बमोजिम हुनेछ । सो शब्दले कुनै पनि अवस्थामा अचल सम्पत्तिका अंगका रुपमा रहेका सम्पत्ति, कृषि र वनमा प्रयोग गरिएका पशुधन र उपकरण, भू-सम्पत्ति सम्बन्धी सामान्य कानूनका व्यवस्थाहरु लागू हुने अधिकारहरु, अचल सम्पत्तिको भोग चलन, खनिज भण्डारहरु, स्रोतहरु र अन्य प्राकृतिक स्रोतहरुको काम वापतको प्रतिफल परिवर्तनीय वा निश्चित भुक्तानीको अधिकार वा सोमा काम गर्ने अधिकार समेत जनाउँनेछ । पानी जहाज, ङुंगा र हवाइजहाजलाई अचल सम्पत्ति मानिने छैन ।
३. प्रकरण १ का व्यवस्थाहरु अचल सम्पत्तिको प्रत्यक्ष प्रयोग, भाडामा लगाइएको वा अन्य कुनै रुपको प्रयोगबाट आर्जित आयमा लागू हुनेछन् ।
४. प्रकरण १ र ३ का व्यवस्थाहरु कुनै प्रतिष्ठानको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयमा र स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरुको सञ्चालनका लागि प्रयोग गरिएको अचल सम्पत्तिबाट आर्जित आयमा समेत लागू हुनेछन् ।

धारा ७

व्यापार मुनाफा

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको कुनै प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट

सो अर्को राष्ट्रमा व्यवसाय नगरेसम्म सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा सो राष्ट्रमा मात्र कर लगाइनेछ । सो प्रतिष्ठानले माथि उल्लेख गरिए बमोजिम व्यवसाय गरेकोमा, प्रतिष्ठानको मुनाफामा सो स्थायी संस्थापनका हकमा लागू हुने जति मात्र अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

२. प्रकरण ३ का व्यवस्थाहरूको अधीनमा रही, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अर्वास्थित स्थायी संस्थापनको माध्यमद्वारा सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा, प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रमा त्यस्तो स्थायी संस्थापन उही वा उस्तै अवस्थाहरू अन्तरगत उही वा उस्तै क्रियाकलापहरूमा संलग्न र जुन प्रतिष्ठानको स्थायी संस्थापन हो पूर्णतः स्वतन्त्र रूपले कार्य गर्ने प्रतिष्ठान भए सो प्रतिष्ठानले आर्जन गर्न सक्ने अपेक्षित मुनाफालाई सो स्थायी संस्थापनको कारोवारबाट भएको मुनाफा मानिनेछ ।
३. कुनै स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा त्यस्तो स्थायी संस्थापन रहेको देशमा वा अन्यत्र भएको भएपनि सो को कार्यकारी तथा सामान्य प्रशासनिक खर्चहरू सहित त्यस्तो स्थायी संस्थापनको कारोवारको प्रयोजनको लागि भएका सबै खर्चहरू कट्टा गर्न स्वीकृति दिइनेछ ।
तथापि (वास्तविक खर्चहरू सोधभर्ना गरेकोमा बाहेक) स्थायी संस्थापनद्वारा उद्यमको आफ्नो प्रमुख कार्यालय वा अन्य कार्यालयलाई प्याटेन्ट वा कुनै अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै प्रकारको अन्य भुक्तानीहरू अथवा कमिशनको रूपमा व्यवस्थापनको निमित्त कुनै खास सेवा प्रदान गरे वापत अथवा वैकिङ्ग उद्यमको लागि बाहेक स्थायी संस्थापनले सापटी लिएको रूपैयाँको व्याज वापत तिरेको रकमहरू भने खर्च वापत कट्टा गर्न दिइने छैन । यसैगरी (वास्तविक खर्चहरू सोधभर्ना गरेकोमा बाहेक) स्थायी संस्थापनद्वारा उद्यमको आफ्नो प्रमुख कार्यालय वा अन्य कार्यालयहरूलाई प्याटेन्ट वा कुनै अधिकार प्रयोग गरे वापतको रोयल्टी, शुल्क वा यस्तै प्रकारको अन्य भुक्तानीहरू अथवा कमिशनको रूपमा व्यवस्थापनको निमित्त कुनै खास सेवा प्रदान गरे वापत अथवा वैकिङ्ग उद्यमको सम्बन्धमा बाहेक स्थायी संस्थापनले उद्यमको प्रमुख कार्यालय वा यसका अन्य कार्यालयहरूबाट लिएको ऋणमा तिरेको व्याज रकमहरू खर्च लेखेपनि संस्थापनको मुनाफा निर्धारण गर्दा मान्यता दिइने छैन ।
४. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा संस्थापनको कूल आय र मुनाफामा उद्योगको सम्पूर्ण आयहरूलाई कुनै प्रतिशत अनुपातको आधारमा वा कुनै स्थायी संस्थापनको निमित्त यसका विभिन्न क्षेत्रगत आधारमा भएको अनुपातिक आय र मुनाफाको प्रतिशत निश्चित गर्ने व्यवस्था रहेको अवस्थामा यस धाराको उपधारा २ को कुनै पनि व्यवस्थाले त्यस संविदाकारी राष्ट्रको यस्तो प्रचलित विभाजन अनुपातको आधारमा मुनाफा निर्धारण गर्ने कामलाई बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन, तर यस्तो अनुपात छुट्याउने पद्धतिको नतिजा यस धारामा निहित सिद्धान्तहरू अनुरूपको हुनेछ ।
५. कुनै स्थायी संस्थापनद्वारा प्रतिष्ठानका लागि गरेको वस्तु वा व्यापारिक सामानको खरिद मात्रको कारणले सो स्थायी संस्थापनमा कुनै मुनाफा भएको ठहऱ्याइने छैन ।
६. माथि उल्लिखित उपधाराहरूको उद्देश्यका लागि स्थायी संस्थापनको मुनाफा निर्धारण उचित तथा पर्याप्त कारणले अन्यथा हुनेमा बाहेक प्रत्येक वर्ष उही तरिकाबाट गरिनेछ ।
७. मुनाफामा समावेश आयका कलमहरू जुन यस सम्झौताको अन्य धाराहरू बमोजिम छुट्टै रूपमा हेरिने हुन्छ, त्यस्ता धाराका व्यवस्थाहरूलाई यस धाराका व्यवस्थाहरूले कुनै असर पार्ने छैनन् ।

धारा ८

पानीजहाज दुवानी तथा हवाई यातायात

१. अन्तर्राष्ट्रिय परिवहनमा पानीजहाज वा वायुयानको सञ्चालनबाट भएको मुनाफामा त्यो संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र कर लाग्नेछ ।

२. अन्य संविदाकारी राष्ट्र भित्र मात्र कण्टेनर प्रयोग हुनमा बाहेक कुनै संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा रहेको दुवानी संबन्धी प्रतिष्ठानले अन्तर्राष्ट्रिय परिवहनमा वस्तु वा व्यापारिक मालको दुवानी, जुन यसको पानी जहाज वा वायुयानको सञ्चालनमा अन्तर्राष्ट्रिय परिवहनमा थप वा पूरक रूपमा प्रयोग हुने कण्टेनर (ट्रेलर र कण्टेनरको दुवानीको निमित्त आवश्यक पर्ने अन्य उपकरण समेत) को प्रयोग वा मर्मत गरेर वा भाडामा दिएर आर्जन गरेको मुनाफामा त्यो संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र कर लाग्नेछ ।
३. यस धाराको प्रयोजनका लागि अन्तर्राष्ट्रिय परिवहनमा पानी जहाज वा वायुयानको सञ्चालनमा प्रत्यक्ष रूपमा जोडिएको लगानीमा लाग्ने ब्याजलाई यदि सो ब्याज त्यस्तो व्यवसाय सञ्चालनको निमित्त अभिन्न रूपमा रहेको र त्यस्तो ब्याजका संबन्धमा धारा ११ को व्यवस्था लागू नभएको भएमा त्यस्तो पानी जहाज वा वायुयानको सञ्चालनबाट प्राप्त लाभको रूपमा लिईनेछ ।
४. माथि उल्लिखित प्रकरणका व्यवस्थाहरु कोष (पुल), संयुक्त व्यवसाय वा अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चालन निकायसँगको सहभागिताबाट आर्जन गरेको मुनाफामा पनि लागू हुनेछन् ।

धारा ९

सम्बद्ध प्रतिष्ठानहरु

१. यदि :-
  - (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण वा पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिन्छ, वा
  - (ख) तिनै व्यक्तिहरुले एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको व्यवस्थापन, नियन्त्रण र पूँजीमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले भाग लिन्छन् र उपर्युक्त मध्ये कुनै अवस्थामा उक्त दुई प्रतिष्ठानहरु बीच तिनीहरुका व्यापारिक वा वित्तीय सम्बन्धहरुमा भएका वा लगाइएका शर्तहरु जुन त्यस्ता दुई स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरु बीच भएका भन्दा भिन्न हुन्छन् भने त्यस्तो स्थितिमा उक्त शर्तहरु बाहेक कुनै एक प्रतिष्ठानलाई आर्जित हुन गएको तर ती शर्तहरुको कारणले त्यसरी प्राप्त नभएको मुनाफा सो प्रतिष्ठानको मुनाफामा समावेश गरी तदनुसार कर लगाउन सकिनेछ ।
२. कुनै संविदाकारी राष्ट्रले सो राष्ट्रको प्रतिष्ठानको मुनाफा समावेश गरी सोही बमोजिम कर लगाएकोमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानलाई जुन मुनाफामा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाइएको छ सो मुनाफा र त्यसरी समावेश गरिएको मुनाफा यदि ती दुई प्रतिष्ठानहरु बीच तय गरिएको शर्तहरु स्वतन्त्र प्रतिष्ठानहरु बीच गरिने जस्तै भएमा पहिला उल्लिखित राष्ट्रको प्रतिष्ठानले आर्जित गरेको मुनाफा मानी त्यस्तो अर्को राष्ट्रले ती मुनाफाहरुमा लगाइएको करमा उचित समायोजन गर्न सक्नेछ । त्यस्तो समायोजनको तय गरिदा यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थाहरुलाई उचित ध्यान दिइनेछ र आवश्यकता अनुसार संविदाकारी राष्ट्रहरुका सक्षम अधिकारीहरुले एक आपसमा परामर्श गर्नेछन् ।

धारा १०

लाभांश

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा रहेको कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरेको लाभांशमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. तर यसप्रकारको लाभांशमा लाभांश वितरण गर्ने वासिन्दा कम्पनी भएको त्यस्तो संविदाकारी देशमा त्यस

देशको कानून अनुसार कर लगाउन सकिनेछ । तर लाभांश प्राप्त गर्ने वाला लाभांशको मालिक हो भने यसप्रकार लगाइने गरेको रकम निम्न लेखिए भन्दा बढी हुनेछैन:

- (क) लाभांश प्राप्त गर्ने कम्पनीले लाभांश वितरण गर्ने कम्पनीमा कम्तीमा १० प्रतिशत शेयर लगानी गरेको भए कुल लाभांशको ५ प्रतिशत,
- (ख) अन्य कुराहरुमा कुल लाभांशको १० प्रतिशत ।

यो दफाले लाभांश वितरण गर्ने कम्पनीको आयमा कर लगाउन कुनै बाधा पार्नेछैन ।

- ३. यस धारामा प्रयुक्त “लाभांश” भन्नाले शेयरहरु वा अन्य अधिकारबाट प्राप्त ऋण दावी बाहेकको आय, मुनाफामा समावेश एवं अन्य कर्पोरेट अधिकारबाट प्राप्त आय, जसलाई वितरण गर्ने कम्पनी जुन राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको कानूनद्वारा शेयरबाट प्राप्त आय उपर गरिने व्यवहार समानको गरेको अधिनमा छन्, सम्भन्धित ।
- ४. लाभांशको लाभसम्बद्ध मालिक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई लाभांश भुक्तानी गर्ने कम्पनी वासिन्दा भएको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित निश्चित स्थानबाट सो अर्को राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरु सम्पन्न गर्दा र जुन धारणको सम्बन्धमा लाभांशहरुको भुक्तानी गरिन्छ, सो धारण त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपले जोडिएको छ भने प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरु लागू हुने छैनन् । यस्तो अवस्थामा अवस्था अनुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्थाहरु लागू हुनेछन् ।
- ५. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा कम्पनीले अर्को संविदाकारी राष्ट्रबाट मुनाफा वा आय प्राप्त गरेकोमा, जहांसम्म सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दालाई त्यस्ता लाभांशहरु भुक्तानी गरिन्छन् वा जुन धारणको सम्बन्धमा लाभांशहरुको भुक्तानी गरिन्छ, सो धारण सो अर्को राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थलसंग प्रभावकारी रूपले जोडिएको छ भने सो अवस्थामा बाहेक सो अर्को राष्ट्रले सो कम्पनीबाट भुक्तान गरिएका लाभांशहरुमा कर लगाउन सक्ने छैन न त भुक्तान गरिएका लाभांश वा वितरण नगरिएका मुनाफामा त्यस्तो अर्को राष्ट्रमा उत्पन्न मुनाफा वा आय समावेश भएको छ भने पनि, सो कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफालाई सो कम्पनीको वितरण नगरिएको मुनाफामा लाग्ने गरेको अधिनमानै राख्नेछ ।

धारा ११

व्याज

- १. एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको र अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरिएको व्याजमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
- २. तथापि, त्यस्तो व्याज आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि त्यस्तो व्याजमा सो राष्ट्रको कानून अनुसार कर लगाउन सकिनेछ, तर सो व्याजको लाभसम्बद्ध मालिक अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो भने त्यसरी लगाईएको कर व्याजको कूल रकमको १० (दश) प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन ।
- ३. प्रकरण २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भए तापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरिएको व्याज देहायका निकायहरुले प्राप्त गरेको र स्वामित्व धारण गरेको भएमा कर छुट दिइनेछ ।
  - (क) १ नेपालको हकमा नेपाल राष्ट्र बैंक,
  - २. भारतको हकमा रिजर्भ बैंक अफ इण्डिया,
- (ख) त्यस्तो अर्को संविदाकारी राष्ट्रको सरकार, राजनैतिक उपविभाजन वा स्थानीय निकाय,

(ग) संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीले समय समयमा पत्रहरूको आदान प्रदान मार्फत सहमति जनाएका अन्य संस्थाहरू ।

४. यस धारामा प्रयुक्त “व्याज” भन्नाले बन्धकीबाट सुरक्षित गरिएको वा नगरिएको तथा ऋणीको मुनाफामा हिस्सा राख्ने अधिकार रहेको वा नरहेको जे भएपनि हरेक किसिमका ऋणदावीबाट आर्जित आय र खासगरी सरकारी सुरक्षण तमसुकका ऋणपत्रहरूसंग सम्बद्ध प्रिमियम र पुरस्कार सरकारी सुरक्षणबाट प्राप्त वण्ड र तमसुक वा ऋणपत्रहरूबाट प्राप्त आय सम्भन्नु पर्छ । भुक्तानी विलम्ब भए वापत लागेको जरिवानालाई यस धाराको प्रयोजनको लागि व्याजको रूपमा लिइने छैन ।
५. व्याजको लाभसम्बद्ध मालिक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई व्याज भुक्तानी गर्ने कम्पनी वासिन्दा भएको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित स्थायी संस्थापन मार्फत सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित निश्चित स्थानबाट सो अर्को राष्ट्रमा स्वतन्त्र व्यक्तिगत सेवाहरू सम्पन्न गर्छ र जुन ऋणदावीको सम्बन्धमा लाभान्शहरूको भुक्तानी गरिन्छ, सो ऋणदावी त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपले जोडिएको छ भने प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरू लागू हुनेछैनन् । यस्तो अवस्थामा अवस्थानुसार धारा ७ वा धारा १४ का व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन् ।
६. व्याज भुक्तानी गर्ने व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएमा व्याज आर्जन भएको मानिनेछ । तर व्याज तिर्ने व्यक्ति एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भए वा नभए जे भएपनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थल रहेको छ, जसको सम्बन्धमा ऋण लिइन्छ, र सो वापत व्याज बुझाइन्छ, र त्यस्तो व्याज स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थलबाट व्यहोरिन्छ, भने, त्यस्तो व्याज स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थल अवस्थित राष्ट्रमा आर्जन गरिएको मानिनेछ ।
७. भुक्तानीकर्ता तथा लाभ सम्बद्ध मालिक बीच वा ती दुबै तथा कुनै अन्य व्यक्ति बीचको विशेष सम्बन्धको कारणले व्याजको रकम, जुन ऋणदावीको लागि भुक्तानी गरिन्छ, सो ऋणदावीलाई ध्यानमा राखेर, त्यस्तो सम्बन्ध नभएको अवस्थामा भुक्तानीकर्ता र लाभ सम्बद्ध मालिक बीच सहमति हुन सक्ने रकम भन्दा बढी हुन्छ, भने यस धाराका व्यवस्थाहरू उक्त पछिल्लो उल्लिखित रकममा लागू हुनेछन् । यस्तो अवस्थामा भुक्तानीको बढी भाग, यस सम्झौताका अन्य व्यवस्थाहरू तर्फ उचित ध्यान दिदै, प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार कर योग्य हुनेछ ।

धारा १२

रोयल्टी

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जन गरि अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिएको रोयल्टीहरूमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. तथापी, त्यस्ता रोयल्टी आर्जन गरिएको संविदाकारी राष्ट्रमा पनि रोयल्टीमा सो राष्ट्रको कानून बमोजिम कर लगाउन सकिनेछ, तर प्राप्तकर्ता रोयल्टीको लाभसम्बद्ध मालिक भएकोमा, त्यसरी लगाइएको कर रोयल्टीको कूल रकमको १५ (पन्ध्र) प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन ।
३. यस धारामा प्रयुक्त “रोयल्टी” भन्ने शब्दले रेडियो वा टेलिभिजन प्रसारणका लागि चलचित्र फिल्म वा टेप लगायतका साहित्यिक, कलात्मक वा वैज्ञानिक कार्यहरूको कुनै पनि प्रतिलिपि अधिकार, कुनै पनि पेटेन्ट, ट्रेडमार्क, डिजाइन वा मोडेल, योजना, गोप्य सूत्र वा प्रक्रियाको प्रयोग गरे वापत वा सो प्रयोग गर्ने अधिकार वापत वा औद्योगिक, व्यापारिक वा वैज्ञानिक उपकरणको प्रयोग गरे वापत वा सो प्रयोग गर्ने अधिकार वापत वा औद्योगिक, व्यापारिक वा वैज्ञानिक अनुभव सम्बन्धी जानकारी वापत प्राप्त गरिएको कुनै प्रकारको भुक्तानी सम्भन्नु पर्छ ।
४. यदि रोयल्टीको लाभसम्बद्ध मालिक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई अर्को संविदाकारी राष्ट्र, जहां

रोयल्टी आर्जित हुन्छ, मा रहेको कुनै स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट कारोवार सञ्चालन गर्दछ अथवा सो अर्को राष्ट्रमा रहेको एउटा निश्चित स्थानबाट स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरु सम्पन्न गर्दछ र अधिकार वा सम्पत्ति, जसको सम्बन्धमा रोयल्टी भुक्तानी गरिन्छ, त्यस्तो स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थानसंग प्रभावकारी रूपमा सम्बन्धि छ भने, प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरु लागू हुने छैनन् । त्यस्तो अवस्थामा धारा ७ वा १४ का व्यवस्थाहरु अवस्थानुसार लागू हुनेछन् ।

५. (क) कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा रोयल्टी त्यस बखत आर्जन भएको मानिनेछ, जब रोयल्टी भुक्तानीकर्ता राष्ट्रको सरकार आफै, कुनै स्थानीय निकाय अथवा त्यो देशको वासिन्दा हुन्छ । तर, जब रोयल्टी भुक्तानी गर्ने व्यक्ति त्यो संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई वा नभई एउटा संविदाकारी राष्ट्रमा कुनै स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान, जसको सम्बन्धमा रोयल्टी भुक्तानी गर्ने दायित्व उत्पन्न भएको थियो, र त्यस्तो स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानबाट त्यस्ता रोयल्टी व्यहोरिन्छ भने, त्यस्तो रोयल्टी स्थायी संस्थापन अथवा निश्चित स्थान रहेको संविदाकारी राष्ट्रमा उत्पन्न भएको मानिनेछ ।

(ख) जहाँ उपप्रकरण (क) अन्तर्गत एउटा कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा रोयल्टी आर्जन भएको छैन र कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा अधिकार वा संपत्तिको प्रयोग गरे वापत रोयल्टी सम्बन्धित देखिएको भएमा त्यसै देशमा रोयल्टी आर्जन भएको मानिने छ ।

६. रोयल्टी भुक्तानी गर्ने तथा प्राप्त गर्नेहरु बीच अथवा ती दुवै थरी र अन्य व्यक्तिहरु बीच विशेष सम्बन्ध भएको कारणले रोयल्टीको रकम प्रयोगको अधिकार वा सूचना वापत तिर्नुपर्ने कुरालाई हृदयंगम गर्दै रोयल्टी भुक्तानी गर्ने तथा प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरु बीच त्यस्तो विशेष सम्बन्ध नभएको अवस्थामा मञ्जूर गरिने रकम भन्दा बढी हुन गएको अवस्थामा यो धाराका प्रावधानहरु पछिल्लो रकमको सम्बन्धमा मात्र लागू हुनेछन् । यस अवस्थामा, त्यस्तो बढी रकममा अन्य धाराका व्यवस्थाहरुलाई मध्ये नजर राख्दै प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रको कानून अनुसार कर लगाइनेछ ।

धारा १३

पूँजीगत लाभ

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले धारा ६ बमोजिमको तथा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त गरेको लाभमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको व्यापारिक सम्पत्ति हिस्साको रूपमा रहेको चल सम्पत्तिको वा स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरु सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको नागरिकलाई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा उपलब्ध निश्चित स्थलसंग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त लाभहरु एवं त्यस्तो स्थायी संस्थापन (एकल वा सम्पूर्ण प्रतिष्ठान सहित) को वा त्यस्तो निश्चित स्थलको बेचबिखनबाट प्राप्त त्यस्ता लाभहरु समेतमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

३. अन्तर्राष्ट्रिय परिवहनमा संचालित पानीजहाज वा वायुयानको वा त्यस्ता पानीजहाज वा वायुयानको सञ्चालनसंग सम्बन्धित चल सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त लाभमा सो प्रतिष्ठानको प्रधान कार्यालय वा प्रभावकारी व्यवस्थापन जुन संविदाकारी राष्ट्रमा छ, सोही राष्ट्रमा मात्र कर लगाइनेछ ।

४. कम्पनी, जसको सम्पत्तिमा मूलतः प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संविदाकारी राष्ट्रमा अवस्थित अचल सम्पत्ति समावेश छ, को पूँजीगत स्टकको शेयरहरुको बेचबिखनबाट प्राप्त लाभमा सो राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

५. प्रकरण ४ मा उल्लेख गरिएको बाहेक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनी ले शेयरहरुको बेच बिखनबाट प्राप्त लाभमा त्यही राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

६. प्रकरणहरु १, २, ३, ४ तथा ५ बमोजिमका सम्पत्ति बाहेक अन्य सम्पत्तिको बेचबिखनबाट प्राप्त लाभहरु बेचबिखनकर्ता जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रमा मात्र कर योग्य हुनेछन् ।

धारा १४

स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरु

१. पेशागत सेवाहरु वा स्वतन्त्र प्रकृतिका त्यस्तै अन्य क्रियाकलापहरुका सम्बन्धमा एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा व्यक्तिबाट आर्जित आयमा, देहायका अवस्थाहरु मध्ये कुनै एक अवस्थामा बाहेक सो राष्ट्रमा मात्र कर लाग्न सक्नेछ । तर निम्न लिखित अवस्थामा अर्को राष्ट्रमा पनि कर लाग्न सक्नेछ :
- (क) निजका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा निजलाई निश्चित स्थल नियमित रूपमा उपलब्ध छ भने त्यस्तो निश्चित स्थल संग सम्बन्धित आयमा मात्र त्यही अर्को राष्ट्रमा कर लाग्न सक्नेछ, वा
- (ख) कुनै १२ (बाह्र) महिनाको अवधि भित्र कूल १८३ दिन वा सो भन्दा बढी दिनको अवधि वा अवधिहरुसम्म सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा निज उपस्थित छ भने त्यो अर्को राष्ट्रमा गरेको क्रियाकलापबाट आर्जित आयमा मात्र सोही अर्को राष्ट्रमा कर लाग्न सक्नेछ ।
२. “व्यावसायिक सेवाहरु” भन्नाले खासगरी स्वतन्त्र वैज्ञानिक, साहित्यिक, कलात्मक, शैक्षिक वा अध्यापन क्रियाकलापहरु एवं चिकित्सक, वकील, इन्जिनियर, वास्तुविद्, दन्त चिकित्सक र लेखापालका स्वतन्त्र क्रियाकलापहरु समेत सम्भन्तुर्छ ।

धारा १५

आश्रित वैयक्तिक सेवाहरु

१. धारा १६, १८, १९, २० र २१ का व्यवस्थाहरुको अधिनमा रही एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले रोजगारीको सम्बन्धमा प्राप्त गरेको तलब, ज्याला, वा यस्तै अन्य पारिश्रमिक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रोजगारी नगरेसम्म सोही संविदाकारी राष्ट्रमा मात्र कर लगाइनेछ । यदि त्यसरी रोजगारी गरिएमा, सोबाट प्राप्त पारिश्रमिकमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. प्रकरण १ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त गरेको पारिश्रमिक देहायको अवस्थामा पहिलो उल्लेखित राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ यदि :
- (क) प्राप्तकर्ता कुनै १२ (बाह्र) महिनाको अवधि भित्र जम्मा १८३ दिन भन्दा बढी नहुने गरी अर्को राष्ट्रमा निज उपस्थित छ; र
- (ख) अर्को राष्ट्रको वासिन्दा नभएको कुनै रोजगारदाताबाट वा निजको तर्फबाट पारिश्रमिक भुक्तानी गरिएको छ; र
- (ग) रोजगारदाताको अर्को राष्ट्रमा रहेको कुनै स्थायी संस्थापन वा निश्चित स्थानद्वारा पारिश्रमिक व्यहोरिदैन ।
३. यस धाराका उपर्युक्त व्यवस्थाहरुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि, अन्तर्राष्ट्रिय यातायातमा सञ्चालित पानीजहाज वा हवाईजहाजमा गरिएको रोजगारीका सम्बन्धमा प्राप्त पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्र करयोग्य हुनेछ ।

धारा १६

सञ्चालकहरूको शुल्क

एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भएको कुनै कम्पनीको सञ्चालक समितिको सदस्यको हैसियतले प्राप्त गरेको सञ्चालकको शुल्क र त्यस्तै अन्य भुक्तानीहरूमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।

धारा १७

कलाकार र खेलाडीहरू

१. धारा १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा व्यक्तिले नाट्यशाला, चलचित्र, रेडियो वा टेलिभिजन कलाकार वा संगीतकार वा खेलाडी जस्तै प्रमोदकको हैसियतमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा व्यक्तिगत क्रियाकलापहरू गरी आर्जन गरेको आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
२. एउटा प्रमोदक वा खेलाडीले आफ्नो सो हैसियतमा गरेको व्यक्तिगत क्रियाकलापहरूको सम्बन्धमा आर्जित आय प्रमोदक वा खेलाडी स्वयंलाई प्राप्त नभई अर्को व्यक्तिलाई प्राप्त हुने भएमा धारा ७, १४ र १५ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, सो आयमा जुन संविदाकारी राष्ट्रमा प्रमोदक वा खेलाडीका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिन्छन् सो राष्ट्रमा कर लगाउन सकिनेछ ।
३. यस धाराको प्रकरण १ र २ मा जुनसुकै व्यवस्था गरिएको भएतापनि, दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूका सरकारहरू बीच सांस्कृतिक आदान प्रदानको विशेष कार्यक्रम अन्तर्गत अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा गरिएका क्रियाकलापहरूबाट एउटा संविदाकारी राष्ट्रका नागरिक, प्रमोदक वा खेलाडीहरूबाट आर्जित आयमा सो अर्को राष्ट्रमा कर छुट दिइनेछ ।

धारा १८

निवृत्तिभरण

धारा १९ को प्रकरण २ को अधीनमा रही कुनै संविदाकारी राष्ट्रको कुनै वासिन्दालाई निजको विगतको रोजगारीको प्रतिफल स्वरूप भुक्तानी गरिएका निवृत्तिभरण र अन्य त्यस्तै पारिश्रमिक सो राष्ट्रमा मात्रै करयोग्य हुनेछन् ।

धारा १९

सरकारी सेवा

१. (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा त्यसको राजनैतिक भुभाग वा स्थानीय निकायले सो राष्ट्र, प्रदेश वा निकायलाई प्रदान गरिएको सेवाको सम्बन्धमा कुनै व्यक्तिलाई भुक्तानी गरेको निवृत्तिभरण वाहेकको तलव, ज्याला तथा त्यस्तै पारिश्रमिक सोही राष्ट्रमा मात्रै कर योग्य हुनेछ ।
(ख) तर त्यस्तो सेवा अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा प्रदान गरिएको हो तथा सो व्यक्ति सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दा हो जो :
  - १) सो अर्को राष्ट्रको नागरिक हो, वा
  - २) सो सेवा उपलब्ध गराउने प्रयोजनको लागि मात्रै सो अर्को राष्ट्रको वासिन्दा भएको थिएन भने त्यस्तो तलव, ज्याला तथा त्यस्तै पारिश्रमिक सो अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा मात्रै कर योग्य हुनेछ ।
- २ (क) एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा त्यसको राजनैतिक भुभाग वा स्थानीय निकायलाई उपलब्ध गराइएको सेवाको

सम्बन्धमा कुनै व्यक्तिलाई सो राष्ट्र वा प्रदेश वा निकायबाट भुक्तानी गरिएको वा सो राष्ट्र वा प्रदेश वा निकायबाट सृजना गरिएको कोषबाट भुक्तानी गरिएको कुनै निवृत्तिभरण सो राष्ट्रमा मात्र कर योग्य हुनेछ ।

(ख) तर सो व्यक्ति अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा वा नागरिक भएमा त्यस्तो निवृत्तिभरण सो अर्को राष्ट्रमा मात्रै कर योग्य हुनेछ ।

३. एउटा संविदाकारी राष्ट्र वा त्यसको राजनैतिक भुभाग वा स्थानीय निकायले सञ्चालन गरेको व्यवसायको सम्बन्धमा उपलब्ध गराइएको सेवाको लागि दिइएको तलव, ज्याला तथा यस्तै पारिश्रमिक एवं निवृत्तिभरणका हकमा धारा १५, १६, १७ र १८ का व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन् ।

धारा २०

प्राध्यापक, अध्यापक र अनुसन्धानकर्ताहरू

- कुनै प्राध्यापक, अध्यापक र अनुसन्धानकर्ताको, जो कुनै विश्वविद्यालय, महाविद्यालय, विद्यालय वा अनुमोदित संस्थामा अध्यापन वा अनुसन्धान कार्यको प्रयोजनलाई वा दुवै कार्यको प्रयोजनलाई अर्को संविदाकारी देश अथवा त्यो अर्को संविदाकारी देशमा कुनै विश्वविद्यालय, महाविद्यालय, विद्यालय वा अनुमोदित संस्थाको नियन्त्रणमा दोस्रो देशमा भ्रमण गर्नु भन्दा अघि मात्र संविदाकारी देशमध्ये कुनै एक संविदाकारी देशको निवासी छ वा थियो, यस्तो अध्यापन वा अनुसन्धान कार्य वापत प्राप्त गरेको कुनै पनि पारिश्रमिकमा त्यो दोस्रो संविदाकारी देशमा पुगेको बढीमा दुई वर्षको लागि कर छुट हुनेछ ।
- यो धारा कुनै अनुसन्धान कार्य जो कुनै खास व्यक्ति वा व्यक्तिहरूको व्यक्तिगत लाभको लागि गरिने अनुसन्धानबाट प्राप्त आयमा लागू हुनेछैन ।
- यो धारा को प्रयोजनको लागि कुनै व्यक्तिलाई एक संविदाकारी देशको वासिन्दा मान्दा त्यस्तो व्यक्ति अर्को संविदाकारी देशमा भ्रमण गर्नु अघि पहिलो संविदाकारी देशको आय वर्षको प्रयोजनको लागि वासिन्दा भएको वा भर्खरै वितेको आय वर्षमा त्यस देशको वासिन्दा भएको हुनुपर्नेछ ।
- यो उपधाराको प्रयोजनको लागि “अनुमोदित संस्था” भन्नाले संविदाकारी देशको अख्तियार प्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृति प्राप्त संस्था हुनेछ ।

धारा २१

विद्यार्थीहरू

- कुनै विद्यार्थी जो, अर्को संविदाकारी राष्ट्रको भ्रमण गर्नु भन्दा तत्काल पहिले कुनै एक संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा छ वा थियो तथा जो आफ्नो शिक्षा वा तालिमको प्रयोजनको लागि मात्र अर्को संविदाकारी देशमा उपस्थित छ, अर्को संविदाकारी देशमा निम्नलिखित रकममा कर छुट पाउनेछः
  - उसको भरणपोषण शिक्षा वा तालिमको प्रयोजनलाई त्यस देशबाहिर रहेको व्यक्तिले दिएको रकम तथा,
  - अन्य संविदाकारी राष्ट्रमा निजले गरेको रोजगारी वाट प्राप्त हुने पारिश्रमिक यदि यस्तो रोजगारी उसको अध्ययन वा तालिमसंग प्रत्यक्ष सम्बन्ध रहेको भएमा,
- यो धारा बमोजिमको सुविधा चालू अध्ययन वा तालिम पूरा गर्न उचित हुने वा परम्परागत रूपमा आवश्यक पर्न सक्ने अवधि सम्म मात्र थप हुने छ । तर कुनैपनि अवस्थामा कुनै पनि व्यक्तिलाई शिक्षा वा तालिमको प्रयोजनको लागि निजको प्रथम आगमन मितिवाट लगातार ६ वर्ष भन्दा बढी यस धारा बमोजिमको सुविधा त्यो अर्को राष्ट्रमा प्राप्त हुने छैन ।

धारा २२

अन्य आय

१. यस सम्झौताका माथि उल्लेखित धाराहरूमा व्यवस्था नगरिएका, जहांसुकै उत्पन्न भएका एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा वा आयका कलमहरू सो राष्ट्रमा करयोग्य हुनेछन् ।
२. यदि धारा ६ को उपधारा २ मा परिभाषित अचल सम्पत्तिको आय बाहेक अरु आय प्राप्त गर्ने व्यक्ति, एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा भई अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापनको माध्यमबाट सो राष्ट्रमा कारोवार सञ्चालन गर्दछ भने अथवा अर्को राष्ट्रमा रहेको निश्चित स्थानबाट स्वतन्त्र वैयक्तिक सेवाहरू प्रदान गर्दछ भने र यस्तो निश्चित स्थान वा स्थायी संस्थापनसंग घनिष्ट रूपले सम्बन्धित अधिकार वा सम्पत्तिसंग सम्बन्धित आय भुक्तान गर्दछ भने त्यस्तो आयमा उपधारा १ को व्यवस्थाहरू लागू हुने छैनन् । यस्तो परिस्थितिमा अवस्था अनुसार धारा ७ र धारा १४ का व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन् ।
३. प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि यस संझौताका उपर्युक्त धाराहरूमा नसमेटिएका एउटा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाको आयका कलमहरू अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा आर्जित भएमा सोही अर्को राष्ट्रमा पनि कर लाग्न सक्नेछ ।

धारा २३

द्वैध कराधान निवारणका तरिकाहरू

१. यस सम्झौतामा अन्यथा व्यवस्था गरिएकोमा बाहेक दुवै संविदाकारी राष्ट्रमा बहाल रहेका कानूनहरू आ-आफ्ना संविदाकारी राष्ट्रमा आयको कर व्यवस्थामा लागू भइनै रहनेछन् । यदि कुनै आय दुवै संविदाकारी राष्ट्रमा करयोग्य भएमा यस धारा बमोजिम मुक्ति दिइनेछ ।

२. द्वैध कराधानबाट देहाय बमोजिम मुक्ति दिइनेछ ।

(क) नेपालको हकमा :-

- (अ) यस सम्झौताको व्यवस्था बमोजिम नेपालमा कर लाग्न सक्ने आय प्राप्त गर्ने नेपालको वासिन्दालाई निजले भारतमा तिर्ने कर बराबर त्यस्तो कर छुट रकम नेपालले छुट दिनेछ ।

तथापी, त्यस्तो छुट कर कट्टी गर्नु अघि गरिएको कर गणनाको अंश भन्दा बढि हुने छैन, जुन अवस्था अनुसार त्यस्तो आयमा नेपालमा पनि कर लाग्न सक्ने भनि तोकिएको हुन्छ ।

- (आ) यस सम्झौताको व्यवस्था बमोजिम नेपालका कुनै वासिन्दाले प्राप्त गरेको आयमा नेपालमा कर छुट दिइएको भएतापनि त्यस्तो वासिन्दाको बाँकी हुन आउने आयमा कारको गणना गर्दा कार छुट दिइएको आयलाई समेत नेपालले विचार गर्नेछ ।

(ख) भारतको हकमा :-

- (अ) यस सम्झौताको व्यवस्था बमोजिम भारतमा कर लाग्न सक्ने आय प्राप्त गर्ने भारतको वासिन्दालाई निजले नेपालमा तिर्ने कर बराबर त्यस्तो कर छुट रकम भारतले छुट दिनेछ ।

तथापी, त्यस्तो छुट कर कट्टी गर्नु अघि गरिएको कर गणनाको अंश भन्दा बढि हुने छैन, जुन अवस्था अनुसार त्यस्तो आयमा भारतमा पनि कर लाग्न सक्ने भनि तोकिएको हुन्छ ।

- (आ) यस सम्झौताको व्यवस्था बमोजिम भारतको कुनै वासिन्दाले प्राप्त गरेको आयमा भारतमा

कर छुट दिइएको भएतापनि त्यस्तो वासिन्दाको बांकी हुन आउने आयमा कारको गणना गर्दा कार छुट दिइएको आयलाई समेत नेपालले विचार गर्नेछ ।

२. कुनै संविदाकारी राष्ट्रमा कर कट्टी (क्रेडिट) प्रयोजनको लागि अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा तिरेको कर तथा सो राष्ट्रले कर सुविधा दिने कानूनी प्रावधान अन्तर्गत घटाएको तथा छुट दिएको रकम सो राष्ट्रको करमा समावेश भए सरह मानिनेछ ।

धारा २४

सम-व्यवहार

१. एउटा संविदाकारी राष्ट्रका नागरिक उपर अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा समान परिस्थितिहरूमा सो अर्को राष्ट्रका नागरिकहरू उपर लागू हुने वा लागू गर्न सकिने कराधान व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी शर्तहरू भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण हुनेगरी खासगरी निवासका संबन्धमा कुनै कराधान व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी कुनै शर्तहरू लागू गरिने छैनन् । धारा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि यो व्यवस्था एउटा वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दा नभएका व्यक्तिहरूलाई समेत लागू हुनेछ ।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानको अर्को संविदाकारी राष्ट्रमा रहेको स्थायी संस्थापन उपर लगाइने कर त्यस्तै क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिरहेका सो अर्को राष्ट्रका प्रतिष्ठानहरू उपर लगाइने कर भन्दा कम सुविधाजनक हुनेगरी सो अर्को राष्ट्रमा कर लगाइने छैन । एउटा संविदाकारी राष्ट्रले आफ्ना वासिन्दाहरूलाई नागरिक हैसियत वा पारिवारिक जिम्मेवारीको आधारमा कराधान प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराउने कुनै व्यक्तिगत भत्ता, सहूलियत वा कटौति सो संविदाकारी राष्ट्रका वासिन्दाहरूलाई उपलब्ध गराउन अर्को संविदाकारी राष्ट्रलाई बाध्य गराउने गरी प्रस्तुत व्यवस्थाको व्याख्या गरिनेछैन । यस व्यवस्थालाई अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कम्पनीको रूपमा रहेको स्थायी संस्थापनले आर्जन गर्ने लाभमा पहिले उल्लिखित राज्यमा लगाएको करभन्दा बढी हुने गरी कर लगाउन रोक्ने वा धारा ७ को प्रकरण ३ को व्यवस्थासँग बाझिने गरी कर लगाउन सक्ने भनी व्याख्या गरिने छैन ।
३. एक संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठान जस्को पूँजी पूर्णतः वा आंशिक रूपमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रका एक वा एक भन्दा बढी वासिन्दाहरूले प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा स्वामित्व वा नियन्त्रणमा राखेका छन् भने त्यस्तो प्रतिष्ठान उपर यस्तै परिस्थितिहरूमा प्रथम उल्लिखित संविदाकारी राष्ट्रमा रहेका प्रतिष्ठानहरू उपर लागू रहेका वा लागू गर्न सकिने कराधान व्यवस्था वा तत्सम्बन्धी शर्तहरू भन्दा भिन्न वा बढी भारपूर्ण कुनै कराधान व्यवस्था वा शर्तहरू सो प्रथम उल्लिखित राष्ट्रमा लगाइने छैन ।
४. धारा ९ को प्रकरण १, धारा ११ को प्रकरण ७ वा धारा १२ को प्रकरण ६ का व्यवस्थाहरू लागू हुने अवस्थामा बाहेक एउटा संविदाकारी राष्ट्रको प्रतिष्ठानले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी गरेको व्याज, रोयल्टी र अन्य भुक्तानीहरू त्यस्तो प्रतिष्ठानको करयोग्य मुनाफा निर्धारण गर्ने प्रयोजनका लागि तिनीहरू प्रथम उल्लिखित राष्ट्रको वासिन्दालाई भुक्तानी दिए सरह अवस्थाहरू अन्तर्गत कर कट्टा गर्न योग्य हुनेछन् ।
५. यस सम्झौताले समेटेका करहरूका संबन्धमा यस धाराका व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन् ।

धारा २५

पारस्परिक सम्झौताको कार्यविधि

१. कुनै व्यक्तिले एउटा वा दुवै संविदाकारी राष्ट्रहरूका कामकारवाईको फलस्वरूप निजको लागि सम्झौताका व्यवस्थाहरू अनुकूल नभएको कराधान लागेको वा लाग्नेछ, भन्ने ठानेमा निजले ती राष्ट्रहरूका घरेलु कानूनहरूमा जुनसुकै उपचारहरूको व्यवस्था गरिएको भए तापनि आफू जुन संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दा हो सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी

समक्ष वा निजको मुद्दा धारा २४ को प्रकरण १ अन्तर्गत पर्ने भएमा निज जुन संविदाकारी राष्ट्रको नागरिक हो, सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारी समक्ष आफ्नो मुद्दा पेश गर्न सक्नेछ। यस सम्झौताका व्यवस्थाहरू अनुकूल नभएको कराधान परी कारवाईको पहिलो सूचनाको मितिले दुई वर्ष भित्र त्यस्तो मुद्दा दायर गर्नुपर्नेछ।

२. सक्षम अधिकारीलाई सो उजुरी न्यायोचित लागेमा र आफू स्वयं सन्तोषजनक समाधानमा पुग्न असमर्थ भएमा सो सक्षम अधिकारीले यस सम्झौता अनुकूल नभएको कराधान मुक्ति गराउने उद्देश्यले अर्को संविदाकारी राष्ट्रको सक्षम अधिकारीसँग आपसी सम्झौताबाट सो विवादको समाधान गर्न प्रयत्न गर्नेछ। संविदाकारी राष्ट्रका राष्ट्रिय कानूनमा जुनसुकै समय सीमा उल्लेख भएतापनि सम्पन्न भएको कुनै सम्झौतालाई कार्यान्वयन गरिनेछ।
३. संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूले यस सम्झौताको व्याख्या वा प्रयोगका सम्बन्धमा उत्पन्न कुनै पनि वाधा अड्काउ वा शंकाहरू तिनीहरू स्वयं वा तिनीहरूका प्रतिनिधीहरू समावेश रहेका संयुक्त आयोगको माध्यम लगायतका आपसी सम्झौताबाट सामाधान गर्न प्रयत्न गर्नेछन्। तिनीहरूले यस सम्झौतामा व्यवस्था नभएका द्वैध कराधानको निवारणको लागि परस्पर परामर्श समेत गर्न सक्नेछन्।
४. उपर्युक्त प्रकरणहरूको अर्थमा सम्झौतामा पुग्ने उद्देश्यका लागि संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूले एक अर्कासँग सिधा सञ्चार सम्पर्क राख्न सक्नेछन्। यस धारामा व्यवस्था भएको आपसी सम्झौता कार्यान्वयन गर्नको लागि आवश्यक पर्ने द्विपक्षीय कार्यविधि, शर्तहरू तथा तौर तरिका सक्षम अधिकारीहरूले आपसी परामर्शद्वारा विकास गर्नेछन्।

धारा २६

सूचनाको आदान प्रदान

१. संविदाकारी राष्ट्रहरूका सक्षम अधिकारीहरूले यस सम्झौताका व्यवस्थाहरूको कार्यान्वयन वा कराधान सम्बन्धी व्यवस्था यस सम्झौताको प्रतिकूल नहुनेगरी यस सम्झौताका व्यवस्थाहरू वा यसले समेटेका हरेक प्रकार र विवरणका कर जुन राजनैतिक उपविभाजन वा स्थानीय अधिकारीहरूको तर्फबाट लगाइएको हुन्छ, सँग सम्बन्धित घरेलु कानूनका व्यवस्थाहरूको कार्यान्वयन गर्न र विशेषगरी त्यस्ता करहरूको अपचलन वा छल निरोध गर्न आवश्यक पर्ने भनी पूर्वानुमान गर्न सकिने कागजात वा तिनका प्रमाणित प्रतिलिपी लगायतका सूचना आदान प्रदान गर्नेछन्। सूचनाको आदान प्रदानलाई धारा १ र २ ले रोक लगाएको छैन।
२. एउटा संविदाकारी राष्ट्रले प्रकरण १ अन्तर्गत प्राप्त गरेको कुनै सूचनालाई सो राष्ट्रको घरेलु कानून अन्तर्गत प्राप्त सूचना सरह समान तवरबाट गोप्य रूपमा व्यवहार गर्नेछ तर यदि सूचना हस्तान्तरण गर्ने राष्ट्रमा मूल रूपमा नै त्यस्तो सूचना गोप्य मानिएको भए यस सम्झौताबाट समेटिएका करहरूको निर्धारण वा संकलन, तत्सम्बन्धी कार्यान्वयन वा अभियोजन वा प्रकरण १ मा उल्लिखित करहरूका सम्बन्धमा पुनरावेदनको निर्धारणसँग सम्बन्धित व्यक्ति वा निकायहरू (अदालत र प्रशासकीय निकायहरू समेत) समक्ष मात्र प्रकट गरिनेछ। त्यस्ता व्यक्ति वा अधिकारीहरूले त्यस्तो प्रयोजनको लागि मात्र सो सूचना प्रयोग गर्नेछन्। उनीहरूले त्यस्ता सूचनाहरू अदालतको सार्वजनिक कारवाई वा न्यायिक निर्णयमा प्रकट गर्न सक्नेछन्।
माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि दुवै पक्ष राज्यबाट प्राप्त सूचना यदि दुवै देशको कानून बमोजिम अन्य प्रयोजनका लागि उपयोग गर्न सकिने भएमा र सूचना उपलब्ध गराउने पक्ष राज्यको सक्षम निकायले त्यस्तो उपयोगलाई अनुमति दिएमा त्यस्तो सूचना अन्य प्रयोजनको लागि पनि उपयोग गर्न सकिनेछ।
३. प्रकरण १ र २ का व्यवस्थाहरूलाई कुनै पनि अवस्थामा संविदाकारी राष्ट्र उपर देहायको कार्य गर्ने दायित्व सिर्जना गर्ने गरी व्याख्या गरिने छैन।

- (क) सो संविदाकारी राष्ट्र वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानूनी र प्रशासनिक प्रचलनबाट विचलित हुने गरी प्रशासनिक उपायहरू अपनाउने,
- (ख) सो संविदाकारी राष्ट्र वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून अन्तर्गत वा प्रशासनको सामान्य क्रममा प्राप्त गर्न नसकिने सूचना उपलब्ध गराउने,
- (ग) कुनै व्यापार, व्यवसाय, औद्योगिक, व्यापारिक वा पेशागत गोप्यता वा व्यापारिक प्रक्रिया वा सूचना, जस्को प्रकटीकरण सार्वजनिक नीति (सार्वजनिक हित) को विपरीत हुनेछ, को प्रकटीकरण गर्ने सूचना उपलब्ध गराउने ।
४. यदि यस धारा अनुसार कुनै पक्ष राज्यबाट सूचना माग भएमा अर्को पक्ष राज्यले त्यस्तो सूचना आफ्नो कर सम्बन्धी प्रयोजनका लागि आवश्यक नभए पनि आफ्नो सूचना संकलन गर्ने संयन्त्रको प्रयोग गर्न वा माग गरिएको सूचना प्राप्त गर्नु पर्नेछ । अधिल्लो वाक्यमा उल्लिखित दायित्व अनुच्छेद ३ मा उल्लिखित सीमाहरूका अधीनमा रही पूरा गर्न पर्नेछ तर त्यस्ता सूचनामा कुनै घरेलु चासो नभएको कारणले कुनै पक्ष राज्यले त्यस्तो सूचना उपलब्ध गराउन अस्वीकार गर्ने गरी ती सीमाहरूलाई मान्यता दिएको भनी कुनै अवस्थामा पनि व्याख्या गरिने छैन । माग गरिएको सूचना कुनै बैंक वा वित्तीय संस्था, मनोनित संस्था वा कुनै प्रतिनिधिको रूपमा वा वित्तीय क्षमतामा काम गरिरहेको व्यक्तिसंग रहेको वा त्यस्तो सूचना कुनै व्यक्तिको स्वामित्व सम्बन्धी स्वार्थसंग सम्बन्धित रहेको कारणले मात्र त्यस्तो सूचना उपलब्ध गराउन अस्वीकार गर्ने गरी कुनै अवस्थामा पनि अनुच्छेद ३ का व्यवस्थालाई व्याख्य गरिने छैन ।
५. कुनै पनि अवस्थामा अनुच्छेद ३ को व्यवस्थाहरू पक्ष राष्ट्र आफैले सूचना उपलब्ध गराउन कम गर्न अनुमति दिएको भनी व्याख्य गरिने छैन । किन कि सूचनाहरू बैंकद्वारा, अन्य आर्थिक संस्था, मनोनित वा संस्थाका कार्यकारी व्यक्ति अथवा हकवालाको क्षमता वा आधिकारिक क्षमता अथवा यो व्यक्तिको स्वामित्व रुची संग सम्बन्धित हुन्छ ।

धारा २७

कर संकलनमा सहयोग

१. संविदाकारी राष्ट्रहरूले राजस्वका दावीको संकलनमा एक अर्कालाई सहयोग पुऱ्याउने छन । यस्तो सहयोगलाई धारा १ र २ ले नियन्त्रित गर्नेछैनन् । संविदाकारी राष्ट्रका सक्षम अधिकारीहरूले यस धाराको प्रयोगको तरिकाका वारेमा पारस्परिक सम्झौताबाट टुङ्गो लगाउने छन् ।
२. यस धारामा प्रयोग भएको “राजस्वको दावी” भन्नाले संविदाकारी राष्ट्रको तर्फबाट लगाइएको वा तिनीहरूको राजनीतिक उपविभाजन वा स्थानीय निकायले लगाएको कुनैपनि प्रकार र विवरणको कर जुन यस सम्झौता र संविदाकारी राष्ट्रहरू पक्ष रहेको कुनैपनि लिखतको प्रतिकुल छैन, लाई र त्यस्तो रकमसँग संबन्धित व्याज, प्रशासकीय जरिवाना वा असुली लागत समेतलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
३. जब एक संविदाकारी राष्ट्रको राजस्व दावी सो देशको कानून बमोजिम कार्यान्वयन गर्न सकिने खालको छ र सो दावी त्यस्तो कुनै व्यक्तिले व्यहोर्नु पर्नेछ जसले सो देशको कानून बमोजिम त्यस वखत सो दावीको संकलन रोक्न सक्दैन भने त्यस्तो दावी सो राष्ट्रको सक्षम अधिकारीको अनुरोधमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको सक्षम अधिकारीद्वारा संकलनको प्रयोजनको लागि स्वीकार गरिनेछ । त्यस्तो राजस्वको दावी आफ्नै देशको कर संकलनमा लागू हुने कानूनका व्यवस्था बमोजिम आफ्नै देशको राजस्वको दावी सरह त्यस्तो अर्को राष्ट्रले संकलन गर्नेछ ।

४. जब एक संविदाकारी राष्ट्रको राजस्व दावी त्यस्तो प्रकारको छ, जसको संबन्धमा सो राष्ट्रको कानून बमोजिम त्यो राष्ट्रले संरक्षणका उपायहरू गरी संकलन गर्नसक्ने खालको छ, त्यस्तो राजस्वको दावी त्यस्तो राष्ट्रको सक्षम निकायको अनुरोधमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको सक्षम अधिकारीद्वारा संरक्षणका उपायहरू गर्ने प्रयोजनको लागि स्वीकार गरिनेछ। त्यस्तो अर्को संविदाकारी राष्ट्रले ती संरक्षणका उपायहरू प्रयोगमा ल्याइदाका बखत त्यो राजस्वको दावी पहिले उल्लिखित राज्यमा कार्यान्वयन नहुने प्रकारको थियो वा सो दावीको संकलन रोक्न सक्ने अधिकार भएको व्यक्तिले त्यस्तो दावी बुझाउनु पर्ने थियो भने पनि त्यो राजस्वको दावीका संबन्धमा संरक्षणका उपायहरू अवलम्बन गर्नेछ।
५. प्रकरण ३ र ४ मा जुनसुकै कुरा उल्लेख भएतापनि प्रकरण ३ र ४ को प्रयोजनका लागि एक संविदाकारी राष्ट्रले स्वीकार गरेको राजस्व दावीलाई सो राष्ट्रमा कुनै समय सीमाका अधीनमा राखिने छैन वा सो राजस्व दावीको प्रकृतिको कारणले सो राष्ट्रको कानून बमोजिम प्राथमिकतामा राखिने छैन। यसका अतिरिक्त प्रकरण ३ र ४ को प्रयोजनका लागि एक संविदाकारी राष्ट्रले स्वीकार गरेको राजस्व दावीलाई सो राष्ट्रमा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून बमोजिम प्राथमिकतामा राखिने छैन।
६. कुनै संविदाकारी राष्ट्रको राजस्व दावीको अस्तित्व, मान्यता र रकमको संबन्धी कार्यविधि सो राष्ट्रको अदालत वा प्रशासनिक निकाय समक्ष मात्र पेश गर्नु पर्नेछ। यस धारामा लेखिएको कुनैपनि कुरालाई त्यस्तो कार्यविधि अर्को संविदाकारी राष्ट्रको अदालत वा प्रशासनिक निकायले हेर्न पाउने गरी कुनै अधिकार सिर्जना गरेको वा उपलब्ध गराएको मानिने छैन।
७. कुनै संविदाकारी राष्ट्रले प्रकरण ३ वा ४ बमोजिम कुनैपनि समयमा अनुरोध गरेपछि र अर्को संविदाकारी राष्ट्रले संबन्धित राजस्वको दावी संकलन गरी पहिले उल्लिखित राष्ट्रमा पठाउनुभन्दा अघि संबन्धित राजस्वको दावी देहायका अवस्थामा त्यस्तो दावीका रूपमा रहने छैन:
- (क) प्रकरण ३ अन्तर्गतको अनुरोधको हकमा जब पहिले उल्लिखित राष्ट्रको राजस्व दावी सो देशको कानून बमोजिम कार्यान्वयन गर्न सकिने खालको छ र सो दावी त्यस्तो कुनै व्यक्तिले व्यहोर्नु पर्नेछ, जसले सो देशको कानून बमोजिम त्यस बखत सो दावीको संकलन रोक्न सक्दैन भने त्यस्तो दावी, वा
- (ख) प्रकरण ४ अन्तर्गतको अनुरोधको हकमा पहिले उल्लिखित राष्ट्रको राजस्व दावी सो देशको कानून बमोजिम संकलनको सुनिश्चितताका लागि संरक्षणका उपायहरू अवलम्बन गर्न सकिने भएमा पहिले उल्लिखित राष्ट्रको सक्षम अधिकारीले अर्को राष्ट्रको सक्षम अधिकारीलाई छिटो गरी कुराको सूचना दिनेछ, र अर्को राष्ट्रको इच्छा बमोजिम पहिले उल्लिखित राष्ट्रले त्यस्तो अनुरोध रोक्नेछ वा फिर्ता गर्नेछ।
८. यस धाराको व्यवस्थालाई कुनैपनि अवस्थामा कुनै पक्ष राष्ट्रमाथि देहाय बमोजिमको दायित्व सुम्पेको भनी व्याख्या गरिने छैन:
- (क) त्यो राष्ट्र वा अर्को संविदाकारी राष्ट्रको कानून र प्रशासनिक व्यवहारभन्दा फरक किसिमले प्रशासनिक कारवाही गर्ने,
- (ख) सार्वजनिक नीतिका विरुद्ध हुने गरी कुनै कारवाही गर्ने,
- (ग) यदि अर्को संविदाकारी राष्ट्रले कानून र प्रशासनिक व्यवहार अनुरूप अवस्था अनुसार संकलन वा संरक्षणका संबन्धमा सवै उपयुक्त उपायहरू नगरेको अवस्थामा सहयोग उपलब्ध गराउने,
- (घ) यदि अर्को संविदाकारी राष्ट्रले प्राप्त गर्ने लाभका तुलनामा सो राष्ट्रले बहन गर्नुपर्ने प्रशासनिक

बोझ स्पष्ट रूपमा नै असमानुपातिक रहेको अवस्थामा पनि सहयोग उपलब्ध गराउने ।

धारा २८

सुविधाको सीमा

यस सम्झौताबाट फाइदा लिने मुख्य उद्देश्यबाट वा सम्झौताको फाइदा समेत लिने उद्देश्यबाट गतिविधिहरू संचालन भएको पाईएमा यस सम्झौता बमोजिमका फाइदा संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाले पाउने छैन । असल व्यापारिक क्रियाकलाप नभएको कानूनी निकायलाई यस धाराका व्यवस्थाले समेटेको छ ।

धारा २९

कूटनैतिक नियोगका सदस्यहरू तथा कन्सुलर पदहरू

यस सम्झौतामा उल्लिखित कुनै पनि कुराले अन्तर्राष्ट्रिय कानूनका सामान्य नियमहरू र विशेष सम्झौताका व्यवस्थाहरू अन्तर्गत कूटनीतिक नियोगका सदस्य वा कन्सुलर पदका वित्तीय सुविधाहरूमा असर पार्ने छैन ।

धारा ३०

लागू हुने समय

- १ प्रत्येक संविदाकारी राष्ट्रले यो सम्झौतालाई प्रभावकारी पार्नका लागि आ-आफ्नो कानून अनुसार पुऱ्याउनु पर्ने कार्यविधिहरू पूरा भएपछि एक अर्कालाई सोको सूचना प्रदान गर्नेछन् ।
- २ प्रकरण १ बमोजिमको पछिल्लो सूचना प्राप्त गरेका मितिदेखि यो सम्झौता लागू हुनेछ ।
- ३ यस सम्झौताका व्यवस्थाहरू देहाय बमोजिम प्रभावकारी हुनेछन् : -
  - (क) नेपालमा सूचना गरिएको सालपछिको अर्को नेपाली आर्थिक वर्ष शुरु हुने दिन मध्य जुलाई (तदनुसार वि.सं को श्रावण १ गते) वा सो पछिको पहिलो दिन देखिका आय वर्ष शुरु भएपछिका आयका हकमा ।
  - (ख) भारतमा सूचना गरिएको सालपछिको अर्को अप्रिलको एक तारिखपछि देखि वा आय प्राप्त हुने कुनै अघिल्लो आय वर्ष शुरु भएपछि प्राप्त हुने आयका हकमा,
- ४ अनुच्छेद ३ को व्यवस्था बमोजिम यस संझौताको प्रावधानहरू लागू भएपछि गणतन्त्र भारत सरकार र नेपाल सरकार बीच आयकर सम्बन्धमा दोहोरो कर मुक्ति तथा वित्तीय छली रोकथाम विषयमा ८ जनवरी १९८७ मा काठमाडौंमा हस्ताक्षर भएको संझौताको प्रभावकारीता अन्त्य हुनेछ । तर यो संझौता लागू हुनु अघि शुरु भएका काम कारवाहीका हकमा आयकर ऐन सम्बन्धमा दोहोरो कर मुक्ती तथा वित्तीय छली विषयमा ८ जनवरी १९८७ मा काठमाडौंमा हस्ताक्षर भएको संझौता बमोजिम हुनेछ ।

धारा ३१

समाप्ति

यो सम्झौता कुनै पक्ष राष्ट्रले समाप्त नगरे सम्म लागू रहनेछ । कुनै पनि पक्ष राष्ट्रले यो सम्झौता लागू भएको मितिले ५ वर्ष समाप्त भएपछि कम्तीमा ६ महिना अघि कूटनैतिक माध्यमबाट समाप्तिको लिखित सूचना दिएर यस सम्झौतालाई समाप्त गर्न सक्नेछन । यस्तो स्थितिमा सम्झौता देहाय बमोजिम भई निष्प्रभावि हुनेछ :-

- (क) नेपालमा, आय प्राप्त गरेको कुनै आर्थिक वर्ष वा मध्य जुलाई पछि (श्रावण १ गते) पछिको वर्षमा

जुन वर्षमा समाप्तिको सूचना दिइएको छ ।

(ख) भारतमा, जुन वर्षमा सूचना दिइएको छ त्यो वर्ष भन्दा अघिल्लो वर्षको पहिलो अप्रिलपछि प्रारम्भ हुने वर्ष जुन वर्षमा त्यस्तो समाप्तिको सूचना दिइएको छ ।

देहायबमोजिमका साक्षीहरूको रोहवरमा विधिवत् अधिकार प्राप्त गरेका तल हस्ताक्षर गर्ने हामीहरूले यो सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्नु ।

२०६८ साल मार्ग ११ गते काठमाडौंमा दुई दुई प्रतिका दरले नेपाली, हिन्दी र अंग्रेजी भाषाका तीनै प्रति समान रूपमा मान्य हुने गरी सम्झौता सम्पन्न भयो । व्याख्यामा मतभिन्नता आएमा अंग्रेजी प्रति मान्य हुनेछ ।

नेपाल सरकारको तर्फबाट

गणतन्त्र भारत सरकारको तर्फबाट

.....
वर्षमान पुन

अर्थ मन्त्री

नेपाल सरकार

.....
प्रणव मुखर्जी

अर्थमन्त्री

भारत सरकार

प्रोटोकल

नेपाल सरकार तथा गणतन्त्र भारत सरकार बीच आयमा लागने करहरूका सम्बन्धमा द्वैध कराधान मुक्ति तथा वित्तीय छल निरोधका लागि सम्पन्न सम्झौतामा आज हस्ताक्षर भएका वखतमा नै देहायका हस्ताक्षरकर्ताहरू देहाय बमोजिमका व्यवस्थाहरू गर्न सहमत भएका छन् र यो व्यवस्था उल्लिखित सम्झौताको अभिन्न अंग हुनेछ ।

१ यो समझदारी भएको छ कि कुनै पनि संविदाकारी राष्ट्रको राष्ट्रिय कानून अर्को संविदाकारी राष्ट्रको वासिन्दाका लागि यो सम्झौताको व्यवस्था भन्दा बढी हितकारी भएमा त्यस्तो वासिन्दाका लागि बढी हितकारी भएको हदसम्म उक्त पहिलो उल्लिखित राष्ट्रको राष्ट्रिय कानूनका प्रावधानहरू लागू हुनेछन् ।

२ धारा १२ रोयल्टीका सम्बन्धमा,

धारा १२ (रोयल्टीहरू) का सम्बन्धमा यदि नेपाल र तेस्रो राज्य बीच भएको कुनै सम्झौता, महासन्धि वा प्रोटोकल अर्न्तगत नेपालले यो सम्झौतामा रोयल्टीहरूका लागि व्यवस्था गरिएको दर वा क्षेत्र भन्दा कम दर वा बढी वन्देजयुक्त क्षेत्रमा रोयल्टीहरू माथिको स्रोतमा आफ्नो करारोपण सिमित गर्दछ भने सो सम्बद्ध नेपाल सम्झौता वा महासन्धि वा प्रोटोकल लागू भएको मितिदेखि त्यस्तो रोयल्टीहरू सम्बन्धी त्यस्तो सम्झौता वा महासन्धि वा प्रोटोकलमा व्यवस्था भए बमोजिमको समान दर वा क्षेत्र यो सम्झौतामा पनि लागू हुनेछ ।

देहाय बमोजिमका साक्षीहरूको रोहवरमा विधिवत् अधिकार प्राप्त गरेका तल हस्ताक्षर गर्ने हामीहरूले यो सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्थौं ।

२०६८ साल मार्ग ११ गते काठमाडौंमा दुई दुई प्रतिका दरले नेपाली, हिन्दी र अंग्रेजी भाषाका तीनै प्रति समान रूपमा मान्य हुने गरी सम्झौता सम्पन्न भयो । व्याख्यामा मतभिन्नता आएमा अंग्रेजी प्रति मान्य हुनेछ ।

नेपाल सरकारको तर्फबाट

गणतन्त्र भारत सरकारको तर्फबाट

.....
वर्षमान पुन

.....
प्रणव मुखर्जी

अर्थ मन्त्री

अर्थमन्त्री

नेपाल सरकार

भारत सरकार

Section-2
English

Table of Content

Section- 2

English

1.	DTAA Between Nepal and The Kingdom of Norway	189
2.	DTAA Between Nepal and The Kingdom of Thailand	211
3.	DTAA Between Nepal and The Democratic Socialist Republic of Sri Lanka	232
4.	DTAA Between Nepal and The Republic of Mauritius	252
5.	DTAA Between Nepal and The Republic of Austria	273
6.	DTAA Between Nepal and The Islamic Republic of Pakistan	295
7.	DTAA Between Nepal and The People's Republic of China	316
8.	DTAA Between Nepal and The Republic of Korea	336
9.	DTAA Between Nepal and The State of Qatar	358
10.	DTAA Between Nepal and The Republic of India	378
11.	SAARC Limited Multilateral Agreement on Avoidance of Double Taxation and Mutual Administrative Assistance in Tax Matters	403

AGREEMENT

between

THE GOVERNMENT OF NEPAL

and

THE KINGDOM OF NORWAY

FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION

AND

THE PREVENTION OF FISCAL EVASION WITH RESPECT

TO

TAXES ON INCOME AND ON CAPITAL

THE GOVERNMENT OF NEPAL and **THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF NORWAY** desiring to conclude an agreement for the Avoidance of Double Taxation and the prevention of Fiscal Evasion with respect to taxes on income and on capital, have agreed as follows:

Article 1

PERSONAL SCOPE

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the contracting States.

Article 2

TAXES COVERED

1. This Agreement shall apply to taxes on income and on capital imposed by a Contracting State.
2. There shall be regarded as taxes on income and on capital, all taxes imposed on total income, on total capital, or on elements of income or of capital, including taxes on the amounts of wages or salaries paid by enterprises as well as taxes on capital appreciation.
3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are in particular:
  - a) in Norway:
    - i) the national tax on income (inntektsskatt til staten);
    - ii) the county municipal tax on income (inntektsskatt til fylkeskommunen) ;
    - iii) the municipal tax on income (inntektsskatt til kommunen) ;
    - iv) the national contributions to the Tax Equalisation Fund (fellesskatt til Skattefordelingsfondet);
    - v) the national tax on capital (formuesskatt til staten);
    - vi) the municipal tax on capital (formuesskatt til kommunen); and
    - vii) the national dues on remuneration to non-resident artistes (avgift til staten av honorarer som tilfaller kunstnere bosatt i utlandet);
(hereinafter referred to as " Norwegian tax");
  - b) in Nepal ;
    - i) Income tax imposed under The Income tax Act ; and
    - ii) Property tax imposed under The property tax Act ;

(hereinafter referred to as " Nepalese Tax ")

4. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes which are imposed by either Contracting State after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes.

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:
  - a) the term "Norway" means the Kingdom of Norway, the term does not comprise svalbard, Jan Mayen and the Norwegian dependencies ("biland");
  - b) the term "Nepal" means the Territory of Nepal;
  - c) the term "nationals" means:
    - (i) all individuals possessing the nationality of a Contracting State;
    - (ii) all legal persons, partnerships and associations deriving their status as such from the laws in force in a Contracting State;
  - d) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;
  - e) the term "company" means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;
  - f) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean Norway (excluding dependencies) or Nepal as context requires;
  - g) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a contracting state and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
  - h) the term "international traffic" means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise of a Contracting State, except when the ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State;
  - i) the "competent authority" means:
    - (i) in Norway, the Minister of Finance and Customs or his authorised representative;
    - (ii) in Nepal, Minister of Finance or his authorised representative.
2. As regards the application of the Agreement by a Contracting State any

term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has under the law of that State concerning the taxes to which the Agreement applies.

Article 4

RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of management or any other criterion of a similar nature. But this term does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State or capital situated therein.
2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:
  - a) he shall be deemed to be a resident of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interest);
  - b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident of the State in which he has an habitual abode;
  - c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident of the State of which he is a national;
  - d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.
3. Where by reason of the provision of paragraph 1, a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident of the State in which its place of effective management is situated.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.
2. The term "permanent establishment" includes especially:

- a) a place of management;
  - b) a branch;
  - c) an office;
  - d) a factory;
  - e) a workshop;
  - f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources, and
  - b) a warehouse.
3. A building site, a construction, assembly or installation project or a supervisory or consultancy activity connected therewith constitutes a permanent establishment only if such site, project or activity lasts for a period of more than 6 months.
4. The term "permanent establishment" also includes the furnishing of services by an enterprise through employees or other personnel, where activities continue within the country for a period or periods aggregating more than 183 days in any period of twelve-months.
5. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:
- a) the use of facilities solely for the purpose of storage or display of goods or merchandise belonging to the enterprise;
  - b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage or display;
  - c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
  - d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise, or of collecting information, for the enterprise;
  - e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;
  - f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in sub- paragraphs a) to e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.
6. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 and 2, where a person other than

an agent of an independent status to whom paragraph 8 applies is acting on behalf of an enterprise and has, and habitually exercises, in a Contracting State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in that State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 5 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.

7. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, an insurance enterprise of a Contracting State shall, except in regard to re-insurance, be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State if it collects premiums in the territory of that other State or insures risks situated therein through a person other than an agent of an independent status to whom paragraph 8 applies.
8. An enterprise shall not be deemed to have a permanent establishment in a Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business.
9. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. The term " immovable property " shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits , sources and other natural resources ; ships and aircraft shall not be regarded as immovable property.
3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property.

4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

BUSINESS PROFITS

1. The Profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.
2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.
3. a. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses allowed under the provisions of domestic law which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the state in which the permanent establishment is situated or elsewhere.
b. However, no such deduction shall be allowed in respect of amounts, if any, paid (otherwise than towards reimbursement of actual expenses) by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments, in return for the use of patents or other rights or by way of commission, for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on monies lent to the permanent establishment. Likewise, no account shall be taken in the determination of the profits of a permanent establishment, for amounts charged (otherwise than towards reimbursement of actual any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights, or by way of commission for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise by way of interest on monies lent to the head office of the enterprise or any of its other offices.
4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that

Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary; the method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.

5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.
6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.
7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this article.

Article 8

SHIPPING, AIR TRANSPORT AND CONTAINERS

1. Profits from the operation of ships or aircraft in international traffic carried on by an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that Contracting State.
2. The profits of an enterprise of a Contracting State from the use, maintenance or rental of containers (including trailers and related equipment for the transport of containers) used for the transport of goods or merchandise shall be taxable only in that Contracting State, except insofar as those containers or trailers and related equipment are used for transport solely between places within the other Contracting State.
3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall also apply to profits derived from the participation in a pool, a joint business or in an international operating agency.
4. The provisions of paragraphs 1,2 and 3 shall apply to profits derived by the joint Norwegian, Danish and Swedish air transport consortium Scandinavian Airlines System (SAS), but only insofar as profits derived by Det Norske Luftfartsselskap A/S (DNL), the Norwegian partner of the Scandinavian Airline System (SAS), are in proportion to its share in that organisation.

Article 9

ASSOCIATED ENTERPRISES

Where

- a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or
- b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the

other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reasons of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

Article 10

DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that state, but if the recipient is the beneficial owner of the dividends the tax so charged shall not exceed:
  - a) 5 percent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company which holds directly at least 25 percent of the shares of the company paying the dividends;
  - b) 10 percent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company which holds directly at least 10 percent of the shares of the company paying the dividends;
  - c) 15 percent of the gross amount of the dividends in all other cases.

This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares, mining shares, founders' shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other contracting State, of which the company paying the dividends is resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or

Article 14, as the case may be, shall apply.

5. Where a company which is resident of a contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11

INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the interest the tax so charged shall not exceed 15 percent of the gross amount of the interest.

Provided, however, that where the interest is paid to a bank carrying on bonafide banking business, which is resident of the other Contracting State and is the beneficial owner of the interest, the tax charged in the Contracting State in which the interest arises shall not exceed 10 percent of the gross amount of the interest.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2,
  - a) interest arising in Nepal shall be taxable only in Norway if the interest is paid to:
    - (i) the state of Norway, a political sub-division, a local authority or a statutory body there of ;
    - (ii) the Central Bank of Norway;
    - (iii) the Norwegian Guarantee Institute for Export Credits;
    - (iv) A/S Eksportfinans;or
    - (v) any other institution , similar to those mentioned in subdivision (iii)-(iv), as may be agreed from time to time between the competent authorities of the Contracting States;
  - b) interest arising in Norway shall be taxable only in Nepal if the interest is paid to:

- i) the state of Nepal, a political subdivision, a local authority or a statutory body thereof ;
  - ii) Central Bank of Nepal;
  - iii) any organisation established in the State of Nepal after the date of signature of this Agreement and which is of a similar nature as any organisation established in Norway and referred to in subdivision a)(iii) -
  - (iv) (the competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement determine whether such organisations are of a similar nature); or
  - iv) any institution similar to any of those referred to in subdivision a) (v), as may be agreed from time to time between the competent authorities of the Contracting States;
- c) interest arising in a Contracting State on a loan guaranteed by any of the bodies mentioned or referred to in sub- paragraph a) or sub-paragraph b) and paid to a resident of the other Contracting State shall be taxable only in that other State.
4. The term " interest " as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article.
5. The provisions of paragraph 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
6. Interest shall be deemed to arise in Contracting State when the payer is that state itself, a political subdivision, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or

between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such royalties, may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the royalties, the tax so charged shall not exceed 15 percent of the gross amount of the royalties. For the purposes of this paragraph, if a lower rate of Nepalese tax is agreed upon with any other State than Norway after the entry into force of this Agreement such rates shall be applied.
3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as Consideration for the use of or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematography films, or tapes for radio or television broadcasting, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.
4. The provisions of paragraph 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the provision of Article 7 or Article 14, as the case may be shall apply.
5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that state itself, a political subdivision, a local authority or a resident of that state. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of royalties, having regard to

the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of the Agreement.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.
3. Gains from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic, or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft shall be taxable only in the Contracting State in which the profits of the enterprise are taxable according to Article 8 of this Agreement.
4. Gains derived by an enterprise of a Contracting State from the alienation of containers (including trailers and related equipment for the transport of containers) used for the transport of goods or merchandise shall be taxable only in that Contracting State, except insofar as those containers or trailers and related equipment are used for transport solely between places within the other Contracting State.
5. Gains from the alienation of any property other than those referred to in the preceding paragraphs shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14

INDEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Income derived by an individual who is a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State. However, such income may also be taxed in the other Contracting State if:

- a) the individual is present in the other State for a period or periods exceeding in the aggregate 183 days in any period of twelve months; or
- b) the individual has a fixed base regularly available to him in that other State for the purpose of performing his activities;

but only so much thereof as is attributable to services performed in that other State.

2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

Article 15

DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of Articles 16,17,18 and 19 salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if;
  - a) the recipient is present in that other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any period of twelve months; and
  - b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is a resident of the State of which the recipient is a resident, and whose activity does not consist of the hiring out of labour; and
  - c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in that other State.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic may be taxed in the Contracting State in which the profits of the enterprise are taxable according to Article 8 of this Agreement. However, where remuneration is derived in respect of an employment exercised aboard a ship registered in the Norwegian international Ships' register (N.I.S.), such remuneration shall be taxable only in the Contracting State of which the recipient is a resident.
4. Where a resident of Norway derives remuneration in respect of an employment exercised aboard an aircraft operated in international traffic by the Scandinavian Airlines System (SAS) consortium, such remuneration shall be taxable only in Norway.

Article 16
DIRECTORS FEES

Directors' fees and similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors or of a similar organ of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17
ARTISTES AND SPORTSMEN

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theater, motion picture, radio or television artists, or a musician, or as a sportsman , from his personal activities as much exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.
2. Where income in respect of personal activities exercised by a entertainer or a sportsman in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Article 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsman are exercised.
3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply to income derived from activities performed in a Contracting State by entertainers or sportsmen if the visit to that State is substantially supported by public funds of the other Contracting State or a political subdivision or local authority thereof. In such a case the income shall be taxable only in the State of which the entertainers or sportsman is a resident.

Article 18
**PENSIONS, ANNUITIES AND PAYMENTS UNDER
A SOCIAL SECURITY SYSTEM**

Pensions (including Government pensions and payments under a social security system) and annuities paid to a resident of a Contracting State shall be taxable only in that State.

Article 19
GOVERNMENT SERVICE

1. a) Remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.
b) However, such remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the

services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:

- (i) is a national of that State; or
  - (ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.
2. The provisions of Articles 15 and 16 shall apply to remuneration other than pensions in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof.

Article 20

STUDENTS

1. Payments which a student or business apprentice who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned State solely for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance , education or training shall not be taxed in the first-mentioned State provided that such payments arise from sources outside that State.
2. In respect of grants, scholarships and remuneration from employment not covered by paragraph 1, a student or business apprentice described in paragraph 1 shall, in addition, be entitled during such education or training to the same exemptions, reliefs or reductions in respects of taxes available to residents of the State which he is visiting. However, if such exemption, relief or reduction is subject to limitations under domestic law based on the length of the stay, these limitations shall apply.

Article 21

OTHER INCOME

1. Items of income of a resident of a Contracting State, Wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.
2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State in independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

Article 22

CAPITAL

1. Capital represented by immovable property referred to in Article 6, owned by a resident of a Contracting State and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Capital represented by movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State, or by movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, may be taxed in that other state.
3. Capital represented by ships or aircraft operated in international traffic, and by movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft, shall be taxable only in the Contracting State in which the profits of the enterprise are taxable according to Article 8 of this agreement.
4. Capital of an enterprise of a Contracting State represented by containers (including trailers and related equipment for the transport of containers) used for the transport of goods or merchandise shall be taxable only in that Contracting State, except insofar as those containers or trailers and related equipment are used for transport solely between places within the other Contracting State.
5. All other elements of capital of a resident of a Contracting State shall be taxable only in that State.

Article 23

ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

1. In Norway double taxation shall be avoided as follows:
  - a) Subject to the provisions of the laws of Norway regarding the allowance as credit against Norwegian tax of tax payable in a territory outside Norway (which shall not affect the general principle hereof).

Where a resident of Norway derives income or owns elements of capital which, in according with the provisions of this Agreement, may be taxed in Nepal, Norway shall allow:

- (i) as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the income tax paid in Nepal;
- (ii) as a deduction from the tax on the capital of that resident, an amount equal to the capital tax paid in Nepal on elements of capital;

Such deduction in either case shall not, however, exceed that part of the income tax or capital tax, as computed before the deduction is giving , which is attributable, as the case may be, to the income or the same elements of capital which may be taxed in Nepal.

- b) Where in accordance with any provision of the Agreement income derived or capital owned by a resident of Norway is exempt from tax in Norway, Norway may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income or capital or such resident, take into account the exempted income or capital.
- c) Where exemption from or reduction of Nepalese tax, payable in accordance with the provisions of Article 7 in respect of profits derived by a Norwegian enterprise from a permanent establishment situated in Nepal, has been granted under Nepalese law designed to extend time limited tax incentive to promote foreign investment for the purpose of the economic development of Nepal, then, for the purposes of subparagraph a) (i) deduction from Norwegian tax for Nepalese tax shall be allowed as if no such exemption or reduction had been granted, provided that the permanent establishment is engaged in business activities (other than business activities in the financial sector) and that no more than 25 percent of such profits consist of interest and gains from the alienation of shares or bonds, or consist of profits derived from third states. The provisions of this sub-paragraph shall apply for the first 10 years for which the Agreement is effective. The competent authorities shall consult each other in order to determine whether this period shall be extended.
- d) In case Nepal introduces a withholding tax on dividends to which the provisions of Article 10 apply, then the provisions of subparagraph c) shall be applied correspondingly to any exemption or reduction of Nepalese withholding tax on such dividends below the rates stated in paragraph 2 of Article 10.

2. In Nepal double taxation shall be avoided as follows:

- a) Subject to the provisions of the law of Nepal regarding the allowance as a credit against Nepalese tax of tax payable in a territory outside Nepal (which shall not affect the general principle hereof) Norwegian tax payable under the law of Norway and in accordance with the provisions of this Agreement, whether directly or by deduction, on income from sources within Norway shall be allowed as a credit against any Nepalese tax computed by reference to the same items of income by reference to which the Norwegian tax is computed.
- b) Where under the Agreement a resident of Nepal is exempt from tax in Nepal in respect of income derived from Norway, then Nepal may, in calculating tax on the remaining income of that person, apply the rate of tax which would have been applicable if the income exempted from tax in accordance with the Agreement had not been so exempted.

Article 24

NON- DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1 , also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.
2. Stateless persons who are residents of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances are or may be subjected.
3. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.
4. Except where the provisions of Article 9, paragraph 7 of Article 11 or paragraph 6 of Article 12 apply, interest , royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State. Similarly, any debts of an enterprise of a Contracting State to a resident of the other contracting State shall, for the purpose of determining the taxable capital of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been contracted to a resident of the first -mentioned State.
5. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.
6. The provisions of this Article shall apply to taxes covered by the Agreement.

Article 25

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within three years from the receipt of the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.
2. The competent authority shall endeavour , if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.
3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.
4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs. When it seems advisable in order to reach agreement to have an oral exchange of opinions, such exchange may take place through a commission consisting of representatives of the Contracting States.

Article 26

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is relevant for carrying out the provisions of this Agreement and of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by the Agreement insofar as taxation thereunder is not contrary to the Agreement. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) involved in the assessment or collection of, the enforcement or

prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by the Agreement. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:
  - a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State :
  - b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
  - c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information , the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

Article 27

DIPLOMATIC AND CONSULAR OFFICERS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of diplomatic or consular officers under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 28

ENTRY INTO FORCE

1. Each of the Contracting States shall notify to the other the completion of the procedures required by its law for the bringing into force of this Agreement.
2. The Agreement shall enter into force on the date of receipt of the later of these notifications and shall thereupon have effect in respect of taxes on income or on capital relating to the fiscal year (including accounting periods beginning in any such year) next following that in which the Agreement enters into force and subsequent years.

Article 29

TERMINATION

This Agreement shall remain in force indefinitely, but either of the Contracting States may, on or before 30th. June in any calendar year beginning after the expiration of a period of five years from the date of its entry into force, give to the other Contracting State, through the diplomatic channels, written notice of termination. In such event, the Agreement shall cease to have effect in respect of taxes on income or on capital relating to the fiscal year (including accounting periods beginning in such year) next following that in which the notice is given.

In witness whereof the undersigned, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done in duplicate at Kathmandu, Nepal this 13th day of May 1996. in the English language.

For The Government
of Nepal.

For the Government of
the Kingdom of Norway.

.....
Mr. Chin Kaji Shrestha

Assistant Minister For Finance,
Ministry of Finance,
The Government of Nepal.

.....
Mr. Asbjorn Mathisen

Deputy Minister For Development Cooperation
Royal Ministry of Foreign Affairs, Norway.

AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF NEPAL

AND

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF THAILAND

FOR

THE AVOIDANCE OF DOUBLE

TAXATION AND THE PREVENTION

OF FISCAL EVASION WITH

RESPECT TO TAXES ON INCOME

The Government of Nepal and The Government of the Kingdom of Thailand,
Desiring to conclude an agreement for the avoidance of double taxation and the
prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income,
Have agreed as follows;

Article 1

PERSONAL SCOPE

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2

TAXES COVERED

1. This Agreement shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State or of its local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.
2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income, or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation.
3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are in particular:
  - (a) In the case of Thailand:
    - (i) the income tax; and
    - (ii) the petroleum income tax;
(hereinafter referred to as "Thai tax")
  - (b) In the case of Nepal;
the income tax imposed under
the Income Tax Act; (hereinafter
referred to as "Nepal tax")
4. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes which are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of , the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of significant changes which have been made in their respective taxation laws.

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:
  - (a) the term "Thailand" means the Kingdom of Thailand.;
  - (b) the term "Nepal" means the Territory of Nepal;
  - (c) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean Thailand or Nepal as the context requires;
  - (d) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons as well as any entity treated as a taxable unit under the taxation laws in force in either Contracting State;
  - (e) the term "company " means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;
  - (f) the term " enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting state and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
  - (g) the term "tax " means Thai tax or Nepal tax as the context requires, but shall not include any amount which is payable in respect of any default or omissions in relation to the taxes to which this Agreement applies or which represents a penalty imposed relating to these taxes;
  - (h) the term " national" means
    - (i) any individual possessing the nationality of a Contracting State;
    - (ii) any legal person, partnership, association and any other entity deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State;
  - (i) the term "international traffic " means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise of a Contracting State, except when the ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State; and
  - (j) the term "competent authority" means, in the case of Thailand, the Minister of Finance or his authorized representative, and, in the case of Nepal the Minister of Finance or his authorized representative;
2. As regards the application of the Agreement by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has under the law of that Contracting State concerning the taxes to which the Agreement applies.

Article 4

RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of incorporation, place of management or any other criterion of a similar nature. But this term does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State.
2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:
  - (a) he shall be deemed to be a resident of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);
  - (b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident of the State in which he has an habitual abode;
  - (c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident of the State of which he is a national;
  - (d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting State shall settle the question by mutual agreement.
3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a company is a resident of both Contracting States, it shall be deemed to be a resident of the Contracting State in which it is incorporated or under the law of which it is deemed to be a resident, if the company under the forgoing criterion still is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident of Contracting State in which its place of effective management is situated. If the State in which its place of effective management is situated cannot be determined, then the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment " means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.
2. The term " permanent establishment " includes especially:
  - (a) a place of management;

- (b) a branch;
  - (c) an office;
  - (d) a factory;
  - (e) a workshop;
  - (f) a mine, oil or gas well, quarry or any other place of extraction of natural resources;
  - (g) a farm or plantation;
  - (h) a warehouse, in relation to a person providing storage facilities for others;
  - (i) a building site, a construction, installation or assembly project or supervisory activities in connection therewith, where such site, project or activities continue for a period of more than 183 days;
  - (j) the furnishing of services including consultancy services by a resident of one of the Contracting States through employees or other personnel, where activities of that nature continue for the same or a connected project within the other Contracting State for a period or periods aggregating more than 183 days within any twelve-month period.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:
- (a) the use of facilities solely for the purpose of storage or display of goods or merchandise belonging to the enterprise;
  - (b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage or display ;
  - (c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
  - (d) the maintenance of fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise, or of collecting information, for the enterprise;
  - (e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on activities which have a preparatory or auxiliary character, for the enterprise.
4. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person -other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies - is acting in a Contracting State, on behalf of the enterprise of the other Contracting State, the enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in the first-mentioned Contracting State, in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, if such a person;

- (a) has and habitually exercises in the first- mentioned State, an authority to conclude contracts on behalf of the enterprise unless his activities are limited to the purchase of goods or merchandise for the enterprise;
  - (b) has no such authority, but habitually maintains in the first - mentioned State a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise from which he fills orders or makes deliveries on behalf of the enterprise; or
  - (c) has no such authority, but habitually secures orders in the first-mentioned State wholly or almost wholly for the enterprise or for the enterprise and other enterprises which are controlled by it or have a Controlling interest in it.
5. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, an insurance enterprise of a Contracting state shall, except in regard to reinsurance, be deemed to have a permanent establishment in the other State if it collects premiums in the territory of that other State or insures risks situated therein through an employee or through a representative who is not an agent of an independent status within the meaning of paragraph 6.
  6. An enterprise of a Contracting State shall not be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State merely because it carries on business in that other state through a broker , general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business. However, when the activities of such an agent are devoted wholly or almost wholly on behalf of that enterprise or on behalf of that enterprise and other enterprises, which are controlled by it or have a controlling interest in it, he will not be considered an agent of independent status within the meaning of this paragraph.
  7. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and

rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the rights to work, mineral deposits, sources and other natural resources; ships, boats and aircraft shall not be regarded as immovable property.

3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting or use in any other form of immovable property.
4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

BUSINESS PROFITS

1. The income or profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the income or profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to;
  - (a) that permanent establishment;
  - (b) sales in that other State of goods or merchandise of the same or similar kind as those sold through that permanent establishment; or
  - (c) other business activities carried on in that other State of the same or similar kind as those effected through that permanent establishment.
2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the income or profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar condition and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.
3. In the determination of the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses under the provisions of domestic law which are incurred for the purposes of the business of the permanent establishment including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere. However, no such deduction shall be allowed in respect of amounts, if any, paid (otherwise than towards reimbursement of actual expenses) by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights, or by way of commission, for specific services

performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on moneys lent to the permanent establishment. Likewise, no account shall be taken, in the determination of the profits of a permanent establishment, for amounts charged (otherwise than towards reimbursement of actual expenses), by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of a patents or other rights, or by way of commission for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on moneys lent to the head office of the enterprise or any of its other offices.

4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of a certain percentage of the gross receipt of the enterprise or of the permanent establishment or on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such a method as may be customary; the method adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.
5. No income or profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.
6. For the purposes of the preceding paragraphs, the income or profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.
7. Where income or profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

SHIPPING, AIR TRANSPORT AND CONTAINERS

1. Income or profits derived by an enterprise of a Contracting State from the operation of aircraft in international traffic shall be taxable only in that Contracting State.
2. Income or profits derived by an enterprise of a Contracting State from the operation of ships in international traffic may be taxed in the other Contracting State, but the tax imposed in that other State shall be reduced by an amount equal to 50 percent thereof.
3. Income or profits of an enterprise of a Contracting State from the use, maintenance, or rental of containers (including trailers, barges, and related equipment for the transport of containers) that are incidental to income from the operation of ships or aircraft in international traffic shall be treated for the purposes of paragraph 1 and 2 as income from the operation of ships or aircraft in international traffic.
4. The provisions of paragraphs 1, 2 and 3 shall also apply to income or profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9

ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where
  - (a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State; or
  - (b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State;and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any income or profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the income or profits of that enterprise and taxed accordingly.
2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State and taxes accordingly, profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of the Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall, if necessary, consult each other.
3. A Contracting State shall not change the profits of an enterprise in the circumstances referred to in paragraph 2 after the expiry of the time limits provided in its national laws.

Article 10

DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed;
  - a) 10 per cent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is

a company which owns at least 10 per cent of the shares of the company paying the dividends;

b) 15 percent of the gross amount of the dividends in all other cases.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of these limitations.

This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares, mining shares, founders' shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives income or profits from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of income or profits arising in such other State. Nothing in this paragraph shall be construed as preventing a Contracting State from imposing income tax, according to the laws of that State, on the disposal of profits made by a permanent establishment situated therein.

Article 11

INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it

arises and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the interest and is a company which is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed;

- (a) 10 per cent of the gross amount of the interest if it is received by any financial institution (including an insurance company);
- (b) 15 per cent of the gross amount of the interest in other cases.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of these limitations.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in a Contracting State and paid to the Government of the other Contracting State shall be exempt from tax in the first-mentioned Contracting State.

For the purpose of this paragraph, the term "Government"

- (a) in the case of Thailand, means the Government of the Kingdom of Thailand and shall include;
  - (i) the Bank of Thailand;
  - (ii) Export -Import Bank of Thailand;
  - (iii) the local authority or a statutory body thereof;
  - (iv) such institutions, the capital of which is wholly owned by the Government of the Kingdom of Thailand or any local authorities as may be agreed from time to time between the competent authorities of the two Contracting States;
- (b) in the case of Nepal, means The Government of Nepal and shall include;
  - (i) The local authority or a statutory body thereof;
  - (ii) Nepal Rastra Bank (Central Bank of Nepal);
  - (iii) such institutions, the capital of which is wholly owned by The Government of Nepal or any local authorities as may be agreed from time to time between the competent authorities of the two Contracting States.

4. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage, and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures, as well as income assimilated to income from money lent by the taxation law of the Contracting state in which the income arises.

5. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other

Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other state independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with (a) such permanent establishment or fixed base, or with (b) business activities referred to under (c) of paragraph 1 of Article 7. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt -claim, for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last - mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the royalties, the tax so charged shall not exceed 15 per cent of the gross amount of the royalties.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this limitation.

3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the alienation of or the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematography films, or films or tapes used for radio or television broadcasting, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial, or scientific equipment, or for information or technical services concerning industrial, commercial or scientific experience.

4. The provisions of paragraph 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with (a) such permanent establishment or fixed base, or with (b) business activities referred to under (c) of paragraph 1 of Article 7. In such cases the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last -mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such a fixed base, may be taxed in that other State.
3. Gains derived by an enterprise of a Contracting State from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic or movable property pertaining to the

operation of such ships or aircraft, shall be taxable only in that State.

4. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2 and 3 of this Article and paragraph 3 of Article 12, shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident. Nothing in this paragraph shall prevent either Contracting State from taxing the gains or income from the sale of transfer of shares or other securities.

Article 14

INDEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State except in the following circumstances, when such income may also be taxed in the other Contracting State;
  - (a) if he has a fixed base available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities, for a period or periods amounting to or exceeding in the aggregate 183 days within, any twelve - month period; in that case, only so much of the income as is attributable to that fixed base may be taxed in that other State; or
  - (b) if his stay in the other Contracting State is for a period or periods amounting to or exceeding in the aggregate 183 days within any twelve- month period; in that case, only so much of the income as is derived from his activities performed in that other State may be taxed in that other State; or
  - (c) if the remuneration for his activities in the other Contracting State is paid by a resident of that Contracting State or is borne by a permanent establishment or a fixed base situated in that Contracting State; in that case, only so much of the remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.
2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, dentists, lawyers, engineers, architects and accountants.

Article 15

DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of Articles 16, 18 and 19, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if;
  - (a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days within any twelve- month period, and
  - (b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and
  - (c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic, by an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State.

Article 16

DIRECTORS' FEES

1. Director's fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors of a company which is resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in his capacity as an official in a top-level managerial position of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17

ARTISTES AND SPORTSMEN

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artist, or a musician, or as a sportsman, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.
2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsman in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsman are exercised.
3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply to remuneration or profits, salaries, wages and other similar income derived from activities performed in a Contracting State by an entertainer or a sportsman if the visit to that Contracting

State is substantially supported by public funds of the other Contracting State, including any local authority or statutory body thereof.

4. Notwithstanding the provisions of Article 7, where the activities mentioned in paragraph 1 are provided in a Contracting State by an enterprise of the other Contracting State the profits derived from providing these activities by such an enterprise may be taxed in the first-mentioned Contracting State unless the enterprise is substantially supported from the public funds of the other Contracting State, including any local authority or statutory body thereof, in connection with the provisions of such activities.

Article 18

PENSIONS

1. Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19, pensions and other similar remuneration paid to a resident of a Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in that State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, pensions and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State may be taxed in the other Contracting State if such payments are borne by an enterprise of that other State or by a permanent establishment situated therein.

Article 19

GOVERNMENTAL FUNCTION

1. (a) Remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or authority shall be taxable only in that State.
(b) However, such remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who;
  - (i) is a national of that State; or
  - (ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.
2. (a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or authority shall be taxable only in that State.
(b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.
3. The provisions of Articles 15, 16 and 18 shall apply to remuneration and pensions

in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a local authority thereof.

Article 20

STUDENTS

An individual who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and whose visit to the first-mentioned Contracting State is solely for the purpose of;

- (a) studying at a university or other recognized educational institution; or
- (b) securing training to qualify him to practise a profession or trade; or
- (c) studying or carrying out research as a recipient of grant, allowance or award from a governmental, religious, charitable, scientific, literary or educational organization;

shall be exempt from tax in the first-mentioned State on:

- (i) remittances from abroad for the purposes of his maintenance, education, study, research or training;
- (ii) the grant, allowance or award; and
- (iii) income from personal services rendered in that State provided the income constitutes earnings reasonably necessary for his maintenance and education.

Article 21

PROFESSORS, TEACHERS AND RESEARCHERS

1. An individual who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State, and who at the invitation of any university, college, school or other similar educational institution which is recognized by the competent authority in the first-mentioned Contracting State, visits that first-mentioned Contracting State for a period not exceeding two years solely for the purpose of teaching or research or both at such educational institution shall be exempt from tax in that other Contracting State on any remuneration for such teaching or research.
2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income from research if such research is undertaken by the individual primarily for the private benefit of a specific person or persons.

Article 22

OTHER INCOME

Items of income of a resident of a Contracting State not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement may be taxed in the State where the income arises.

Article 23

ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

1. The laws in force in either of the Contracting States shall continue to govern the taxation of income in the respective Contracting States except when an express provision to the contrary is made in this Agreement. When income is subject to tax in both Contracting States, relief from double taxation shall be given in accordance with the following paragraphs of this Article.
2. Where a resident of Nepal derives income from Thailand which in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in Thailand the amount of Thai tax payable in respect of that income, shall be allowed as a credit against the Nepal tax imposed on that resident in respect of that income. The credit shall not, however, exceed that part of the Nepal tax which is attributable to such income.
3. Where a resident of Thailand derives income from Nepal which in accordance with the provision of this Agreement may be taxed in Nepal, the amount of Nepal tax payable in respect of that income shall be allowed as a credit against the Thai tax imposed on that resident in respect of that income. The credit shall not, however, exceed that part of the Thai tax which is attributable to such income.
4. For the purpose of allowance as a credit in a Contracting State the tax paid in the other, Contracting State shall be deemed to include the tax which is otherwise payable in that other State but has been reduced or waived by that State under its special provisions for the promotion of its economic development.

Article 24

NON-DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances are or may be subjected.
2. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities.

3. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first- mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.
4. The provisions of this Article shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.
5. The provisions of this Article shall only apply to the taxes which are the subject of this Agreement.

Article 25

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a resident of a Contracting State considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic laws of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement.
2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement, with the competent authority of the other Contracting State with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement.
3. The competent authorities of the contracting States shall endeavour to resolve by mutual Agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.
4. The competent authorities of the Contracting State may communicate with each other directly for the purposes of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs. The competent authorities, through consultations, shall develop appropriate bilateral procedures, conditions, methods and techniques for the implementation of the mutual agreement procedure provided for in this Article.

Article 26

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting State shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Agreement or of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by the Agreement insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) involved in the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation, the taxes covered by the Agreement. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.
2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a contracting State the obligation;
  - (a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
  - (b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
  - (c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

Article 27

MEMBERS OF DIPLOMATIC MISSIONS AND CONSULAR POSTS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic mission or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 28

ENTRY INTO FORCE

Each Contracting State shall notify the other Contracting States in writing through diplomatic channels the completion of its legal requirements for the entry into force of this Agreement. The Agreement shall enter into force upon the date of the letter notification of the said two notifications and its provisions shall have effect:

- (a) in Thailand

- (i) in respect of taxes withheld at the source, on amounts paid or remitted on or after first day of January next following that of the entry into force of the Agreement.
  - (ii) in respect of other taxes on income, for taxable years or accounting periods beginning on or after first day of January next following that of the entry into force of the Agreement.
- (b) in Nepal
- in respect of income derived on or after the first day of Nepalese fiscal year next following that of the entry into force of the Agreement.

Article 29

TERMINATION

This Agreement shall remain in force indefinitely, but either of the Contracting States may, on or before 30th June in any calendar year beginning after the expiration of a period of five years from the date of its entry into force, give to the other Contracting State, through diplomatic channels, written notice of termination.

In such event the Agreement shall cease to have effect;

(a) in Thailand

- (i) in respect of taxes withheld at the source, on amounts paid or remitted on or after first day of January next following that of the entry into force of the Agreement.
- (ii) in respect of other taxes on income, for taxable years or accounting periods beginning on or after first day of January next following that of the entry into force of the Agreement.

(a) in Nepal

in respect of income derived on or after the first day of Nepalese fiscal year next following that of the entry into force of the Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned duly authorized thereto, have signed this Agreement.

Done in duplicate in Bangkok on this 2nd day of February in the One thousand Nine hundred and Ninty-eighth Year of the Christian Era, in the English Language.

For The Government of Nepal

For the Government of
the Kingdom of Thailand

.....
(Mr. Kamal Thapa)

.....
(Mr. Surin Pitsuwan)

Minister for Foreign Affairs

Minister for Foreign Affairs

AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF NEPAL

AND

THE DEMOCRATIC SOCIALIST REPUBLIC OF SRI LANKA

FOR

THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION

AND

THE PREVENTION OF FISCAL EVASION

WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

THE GOVERNMENT OF NEPAL AND THE GOVERNMENT OF THE DEMOCRATIC SOCIALIST REPUBLIC OF SRILANKA DESIRING TO CONCLUDE AN AGREEMENT FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION AND THE PREVENTION OF FISCAL EVASION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME,

HAVE AGREED AS FOLLOWS :

Article 1
PERSONAL SCOPE

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2
TAXES COVERED

1. This Agreement shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State, irrespective of the manner in which they are levied.
2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property.
3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are;
  - (a) in Sri Lanka;
the income tax , including the income tax based on the turnover of enterprises licensed by the Board of Investment,
(hereinafter referred to as "Sri Lanka tax")
  - (b) in Nepal
    - (i) Income tax imposed under The Income Tax Act;
hereinafter referred to as "Nepal tax"
4. This Agreement shall also apply to any identical or substantially similar taxes on income which are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, those referred to in paragraph 3. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any substantial changes which have been made in their respective taxation laws.

Article 3
GENERAL DEFINITIONS

1. For the purpose of this Agreement, unless the context otherwise requires:

- a) (i) the term "Sri Lanka " means the territory which constitutes the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka,
  - (ii) the term "Nepal" means the Territory of Nepal;
  - b) the terms "a Contracting State" and " the other Contracting State" means Sri Lanka or Nepal as the context requires;
  - c) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;
  - d) the term "company" means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;
  - e) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried by a resident of the other Contracting State;
  - f) the term " international traffic " means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise of a Contracting State, except when the ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State;
  - g) the term "nationals" means;
    - i) all individuals possessing the nationality of a Contracting States;
    - ii) all legal persons, partnerships and associations deriving status as such from the laws in force in a Contracting States;
  - h) the term " competent authority " means
    - i) in the case of Sri Lanka, the Commissioner General of Inland Revenue;
    - ii) in the case of Nepal, the authorized representative of the Minister for Finance ;
2. As regards the application of the Agreement by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has under the laws of that Contracting State relating to the taxes which are the subject of this Agreement.

Article 4

RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement , the term "resident of a Contracting State" means any persons who , under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of management or any other criterion of a similar nature.
2. Where by reasons of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of

both Contracting States, then his status shall be determined as follows;

- a) he shall be deemed to be a resident of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests) ;
  - b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined , or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident of the State in which he has an habitual abode;
  - c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident of the state of which he is a national;
  - d) if he is a national of both Contracting States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual Agreement.
3. where by reason of the provisions of paragraph 1, a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident of the State in which its place of effective management is situated.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on;
2. The term "permanent establishment" includes especially;
  - a) a place of management;
  - b) a branch;
  - c) an office;
  - d) a factory;
  - e) a workshop;
  - f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources;
  - g) a warehouse;
  - h) a farm or plantation;
3. The term " permanent establishment" likewise encompasses;

- a) a building site, construction, assembly or installation project, or an installation or drilling rig or ship used for the exploration or development of natural resources, including supervisory activities in connection therewith, but only if that site, project, use lasts or those activities last more than 90 days;
  - b) the furnishing of services, including technical, managerial or consultancy services, by an enterprise through employees or other personnel engaged by the enterprise for such purpose, but only where activities of that nature continue (for the same or a connected project) within the country for a period or periods aggregating more than 90 days within any twelve month period.
4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include;
- a) the use of facilities solely for the purpose of storage or display of goods or merchandise belonging to the enterprise;
  - b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage or display;
  - c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
  - d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise , or of collecting information, for the enterprise;
  - e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character.
5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person- other than an agent of an independent status to whom paragraph 7 applies - is acting in a Contracting State on behalf of an enterprise of the other Contracting State, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in the first - mentioned Contracting State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, if such a person;
- a) has and habitually exercises in that State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business would not make this fix place of business, a permanent establishment under the provisions of that paragraph; or
  - b) has no such authority , but habitually maintains in the first mentioned State a stock of goods or merchandise from which he delivers goods or merchandise on behalf of the enterprise; or

- c) habitually secures orders in the first- mentioned State for the enterprise and other enterprises which are controlled by it or have a controlling interest in it;
6. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, an insurance enterprise of a Contracting State shall, except with regard to reinsurance, be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State if it collects premiums in the territory of that other State or insures risks situated therein through a person other than an agent of an independent status to whom paragraph 7 applies;
7. An enterprise of a Contracting State shall not be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent Status, where such persons are acting in the ordinary course of their business. However, when the activities of such an agent are devoted wholly or principally on behalf of that enterprise, he shall not be considered an agent of an independent status within the meaning of this paragraph, if it is shown that the transactions between the agent and the enterprise were not made under arm's length conditions.
8. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income from immovable property may be taxed in the Contracting State in which such property is situated.
2. The term " immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources; ships, boats and aircraft shall not be regarded as immovable property.
3. The provisions of paragraph 1 shall also apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property.
4. The provisions of paragraph 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to (a) that permanent establishment; (b) sales in that other State of goods or merchandise of the same or similar kind as those sold through that permanent establishment; or (c) other business activities carried on in that other State of the same or similar kind as those effected through that permanent establishment.
2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.
3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions, expenses allowable under the provisions of the domestic law and which are incurred for the purposes of the business of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere. However, no such deduction shall be allowed in respect of amounts, if any, paid (otherwise than towards reimbursement of actual expenses) by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights, or by way of commission, for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on monies lent to the permanent establishment. Likewise no account shall be taken, in the determination of the profits of a permanent establishment, for amounts charged (otherwise than towards reimbursement of actual expenses), by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments, in return for the use of patents or other rights, or by way of commission for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise by way of interest on monies lent to the head office of the enterprise or any of its other offices.
4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment

as may be customary; the method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.

5. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.
6. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

SHIPPING, AND AIR TRANSPORT

1. Profits derived in a Contracting State by an enterprise of the other Contracting State from the operation of ships in international traffic may be taxed in the first-mentioned State, but the tax so charged shall be reduced by an amount equal to 50 percent thereof.
2. Profits from the operation of aircraft in international traffic shall be taxable only in the contracting State of which the enterprise operating the aircraft is a resident.
3. The provisions of paragraph 1 and 2 shall also apply to profits from participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9

ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where
  - (a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other contracting State, or
  - (b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State-and taxes accordingly -profits on which an enterprise of the other contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first- mentioned State if the

conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of the Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall, if necessary, consult each other.

Article 10

DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the dividends the tax so charged shall not exceed 15 percent of the gross amount of the dividends.

The provisions of this paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State; of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the provisions of Article-7 or Article-14, as the case may be, shall apply.
5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other state may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11

INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of Interest the tax so charged shall not exceed 15 percent of the gross amount of the interest. Provided, however, that where the interest is paid to a bank carrying on bonafide banking business, which is resident of the other Contracting State and is the beneficial owner of the interest, the tax charged in the Contracting State in which the interest arises shall not exceed 10 percent of the gross amount of interest.
3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in a Contracting State and derived by the Government of the other Contracting State, including a local authority thereof, the Central Bank or any financial institution controlled by that Government, shall be exempt from tax in the first- mentioned State.
4. For the purposes of paragraph 3, the terms "the Central Bank" and "financial institution controlled by that Government" mean;
  - (a) In the case of Sri Lanka;
    - (i) the Central Bank of Sri Lanka;
    - (ii) such other financial institution, the capital of which is wholly owned by the Government of Democratic Socialist Republic of Sri Lanka, as may be agreed upon from time to time between the competent authorities of the two Contracting States;
  - (b) In the case of Nepal;
    - (i) Nepal Rastra Bank (Central bank of Nepal);
    - (ii) such other financial institutions, the capital of which is wholly owned by The Government of Nepal, as may be agreed upon from time to time between the competent authorities of the two Contracting States;
5. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by a mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this article.
6. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the

interest being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with (a) such permanent establishment or fixed base, or with (b) business activities referred to under (c) of paragraph 1 of Article 7. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

7. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a local authority, or a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
8. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such royalties, may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the royalties, the tax so charged shall not exceed 15 percent of the gross amount of the royalties.
3. The term " royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work, including cinematograph films, or films or tapes used for radio or television broadcasting, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial or scientific equipment, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein,

or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right, property or contract in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political subdivision, a local authority, or a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.
3. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft shall be taxable only in that State.
4. Gains from the alienation of stocks and shares of a company representing a participation of 25 percent or more may be taxed in the Contracting State in which they have been issued.

5. Gains from the alienation of any property other than that referred to in the preceding paragraphs shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.
6. The term "alienation" means the sale, exchange, transfer, or relinquishment of the property or the extinguishment of any rights therein or the compulsory acquisition thereof under any law in force in the respective Contracting States.

Article 14

INDEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State unless he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities or he is present in that other State for a period or periods exceeding in the aggregate 90 days in any twelve month period. If he has such a fixed base or is present in that other State for the aforesaid period or periods, the income, may be taxed in that other State but only so much of it as is attributable to that fixed base or is derived in that other State during the aforesaid period or periods.
2. The term " professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

Article 15

DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of Articles 16, 18 and 19 salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first mentioned State if:
  - (a) the recipient is present in that other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 90 days within any twelve month period; and
  - (b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State; and

- (c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic by an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State.

Article 16

DIRECTORS ' FEES

1. Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a contracting State in his capacity as a member of the Board of Directors or any other similar organ of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in his capacity as an official in a top-level managerial position of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17

ARTISTES AND SPORTSMEN

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsman, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.
2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsman in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsman are exercised.
3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, income derived from activities referred to in paragraph 1 performed under a cultural agreement or arrangement between the Contracting States shall be exempt from tax in the Contracting State in which the activities are exercised if the visit to that State is wholly or substantially supported by funds of either Contracting State, a local authority or public institution thereof;

Article 18

PENSIONS & SOCIAL SECURITY PAYMENTS

1. Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19, any pensions or other similar remuneration paid to a resident of one of the Contracting States from a source in

the other Contracting State in consideration of past employment or services in that other Contracting State and any annuity paid to such a resident from such a source may be taxed in that other State.

2. The term "annuity" means a stated sum payable periodically at stated times during life or during a specified or ascertainable period of time under an obligation to make the payments in return for adequate and full consideration in money or money's worth.
3. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, pensions paid and other payments made under a public scheme which is part of the social security systems of a Contracting State shall be taxable only in that State.

Article 19

GOVERNMENT SERVICE

1. (a) Remuneration, other than a pension, paid by the Government or a local authority of a Contracting State, to an individual in respect of services rendered to that State or authority shall be taxable only in that State.
(b) However, such remuneration shall be taxable only in the other contracting State if the Services are rendered in that other State and the individual is a resident of that State who;
  - (i) is a national of that State; or
  - (ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering such services:
2. Any pension paid by, or out of funds created by a Contracting State or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or authority shall be taxable only in that State.
3. The provisions of Articles 15, 16 and 18 shall apply to remuneration and pensions in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a local authority thereof.
4. For the purpose of this Article, the term "Government" shall include any State Government or local authority of either Contracting State, and the Central Bank of either Contracting State.

Article 20

TEACHERS AND RESEARCHERS

1. A professor, teacher or researcher who makes a temporary visit to a Contracting State for the purpose of teaching or conducting research at a university, college, school or other recognized educational institution and who is, or immediately

before such visit was, a resident of the other Contracting State shall be exempted from tax in the first-mentioned State for a period not exceeding two years in respect of remuneration for such teaching or research.

2. This Article shall not apply to remuneration which a professor or teacher receives for conducting research if the research is undertaken primarily for the private benefit of a specific person or persons.

Article 21

STUDENTS AND TRAINEES

1. Payments which a student, apprentice, or business trainee who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned State for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance, education, training shall not be taxed in that State, provided that such payments arise from sources outside that State.
2. An individual who is a resident of one of the Contracting States at the time he becomes temporarily present in the other Contracting State and who is temporarily present in the other Contracting State as an employee of, or under contract with, a resident of the first-mentioned State, or as a participant in a programme sponsored by the Government of the other State or by any international organization for the primary purpose of;
  - (a) acquiring technical, professional, or business experience from a person other than that resident of the first-mentioned State or other than a person related to such resident; or
  - (b) studying at a university or other recognized educational institution in that other State,

Shall be exempt from tax by that other State for a period not exceeding one year with respect to his income from personal services if the aggregate amount is not in excess of. US \$ 3000 or its equivalent in Sri Lanka rupees or Nepalese rupees.

Article 22

OTHER INCOME

The laws in force in either of the States shall continue to govern the taxation of income except when express provisions to the contrary are made in this Agreement.

Article 23

ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

1. The laws in force in either of the Contracting States shall continue to govern the taxation of income in the respective Contracting States. When income is subject

to tax in both Contracting States, relief from double taxation shall be given in accordance with the following paragraphs of this Article.

2. Where a resident of Nepal derives income from Sri Lanka which in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in Sri Lanka the amount of Sri Lanka tax payable in respect of that income, shall be allowed as a credit against the Nepal tax imposed on that resident in respect of that income. The credit shall not, however, exceed that part of the Nepal tax which is attributable to such income.
3. Where a resident of Sri Lanka derives income from Nepal which in accordance with the provisions of this Agreement may be taxed, in Nepal, the amount of Nepal tax payable in respect of that income shall be allowed as a credit against the Sri Lanka tax imposed on that resident in respect of that income. The credit shall not, however, exceed that part of the Sri Lanka tax which is attributable to such income.
4. For the purpose of allowance as a credit in a Contracting State, the tax paid in the other, Contracting State shall be deemed to include the tax which is otherwise payable in that other State but has been reduced or waived by that State under its legal provisions for tax incentives.

Article 24

NON-DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances are or may be subjected.
2. The taxation of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.
3. Enterprise of a contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.
4. In this Article, the term "taxation" means taxes which are the subject of this Agreement.

Article 25

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a resident of a Contracting State considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within two years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.
2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual Agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with this Agreement.
3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual Agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.
4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly for the purpose of reaching an Agreement in the sense of the preceding paragraphs. The competent authorities, through consultations, shall develop appropriate bilateral procedures, conditions, methods and techniques for the implementation of the mutual Agreement procedure provided for in this Article.

Article 26

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Agreement or of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by the Agreement, insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement, as well as to prevent fiscal evasion in relation to such taxes. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) involved in the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes which are the subject of the Agreement. Such persons or authorities shall use their information only for such purposes but may disclose the information in public court proceedings, or in judicial decisions.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation;
  - (a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
  - (b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
  - (c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

Article 27

DIPLOMATIC AGENTS AND CONSULAR OFFICERS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of diplomatic agents or consular officers under the general rules of international law or under the provisions of special Agreements.

Article 28

ENTRY INTO FORCE

1. Each Contracting State shall notify the other of the completion of the procedures required by its law for the entering into force of this Agreement. The Agreement shall enter into force on the later of the notifications.
2. The provisions of this Agreement shall apply:
  - (a) in Sri Lanka, in respect of income derived on or after the first day of April of the year next following that of the entry into force of the Agreement; and
  - (b) in Nepal, in respect of income derived on or after the first day of Nepalese fiscal year next following that of the entry into force of the Agreement.

Article 29

TERMINATION

This Agreement shall remain in force until terminated by a Contracting State. Either Contracting State may terminate the Agreement, through diplomatic channels, by giving written notice of termination on or before the thirtieth day of June of any calendar year following after the period of five years from the year in which the Agreement enters into force. In such case, the Agreement shall cease to have effect;

- (a) in Sri Lanka;

in respect of income derived on or after the first day of April of the year next following that in which the notice of termination is given.

(b) in Nepal;

in respect of income derived on or after the first day of the Nepalese fiscal year next following that in which the notice of termination is given.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Kathmandu this 6th day of July 1999 in the Nepali, Sinhala, and English Languages, all texts being equally authentic. In case of divergence in interpretation, the English text shall prevail.

.....
For The Government of Nepal

.....
For the Government of the Democratic
Socialist Republic of Sri Lanka

AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF NEPAL

AND

THE GOVERNMENT OF

THE REPUBLIC OF MAURITIUS

FOR

THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION

AND

THE PREVENTION OF FISCAL EVASION

WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

The Government of Nepal and The Government of the Republic of Mauritius
Desiring to conclude an agreement for the avoidance of Double Taxation and the
Prevention of Fiscal Evasion with respect to taxes on Income,
Have agreed as follows:

Article 1

PERSONAL SCOPE

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2

TAXES COVERED

1. This Agreement shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State, irrespective of the manner in which they are levied.
2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income or on elements of income.
3. The existing taxes to which this Agreement shall apply are in particular
  - (a) in Nepal, the income tax imposed under the Income Tax Act, (hereinafter referred to as "Nepal tax");
  - (b) in Mauritius, the income tax, (hereinafter referred to as "Mauritius tax").
4. This Agreement shall also apply to any other taxes of a substantially similar character which are imposed by either Contracting State after the date of signature of this Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes.
5. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of changes which have been made in their respective taxation laws, and if it seems desirable to amend any Article of this Agreement, without affecting the general principles thereof, the necessary amendments may be made by mutual consent by means of an Exchange of Notes.

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. In this Agreement, unless the context otherwise requires:
  - (a) the term "Nepal " means the Territory of Nepal;

- (b) the term "Mauritius" means the State of Mauritius as defined in the laws of Mauritius;
  - (b) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean Mauritius or Nepal, as the context requires;
  - (d) the term "company" means any body corporate or any entity which is treated as a company or body corporate for tax purposes;
  - (e) the term "competent authority" means:
    - (i) in Nepal, the Minister of Finance or his authorised representative; and
    - (ii) in Mauritius, the Minister of Finance or his authorised representative;
  - (f) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
  - (g) the term "international traffic" means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise of a Contracting State, except when the ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State;
  - (h) the term "national" means any individual having the citizenship or nationality of a Contracting State and any legal person, partnership (societe) or association deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State;
  - (i) the term "person" includes an individual, a company, a trust and any other body of persons which is treated as an entity for tax purposes; and
  - (j) the term "tax" means Nepal tax or Mauritius tax, as the context requires .
2. As regards the application of the Agreement by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has under the laws of that Contracting State relating to the taxes which are the subject of this Agreement.

Article 4

RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of management or any other criterion of a similar nature.
2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined in accordance with the

following rules:

- (a) he shall be deemed to be a resident of the State in which he has permanent home available to him. If he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident of the State with which his personal and economic relations are closer (center of vital interests);
  - (b) if the State in which he has his center of vital interests cannot be determined, or if he does not have a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident of the State in which he has an habitual abode;
  - (c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident of the State of which he is a national;
  - (d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.
3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident only of the State in which its place of effective management is situated.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.
2. The term "permanent establishment" shall include:
  - (a) a place of management ;
  - (b) a branch;
  - (c) an office;
  - (d) a factory;
  - (e) a workshop;
  - (f) a warehouse;
  - (g) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources;
  - (h) an installation or structure used for the exploration of natural resources; and
  - (i) a farm or plantation.
3. The term " permanent establishment" likewise encompasses:

- (a) a building site, construction or assembly or installation project, or an installation or drilling rig or ship used for the exploration or development of natural resources, including supervisory activities in connection therewith, but only if that site, project, use or activities last more than 183 days;
  - (b) the furnishing of services, including technical, professional or consultancy services, by an enterprise through employees or other personnel engaged by the enterprise for such purpose, but only where activities of that nature continue (for the same or a connected project) within the country for a period or periods aggregating more than 183 days within any twelve-month period.
4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:
- (a) the use of facilities solely for the purpose of storage or display of goods or merchandise belonging to the enterprise;
  - (b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage or display;
  - (c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
  - (d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise, or for collecting information, for the enterprise;
  - (e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of advertising, for the supply of information, for scientific research or for similar activities which have a preparatory or auxiliary character, for the enterprise; and
  - (f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in subparagraphs (a) to (e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.
5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person, other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies, is acting in a Contracting State on behalf of an enterprise of the other Contracting State, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in the first-mentioned Contracting State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, if such a person:
- (a) has and habitually exercises in that State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business would not make this fixed place of business, a permanent establishment under the provisions of that paragraph; or

- (b) has no such authority, but habitually maintains in the first - mentioned State a stock of goods or merchandise from which he delivers goods or merchandise on behalf of the enterprise; or
  - (c) habitually secures orders in the first- mentioned State for the enterprise and other enterprises which are controlled by it or have a controlling interest in it.
6. An enterprise of a Contracting State shall not be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State merely because it carries on business in that other State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business. However, when the activities of such an agent are devoted wholly or principally on behalf of that enterprise, he shall not be considered an agent of an independent status within the meaning of this paragraph.
  7. For the avoidance of any doubt, an insurance enterprise of a Contracting State shall, except with regard to reinsurance, be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State if it collects premiums in the territory of that other State or insures risks situated therein through a person other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies.
  8. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property, including income from agriculture or forestry, is taxable in the Contracting State in which such property is situated.
2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources. Ships, boats and aircraft shall not be regarded as immovable property.
3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting or use in any other form of immovable property.

4. The provisions of paragraph 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to (a) that permanent establishment; (b) sales in that other State of goods or merchandise of the same or similar kind as those sold through that permanent establishment; or (c) other business activities carried on in that other State of the same or similar kind as those effected through that permanent establishment.
2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.
3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions, expenses allowable under the provisions of the domestic law and which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere. However, no such deduction shall be allowed in respect of amounts, if any, paid (otherwise than towards reimbursement of actual expenses) by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights, or by way of commission, for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on money lent to the permanent establishment. Likewise no account shall be taken, in the determination of the profits of a permanent establishment, for amounts charged (otherwise than towards reimbursement of actual expenses), by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments, in return for the use of patents or other rights, or by way of commission for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise by way of interest on money lent to the head office of the enterprise or any of its other offices.

4. In so far as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary. The method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.
5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.
6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.
7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

SHIPPING AND AIR TRANSPORT

1. Profits of an enterprise from the operation or rental of ships or aircraft in international traffic and the rental of containers and related equipment which is incidental to the operation of ships or aircraft in international traffic shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.
2. If the place of effective management of a shipping enterprise is aboard a ship or boat, then it shall be deemed to be situated in the Contracting State in which the home harbour of the ship or boat is situated, or, if there is no such home harbour, in the Contracting State of which the operator of the ship or boat is a resident.
3. The provisions of paragraph 1 shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9

ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where:
  - (a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State; or
  - (b) The same persons participate directly or indirectly in the management,

control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State; and

in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State-and taxes accordingly-profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall if necessary consult each other.

Article 10

DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the dividends the tax so charged shall not exceed:
  - (a) 5 per cent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company which holds directly at least 15 per cent of the capital of the company paying the dividends;
  - (b) 10 per cent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company which holds directly at least 10 per cent of the capital of the company paying the dividends;
  - (c) 15 per cent of the gross amount of the dividends in all other cases.

The provisions of this paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from

shares by the laws of the Contracting State of which the company making the distribution is a resident.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such a case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11

INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the interest, the tax so charged shall not exceed:
  - (a) 10 per cent of the gross amount of the interest if the beneficial owner is a financial institution, an insurance company or an investment company receiving income from financial investments;
  - (b) 15 per cent of the gross amount of the interest in all other cases.
3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in a Contracting State and derived by the Government of the other Contracting State, including a local authority thereof, the central bank, a bank or any financial institution controlled by that Government, shall be exempt from tax in the first- mentioned State.
4. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. Penalty

charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article. The term "interest" shall not include any item which is treated as a dividend for the purposes of Article 10 of this Agreement.

5. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with (a) such permanent establishment or fixed base, or with (b) business activities referred to under (c) of paragraph 1 of Article 7. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, or a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such a case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the royalties, the tax so charged shall not exceed 15 percent of the gross amount of the royalties.
3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work, including cinematograph films or films or tapes used for radio or television broadcasting, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for the use of, or the right to use, industrial,

commercial or scientific equipment, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right, property or contract in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political subdivision, a local authority, or a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties paid exceeds the amount which would have been paid in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.
3. Gains from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management

of the enterprise is situated.

4. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2 and 3 shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14

INDEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State unless he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities or he is present in that other State for a period or periods exceeding in the aggregate 183 days in any twelve-month period. If he has such a fixed base or is present in that other State for the aforesaid period or periods, the income, may be taxed in that other State but only so much of it as is attributable to that fixed base or is derived in that other State during the aforesaid period or periods.
2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

Article 15

DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of Articles 16, 18 and 19, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:
  - (a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve-month period commencing or ending in the fiscal year concerned; and
  - (b) the remuneration is paid by, or on behalf of an employer who is not a resident of the other State; and
  - (c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived

in respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic may be taxed in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.

Article 16

DIRECTORS' FEES

1. Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the Board of Directors or any other similar organ of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in his capacity as an official in a top-level managerial position of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17

ENTERTAINERS AND SPORTSMEN

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsman, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.
2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsman in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsman are exercised.
3. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 and 2, income derived from activities, referred to in paragraph 1, performed under a cultural agreement or arrangement between the Contracting States shall be exempt from tax in the Contracting State in which the activities are exercised if the visit to that State is wholly or substantially supported by funds of either Contracting State, a local authority or public institution thereof.

Article 18

PENSIONS

1. Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19, pension and other similar payments arising in a Contracting State and paid in consideration of past employment to a resident of the other Contracting State, shall be taxable only in that other State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, pensions paid and other payments

made under a public scheme which is part of the social security system of a Contracting State thereof shall be taxable only in that State.

Article 19

GOVERNMENT SERVICE

1. (a) Salaries, wages, and other similar remuneration , other than a pension, paid by a Contracting State, local authority or statutory body thereof to an individual in respect of services rendered to that State, authority or body shall be taxable only in that State.
(b) However, such salaries, wages and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:
  - (i) is a national of that State; or
  - (ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.
2. (a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State, local authority or statutory body thereof to an individual in respect of services rendered to that State authority or body shall be taxable only in that State.
(b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of , and a national of, that State.
3. The provision of Articles 15,16,17 and 18 shall apply to salaries, wages and other similar remuneration, and to pension in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State, local authority or statutory body thereof.

Article 20

PROFESSORS, TEACHERS AND RESEARCHERS

1. Notwithstanding the provisions of Article 15, a professor, teacher or researcher who makes a temporary visit to one of the Contracting States for a period not exceeding two years for the purpose of teaching or carrying out research at a university, college, school or other educational institution in that State and who is, or immediately before such visit was, a resident of the other Contracting State shall, in respect of remuneration for such teaching or research, be exempt from tax in the first- mentioned State, provided that such remuneration is derived by him from outside that State.
2. This Article shall not apply to remuneration which a professor, teacher or researcher receives for conducting research if the research is undertaken primarily for the private benefit of a specific person or persons.

3. The provisions of Articles 15, 16, 17 and 18 shall apply to salaries, wages and other similar remuneration and to pensions, in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or local authority or statutory body thereof.

Article 21

STUDENTS AND BUSINESS APPRENTICES

1. A student or business apprentice who is present in a Contracting State solely for the purpose of his education or training and who is, or immediately before being so present was, a resident of the other Contracting State, shall be exempt from tax in the first-mentioned State on payments received from outside that first-mentioned State for the purposes of his maintenance, education or training.
2. An individual who is a resident of one of the Contracting States at the time he becomes temporarily present in the other Contracting State and who is temporarily present in the other Contracting State as an employee of, or under contract with, a resident of the first-mentioned State, or as a participant in a programme sponsored by the Government of the other State or by any international organization for the primary purpose of:
  - (a) acquiring technical, professional, or business experience from a person other than that resident of the first-mentioned State or other than a person related to such resident; or
  - (b) studying at a university or other recognized educational institution in that other State shall be exempt from tax in that other State.

Article 22

OTHER INCOME

1. Subject to the provisions of paragraph 2 of this Article, items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.
2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and a right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such a case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be shall apply.
3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, items of income of a resident of a Contracting State not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement and arising in the other Contracting State may also be taxed in that other State.

Article 23

ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

Double taxation shall be eliminated as follows:

1. In the case of Nepal:

- (a) Where a resident of Nepal derives income from Mauritius the amount of tax on that income payable in Mauritius in accordance with the provisions of this Agreement may be credited against the Nepal tax imposed on that resident;
- (b) Where a company which is a resident of Mauritius pays a dividend to a resident of Nepal who controls, directly or indirectly at least 5% of the capital of the company paying the dividend, the credit shall take into account (in addition to any Mauritius tax for which credit may be allowed under the provisions of subparagraph (a) of this paragraph) the Mauritius tax payable by the first-mentioned company in respect of the profits out of which such dividend is paid;

Provided that any credit allowed under subparagraphs (a) and (b) shall not exceed the Nepal tax (as computed before allowing any such credit), which is appropriate to the profits or income derived from sources within Mauritius.

2. In the case of Mauritius :

- (a) Where a resident of Mauritius derives income from Nepal the amount of tax on that income payable in Nepal in accordance with the provisions of this Agreement may be credited against the Mauritius tax imposed on that resident;
- (b) Where a company which is a resident of Nepal pays a dividend to a resident of Mauritius who controls, directly or indirectly at least 5% of the capital of the company paying the dividend, the credit shall take into account (in addition to any Nepal tax for which credit may be allowed under the provisions of subparagraph (a) of this paragraph) the Nepal tax payable by the first-mentioned company in respect of the profits out of which such dividend is paid;

Provided that any credit allowed under subparagraphs (a) and (b) shall not exceed the Mauritius tax (as computed before allowing any such credit), which is appropriate to the profits or income derived from sources within Nepal.

3. For the purposes of allowance as a credit the tax payable in Mauritius or Nepal as the context requires, shall be deemed to include the tax which is otherwise payable in either of the two Contracting States but has been reduced or waived by either State in order to promote its economic development.

Article 24

NON-DISCRIMINATION

1. The nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation of any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances in particular with respect to residence, are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.
2. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities.
3. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of that first-mentioned State are or may be subjected.
4. Nothing in this Article shall be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reduction for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.
5. In this Article the term " taxation " means taxes which are the subject of this Agreement.

Article 25

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within two years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement .
2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at an appropriate solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any

time limits in the domestic law of the Contracting States.

3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of this Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in this Agreement.
4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly, including through a joint commission consisting of themselves or their representatives, for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs. The competent authorities, through consultations, may develop appropriate bilateral procedures, conditions, methods and techniques for the implementation of the mutual agreement procedure provided for in this Article.

Article 26

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Agreement or of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by this Agreement in so far as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any information so exchanged shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic law of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts or administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by this Agreement. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.
2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation :
  - (a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State ;
  - (b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State ;
  - (c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

Article 27

DIPLOMATIC AND CONSULAR OFFICERS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic or consular

officers under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 28

ENTRY INTO FORCE

1. Each of the Contracting Parties shall notify to the other the completion of the procedures required by its law for the entering into force of this Agreement. The Agreement shall enter into force on the date of the later of these notifications.
2. The provisions of this Agreement shall apply:
  - (a) in Nepal, in respect of income derived on or after the first day of Nepalese fiscal year next following the date of the entry into force of the Agreement; and
  - (b) in Mauritius, on income for any income year beginning on or after the first day of July next following the date upon which this Agreement enters into force.

Article 29

TERMINATION

1. This Agreement shall remain in force indefinitely but either of the Contracting States may terminate the Agreement through diplomatic channels by giving to the other Contracting State written notice of termination not later than 30 June of any calendar year starting five years after the date on which the Agreement entered into force.
2. In such event the Agreement shall cease to have effect:
  - (a) in Nepal, in respect of income derived on or after the first day of the Nepalese fiscal year next following the date on which the notice of termination is given; and
  - (b) in Mauritius, on income for any income year beginning on or after the first day of July next following the date on which the notice of termination is given.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Kathmandu, this 3rd day of August of the year one thousand nine hundred and ninety nine in English Language.

For The Government of Nepal

For the Government of the
Republic of Mauritius.

.....
Mr. Mahesh Acharya
Minister of Finance.

.....
Dr. Vasant K. Bunwaree
Minister of Finance.

PROTOCOL

At the moment of signing the Agreement between The Government of Nepal and the Government of the Republic of Mauritius for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income, the undersigned have agreed upon the following which shall be an integral part of the Agreement:

Articles 10, 11 and 12

There shall be substituted for the rate of 5, 10 or 15 per cent specified in paragraph 2 of Article 10, 10 or 15 per cent specified in paragraph 2 of Article 11 and 15 per cent specified in paragraph 2 of Article 12 such lower rate as may be agreed upon between Nepal and any other country in any Agreement for the avoidance of double taxation concluded between Nepal and that other country subsequent to this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed the present Protocol.

DONE in duplicate, at Kathmandu this 3rd day of August of the year 1999 in English language.

For The Government of Nepal.

For the Government of the
Republic of Mauritius.

.....
Mr. Mahesh Acharya
Minister of Finance.

.....
Dr. Vasant K. Bunwaree
Minister of Finance.

AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF NEPAL

AND

THE REPUBLIC OF AUSTRIA

FOR

THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION

AND

THE PREVENTION OF FISCAL EVASION

WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

**THE GOVERNMENT OF NEPAL AND THE REPUBLIC OF AUSTRIA
DESIRING TO CONCLUDE AN AGREEMENT FOR THE AVOIDANCE OF
DOUBLE TAXATION AND THE PREVENTION OF FISCAL EVASION WITH
RESPECT TO TAXES ON INCOME**

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

PERSONS COVERED

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2

TAXES COVERED

1. This Agreement shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State or of its political subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.
2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation.
3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are in particular:
  - a) in Austria :
    - i) the income tax (die Einkommensteuer) :
    - ii) the corporation tax (die Koerperschaftsteuer)
(hereinafter referred to as "Austrian Tax")
  - b) in Nepal:
the Income Tax imposed under the Income Tax Act and
the Finance Act. (hereinafter referred to as "Nepal Tax")
4. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes on income which are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, those referred to in paragraph 3. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any substantial changes, which have been made in their respective taxation laws.

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:

- a) i) the term "Austria" means the Republic of Austria;
  - ii) the term "Nepal" means the Territory of Nepal;
  - b) the term " a Contracting State" and "the other Contracting State" mean Nepal or Austria, as the context requires;
  - c) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;
  - d) the term "company" means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;
  - e) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
  - f) the term " international traffic" means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise that has its place of effective management in a Contracting State except, when the ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State;
  - g) the term "competent authority" means"
    - i) in Austria: the Federal Minister of Finance or his authorized representative;
    - ii) in Nepal: the Minister of Finance or his authorized representative;
  - h) the term "national" means:
    - i) any individual possessing the nationality of a Contracting State;
    - ii) any legal person, partnership or association deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State.
2. As regards the application of the Agreement at any time by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning that it has at that time under the law of that State for the purposes of the taxes to which the Agreement applies, any meaning under the applicable tax laws of that State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that State.

Article 4

RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of management or any other criterion of a similar nature, and also includes that State and any political subdivision or local authority thereof. This term, however, does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:
  - a) he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident only of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);
  - b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has an habitual abode;
  - c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the State of which he is a national;
  - d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall endeavor to settle the question by mutual agreement.
3. Where by reason of the provisions of paragraph 1, a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident only of the State in which its place of effective management is situated.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.
2. The term "permanent establishment" includes especially:
  - a) a place of management;
  - b) a branch;
  - c) an office;
  - d) a factory;
  - e) a workshop;
  - f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources;
  - g) a warehouse, and
  - b) a farm or plantation.
3. The term "permanent establishment" likewise encompasses;
  - a) a building site, construction, assembly or installation project, or an installation or

- drilling rig or ship used for the exploration or development of natural resources, including supervisory activities in connection therewith, but only if that site, project, or use lasts or those activities last more than six months;
- b) the furnishing of services, including consultancy services, by an enterprise through employees or other personnel engaged by the enterprise for such purpose, but only where activities of that nature continue (for the same or a connected project) within the country for a period or periods aggregating more than 183 days within any twelve month period.
4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:
- a) the use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;
- b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, display or delivery;
- c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
- d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;
- e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;
- f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in subparagraphs a) to e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.
5. Notwithstanding the provision of paragraphs 1 and 2, where a person - other than agent of an independent status to whom paragraph 7 applies - is acting in a Contracting State on behalf of an enterprise of the other Contracting State, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in the first mentioned Contracting State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, if such a person;
- a) has and habitually exercises in that State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph; or
- b) has no such authority, but habitually maintains in the first-mentioned State a stock of goods or merchandise from which he delivers goods or merchandise on behalf of the enterprise.
6. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, an insurance enterprise of

a Contracting State shall, except with regard to reinsurance, be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State if it collects premiums in the territory of that other State or insures risks situated therein through a person other than an agent of an independent status to whom paragraph 7 applies.

7. An enterprise of a Contracting State shall not be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business. However, when the activities of such an agent are devoted wholly or principally on behalf of that enterprise, he shall not be considered an agent of an independent status within the meaning of this paragraph, if it is shown that the transactions between the agent and the enterprise were not made under arm's length conditions.
8. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources; ships, boats and aircraft shall not be regarded as immovable property.
3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property.
4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State

unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar condition and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.
3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions, expenses allowable under the provisions of the domestic law and which are incurred for the purposes of the business of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere. However, no such deduction shall be allowed in respect of amounts, if any, paid (otherwise than towards reimbursement of actual expenses) by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights, or by way of commission, for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on moneys lent to the permanent establishment. Likewise no account shall be taken, in the determination of the profits of a permanent establishment, for amounts charged (otherwise than towards reimbursement of actual expenses), by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments, in return for the use of patents or other rights, or by way of commission for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise by way of interest on moneys lent to the head office of the enterprise or any of its other offices.
4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary; the method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.
5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.
6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.

7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

SHIPPING AND AIR TRANSPORT

1. Profits from the operation of ships or aircraft in international traffic shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.
2. If the place of effective management of a shipping enterprise is aboard a ship, then it shall be deemed to be situated in the Contracting State in which the home harbour of the ship is situated, or, if there is no such home harbour, in the Contracting State of which the operator of the ship is a resident.
3. The provisions of paragraph 1 shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9

ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where
  - a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or
  - b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State, and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.
2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State-and taxes accordingly-profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall, if necessary, consult each other.

Article 10

DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the dividends the tax so charged shall not exceed:
  - a) 5 per cent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company (other than a partnership) which holds directly at least 25 per cent of the shares of the company paying the dividends;
  - b) 10 per cent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company (other than a partnership) which holds directly at least 10 per cent of the shares of the company paying the dividends;
  - c) 15 per cent of the gross amount of dividends in all other cases.

The competent authorities of the Contracting States shall, by mutual agreement, settle the mode of application of these limitations.

The provisions of this paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares, "jouissance" shares or "jouissance" rights, mining shares, founders' shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the

company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11

INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of interest the tax so charged shall not exceed 15 per cent of the gross amount of the interest. Provided, however, that where the interest is paid to a bank carrying on banking business, which is a resident of the other Contracting State and is the beneficial owner of the interest, the tax charged in the Contracting State in which the interest arises shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the interest.
3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in a Contracting State and derived by the Government of the other Contracting State, including a local authority thereof, the Central Bank or any financial institution controlled by that Government, shall be exempt from tax in the first-mentioned State.
4. For the purpose of paragraph 3, the terms "the Central Bank" and "Financial institution controlled by the Government" mean:
  - a) In the case of Austria:
    - i) the Oesterreichische Nationalbank (Central Bank of Austria), and
    - ii) the Oesterreichische Kontrollbank AG;
  - b) In the case of Nepal:
    - i) Nepal Rastra Bank (Central Bank of Nepal);
    - ii) any organisation established in Nepal after the date of signature of this Agreement which is of a similar nature as the organisation established in Austria and referred to in sub-subparagraph ii) of subparagraph a). The competent authorities shall by mutual agreement determine whether such organisations are of a similar nature;
    - iii) any other financial institution, the capital of which is wholly owned by The Government of Nepal, as may be agreed upon from time to time between the competent authorities of the Contracting States.
5. Interest arising in a Contracting State on a loan guaranteed by any of the bodies mentioned or referred to in paragraph 4, subparagraph a) or subparagraph b) and paid

to a resident of the other Contracting State shall be taxable only in that other State.

6. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article.
7. The provisions of paragraph 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such cases, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
8. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political subdivision, a local authority, or a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
9. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the royalties, the tax so charged shall not exceed 15 per cent of the gross amount of the royalties.
3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as

a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work, including cinematograph films or films or tapes used for radio or television broadcasting, any patent, trademark, design or model, plan, secret formula or process, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right, property or contract in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such cases the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political subdivision, a local authority, or a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties, are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been paid in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.
3. Gains from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic or of movable

property pertaining to the operation of such ships or aircraft shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.

4. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2 and 3, shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14

INDEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State unless he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities or he is present in that other State for a period or periods exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period. If he has a fixed base or is present in that other State for the aforesaid period or periods the income may be taxed in that other State but only so much of it as is attributable to that fixed base or is derived in that other State during the aforesaid period or periods.
2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

Article 15

DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of Articles 16, 18, 19 and 20, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:
  - a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days within any twelve month period, and
  - b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and
  - c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base, which the employer has in the other State.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in

respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic may be taxed in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.

Article 16

DIRECTORS' FEES

Director's fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the Board of Directors or any other similar organ of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17

ARTISTES AND SPORTSMEN

1. Notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsman, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.
2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsman in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsman are exercised.
3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2 income derived from activities referred to in paragraph 1 performed under a cultural agreement or arrangement between the Contracting States, shall be exempt from tax in the Contracting State in which the activities are exercised if the visit to that State is wholly or substantially supported by funds of either Contracting State, a local authority or public institution thereof.

Article 18

PENSIONS AND SOCIAL SECURITY PAYMENTS

1. Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19, pensions and other similar remuneration paid to a resident of a Contracting State in consideration of past employment may be taxed in that State.
2. However, such pensions and other similar remuneration may also be taxed in the other Contracting State if the payment is made by a resident of that other State or a permanent establishment situated therein.
3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, pensions paid and other payments made under a public scheme which is part of the social security system of a Contracting State or political subdivision or a local authority thereof shall be taxable only in that State.

Article 19

GOVERNMENT SERVICE

1. a) Salaries, wages and other similar remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.
b) However, such salaries, wages and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:
  - i) is a national of that State; or
  - ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.
2. a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.
b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.
3. The provisions of Articles 15, 16, 17 and 18 shall apply to salaries, wages and other similar remuneration, and to pensions, in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof.

Article 20

STUDENTS AND TRAINEES

An individual who, immediately before visiting a Contracting State, was a resident of the other Contracting State and whose visit to the first mentioned Contracting State is solely for the purpose of:

- a) studying at a university, college or school or other recognised educational institution, or
- b) securing training to qualify him to practice a profession or trade, or
- c) studying or carrying out research as a recipient of a grant, allowance or award from a governmental, religious, charitable, scientific, literary or educational organisation, shall be exempt from tax in the first-mentioned State on:
  - i) remittance from abroad for the purpose of this maintenance, education, study, research, or training;
  - ii) the grant, allowance or award; and

- iv) income which he derives from an employment which he exercises in this State for the purposes of practical training for not longer than a total of six months in any taxable year.

Article 21

OTHER INCOME

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.
2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, items of income of a resident of a Contracting State not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement and arising in the other Contracting State may also be taxed in that other State.
4. Income derived by a resident of a Contracting State from the other Contracting State under a legal claim to maintenance may not be taxed in the first-mentioned State if such income would be exempt from tax according to the laws of the other Contracting State.

Article 22

ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

1. In the case of Austria double taxation shall be eliminated as follows:
  - a) Where a resident of Austria derives income which, in accordance with the provisions of this Agreement may be taxed in Nepal, Austria shall, subject to the provisions of subparagraphs b) and c) exempt such income from tax.
  - b) Where a resident of Austria derives items of income which in accordance with the provisions of paragraphs 2 of Articles 10, 11, 12 and 18 and paragraph 3 of Article 21 may be taxed in Nepal, Austria shall allow as a deduction from the tax on the income of that resident an amount equal to the tax paid in Nepal. Such deduction shall not, however, exceed that part of the tax, as computed before the deduction is given, which is attributable to such items of income derived from Nepal.
  - c) Where in accordance with any provision of the Agreement income derived by a resident of Austria is exempt from tax in Austria, Austria may nevertheless,

in calculating the amount of tax on the remaining income of such resident, take into account the exempted income.

2. In the case of Nepal double taxation shall be eliminated as follows:

Where a resident of Nepal derives income from Austria which in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in Austria the amount of Austrian tax payable in respect of that income, shall be allowed as a credit against the Nepal tax imposed on that resident in respect of that income. The credit shall not, however, exceed that part of the Nepal tax, which is attributable to such income.

3. For the purposes of this Article, the term "tax" means Nepal tax or Austrian tax, as the context requires, but shall not include any amount which is payable in respect of any default or omissions in relation to the taxes to which this Agreement applies or which represents a penalty imposed relating to these taxes.

4. For the purpose of allowance as credit in a Contracting State, the tax paid in the other Contracting State shall be deemed to include the tax which is otherwise payable in that other State but has been reduced or waived by that State under its legal provisions for tax incentives.

Article 23

NON-DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.

2. The taxation of a permanent establishment, which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State, shall not be less favorably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, relief and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.

3. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 9 of Article 11, or paragraph 6 of Article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State.

4. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall

not be subjected in the first- mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome in the taxation and connected requirements to which other similar enterprise of the first-mentioned State are or may be subjected.

5. In this Article the term "taxation" means taxes which are the subject of this Agreement.

Article 24

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 23, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement.
2. The competent authority shall endeavor, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual Agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with this Agreement. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.
3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavor to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in this Agreement.
4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs. The competent authorities, through consultations, shall develop appropriate bilateral procedures, conditions, methods and techniques for the implementation of the mutual agreement procedure provided for in this Article.

Article 25

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Agreement. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and

administrative bodies) involved in the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes which are the subject of this Agreement. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes but may disclose the information in public court proceedings, or in judicial decisions. Even in such cases the confidentiality of person-related data may be waived only insofar as this is necessary to safeguard predominant and legitimate interests of another person or predominant public interests.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:
  - a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
  - b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
  - c) to supply information, which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public) or to the basic rights granted by a State, in particular in the area of data protection.
3. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 any exchange of information as is necessary for carrying out the provisions of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by this Agreement can be carried out only if an administrative arrangement between the Ministers of Finance is concluded which will also settle the mode of application of such exchange of information.

Article 26

DIPLOMATIC AGENTS AND CONSULAR OFFICERS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of diplomatic agents or consular officers under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 27

ENTRY INTO FORCE

1. Each of the Contracting States shall notify to the other the completion of the procedures required by its law for the entering into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on the first day of the third month next following that in which the later of these notifications took place.
2. This Agreement shall have effect:
  - a) in Austria:

in respect of the taxes levied for any fiscal year following the calendar year in which the Agreement enters into force;

b) in Nepal:

in respect of income derived on or after the first day of Nepalese fiscal year next following that to the entry into force of the Agreement.

Article 28

TERMINATION

This Agreement shall remain in force until terminated by a Contracting State. Either Contracting State may terminate the Agreement, through diplomatic channels, by giving written notice of termination on or before the thirtieth day of June of any calendar year following after the period of five years from the year in which the Agreement enters into force. In such case, the Agreement shall cease to have effect;

(a) in Austria:

in respect of the taxes levied for any fiscal year beginning after December 31 in the calendar year in which the notice of termination has been given;

(b) in Nepal:

in respect of income derived on or after the first day of the Nepalese fiscal year next following that in which the notice of termination is given.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned duly authorised thereto, have signed this Agreement.

DONE in duplicate in Kathmandu on the 15th day of December 2000 in the English language.

For The Government of Nepal.

For the Republic of Austria.

.....
Dr. Bimal Prasad Koirala

Secretary

Ministry of Finance

The Government of Nepal.

.....
Dr. Johann DEMEL

Ambassador

Ministry of Foreign Affairs

Republic of Austria.

PROTOCOL

At the moment of signing the Agreement between the Republic of Austria and the Government of Nepal for the Avoidance of Double Taxation and Prevention of Fiscal Evasion with respect to Taxes on Income the undersigned have agreed that the following provisions shall form an integral part of the Agreement.

1. Referring to the interpretation of the Agreement

It is understood that provisions of the Agreement which are drafted according to the corresponding provisions of the OECD-Model Convention on Income and on Capital or the United Nations Model Double Taxation Convention between Developed and Developing Countries with respect to Taxes on Income shall generally be expected to have the same meaning as expressed in the OECD or UN Commentary thereon. The understanding in the preceding sentence will not apply with respect to any contrary interpretation agreed to by the competent authorities after the entry into force of the Agreement.

The Commentaries-as they may be revised from time to time-constitute a means of interpretation in the sense of the Vienna Convention of 23rd May 1969 on the Law of Treaties. In case of any divergence in the interpretation as expressed in the commentaries of the OECD and the UN Model, a common interpretation would have to be sought by mutual agreement according to Article 24, if necessary.

2. Referring to Article 5, paragraph 2, subparagraph h):

It is understood that this provision only refers to activities which are treated as business income in the sense of Article 7 of this Agreement.

3. Referring to Article 7:

It is understood that the term "profits" as used in this Article includes the profits derived by any partner from his participation in a partnership and in any other body of persons which is treated in the same way for tax purposes, and in the case of Austria, from a participation in a sleeping partnership (Stille Gesellschaft) created under Austrian law.

4. Referring to Article 22 paragraph 4:

It is understood that paragraph 4 of Article 22 will not apply if the form of a transaction giving rise for the application of those provisions was mainly chosen with a view to avoid taxes.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto, have signed the present Protocol.

DONE in duplicate in Kathmandu this 15th day of December 2000 in the English language.

For The Government of Nepal.

For the Republic of Austria.

.....

.....

Dr. Bimal Prasad Koirala
Secretary
Ministry of Finance
The Government of Nepal.

Dr. Johann DEMEL
Ambassador
Ministry of Foreign Affairs
Republic of Austria.

AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF NEPAL

AND

THE GOVERNMENT OF THE ISLAMIC REPUBLIC OF PAKISTAN

FOR

THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION

AND

THE PREVENTION OF FISCAL EVASION

WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

The Government of Nepal and the Government of the Islamic Republic of Pakistan, desiring to conclude an agreement for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income, have agreed as follows:

Article 1

PERSONS COVERED

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2

TAXES COVERED

1. This Agreement shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State irrespective of the manner in which they are levied.
2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property.
3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are:
  - (a) in Nepal:
Income tax imposed under the
Income Tax Act;
(hereinafter referred to as "Nepal tax").
  - (b) in Pakistan:
    - (i) the income tax;
    - (ii) the super tax; and
    - (iii) the surcharge;(hereinafter referred to as "Pakistan tax"); and
4. The Agreement shall also apply to any identical or substantially similar taxes which are imposed by either Contracting State after the date of signature of this Agreement in addition to, or in place of, the taxes referred to paragraph 3. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any significant changes which have been made in their respective taxation laws.

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:

- (a) the term "Pakistan" when used in a geographical sense means Pakistan as defined in the Constitution of the Islamic Republic of Pakistan and includes any area outside the territorial waters of Pakistan which under the laws of Pakistan and international law is an area within which Pakistan exercises sovereign rights and exclusive jurisdiction with respect to the natural resources of the seabed, subsoil and superjacent waters;
- (b) the term "Nepal" means the Territory of Nepal;
- (c) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean Pakistan or Nepal as the context requires;
- (d) the term "company" means any body corporate or any entity which is treated as a company or body corporate for tax purposes;
- (e) the term "competent authority" means:
  - (i) in Pakistan, the Central Board of Revenue or its authorized representative, and
  - (ii) in Nepal the authorized representative of the Minister for finance;
- (f) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
- (g) the term "international traffic" means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise of a Contracting State, except when the ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State;
- (h) the term "national" means:
  - (i) any individual possessing the citizenship or nationality of a Contracting State;
  - (ii) any legal person or association deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State;
- (i) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons which is treated as an entity for tax purposes; and
- (j) the term "tax" means Pakistan tax or Nepal tax, as the context requires.

2. As regards the application of the Agreement by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has under the laws of that Contracting State relating to taxes which are the subject of this Agreement.

Article 4

RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reasons of his domicile, residence, place of management or any other criterion of a similar nature.
2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:
  - (a) he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);
  - (b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has an habitual abode;
  - (c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the State of which he is a national;
  - (d) if he is a national of both Contracting States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.
3. Where by reason of the provisions of paragraph 1, a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident of the State in which its place of effective management is situated.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.
2. The term "permanent establishment" includes especially:
  - (a) a place of management;
  - (b) a branch;
  - (c) an office;
  - (d) a factory;
  - (e) a workshop;

- (f) a warehouse;
  - (g) a sales outlet;
  - (h) a farm or plantation; and
  - (i) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction or exploitation of natural resources.
3. The term "permanent establishment" likewise encompasses:
- (a) a building site, a construction, assembly or installation project or any supervisory activities in connection with such site or project, but only where such site, project or activity continues for a period or periods aggregating 183 days within any twelve months period;
  - (b) the furnishing of services, including consultancy services, by an enterprise through employees or other personnel engaged by an enterprise for such purpose, but only where activities of that nature continue (for the same or a connected project) within the Contracting State for a period or periods aggregating more than 183 days within any twelve months period.
4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:
- (a) the use of facilities solely for the purpose of storage, or display of goods or merchandise belonging to the enterprise;
  - (b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, or display;
  - (c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
  - (d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise, or of collecting information, for the enterprise;
  - (e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character; and
  - (f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in subparagraphs (a) to (e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.
5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person other than an agent of an independent status to whom paragraph 7 applies is acting in a Contracting State on behalf of an enterprise of the other Contracting State, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in the first-mentioned

Contracting State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, if such a person:

- (a) has and habitually exercises in that State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph; or
  - (b) has no such authority, but habitually maintains in the first - mentioned State a stock of goods or merchandise from which he delivers goods or merchandise on behalf of the enterprise.
6. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, an insurance enterprise of a Contracting State shall, except in regard to reinsurance, be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State if it collects premiums in the territory of that other State or insures risks situated therein through a person than an agent of an independent status to whom paragraph 7 applies.
  7. An enterprise of a Contracting State shall not be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent Status, where such persons are acting in the ordinary course of their business. However, when the activities of such an agent are devoted wholly or principally on behalf of that enterprise, he shall not be considered an agent of an independent status within the meaning of this paragraph.
  8. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of

general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources. Ships, boats and aircraft shall not be regarded as immovable property.

3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting or use in any other form of immovable property.
4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to (a) that permanent establishment; (b) sales in that other State of goods or merchandise of the same or similar kind as those sold through that permanent establishment; or (c) other business activities carried on in that other State of the same or similar kind as those effected through that permanent establishment.
2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.
3. In the determination of the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the business of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere. However, no such deduction shall be allowed in respect of amounts, if any, paid (otherwise than towards reimbursement of actual expenses) by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights, or by way of commission, for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on moneys lent to the permanent establishment. Likewise, no account shall be taken, in

the determination of the profits of a permanent establishment, for amounts charged (otherwise than towards reimbursement of actual expenses), by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights, or by way of commission for specific services performed or for management, or, except in the case of banking enterprise by way of interest on moneys lent to the head office of the enterprise or any of its other offices.

4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary. The method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.
5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.
6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.
7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

SHIPPING AND AIR TRANSPORT

1. Profits from the operation of ships and aircraft in international traffic shall be taxable only in the Contracting State of which the enterprise operating the ships or aircraft is a resident.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, the profits of an enterprise of a contracting state from operation of ships in international traffic from sources within the other contracting state may be taxed in the other state in accordance with domestic laws provided that the tax so charged shall be reduced by an amount equal to fifty percent thereof.
3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall also apply to profits from participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9

ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where;
  - (a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the

- management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State; or
- (b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State, and;

In either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State - and taxes accordingly - profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall, if necessary, consult each other.

Article 10

DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed:
- (a) 10 percent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company which holds at least 10 percent of the capital of the company paying the dividends; or
- (b) 15 percent of the gross amount of the dividends in all other cases.

The competent authorities of the Contracting States shall settle the mode of application of these limitations by mutual agreement.

This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends" as used in the Article means income from shares or other rights, not being debt-claims participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11

INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of interest the tax so charged shall not exceed:
  - (a) 10 per cent of the gross amount of the interest if the beneficial owner is a financial institution, an insurance company or an investment company receiving income from financial investments;
  - (b) 15 per cent of the gross amount of the interest in all other cases.
3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in a Contracting State and derived by a Government of the other Contracting State, including a local authority thereof, the Central Bank or any financial institution controlled by that Government shall be exempt from tax in the first mentioned State.
4. For the purposes of paragraph 3 the terms "the Central Bank" and "Financial

Institution controlled by that Government" means:

- (a) in the case of Nepal:
    - (i) Nepal Rastra Bank (Central Bank of Nepal);
    - (ii) such other financial institution the capital of which is wholly owned by The Government of Nepal, as may be agreed upon from time to time between the Governments of the Contracting States.
  - (b) in the case of Pakistan:
    - (i) State Bank of Pakistan (Central Bank of Pakistan);
    - (ii) such other financial institution the capital of which is wholly owned by the Government of the Islamic Republic of Pakistan, as may be agreed upon from time to time between the Governments of the Contracting States.
5. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article.
6. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest being a resident of a Contracting State carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with (a) such permanent establishment or fixed base, or with (b) business activities referred to under (c) of paragraph 1 of Article 7. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
7. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a local authority, or a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
8. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon the payer and the beneficial owner in the absence

of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

ROYALTIES AND FEES FOR TECHNICAL SERVICES

1. Royalties and fees for technical services arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such royalties or fees for technical services may also be taxed in the Contracting State in which they arise, and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the royalties or fees for technical services is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 15 percent of the gross amount of the royalties or fees for technical services.
3. The term "royalties" as used in this Article means any consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work, including cinematograph films and films, tape or discs used for radio or television broadcasting, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for the use of or the right to use, industrial, commercial or scientific equipment or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.
4. The term "fees for technical services" as used in this Article means any consideration for the provision or rendering of any managerial, technical or consultancy services by a resident of a Contracting State in the other Contracting State but does not include consideration for any activities mentioned in paragraph 3 of Article 5, Article 14 or Article 15.
5. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties or fees for technical services, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties or fees for technical services arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties or fees for technical services are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
6. Royalties or fees for technical services shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political sub-division, a local authority, or a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties or fee for technical services, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base with which the right, property or contract in respect of which the royalties or fees for technical

services are paid is effectively connected, and such royalties or fees or technical services are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties or fees for technical services shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties or fees for technical services, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.
3. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft, shall be taxable only in that State.
4. Gains from the alienation of shares of the capital stock of a company the property of which consists directly or indirectly principally of immovable property situated in a Contracting State may be taxed in that State.
5. Gains from the alienation of shares other than those mentioned in paragraph 4 representing a participation of 25 per cent or more in a company which is a resident of a Contracting State may be taxed in that State.
6. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraph 1,2,3,4 and 5 shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14

INDEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State unless he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities or he is present in that other State for a period or periods exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period. If he has such a fixed base or is present in that other State for the aforesaid period or periods, the income, may be taxed in that other State but only so much of it as is attributable to that fixed base or is derived in that other State during the aforesaid period or periods.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, income derived by a resident of Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character performed in the other Contracting State, may be taxed in that other State if the remuneration for those services or activities is paid by a resident of that other State or is borne by permanent or a fixed base situated in that other State.
3. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

Article 15

DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of Article 16,18 and 19, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first mentioned State if:
  - (a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve-month period; and
  - (b) the remuneration is paid by or on behalf of an employer who is not a resident of the other State; and
  - (c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.
3. Notwithstanding the preceding provision of this Article, remuneration derived in

respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic by an enterprise of a Contracting State may be taxed in that State.

Article 16

DIRECTORS' FEES

1. Directors' fees and similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors or any other similar organ of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in his capacity as an official in a top-level managerial position of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17

ENTERTAINERS AND SPORTS PERSONS

1. Notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer such as a theater, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sports person, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.
2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sports person in his capacity as such accrues not to the entertainer or sports person himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sports person are exercised.
3. Income derived by a resident of a Contracting State from activities exercised in the other Contracting State as envisaged in paragraphs 1 and 2 of this Article, shall be exempt from tax in that other state if the visit to that other State is supported wholly or mainly by public funds of the first mentioned Contracting State, a political subdivision or a local authority thereof, or takes place under a cultural agreement or arrangement between the Government of the Contracting State.

Article 18

PENSIONS AND SOCIAL SECURITY PAYMENTS

1. Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19, pensions and other similar remuneration paid to a resident of the other Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in that State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, pension paid and other payments made

under a public scheme which is part of the social security system of a Contracting State or a political sub-division or a local authority thereof shall be taxable only in that state.

Article 19

GOVERNMENT SERVICE

1. (a) Salaries, wages and similar remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.
(b) However, such salaries, wages and similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:
  - (i) is a national of that State; or
  - (ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.
2. (a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.
(b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.
3. The provisions of Articles 15,16, 17 and 18 shall apply to salaries, wages and similar remuneration, and to pensions in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof.

Article 20

STUDENTS, APPRENTICES AND TRAINEES

1. Payments which a student, apprentice or business trainee who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first mentioned State for the purpose of his education or training receives from the purpose of his maintenance, education, training shall not be taxed in that State provided that such payments arise from sources outside that State.
2. An individual who is a resident of one of the Contracting States and is temporarily present in the other Contracting State as an employee of or under contract with a resident of the first-mentioned State or as a participant in a programme sponsored

by the Government of the other State or by any international organization for the primary purpose of:

- (a) acquiring technical, professional or business experience from a person other than that resident of the first mentioned State or other than a person related to such resident; or
- (b) studying at a university or other recognized educational institution in that other State;

Shall be exempt from tax in that other State for a period not exceeding one year with respect to his income from personal services if the aggregate amount is not in excess of US \$ 3000 or its equivalent in Pakistan rupees or Nepalese rupees, as the case may be.

Article 21

OTHER INCOME

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable in that State.
2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, items of income of a resident of a Contracting State not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement and arising in the other Contracting State may also be taxed in that other State.

Article 22

ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

1. Double taxation shall be eliminated as follows:
  - (a) In Pakistan, where a resident of Pakistan derives income which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in Nepal, Pakistan shall allow as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the Nepal tax paid. Such deduction shall not, however, exceed that part of the tax on income, as computed before the deduction is given, which is attributable to the income which may be taxed in Nepal;

- (b) In Nepal, where a resident of Nepal derives income which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in Pakistan, Nepal shall allow as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the Pakistan tax paid. Such deduction shall not, however, exceed that part of the tax on income, as computed before the deduction is given, which is attributable to the income which may be taxed in Pakistan;
2. For the purposes of paragraph 1 of this Article, the terms "Pakistan tax paid" and "Nepal tax paid" shall be deemed to include the amount of tax which would have been paid in Pakistan or Nepal as the case may be, but for an exemption or reduction granted in accordance with laws designed to promote economic development in that Contracting State.
3. A grant given by a Contracting State or a political subdivision thereof to a resident of the other Contracting State in accordance with laws designed to promote economic development in that first-mentioned State, shall not be taxable in the other State.

Article 23

NON-DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected. This provision shall notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.
2. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.
3. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of that first mentioned State are or may be subjected.
4. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 7 of Article 11 or paragraph 7 of Article 12 apply, interest, royalties, fees for technical services

and other disbursement paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first mentioned State.

Article 24

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a resident of a Contracting State considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within two years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.
2. The competent authority shall endeavor, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with this Agreement. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.
3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavor to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of this Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in this Agreement.
4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs. The competent authorities, through consultations, shall develop appropriate bilateral procedures, conditions, methods, and techniques for the implementation of the mutual agreement procedure provided for in this Article.

Article 25

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Agreement or of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by the Agreement in so far as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement as well as to prevent fiscal evasion in relation to such taxes. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any

information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic law of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by this Agreement. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:
  - (a) to carry out administrative measures at variance with the laws or the administrative practice of that or of the other Contracting State;
  - (b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
  - (c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (*ordre public*).

Article 26

MEMBERS OF DIPLOMATIC MISSIONS AND CONSULAR POSTS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 27

ENTRY INTO FORCE

1. Each of the Contracting States shall notify to the other the completion of the procedures required by its law for the bringing into force of this Agreement. The Agreement shall enter into force on the date of receipt of the later of these notifications:
2. The provisions of this Agreement shall apply:-
  - (a) in Nepal:

in respect of income derived on or after the first day of Nepalese fiscal year next following the date upon which this Agreement enters into force.
  - (b) in Pakistan:
    - (i) with regard to taxed withheld at source, in respect of amounts paid or credited on or after the first day of July next following the date

- upon which this Agreement enters into force; and
- (ii) with regard to other taxes, in respect of taxable years beginning on or after the first day of July next following the date upon which this Agreement enters into force.

Article 28

TERMINATION

1. This Agreement shall remain in force indefinitely but either of the Contracting States may terminate the Agreement through the diplomatic channel, by giving to the other Contracting State written notice of termination not later than 30 June of any calendar year starting five years after the year in which the Agreement entered into force.
2. In such event, the Agreement shall cease to apply:
  - (a) In Nepal:

in respect of income derived on or after the first day of the Nepalese fiscal year next following that in which the notice of termination is given.
  - (b) in Pakistan:
    - (i) with regard to taxes withheld at source, in respect of amounts paid or credited after the end of the calendar year in, which such notice is given; and
    - (ii) with regard to other taxes, in respect of taxable years beginning after the end of the calendar year in which such notice is given.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorized thereto, have signed this Agreement.

DONE in duplicate in Kathmandu on the 25th day of January 2001 in the English language.

For The Government of Nepal

For the Government of the
Islamic Republic of Pakistan

.....
Dr. Bimal Prasad Koirala
Secretary
Ministry of Finance

.....
Mr. Riaz Hussain Naqvi
Secretary Revenue Division
Chairman Central Board of Revenue

AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF NEPAL

AND

THE GOVERNMENT OF THE

PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

FOR

THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION

AND

THE PREVENTION OF FISCAL EVASION

WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

The Government of Nepal and the Government of the People's Republic of China,
Desiring to conclude an Agreement for the avoidance of double taxation and the prevention
of fiscal evasion with respect to taxes on income;

Have agreed as follows:

Article 1

PERSONAL SCOPE

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2

TAXES COVERED

1. This Agreement shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State or of its local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.
2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income, or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, as well as taxes on capital appreciation.
3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are in particular:
  - a) in Nepal:

income tax imposed under the Income Tax Act;
(hereinafter referred to as "Nepal Tax")
  - b) in China:
    - (i) the individual income tax;
    - (ii) the income tax for enterprises with foreign investment and foreign enterprises;
(hereinafter referred to as "Chinese Tax")
4. The Agreement shall also apply to any identical or substantially similar taxes which are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any substantial changes which have been made in their respective taxation laws within a reasonable period of time after such changes.

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:
  - a) the term "Nepal" means the Territory of Nepal;

- b) the term "China" means the People's Republic of China; when used in geographical sense, means all the territory of the People's Republic of China, including its territorial sea, in which the Chinese laws relating to taxation apply, and any area beyond its territorial sea, within which the People's Republic of China has sovereign rights of exploration for and exploitation of resources of the sea-bed and its sub-soil and superjacent water resources in accordance with international law;
  - c) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean Nepal or China as the context requires;
  - d) the term "tax" means Nepal tax or Chinese tax as the context requires;
  - e) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;
  - f) the term "company" means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;
  - g) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean, respectively, an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
  - h) the term "national" means:
    - (i) any individual possessing the nationality of a Contracting State;
    - (ii) any legal person, partnership or association deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State;
  - i) the term "international traffic" means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise of a Contracting State, except when the ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State;
  - j) the term "competent authority" means:
    - (i) in the case of Nepal, the authorized representative of the Minister for Finance; and
    - (ii) in the case of China, the State Administration of Taxation or its authorized representative.
2. As regards the application of the Agreement by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has under the laws of that Contracting State concerning the taxes to which the Agreement applies.

Article 4

RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his

domicile, residence, place of head office, place of effective management, or any other criterion of a similar nature.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:
  - a) he shall be deemed to be a resident of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident of the State with which his personal and economic relations are closer (center of vital interests);
  - b) if the State in which he has his center of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident of the State in which he has an habitual abode;
  - c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident of the State of which he is a national;
  - d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.
3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then the competent authorities of the Contracting States shall determine that the person is a resident of a Contracting State for the purposes of this Agreement by mutual agreement.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.
2. The term "permanent establishment" includes especially:
  - a) a place of management;
  - b) a branch;
  - c) an office;
  - d) a factory;
  - e) a workshop;
  - f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources;
  - g) a warehouse, in relation to a person providing storage facilities for others; and
  - h) a farm or plantation.

3. The term "permanent establishment" likewise encompasses:
  - a) a building site, a construction, assembly or installation project or supervisory activities in connection therewith, but only where such site, project or activities continue for a period of more than 183 days;
  - b) the furnishing of services, including consultancy services, by a resident of one of the Contracting States through employees or other personnel, provided activities of that nature continue (for the same or a connected project) within the other Contracting State for a period or periods aggregating more than 183 days within any twelve- month period.
4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:
  - a) the use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;
  - b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, display or delivery;
  - c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
  - d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;
  - e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;
  - f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in sub-paragraphs a) to e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.
5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person—other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies—is acting in a Contracting State on behalf of an enterprise of the other Contracting State, has and habitually exercises an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in the first-mentioned Contracting State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.
6. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, an insurance enterprise of a Contracting State shall, except in regard to reinsurance, be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State if it collects premiums in the territory of that other State or insures risks situated therein through a person other

than an agent of an independent status to whom paragraph 7 applies.

7. An enterprise of a Contracting State shall not be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State merely because it carries on business in that other State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business. However, when the activities of such an agent are devoted wholly or almost wholly on behalf of that enterprise, he will not be considered an agent of an independent status within the meaning of this paragraph.
8. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources. Ships and aircraft shall not be regarded as immovable property.
3. The provisions of paragraph 1 shall also apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property.
4. The provisions of paragraph 1 and 3 shall also apply to the income form immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State, but only so

much of them as is attributable to that permanent establishment.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.
3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions, expenses which are incurred for the purposes of the business of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.

However, no such deduction shall be allowed in respect of the amounts, if any, paid (otherwise than towards reimbursement of actual expenses) by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights, or by way of commission, for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on moneys lent to the permanent establishment. Likewise, no account shall be taken, in the determination of profits of a permanent establishment, for amounts charged (otherwise than towards reimbursement of actual expenses), by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments, in return for the use of patents or other rights, or by way of commission for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on moneys lent to the head office of the enterprise or any of its other offices.

4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary. The method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.
5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.
6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.
7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

SHIPPING AND AIR TRANSPORT

1. Profits from the operation of ships or aircraft in international traffic shall be taxable only in the Contracting State in which the place of head office or of effective management of the enterprise is situated.
2. The provisions of paragraph 1 shall also apply to profits from participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9

ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where:
  - a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or
  - b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State— and taxes accordingly—profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall, if necessary, consult each other.

Article 10

DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the

company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the dividends the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the dividends.

3. The provisions of this paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.
3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares, or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profit or income arising in such other State.

Article 11

INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the interest the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the interest.
3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in a Contracting State and derived by the Government of the other Contracting State, a local authority and the Central Bank thereof or any financial institution wholly owned by the Government of that other State, or by any other resident of that other State with respect to debt-claims indirectly financed by the Government of that other State, a local authority and the

Central Bank thereof or any financial institution wholly owned by the Government of that other State, shall be exempt from tax in the first-mentioned State.

4. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article.
5. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is the Government of that State, a local authority thereof or a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the royalties, the tax so charged shall not exceed 15 per cent of the gross amount of the royalties.

3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematography films, or films or tapes for radio or television broadcasting, any patent, trademark, design or model, plan, secret formula or process, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial, or scientific equipment, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right, property or contract in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is the Government of that Contracting State, a local authority thereof or a resident of that Contracting State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation

of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such a fixed base, may be taxed in that other State.

3. Gains from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft shall be taxable only in the Contracting State in which the place of head office or of effective management of the enterprise is situated.
4. Gains from the alienation of shares of the capital stock of a company the property of which consists directly or indirectly principally of immovable property situated in a Contracting State may be taxed in that Contracting State.
5. Gains from the alienation of shares other than those mentioned in paragraph 4 representing a participation of at least 25 per cent in a company which is a resident of a Contracting State may be taxed in that State.
6. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1 to 5, shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14

INDEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State except in one of the following circumstances, when such income may also be taxed in the other Contracting State:
  - a) if he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities; in that case, only so much of the income as is attributable to that fixed base may be taxed in that other State;
  - b) if his stay in the other Contracting State is for a period or periods amounting to or exceeding in the aggregate 183 days in any twelve-month period, in that case, only so much of the income as is derived from his activities performed in that other State may be taxed in that other State.
2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

Article 15

DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of Articles 16, 18, 19, 20 and 21, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in

the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:
  - a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days within any twelve-month period; and
  - b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State; and
  - c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic, shall be taxable only in the Contracting State in which the place of head office or of effective management of the enterprise is situated.

Article 16

DIRECTORS' FEES

Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17

ARTISTES AND SPORTSMEN

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsman, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.
2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsman in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsman are exercised.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, income derived by entertainers or sportsmen who are residents of a Contracting State from the activities exercised in the other Contracting State under a plan of cultural exchange between the Governments of both Contracting States shall be exempt from tax in that other State.

Article 18

PENSIONS AND SOCIAL SECURITY PAYMENTS

1. Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19, pensions and other similar remuneration paid to a resident of a Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in that State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, pensions paid and other similar payments made by the Government of a Contracting State or a local authority thereof under a public welfare scheme of the social security system of that State shall be taxable only in that State.

Article 19

GOVERNMENT SERVICE

1. a) Remuneration, other than a pension, paid by the Government of a Contracting State or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to the Government of that State or a local authority thereof, in the discharge of functions of a governmental nature, shall be taxable only in that State.
b) However, such remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that other State and the individual is a resident of that other State who:
  - i) is a national of that State; or
  - ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.
2. a) Any pension paid by, or out of funds to which contributions are made by the Government of a Contracting State or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to the Government of that State or a local authority thereof shall be taxable only in that State.
b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that other State.
3. The provisions of Articles 15, 16, 17 and 18 shall apply to remuneration and pensions in respect of services rendered in connection with a business carried on by the Government of a Contracting State or a local authority thereof .

Article 20

TEACHERS AND RESEARCHERS

1. Remuneration which an individual who is or was immediately before visiting a Contracting State, a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned State for the primary purpose of teaching, giving lectures or

conducting research at a university, college, school or educational institution or scientific research institution recognized by the Government of the first-mentioned State derives for the purpose of such teaching, lectures or research shall not be taxed in the first-mentioned State, for a period of two years from the date of his first arrival in the first-mentioned State.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not apply to income from research if such research is undertaken not in the public interest but primarily for the private benefit of a specific person or persons.

Article 21

STUDENTS AND TRAINEES

1. Payments which a student, business apprentice or trainee who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned State solely for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that State, provided that such payments arise from sources outside that State.
2. In respect of grants, scholarships and remuneration from employment not covered by paragraph 1, a student, business apprentice or trainee described in paragraph 1 shall, in addition, be entitled during such education or training to the same exemptions, reliefs or reductions in respect of taxes available to residents of the State which he is visiting.

Article 22

OTHER INCOME

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.
2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, items of income of a resident of a Contracting State not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement and arising in the other Contracting State may also be taxed in that other State.

Article 23

METHODS FOR THE ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

1. In China, double taxation shall be eliminated at follows:

where a resident of China derives income from Nepal the amount of tax on that income payable in Nepal in accordance with the provisions of this Agreement, may be credited against the Chinese tax imposed on that resident. The amount of the credit, however, shall not exceed the amount of the Chinese tax on that income computed in accordance with the taxation laws and regulations of China.

2. In Nepal, double taxation shall be eliminated as follows:

where a resident of Nepal derives income from China the amount of tax on that income payable in China in accordance with the provisions of this Agreement, may be credited against the Nepal tax imposed on that resident. The amount of the credit, however, shall not exceed the amount of the Nepal tax on that income computed in accordance with the taxation laws and regulations of Nepal.

3. For the purpose of allowance as credit in a Contracting State, the tax paid in the other Contracting State shall be deemed to include the tax which is otherwise payable in that other State but has been reduced or waived by that State under its legal provisions for tax incentives.

Article 24

NON-DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances are or may be subjected.
2. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favorably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.
3. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 7 of Article 11, or paragraph 6 of Article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State.
4. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled,

directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.

Article 25

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.
2. The competent authority shall endeavor, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.
3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavor to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.
4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs. The competent authorities shall through consultations develop appropriate bilateral procedures, conditions, methods and techniques for the implementation of the mutual agreement procedure provided for in this Article.

Article 26

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Agreement or of the domestic laws of the Contracting State concerning taxes covered by the Agreement, insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement, in particular for the prevention of evasion of such taxes. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret and shall be

disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) involved in the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by the Agreement. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:
  - a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
  - b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
  - b) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

Article 27

DIPLOMATIC AGENTS AND CONSULAR OFFICERS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of diplomatic agents or consular officers under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 28

ENTRY INTO FORCE

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date on which diplomatic notes indicating the completion of internal legal procedures necessary in each country for the entry into force of this Agreement have been exchanged. This Agreement shall have effect:
  - a) in Nepal, in respect of income arising on or after the first day of the Nepalese fiscal year next following that of the entry into force of the Agreement;
  - b) in China, in respect of income arising in any taxable year beginning on or after the first day of January next following the calendar year in which this Agreement enters into force.

Article 29

TERMINATION

This Agreement shall continue in effect indefinitely but either of the Contracting States may, on or before the thirtieth day of June in any calendar year beginning after the

expiration of a period of five years from the date of its entry into force, give written notice of termination to the other Contracting State through the diplomatic channels. In such event this Agreement shall cease to have effect:

- a) in Nepal, in respect of income arising on or after the first day of the Nepalese fiscal year next following that in which the notice of termination is given;
- b) in China, in respect of income arising in any taxable year beginning on or after the first day of January next following the calendar year in which the notice of termination is given.

IN WITNESS whereof the undersigned, duly authorized thereto, have signed this Agreement.

Done at Kathmandu on the 14th day of the month of May 2001, in duplicate in the Nepali, Chinese and English Languages, all three texts being equally authentic. In case of any divergence, the English text shall prevail.

.....
For The Government of Nepal

.....
For the Government of
The People's Republic of
China

PROTOCOL TO THE AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF NEPAL AND THE GOVERNMENT OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION AND THE PREVENTION OF FISCAL EVASION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

On signing the Agreement for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with Respect to Taxes on Income between The Government of Nepal and the Government of the People's Republic of China, the undersigned have agreed that the following provisions shall form an integral part of the said Agreement:

With reference to Paragraph 2 of Article 12, there shall be immediately substituted for the rate of 15 per cent as specified in Paragraph 2 of Article 12 such lower rate as may be agreed upon between The Government of Nepal and other country in any agreement for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income concluded between The Government of Nepal and that country subsequent to this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly authorized thereto by their respective Governments have signed this Protocol.

Done at Kathmandu on the 14th day of May 2001, in duplicate in the Nepali, Chinese and English Languages, all three texts being equally authentic. In case of any divergence, the English text shall prevail.

.....
For The Government
of Nepal

.....
For the Government of The People's
Republic of China

AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF NEPAL

AND

THE REPUBLIC OF KOREA

FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION

AND THE PREVENTION OF FISCAL EVASION

WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

The Government of Nepal and the Government of the Republic of Korea, desiring to conclude an Agreement for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income,

Have agreed as follows:

Article 1

PERSONS COVERED

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2

TAXES COVERED

1. The existing taxes to which this Agreement shall apply are:
  - a) in Korea:
    - (i) the income tax;
    - (ii) the corporation tax;
    - (iii) the inhabitant tax, and
    - (iv) the special tax for rural development
(hereinafter referred to as “Korean tax”);
  - b) in Nepal:
    - (i) income tax imposed under the Income Tax Act, and
    - (ii) any other taxes on income imposed by local bodies
(hereinafter referred to as “Nepal Tax”).
2. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes which are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any substantial changes which have been made in their respective taxation laws.

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:
  - a) the term “Korea” means the Republic of Korea, and when used in a geographical sense, means the territory of the Republic of Korea, including its territorial sea, and any other area adjacent to the territorial sea of the Republic of Korea which,

in accordance with international law, has been or may hereafter be designated under the laws of the Republic of Korea as an area within which the sovereign rights or jurisdiction of the Republic of Korea with respect to the waters, the sea-bed and subsoil, and their natural resources may be exercised;

- b) the term "Nepal" means the Territory of Nepal;
  - c) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean Korea or Nepal, as the context requires;
  - d) the term "tax" means Korean tax or Nepal tax, as the context requires;
  - e) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;
  - f) the term "company" means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;
  - g) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
  - h) the term "national" means:
    - (i) any individual possessing the nationality of a Contracting State;
    - (ii) any legal person, partnership and association deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State;
  - i) the term "international traffic" means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise of a Contracting State, except when the ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State;
  - j) the term "competent authority" means:
    - (i) in Korea, the Minister of Finance and Economy or his authorized representative;
    - (ii) in Nepal, the Minister of Finance or his authorized representative.
2. As regards the application of the Agreement at any time by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has at that time under the law of that State for the purpose of the taxes to which the Agreement applies, any meaning under the applicable tax laws of that State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that State.

Article 4

RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means

any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of head or main office, place of management, or any other criterion of a similar nature and also includes that State and any political subdivision or local authority thereof. This term, however, does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1, an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:
  - a) he shall be deemed to be a resident only of the state in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident only of the State with which his personal and economic relations are closer (center of vital interests);
  - b) if the State in which he has his center of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has an habitual abode;
  - c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the State of which he is a national;
  - d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.
3. Where by reason of the provisions of paragraph 1, a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident only of the State in which its place of effective management is situated. In case of doubts the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.
2. The term " permanent establishment" includes especially:
  - a) a place of management;
  - b) a branch;
  - c) an office;
  - d) a factory;
  - e) a workshop, and
  - f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources.

3. A building site or a construction, assembly or installation project, or supervisory or consultancy activities in connection therewith constitute a permanent establishment only if such site, project or activities continue for a period or periods aggregating more than 183 days within any twelve month period.
4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:
  - a) the use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;
  - b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, display or delivery;
  - c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purposes of processing by another enterprise;
  - d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;
  - e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;
  - f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in sub-paragraphs a) to e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.
5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person - other than an agent of an independent status to whom paragraph 7 applies - is acting on behalf of an enterprise and has, and habitually exercises, in a Contracting State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in that State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.
6. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, an insurance enterprise of a Contracting state shall, except in regard to reinsurance, be deemed to have a permanent establishment in the other State if it collects premiums in the territory of that other State or insures risks situated therein through an employee or through a representative who is not an agent of an independent status within the meaning of paragraph 7.
7. An enterprise shall not be deemed to have a permanent establishment in a Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business.

8. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources; ships and aircraft shall not be regarded as immovable property.
3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting or use in any other form of immovable property.
4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.
2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.
3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as

deductions expenses under the provisions of domestic law which are incurred for the purposes of the business of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.

4. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.
5. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.
6. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

SHIPPING AND AIR TRANSPORT

1. Profits of an enterprise of a Contracting State from the operation of ships or aircraft in international traffic shall be taxable only in that State.
2. The provisions of paragraph 1 shall also apply to profits derived from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9

ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where
  - a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or
  - b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State and taxes accordingly - profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first - mentioned State if the conditions

made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall consult each other.

Article 10

DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that state, but if the recipient is the beneficial owner of the dividends the tax so charged shall not exceed:
  - a) 5 percent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company which holds directly at least 25 percent of the shares of the company paying the dividends;
  - b) 10 percent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company which holds directly at least 10 percent of the shares of the company paying the dividends;
  - c) 15 percent of the gross amount of the dividends in all other cases.

This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are

paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11

INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 percent of the gross amount of the interest.
3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, Interest arising in a Contracting State and derived by the Government of the other Contracting State including political subdivisions and local authorities thereof, the Central Bank of that other State or any financial institution performing functions of a governmental nature or by any resident of the other Contracting State with respect to debt-claim guaranteed or indirectly-financed by the Government of that other State including political subdivisions and local authorities thereof, the Central Bank of that other State or any financial institution performing functions of a governmental nature shall be exempt from tax in the first-mentioned Contracting State.
4. For the purposes of paragraph 3, the terms "the Central Bank and financial institution performing functions of a governmental nature" mean:
  - a) in Korea:
    - (i) the Bank of Korea;
    - (ii) the Korea Export- Import Bank;
    - (iii) the Korea Development Bank, and
    - (iv) such other financial institution performing functions of a governmental nature as may be specified and agreed upon in letters exchanged between the competent authorities of the Contracting States;
  - b) in Nepal:
    - (i) Nepal Rastra Bank (Central Bank of Nepal);
    - (ii) Nepal Industrial Development Corporation;
    - (iii) Agriculture Development Bank, and
    - (iv) such other financial institution performing functions of a governmental

nature as may be specified and agreed upon in letters exchanged between the competent authorities of the Contracting States.

5. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bond or debentures.
6. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
7. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political subdivision, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
8. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and beneficially owned by a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the royalties, the tax so charged shall not exceed 15 percent of the gross amount of the royalties.
3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as

a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematograph films or tapes for radio or television broadcasting, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.

4. The provisions of paragraph 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political subdivision, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other state.
2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.
3. Gains from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic or

movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft shall be taxable only in the Contracting State of which the enterprise is a resident.

4. Gains from the alienation of shares of the capital stock of a company the property of which consists directly or indirectly principally of immovable property situated in a Contracting State may be taxed in that State.
5. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2, 3 and 4 shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14

INDEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Income derived by an individual who is a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State unless:
  - a) he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities; or
  - b) he is present in that other Contracting State for a period or periods amounting to or exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period commencing or ending in the fiscal year concerned.

If he has such a fixed base or is present in that other Contracting State for aforesaid period or periods, the income may be taxed in the other Contracting State but only so much of the income as is attributable to that fixed base or is derived in that other Contracting State during the aforesaid period or periods.

2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent, activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

Article 15

DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of Articles 16, 18, 19, 20 and 21, salaries, wages and other similar remuneration derived by an individual who is a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by an individual who is a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:

- a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period commencing or ending in the fiscal year concerned;
  - b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State; and
  - c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic by an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State.

Article 16

DIRECTORS' FEES

Directors' fees and other similar payments derived by an individual who is a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17

ARTISTES AND SPORTSMEN

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by an individual who is a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsman, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.
2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsman in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsman are exercised.
3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article, income derived by entertainers or sportsmen who are residents of a Contracting State from the activities exercised in the other Contracting State under a special program of cultural exchange agreed upon between the Governments of both Contracting States, shall be exempt from tax in that other State.

Article 18

PENSIONS, ANNUITIES & SOCIAL SECURITY PAYMENTS

1. Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19, pensions, annuities or and other

similar remuneration paid to an individual who is a resident of the Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in that State.

2. The term "annuities" means a stated sum payable periodically at stated times during life or during a specified or ascertainable period of time under an obligation to make the payments in return for adequate and full consideration in money or money's worth.
3. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, pensions paid and other payments made under a public scheme which is part of the social security systems of a Contracting State shall be taxable only in that State.

Article 19

GOVERNMENT SERVICE

1. a) Remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.
  - b) However, such remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:
    - (i) is a national of that other State; or
    - (ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.
2. a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.
  - b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.
3. The provisions of Articles 15, 16, 17 and 18 shall apply to remuneration and pensions in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or local authority thereof.
4. The provision of paragraph 1 and 2 shall likewise apply in respect of remuneration or pensions paid by:
  - a) in Korea:
    - (i) the Bank of Korea;
    - (ii) the Korea Export-Import Bank;
    - (iii) the Korea Development Bank;
    - (iv) the Korea Trade-Investment Promotion Agency, and

- (v) other institution performing functions of a governmental nature as may be specified and agreed upon in letters exchanged between the competent authorities of the Contracting States;
- b) in Nepal:
- (i) Nepal Rastra Bank (Central Bank of Nepal);
  - (ii) Nepal Industrial Development Corporation;
  - (iii) Agriculture Development Bank, and
  - (iv) such other financial institution performing functions of a governmental nature as may be specified and agreed upon in letters exchanged between the competent authorities of the Contracting States.

Article 20

STUDENTS

1. A student or business apprentice who is or was a resident of a Contracting State immediately before visiting the other Contracting State and who is present in that other State solely for the purpose of his education or training, shall be exempt from tax in that other State on:
  - a) payments made to him by persons residing outside that other State for the purposes of his maintenance, education or training; and
  - b) remuneration from employment in that other State, in an amount not exceeding 10,000 United States dollars or its equivalent in Korean currency or in Nepalese currency during any calendar year provided that such employment is directly related to his studies or is undertaken for the purpose of his maintenance.
2. The benefits of this Article shall extend only for such period of time as may be reasonable or customarily required to complete the education or training undertaken, but in no event shall any individual have the benefits of this Article for more than five consecutive years from the date of his first arrival in that other Contracting State.

Article 21

TEACHERS AND RESEARCHERS

1. A professor, teacher or researcher who makes a temporary visit to a Contracting State for the purpose of teaching or conducting research at a university, college, school or other recognized educational institution and who is, or immediately before such visit was, a resident of the other Contracting State shall be exempted from tax in the first-mentioned State for a period not exceeding two years in respect of remuneration for such teaching or research.
2. This Article shall not apply to remuneration which a professor or teacher receives for

conducting research if the research is undertaken primarily for the private benefit of a specific person or persons.

Article 22

OTHER INCOME

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.
2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

Article 23

RELIEF FROM DOUBLE TAXATION

1. Subject to the provisions of Korean tax law regarding the allowance as a credit against Korean tax of tax payable in any country other than Korea:
  - a) Where a resident of Korea derives income from Nepal, which may be taxed in Nepal in accordance with the provisions of this Agreement, Korea shall allow, subject to its laws, an amount equal to income tax paid or payable in Nepal as a credit from the tax on the income of that resident. The amount of credit shall not, however, exceed that part of income tax as computed before the credit is given, which is appropriate to that income taxed in Nepal.
  - b) Notwithstanding the provisions of sub-paragraph a), there shall be deemed to have been paid by the Korean resident the amount which would have been paid as Nepal tax under the laws of Nepal and in accordance with this Agreement if the Nepal tax had not been reduced or exempted in Nepal in accordance to any special incentive measures designed to promote economic development in Nepal, which are effective on the date of signature of this Agreement or which may be introduced in the future in laws relating to Nepal tax in place of, or in addition to, the existing measures, provided that an agreement is made between the competent authorities of the two Contracting States in respect of the scope of the benefit accorded to the taxpayer by the said measures.
  - c) Where a company which is a resident of Korea owns not less than 20 per cent of the total shares issued by a company which is a resident of Nepal, Korea shall take into account, in determining the tax to be paid in Korea, the tax paid

or payable by the second-mentioned company in respect of the profits out of which the dividend is paid.

2. Subject to the provisions of Nepal tax law regarding the allowance as a credit against Nepal tax of tax payable in any country other than Nepal:
  - a) Where a resident of Nepal derives income from Korea, which may be taxed in Korea in accordance with the provisions of this Agreement, Nepal shall allow, subject to its laws, an amount equal to income tax paid or payable in Korea as a credit from the tax on the income of that resident. The amount of credit shall not, however, exceed that part of income tax as computed before the credit is given, which is appropriate to that income taxed in Korea.
  - b) Where a company which is a resident of Nepal owns not less than 20 per cent of the total shares issued by a company which is a resident of Korea, Nepal shall take into account, in determining the tax to be paid in Nepal, the tax paid or payable by the second-mentioned company in respect of the profits out of which the dividend is paid.

Article 24

NON-DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation or connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.
2. The taxation on a permanent establishment or a fixed base which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favorably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reduction for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.
3. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 8 of Article 11, or paragraph 4 of Article 12 apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible, under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State are or may be subjected.
4. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or

controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirements connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.

5. The provision of this Article shall, notwithstanding the provisions of Article 2, apply to taxes of every kind and description.

Article 25

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.
2. The competent authority shall endeavor, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement.
3. The competent authorities of the contracting States shall endeavor to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.
4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs. When it seems advisable in order to reach agreement to have an oral exchange of opinions, such exchange may take place through a Commission consisting of representatives of the competent authorities of the Contracting States.

Article 26

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Agreement or of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by the Agreement, insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in

the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by the Agreement. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:
  - a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
  - b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
  - c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial, or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (order public).

Article 27

MEMBERS OF DIPLOMATIC MISSIONS AND CONSULAR POSTS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 28

ENTRY INTO FORCE

1. Each Contracting State shall notify the other of the completion of the procedures required by its law for the entering into force of this Agreement. The Agreement shall enter into force on the later of the notifications.
2. The provisions of this Agreement shall have effect:
  - a) in Korea:
    - (i) in respect of taxes withheld at source, for amounts payable on or after the first day of January in the first calendar year following that in which this Agreement enters into force;
    - (ii) in respect of other taxes, for the taxable year beginning on or after the first day of January in the first calendar year following that in which this Agreement enters into force;

- b) in Nepal:

- (i) in respect of taxes withheld at source or advance tax, for amounts payable on or after the first day of Nepalese fiscal year next following the date of the entry into force of this Agreement;
- (ii) in respect of taxes on income derived on or after the first day of the Nepalese fiscal year next following the date of the entry into force of this Agreement.

Article 29

TERMINATION

1. This Agreement shall continue in effect indefinitely but either Contracting State may, on or before the thirtieth day of June of any calendar year beginning after the expiration of a period of five years from the date of its entry into force, give to the other Contracting State a notice of termination in writing through diplomatic channels.
2. The provisions of this Agreement shall cease to have effect:
  - a) in Korea:
    - (i) in respect of taxes withheld at source, for amounts payable on or after the first day of January in the first calendar year following that in which the notice is given;
    - (ii) in respect of other taxes, for the taxable year beginning on or after the first day of January in the first calendar year following that in which the notice is given;
  - b) in Nepal:
    - (i) in respect of taxes withheld at source or advance tax, for amounts payable on or after the first day of Nepalese fiscal year next following the date on which the notice is given;
    - (ii) in respect of taxes on income derived on or after the first day of the Nepalese fiscal year next following the date on which the notice is given.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done in duplicate at Seoul this 5th day of October 2001, in the Nepali, Korean, and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

.....
FOR THE GOVERNMENT
OF NEPAL

.....
FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF KOREA

PROTOCOL TO THE AGREEMENT BETWEEN
THE REPUBLIC OF KOREA
AND
THE GOVERNMENT OF NEPAL
FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION AND
THE PREVENTION OF FISCAL EVASION
WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

On signing the Agreement between the Republic of Korea and the Government of Nepal for the the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with respect to Taxes on Income, the undersigned have agreed that the following provisions shall form an integral part of the Agreement.

With reference to Paragraph 2 of Article 5,

The term "permanent establishment" includes a warehouse in relation to a person habitually providing storage facilities for others.

With reference to Paragraph 3 of Article 7,

The deduction shall not be allowed in respect of amounts, if any, paid (otherwise than towards reimbursement of actual expenses) by a permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights, or by way of commission, for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on monies lent to the permanent establishment. Likewise no account shall be taken, in the determination of the profits of a permanent establishment, for amounts charged (otherwise than towards reimbursement of actual expenses), by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments, in return for the use of patents or other

rights, or by way of commission for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on monies lent to the head office of the enterprise or any of its other offices.

With reference to Paragraph 2 of Article 10 and Paragraph 2 of Article 12,

There shall be immediately substituted for the rate of 5, 10, or 15 per cent specified in Paragraph 2 of Article 10 and for the rate 15 percent specified in Paragraph 2 of Article 12 such lower rates as may be agreed upon between Nepal and any other country in any Agreement for the avoidance of double taxation and prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income concluded between Nepal and that other country subsequent to this Agreement.

With reference to sub-paragraph 1 b) of Article 23,

The special incentive measures designed to promote economic development in Nepal are the measures under the Income Tax Act, the Industrial Enterprise Act, the Foreign Investment and Technology Transfer Act, the Electricity Act and other related laws. It is understood that the provisions of sub-paragraph 1 b) of Article 23 shall not be applied to a resident of Korea whose income is derived from engaging in the business activities in the financial sector or from third states. This provision shall cease to have effect in respect of income derived by a resident of Korea in any taxable year beginning after December 31, 2003. However, the competent authorities of both Contracting States may consult each other and agree upon extending this period up to any further period.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Protocol.

Done in duplicate at Seoul this 5th day of October 2001, in the Nepali, Korean, and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

.....
FOR THE GOVERNMENT OF
NEPAL

.....
FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF KOREA

AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF NEPAL

AND

THE GOVERNMENT OF THE STATE OF QATAR

FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION AND THE

PREVENTION

OF FISCAL EVASION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

Government of Nepal and the Government of the State of Qatar Desiring to conclude an Agreement for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with Respect to Taxes on Income,

Have agreed as follows:

Article 1

PERSONS COVERED

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2

TAXES COVERED

1. This Agreement shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State, irrespective of the manner in which they are levied.
2. There shall be regarded as taxes on income, all taxes imposed on total income or on elements of income including tax on income on gain of movable and immovable property.
3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are:
  - (a) in the case of Nepal:
Income tax imposed under the Income Tax Act:
(Hereinafter referred to as "Nepal Tax")
  - (b) in the case of the State of Qatar
The Income Tax
(Hereinafter referred to as "Qatari Tax")
4. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes that are imposed after the date of signature of this Agreement in addition to, or in place of the existing taxes. The Competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any significant changes that have been made in their respective tax laws.

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purpose of this Agreement, unless the context otherwise requires:
  - (a) the term "Nepal" means the Territory of Nepal.
  - (b) the term "Qatar" means the State of Qatar its lands, internal waters, territorial sea including its bed and subsoil, the air space over them, the exclusive economic zone and the continental shelf, over which the State of Qatar

exercises sovereign rights and jurisdiction in accordance with the provisions of International law and Qatar's national laws and regulations;

- (c) the term " a Contracting State" and " the other Contracting State" mean Nepal or Qatar as the context requires;
  - (d) the term "company" means any body corporate or any entity that is treated as a body corporate for tax purposes;
  - (e) the term " competent authority" means;
    - 1) in the case of Nepal, Minister of Finance or his authorized representative;
    - 2) in the case of the State of Qatar, Minister of Finance or his authorized representative;
  - (f) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
  - (g) the term "international traffic" means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise of a Contracting State, except when the ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State;
  - (h) the term "national" means:
    - 1) any individual possessing the nationality of a Contracting State;
    - 2) any legal person, partnership or association deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State;
  - (i) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons which is treated as an entity for tax purposes; and also includes a Contracting State and any political subdivision or local authority thereof;
2. When implementing the provisions of this Agreement by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has under the law of that State concerning the taxes to which the Agreement applies.

Article 4

RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of management or any other criterion of a similar nature, and also includes that State and any political subdivision or local

authority thereof. This term, however, does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources situated in that State.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:
  - (a) he shall be deemed to be a resident of the Contracting State in which he has a permanent home available to him, if he has a permanent home available to him in both Contracting States, he shall be deemed to be a resident of the Contracting State in which his personal and economic relations are closer (Center of Vital Interests);
  - (b) if the Contracting State in which he has his center of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either Contracting State, he shall be deemed to be a resident of the Contracting State of which he has a habitual abode;
  - (c) if he has an habitual abode in both Contracting States or in either of them, he shall be deemed to be a resident of the Contracting State of which he is a national;
  - (d) if the residence status of an individual cannot be determined in accordance with the provisions of sub-paras (a), (b) and (c) above, then the competent authorities of the two Contracting States shall settle this question by mutual agreement.
3. Where by reason of the provisions of paragraph 1, a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident only of the State in which its place of effective management is situated.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term “permanent establishment” means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.
2. The term “permanent establishment” includes especially:
  - (a) a place of management;
  - (b) a branch ;
  - (c) an office ;
  - (d) a factory ;
  - (e) a workshop;
  - (f) a warehouse or a premises used as sales outlet;
  - (g) a farm or plantation;
  - (h) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction, exploitation

or exploration of natural resources;

- (i) a building site, a construction, assembly or installation project or any supervisory activity in connection with such site or project, but only where such site, project or activity continues for a period of more than 183 days;
- (j) the furnishing of services, including consultancy services, by an enterprise through employees or other personnel engaged by the enterprise for such purpose, but only where activities of that nature continue (for the same or a connected project) within the country for a period or periods aggregating more than 183 days within any twelve month period.

3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term “permanent establishment” shall be deemed not to include:

- (a) the use of facilities solely for the purpose of storage or display of goods or merchandise belonging to the enterprise;
- (b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage or display;
- (c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
- (d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;
- (e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character; and
- (f) The maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in subparagraphs (a) to (e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.

4. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person – other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies– is acting on behalf of an enterprise and has, and habitually exercises, in a Contracting State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in that State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 3 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.

5. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, an insurance enterprise of

a Contracting State except in regard to reinsurance, be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State if it collects premiums on the territory of that other Contracting State or insures risks situated therein through a person, other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies.

6. An enterprise of a Contracting State shall not be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, where such persons are acting in the ordinary course of their business. However, when the activities of such an agent are devoted wholly or principally on behalf of that enterprise, he shall not be considered an agent of an independent status within the meaning of this paragraph, if it is shown that the transactions between the agent and the enterprise were not made under arm's length conditions.
7. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufructs of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources. Ships, boats, and aircrafts shall not be regarded as immovable property.
3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting or use in any other form of immovable property.
4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State

unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to (a) that permanent establishment; (b) sales in that other State of goods or merchandise of the same or similar kind as those sold through that permanent establishment; or (c) other business activities carried on in that other State of the same or similar kind as those affected through that permanent establishment.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.

3. In determination of the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of

the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere, as follows;

(a) However, no such deduction shall be allowed in respect of amounts, if any, paid (otherwise than towards reimbursement of actual expenses) by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights or by way of commission, for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on money lent to the permanent establishment.

(b) Likewise no account shall be taken, in the determination of the profits of a permanent establishment, for amounts charged (otherwise than towards reimbursement of actual expenses), by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments, in return for the use of patents or other rights, or by way of commission for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise by way of interest on money lent to the head office of the enterprise or any its other offices;

(c) Such deductions are also allowed under the provisions of the domestic law of the Contracting State in which the permanent establishment is situated.

4. In so far as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that

Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary. The method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.

5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.
6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.
7. Where profits include items of income, which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

SHIPPING AND AIR TRANSPORT

1. Profits from the operation of ships or aircrafts in international traffic shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.
2. The provisions of preceding paragraph shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business, or an international operating agency.

Article 9

ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where:-
  - (a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or
  - (b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State, and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relation which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.
2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State and taxes accordingly – profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits

which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State may make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall, if necessary, consult each other.

Article 10

DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if recipient is the beneficial owner of the dividends the tax so charged shall not exceed 10 (ten) percent of the gross amount of the dividends.

The provisions of this paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the Contracting States of which the company making the distribution is a resident.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State, of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of the dividends are paid if effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14 as the case may be, shall apply.
5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other state may not impose any tax on the dividends paid by the company, except in so far as such dividends are paid to a resident of that other State or in so far as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profit or income arising in such other State.

Article 11

INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but, if the recipient is the beneficial owner of Interest, the tax so charged shall not exceed 10 (ten) percent of the gross amount of the interest;
3. Notwithstanding the provision of paragraph 1 and 2 interest arising in a Contracting State and derived by the Government of the other Contracting State, including a local authority thereof, the Central Bank or any financial institution controlled by that Government, should be exempt from tax in the first-mentioned State.
4. For the purpose of paragraph 3, the terms "the Central Bank" and "Financial institution controlled by the Government" mean:
  - (a) In the case of Nepal;
    1. Nepal Rastra Bank (Central Bank of Nepal)
    2. Such other financial institution, the capital of which is wholly owned by the Government of Nepal, as may be agreed upon from time to time between the Governments of the Contracting States.
  - (b) In the case of Qatar;
    1. Qatar Central Bank
    2. Such other financial institution, the capital of which is wholly owned by the Government State of Qatar, as may be agreed upon from time to time between the Governments of the Contracting States.
5. The term "Interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by a mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article.
6. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State carries on business in the other Contracting State in which the interest arises through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid effectively connected with (a) such permanent establishment or fixed base, or with (b) business activities referred to under (c) of paragraph 1 of Article 7. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

7. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a local authority, or a resident of that State, where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
8. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of interest having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the law of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise, according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the royalties, or fees for technical services, the tax so charged shall not exceed 15 (fifteen) percent of the gross amount of the royalties
3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work, including cinematography films or films or tapes used for radio or television broadcasting, any patent, trademark, design or model, plan, secret formula or process, or for the use of, or the right to use, industrial commercial or scientific equipment, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right, property or contract in respect of which the royalties, are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that state itself, a political subdivision, a local authority, or a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in

a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties paid exceeds the amount which would have been paid in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State including such gains from the alienation of such permanent establishment (alone or with the whole enterprises) or of such fixed base, may be taxed in that other State.
3. Gains from the alienation of ships or aircrafts operated in international traffic or movable property pertaining to the operation of such ships or aircrafts, shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management is situated.
4. Gains from the alienation of stocks and shares of a company may be taxed in the Contracting State in which they have been issued.
5. Gains from the "alienation" means the sale, exchange, transfer, or relinquishment of the property or the extinguishment of any rights therein or the compulsory acquisition thereof under any law in force in the respective Contracting State.
6. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2, 3 and 4 shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14

INDEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State unless he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the

purpose of performing his activities or he is present in that other State for a period or periods exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period. If he has a fixed base or is present in that other State for the aforesaid period or periods, the income, may be taxed in that other State but only so much of it as is attributable to that fixed base or is derived in that other State during the aforesaid period or periods.

2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational, or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists, and accountants.

Article 15

DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of Articles 16, 18, and 19 salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived there from may be taxed in that other State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first mentioned State if :
  - (a) the recipient is present in that other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days within any twelve- month period commencing or ending in the calendar years concerned;
  - (b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State; and
  - (c) the remuneration is not borne by a permanent establishment, which the employer has in the other State.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived from an employment exercised on board a ship or aircraft operated in international traffic may be taxed in the contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.

Article 16

DIRECTORS' FEES

1. Directors' fees and similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the Board of Directors of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. Salaries, wages, and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in his capacity as an official in a top level managerial position of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17

ARTISTES AND SPORTSPERSONS

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsperson, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.
2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsperson in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportspersons themselves but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15 shall be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsperson are exercised.
3. Income derived by a resident of a Contracting State from activities exercised in the other Contracting State as envisaged in paragraphs 1 and 2 of this Article, shall be exempted from tax in that other State if the visit to that other State is supported wholly or substantially by funds of either Contracting State takes place under a cultural agreement or arrangement between the Governments of the Contracting States.

Article 18

PENSIONS AND ANNUITIES

1. Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19 pensions and other similar remuneration paid to a resident of a Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in that State.
2. The term “annuity” means a stated sum payable periodically at stated times during life or during a specified or ascertainable period of time under an obligation to make the payments in return for adequate and full consideration in money or money’s worth.
3. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, pensions and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State may be taxed in the other Contracting State if such payments are borne by enterprises of that other State or by a permanent establishment situated therein.

Article 19

GOVERNMENT SERVICE

1. (a) Salaries, wages and similar remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State;
(b) However, such salaries, wages and similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that other State and the individual is a resident of that other State who:
  - 1) is a national of that other State; or
  - 2) did not become a resident of that other State solely for the purpose of rendering the services.
2. (a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State;
(b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.
3. The provisions of Articles 14, 15, 16, 17 and 18 shall apply to salaries, wages and similar remuneration, and to pensions in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof.

Article 20

TEACHERS AND RESEARCHERS

1. An individual who is immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who, at the invitation of the Government of the first-mentioned Contracting State or of a university, college, school, museum or other cultural institution in that first mentioned Contracting State or under an official programme of cultural exchange, is present in that Contracting State for a period not exceeding two consecutive years solely for the purpose of teaching, giving lectures or carrying out research at such institution shall be exempted from tax in that Contracting State on his remuneration for such activity, provided that payment of such remuneration is derived by him from outside that Contracting State.
2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not apply to income from research if such research is undertaken not in the public interest but primarily for the private benefit of a specific person or persons.

Article 21

STUDENTS AND TRAINEES

1. Payments which a student or business apprentice, or trainee who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned Contracting State solely for the purpose of his education or training receives payment for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that Contracting State, provided that such payments arise from sources outside that Contracting State.
2. An individual who is a resident of one of the Contracting States at the time he becomes temporarily present in the other Contracting State and who is temporarily present in the other Contracting State as an employee of or under contract with a resident of the first mentioned State, or as a participant in a program sponsored by the Government of the other State or by any international organization for the primary purpose of:
  - (a) acquiring technical, professional, or business experience from a person other than that resident of the first-mentioned State or other than a person related to such resident: or
  - (b) studying at a university or other recognized educational institution in that other State shall be exempt from tax in that other State for a period not exceeding three years with respect to his income from personal services if aggregate amount is not in excess of US \$ 4000 or its equivalent in Qatari Riyals or Nepalese Rupees.

Article 22

OTHER INCOME

1. Items or income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt within the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable in only that State.
2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income derived by a resident of a Contracting State, if the recipient of such income carries on business in the Contracting State through a permanent establishment situated therein, or perform in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case, the provisions of Articles 7 or 14 shall apply.
3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, items of income of a resident of a Contracting State not dealt with in the foregoing Articles of the Agreement and arising in the other Contracting State may also be taxed in that other State.

Article 23

ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

1. The laws in force in either of the Contracting States shall continue to govern the taxation of income in the respective Contracting State. When income is subject to tax in both Contracting States, relief from double taxation shall be given in accordance with the following paragraphs of this Article.
  - (a) In case of Nepal, derives income from Qatar which in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in Qatar the amount of Qatari tax payable in respect of that income, shall be allowed as a credit against Nepal tax imposed on that resident in respect of that income. The credit shall not, however, exceed that part of Nepal tax, which is attributable to such income.
  - (b) In case of Qatar, derives income from Nepal which in accordance with the provisions of this Agreement may be taxed in Nepal, the amount of Nepal tax payable in respect of that income shall be allowed as a credit against Qatari tax imposed on that resident in respect of that income. The credit shall not, however, exceed that part of Qatari tax, which is attributable to such income.
2. For the purpose of allowance as credit as the case may be, in a Contracting State, the tax paid in the other Contracting State shall be deemed to include the tax which is otherwise payable in that other State but has been reduced or waived by that State under its legal provisions for tax incentives.

Article 24

NON DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, are, or may be subjected.
2. The taxation of a permanent establishment, which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State, shall not be less favorably levied in that other State than the taxation levied on the enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, relief and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.
3. The enterprise of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation

or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first mentioned State are or may be subjected.

4. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 8 of Article 11, or paragraph 6 of Article 12 apply, interest, royalty and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State.
5. In this Article, the term "taxation" means taxes, which are the subjects of this Agreement.

Article 25

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24 to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within two years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.
2. The competent authority shall endeavor, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement.
3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavor to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.
4. The competent authorities of the contracting States may communicate with each other directly for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs. The competent authorities, through consultations, shall develop appropriate bilateral procedures, conditions, methods, and techniques for the implementation of the mutual agreement procedure provided for in this Article.

Article 26

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Agreement or of the domestic laws

of the Contracting States concerning taxes covered by the Agreement in so far as the taxation thereunder is not contrary to this Agreement, in particular for the prevention of fraud or evasion of such taxes. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic law of that State. However, if the information is originally regarded as secret in the transmitting State it shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by the Agreement. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:
  - (a) to carry out administrative measures at variance with the laws or the administrative practice of that or of the other Contracting State;
  - (b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
  - (c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

Article 27

MEMBERS OF DIPLOMATIC MISSIONS AND CONSULAR POSTS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic mission or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special Agreements.

Article 28

ENTRY INTO FORCE

Each Contracting State shall notify the other in writing through diplomatic channel the completion of the procedure required by its law for the bringing into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force of the date of the letter of this notification and shall thereupon have effect as respects of income derived during the taxable year beginning on or after the first day of January in the calendar year following that in which the Agreement enters into force.

Article 29

TERMINATION

This Agreement shall remain in force until terminated by one of the Contracting States.

Either Contracting State may terminate the Agreement in writing through diplomatic channels, by giving notice of termination at least six months before the end of any calendar year following after the period of five years from the date on which the Agreement enters into force. In such event, the Agreement shall cease to have effect as respects of income derived during the taxable year beginning on or after the first day of January in the calendar year following that in which the notice is given.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Agreement.

Done in duplicate at **Kathmandu on 15/10/2007** in Nepali, Arabic and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence, the English text shall prevail.

**For the overnment of
Nepal**

**For the Government of
the State of Qatar**

.....
(Rameshore Prasad Khanal)
Secretary (Revenue)
Ministry of Finance

.....
(Moftah Jassim Al-Moftah)
Director of Public Revenue and Taxes
Department
Ministry of Finance

AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF NEPAL

AND

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDIA

FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION AND THE

PREVENTION

OF FISCAL EVASION

WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

The Government of Nepal and the Government of the Republic of India, desiring to conclude an Agreement for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with respect to taxes on income and with a view to promoting economic cooperation between the two countries, have agreed as follows:

Article 1

PERSONS COVERED

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2

TAXES COVERED

1. This Agreement shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State or of its political subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.
2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income, or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property and taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises.
3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are in particular:
  - (a) in Nepal, income tax imposed under the Income Tax Act, 2058 B.S. (2002 A.D.);
(hereinafter referred to as “Nepalese tax”).
  - (b) in India, the income tax, including any surcharge thereon;
(hereinafter referred to as “Indian tax”);
4. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes that are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any significant changes that have been made in their tax laws.

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:
  - (a) the term “Nepal” means the Territory of Nepal;
  - (b) the term “India” means the territory of India and includes the territorial sea and

airspace above it, as well as any other maritime zone in which India has sovereign rights, other rights and jurisdiction, according to the Indian law and in accordance with international law, including the U.N. Convention on the Law of the Sea;

- (c) the term “person” includes an individual, a company, a body of persons and any other entity which is treated as a taxable unit under the tax laws in force in the respective Contracting States;
- (d) the term “company” means any body corporate or any entity that is treated as a body corporate for tax purposes;
- (e) the terms “enterprise of a Contracting State” and “enterprise of the other Contracting State” mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
- (f) the term “international traffic” means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise of a Contracting State, except when the ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State;
- (g) the term “competent authority” means:
  - (i) in Nepal: the Minister of Finance or his authorized representative;
  - (ii) in India: the Finance Minister, Government of India, or his authorized representative;
- (h) the term “national” means:
  - (i) any individual possessing the nationality of a Contracting State; and
  - (ii) any legal person, partnership or association deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State;
- (i) the terms “Contracting State” and “the other Contracting State” mean Nepal or the Republic of India as the context requires;
- (j) the term “tax” means Nepalese tax or Indian tax, as the context requires, but shall not include any amount which is payable in respect of any default or omission in relation to the taxes to which this Agreement applies or which represents a penalty or fine imposed relating to those taxes;
- (k) The term “fiscal year” means:
  - (i) in the case of Nepal: financial year beginning in mid July (corresponding to 1st day of Shrawan month of the Nepalese B.S.);
  - (ii) in the case of India: the financial year beginning on the 1st day of April.

2. As regards the application of the Agreement at any time by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning

that it has at that time under the law of that State for the purposes of the taxes to which the Agreement applies and any meaning under the applicable tax laws of that State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that State.

Article 4

RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement, the term “resident of a Contracting State” means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of management or any other criterion of a similar nature, and also includes that State and any political subdivision or local authority thereof. This term, however, does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State.
2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:
  - (a) he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident only of the
State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);
  - (b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either
State, he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has an habitual abode;
  - (c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the State of which he is a national;
  - (d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.
3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident only of the State in which its place of effective management is situated. If the State in which its place of effective management is situated cannot be determined, then the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term “permanent establishment” means a

fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.

2. The term “permanent establishment” includes especially:
  - (a) a place of management;
  - (b) a branch;
  - (c) an office;
  - (d) a factory;
  - (e) a workshop;
  - (f) a sales outlet;
  - (g) a warehouse in relation to a person providing storage facilities for others;
  - (h) a farm, plantation or other place where agricultural, forestry, plantation or related activities are carried on; and
  - (i) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources.
3. The term “permanent establishment” also encompasses:
  - (a) A building site or construction, installation or assembly project or supervisory activities in connection therewith but only if such site, project or activities last more than 183 days.
  - (b) The furnishing of services, including consultancy services, by an enterprise through employees or other personnel engaged by the enterprise for such purpose, but only if activities of that nature continue (for the same or connected project) within the country for a period or periods aggregating more than 90 days within any 12-month period.
4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article the term “permanent establishment” shall be deemed not to include:
  - (a) the use of facilities solely for the purpose of storage, or display of goods or merchandise belonging to the enterprise;
  - (b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, or display;
  - (c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
  - (d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information for the enterprise;

- (e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;
  - (f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in subparagraphs (a) to (e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.
5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person - other than an agent of an independent status to whom paragraph 7 applies - is acting in a Contracting State on behalf of an enterprise of the other Contracting State, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in the first-mentioned Contracting State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, if such a person:
- (a) has and habitually exercises in that State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph; or
  - (b) has no such authority, but habitually maintains in the first-mentioned State a stock of goods or merchandise from which he regularly delivers goods or merchandise on behalf of the enterprise; or
  - (c) habitually secures orders in the first-mentioned State, wholly or almost wholly for the enterprise itself.
6. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, an insurance enterprise of a Contracting State shall, except in regard to re-insurance, be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State if it collects premiums in the territory of that other State or insures risks situated therein through a person other than an agent of an independent status to whom paragraph 7 applies.
7. An enterprise of a contracting State shall not be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State merely because it carries on business in that other State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business. However, when the activities of such an agent are devoted wholly or almost wholly on behalf of that enterprise, he will not be considered an agent of an independent status within the meaning of this paragraph.
8. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. The term “immovable property” shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated.
The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources; ships, boats and aircraft shall not be regarded as immovable property.
3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting or use in any other form of immovable property.
4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.
2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.
3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere,

in accordance with the provisions of and subject to the limitations of the tax laws of that State. However, no such deduction shall be allowed in respect of amounts, if any, paid (otherwise than towards reimbursement of actual expenses) by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents, know-how or other rights, or by way of commission or other charges for specific services performed or for management, or, except in the case of banking enterprises, by way of interest on moneys lent to the permanent establishment. Likewise, no account shall be taken, in the determination of the profits of a permanent establishment, for amounts charged (otherwise than toward reimbursement of actual expenses), by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents, know-how or other rights, or by way of commission or other charges for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on moneys lent to the head office of the enterprise or any of its other offices.

4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary; the method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.
5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.
6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.
7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

SHIPPING AND AIR TRANSPORT

1. Profits derived by an enterprise of a Contracting State from the operation of ships or aircraft in international traffic shall be taxable only in that Contracting State.
2. Profits derived by a transportation enterprise which is a resident of a Contracting State from the use, maintenance, or rental of containers (including trailers and other equipment for the transport of containers) used for the transport of goods or merchandise in international traffic which is supplementary or incidental to operation of its ships or aircraft in international traffic shall be taxable only in that Contracting

State unless the containers are used solely within the other Contracting State.

3. For the purposes of this Article interest on investments directly connected with the operation of ships or aircraft in international traffic shall be regarded as profits derived from the operation of such ships or aircraft if they are integral to the carrying on of such business, and the provisions of Article 11 shall not apply in relation to such interest.
4. The provisions of paragraph 1 shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9

ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where:

- (a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or
  - (b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State, and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.
2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State-and taxes accordingly - profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of the Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall, if necessary, consult each other.

Article 10

DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State,

but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed:

- (a) 5 per cent of the gross amount of dividends if the beneficial owner is a company which owns at least 10 per cent of the shares of the company paying the dividends;
- (b) 10 per cent of the gross amount of dividends in all other cases.

This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term “dividends” as used in this article means income from shares, or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of article 7 or article 14, as the case may be, shall apply.
5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except in so far as such dividends are paid to a resident of that other State or in so far as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company’s undistributed profits to a tax on the company’s undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11

INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the interest.
3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in a Contracting State

shall be exempt from tax in that State, provided that it is derived and beneficially owned by:

- (a) (i) in the case of Nepal, the Nepal Rastra Bank and,
(ii) in the case of India, the Reserve Bank of India; or
  - (b) the Government, a political sub-division or a local authority of the other Contracting State; or
  - (c) any other institution as may be agreed upon from time to time between the Competent authorities of the Contracting States through exchange of letters.
4. The term “interest” as used in this Article means income from debt claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor’s profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article.
  5. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such cases the provisions of article 7 or article 14, as the case may be, shall apply.
  6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
  7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement

Article 12

ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise, and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the royalties is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 15 per cent of the gross amount of the royalties.
3. The term “royalties” as used in this article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematograph films, or films or tapes used for television or radio broadcasting, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial or scientific equipment or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.
4. The provisions of paragraph 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such cases the provisions of article 7 or article 14, as the case may be, shall apply.
5. (a) Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State itself, a political sub-division, a local authority, or a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the Contracting State in which the permanent establishment or fixed base is situated.
(b) Where under sub-paragraph (a) royalties do not arise in one of the Contracting States, and the royalties relate to the use of, or the right to use, the right or property, in one of the Contracting States, the royalties shall be deemed to arise in that Contracting State.
5. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner

in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.
3. Gains from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic, or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft, shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.
4. Gains from the alienation of shares of the capital stock of a company the property of which consists directly or indirectly principally of immovable property situated in a Contracting State may be taxed in that State.
5. Gains from the alienation of shares other than those mentioned in paragraph 4 in a company which is a resident of a Contracting State may be taxed in that State.
6. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2, 3, 4 and 5 shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14

INDEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Income derived by an individual who is a resident of a Contracting State in respect of professional services or other independent activities of a similar character shall be taxable only in that State except in the following circumstances when such income may also be taxed in the other Contracting State:
  - (a) if he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities; in that case, only so much of the

- income as is attributable to that fixed base may be taxed in that other State; or
- (b) if his stay in the other Contracting State is for a period or periods amounting to or exceeding in the aggregate 183 days in any period of 12
- months; in that case only so much of the income as is derived from his activities performed in that other State may be taxed in that other State.
2. The term “professional services” includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, surgeons, dentists and accountants.

Article 15

DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of Articles 16, 18, 19, 20 and 21, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived there from may be taxed in that other State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:
- (a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period commencing or ending in the fiscal year concerned,
- (b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and
- (c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic, by an enterprise of a Contracting State may be taxed in that State.

Article 16

DIRECTORS' FEES

Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the Board of Directors of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17

ARTISTES AND SPORTSPERSONS

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsperson, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.
2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsperson in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsperson himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsperson are exercised.
3. The provisions of paragraphs 1 and 2, shall not apply to income from activities performed in a Contracting State by entertainers or sportspersons if the activities are substantially supported by public funds of one or both of the Contracting States or of political subdivisions or local authorities thereof. In such a case, the income shall be taxable only in the Contracting State of which the entertainer or sportsperson is a resident.

Article 18

PENSIONS

Subject to the provisions of paragraph 2 of article 19, pensions and other similar remuneration paid to a resident of a Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in that State.

Article 19

GOVERNMENT SERVICE

1. (a) Salaries, wages and other similar remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.
(b) However, such salaries, wages and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that other State and the individual is a resident of that State who:
  - (i) is a national of that State; or
  - (ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.
2. (a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a political

subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.

(b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that other State.

3. The provisions of articles 15, 16, 17 and 18 shall apply to salaries, wages and other similar remuneration and to pensions in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof.

Article 20

PROFESSORS, TEACHERS AND RESEARCH SCHOLARS

1. A professor, teacher or research scholar who is or was a resident of the Contracting State immediately before visiting the other Contracting State for the purpose of teaching or engaging in research, or both, at a university, college or other similar approved institution in that other Contracting State shall be exempt from tax in that other State on any remuneration for such teaching or research for a period not exceeding two years from the date of his first arrival in that other State.
2. This Article shall apply to income from research only if such research is undertaken by the individual in the public interest and not primarily for the benefit of some private person or persons.
3. For the purposes of this Article, an individual shall be deemed to be a resident of a Contracting State if he is resident in that State in the fiscal year in which he visits the other Contracting State or in the immediately preceding fiscal year.
4. For the purpose of paragraph 1 “approved institution” means an institution which has been approved in this regard by the competent authority of the concerned Contracting State.

Article 21

STUDENTS

1. A student who is or was a resident of one of the Contracting States immediately before visiting the other Contracting State and who is present in that other Contracting State solely for the purpose of his education or training shall, besides grants, loans and scholarships, be exempt from tax in that other contracting State on:
  - (a) payments made to him by persons residing outside that other State for the purposes of his maintenance, education or training; and
  - (b) remuneration which he derives from an employment which he exercises in the other Contracting State if the employment is directly related to his studies.

2. The benefits of this Article shall extend only for such period of time as may be reasonable or customarily required to complete the education or training undertaken, but in no event shall any individual have the benefits of this Article, for more than six consecutive years from the date of his first arrival for the purposes of his education or training in that other State.

Article 22

OTHER INCOME

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.
2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.
3. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, if a resident of a Contracting State derives income from sources within the other Contracting State in form of lotteries, crossword puzzles, races including horse races, card games and other games of any sort or gambling or betting of any nature whatsoever, such income may be taxed in the other Contracting State.

Article 23

METHODS FOR ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

1. The laws in force in either of the Contracting States shall continue to govern the taxation of income in the respective Contracting States except where provisions to the contrary are made in this Agreement. Where income is subject to tax in both Contracting States, relief from double taxation shall be given in accordance with the following paragraphs of this Article.
2. Double Taxation shall be eliminated as follows:
  - (i) in Nepal:
    - (a) Where a resident of Nepal derives income which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in India, Nepal shall allow as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the tax paid in India.

Such deduction shall not, however, exceed that portion of the tax as

computed before the deduction is given, which is attributable, as the case may be, to the income which may be taxed in India.

- (b) Where in accordance with any provision of the Agreement, income derived by a resident of Nepal is exempt from tax in Nepal, Nepal may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income of such resident, take into account the exempted income.

(ii) In India:

- (a) Where a resident of India derives income which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in Nepal, India shall allow as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the tax paid in Nepal.

Such deduction shall not, however, exceed that portion of the tax as computed before the deduction is given, which is attributable, as the case may be, to the income which may be taxed in Nepal.

- (b) Where in accordance with any provision of the Agreement, income derived by a resident of India is exempt from tax in India, India may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income of such resident, take into account the exempted income.

Article 24

NON-DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.
2. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favorably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents. This provision shall not be construed as preventing a Contracting State from charging the profits of a permanent establishment which a company of the other Contracting State has in the first mentioned State at a rate of tax which is higher than that imposed on the profits of

a similar company of the first mentioned Contracting State, nor as being in conflict with the provisions of paragraph 3 of Article 7.

3. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 7 of Article 11, or paragraph 6 of Article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State.
4. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.
5. The provisions of this Article shall apply to taxes covered by this Agreement.

Article 25

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of article 24, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.
2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.
3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.
4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly, including through a joint commission consisting of themselves

or their representatives, for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs. The competent authorities, through consultations, shall develop appropriate bilateral procedures, conditions, methods, and techniques for the implementation of the mutual agreement procedure provided for in this Article.

Article 26

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information, including documents or certified copies thereof, as is foreseeably relevant for carrying out the provisions of this Agreement or to the administration or enforcement of domestic laws concerning taxes of every kind and description imposed on behalf or of their political subdivisions or local authorities, insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement. The exchange of information is not restricted by Articles 1 and 2.
2. Any information received under paragraph 1 by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that Contracting State and shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to the taxes referred to in paragraph 1, or the oversight of the above. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions. Notwithstanding the foregoing, Information received by a Contracting States may be used for other purposes when such information may be used for such other purposes under the laws of both States and the competent authority of the supplying Contracting States authorizes such use.
3. In no case shall the provisions of paragraphs 1 and 2 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:
  - (a) To carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
  - (b) To supply information including documents and certified copies thereof which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
  - (c) To supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy
(ordre public).

4. If information is requested by a Contracting State in accordance with this Article, the other Contracting State shall use its information gathering measures to obtain the requested information, even though that other State may not need such information for its own tax purposes. The obligation contained in the preceding sentence is subject to the limitations of paragraph 3 but in no case shall such limitations be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because it has no domestic interest in such information.
5. In no case shall the provisions of paragraph 3 be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because the information is held by a bank, other financial institution, nominee or person acting in an agency or a fiduciary capacity or because it relates to ownership interests in a person.

Article 27

ASSISTANCE IN THE COLLECTION OF TAXES

1. The Contracting States shall lend assistance to each other in the collection of revenue claims. This assistance is not restricted by Articles 1 & 2. The competent authorities of the Contracting States may by mutual agreement settle the mode of application of this Article.
2. The term “revenue claim” as used in this Article means an amount owed in respect of taxes of every kind and description imposed on behalf of the Contracting States, or of their political subdivisions or local authorities, insofar as the taxation thereunder is not contrary to this Agreement or any other instrument to which the Contracting States are parties, as well as interest, administrative penalties and costs of collection or conservancy related to such amount.
3. When a revenue claim of a Contracting State is enforceable under the laws of that State and is owed by a person who, at that time, cannot, under the laws of that State, prevent its collection, that revenue claim shall, at the request of the competent authority of that State, be accepted for purposes of collection by the competent authority of the other Contracting State. That revenue claim shall be collected by that other State in accordance with the provisions of its laws applicable to the enforcement and collection of its own taxes as if the revenue claim were a revenue claim of that other State.
4. When a revenue claim of a Contracting State is a claim in respect of which that State may, under its law, take measures of conservancy with a view to ensure its collection, that revenue claim shall, at the request of the competent authority of that State, be accepted for purposes of taking measures of conservancy by the competent authority of the other

Contracting State. That other State shall take measures of conservancy in respect of that revenue claim in accordance with the provisions of its laws as if the revenue claim were a revenue claim of that other State even if, at the time when such measures are applied, the revenue claim is not enforceable in the first-mentioned State or is owed by a person who has a right to prevent its collection.

5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 3 and 4, a revenue claim accepted by a Contracting State for purposes of paragraph 3 or 4 shall not, in that State, be subject to the time limits or accorded any priority applicable to a revenue claim under the laws of that State by reason of its nature as such. In addition, a revenue claim accepted by a Contracting State for the purposes of paragraph 3 or 4 shall not, in that State, have any priority applicable to that revenue claim under the laws of the other Contracting State.
6. Proceedings with respect to the existence, validity or the amount of a revenue claim of a Contracting State shall only be brought before the courts or administrative bodies of that State. Nothing in this Article shall be construed as creating or providing any right to such proceedings before any court or administrative body of the other Contracting State.
7. Where, at any time after a request has been made by a Contracting State under paragraph 3 or 4 and before the other Contracting State has collected and remitted the relevant revenue claim to the first-mentioned State, the relevant revenue claim ceases to be -
  - (a) in the case of a request under paragraph 3, a revenue claim of the first-mentioned State that is enforceable under the laws of that State and is owed by a person who, at that time, cannot, under the laws of that State, prevent its collection, or
  - (b) in the case of a request under paragraph 4, a revenue claim of the first-mentioned State in respect of which that State may, under its laws, take measures of conservancy with a view to ensure its collection,the competent authority of the first-mentioned State shall promptly notify the competent authority of the other State of that fact and, at the option of the other State, the first-mentioned State shall either suspend or withdraw its request.
8. In no case shall the provisions of this Article be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:
  - (a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
  - (b) to carry out measures which would be contrary to public policy (ordre public);

- (c) to provide assistance if the other Contracting State has not pursued all reasonable measures of collection or conservancy, as the case may be, available under its laws or administrative practice;
- (d) to provide assistance in those cases where the administrative burden for that State is clearly disproportionate to the benefit to be derived by the other Contracting State.

Article 28

LIMITATION OF BENEFITS

A resident of a Contracting State shall not be entitled to the benefits of this Agreement if its affairs were arranged in such a manner as if it was the main purpose or one of the main purposes to take the benefits of this Agreement. The case of legal entities not having bonafide business activities shall be covered by the provisions of this Article.

Article 29

MEMBERS OF DIPLOMATIC MISSIONS AND CONSULAR POSTS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 30

ENTRY INTO FORCE

1. The Contracting States shall notify each other in writing, through diplomatic channels, of the completion of the procedures required by the respective laws for the entry into force of this Agreement.
2. This Agreement shall enter into force on the date of the later of the notifications referred to in paragraph 1 of this Article.
3. The provisions of this Agreement shall have effect:
  - (a) In Nepal in respect of income derived in any fiscal year beginning on or after the mid July (corresponding to 1st day of Shrawan month of the Nepalese B.S.) next following the calendar year in which the Agreement enters into force; and
  - (b) In India, in respect of income derived in any fiscal year beginning on or after the first day of April next following the calendar year in which the Agreement enters into force.
2. The agreement between the Government of the Republic of India and Government of Nepal for the Avoidance of Double Taxation and Prevention of Fiscal

Evasion with respect to Taxes on Income signed at Kathmandu on the 8th day of January, 1987 shall cease to have effect when the provisions of this Agreement become effective in accordance with the provisions of paragraph 3, provided that any action or proceedings already initiated prior to the coming into force of this Agreement shall be dealt with in accordance with the Agreement for the Avoidance of Double Taxation and Prevention of Fiscal Evasion with Respect to Taxes on Income Signed at Kathmandu on January 8, 1987.

Article 31

TERMINATION

This Agreement shall remain in force until terminated by a Contracting State. Either Contracting State may terminate the Agreement, through diplomatic channels, by giving notice of termination at least six months before the end of any calendar year beginning after the expiration of five years from the date of entry into force of the Agreement. In such event, the Agreement shall cease to have effect:

- (a) In Nepal, in respect of income derived in any fiscal year on or after the mid July (corresponding to 1st day of Shrawan month of the Nepalese B.S.) next following the calendar year in which the notice is given.
- (b) In India, in respect of income derived in any fiscal year on or after the first day of April next following the calendar year in which the notice is given;

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorized thereto, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Kathmandu on this 27th day of November 2011, each in the Nepali, Hindi and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of
Nepal:

For the Government of the
Republic of India:

.....
(BARSHA MAN PUN)
MINISTER OF FINANCE

.....
(PRANAB MUKHERJEE)
MINISTER OF FINANCE

PROTOCOL

At the moment of signing of the Agreement this day concluded between the Government of Nepal and the Government of the Republic of India for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with respect to Taxes on Income, the undersigned have agreed upon the following provisions which shall be an integral part of the Agreement:

1. It is understood that if the domestic law of a Contracting State is more beneficial to a resident of the other Contracting State than the provisions of this Agreement, then the provisions of the domestic law of the first-mentioned State shall apply to the extent they are more beneficial to such a resident.

2. With reference to Article 12:

In respect to Article 12 (Royalties) if under any Agreement, Convention or

Protocol between Nepal and a third state, Nepal limits its taxation at source on royalties to a rate lower or a scope more restricted than the rate or scope provided for in this agreement on Royalties, then as from the date on which the relevant Nepal Agreement or Convention or Protocol enters into force, the same rate or scope as provided for in that Agreement or Convention or

Protocol on Royalties shall also apply under this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorized thereto, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Kathmandu on this 27th day of November 2011, each in the Nepali, Hindi and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of
Nepal:

For the Government of the
Republic of India:

.....
(BARSHA MAN PUN)
MINISTER OF FINANCE

.....
(PRANAB MUKHERJEE)
MINISTER OF FINANCE

SAARC LIMITED MULTILATERAL AGREEMENT

ON AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION AND

MUTUAL ADMINISTRATIVE ASSISTANCE

IN TAX MATTERS

PREAMBLE

The Governments of the SAARC (South Asian Association for Regional Cooperation) Member States comprising the People's Republic of Bangladesh, the Kingdom of Bhutan, the Republic of India, the Republic of Maldives, the State of Nepal, the Islamic Republic of Pakistan and the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka;

Desiring to conclude an Agreement on Avoidance of Double Taxation and Mutual Administrative Assistance in tax matters with a view to promoting economic cooperation amongst the SAARC Member States

Have agreed as follows:

Article 1

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:
  - (a) the term "Member State" means one of the States as per **Schedule-I**;
  - (b) the term "person" includes an individual, a company, a body of persons and any other entity which is treated as a taxable unit under the taxation laws in force in the respective Member States;
  - (c) the term "tax" means, tax (es) covered as per **Schedule-II**, as the context requires;
  - (d) the term "Competent Authority" means Competent Authority as per **Schedule III**;
  - (e) the term "national" means any individual possessing the nationality of a Member State; and
  - (f) the term "fiscal year" means the year as defined in **Schedule IV**.
2. As regards the application of the Agreement at any time by a Member State any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning that it has at that time under the law of that Member State for the purposes of the taxes to which the Agreement applies and any meaning under the applicable tax laws of that Member State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that Member State.

Article 2

PERSONS COVERED

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or more of the Member States, in respect of which it has entered into force in accordance with Article 16.

Article 3

TAXES COVERED

1. This Agreement shall apply to taxes on income imposed by or on behalf of the Member States.
2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income, or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property and taxes on the total amounts of wages or salaries paid or deemed to be paid by enterprises.
3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are listed in **Schedule-II**.
4. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes that are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes. The Competent Authorities of the Member States shall notify the SAARC Secretariat of any significant changes that have been made in their respective taxation laws.

Article 4

RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement, the term “resident of a Member State” means any person who, under the laws of that Member State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of management or any other criterion of a similar nature, and also includes that Member State and any political subdivision or local authority thereof. This term, however, does not include any person who is liable to tax in that Member State in respect only of income from sources in that Member State.
2. Where, by reason of the provisions of paragraph 1, an individual is a resident of more than one Member State, his/her status shall be determined as follows:
  - a) he/she shall be deemed to be a resident only of the Member State in which he/she has a permanent home available to him/her; if he/she has a permanent home available to him/her in more than one Member State, he/she shall be deemed to be a resident only of the Member State with which his/her personal and economic relations are closer (centre of vital interests);
  - b) if the Member State in which he/she has his/her centre of vital interests cannot be determined, or if he/she has not a permanent home available to him/her in any Member State, he/she shall be deemed to be a resident only of the Member State in which he/she has an habitual abode;
  - c) if he/she has an habitual abode in more than one Member State or in neither of them, he/she shall be deemed to be a resident only of the Member State of which he/she is a national;

- d) if he/she is a national of more than one Member State or of none of them, the Competent Authorities of the concerned Member States shall settle the question by mutual agreement.
3. Where, by reason of the provisions of paragraph 1, a person other than an individual is a resident of more than one Member State, it shall be deemed to be a resident only of the Member State in which its place of effective management is situated. If the Member State in which its place of effective management is situated cannot be determined, then the Competent Authorities of the concerned Member States shall settle the question by mutual agreement.

Article 5

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The Competent Authorities of the Member States shall exchange such information, including documents and public documents or certified copies thereof, as is necessary for carrying out the provisions of this Agreement or of the domestic laws of the Member States concerning taxes covered by this agreement insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement. Any information received by a Member State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that Member State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to the taxes covered by the agreement. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.
2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Member State the obligation:
- (a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practices of that or of the other Member State;
  - (b) to supply information, including documents and public documents or certified copies thereof, which are not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Member State;
  - (c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

Article 6

ASSISTANCE IN THE COLLECTION OF TAXES

1. The Member States shall lend assistance to each other in the collection of revenue

claims. The Competent Authorities of the Member States may, by mutual agreement, settle the mode of application of this Article.

2. The term “revenue claim” as used in this Article means an amount owed in respect of taxes covered by the Agreement together with interest, penalties and costs of collection or conservancy related to such amount.
3. When a revenue claim of a Member State is enforceable under the laws of that Member State and is owed by a person who, at that time, cannot, under the laws of that Member State, prevent its collection, that revenue claim shall, at the request of the Competent Authority of that Member State, be accepted for purposes of collection by the Competent Authority of the other Member State, and that revenue claim shall be collected by that other Member State in accordance with the provisions of its laws applicable to the enforcement and collection of its own taxes as if the revenue claim were a revenue claim of that other Member State.
4. When a revenue claim of a Member State is a claim in respect of which that Member State may, under its law, take measures of conservancy with a view to ensure its collection, that revenue claim shall, at the request of the Competent Authority of that Member State, be accepted for purposes of taking measures of conservancy by the Competent Authority of the other Member State. That other Member State shall take measures of conservancy in respect of that revenue claim in accordance with the provisions of its laws as if the revenue claim were a revenue claim of that other Member State even if, at the time when such measures are applied, the revenue claim is not enforceable in the first-mentioned Member State or is owed by a person who has a right to prevent its collection.
5. The provisions of this Article shall be invoked on request of a Member State only after all permissible measures of recovery under the domestic laws of that Member State have been exhausted.
6. Notwithstanding the provisions of paragraphs 3 and 4, a revenue claim accepted by a Member State for purposes of paragraph 3 or 4 shall not, in that Member State, be subject to the time limits or accorded any priority applicable to a revenue claim under the laws of that Member State by reason of its nature as such. In addition, a revenue claim accepted by a Member State for the purposes of paragraph 3 or 4 shall not, in that Member State, have any priority applicable to that revenue claim under the laws of the other Member State.
7. Proceedings with respect to the existence, validity or the amount of a revenue claim of a Member State shall only be brought before the courts or administrative bodies of that Member State. Nothing in this Article shall be construed as creating or providing any right to such proceedings before any court or administrative body of the other Member State.
8. Where, at any time after a request has been made by a Member State under paragraph 3

or 4 and before the other Member State has collected and remitted the relevant revenue claim to the first-mentioned Member State, the relevant revenue claim ceases to be:

- (a) in the case of a request under paragraph 3, a revenue claim of the first-mentioned Member State that is enforceable under the laws of that Member State and is owed by a person who, at that time, cannot, under the laws of that Member State, prevent its collection, or
- (b) in the case of a request under paragraph 4, a revenue claim of the first-mentioned Member State in respect of which that Member State may, under its laws, take measures of conservancy with a view to ensure its collection. The Competent Authority of the first-mentioned Member State shall promptly notify the Competent Authority of the other Member State of that fact and, at the option of the other Member State, the first-mentioned Member State shall either suspend or withdraw its request.

9. In no case shall the provisions of this Article be construed so as to impose on a Member State the obligation:

- (a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Member State;
- (b) to carry out measures which would be contrary to public policy (ordre public);
- (c) to provide assistance if the other Member State has not pursued all reasonable measures of collection or conservancy, as the case may be, available under its laws or administrative practices;
- (d) to provide assistance in those cases where the administrative burden for that Member State is clearly disproportionate to the benefit to be derived by the other Member State.

Article 7

SERVICE OF DOCUMENTS

1. At the request of the applicant Member State the requested Member State shall serve upon the addressee, documents and public documents including those relating to judicial decisions, which emanate from the applicant Member State and which relate to a tax covered by this Agreement.
2. The requested Member State shall effect service of documents, including public documents:
  - (a) by a method prescribed by its domestic laws for the service of documents of a substantially similar nature;
  - (b) to the extent possible, by a particular method requested by the applicant Member State or the closest to such method available under its own laws.

3. A Member State may effect service of documents directly through the post on a person in another Member State.
4. Nothing in the Agreement shall be construed as invalidating any service of documents by a Member State in accordance with its laws.
5. When a document is served in accordance with this Article and it is not in English language, the same should be accompanied by a translation into English.

Article 8

PROFESSORS, TEACHERS AND RESEARCH SCHOLARS

1. A professor, teacher or research scholar who is or was a resident of the Member State immediately before visiting the other Member State for the purpose of teaching or engaging in research, or both, at a university, college or other similar approved institution in that other Member State shall be exempt from tax in that other Member State on any remuneration for such teaching or research for a period not exceeding two years from the date of his/her arrival in that other Member State.
2. For the purposes of this Article, an individual shall be deemed to be a resident of a Member State if he/she is resident in that Member State in the fiscal year in which he/she visits the other Member State or in the immediately preceding fiscal year.
3. For the purposes of paragraph 1 “approved institution” means an institution which has been approved in this regard by the Government of the concerned Member State.

Article 9

STUDENTS

1. A student who is or was a resident of one of the Member States immediately before visiting the other Member State and who is present in that other Member State solely for the purpose of his/her education or training shall, besides grants, loans and scholarships and any payments received from sources outside that State for the purpose of his/her maintenance, education or training, be exempt from tax in that other Member State on remuneration which he/she derives from an employment which he/she exercises in the other Member State if the employment is directly related to his/her studies.
2. The exemption available under paragraph 1 above in respect of remuneration from employment shall not exceed an amount equal to US\$ 3000/- per annum.
3. The benefits of this Article shall extend only for such period of time as may be reasonable or customarily required to complete the education or training undertaken, but in no event shall any individual have the benefits of this Article, for more than six consecutive years from the date of his/her first arrival in that other Member State.

Article 10

TRAINING

1. The Member States shall endeavour to hold and organise training programmes, seminars and workshops for the tax administrators with the objective of:
  - (i) providing a common forum for senior tax administrators to meet and discuss problems of common concern;
  - (ii) enhancing the technical and administrative knowledge and skills of tax administrators; and
  - (iii) evolving strategies to combat common tax problems like tax avoidance/evasion in the SAARC region.

Article 11

SHARING OF TAX POLICY

1. Each Member State shall endeavour to bring out a yearly report on changes made in its tax laws. This may also cover introduction of new systems or techniques for circulation among the Member States.
2. A Member State may, on request, make available its pool of talented experts to other Member States for the purposes of drafting and organising legislation, tax procedures, operational management, on-the-job training programmes, information system and technology etc.

Article 12

IMPLEMENTATION

The Member States shall hold periodic consultations, as appropriate, of Competent Authorities, with a view to facilitating the effective implementation of this Agreement.

Article 13

REVIEW

The Member States shall meet in order to review this Agreement on request or at the end of five years from the date of its entry into force, unless they notify the SAARC Secretariat, in writing, that no such review is necessary.

Article 14

AMENDMENTS

This Agreement may be amended by consensus. Any such amendment will become

effective upon the deposit of instrument(s) of acceptance with the Secretary-General of SAARC by all Member States and issuance of notification thereof by the SAARC Secretariat. Such an amendment shall have effect in the Member States from the date of commencement of their respective fiscal year following the issuance of notification by the SAARC Secretariat.

Article 15

DEPOSITARY

This Agreement will be deposited with the Secretary General of SAARC, who will furnish a certified copy thereof to each Member State.

ARTICLE 16

ENTRY INTO FORCE

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the notification issued by the SAARC Secretariat regarding completion of all formalities, including ratification, wherever applicable, by all Member States.

2. The provisions of this Agreement shall have effect:

(i) **In Bangladesh**

- (a) in respect of taxes withheld at source, in respect of amounts paid or credited on or after the first day of July next following the date upon which the Agreement enters into force;
- (b) with regard to other taxes, in respect of tax years beginning on or after the first day of July next following the date upon which the Agreement enters into force;

(ii) **In Bhutan**

- (a) in respect of taxes withheld at source, in respect of amounts paid or credited on or after the first day of July next following the date upon which the Agreement enters into force;
- (b) with regard to other taxes, in respect of tax years beginning on or after the first day of July next following the date upon which the Agreement enters into force

(ii) In India, in respect of income derived in any fiscal year on or after the first day of April next following the date upon which the Agreement enters into force;

(iv) **In Maldives** in respect of income derived in any fiscal year on or after the first day of January next following the date upon which the Agreement enters into force;

- (v) **In Nepal** in respect of income arising in any year of income beginning on or after the first day of Nepalese fiscal year starting mid-July next following the date upon which the Agreement enters into force;
- (vi) **In Pakistan:**
- (a) in respect of taxes withheld at source, in respect of amounts paid or credited on or after the first day of July next following the date upon which the Agreement enters into force;
- (b) with regard to other taxes, in respect of tax years beginning on or after the first day of July next following the date upon which the Agreement enters into force; and
- (vii) **In Sri Lanka** in respect of income derived on or after the first day of April of the year next following the date upon which the Agreement enters into force;

Article 17

TERMINATION

This Agreement shall remain in force indefinitely until terminated by a Member State. A Member State may terminate the Agreement, through diplomatic channels, by giving notice of termination at least six months before the end of any calendar year beginning after the expiration of five years from the date of entry into force of the Agreement. In such event, the Agreement shall cease to have effect:

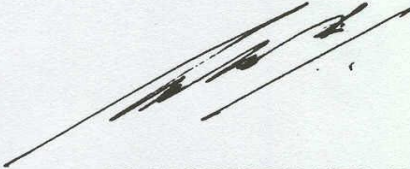
- (i) **In Bangladesh**, in respect of income derived in any fiscal year on or after the first day of July next following the expiration of six months period from the date on which the written notice of termination is given;
- (ii) **In Bhutan**, in respect of income derived in any fiscal year on or after the first day of July next following the expiration of six months period from the date on which the written notice of termination is given;
- (iii) **In India**, in respect of income derived in any fiscal year on or after the first day of April next following the expiration of six months period from the date on which the written notice of termination is given;
- (iv) **In Maldives**, in respect of income derived in any fiscal year on or after the first day of January next following the expiration of six months period from the date on which the written notice of termination is given;
- (v) **In Nepal**, in respect of income derived in any fiscal year on or after the first day of mid-July next following the expiration of six months period from the date on which the written notice of termination is given;
- (vi) **In Pakistan**, in respect of income derived in any fiscal year on or after the first day of July next following the expiration of six months period from

the date on which the written notice of termination is given; and

- (vii) **In Sri Lanka**, in respect of income derived on or after the first day of April of the year next following the expiration of six months period from the date on which the written notice of termination is given;

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly authorized thereto, have signed this Agreement.

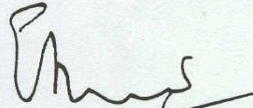
DONE at Dhaka, Bangladesh, On This The Thirteenth Day of November Two Thousand Five, In Nine Originals In English Language, All Texts Being Equally Authentic.

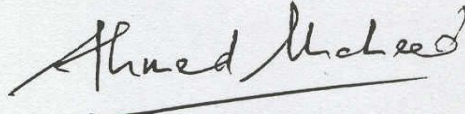
M. MORSHED KHAN, M.P.
Minister of Foreign Affairs
People's Republic of Bangladesh

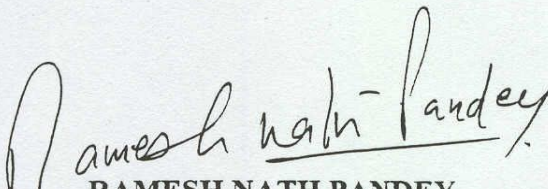
KHANDU WANGCHUK
Minister for Foreign Affairs
Kingdom of Bhutan

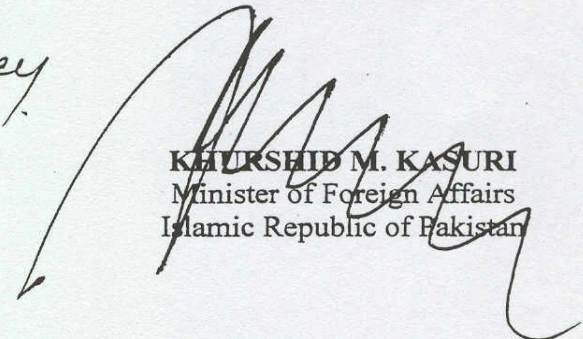
E. AHAMED
Minister of State for External Affairs
Republic of India

DR. AHMED SHAHEED
Minister of Foreign Affairs
Republic of Maldives

RAMESH NATH PANDEY
Minister for Foreign Affairs
Nepal

KHURSHID M. KASURI
Minister of Foreign Affairs
Islamic Republic of Pakistan

ANURA BANDARANAIKE, M.P.
Minister of Foreign Affairs
Democratic Socialist Republic of Sri Lanka

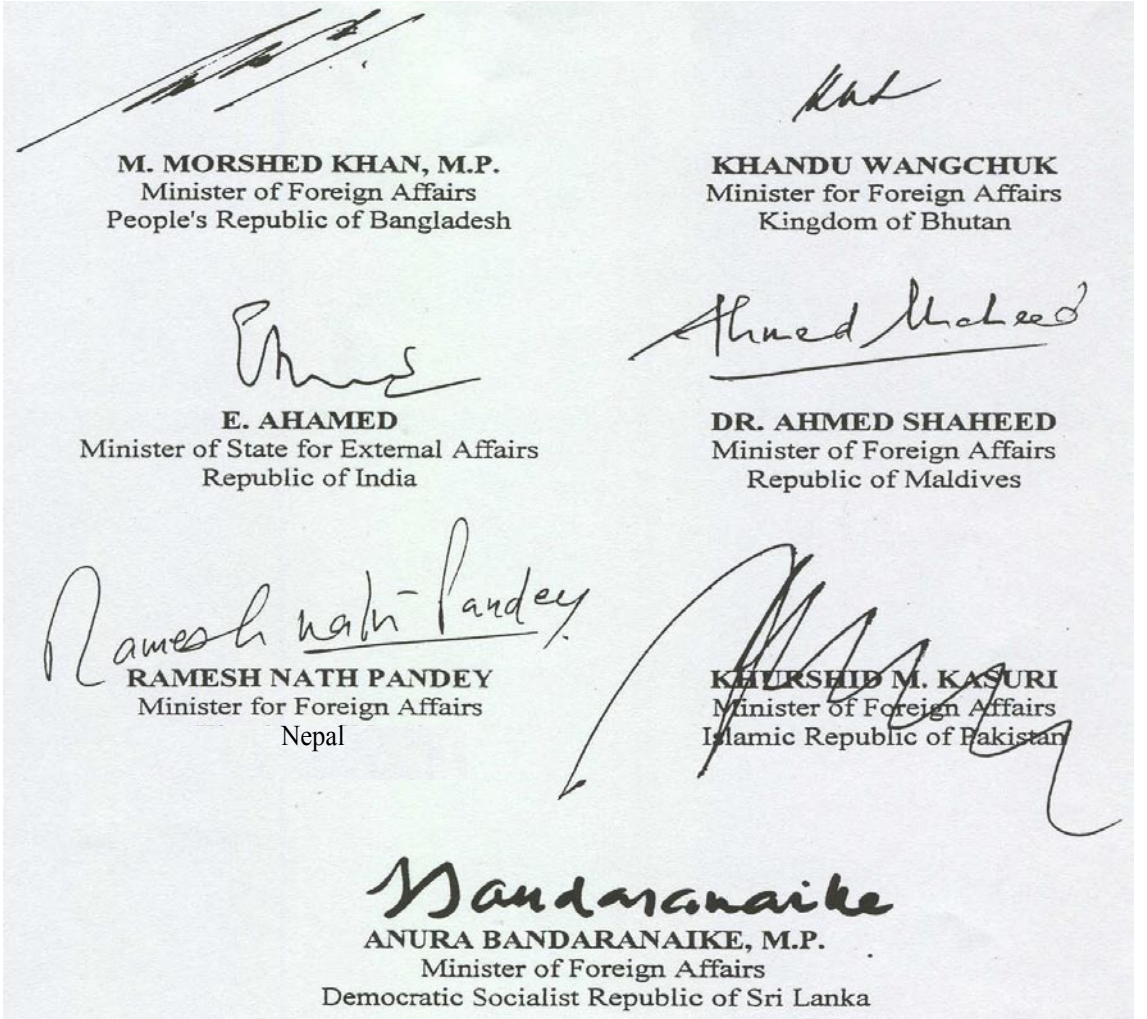

PROTOCOL

On formalization, this SAARC Limited Multilateral Agreement on Avoidance of Double Taxation and Mutual Administrative Assistance in Tax Matters shall be applicable only in the Member States where an adequate Direct Tax Structure is in place. Further, in case of a Member State where such a structure is not in place, this Agreement shall become effective from the date on which such a Member State introduces a proper Direct Tax Structure and notifies the SAARC Secretariat to this effect.

Further that in the event of a conflict between the provisions of this Limited Multilateral Agreement and that of any bilateral Double Taxation Avoidance Agreement between the Member States, the provisions of the Agreement signed or amended at a later date shall prevail. -

DONE at Dhaka, Bangladesh, On This The Thirteenth Day of November Two Thousand Five, In Nine Originals In English Language, All Texts Being Equally Authentic.

Schedule I
MEMBER STATES TO THE AGREEMENT

1. The People’s Republic of Bangladesh
2. Kingdom of Bhutan
3. Republic of India
4. Republic of Maldives
5. State of Nepal
6. Islamic Republic of Pakistan
7. Democratic Socialist Republic of Sri Lanka

Schedule II
TAXES COVERED

The existing taxes to which this Agreement shall apply:

1.	In Bangladesh	Taxes on income that is direct tax
2.	In Bhutan	Income Tax imposed under Income Tax Act 2001 and the rules thereof
3.	In India	Income Tax, including any surcharge thereon
4.	In Maldives	Taxes on income that is direct tax
5.	In Nepal	Income Tax imposed under the Income Tax Act, 2058
6.	In Pakistan	Taxes on Income
7.	In Sri Lanka	Income tax including the income tax based on the turnover of enterprises licensed by the Board of Investment

Schedule III
COMPETENT AUTHORITY

The term “Competent Authority” means :

1.	In Bangladesh	National Board of Revenue or its authorized representative
2.	In Bhutan	The Ministry of Finance or its authorized representative
3.	In India	The Finance Minister, Government of India, or its authorized representative
4.	In Maldives	Department of Inland Revenue, Ministry of Finance and Treasury
5.	In Nepal	The Government of Nepal, Ministry of Finance or its authorized representative
6.	In Pakistan	Central Board of Revenue or its authorized representative
7.	In Sri Lanka	Commissioner General of Inland Revenue

Schedule IV

FISCAL YEAR

The term “fiscal year” means:

1.	In case of Bangladesh	1 st July – 30 th June
2.	In case of Bhutan	1 st July – 30 th June
3.	In case of India	1 st April – 31 st March
4.	In case of Maldives	1 st January – 31 st December
5.	In case of Nepal	The fiscal year beginning mid-July
6.	In case of Pakistan	1 st July – 30 th June
7.	In case of Sri Lanka	1 st April – 31 st March

2. The Islamic Republic of Afghanistan, pursuant to its solemn agreement to do so, shall subscribe or accede, as the case may be, to the SAARC Charter, all SAARC Declarations, all legal instruments of SAARC, all Agreements and Decisions of SAARC.

DONE at New Delhi on the Third Day of April in the Year Two Thousand and Seven, In Ten Originals In The English Language All Texts Being Equally Authentic.

Hamid Karzai
President of the
Islamic Republic of Afghanistan

Dr. Fakhruddin Ahmen
Chief Adviser
(Head of the Government)
Government of the
People's Republic of Bangladesh

Lyonpo Khandu Wangchuk
Prime Minister of the
Kingdom of Bhutan

Dr. Manmohan Singh
Prime Minister of the
Republic of India

Maumoon Abdul Gayoom
President of the
Republic of Maldives

Girija Prasad Koirala
Prime Minister of Nepal

Shaukat Aziz
Prime Minister of the
Islamic Republic of Pakistan

Mahinda Rajapaksa
President of the Democratic
Socialist Republic of Sri Lanka

नेपालसँग हालसम्म दोहोरो करमुक्ति सम्झौता भएका देश र सम्झौता मिति सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	देश	सम्झौता मिति	नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित मिति	नेपालमा लागू भएको मिति
१.	नर्वे	१३ मे १९९६	२०५३/०२/२८	२०५३ श्रावण १ गते देखि
२.	थाईल्याण्ड	२ फेब्रुअरी १९९८	२०५५/०१/०७	२०५५ श्रावण १ गते देखि
३.	श्रीलंका	६ जुलाई १९९९	२०५६/०५/२८	२०५७ श्रावण १ गते देखि
४.	मौरिसस	३ अगष्ट १९९९	२०५६/०५/२८	२०५७ श्रावण १ गते देखि
५.	अष्ट्रिया	१५ डिसेम्बर २०००	२०५८/०४/१५	२०५९ श्रावण १ गते देखि
६.	पाकिस्तान	२५ जनवरी २००१	२०५८/०४/१५	२०५९ श्रावण १ गते देखि
७.	चीन	१४ मे २००१	२०५८/०४/१५	२०५९ श्रावण १ गते देखि
८.	गणतन्त्र कोरिया	५ अक्टुबर २००१	२०५८/१२/१२	२०५९ श्रावण १ गते देखि
९.	कतार	१५ अक्टुबर २००७	२०६४/०६/२८	२०६५ श्रावण १ गते देखि
१०.	भारत	२७ नोभेम्बर २००१	२०६८/०८/२९	२०६९ श्रावण १ गते देखि

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
आन्तरिक राजस्व विभाग
लाजिम्पाट, काठमाडौं